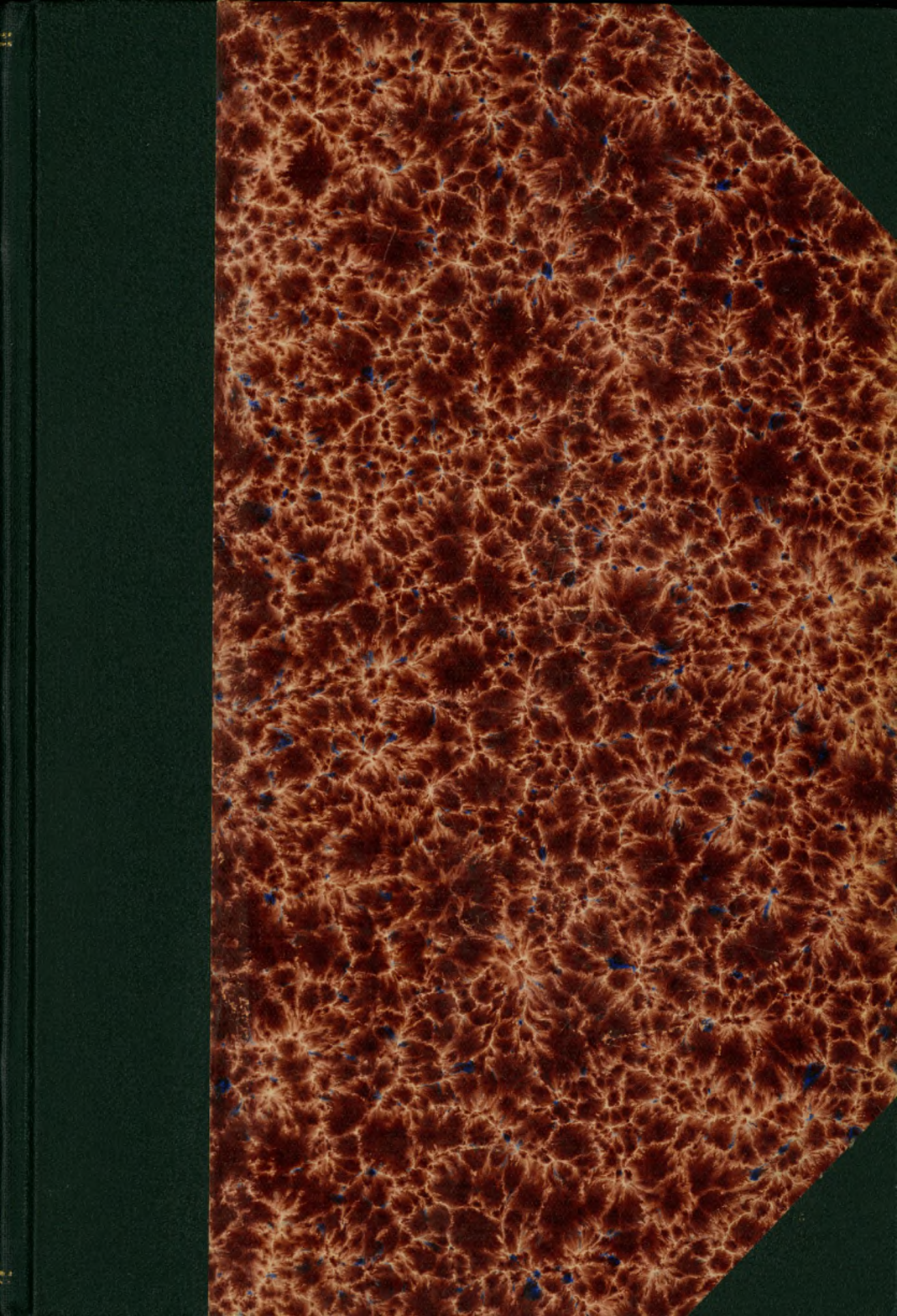
Az Erdő 1936.



OROSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
/1866/

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

OMGE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

AZ ERDŐ

X. évfolyam. | 1936. január | 1. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: DARÓCZY MÁRTON.

A lap havonta egyszer jelenik meg. Előfizetési ár: egész évre 6 pengő, fél évre 3 pengő, negyedévre 1.50 pengő. Egyesületi tagoknak a tagdij fejében jár. A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok stb.) Az ERDŐ szerkesztőségéhez: Esztergom M. kir. Erdőgazdasági Szakiskola küldendők.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
KÖNYVTÁRA.
ÁK. 4660. tételsz.
Csop. V szám.

Búcsúzunk

egy elmult esztendőtől. 1935-ik naptári év lezárult. Mikor az ember búcsúzik, visszanéz. Mikor egy esztendőtől búcsúzunk, visszanézünk mi is és megkíséreljük egy búcsútekintettel átfogni, mintegy újra átélni egy pillanat alatt az elmúlt esztendő minden örömét-búját.

Visszapillantó lélekkel megállunk egy haldokló esztendő határkövénél és önámítás, szépítgetés nélkül megállapítjuk, hogy az elmult esztendőben egyesületünkért lelkesedő szivünket sokszor fojtogatta keserűség, kevésszer símogatta öröm.

Egyesületünk évtizedeken keresztül megfelelt hivatásának, mint aranykapocs fogta össze azokat, akik egy hivatásban, egy célért éltek és küzdöttek. Ma talán sokkal inkább belátjuk, mint hajdan, hogy közös munkát csak közös táborban, egységes feladatokat csak egységes megmozdulásokkal, szervezett hadműveleteket, csak szerveztt csatarendben lehet végh ez vinni.

Szomorúan kellett az elmult esztendőben is tapasztalnunk, hogy egyesületünk tagjai között még ma is vannak, akik ezt nem látják be, Még ma is vannak, akik az „Egységben az erő" közmondást csak jelszónak tekintik, de mikor azt valósággá, életté kell tenni, visszariadnak és közönyösségbe sülyednek. Visszariadnak pedig azért, mert a tömörülés, az egységes frontba való sorakozás többé-kevésbbé mindig áldozatokkal jár. Áldozatot hozni nem könnyű dolog, de az áldozat értéke éppen az, hogy nehéz. És ne feledjük el: áldozatok nélkül lehet barátságos asztaltársaságokat létesitení, de komoly célokért áldozat nélkül dolgozni nem lehet!

OEE Könyvtá
ÁLLEII. 2018

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Hiszen végeredményben nincsen olyan nagy áldozatokról szó. Egyesületünk csekély, leszállitott tagdíjat szed. Erre a tagdíjra támaszkodva adja ki csekély lapját. Ez a kis lap összetartozásunk záloga, egyesületünk szócsöve. Ma már a legkisebb tömörülésnek, szervezetnek, városkának meg van a maga kis lapja Istentől, hazától gondolkodásban távol álló szervezetek számára sokszor emberfeletti áldozatok árán fizetik egyszerű emberek az ő filléreiket, hogy fenn tudják tartani szakszervezeti lapjaikat. Az Isten nevével, hazáért küzdő, nemes célért dolgozó egyesület tagjaiban ne lenne ugyanannyi erő, ugyanannyi áldozatkészség? Vagy talán nem jó, nem szép, nem hasznos-e, amit mi akarunk? Az egyetlen teher, mely tagtársaink vállára nehezül, az egyesületi tagsági díj. Mikor az elmult esztendő hátralékkimutatását összeszorult szívvel és fátyolos szemmel végigfutjuk, kételkednünk kell egyes tagtársaink áldozatkész lelkületében.

De nemcsak az elmaradt fillérek töltenek el szomorúsággal a búcsúzó esztendő határkövénél. Valami más is fáj az elmult esztendőből. Fáj a megnemértés, fáj a széthúzás, fáj a meleg baráti, mondhatnám testvéri érzés hiánya. Miért nem szerettük, becsültük egymást, mind, akik egy fronton állunk. Miért nem fogadták el oly sokan az új vezetőség részéről felénk nyújtott baráti jobbot. Pedig emögött a kéz mögött tettekre, áldozatokra kész, dolgozni és alkotni akaró szív dobog. Akik az élen állanak, azokat a közgyűlés, tehát az egyesület, állította oda, mert megbízott bennük, mert tudta, hogy megbízhat bennük.

Dolgozni azonban nemcsak a vezetőségnek kell — gondoljunk itt elsősorban „Az Erdő" szerkesztésére —, hanem munkatársul kell szegődni mindazoknak, akiknek megvan a képességük. Negyedévenkint megjelenő lapunk fájó tüske 1935-ből. És ez a tüske itt van még a szívünkben az új esztendő küszöbén.

Visszanéztünk . . . és most nekivágunk az 1936 nak. De mielőtt az első lépést megtennénk, ajándékot adunk minden tagtársunknak. Megajándékozzuk őket a bizalommal: elhisszük mindenkinek, hogy szeretettel mellénk áll, kikorrigálja — ha erre szükség van — a mulasztásokat és velünk együtt építi a jövőt . . .

. . . az örömökben gazdagabb, szebb, boldogabb esztendőt!

Zengő Mihály.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Jegyzőkönyv.

Felvétetett Budapesten, a Székesfővárosi Altisztek Közművelődési és Nyugdíjpótló Egyesületének helyiségében (VIII. Rákóczi-út 63, I. 7), a Magyar Erdészeti és Vadászati Műszaki Segédszemélyzet Országos Egyesületének 1935. évi november hó 24-én délelőtt 10 órakor megtartott

választmányi üléséről.

Jelen vannak: Daróczy Márton ügyvezető elnök, Kolb Gyula egyesületi főszámvevő, Nagy István jegyzőkönyvvezető, Szabó Márton és Stubnya Mihály pénztári ellenőrök, Bölcs István, Deáky Dezső, Orosz Imre, Orosz László, Répássy Ferenc, Tihanyi István, Szy Ferenc, Deák László, Endrődi Sándor, Poprádi Kálmán, Rausch Gyula, vitéz Nagy Lajos, Gábris István, Szőllősy Sándor választmányi tagok, Gábris József és Gere Antal számvevőségi bizottsági tagok. Poprádi Béla rendes tag és Kollmann Jenő.

Távolmaradását kimentette: Brandt Vilmos egyesületi elnök Őméltósága, Cservenka Ferenc, vitéz Szekeres Károly, Moóri János és Kiss Géza.

Ügyvezető elnök Brandt Őméltósága üdvözletét tolmácsolja s távolmaradásának kényszerítő körülményeit szóval is ismerteti. A választmány őszinte sajnálkozással veszi tudomásul Őméltósága távolmaradását, akit ez alkalommal hivatalos ügyei másfelé szólítottak. Őszintén fájlalta a választmányi ülés, hogy Cservenka Ferenc, vitéz Szekeres Károly, Moóri János és Kiss Géza választmányi tagokat nélkülözni kénytelen. Az ügyvezető külön is kiemeli Cservenka Ferenc személyét, aki tanácsaival, megfontoltságával, következetességével a választmányi ülést mindig hathatósan támogatta s annak lefolyását a multban is nagyon elősegítette.

Ügyvezető elnök a megjelentek számára való tekintettel az ülést határozatképesnek mondja ki s azt megnyitja. A jegyzőkönyv vezetésére Nagy Istvánt kéri fel, aki, bár az egyesületnek nem tagja, de mivel a választmányi ülés lefolyásának hű képét Cservenka Ferenc távolléte miatt visszaadni csak így látja biztosítottnak, a választmányi ülés hozzájárulását kéri, amit az egyhangúlag megad. Ügyvezető elnök a jegyzőkönyv hitelesítésére Szabó Márton és Stubnya Mihály pénztári ellenőröket kéri fel, majd beszámolóját a következőkben adja elő:

„Tisztelt Választmányi Ülés! Kedves Barátaim! Amikor a M. E. V. M. E. mai napra összehívott választmányi ülését megnyitom, szeretettel üdvözöllek Benneteket. Ezeket az egyszerű szavakat ne az ilyenkor elhangzani szokott sablonos szavaknak vegyétek. Nem vagyok ugyan barátja a szóvirágokból összeállított körmondatoknak, tudom, hogy nem is várjá-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tok ezt tőlem, mégis szeretném szavaimat olyan mezbe öltöztetni, hogy abból mindnyájan kiérezzétek azt a melegséget, amellyel ma Hozzátok szólni akarok.

Az erdész pálya az, ahol a szolgálati kötöttség, szétszóródottság csak nagyon ritkán engedi meg, hogy testvéri kezet nyújtsunk egymásnak. Nem gyenge elérzékenyülés tehát, amikor most valahogy úgy érzem magam Köztetek, mintha nagyon hosszú idő után testvérek a szülői házban összetalálkoznak.

Egyesületünk legutóbbi választmányi ülése óta immár félév telt el. Reménykedésben, nehéz munkában, némelyikünknek talán megpróbáltatásban eltöltött félesztendő. Ez az idő egy egyesület életében elég rövid ahhoz, hogy futólépésben kövessék egymást az események, mégis, amikor innen-onnan már az új esztendő küszöbéről visszatekintünk, látni fogjuk, hogy az elmult év fordulatokban elég gazdag volt.

Főbb eseményei ismeretesek előttetek, azokkal untatni benneteket nem akarlak. Közülük csak egyre térek ki, az új erdőtörvénnyel kapcsolatban a földmívelésügyi minisztériumhoz beadott memorandumunk sorsára.

Sajnos, ügyünkben konkrétummal még nem szolgálhatok. A végrehajtási utasítás most van munka alatt s abban a lehetőséghez mérten mód lesz adva régi keletű sérelmeink orvoslására.

Bizton hiszem ezt! Egyesületünk az erdészeti segédszemélyzet kultúrája érdekében oly teljesítményt végez, amely mellett szó nélkül elmenni nem lehet. (Helyeslés.)

Most, amikor az új áramlatok korát éljük, amikor a magyar erdészet oly nagy és oly sok problémával telített légkörben éli mindennapi életét, úgy látom, a legteljesebb bizalomnak kell tekinteni emlékiratunk átnyújtásakor kapott igéretet.

Nem lehet ránk nézve közömbös az a körülmény sem, hogy egyesületünk munkásságát bizalommal, jószemmel nézik a mértékadó körök és értékelik.

Az elmult idő főeseménye volt még legutolsó választmányi ülésünk határozata a tagdíjhátralékoknak peresítését illetőleg. Nagyon kellemetlen téma s nagyon kellemetlen nekem erről beszámolni.

A dolog pénzügyi részét érinteni nem akarom, arról majd egyesületünk főszámvevője számol be. Sokkal hálátlanabb dolgokról vagyok kénytelen referálni, amivel nem számoltam akkor, amikor annak az egyesületnek vezetését vállaltam magamra, amelynek minden egyes tagja munkás együttműködésével, egészséges alapon, hathatósan kellene, hogy támogassa a magasabb rendű célt, melyért küzdünk. Ez a cél pedig az erdészeti segédszemélyzet egyetemes érdekeinek szolgálata.

Előrelátható volt, hogy a tagdíjhátralékok peresítése egypár ilyen értelemben nagyon is érdekelt tagunk kilépését ered-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ményezi. Nem gondoltam azonban, hogy ezt a kilépést egyikmásik tagunknál az agressziv viselkedés egész láncolata előzi meg, amely, hogy némely esetben milyen orcátlanul történt, szolgáljon rá például egyik kartársunk következő hangú levele."

Ügyvezető elnök ezután felolvassa a levelet, melynek egyes kitételeit megbotránkozva utasítja vissza a választmány, majd a választmányi tagok közül nagyon sokan a levél írója ellen a birói megtorló intézkedést kéri folyamatba tenni. Végül az ügyvezető elnök a levélre adandó válasz-tervezetet olvassa fel, melynek elküldésével a választmány ezen ügyet lezártnak tekinti. Elhatározza azonban, hogy a levélben említtessék még meg, hogy levélírónak kilépési szándékától eltekintve, a választmány nem tartja kivánatosnak az egyesület tagjai között való szereplését.

Ügyvezető elnök beszámolóját igy folytatja:

„Kényszerítő körülmények játszanak közre, amikor az egyesület belső ügyeit igy kipellengérezem. Arról a rengeteg munkáról, amit az egyesület ügyei adnak, nem is próbálom a választmányi ülést tájékoztatni és még csak megközelítőleg sem tudnék helyes képet adni arról. Az azonban tény, hogy ilyen hangú levelek — mert, sajnos, nem ez az első — teljesen munkakedvemet szegték s ma már nem tudom egyesületünk ügyét oly ambícióval előrevinni, mint tettem azt kezdetben.

Azt hiszem, kedves Barátaim, Veletek együtt mondhatom, hogy az egyesület mai vezetősége sohasem tért le az igaz ösvényről. Miért akkor e mardosás? Ha valaki nem akar továbbra az egyesületnek tagja maradni, ám menjen, de kilépésével azt a tiszta hangot üsse meg, amelyet nemcsak, hogy elvárunk mi, akik az egyesület ügyeit anyagi érdek nélkül szolgáljuk, hanem meg is követeljük azt.

Nem kérek elégtételt a tévelygőktől, szép szóval igyekszem őket jobb belátásra birni. Kihangsúlyozom: nem könyörögni, csak jobb belátásra birni.

Egyiknek-másiknak talán nem a rosszakarat, hanem a mindennapi gond adta tollára a keserű szavakat. Mi ezt elfelejtjük. Mindnyájan sokféle bajjal küzdünk. Tudjuk, hogy a nehéz gazdasági helyzet mindenkitől, állandóan fokozódó áldozatokat követel, de azt is tudjuk, hogy ezeken a bajokon s általános érdekű, régóta vajúdó kérdéseinknek eredményes megoldásán csak akkor dolgozhatunk sikerrel, ha az erdészeti segédszemélyzet kicsi és nagy tagja egyaránt támogat bennünket a közös problémák megoldásában. Ne igyekezzünk tehát azon a közösségen elidegenedni egymástól, amely inkább összetartani van hivatva bennünket.

A mult hibái miatt minket kárhoztatni nem lehet, amint ezt némelyek tették. Amikor az egyesület vezetését átvettük,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

égető problémák tömege fogadott bennünket. Égető problémák kérdőjele mered ma is felénk, mert a multban nemcsak hibák, de bűnök is voltak, amiért bennünket felelőssé tenni ugyancsak nem lehet.

Az egyesület főszámvevője jelentésében szám szerint megemlékezik majd a kilépett tagokról. Nekem ebben az ügyben az a véleményem, hogy inkább maradjunk ötszázan, de ez az ötszáz ember ne üres szavak után fusson, hanem cselekvő, alkotó munkása legyen az egyesületnek. (Élénk helyeslés.)

Még egy dologra kivánok kitérni s ez az egyesület hivatalos lapja, s mint ilyen, igen fontos kapocs, mivel ilyen összejövetelen kívül az egyesület és a tagok közti állandó kontaktust tartja fenn.

A lap összeállítása igen nagy gondot ró rám, mivel abban engem senki sem támogat, pedig meg vagyok győződve, hogy sorainkban nem egy értelmes ember akad, aki ilyen értelemben segítségemre lehetne,"

Ügyvezető elnök itt kitér Szy Ferenc választmányi tag munkásságára, aki a legutóbbi egyesületi lapban le is közölt „A mértéktől a kényszerig" cimű munkájával emelni segítette a lap értékét. Kéri, hogy más alkalommal is tegye ezt meg. A választmányi ülés Szy Ferencet meleg ünneplésben részesiti. Majd az ügyvezető elnök így folytatja; „Hogy ezen a téren is munkára serkentsem a tagokat, inditványt teszek a választmányi ülésnek oly irányban, hogy a jövőben mindazon cikkek után, melyeket lapunkban felhasználni tudunk, tiszteletdíjat fizethessünk."

Ügyvezető elnök itt kifejti, hogy ő ezzel az indítványával nemcsak a munkamegosztást kivánja, hanem az irói munkák díjazásával egyrészt a tétlenségből akarja a tagok nagyrészét felrázni. Az ilyen munka nemcsak anyagi jutalommal járna, hanem önképzésre, vitára, szellemi versenyre is alkalmat adna.

A választmányi ülés az ügyvezető elnök előterjesztésére az irói tiszteletdíjat nyomtatott oldalankint 3 pengőben állapítja meg mindazon irói munkák után, amelyet az egyesület lapja felhasználni tud.

Tihanyi István választmányi tag a hasznavehetetlen cikkek ügyében indítványt terjeszt elő, kéri, hogy a fel nem használható cikkek ne küldessenek vissza már csak az itt megtakarítható póstaköltségekre való tekintettel sem. A választmányi ülés elfogadja ezen indítványt, úgyszintén Rausch Gyula azon előterjesztését is, hogy a válaszbélyeggel felszerelt kéziratok visszaküldhetők, vagy azok sorsáról a lap szerkesztői üzenetek rovata emlékezzék meg.

Ügyvezető elnök a Magyarságban közölt „Miért késik az erdészeti segédtisztek státusrendezése" cím alatt megjelent cikkre tér át. Bár a közleményen meglátszik a jóakarat, elég

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

pongyolán íródott az, mert hiszen az edészeti segédszemélyzetet illetőleg sokkal égetőbb problémák várnak orvoslásra, melyeknek kivitelével a Magyarságban közölt kicsinyességek automatice megoldódnak.

Elnök felveti a kérdést: hozzájárul-e a választmány ahhoz, hogy a M. E. V. M. E. a sajtó útján a magánuradalmaknál alkalmazott erdészeti segédszemélyzet ügyében állást foglalhasson, köztudomású lévén az ilyen alkalmazásban lévőknek sok esetben mostoha helyzete.

Ügyvezető elnök ezen előterjesztését általános lelkesedés fogadja, a választmányi ülés nemcsak megadja erre a felhatalmazást, hanem kéri az elnököt, hogy ilyen irányban teendő mozgalmat necsak a legelterjedtebb napilapokban, hanem a szaklapokban is indítsa meg.

Rausch Gyula ez ügyben óvatosságot ajánl, nehogy emiatt a magánalkalmazásban álló erdészeti segédszemélyzetnek kellemetlensége legyen.

Ügyvezető elnök biztosítja a felszólalót, hogy az ez ügyben meginduló munka a kérelem jegyében s a legudvariasabb formában, kizárólag a M. E. V. M. E. kezdeményezésére indul meg. Nem követelni, hanem az érvek felsorakoztatásával hatni akar az egyesület. Elnök ezen szavaira Rausch Gyula megnyugszik.

Ügyvezető elnök a kincstári s állami alkalmazásban álló erdészeti segédszemélyzet státusrendezése ügyében a végrehajtási utasítás megjelenéséig a várakozást ajánlja, Deáky Rezső s a többi választmányi tag helyeslésére.

Orosz László a magánalkalmazottak nyugdíja ügyében tesz indítványt, melyet hosszabb vita követ. Indítványozza, hogy alakuljon az egyesület kebelében egy kizárólag ilyen értelemben működő bizottság, amely erre vonatkozólag valami tervet dolgozzon ki.

Répássy Ferenc a magánalkalmazásban álló erdészeti segédszemélyzet fizetésének rendezését az államiakhoz viszonyítva tolmácsolja megoldani olyképen, amint ez a közelmultban megtörtént a felekezeti és állami tanítók járandóságainál.

Orosz László felemlíti, hogy a fakereskedelmi pályán az utolsó munkásember is munkásbiztosító pénztári tag. Miért nem tömörülhet az erdészeti segédszemélyzet pl. az OTI-ba?

Ügyvezető elnök ezen ügyek megoldását az erdei termékek eladásánál kirovandó bizonyos százaléknak ilyen célra való befizetésével gondolja rendezni.

Deáky Dezső indítványára ezen kérdések megoldására elhatározza a választmány, hogy ezen ügyek megvitatására egy erre illetékes szakember bevonásával bizottság alakuljon s az ez ügyben kidolgozott tervet ügyvezető elnök terjessze a legközelebbi választmányi ülés elé.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Ügyvezető elnök felkéri ezután az egyesületi főszámvevőt, hogy pénztári jelentését tegye meg.

Még mielőtt ez megtörténne, Deák László választmányi tag kér szót. Kéri az ügyvezető elnököt, hogy az egyesület vezetését illetőleg ne veszítse munkakedvét. Legyen meggyőződve róla, hogy a választmány minden egyes tagja teljes bizalommal van iránta. Ha akad tévelygő — s hol nem akad — ez nem az elnök személye ellen irányuló támadás, annak éle talán a mai túl telített atmoszférában keresendő.

Deák László, Répássy Ferenc és Gere Antal választmányi tagok javaslatára a választmányi ülés Daróczy Márton munkásságát jegyzőkönyvi elismerésben részesíti s kéri, hogy az egyesület ügyeit ismert agilitásával továbbra is vigye úgy előre, ahogy azt eddig tette.

Daróczy Márton ügyvezető elnök megköszöni a választmányi ülés bizalmát s kéri az egyesületi főszámvevőt, hogy jelentését tegye meg, amit az a következőkben ad elő:

„Mélyen tisztelt Választmányi Ülés! A tavasszal történt titkári állás megüresedése folytán a Közgyűlés felhatalmazása alapján, a kartotékok vezetését is magamra vállaltam.

Ennek következtében az utolsó kartoték csomagnak június hó 17-én történt átvétele után hozzáfogtam a betelt régi kartotékoknak újakkal leendő kicserélésére. Igen természetes, hogy több, mint ezer kartoték újbóli felfektetése tetemes munkát igényelt és siettette munkámat az a körülmény is, hogy munkám végeztével a tagdíjhátralékokról szóló kimutatást is elkészítve, a lapnak mielőbbi megjelenését is előmozdítsam. Ezen munkám elvégzése előtt átnéztem az iktatókönyveket és abból kijegyeztem a kilépéseket bejelentett tagokat s bár Tömösváry levelezéséből kivettem, hogy nevezetteket értesítette kilépésük tudomásulvételéről, a kartotékokat minden megjegyzés nélkül továbbvezette egész 1934. év végéig és nagy meglepetésemre még a tagok névjegyzékéből sem törölte őket és a lapot tovább küldte cimükre. Ezeknek a számuk: 88 (III. csoport). Azoknak a száma, kik az újságot el nem fogadták vagy elköltözés miatt a lap kézbesíthető nem volt (II. csoport) 135, — ezeket szintén töröltük a tagok szorából. Ezek levonása után az első félévben 854 + ez évben belépett 38 taggal összesen 892 rendes tagunk volt.

A tagdíjhátralékoknak lapunkban történt közlése után egyes megértő tagok érdeklődtek is tartozásuk iránt, de a nagy többség semmi érdeklődést nem mutatott s így októberben adtam át ügyvédünknek először is a lapelőfizetők II. csoportjáról a kimutatást, majd a tagok II. és III. csoportjáról és végül az I. csoportból azoknak a névjegyzékét, kik semmi érdeklődést nem mutattak tartozásuk felől és hátralékuk az 50 pengőt meghaladta, kb. 240-et. Ennek meg lett a hatása. Garmadával jöttek a levelek, úgy ügyvédünkhöz, mint az egyesülethez,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

mire természetesen mindenki megkapta az érdemleges választ, Bár ügyvédünk még egy ellen sem indította meg az eljárást, mindazonáltal eddig már mintegy 80 tag jelentette be egyesületünkből való kilépését.

Mélyen tisztelt Választmányi Ülés!

Ha valaki vett magának annyi időt, hogy a tagdíjhátralékokat összeadja, megdöbbenve vette tudomásul, hogy a hátralék a 40.000 pengőt is meghaladta. Nem rajtam múlott, hogy a kimutatott hátralékkimutatásnál sok helyen kisebb-nagyobb törléseket voltam kénytelen eszközölni, mert volt titkárunk nagyon sok esetben a befizetett összegeket a kartotékon nem vezette keresztül, de akadtak tagjaink közül igen sokan, kik a feladott összegek feladóvevényeit megőrízve, reklamálták a kitüntetett hátralék nagyságát s így tünt ki, hogy egyes befizetések a kartotékon javára írva nem lettek, amit utólag pótolnom kellett.

Nagyon sok esetben történt mulasztás a multban, hogy egyes tagot felvettek 50 %-os kedvezménnyel, a kartotékját pedig egész tagsági díjra tartották nyilván, ami 100 %-os többletet jelent, viszont most utólag le kellett írnom. Viszont sok olyan igen kis javadalmazású segédőr szerepel egész tagsági díjjal, akik jogosultak az 50%-os kedvezményre és akadt olyan uradalmi főerdőőr is, aki igazolja, hogy féltagdíjasnak lett felvéve. Nagyon kivánatos lenne ezen 50 %-os kedvezményt véglegesen rendezni.

A hátraléki kimutatás megjelenése után igen sok kartárs levélben kérte, hogy tartozását részletekben fizethesse, természetesen elfogadtuk ajánlataikat, de, sajnos, igen kevés kivétellel, nem igen törlesztik hátralékukat. Ezen kartársaknál eltekintettünk attól, hogy tartozásukat ügyvéd útján hajtsuk be, de úgy látom, mégis szükség lesz, hogy radikálisabb eszközökhöz nyúljunk.

Mélyen tisztelt Választmányi Ülés!

Most áttérek beszámolóm tulajdonképeni tárgyára.

Ez évi bevételünk a tegnapi napig bezárólag 6.063.24 P,
Kiadásaink ugyanezen ideig . . . . . 3.448.24 „

Mutatkozik tehát készpénzmaradvány a tegnapi napon . . . . . 2.615.00 P.

Bár az itt kimutatott összeg jóval felülmulja az elmult 1—2 évet, mindazonáltal nem mondható valami különlegességnek."

A választmányi tagok mindamellett az egyesület vagyonának mérlegét lelkesen fogadták.

Az egyesület főszámvevője így folytatta: „Beszámolóm végeztével tisztelettel bejelentem, hogy július 16-án levelet kaptam volt titkárunktól, Tömösvárytól, melyben arra kér, hogy február és március havi fizetésének folyósitását eszközöljem ki."

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az egyesületi főszámvevő felolvassa Tömösváry levelét, úgyszintén az erre adott választ is, ahol ezen ügy megbeszélésére Tömösváryt Esztergomba hívja. Beszámol róla, hogy Tömösváry annak dacára sem jött el, hogy utiköltségének megtérítése kilátásba helyeztetett.

Az egyesületi főszámvevő Tömösváry járandóságainak kiutalására irányuló kérelmét a választmányi ülés elé terjeszti s megjegyzi, hogy Tömösvárynak csupán egy havi fizetése nem lett kiutalványozva.

Ügyvezető elnök tájékoztatva a választmányt arról, hogy Tömösváry lemondását megelőzőleg hónapokon keresztül az egyesület ügyeit már nem intézte s így kéri a választmányt, hogy Tömösváryt kérelmével utasítsa el, amit a választmány elhatároz.

Ezután Gere Antal választmányi tag kér szót, aki felemlíti, hogy nővére, aki a temetkezési segélynek rendesen fizető tagja volt, elhalálozása alkalmával nem kapta kézhez az őt jogosan megillető segélyt csak hosszú huza-vona után.

Az egyesületi főszámvevő részletesen ismerteti az ügyet. A kiutalás a halotti anyakönyvi kivonat beérkezte után azonnal folyósítva lett, de mivel az örökösök egyrésze Amerikában tartózkodik, a segélyösszeget a hagyatéki tárgyalás megtartásáig bírói letétbe kellett helyezni.

Ügyvezető elnök ezután két levelet olvastat fel, amelyekben a döntést a választmányi ülés határozatára bízza. A választmányi ülés mindkét ügyben érdemi határozatot hoz s annak kivitelét az ügyvezető elnökre, illetve a főszámvevőre bízza.

Répássy Ferenc az egyik levéllel kapcsolatban kéri annak kimondását, hogy a jövőben csak nagyon indokolt esetben és csak a még tényleges szolgálatban nem álló, illetve nagyon szerény javadalmazású tagok élvezhessenek féltagdíjat.

Határozatilag kimondja a választmány.

Ügyvezető elnök ezután felolvassa özv. Kovácsné segélyt kérő levelét, akinek férjét egy fatolvaj szolgálat közben agyonlőtte. Sajnos az özvegy segélyben részesíthető nem volt, mert Egyesületünknek nem volt tagja. Az egyesület erre vonatkozó értesítését az özvegynek kézbesíteni nem lehetett, mivel a pósta visszajelentése szerint özv. Kovácsné az általa megadott cím alatt ismeretlen.

A választmányi ülés a kézbesíthetetlen levelet irattárba tenni rendeli s az ügyet itt felemlíteni azért gondolja szükségesnek, hogy abból a tagok tanulságot meríthessenek oly irányban: sohsem lehet tudni szolgálatközben mi éri az embert s ilyenkor a tagdíj rendes fizetése esetén járó 100 pengő igen nagy segítség.

Az Országos Erdészeti Egyesületnek tagdíjhátraléka ügyében a választmány felhatalmazza az egyesület főszámvevőjét, hogy azt fizesse be.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Kolb Gyula egyesületi főszámvevő felolvassa ezután Nádaskay Richárd egyesületi volt elnök fizetési halasztást kérő levelét. Az egyesület választmányi ülése az egyesület nehéz helyzetére való tekintettel a kért időhaladékot nem engedélyezi és felkéri az egyesületi főszámvevőt, hogy Nádaskay Richárdot fizetésre szólítsa fel.

Ügyvezető elnök ezután az egyesületi élet adminisztrációs munkája sokoldalúságának illusztrálására felolvas egypár levelet, amelyből a választmány kissé tájékozódik oly értelemben, milyen kényes ügyekben, mekkora körültekintéssel kell néha eljárni.

Ügyvezető elnököt a választmány újra teljes bizalmáról biztosítja, megköszöni eddigi munkásságát s kéri, hogy az egyesület érdekében eddig tanusított fáradhatatlan munkásságát a jövőben is az egyesületnél az egész kar érdekében gyümölcsöztesse.

Ügyvezető elnök újra köszönetet mond, majd az erdőgazdasági szakiskolát végzettek képviseletében megjelent Kollmann Jenőt és Nagy Istvánt szeretettel üdvözli s kéri, hogy ezen üdvözletét tolmácsolják a többi gazdasági iskolát végzetteknek is.

Nagy István az ügyvezető elnök ezen üdvözlő szavaira a következőkben válaszolt:

„Mélyen tisztelt Elnök Úr! Mélyen tisztelt Uraim! Mindenek előtt nagyon köszönöm az ügyvezető Elnök úrnak azt a kedvességét, mellyel megengedte, hogy én itt, mint vendég szót emelhessek.

Abban a szerencsés helyzetben vagyok. hogy a M. E. V. M. E. ezen választmányi ülésén nyolc erdőgazdasági szakiskolát végzett kollágámat képviselhetem. Azért csak ennyit, mert szoros kontaktust csak ennyivel tartok fenn.

Nem tudom, milyen oknál fogva, a M. E. V. M. E. és az erdőgazdasági szakiskolát végzettek között valami előttem megmagyarázhatatlan feszült viszony van, melynek okát most nem keresem, valószinűnek látom, hogy ez az ellenszenv az annyira áldatlan, különféle iskolai végzettséggel szerzett képesítésben keresendő.

Én, s akiknek képviseletében ma itt szót emelek meg vagyunk győződve, hogy a különböző kategóriák nem erőt, hanem gyengeséget jelentenek. A különböző képesítésű erdészeti csoportok egymással való rosszindulatú szembeállítása nem harmóniát, hanem diszharmóniát idéz elő s ez újból csak gyengeséget jelent. Kérem a Vezetőséget, hogy a ma még különböző kategóriákba tartozókat egységbe tömörítse.

Nekem szándékom — amennyiben az igen tisztelt Választmány erre módot ad —, hogy a M. E. V. M. E. hivatalos lapjában „Az Erdő"-ben körlevelet bocsátok útnak az erdőgazdasági szakiskolát végzettekhez az egyesületbe való belépés ügyében.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Tudom, hogy nehéz, göröngyös utunkon, melyre az élethivatás vitt bennünket egyedül csak a tömörülés a kivezető út. A magyar erdész nemes hivatásának forrásából eredő célok és ideálok azonban a kérdések megfejtését parancsolják. Utainkon tornyosuló kikerülhetetlen feladatok teljesítése könnyű lesz akkor, ha a gyűlölettel, a közönnyel helyet cserél a lelkes tudniakarás és megerősödik az egymás iránti bizalom.

Csak ezen az úton juthatunk el abba a jövőbe, amelybe beleszőttük képzeletünk aranyszálaival egy ékes, virágzó, magas színvonalú erdész képét.

Amikor ezen választmányi ülésről a legjobb benyomásaimat viszem el azokhoz, akik képviseletükkel megbíztak, kérem az egyesület vezetőségét, hogy az erdőgazdasági szakiskolát végzettek helyzetét a megfelelő megértéssel kezelje a jövőben. Tudom, hogy mindkét részről történtek hibák. A mi részünkre írható talán az érzékenység, amely több esetben nem is volt indokolatlan.

A jó Isten áldását kérem az egyesület működésére!"

Nagy István szavait a választmány lelkes éljenzéssel fogadta.

Ügyvezető elnök biztosítja felszólalót, hogy az erdőgazdasági szakiskolát végzettek minden tagját egyetemlegesen, de külön-külön is azzal a melegséggel fogadja, mintha már az egyesületnek alapító tagjai lettek volna.

Arra vonatkozólag, hogy az erdőgazdasági szakiskolát végzetteknek az egyesület belső életének irányítását illetőleg milyen kilátásaik lehetnek, teljes felhatalmazást adok Nagy Pista barátomnak, hogy erre vonatkozólag korábban tett beszélgetésűnk felől tájékoztassa azokat, akiknek képviseletében itt ma szót emelt.

Ügyvgzető elnök ezzel a választmányi ülést bezárja.

Kmft.

Körlevél az erdőgazdasági szakiskolát végzettekhez.

Kedves Társaim! A Magyar Erdészeti és Vadászati Műszaki Segédszemélyzet (a továbbiakban csak röviden M. E. V. M. E.) 1935. év november havában tartott választmányi ülésén résztvettem, majd rövidesen az egyesület tagjai sorába léptem.

Mi, akiknek erdőgazdasági szakképzettségünk van és eddig a M. E. V. M. E.-vel szorosabb kapcsolatot nem tartottunk fenn, régóta küzdünk abban az irányban, hogy önálló érdekképviseletünk legyen: hasztalan! Ma, amikor a kollektivitás többé már nem jelszó, hanem a társadalom épületének alkotó

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

része, építőanyaga, senkisem fog Közületek csodálkozni azon, hogy én, aki az erdőgazdasági szakiskolát végzettek közé tartozom, beléptem egy alapjában rokon egyesület tagjai közé.

A leghatározottabban ki kell jelentenem, hogy erre a lépésre nem presszió, anyagi előny, vagy fetünnivágyás kényszerített s nem is azt jelenti ez, hogy Titeket, kedves társaim, cserbenhagytalak volna. Abban a munkában, amelyet Ti az erdőgazdasági szakiskolások érdekében végeztetek, nekem csak nagyon kis részem volt, amit azonban tehettem, azt mindig szivesen s a saját érdekeimnek háttérbe szorításával tettem.

Emelt fővel merem állítani, hogy amikor a M. E. V. M. E. tagjává lettem, ugyanakkor a Ti érdekeiteket is kívánom szolgálni. Lássátok be, hogy a szétszórtan jelentkező törekvéseink, az egyenlőtlenül meginduló harc, sohasem fogja célját elérni. Mi pedig annyira szétszórtan élünk, olyan távol vagyunk egymástól, hogy ilyen fontos lépésem előtt még idősebb kartársaim tanácsát sem volt módomban kikérni. Szilárdan meg voltam győződve azonban arról, hogy amint alkalmam lesz értesíteni Benneteket és megmagyarázni elhatározásom okait, az előttem lebegő célokat, nemcsak mindnyájan helyeselni fogjátok lépésemet, hanem követni is fogtok sok töprengés után megkezdett utamon.

Engedjétek meg ezek után, hogy elmondjam, mit láttam és tapasztaltam a M. E. V. M. E. választmányi ülésén és beszámoljak arról, hogy képzelem a továbbiakban elérni azt, hogy végre az erdőgazdasági szakiskolások is élvezhessék a szervezettség és az összetartásból eredhető összes előnyöket.

A választmányi ülés lefolyásából a M. E. V. M. E-nek igen élénk egyesületi életére következtethettem. Az ülés lefolyása külsőségeiben is olyan impozáns, a komoly munka, az összetartás elve, az eddig elért eredmények, olyan lenyűgözően hatottak rám, hogy ha annak csak egy kis töredékét tudnám Reátok átvinni, biztos vagyok benne, hogy Mindannyitok megértene engem s felhivásomnak meglenne az a hatása, amit elérni mindnyájunk javára üdvösnek tartok.

Tudomásom van róla, hogy a M. E. V. M. E. működését a mértékadó körök jó szemmel nézik és igen élénk figyelemmel kisérik. Akaratlanul is eszembe jutott, hogy ezzel az eredményes működéssel szemben az erdőgazdaságiak minden megmozdulása akadályokba ütközött.

A választmányi ülés alatt is észrevettem, hogy M. E. V. M. E. tagjai között feltünően nagy az intelligens, rokonszenves és áldozatra kész tagok száma és igen erős az összetartás érzése.

Most, amikor ünnepélyesen, őszintén, mellékgondolatok nélkül felszólitalak Benneteket, hogy a M. E, V. M. E.-be lépjetek be és belépéstekkel erősítsetek egy már meglévő közületet és erősítsétek magatokat is, most igyekszem összefoglalni

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

azokat a kifogásokat, amelyeket eddig egyesek szétszórtan hangoztattak a belépések ellen.

Felemlítette valaki, hogy az erdőgazdasági szakiskolát végzettek magasabb képzettségűek, ennélfogva az erdőgazdaságiak társadalmi állását és tekintélyét csorbítanánk belépésünkkel.

Másik aggodalom, amely némelyek részéről felmerült, az, hogy céltalannak látják az egyesületet belépéssel megerősíteni, amely egyesület egyenlőre tőlünk idegen.

A belépés leghevesebb ellenzői azok, akik nemes buzgalmukban és kétségen kívül elismerésre és dicséretre méltó elhatározásukban azt akarják keresztülvinni. hogy az erdőgazdaságiak alapítsanak saját, független és különálló egyesületet önmagukban.

Engedjétek meg nekem kedves Társaim, hogy ezekhez a kifogásokhoz hozzászóljak:

Hogyan alakíthatnánk mi önálló egyesületet, amikor olyan kevesen vagyunk? Annyira kevesen, hogy az egyesületünk meg sem tudna élni, legalább is anélkül nem, hogy a közös ügyeknél felmerülő kiadások fedezése túl nagy megterhelést ne kivánna tőlünk. Viszont arra nem blazírozhatunk, hogy — amint a multban is — ezeknek a kiadásoknak oroszlánrésze egy-két, kissé jobb anyagi helyzetben lévő társunkra háruljon.

Egyesületünk meg sem tud alakulni. Mindenki előtt érthető lesz a dolog, ha arra célzok, hogy az erdőgazdasági szakiskola megszünésével a legfontosabb feltételektől fosztották meg szervezkedésünket: a pótlástól. Ujabb, fiatal tagokat sohasem kaphatnánk. Ez az egyetlen ok egymagában elegendő arra, hogy mindannyian kövessétek tanácsomat, példámat s mindannyian lépjetek be a M. E, V. M. E.-be.

Arra vonatkozólag, hogy mennyiben erősítjük belépésünkkel a ma még előttetek idegen, de minden bizonnyal rokon egyesületet, gondoljatok arra, hogy számban ők bennünket jóval felülhaladnak, nélkülünk is léteznek, élnek. Belépésünkkel bizonyára nagyot lendítenénk az ő ügyükön is, de menynyivel inkább a magunkén.

Azoknak kétségen kivül igazuk van, akik azt állítják, hogy az erdőgazdasági szakiskolások képzettségükre nézve magasabb fokot képviselnek. Ez tény! Erről vitázni nem is lehet. Előttem azonban ez nem volt akadály s Ti előttetek sem lehet. Ezt csak szerencsének tartom, mert magasabb képzettség mellett mindnyájunk részére sokkal több lehetőség nyílik, magában az egyesület belső életében is. Elégedjünk meg azzal és örüljünk neki, hogy az élettel való harcunkban több és jobb fegyverrel, magasabb képzettséggel vagyunk ellátva, mint kevésbbé szerencsés társaink. Ne áltassuk magunkat a száz év előtti tévhitekkel. Gondoljunk arra, hogy a legmagasabb és legtökéletesebb emberi szervezkedés az állam, milyen külön-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

böző rangú, műveltségű és jellemű egyénekből van összetéve, amelyek megfelelnek, sőt szükségesek egymás mellett.

Mi is meg fogunk férni békén a M. E. V. M. E. alapítói és eddigi tagjaival. Magasabb képzettségünkkel rajta leszünk, hogy az ő céljaikat is előbbre vigyük. Szívből és hálásan örüljünk annak, hogy a M. E. V. M. E. tagjai őszintén, önzetlenül és tárt karokkal kínálják ide nekünk mindazt az eredményt, azt az egyesületet, amely mai állapotában egy hosszú és küzdelmes harc gyümölcse, amely harcban nekünk részünk nem volt, amely küzdelemben a mi erőnk nem fogyatkozott és amelynek gyümölcsét mi most készen kapjuk.

Magasabb képzettségünkhöz méltó lesz, ha ezután mi még magasabbra emeljük a zászlót és új kedvet, új erőt, új lendületet viszünk magunkkal közéjük.

Lépjetek be Társaim mindnyájan a M. E. V. M. E.-be!

Esztergom, 1935. évi december hó.

Nagy István.

Gáspár bácsi karácsonyi ajándéka

Irta: **Dr. Jármy István** m. kir. vadászati tudósító.

Gyermekéveimre visszaemlékezve, ma sem tudom elfelejteni Gáspár bácsit, édesapám hűséges vadőrjét. Ő volt gyermeki szememben a megtestesült mesebeli lény és, mikor késő nyári estéken a kuria lépcsőin üldögéltünk és Gáspár bácsi jött haza édesapámmal „Diana" nevű sárga vizsla kíséretében a gacsályi tóról, a kacsahúzásról, már messze haladtunk elébe, hogy meséljen nekünk: mi volt, hogy volt? Vacsora után mindhárman ismét a lépcsőkön ültünk, mellettünk feküdt „Diana" és szájtátva hallgattuk Gáspár bácsi meséit a tőkés kacsákról, a már szintén húzó vadlibákról, a kócsagról, Mindezen vizimadarak még akkor — az ecsedi láp lecsapolása előtt — nálunk olyan otthonosak voltak, mint ma Esztergomban a veréb. Legnagyobb érdeklődéssel azonban a „Diana" hőstetteit hallgattuk, hogyan apportirozta ki a mély és hínáros vízből a darut, a kócsagot, mely még az orrába vagy a fülébe is belecsípett hosszú csőrével. A „Diana" képzeletünkben az a mesebeli lény volt, mely nélkül egy vad sem került volna terítékre. Szerettük is nagyon és édesapánk bosszúságára állandóan az ebédtől lopva zsebünkbe dugott legjobb falatokkal tartottuk, amitől igen erősen hízásnak indult.

Alig vártuk a karácsonyt, mikor öcsém a hatodik, én hetedik évem elérése után megkaptuk az első flóbert-puskát. Igen büszkék voltunk reá és dicsekedve újságoltuk játszótársainknak, hogy Peterlangótól jött Insbruckból, hogy ezzel az

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

idegen nevek hangoztatásával is növeljük fegyverünk különlegességét.

Az ünnepek alatt Gáspár bácsi felügyelete alatt reggeltől-estig folyt a kiképzés a hatalmas fegyverekkel való bánásmód tekintetében és a célbalövés. Újév utáni vasárnap, mint felszabadult vadászok, tarisznyánkban 12—12 drb golyóval útnak indultunk nagy vadászatra a nagykertbe azzal az igérettel, hogy további töltényeket csak az kap, aki minden 3 töltény után beszolgáltat egy szarkát, varjút, vagy verebet. Hűséges kisérőnk csak a „Diana volt, mert Gáspár bácsinak aznapi körvadászatot kellett rendezni. Este a vadászebédnél nem volt olyan szenzáció a kis Sűrűben a kör alkalmával az öreg urak által elejtett vaddisznó, mint az általam első vadászaton lőtt fenyves-madár, mely szenzációként hatott azért is, mivel édesanyám vacsorára megsütötte és minden vadászvendég megkóstolta. Gyanútlanul ültünk, mint a nap hősei az asztalnál, mikor vacsora után V. A. bátyánk felállott és egy puskavesszőt tartva kezében örök emlékű szép szavakkal, de négy napig is látható nyomokkal vadásszá avatott mindkettőnket.

Már nagyon is elkalandozok célomtól, hiszen én nem gyermekhistóriát akarok írni, hanem az erdész és vadász kutyájáról. Vadásszá avatásunk után, mintha csak megértette volna a „Diana", még jobban mellénk szegődött s mi már akkor meggyőződtünk róla, hogy a vadász semmit sem ér kutya nélkül, hiszen a fenyő-madár sem került volna meg, ha „Diana" nincsen velünk, mert a halastó nádasába esett a nagy galagonyabokorról.

Tavaszra „Diana" is családi örömöknek nézett elébe és Gáspár bácsi nagy örömére hét drb szép kis kölyöknek adott életet. Sohasem fogom elfelejteni, hogyan dédelgette az öreg vadőr a kicsinyeket és előre tervezgette, hogy édesapám vadászbarátai közül, kinek melyiket fogja betanítani és eladni. Híres vizsladresszirozó volt az öreg, kinek a Tisza—Szamos közén túl is elért a híre, úgy kapkodták el az általa tanított vizslákat a vadászurak, mint éhes ember a kenyeret. Még Sopron- és Somogymegyékbe is vittek tőle néhány sárgavizslát, mert még akkor csak úgy hívták a Magyar Vizslának keresztelt kutyákat. Az öreg Gáspár bácsinak sok baja, vesződsége is volt pár évvel később az édesapám által Angliából hozatott két hosszúszőrűvel, melyeknek angol hangzású nevét sohasem tudta jól kimondani. De mennyire megérte a sok vesződséget, mikor az angliusokat — kölykeit kitanítva — kétszer annyiért adta el a vadászuraknak, mint a sárgákat. Sokat is dicsekedett az öreg vele, hogy a kutyák árából építette fel kedves kis házát és kertjét és nem törődött vele, ha a falubeliek ezt tudva, a házát kutyaólnak csúfolták. Bár követné példáját ma is minden erdő- és vadőr, úgy nemcsak magá-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

nak szerezne szép mellékkeresetet, de a vadászat egyetemes érdekét is előbbre vinné, mert ahogy az erdész és vadőr el sem képzelhető kutya nélkül, úgy az a vadász is csak félig élvezi ki a vadászat örömeit, kinek jó vizslája nincsen.

Az évek teltek-múltak, de annak múlásával én is elsajátítottam az öreg Gáspár bácsitól a vizslatanítás csízióját. Az öreg „Diana" is elköltözött az örök vadászmezőkre, de mikor már ötödgimnazista koromban hazamentem karácsonyi vakációra, legkedvesebb karácsonyi ajándékom volt a Gáspár bácsitól kapott „Flóra" névre keresztelt és a karácsonyfa alá fektetett hosszú-szőrű tarka, anglius vizsla.

Köszöntő.

(Rovatvezető: **Szilágyi György.**)

A XX. század korszakalkotó felfedezése kopogtat és kéri méltó helyét lapunkban. Ha valakiket érdekel e felfedezés és ennek praktikuma, úgy bennünket valóban, akik ebben véljük megkapni mindazt a kulturális táplálékot, amit a civilizáció a nem nagyvárosban lakóktól megtagadott.

Talán nekünk találtatott ki e csoda, hogy egybekapcsoljon mindannyiunkat, e szétdarabolt haza földjén élő magyarokat, mert nekünk területeink visszaszerzésében egy lehet a jelszavunk: együtt-egyért!

Mélyen tisztelt Olvasóim! Örömmel nyitom tehát meg e rovatot, mely igazán hivatott lesz bepillantást nyújtani a rádiózás rejtett titkaiba.

Intenzíven kívánok foglalkozni mindazokkal a problémákkal, amelyek elsősorban is a villamos áramot nélkülöző barátainkat érdeklik. Kristályos készülékektől a modern, lámpás készülékekig a rádió bámulatos birodalmába fogom bevezetni mindazokat, akik még nélkülözik a XX. század legzseniálisabb vívmányainak áldásait. Segítségükre jövök azoknak, akik szorgos amatőr munkájuk közben képességeiket meghaladó problémákhoz jutottak. S végül átkarolom minden rádiós olvasómat, hogy baráti kapcsolat legyen mindannyiunk között.

Tudatom egyben kedves Olvasóim, hogy bárminemű kérdéseikben a szerkesztőség útján engem felkereshetnek. Közérdekű kérdésekben e rovatban válaszolok, egyébként válaszbélyeges levelekre külön is felelek.

Közölni kívánom, hogy legközelebbbi számunkban egy kitünő és szelektiv detektoros készüléket ismertetek, mely mindkét budapesti adót kitünően veszi. Kérem tehát, hogy olvasóink szorgalmasan olvassák e lap rádió-rovatát és kivá-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

nom. hogy útbaigazításaim örömükre, hasznukra és haladásukra szolgáljanak,

Az összes rádióalkatrészek legolcsóbban beszerezhetők:
SZILÁGYI GYÖRGY rádióműszerésznél, Esztergom, Kossuth-u. 16.

Szellem az erdőben.

Gyönyörű hegyvidék erdőborította, fenséges magányában, a világtól távol egy szerény kis falu van. E falu nemcsak mint természeti szépségű hely nevezetes, hanem erdészeti szempontból is, mert itt született az erdészet egyik kiváló és tudós tanára: Vadas Jenő.

Ezen vidék egyik érdekes szellemhistóriáját akarom olvasóinkkal megismertetni, melyet egy öreg bácsi, mint vele megtörtént esetet mondott el nekem:

„Ideálisan szép júniusi este elindultam hazulról — kezdte — a mintegy 12 kmre lévő K.-bércre, hogy már kora hajnalban, még harmatban hozzáfoghassak a kaszáláshoz. Előzőleg persze nem feledkeztem meg az elemózsiáról és szükségessé vált félliter rumról sem, mely nélkül kaszás ember nem is indulhat útnak. Szóval esti 10 óra volt, midőn útnak indultam. Kaszámat és tarisznyámat vállamra vetve haladtam a kanyargós tómenti úton. Az ég szép tisztaságán ragyogva jelent meg a hold és végig ezüstözte előttem az eddigi sötét útat. Én, mint aféle öreg huszár, csendesen ballagtam és figyeltem az erdő halk zörejét, a meg-megugró őzek riadt csörtetését, és a tóból itt-ott kicsapó pisztrángok csobbanását.

Egyszercsak, amikor már a tó ezüstös vize elmaradt mögöttem, egy gyönyörű, szép tisztás rész tárult a szemem elé. Bár jól ismertem e vidéket és gyakran jártam erre, de ilyen gyönyörű beállításban még nem láttam soha. Amint így meglepetten néztem a rétet a hold teljes fénye mellett, egyszer csak — Úram, Jézus — a hátamon végigfutott a hideg és kivert a veríték, mert a rét mögött lévő meredek sziklafalon, mely különben élő ember által megmászhatatlan, egy feketébe öltözött női alak ereszkedett alá, teljesen hangtalanul. A meglepetéstől lábam szinte a földbe gyökeredzett és sem egy hangot kiadni, sem pedig megmozdulni nem tudtam, habár, Isten uccse, legszivesebben elszaladtam volna e hangtalan fekete női alaktól.

A látottakból még fel sem ocsúdtam, midőn a sötét nő már is ott volt előttem, anélkül, hogy lábát csak egyszer is megmozdította volna. Istenem, mi lesz itt — futott át bennem

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

a gondolat —, mert hang nem jött a számra. Most menten meghalok. És ekkor a nő szó nélkül, iszonyú erővel megkapta derekam és az előbb még megmozdíthatatlannak hitt lábaim cséphadaró módjára kezdtek velem járni és ha akartam, ha nem, olyan pattogó csárdásba kezdtünk, amilyenre eddig képtelen voltam, bár nem tartoztam a rossz táncosok közé. Táncoltunk, táncoltunk végnélkül. Csurgott rólam a veríték, a levegő már kevés volt tüdőmnek, a szivem meg erősen lüktetett, midőn egyszer csak azt éreztem, hogy összeomlik minden felettem és a következő pillanatban megszüntem érezni.

Ragyogó napvilágnál arra ébredtem fel, hogy valaki erősen rázza a vállamat. Feleszmélve rémület fogott el, hogy ismét a sötét nő akar velem táncolni, de mikor szemem kinyitottam, egy férfit láttam magam előtt kaszával, aki megszólított.

— Mi van öreg, tán itt akar kend kaszálni az árokban?

Ekkor néztem körül és vettem észre, hogy én bizony az útszéli árokban pihenek. Emberem, ki felrázott, szintén oda tartott, ahová én és így — gondoltam — együtt folytatjuk majd útunkat és fölakartam kelni. A fárasztó táncolásban kimerült lábam azonban sehogysem akart engedelmeskedni és ha eddig kételkedtem volna is a látottakban, most bebizonyosodott.

Azóta öcsém, óva intek mindenkit, hogy vigyázzon és éjnek idején ne menjen azon az úton, mert megtáncoltatja az erdő szelleme."

Eddig az öreg elbeszélése.

Jómagam bár többször mentem arra éjjel, még nem találkoztam vele, csak egyszer gondoltam, hogy ez sikerül nekem is, de ezt nem most, majd egy más alkalommal irom le.

A történethez hozzávetve még csak annyit jegyzek meg, hogy a falu népe a fennt leírt szellemhistóriát ötven százalékban fogadta el, mert ugyanis, amikor az öreg bácsit felébresztették, a félliter rumból csak egy pár csepp volt az üveg fenekén . . .

Bükki.

Pénztári beszámoló.

Október havi befizetések folytatása : Belányi Vilmos Dorog 1.50, Kiss Sándor Debrecen 5, Horváth István Ujkér 11, Varsányi József 10, Kovács József Sövénykút 6, Hugli Pál Gyöngyössolymos 12, Hamar János Orgovány 10, Kiricsi János Ilkamajor 31.50, Kothay Mihály Hont 7.70, Németh János Dudor 2, Szedlmayer György Bakonyszentkirály 30, Takács László Törökkoppány 3, Mengyi István Parád 10, Csillik Gyula Győr-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

szentiván 3, Heltay Árpád Tardpuszta 15. Hovány Lajos Kisszállás 12, Mocsár József Sikátor 36. Mustó Ferenc Nagybátony 1.50, Schleihart Nándor Miskolc 20 P. Összesen: 978.18 P.

1935. év november havában befolyt: Endrődi Sándor Budaörs 18, Halvax Andor Bogdása 10, Juhász János Putnok 15, Molnár Lajos Diósgyőr 5. Naszlady Sándor Kaposvár 9, Szabó Gyula Pécs 24. Szentirmai Sándor Perbál 5.52, Tóth István Rábatóthfalu 10, Drexler János Gödreszentmárton 3, Dallos Géza Gödöllő 5, Fejér Zoltán Bátor 64.22. Fekete József Gödöllő 5, Kasza József Kaposvár 2, Martinek Ferenc Pusztamarót 35, Molnár Andor Hódmezővásárhely 5, Németh Sándor Esztergom, 3, Stubnya László Pilismarót 3, Szörényi József Kaposvár 2, Tóth József Zánka 10, Varga Lajos Rédics 10, Vágfalvi József Szeged 3, Orosz Imre Debrecen 2, id. Balogh József Debrecen 5, Csabalik Gyula Ujmassa 19.84, Deáky Dezső Kaposvár 3, Farkas István Királyszállás 10, Farkas József Hidegkút 10, Gottwald Pál Pécsvárad 18, Harkai József Högyész 10, Holló Sándor Máriabesnyő 3, Kis Tóth Tamás Pilisszentlászló 6, Németh Ferenc Tapolcza 5, v. Papp Mihály Somogy 10, Perhács Péter Nagybátony 3. Smiró János Nagybátony 1.50, Szakály József Dinnyeberki 3, Elsik Mihály Szentendre 10, Keresztes Ferenc Bakonycsernye 6, Németh József Háromfa 5, Ujlaky Tivadar Telki 5, Szauerwein Jakab 9, Varga József 18, Vörös Lajos 24, Nagyfalusi János 18, Fajszi János 16, Bárczi László 12, Hesz Pál Porva 12, Molnár Andor 10, Baranyai György 10, Bödöcs Antal Rajka 3, Róth Antal Solymár 18, Simon Péter Moha 5, Steer Ferenc Bánhida 1, Torda István Bánhida 6, Kelemen József Parasznya 5, Kolos János Halászi 5, Lengyel János B.-olaszi 3, Szemenyuk Elek Bánréve 5, Turáni István Gergelyi 32, Vasvári Károly Szenta 40, Czepeczauer Pál Miskolcz 10, Gaál Dániel Hollóstető 3, Gábris István Pusztavám 4, Lehoczky Alajos Parasznya 4, Mayer Ferenc Csesztreg 7, Sümeghy István Felsőszeleste 10, Szalay Péter Döbrökör, 4, Szarvas Mihály Jánoshalma 10, Tavas István Királyháza 20, Tóth Imre Németlukafa 10, Zsargó Gábor Bakonyszentkirály 30, Csóka József Bpest 2, R. Kovács István Karcag 5, Magyar Miklós Nyiregyháza 5, Mazányi Gyula Drégelypalánk 10, Steiner József Zircz 20, Tóth János Béda 12; Gulyás József Vörs 3, ifj. Kovács Lajos Tornyospálca 15, Mocsár Gábor Debrecen 5, Németh Zsigmond Jánosháza 2, Szalczer Antal Eplény 12, Vargyas András Sopronkövesd 20, Kiss István Markaz 10, Zolnay Imre Hajdúböszörmény 70, Fekete József Kutasó 5, Kovács Lajos Öskü 20, Lukács István Tard 12, Máté István Buják 7, Slanszky Ernő Királyszállás 2.50, Farkas Jenő Réde 6, Benkő Mihály Ófehértó 10, Forgács Mihály Fedémes 6, ifj. Magyar József Akli 3, Magyar József Akli 3, Prókay Gyula

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Ládierdő 20, Berze Lajos Gödöllő 24.50, Czumpf Imre Pilissentlászló 3, Halász Dezső Potyond 6, Heltay Árpád Tardpuszta 11.80, Varga Pál Réde 5, Várhegyi Gyula Szécsény 4.50, Németh Lajos Neszmély 10, Rónás Ferenc Somoskőújfalu 9.50, Schéda Béla Szombathely 5, Stróbl József Kapuvár 26, Tüttő János Gyoma 2, Vancsura Antal Baja 7.50, Illés János Bak 5, Kákonyi Lajos Gyöngyöspuszta 5, Máté Ernő Pilismarót 2, Márkus Mihály Mecsekalja 12.22, Noviszedlák Mihály Mende 13, Rommer József Máriaujfalu 5, Jaksa János Sövényháza 6, Tófeji Vendel Felsősegesd 10, Varga János Nádasdierdő 21, Hoffer Ferenc Mecsekalja 13.50, Simon János Nemeskolta 6, Jakli János Domoszló 10, Rosta Imre Kúp 10, ifj. Zöldi Ferenc Nagykőrös 10, Markó János Agyagosszergény 6, Pintyili László Miskolc 5, Répásy Ferenc Toponáz 10, Bakos Károly Pápasalamon 10, Belső István Bánokszentgyörgy 48, Stift Géza Csikóséger 10, Stift Kálmán Csikóséger 9, Tillhof József Kőszeg 10, Lóránt Antal Kömörő 1.50, Magyar József Németlukafa 10, Szalay Lajos Erdőháza 9, Tóth József Kóspallag 20, Bodor József Németlukafa 12, Hegyi Antal Miháld 5, Szabó Ferenc Uzsa 5 P. Összesen 1425.60 P.

1935. év december havában befolyt: Horváth János Kőszeg 13.45, Kummert Alajos Páty 6, Nádaskay Richárd Bpest 50, Nagy Sándor Orosháza 10, Némethi Lajos Tarpa 20, Ábel Ferenc Esztergomitábor 10, özv. v. Bézi Imréné Debrecen 2, Gabnai József Vaskút 10, Kasza József Kaposvár 2, Német Ferenc Uzsapuszta 5, Orosz Imre Debrecen 2, Stubnya László Pilismarót 3, Stubnya Mihály Pilismarót 9.02, Szörényi József Kaposvár 2, Vágfalvi József Szeged 82.76, Aponyi József Galgamácsa 3, Bozor Ferenc Hercegfalva 13.50, Dallos G. Gödöllő 5. Farkas István Királyszállás 10, v. Eszéki József 18.50, Hartl István Pásztó 12, Keresztes Ferenc Bakonycsernye 6, Kiss József Pécs 6, Lőrincz János Kőszeg 1.50, Mocsár Gábor Debrecen 5, Novodárszky Gyula Ládierdő 12, v. Papp Mihály Vasas 10, Szentirmai Sándor Perbál 5, Horváth Rezső Budapest 10, Szalay Péter Döbrököz 4, id. Balogh József Debrecen 5, Kelemen József Parasznya 5, M. A. V. Szombathely 4, Elsik Mihály Szentendre 10, Kiricsi Zoltán Mikóháza 6, Kiss Sándor Debrecen 5, Kovács Antal Csapod 16, Lehoczky Alajos Parasznya 3, Miltényi János Gödöllő 3, Pataky Árpád Szombathely 6, Róka József Visegrád 12, Szél János Abaliget 18, Tóth József Zánka 5, Tóth József Babatpuszta 2, Ujlaky Tivadar Telki 5, Vass Vilmos Dömefölde 15, Brúger Géza Hejőcsaba 15, Kovács József Eplény 7.50, Novák Péter Szeremle 10, Pasztorek Sándor Mogyorósbánya 5.66, Gaál Dániel Hollóstető 3, Horváth József Középrigóc 24, Nezdei György Véménd 6, Pásthy József Nagytétény 4, Szarvas Mihály Jánoshalma 10 P.

Folytatása lapunk legközelebbi számában.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Ügyvédünk által november hóban szétküldött felszólító lapokból több visszajött azzal, hogy „elköltözött", vagy „ismeretlen" stb., stb. jelzéssel. Ezek a következők:

Vincze János Hollóháza, Papp János Magyaregregy, Kozma András Debrecen, Mocsári Antal Ácsteszér, Gergely József Lillafüred, Hidvéghy Ernő Tápiószele, ifj. Borbás István Galgagyörk, Bangó István Ádámd, Bódis Ferenc Felsősegesd, Bodor György Mórichida, Horváth Károly Vitnyéd, Szabó János Balatonendréd, László János Szendehely, Bajnok Imre Révleányvár, Kangyal György Tatárszentgyörgy, Kiss István Győr, Jasztrabszky János Tardos, Pírkhoffer Ferenc Izabellaföld, Kirchner Ferenc Tiszafüred, Komocsi István Tompa, Sipos Kálmán Nemesszalók, Kovács Pál Szárföld, Káposzta Mihály Szomód, Ficza Ferenc Nagybörzsöny, Bali János Szécsény-Bátkapta, Balog József Bagomér, Farkas Mihály Bpest, Gregán János Nagylóc, Cserődi István Csernátszentiván, Gáspár Ferenc Domoszló, Horváth István Kisújszállás, Nagy Vince Buják, ifj. Hesz József Bakonybél, Dózsa Pál Terézhalma (Bácska), Kálmán Gábor Szigetvár, Kálmánczhelyi László Berettyóújfalu, Kis Mihály Pilisszentkereszt, Kovács Pál Szárföld, Molnár István Sopronkőhida, Mórócz István Csernyik, Neudl József Tápiószecső, Padlovics István Császár, Rácz József Inárcskakucs, Papp István Bélapátfalva, Petrovszky Miklós Szendrő Petrucha György Pesterzsébet, Pintér József Kelenvölgy, Csalányi János Nagykőrös.

Kérem Kartársaimat, ha a fentiek, valamint a mult lapunkban közöltek lakcimét valaki ismeri, azt velünk közölni szíveskedjenek.

Végül kérem azon Kartársakat, akik hátralékuk törlesztésére részletfizetést kértek és kaptak, hogy azt pontosan tartsák be, nehogy további kellemetlenségnek legyenek kitéve.

Esztergom, 1935. december hó.

Kartársi üdvözlettel:

Kolb Gyula
egyesületi főszámvevő.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

EGYESÜLETI HIREK:

Egyesületünkhöz néhány kartársunktól beérkezett levélből azt látjuk, hogy a tagok egy része úgy a fizetségek. mint az ezek fejében járó szolgáltatásokat illetőleg tájékozatlanok.

Szükségesnek látjuk emiatt itt ismertetni az egyesülettel kapcsolatban a tagokra háruló terheket, illetve az egyesület által ennek fejében élvezett ellenszolgáltatásokat.

Évi egész tagdíj 12 pengő. Féltagdíj — amelyre nagyon szerény javadalmazású tagjaink tarthatnak igényt — 6 pengő.

Tagdíjon kívül az egyesület tagjait semmi fizetség nem terheli.

Ennek fejében a tagok ingyen — mint illetményt — kapják az egyesület hivatalos lapját, „Az erdő"-t.

1934. év óta a temetkezési segélyalap megszünt s azóta tagjaink tagdíjuk rendes fizetése esetén egyúttal tagjai a temetkezési alapnak is.

Elhalálozásuk esetén azok a kartársaink, akik a régi temetkezési alapnak is tagjai voltak s ott hátralékuk nincs, vagy, akik a hátralék elengedésével ilyen jogukról le nem mondtak, 150 pengő, azok a kartársaink pedig, akik az új temetkezési segélyrendszer bevezetésével tagdíjukat egy évig rendesen fizetik, s továbbra is az egyesületnek tagjai maradnak, egy év után lesznek a temetkezési segélyre jogosultak s elhalálozásuk esetén egy évi tagdíjhátralék nélküli tagságukkal 100 pengő temetkezési segélyre tarthatnak igényt.

Féltagdíjjat felvett tagjaink a fenti segélyeknek is csak a felét élvezik,

Állásnélküli kartársainknak elhelyezése ügyében megindítandó országos mozgalmunkhoz szükséges lenne, ha ilyen értelemben érdekelt kartársaink adataikat beküldenék, nevezetesen: Név és lakcim, kor, családi állapot, előképzettség, gyakorlat, szakképzettség, egyéb tulajdonságok.

Az új erdőtörvény (végrehajtási utasítás nélkül) beszerezhető: Kókay Lajos könyvkereskedőnél Budapest IV. Kammermayer Károly-utca 3. szám alatt. Ára 1.20 pengő.

Ismételten kérjük kartársainkat, hogy névváltoztatásuk esetén a névváltoztatásnak az egyesület könyveiben való keresztülvezetése s az egyesület ügymenetének zavartalan biztositása végett is felvett nevükről bennünket értesitsenek.

A jövőben mindenféle irásbeli megkeresésre csak abban az esetben válaszolunk, ha 20 filléres postabélyeg mellékelte-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tik, ellenkező esetben csak a szerkesztői üzenetekben adjuk meg a választ.

Az egyesülethez küldendő pénzt legcélszerűbb az összes postahivataloknál kapható Bianko csekklapon küldeni (ára 3 fillér).

A csekk száma 45.672. Cim röviden: M. E. V. M. E. Budapest.

Január havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. Favágásnak, különösen az áradásnak kitett vagy posványos kelyeken most van az ideje: a természetes felújítás alatt lévő, csemetékkel benőtt területeken mindazonáltal csak megfelelő magasságú hó mellett lehet vágni. Ritkítás, cserkéreg termelés, lágyfák kivágása ugyancsak most eszközlendő.

A fának közelítése, szállítása farakodókhoz, utak mellé, szenítőhelyekre, tengelyen, szánon, vontatóutakon, vagy a különféle száraz csúsztatókon, de különösen az áradásoknak kitett vagy posványos erdőkből, a megfagyott földön most eszközlendő.

Erdőművelés. Gyűjtsünk luc-, erdei- és feketefenyő tobozokat, valamint kőris, akác és gyertyán magot. Eladásra szánt mag szaklapokban hirdetendő. Más helyről beszerzendő magból most kell csiráztatáshoz próbákat hozatni. A csemetekert kerítéseit vizsgáljuk meg mennél gyakrabban, nehogy azokba a nyúl, vaddisznó s más vad behatolhasson. Ha egereket veszünk ott észre, pusztítsuk őket mérgezés által. Verőfényes napokon vizsgáljuk meg a teleltetés végett elhelyezett tölgy- és bükkmakkot s ha szükséges, lapátoljuk át. Déli vidékeken lágy időjárás mellett, kivált homokos talajon ültetőhelyeket, határsáncokat is készíthetünk, a csemetekert talaját átforgathatjuk (rigolírozás), sőt enyhe teleken e hónapban homokterületeken erdősíteni is lehet. Hozzuk rendbe összes erdőművelési szerszámainkat.

Erdővédelem. E hónapban különösen a tüzifatolvajokra kell felügyelni, azonfelül a favágókat ellenőrizni, nehogy magas tuskókat hagyjanak, hogy csakis a kijelölt fákat vágják, azokat jól kihasználják és megfelelő méretű anyagot termeljenek, a tüzifát tömören sarangolják s a sarangkarókat szilárdan állítsák, Nagy havazások vagy erős zuzmara lerakódás után sűrű zárlatú fiatalosainkban a navat, zuzmarát lerázatjuk. Pusztítsuk az Ocneria Dispar (Tölgy gyapjaspille) petéit,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Mellékhaszonvételek. Déli vidékeken tölgyesek- és bükkösökben a makkoltatás (téli legelő) még mindig tart. Mészégetéshez követ törhetünk, tüzifát szállíthatunk. Szénégetés és szénfuvarozás folytatható.

Építkezések. Uj építkezésekhez, valamint a javításokhoz készítsük el a terveket és költségvetéseket. Vágassuk ki a szükséges fát s szállítsuk az építés helyére. Út s egyéb építkezésekhez, útkavicsoláshoz töressünk és szállítsunk követ.

Erdőrendezés. Térképelés és becslési adatok feldolgozása.

Január havi vadászati teendők:

Nagy hóállás esetén az apró és nagy vadat fokozottabb mértékben kell etetni, óvni. Rendkívül erős tél és magas hó esetén az etetőkhöz — esetleg hóekével — útat kell készíteni, hogy a legyengült vad azt elérni tudja. Különösképpen ellenőrzendők a hurkozók és lesipuskások, ami hóban könnyebben lehetséges, mint egyébként.

Szezonvégi vadászatokra való tekintettel előre dolgozzunk ki terveket. Kellő utánjárás mellett — a hótakaró a vad tartózkodási helyének megállapítását illetőleg — munkánkat megkönnyíti.

Vadbőrárak:

Róka prima hegyvidéki	6.00— 7.00	P,
„ „ laposvidéki	4.00— 5.00	„
Görény nagytestű	7.00	„
„ középtestű	5.00	„
„ kicsi	3.00— 3.50	„
Fanyest I. a	35.00—40.00	„
Borz I a	6.00— 7.00	„
Vadmacska I-a	2.00— 3.00	„
Vidra nagytestű I-a.	25 00	„
„ kisebb I-a.	10.00—12.00	„
Nyulbőr nyári	0.12	„
„ őszi	0.25	„
„ téli	0.50	„

KÜLÖNFÉLÉK:

Stumpf László kartársunknak Schilly Blankával való eljegyzéséről hozott hírt a pósta.

Amikor közeli egybekelésükhöz az egyesület őszinte szerencsekivánatait tolmácsolom, őszinte örömömnek adok kifejezést, nemcsak azért, mert Stumpf barátunkkal egy jóravaló

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tagunk lép — amint mondani szokás — „a becsületes emberek sorába", hanem azért is, hogy időnkint ilyen kedves hírről is beszámolhatunk.

Az Isten áldását kérjük eljegyzésükhöz!

Egypár vadászszerencsétlenség híre jutott el hozzánk. Mielőtt még részletesen beszámolnánk róluk, nem mulaszthatjuk el a magunk kis hozzászólását megtenni.

A fegyver nagyon veszedelmes szerszám s mint ilyen, különös óvatossággal kezelendő. Ha a fegyver kezelésével járó szabályokat szigorúan betartjuk, sok esetben elejét vehetjük a bajnak.

Ahhoz, hogy a szerencsétlenségek egyikénél vagy másikánál a vadászt kritizálnánk, nem érezzük magunkat hivatottnak. Van rá eset, amikor a legnagyobb elővigyázatosság mellett, a véletlenek sorozatos összejátszása folytán történik meg a baj. Nagyon sok esetben azonban ez a könnyelműségre s a legelemibb óvatossági szabályok be nem tartására vezethető vissza.

Klein Miksa rigyáci földbirtokos gyenge puskájából füstnélküli lőporral lőtt. A lövés ereje a csövet szétdobta s balkezének gyűrűs és középső ujját az első perecnél leszakította.

Losonc és Fülek környékén tartott fácánvadászaton Novek Béla mérnök söréttel megsebesítette Csillán János rádiókereskedőt.

Súlyos vadászszerencsétlenség történt Felpéc községben, ahol Czete József főerdőmérnök fogolyvadászat közben kilőtte Varga Sándor felpéci vadőr szemét.

Écska elcsatolt területi községben különös szerencsétlenség történt. Hüpps Jakab gazdálkodó vadászat után sógorához tért be pihenni, ahol töltött puskáját a falhoz támasztva, azt kutyája oly szerencsétlenül döntötte fel, hogy a golyó Hüpps lábába fúródott s átszakította a főütőeret. Életveszélyes állapotban a kórházba szállították.

Egy éve a pősaházi erdőben Masják Mihály erdész golyólövéstől halálra sebzetten, erejét vesztve a nagy hidegben megfagyott. A nyomozás során megállapították. hogy a gyilkosságot orvvadászok követték el, névszerint: Bakos András, Bakos Miklós, Lőrincz András és Molnár András.

A törvényszék most tárgyalta az orvvadász-gyilkosok ügyét s közülük Bakos Andrást 4 évi, Molnár Andrást 3 évi, Lőrincz Andrást 2 és félévi és Bakos Miklóst 2 évi fegyházra ítélte. Az elítéltek belenyugodtak a büntetésbe. El is hisszük! Gyilkosságért ilyen ítéletben meg lehet nyugodni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Nem mindennapi eset játszódott le a Fátra hegységben lévő vrádnai vadászlakban, amelyet környező erdőkben híres dámvadtenyészet van.

A portyázó csendőrjárőr észrevette, hogy vadorzók dámvadra lesnek s a legközelebbi csendőrőrsről segítséget kérve, az orvvadászok üldözésére indult öt csendőr. Az orvvadászok a vádnai vadászházba menekültek, ahonnan az üldözés nyomán odaérkezett csendőröket gyilkos puskatűzzel fogadták. A csendőrök viszonozták a tüzelést, s amikor rövidesen a vadászházba bevonultak, hat orvvadászt találtak ott, akik levett kalappal álltak a harc folyamán megsebesitett s akkor már haldokló társuk körül.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK:

(Csak pontos cimű és válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Hangsúlyozva jelezzük, hogy a névtelen levelek olvasatlanul a papirkosárba kerülnek.)

A kéziratok minden hó 15-éig küldendők szerkesztőségünkhöz.

Fodor Imre (Pécs) Kérésének szivesen tettünk eleget. Egyúttal közöljük, hogy mihelyt állásügyben megkeresés jön hozzánk, Önt az elsők között fogjuk ajánlani.

Háber Pál (Parád). Hirdetését közöltük. Kivánjuk. sok sikerrel járjon.

Szaszkó István (Nagykőrös). Láthatod, a tisztes és becsülettel végzett munka jutalma el nem marad. Sok szerencsét kivánok.

Özv. Kovács Jenőné (Kölesd). Közölje pontos cimét, mert levele, mint „ismeretlen" érkezett vissza. Egyébként okmányait képtelenek vagyunk visszaküldeni.

Bükki. Mint észrevette, beadott művét kissé kicsinositottuk. Egyben közöljük mindenkivel, hogy aki kéziratot ad be, az előzőleg nézze jól át és lelkiismeretén megszűrve bocsájtsa rendelkezésünkre. Különben előfordul az a sajnálatos esemény, hogy nem tudjuk leközölni, mert minden kéziratot — úgy hiszem általános vélemény szerint — nem javithatunk át. Tehát csinosat, szellemeset, szórakoztatót.

Mindenkinek. Akinek bármilyen panasza, nem tetszése, kérdése vagy dilemája van, forduljon teljes bi alemmal szerkesztőségünkhöz. A fotó és rádió rovatra vonatkozólag is helyt áll ez.

Szabó Gyula (Pécs). Hátraléka ez végén 24.— pengő. A temetkezési járulék hátralékot — 30.50 pengőt — törültük Ezzel azonban elvesztette a magasabb temetkezési segélyre való igényjogosultságát.

Naszlady Sándor (Kaposvár). Légy szives ird meg, hogy mikor lettél nyugdijazva. Kérdésedre csak ezen adatok birtokában adhatjuk meg a választ.

Strobl József (Kapuvár). Mindkettőtök tagdija ez évre rendezve van. Választmányi ülésen miért nélkülöztünk? Fiad cimét helyesbitettük.

Halvax Andor (Vörösipuszta). Lakcimét helyesbitettük

Tóth István (Rábatótfalu). Cimét helyesbitettük.

Holló Sándor (Máriabesnyő). Tagdija 1.50 pengővel előre van fizetve.

Vasvári Károly (Szenta). A kért haladékot készséggel megadjuk.

Ifj. Kovács Lajos (Tornyospálca). Részletfizetést készséggel engedélyezzük.

Tillhof József (Kőszeg). Üzenetét tudomásul vettük.

Loránt Antal (Kömörő). „Az erdő" 1908. évi 1—2. számát nem küldhet-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

jük meg, mivel az időből származó összes irattárunk megszállott területen maradt.

Keresztes Ferenc (Bakonycsernye) A beküldött összeggel mindkettőjük tagdija ez év végéig rendezve van.

Kiss József (Pécs). Ez évi hátraléka jelenleg 16 fillér. Cimét helyesbitettük.

Ifj. Kecskés István. Köszönöm fáradtságodat; Kostyálnál talán sikerülni fog megszerezni.

Bölcs Ilonka (Gyömrő). Egy helyről már kaptam — sajnos negativ — választ. Másik helyre is irtam s most sürgetem azt. Amennyiben csak valami mód van rá, megszerzem a kért dolgot. Szives türelmét kérem.

Kostyál János (Vértestolna). Fénykép ügyében korábban irt levelemre légy szives válaszolni.

Havasi János (Diósgyőr). Küldemény épen ideérkezett; igyekszem a dolgot a legkedvezőbben elintézni.

Mikus Gyula (Kemence). Cimét helyesbitettük.

Lőrincz János (Kőszeg). Cimét helyesbitettük.

Szaszkó István, Csaby Pál (Pótharasztpuszta). Mindkét cimet helyesbitettük. Csaby Pál hátraléka ez év végéig 17.— pengő. Címére az elmaradt lappéldányokat megküldtük.

Csekey János (Sopronköves). Volt tiltkárunk hibájából eredő tagdijhátralék elirásáért szives elnézését kérjük. Külön kértük ezt levélben is, tekintsen el ezen önhibánkon kivüli zaklatásért, mely felett őszinte sajnálkozásunkat ez alkalommal is kifejezzük.

Kummer Lajos (Páty). Tagsági dija 1937. aug. hó végéig rendezve van. Csekket minden laphoz mellékeltem. Maga a csekk küldés még nem fizetési felhivás s azt megőrizve a legközelebb esedékes tagdijának befizetésére felhasználhatja.

Hoffer Ferenc, Márkus Mihály (Mecsekalja). Cimüket helyesbitettük.

Fodor Imre (Pécs). A kért lappéldányokat elküldtük s a hirdetést ugyancsak itt olvashatja.

Kovács Géza (Eplény). ez évi tagsági dij rendezve.

Szél János (Abaliget). Mint fent.

Sümegi János (Budafapuszta). 28 P temetkezési hátralékát töröltük, igy tagdija jövő év szeptember 15-ig rendezve van.

Állást keres:

28 éves, róm. kat., nős, 2 gyermekes, VI. középiskolát végzett, szakvizsgázott **erdőőr,** aki az Országos Khémiai Intézet Gombászati Osztályán gombaismerői oklevelet nyert s méhésztanfolyamot végzett, **azonnali belépésre** állást keres.

A pécsi székeskáptalan 8000 kat. holdas erdőgazdaságában 3 évig, mint irodai segéderő-uradalmi vadász, 3 évig, mint vadkerületi erdőőr volt alkalmazva. Kitünően ért az erdészet körébe vágó összes épitkezésekhez, mészégetéshez, faszenitéshez, vadbőrök kikészitéséhez. Jelenleg mint útépitési felügyelő van alkalmazásban.

Lehetőleg gombatermő vidéken szeretne elhelyezkedni

Cim: **Fodor Imre Pécs,** Pacsirta u. 11.

Fizesd meg a tagdíjadat!

LAISZKY JÁNOS ESZTERGOI

Felelős kiadó: Daróczy Márton.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

AZ ERDŐ

X. évfolyam. | 1936. február | 2. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: DARÓCZY MÁRTON.

A lap havonta egyszer jelenik meg. Előfizetési ár: egész évre 6 pengő, fél évre 3 pengő, negyedévre 1.50 pengő. Egyesületi tagoknak a tagdij fejében jár. A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok stb.) Az ERDŐ szerkesztőségéhez: Esztergom M. kir. Erdőgazdasági Szakiskola küldendők.

Tizenkét vesszŏ-mese.

A keleti mesékből nem ismeretlen az a kis történet, mely egy apa és fiairól szól, aki halálos ágyánál tizenkét összekötözött vesszőcskét nyújtott át fiainak, hogy törjék széjjel. Úgy hiszem, nem kell elmondanom az egész mesét, mert mindenki előtt ismeretes, csak arra akarok rámutatni, hogy e kis mese milyen igazi kincset tartalmaz azok számára, akik között a meg nem értés, az állandó diszharmonia él.

Tizenkét vessző . . . Mintha nekünk teremtették volna a keleti mesefantázia minden bűbáját és misztikumával telt levegőjét. Mintha a mi kis körünknek szólna. És úgy is érzem, hogy a haldokló ó-év ágyához hivatott minket és ott kezünkbe adta az összekötözött tizenkét hónap-vesszőt, hogy törjük széjjel.

Tizenkét hónap-vessző — egy év — a mi örökségünk egy ó-esztendőtől. S most rajtunk múlik, hogy miként becsüljük meg ezt az örökséget. Szétszedjük-e, vagy úgy hagyjuk, ahogyan megkaptuk?!

Azt mondom, tartsuk meg, ahogyan reánk hagyták.

Legyen ez az örökség a szoros összetartás munkája. Ne bontsa meg a csomót, köteget lazító, izgató kezek aknamunkája, mert, ha egy hónap-vessző is kiesik a tizenkettő közül, széthull az egész. Együtt kell maradnia szorosan a vesszőknek, különben a mindenkor nemes testvéri erő idegen zsold szolgálatában szétforgácsolódik és végül is meghal.

Tizenkét hónap-vessző közül már egyet a mult fátyla borit be. Harmincegy nap nehéz küzdelmét már két vállra fektettük — nem kis munkával. És most még hátra van tizen-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

egy hónap munkássága, de ezt is megküzdjük! Küzdünk, munkálkodunk, kéz a kézben! Nem lesz szétbontó kéz, mely meglazitja kötegünk kötését. Mi együtt akarunk testvérien dolgozni, mert a nemes munka igazi férfi tett és a férfi tett Isten legszebb imádása.

Dolgozzunk, kéz a kézben, együtt egyért, az összetartás isteni szépségéért!

Daróczy Márton.

Magyar erdészek.

Az erdőgazdaság a föld mostohagyermeke. Az édesgyermek az a föld, amelyen az esztendőben lehet aratni, amikor a magot elvetették. Mégis egyre azt halljuk, hogy a mezőgazdák, a föld igazi haszonélvezői telve vannak panasszal, annak ellenére, hogy a kormányzat teljes erejét latba veti, hogy segitségükre siessen. Különféle törvények, rendeletek látnak napvilágot, amelyek mind a mezőgazdákat védik, segítik, támogatják.

Távol áll tőlem, hogy azoknak, akiknek nemcsak a föld siet segítségére erejével, nemcsak a föld iparkodik a beléjevetett magot gyorsan és busásan visszafizetni, hanem az államhatalom, a kormányzat is minden módon támogat, irigyeljük vagy féltékenyen tekintsünk rájuk, de egy pillanatra meg kell, hogy álljunk, észre kell, hogy vegyük azt a tényt, hogy az erdőgazdálkodás, amely csak hosszú évtizedek mulva fizeti vissza a beléje fektetett tőkét és energiát, nem élvezi a társadalom támogatását, legalább is olyan mértékben nem, amint azt megérdemelné.

Valahogy ugyancsak meglennénk enélkül is, az a tény azonban, hogy nemcsak a támogatást, de még csak elismerést, népszerűséget sem várhatunk sehonnét, mélyen elszomorít bennünket.

Ha mást nem is, de az elismerést és bizonyos fokú megbecsülést az erdésztársadalom munkája feltétlenül kiérdemelt.

A mezőgazdaság részére kétségtelenül a legjobb földek állanak rendelkezésre. Nemcsak gyorsan, de busásan is meghálálnak ezek a földek minden iparkodást. Könnyen hozzáférhetők, többé-kevésbé könnyen is megmunkálhatók és termékenyek.

Ami az erdőgazdaságnak a haza földjéből kijutott, az — mondjuk meg őszintén — legynagyobbrészt olyan terület, amely más művelési ágra alig alkalmas, amelyet nem egy esetben még megközeliteni is nagyon fáradságos.

Az erdész feladata, hogy ezeken a területeken végezze

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

el azt a fontos és nélkülözhetetlen munkálatokat, amelyek nélkül a társadalom mai formájában meg sem állhatna.

Nézzük csak sorba, vessünk számot arról, mit tesz az erdész, mit produkál.

Az erdész munkájának eredménye a teremtő Isten után a friss, éltető levegő.

Az erdész fáradságának eredménye a fa, különféle választékokban.

Akarattal sem tudok olyan tárgyat felemliteni, amelyben munkásságunk eredménye felismerhető ne lenne.

Amit az emberi zsenialitás a kényelemre, biztonságra és a célszerűségre kieszelt, mindenütt, akarva, nem akarva, fel kell ismernünk: a fát.

Fából van a bölcső. Még születésünk előtt gondoskodnak róla. Mikor járni tanulunk, ebben is a fa segit bennünket, mert hiszen tipegésünkben az első közlekedési eszközt a járókocsiban ismerjük meg. Első barátaink a gyermekszobában a játékok, legnagyobb részük fából készült, legalább is régebben. Az iskolában fából készültek a padok és vesszővel kaptuk az első körmöst. Ha a gyermek férfivá lesz, pályát választ, a kenyérkereső eszközeinek nagy része is fából van. Fából van a kapanyél is, a tollszár is, a puskaagy is. Életünk minden mozzanatában, fejlődésünk minden fokán, minden körülményeink közepette találkozunk vele.

Képzeljünk el egy olyan lakást, amelyben nincs bútor, vagy képzeljünk el még egy sokkal rosszabb esetet, ha van ugyan benn bútor, de csőbútor, mert nem igen tudjuk megkülönböztetni a csővirágállványt a csőágytól.

Az ilyen elárvult lakásba a hangulatot csak a jó, lobogó kandalló tudja visszavarázsolni. Ilyen lobogó kandalló mellett elábrándozva vajjon ki gondol arra, mennyit küzdött az erdész addig, amig a kis csemete, a fásládába került.

Ha játékos kedvünkben kirúgunk a hámból, ott látjuk azt a dádék kezében, ahol az egyszer megölt fa új életre kel és szinte emberi képességeket is magára ölt, a mosdatlan, füstös ujjak simogatására. Sír, nevet, nekibúsul vagy duhajkodik. Ebből az anyagból készül az a furcsa és kényelmetlen közlekedési eszköz is, amelyen előrelátó, derék vendéglőseink igérik hazaszállitani a túlságosan elpilledt delikvenseket, valamint ugyanebből van a nyújtófa is, amellyel kiugrasztanak bennünket ezen alkalmatosságból. De fából van a söprűnyél is, amelyen némelyik kevés átlátással biró hitvestárs a Gellérthegyre repül. Az a szerencsétlen felebarátunk is, aki táncolás vagy a nagybőgővel való összekülönbözése, esetleg a nyújtófának kiméletlen használata következtében támogatásra szorul, fára támaszkodik. Az pedig, aki dádékkal, a nagybőgővel s a kevés átlátású hitvessel való összeütközését nem éli túl, még mindig nem kénytelen lemondani a fának — ennek az

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

egyetlen igaz barátunknak — szolgálatáról, mert hiszen fából van a szentmihálylova és a koporsó is.

Ezt a nélkülözhetetlen anyagot, amely az életünk minden szakában és minden körülmények között rendelkezésünkre áll, az erdésztársadalom a legsoványabb és leghozzáférhetetlenebb területen, a legmostohább körülmények között, évtizedek kemény munkájával neveli fel. Fél évszázad kell ahhoz, amig az elvetett magból felhasználható anyag lesz. Sohse felejtsük el azt, hogy a Kárpátokkal együtt azokat a hatalmas kiterjedésü erdőket is elrabolták tőlünk, melyeket mi fél évszázadig neveltünk.

Ha mindezeket fontolóra vettük, lehetetlen, hogy eszünkbe ne jusson az, hogy az erdésztársadalom a nemzetnek egyik legmunkásabb csoportja és kell, hogy a jövőben a társadalomban méltóbb helyet és elismerést vívjon ki magának az, aki hivatását még békében is, minden nap élete veszélyeztetésével gyakorolja.

Az elismerésnek első hirnökeként üdvözölhetjük az új erdőtörvényt, amely a kormányzat részéről már megbecsülését jelenti az erdész társadalomnak. Hisszük azt, hogy a kormányzat eme jóindulatának megnyilatkozását követni fogja a társadalom részéről is az elismerés s végre elfoglalhatja a társadalomban az őt megillető helyet a magyar erdész.

Daróczy Márton.

Hogyan lehet elhelyezni ötszáz szakiskolát végzett erdő- és vadőrt.

Irta: **Dr. Jármy István** m. kir. vadászati tudósító.

Nemzeti vagyonunk megállapitásánál, hivatalos adatok szerint, nagy szerepet játszik hazánk vadállománya. Illetékes körök már jó ideje felismerték ezt, ugyanazért nemcsak azon igyekeznek, hogy megóvják a nemzeti vagyont, hanem azt szaporitsák és a rendszeres vadgazdálkodás által, külföldre való exportunk útján, nagy részét nemes valutára változtassák.

A közelmultban több rendelete jelent meg a Földmivelésügyi Minisztériumnak, melyek azon célt szolgálják, hogy a vadászterületek őrzése, gondos kezelése, a vadászat szakszerű gyakorlása által biztositsák, nemesitsék, szaporitsák hazánknak Európaszerte hires vadállományát.

Hazánkban ma összesen 16.173,178 kat. hold képez vadászterületet. Ebből a törvény értelmében bérbeadásra köte-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

lezett rész, összesen 9.633,901 kat. hold, melyből erdő 516.297 kat. hold. Önálló vadászterület, tehát uradalmi összesen 5.636,205 kat. hold, melyből erdő 1.305,496 kat. hold.

Mivel tapasztalataim szerint, az önálló és uradalmi, vadászterületek kilencven százalékban jól és helyesen vannak kezelve és azok őrzéséről is kellőképpen gondoskodás történik, igy e helyütt csak a bérbeadásra kötelezett u. n. községi és közületi bérbeadott vadászterületekkel foglalkozom.

A bérbeadásra kötelezett vadászterületekért fizetett évi bér 1.681,638 P-t tett ki, ami országos átlagban ugyan 17 fillért tesz ki holdankint, de igen nagy különbségek mutatkoznak, ha külön-külön vizsgáljuk a jól és rosszul kezelt községi területeket, mert van holdankint 1.20 fillértől egészen 3 fillérig csökkenő terület is.

Ha már most ezen óriási dífferenciákat vizsgáljuk, kétséget kizárólag meg kell állapitanunk, hogy: a gondosan őrzött, jól kezelt területekért a községek, a közületek több bért, nagyobb jövedelmet élveznek, minden befektetés nélkül, mert hiszen a területek őrzése, kezelése mindig a vadászbérlők kötelessége. Viszont a vadászbérlő is megtalálja a számitását, habár nem is üzletileg, de azért, mert kisebb fáradsággal és nagyobb élvezettel ér el, szép vadász eredményeket, sőt rezsijét is csökkenti, az értékesitett lelőtt vadból. Ehelyütt azonban sohasem gondolok a vadászatnak üzletszerű gyakorlására, hanem csak sport-vadászszerűségére, azonban ahogy nincsen élvezetem benne, ha kietlen vidéken turistáskodom, vagy rossz síterepen sielek, úgy a sportszerű vadászatnál sem mindegy, hogy rossz, vagy jó területen vadászom-e ?

A hivatalos adataim szerint 1934. év folyamán hazánk külkereskedelmi forgalma a külföldnek eladott vadakból 3.155,829 P-t tett ki. Ami azt jelenti, hogy 3.155,829 P értékű idegen valutát kapott az állam csak azokért a vadakért, ami külföldre lett eladva. Ez év folyamán a külföldi idegen vadászok által nálunk elköltött pénzével együtt ezen összeg meghaladja a négymilliót.

Ha már most hozzáadjuk az itthon elfogyasztott vadak értékét is, ami adataim szerint meghaladja a hárommillió pengőt, igy több mint hétmillió pengőt tesz ki hazánk egy évi vadászati nyers hozama.

Ezt a szinvonalat azonban nemcsak hogy meg kell tartanunk, azonban nemzetgazdasági okokból fejlesztenünk is kell. Hogy pedig fejleszteni lehet, az kétségtelen és nem is kell hozzá valami nagy befektetés, nem is kell megnehezíteni a vadászok anyagi helyzetét, csak a rendszeres vadászat mellett gondozni, ápolni kell vadászterületeinket. Mivel pedig azt mi vadászok, egyedül teljesiteni nem tudjuk, ahol csak lehet, ahol érdemes és meg van rá a lehetőség, szakiskolát végzett vadőrökkel okvetlen végeztessük el.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A kérdés szerintem úgy volna megoldható, hogy egyelőre válasszunk ki és jelöljünk meg az országban négy-ötszáz olyan területet, amelyen szakképzett vadőrt kell alkalmazni, úgy azonban, hogy ezzel a vadászbérlő anyagi megterhelése ne tegye lehetetlenné részére a vadászat folytatását.

Ezen kiválasztott egyelőre 500 községi vadászterület mindegyikén, maga a bérbeadó, volna köteles tartani szakiskolát végzett, felesketett vadőrt. A községi hivatásos vadőr egyúttal elvégezné a mezőőri teendőket is, hiszen nehezére nem esne, mert úgyis kint kell lennie a határban. Fizetéséhez hozzátenném a mezőőröknek eddig adott fizetést, mig a többletet felerészben a bérbeadók, felerészben a vadászterület bérlője volna köteles fizetni.

Ezen községi vadőrök ott, ahol erdősités is van, az erdőhivatalok utasitása szerint. ellenőrizhetnék az ültetvényeket is és egyáltalán a fásitást, a gyümölcsfaültetést propagálnák, s ezzel szintén közhasznú tevékenységet fejtenének ki.

Ha már most felteszem, hogy országos átlagban havi 80 P, tehát évi 960 P szokott lenni a vadőri fizetés, ebből legalább is 200 P megtérülne a mezőőri teendőkért, igy a vadászterület bérlőjére és a bérbeadókra 380—380 P maradna. A községi vadőrök szolgálati szabályzatát, teendőit rendeleti úton lehet egyöntetűleg szabályozni.

A bérbeadó, igaz ugyan, hogy kezdetben valamivel talán amit ugyan kétlek, kevesebbet kapna mint területbért, azonban ezt nem veszti el, mert egy jól őrzött, gondozott terüle értéknövekedésében megtalálja a számitását. A vadászbérlő igen jól jár, mert területének szakszerű őrzését, gondozását ilyen olcsón sohasem tudná elvégeztetni. A községek nyernének egy szakértelemmel biró intelligens, megbizható embert. Végül, ami kiindulásom alapja, elhelyezek és megélhetéshez juttatok ötszáz, tetterős, tanult fiatal, megbizható, derék magyar testvéremet.

Csak adni tudnék . . .

Csak adni tudnék,
de nincs semmim: szegény vagyok.
Egész kincsem egy jóságos szív
és két erős, dacos marok.

Csak adni tudnék
mindenkinek valamit ezekből.
— A szívből egy tenyérnyi jóságot
és két marékkal a dacos erőt.

ifj. Dudás István.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Válasz Nagy István körlevelére.

Az Erdészeti Középiskolát Végzettek Intézőbizottsága nevében Nemes Péterfay József ügyvezető elnök az alábbi sorok közlésére kért fel bennünket:

Kedves Kartárs! Ne vedd rossz néven, hogy az erdészeti középiskolásokhoz intézett körleveledre a választ én adom meg — kinek véletlenül elfeledtél lappéldányt küldeni —, de úgy érzem, erre én vagyok a legilletékesebb, mint aki a középiskolások ügyeivel a legtöbbet foglalkozik és aki az erdészeti középiskolások egyesületének: a Keresztény Magántisztviselők Országos Szövetsége Erdészeti Szakosztályának (Budapest, VIII., Baross-utca 44, II. 6) ügyvezető elnöke vagyok. Válaszom annál illetékesebb, mert az iskolánkat végzettek — egyesületi tagjaink — fel is kértek; de szövetségünk taglétszáma is feljogosit erre, tudva azt, hogy a Téged követők tőlünk — a többségtől — távolálló utakat jártok.

Először is engedd meg, hogy először is felhivjam figyelmedet arra, hogy Szövetségünk — hova Téged is nem egyszer hivtunk és mire mindig kitérő választ adtál — 1929-ben megalakitotta a szakosztályt, minek tagja csak középiskolát végzett lehet. Erről Te is tudtál, mégis valahogy emlékező tehetséged cserben hagyott. Ez azonban a Te dolgod. Mi az összességért és nem egyénekért dolgozunk.

A felszólitásodat nem követhetjük és ennek több oka van. Semmi esetre sem az a téves hit, hogy az iskolai képzettség külömbsége tart távol bennünk a MEVME-től, hanem elsősorban azok a támadások, melyeket az egyesület részéről tapasztaltunk. Igen emlékezetes az „Erdő" néhány cikke pár évvel ezelőttről, hol igen furcsa tartalommal jelentek meg bennünk támadó cikkek. Emlékezzünk csak a Pákozdy Ernő kartársunk kilépésével kapcsolatos és Nádaskay elnök által szignált „Kedves Öcsém, Pákozdy!" cimű cikkre! Vajjon? Ilyen előzmények után lehetségesnek tartod-e, hogy mi a MEVME ügyeiért exponáljuk kiépített összeköttetéseinket? Azt hiszem, megérted állásfoglalásunkat s ha nem, készséggel idézek az „Erdő"-ben megjelent „csizmadiainasok"-ból párat velünk kapcsolatosan.

Másik okunk, hogy ez a hang nem maradt meg a MEVME kebelében, hanem éppen onnan kiindulva bátoritotta a tagokat hasonlóra a magánéletben is. Ha akarsz példákat, készséggel állok ismét rendelkezésedre.

Legfőbb indokunk pedig az, hogy különböző szakképzettségünk mellett — mi felhivásoddal kapcsolatban látott először napvilágot az „Erdő"-ben — az alsófokú szakoktatás végzettjei mindent megragadtak arra, hogy a képesitésünket leszállitsák s ez nemcsak az egyesület kebelében, hanem a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

hivatalos fórumok előtt is igy történt. El tudod-e gondolni, hogy mi hálásak lehetünk mindezekért? Hogy egy úton haladhatunk ilyen előzmények után? Nehéz ezek után egy nevezőre hozni az érdekeket.

Ami a mi érdekeinket illeti, engedd meg, hogy a többség akarata folytán továbbra is a mi szövetségünk képviselje, hol sem az ügyszeretet, sem a bensőség nem hiányzik, sőt csak abban az esetben tudnál összehasonlitást tenni, ha mindezt ismernéd. Tőlünk azonban távoltartottad magad, tehát fölösleges papirt fogyasztani erre.

A mi érdekeinket a MEVME nem tudja keresztül vinni és pedig több oknál fogva: a középiskola ma a csonkaországban felesleges; a felállitását előidéző okok más érdekekkel ütköznek össze, feleslegessé váltunk bizonyos mértékig mi is, mert a diplomavédelem — bizonyitom — súrolja azt a határt, mire a mi képeztetésünk megindult volt. Az államhatalommal, a hivatalos fórumokkal szemben a MEVME sem tud többet elérni. Ez tény. Ezeket az akadályokat nem is szándékozunk velük leküzdetni, mert a mi kérdésünk más irányban kell, hogy megoldást nyerjen, — ha ma nem: holnap — és ezeket az akadályokat mi is eltudjuk háritani, ha ennek az ideje elérkezett. A független egyesületi életünket nem adjuk fel, de semmi esetre sem gyakorlunk nyomást azokra, kik felhivásodat követni készek. Azok nekünk nem jelentenek veszteséget, de legyen szabad felhivni nb. figyelmedet arra, hogy az összeség érdekeit mi képviseljük!

A másik ok, mi miatt a MEVME nem foglalhat állást a mi érdekeinkkel kapcsolatban, az egyesület tagjainak konglomerát-szerű képesitése, annyi érdek ütközik össze, hogy becsülettel igazságot tenni ott nem lehet. Vagy az egyik, vagy a másik érdeknek háttérbe kell szorulni. Mi sem mondunk le az érdekeinkről, a többiek sem. Mi lenne tehát? A régi gyűlölség életre keltése! Vajjon szükség van erre? Ugy-e nincs! Helyette inkább becsüljük meg egymást, ha az érdekeink egyezők: Haladjunk váll-váll mellett, de többé gorombaságot, „csizmadiainasokat" nem vágunk zsebre.

A MEVME tagjait illetően — éppen az „Erdő"-ben megjelent közlemények után itélve — soha sem vontuk kétségbe, hogy nincsenek kiváló emberek közöttük, sőt! Ki értékelné jobban őket, mint mi, kik sokkal súlyosabban érezzük a jelent, mint bárki, mert tőlünk az életlehetőséget vette el Trianon! Ez a felismerés azonban kell, hogy magával hozza a gyűlölség helyett a megértést, a kölcsönös megbecsülést, mi eddig a MEVME és tagjai részéről nem igen nyilvánult meg. Reméljük, hogy a megindult jóakarat a jövőben is megmarad és ha kell, egyesült erővel indulhatunk, fenntartva mindenkori önállóságunkat. A cimet most már ismeritek.

Szövetségünk fent áll, tehát azt megalakitani nem kell.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Ami az anyagi részt illeti, sohase féltsd azokat, kik áldoznak az összességért; nem kútba vetett értékek azok — ha csak erkölcsi viszonzást nyernek is. Mi eszmékért is tudunk áldozni azok helyett, kik szerényebb viszonyok között élnek, vagy másutt keresik a boldogulási lehetőséget. Érted is, a többiekért is, kiket a sors eddig kevéssé boldogitott! Mi törhetetlenül hiszünk a jobb magyar jövendőben, mikor az erdélyi és a felvidéki — temesvári és selmeczbányai — középiskolás magyar kartársakkal együtt örülhetünk az erdőkoszorúzta Kárpátoknak és akkor — ha előbb nem — feltétlenül eljön a mi időnk is.

Kistápé, 1936. január.

Péterfay József

a Keresztény Magántisztviselők
Orsz. Szövetsége Erdészeti Szakosztályának
ügyvezető elnöke.

* * *

Amikor a fentiekben Péterfay kartársam levelét mint az „Erdő" munkatársa, közrebocsátom, élek azon jogommal is, hogy kommentárt fűzzek hozzá.

Távol áll tőlem, hogy kétségbevonjam Péterfay kartársam illetékességét a levél megirására, ellenkezőleg, nagyon helyénvalónak találom azt, mert mi sem természetesebb, minthogy az, aki személyes érdekeit féltheti, iparkodik is azokat megvédeni. Remélem, hogy Péterfay kartársam. érzékeny természeténél fogva, ezt a kijelentésemet nem fogja fel úgy, mint a személye ellen intézett támadást, mert ilyesmiről szó sincs. Egyszerűen csak azt akarom mondani, hogy senki s én legkevésbbé vártam azt; hogy egy ügyvezető elnök olyan felhivást, amely a vezetése alatt álló szervezet tagjait egy más egyesület tagjai sorába hivja meg, valami különös lelkes, örvendező hangon fogadjon. Ezt nem várhatjuk, mert mi lenne akkor az ügyvezető elnökkel, ha tagjai odahagyják?

Amikor körlevelemet megirtam — bevallom — számitottam Péterfay kartársamra is, de most, miután az ő ügyvezetői tevékenységéről és ilyen határozott hangú elutasitásáról értesültem, igen nehéz szívvel vagyok kénytelen lemondani az ő s környezete — bizonyára értékes — közreműködéséről. Annál nagyobb szeretettel fogadjuk azokat, akik eddig már egyesületünkbe beléptek, vagy belépési szándékukról értesitettek bennünket.

Bizom abban, hogy a középiskolát végzettek előbb-utóbb, kevés kivétellel belépnek a MEVME-be, mert *be kell látniok azt, hogy sem én, sem azok a középiskolások, akik állami alkalmazásban állanak, nem lehetünk tagjai a Magántisztviselők Országos Szövetségének, sem az illdomosság, sem a fennálló rendelkezések nem engedik ezt meg.*

Ennélfogva a Magántisztviselők Országos Szövetségébe

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tartozó erdész-szakosztály már a megalapitásakor elhibázott szervezkedés volt. Ki tartana szerencsés gondolatnak egy olyan egyesületbe való tömörülést, amelybe még ha akar sem léphet be mindenki. Ez a szervezkedés mindenképen céljatévesztett volt, mert csak az erdészeti középiskolát végzettek széttagolását eredményezte az egyesités helyett.

Ezzel a szervezkedéssel áll szemben most a MEVME, amelybe beléphet mindenki, akár magánalkalmazott, akár állami. Önálló sajtóorganuma van és igy a megkötöttség nélkül sikraszállhat bármikor a tagjai érdekében, nem kell attól tartania, hogy idegen érdekeket sért és emiatt talán nem kap helyet a vendéglátó lapnál.

Amint már körlevelemben is felemlitettem, most sem akarom eltitkolni azt a körülményt, hogy a MEVME-nek érdekében áll a középiskolásokat magábaolvasztani. Azonban minden erdész érdeke az, hogy erejét ne forgácsolja szét és egyetlen szervezetben tömörüljön; nem mi tehetünk arról hogy a MEVME, ez az egyetlen szervezet, s arról sem tehetünk. hogy Péterfay kartársam egyesülete nem lehet az, amint már fentebb kifejtettem.

Ilyenformán három eset egyelőre nem lévén, csakis a MEVME az, amely ma mindnyájunkat egyesithet.

Ide magával hozhatná a szakosztály az ő nagyszerűen „kiépitett" összeköttetéseit, mely itt aztán nem veszne el, mig eddig — tudtunkkal — ez a középiskolások ügyét csak hátráltatta.

Arra az állitásra, hogy a MEVME nem tudja a középiskolások érdekeit keresztülvinni, illetően azt az elérhetetlen célt, amelyet a középiskolások szakosztálya maga elé tűzött, hogy t. i. középfokú képesitésünket az államhatalom is biztositsa, ezt nem vitatjuk. Ezt sem a MEVME, sem az Erdészeti Szakosztály nem tudja elérni; ez a mi külön kis tragédiánk, a nagy magyar tragédiának egy része, amelyet csak azon a nehezen várt napon orvosolhatunk, amikor a mi ügyünk az egész nagy magyarság Szent Ügyével együtt igazságot nyer. Addig is arra kell törekednünk, hogy erőinket ne elérhetetlen részletkérdésekre pazaroljuk, hanem mindnyájan együttesen előbb a magyarság egyetemes érdekeiért harcoljunk, amely harcnak eldőlésekor a mi külön kis ügyünk — a középiskolások ügyének rendezése — önmagától, harc nélkül megoldódik.

Önként felmerül itt a gyanu, hogy aknamunkát végzek, amikor egy meglévő, virágzó (?) egyetértő szervezetet fel akarok bontani. Akik ismernek, tudják, hogy nyilt ember vagyok, aki ilyen munkára képtelen. Most, hogy tudomásomra jutott, hogy a középiskolásoknak virágzó szervezetük van, nem volna más tennivalóm, minthogy a megkezdett akciómat abbahagyjam. Hogy ezt mégsem teszem, sőt újult erővel, az eddigi

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

sikereken felbátorodva, lankadatlanul folytatom, annak magyarázata az, hogy a középiskolások szervezetét nem ismerem el életerős, virágzó szervezetnek, amely az én és a többi középiskolát végzett kartársaim érdekeit eredményesen tudná képviselni, sem azt az önérzetes kijelentését Péterfay kartársamnak, hogy t. i. „A független egyesületi életünket nem adjuk fel" elfogadhatónak nem tartom, mert független egyesületi életről hogyan beszélhetünk, mikor legfeljebb a Magántisztviselők Országos Szövetségének Erdészeti Szakosztályáról lehet csak szó, amely már a címében is benne viseli a függőségének tényét, azt, hogy egy nagyobb szervezetnek a kisebbik mellékhajtása, gyenge és életképtelen alakulat.

Mi az erdészeti segédszemélyzet összességét akarjuk egyetlen, független, önálló, életerős szervezetbe tömöríteni. Hirdetjük, hogy mi mindannyian képzettségünkre való tekintet nélkül az erdő gyermekei vagyunk és összetartozunk. Célunk az, hogy miután a középiskolásokat már megnyertük a nagy célnak, ernyedetlen munkával egy táborba tereljük a segédszemélyzet minden rendű, rangú és származású gyermekét. Egy nagyon erős, gazdag, szépen virágzó, hatalmas egyesület lebeg szemeink előtt. Az az ügy, amiért küzdünk, szép, nemes és tiszteletreméltó. Lehetetlennek tartom azt, hogy hazánkban ilyen ügy szolgálatában valaki elbukjék.

Ezen ügy szolgálatából nem fog eltéríteni kicsinyeskedés. Nem hallhatok meg olyan beszédet, hogy te ezt mondtad, ő meg azt állította stb. A MEVME mai vezetősége nem bántott benneteket és nem is fog bántani soha senkit, csak közös ellenségeinket. Hogy a multban mi történt, azért nem vállalhat felelősséget az a vezetőség, amely most kormányoz. Akiben egy szikrája él a méltányosságnak, az nem fog engem olyasmivel vádolni, amelyet én nem követtem el. Igy hát nem is lehet komoly kifogásnak elfogadni azt, hogy valaki azért nem akar velünk együtt működni, mert az „Erdő" valamikor régen támadta őt. Az az „Erdő" és a mostani, két különböző „Erdő". A mostani mindnyájunk érdekében egyformán küzd.

Kedves Péterfay kartársam! Ha eszmékért is tudtok áldozni, akkor a MEVME-ben a helyetek, mert ez időszerint ez az egyesület foglalja magában az eszmét: az erdőt.

A MEVME minden egyes tagja örömmel üdvözölné a napot, amikor az erdélyi és felvidéki kartársainkkal, testvéreinkkel egyesülhetnénk. Akkor talán elég erősek lennénk arra, hogy Nagymagyarország erdésztársadalmában külön képviseljük a középiskolásokat. Amig azonban ez a boldog nap eljön, tömörüljünk mindannyian a MEVME-be, hogy könnyebben és gyorsabban kiharcoljuk minden magyar boldog egyesülését.

Nagy István.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Orvhalászok.

A sors kegyetlen volt hozzám, mint életemben már oly sokszor, és most is. A régi megszokott és szeretett kedves vidékemről áthelyeztek egy új állomáshelyre, melyik bizony nagyon elmaradt kis hely volt és vasárnap, úgy délutánonkint, amikor ráértem, az erdőben tennivalóim nem voltak, szórakozásra vágytam.

Mivel új állomáshelyemen szórakozásomhoz (mi a sakkozás volt) megfelelő partnert nem találtam, egy kedves és jóságos idősebb kollégát kerestem fel, ki körülbelül 9—10 km.-re lakott otthonomtól.

Természetesen régi helyemről is többször meglátogattam az öreg urat és családját, kiknek társaságában sok kedves vasárnapot töltöttem el. A megszokott kedves család hiányzott nekem és bár a távolság most elég nagy volt, de mit számitott ez.

Szóval egy borongós, ködös, esős tavaszi vasárnap délután elhatároztam, hogy leruccanok a kedves erdész családhoz. Elhatározásomat tett követte és bár bokáig jártam a sárban, ezzel mit sem törődve és a kedves délutánra gondolva, ballagtam célom felé.

Azonban nem akarom az olvasót untatni a nekem kedves délután leirásával, inkább a tárgyra térek.

Beszélgetve, sakkozgatva eltelt az idő úgyannyira, hogy az idő múlásáról megfeledkezve, midőn órámra néztem, láttam, hogy az idő eljárt, már tizenegy óra. Bocsánatot kérve a hosszú zavarásért, neki indultam a jövetelemkor még rövid, de most már hosszú útnak.

Az ilyen úgynevezett kellemes utakkal úgy van az ember, hogy oda csak szivesen megy, de amikor vissza indul, az már nehezebb dió. Én hasonlóképpen gondolkoztam és bizony szivesebben tértem volna be régi otthonomba, mely útamba esett, mint a sáros csatakos úton botorkáljak haza, de a kötelesség szólitott. Reggel faszénkiadásom és tüzifaátvételem volt.

Szerencsétlenségemre az eső is megeredt és a sötét fellegek teljesen eltakarták a csillagokat úgy, hogy koromsötétbe, csak érzék után mentem a jól ismert úton, itt-ott nagyokat cuppogva lépkedtem az úton összegyűlt tócsákba.

Körülbelül egy órai gyaloglás után elértem a tó végére, hol mindig egy babonás és kiváncsi érzés szállt meg, hogy hátha én is találkozom egyszer az erdő szellemével. Ugyanis ezen a helyen történt a már leirt módon a szellemhistória.

Amint ezt a helyet elértem, egy váratlan meglepetés megállásra késztetett. A sötét éjszakában, emberlakta helytől távol, fény gyúlt ki az előttem elterülő réten, becslésem sze-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

rint tőlem úgy kétszáz méterre. A hirtelen felvillanó fénytől meglepődve rögtön a szellemre, a fekete női alakra gondoltam és öröm is és egy kis félelem is, keresztül szaladt idegeimen — na, végre —, gondoltam, talán nekem is szerencsém lesz találkozni vele. A fény, amit láttam, azért ébresztett bennem ilyen gondolatot, mert egy pillanatig égett, utána eltünt, egy perc mulva megint égett és ismét eltünt s ez szabályszerűen így folytatódott, szóval nagyon különösnek és misztikusnak találtam az éjféli fényt.

De nem volt szándékomban távolról nézni a vélt kísértetet, bár semmiféle fegyver — egy turistaboton kivül — nem volt nálam, de ez nem akadályozhatott meg abban, hogy azzal a misztikus fénnyel, illetve irányitójával meg ne ismerkedjek. Elszántan nekiindultam a sötét úton tovább. Az eső elállt és nagy megerőltetéssel a tárgyak és bokrok körvonala már homályosan kivehető volt.

A fény irányában az úton tovább haladva (mivel a fény is az úttól balra, mintegy tiz méterre lehetett), bandukolva és figyelve minden neszre, óvatosan közeledtem a fény felé, amit most már többé nem láttam. Na, mindegy, gondoltam, ha szellem vagy, úgysem szaladsz el, ha meg élő vagy, akkor úgyis találkozunk. Lassan, óvatosan lépkedve mentem tovább az úton. Egyszer csak sötét árnyék körvonalait veszem észre, ami velem egyidőben, tőlem öt méterre megállt. Nem vagyok ijedős természetű ember, de hazudnék, ha azt mondanám, hogy nem ijedtem meg, amikor a sötétségből kiemelkedni láttam a sötét alakot, — pláne ilyen hirhedt szellemjáró helyen.

Most mit tegyek — száguldott agyamba a gondolat —, eh, mit, veszíteni valóm nem sok van, legfeljebb engem is megtáncoltat, ha szellem — gondoltam — és előbb elszállt bátorságom visszatért. Nagy elszántan, óvatosan elindultam a sötét alak felé. De mily nagy volt meglepetésem, amikor láttam, hogy velem együtt ő is elindul és a távolságot megtartva halad előttem, Én ekkor már teljesen magamhoz térve, kezdtem kételkedni földöntúliságába és meggyorsitva lépteim, igyekeztem őt utolérni. De ő ugyanigy sietve haladt tovább. Megsokalva a dolgot, teljes erőmből és most már a dühtől is — az előbbi ijedtségre visszagondolva — elszántan orditottam: Állj! Ki vagy?! — és futva igyekeztem őt elérni. Erre a nem várt hangra és nem várt támadásra, vagy talán hangom felismerésére a sötét alak hirtelen elugrott az útból és hanyatt-homlok menekült az imént eltünt fény irányában és ugyanakkor jobbról is, balról is erős loccsanások jelezték a menekülő emberek vizbe ugrálását és a patakon keresztül gázolva igyekeztek bejutni a patak mellett húzódó fiatalosba.

Erre a zajra aztán én is otthon voltam, egyszerre megértettem mindent, megértettem a fényt és a sötét alakot is, aki nem volt más, mint kiküldött őrszem és velem nem volt elő-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ször tisztába, hogy ki lehetek. Nem tudta, érdekelt vagyok-e az ő cselekményükbe bele avatkozni, vagy sem és hogy ezt kitapasztalja, azért haladt előttem. Természetesen, azt nem gondolta, hogy én vagyok, ki nagyon is jogosult voltam cselekményükbe bele avatkozni és csak hangomról ismerhettek fel. A hajszát nem volt kedvem folytatni utánuk, de hiába való is lett volna, mert jól hallottam, hogy messze bent másznak már az erdőben, fel a hegyre és ahányan vannak, annyifelé. Én egyedül voltam és mint már emlitettem, koromsötét éjszaka volt, tehát eredménytelen lett volna az utánuk való kutatás.

Soraim befejezése előtt azt akarom még megjegyezni, amit már olvasóim bizonyára kitaláltak, hogy az én élő kisérteteim orvhalászok voltak és nem szórakozásból jártak éjnek idején a patak partján kézi villanylámpájukkal, hanem ismerve a pisztrángnak és a ráknak azt a szokását, hogy a fényre — ahelyett, hogy menekülnének tőle — meglepetésükben egyhelyben maradnak és igy a náluk lévő szigonnyal, illetve a rákot hálóval könnyű szerrel megfogják.

Igy végződött az én régen áhitott szellemmel való találkozásom, hogy szellem helyett orvhalászokkal találkoztam.

Bükki.

Pénztári beszámoló.

December havi befizetések folytatása: Fortenbacher Nándor Ajka 21, Németh Géza Himód 6, Komáromy László Alsómonostor 12.30, Mayer Ferenc Csesztreg 7, Sümegi János Budafa 20, Kecskés István Bpest 6, id. Körmendi Gyula Bpest 18, ifj. Körmendi Gyula Bpest 27, Koltai József Bpest 6, Poprádi János Bpest 10, Poprádi Kálmán Szentendre 18, Sebők Sándor Bpest 18, Fekete József Kutaró 5, Kiss Károly Daraboshegy 19.50, Bugri József Pestszentlőrinc 6.50, Farkas József Kecskemét 9, Harihovszky József Miskolc 5, Varga Géza Osli 1.50, Farkas József Hidegkút 5, Kiss János Alcsút 12, Kovács Ferenc Királyszállás 6, Cservenka Ferenc és Társai Tata 58, Drexler Antal Piliscsaba 15, Teiber Endre Piliscsaba 15, Erdész Lajos Bátaszék 12, Csizmadia Vince Iharkút 10, Ködmön Ignác Baranyajenő 10, Princes József Várkesző 6, Szabó Elek Hosszúhetény 12, Ódor Imre Salgótarján 5, Heltay Árpád Tardpuszta 20, Novák Péter Szeremle 5, Raska József Máriakálnok 3, Zsolnai Imre Hajdúböszörmény 10, Csemba Lajos Sümeg 26.80, Deák László Debrecen 10, Kapoli Pál Letenye 1.10 pengő. Összesen: 1011 pengő 59 fillér.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

1936 január havában befolyt: Farkas István Királyszállás 10, Kiricsi Zoltán Mikóháza 3, Köveskuti Imre Tés 12.50, Pasztorek Sándor Mogyorósbánya 10, Piroska István Vép 10, Szabó Géza Bögöte 39, Szentirmai Sándor Perbál 5, Szinger Vilmos Erdőmajor 5, Varga Lajos Rédics 5, Vörös Ferenc Küldoromlás 15, Weiger János Komló 3, Nádaskay Rihárd Bpest 50, Bene István Szentadorján 6, Csekey János Sopronkövesd 5, Fischer Géza Budapest 3.50, Györkő Vilmos Pécs 7, Halomházi Pál Isaszeg 1.50, Kósa Ferenc Jánosháza 2.25, Molnár Andor Hódmezővásárhely 5, Saliga János Szentdomján 20, Schóbert János Hetvehely 5, Somosi János Nógrád 10, Stubnya László Pilismarót 3, Aponyi József Galgamácsa 3, Doktor Antal Marcali 12, Erdősi József Arló 5, Fazekas Ignác Zalaerdőd 1, Hugli Pál Gyöngyössolymos 6, Kasza József Kaposvár 2, Kárpáti András Hajmáskér 6, Király Sándor Máriabesnyő 12, R. Kovács István Karcag 5, Mészáros József Csesznek 12, Némethi Lajos Tarpa 5, Orosz Imre Debrecen 2, Csabalik Gyula Ujmassa 6, Cséri Pál Padrag 6, Dávid Sándor Lassi 5, Elsék Mihály Szentendre 10, Fekete József Gödöllő 10, Grüner Mihály Ujmassa 20, Kalász István Bgyarmat 5, Kovács Lajos Tornyospálca 5, Lehoczky Alajos Parasznya 3, Maár Károly Gyöngyössolymos 9, Mészáros János Budakeszi 3, Milos József Fűzfő 6, Molnár András Hódmezővásárhely 5, Mráz Gyula Bpest 6, Németh Lajos Neszmély 5, v. Papp Mihály Vasas 10, Pasztorek Antal Hont 3, Pataky Árpád Szombathely 6, Stumpf Antal Sokorópátka 6, Szabó Ferenc Vát 73.75, Szalay János Kapuvár 3, Szij Ferenc Püspökladány 6, Szörényi József Kaposvár 2, Tóth István Rábatótfalu 5, Tóth József Zánka 5, Szakály József Dinnyeberki 3, Fekete József Kutasó 5, Kovács István Bátaszék 3, Jáhn György Bátaszék 3, Magyar Miklós Nyiregyháza 5, Pál István Mohács 12, Vancsura István Baja 12, Bánfai Mihály Diósgyőr 3, Biró János Decs 1.50, Gaál Dániel Hollóstető 3, Kelemen József Varbó 5, Kiss Sándor Debrecen 5, Kósa József Nagykovácsi 5, Mayer Ferenc Csesztreg 4, Szalay Sándor Dabrony 5, Szarvas Mihály Jánoshalma 10, Zsolnai Imre Hajduböszörmény 10, id. Balogh József Debrecen 5, Ponyiczki Béla Markar 2, Princzes József Várkesző 2.50, Belányi Vilmos Dorog 1.50, Bózner János Szekszárd 3, Hevessy József Esztergom 3, Vincze Sándor Bpest 12, Balga Ágoston Ujhuta 10, Cservenka Ferenc és Társai Tata 52, Erdész Ferenc Vaskút 2, Forgács Mihály Fedémes 6, Horváth István Ujkér 10, Kerényi Ferenc Hámor 5, Kiss Ferenc Pécs 9, Zsargó Gábor Bakonyszentkirály 20, Királyhalomi Szakiskola 6, Janch Ferenc Józsefháza 6, Bagó Bertalan Páty 10, Kovács József Sükösd 4.50, Makk Lajos Pécs 2, Szalay Péter Mekényes 4, Eötvös Béla Nagybátony 12, Póczos Sándor Nagybátony 6. Gaál László Szombathely 5, Simon Péter Iszkaszentgyörgy 5, Tóth József Babatpuszta 2, Harikovszky

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

József Miskolc 5, Horváth János Vitnyéd 10, Horváth Lajos Bögöte 3. Simon János Nemeskolta 8, Mocsár Gábor Debrecen 5 pengő.

Folytatása lapunk legközelebbi számában.

Az „Erdő“ rádiója.

(Rovatvezető: *Szilágyi György.*)

Kristályos rádiókészülék házi elkészitésének leirása, mely Budapest I- és II-őt veszi

Mult számunkban már jeleztem, hogy egy olyan detektoros gép elkészitését fogom leirni, mely könnyü elkészithetősége mellett kiváló teljesitményü és Budapest mindkét adóállomását nagy hangerővel hozza!

A készülék kapcsolási vázlatát az első ábrán látjuk, melynek taglalásába mindjárt bele is kezdünk.

A készülék L, tekercse egy 40 m/m átmérőjü Bakelit hengeren készül egy leágazással a 90-ik menetnél. Az összes menetszám 160. A felhasznált anyag 0·7—0·8 m/m 2× pamut, vagy ami még jobb 2× selyem szigetelésü. A tekercs természetesen készen is megvehető, azonban csak az tud igazán belemélyedni a rádiótechnika rejtélyeibe, aki maga készíti el az alkatrészek legnagyobb részét.

Ha tehát L, tekercsünkkel megvagyunk, akkor „H“ hullámcsapda-tekercsünket készitjük el, mely arra fog szolgálni, hogyha Budapest II-őt akarjuk hallani, ne zavarjon Budapest I. leadása.

A hullámcsapda tekercsméretei: 39 m/m átmérőjü hengeren 90 menet 0·5 m/m-es zománcszigetelésü huzal.

Szükséges még egy légszigetelésü forgó kondenzátor 500 cm és egy 750 cm-es csillámszigetelésü állitható blockkondenzátor. Kell még egy kristálydetektor, egy 2000 cm-es blockkondenzátor, valamilyen doboz, 8 drb banánhüvely, egy „U“ alakú rövidrezáró villa, egy pár jó minőségü fejhallgató.

Aki a fentieket elolvassa, méltán megijed, hogy milyen horribilis összegbe kerülhet ez az egyszerü készülék. Megnyugtatásul közlöm, hogy az egész gép 10—12 pengőből kijut és igazán nagyon jó szórakozáshoz juttatja készitőjét.

A második ábrából látjuk, hogy miképpen kell az egyes alkatrészeket összekapcsolni.

A készülék antennája kb 20—28 méter legyen Budapest irányába. A levezetést lehetőleg szigetelőkön hozzuk be a szobába, a villámháritót el ne felejtsük a III. ábra szerint be-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

kötni! Földelésnek egy cink vagy rézlemezt, vagy rossz fazekat is használhatunk, a földvezetéket egy alaposan megsmirglizett helyre erősitjük, vagy forrasztjuk a lemezre, hogy jó kontaktus legyen. Kb. egy méterre ássuk le a ház északi oldalán, hogy nyáron a nap ne száritsa ki a földet.

Ha Budapest I-et akarjuk fogni, a F hüvelyt rövidre zárjuk a K-val, az antennát pedig bedugjuk az A hüvelybe. A forgó kondenzátort lassan forgatva, egy helyen be fog jönni igen szép hangerővel Budapest I.

Ha Budapest II-őt akarjuk hallani, akkor az U hüvelybe dugjuk az antennát, F hüvelyt V-vel zárjuk rövidre és először C csillámkondenzátort a felső kis csavarnál fogva addig hangoljuk, mig egy ponton Budapest I. a leghallkabb lesz és utána a forgóval megkeressük Budapest II-őt, mely most már zavartalanul fog jönni. Ezután nem kell többé a hullámcsapdához nyúlni.

Sok szerencsét a készülék megépitéséhez s akinek volna valami kérdezni valója, akár a fenti géphez, akár más vonatkozású rádió-kérdésben, az válaszbélyeges boritékban irjon be e lap szerkesztőségébe.

Közérdekű kérdésekre e lap rovatában válaszolok!

Február havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. A vágást folytassuk. Különösen igyekeznünk kell az áradásnak kitett vagy posványos és alátelepült helyeken a favágást befejezni. A ritkitások és cserkéreg-erdőkből a lágy fanemek kivágása folytatandó.

A fakiszállitás folytatandó: az áradásnak kitett, vagy posványos és alátelepült helyekről e hónapban minden fát ki kell szállitani.

Erdőművelés. Luc-, erdei- és feketefenyő tobozokat, valamint kőris, akác és gyertyánmagot még gyűjthetünk, a vörösfenyő tobozok gyűjtését megkezdhetjük. Fűtött magpergetőkben a munkát folytassuk. Kedvező időjárás mellett, különösen a déli vidékeken, a hó vége felé, napos magpergetőkön is megkezdhető a munka. Hirdessük az eladásra szánt magot, makkot és csemetéket; szállitsuk el a megrendelt magvakat, rendeljük meg a más helyről beszerzendő magot s tegyünk vele csiráztatási kisérleteket, hogy az előbb hozatott magpróbák csiráztatási eredményével összehasonlitást tehessünk s ellenőrizhessük a szállitmányt.

A teleltetés végett elhelyezett tölgymakk gyakrabban megvizsgálandó, a melegtől azonban óvandó, nehogy csirázásnak induljon. A csemetekertek keritései s az erdőművelési szerszámok jókarban tartandók.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Déli vidékeken a csemetekertek üres ágyai feláshatók, a lomblevelű csemeték megnyeshetők s lágy időjárás mellett, kivált homokos talajon a hó vége felé a csemete ültetés is megkezdhető. Fűz és nyár dugványokat legjobb e hóban metszeni s elültetésig pincében elhelyezni vagy beföldelni.

Erdővédelem. A tüzifatolvajlások még mindig gyakoriak szoktak lenni. A Lasiocampa pini hernyói, a Lophirus pini, Bupalus piniarius és Panolis piniperda bábjait fenyvesekben moha alatt találjuk s irthatjuk, úgy ezeket, mint az Ocneira dispar petéket. A koránrajzó szúk, különösen a Hylesinus piniperda részére, fogófákat dönthetünk,

Mellékhaszonvételek. Déli vidékeken tölgyesekben és bükkösökben a makkoltatás (téli legelő) még mindig tart. A mészégetés nyitott kemencékben a hó vége felé megkezdhető. Szénégetés, fuvarozás, mint az előbbi hónapban.

Épitkezések. Az épitkezésekhez szükséges tervek és költségvetések elkészitése, továbbá a fa- és kőtermelés szorgalmazandó.

Erdőrendezés. Térképelés, a becslési adatok feldolgozása, műszerek előkészitése a külső munkákhoz.

Február havi vadászati teendők.

E hónapban folytassuk a mérgezést is, meg az etetést is: e hó végén eresszük ki a telepitési fácánt a volierből. Készüljünk a vadlegelők tavaszi munkálataira, vizsgáljuk meg a szerszámokat, pótoljuk a hiányokat, szerezzünk vetőmagot. E hónap második felében szedjük össze az öreg bikák levetett agancsait. — Lőhető: 15-ig bezárólag a szarvastehén, borjú, dámtehén; az egész hónapban: erdei szalonka, nyári lúd, tőkés kacsa és egyéb vizimadarak. A rókát ebben a hónapban lőhetjük legkönnyebben, ekkor legszerelmesebb, vigyázatlan.

Vadbőrárak:

Róka prima hegyvidéki	6.00— 7.00 P,
„ „ laposvidéki	4.00— 5.00 „
Görény nagytestű	7.00 „
„ közép	5.00 „
„ kicsi	3,00— 3.50 „
Kőnyest, I-a	40.00—45.00 „
Fanyest, I-a	45.00—50.00 „
Borz, I-a	6.00— 7.00 „
Vadmacska, I-a	2.00— 3.00 „
Vidra, nagytestű	25.00 „
„ kisebb	10.00—12.00 „
Pézsma	2.00— 2.50 „
Nyúlbőr, téli, I-a	0.65— 0.70 „

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

EGYESÜLETI HIREK:

Az erdészeti műszaki segédszemélyzet zsebkönyvének kiadása, az új erdőtörvény végrehajtási utasításának kibocsátásáig, de azért is felfüggesztetett, mert a szerző és a kiadó közti tárgyalások még nem fejeződtek be. Amint a zsebkönyv napvilágot lát, az a legszélesebb körben hirdetve lesz.

Állásnélküli kartársaink elhelyezése ügyében megindítandó országos mozgalmunkhoz szükséges lenne, ha ilyen értelemben érdekelt kartársaink adataikat beküldenék, nevezetesen: név és lakcim, kor, családi állapot, előképzettség, gyakorlat, szakképzettség, egyéb tulajdonságok.

Az új erdőtörvény (végrehajtási utasitás nélkül) beszerezhető; Kókay Lajos könyvkereskedőnél Budapest, VIII., Kammermayer Károly-utca 3. szám alatt; ára 1 pengő 20 fillér.

Ismételten kérjük kartársainkat, hogy név- és lakásváltoztatásuk esetén, a név- és lakásváltozásnak az egyesület könyveiben való keresztülvezetése és az egyesület ügymenetének zavartalan biztositása végett is, a változásokról értesitsenek

A jövőben mindenféle irásbeli megkeresésre csak abban az esetben válaszolunk, ha az érdeklődő 20 filléres postabélyeget mellékel. Ellenkező esetben csak a szerkesztői üzenetekben adjuk meg a választ.

Az egyesülethez küldendő pénzt legcélszerűbb az összes postahivataloknál kapható BIANKO csekklapon küldeni (ára 3 fillér).

A csekk száma: 45.672. Cim röviden: M. E. V. M. E. Budapest.

KÜLÖNFÉLEK:

Sajnálattal és megdöbbenéssel tudatjuk, hogy Nagy Pista barátunkat, a szenvedélyes vadászt, lapunk munkatársát vadászszerencsétlenség következtében súlyos baleset érte.

Ugyanis legutóbbi cserkészése alatt Ámor nyila nagyon sziven trafálta, minek következtében eljegyezte: Fenyvessy Katókát, Esztergom és környéke egyik legbájosabb leányát.

Őszinte szívvel kivánunk nekik boldogságot.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Gróf Merán János nagybirtokos mezőberényi fácánosában Tóth Imre és Bögre József vadőrök orvvadászaton tettenérték Bartyik József, Liska Pál, Scáfer József, Tóth Pál és Lénárt János orvvadászokat, akiket fegyverük letételére szólitottak fel, mire azok a vadőrökre lövéseket adtak le, amit a vadőrök viszonoztak, mely alkalommal Lénárt János orvvadász súlyosan megsebesült, akit a gyulai kórházba szállitottak.

Az orvvadászok ellen emberölés kisérlete cimén a gyulai kir. ügyészség vádat emelt.

Ugray János marosvásárhelyi állami tisztviselő kisfia édesapja golyóra töltött vadászfegyverét játékból a szobalányra sütötte, aki holtan esett össze.

Lóny Sándor ugyancsak marosvásárhelyi 17 éves diák töltött fegyvere kocsiraszállás közben véletlenül elsült s Lónynak a sörétek szivébe fúródva, azonnali halálát okozták.

Sághi József szekszárdi orvvadász közvetlen közelből mellbelőtte Letenyei György vadőrt, aki szerencsére csak kisebb sérülést szenvedett. Sághit másodfokon a pécsi kir. tábla négyévi fegyházra itélte.

Cservenyák János és Bodnár József vadorzók vadászni mentek a közeli erdőbe, ahol kétfelé vállva Cservenyák előtt mintegy hatvan méterre feltünt egy szarvas s azt el is találta. A golyó áthatolt a szarvason s halálát okozta Cservenyák társának.

Az elcsatolt Óbesztercéről érkezett hozzánk a hir: Durica Vincét társasvadászaton oly szerencsétlenül lőtték combon, hogy Durica kórházbaszállitás közben sérülésébe belehalt.

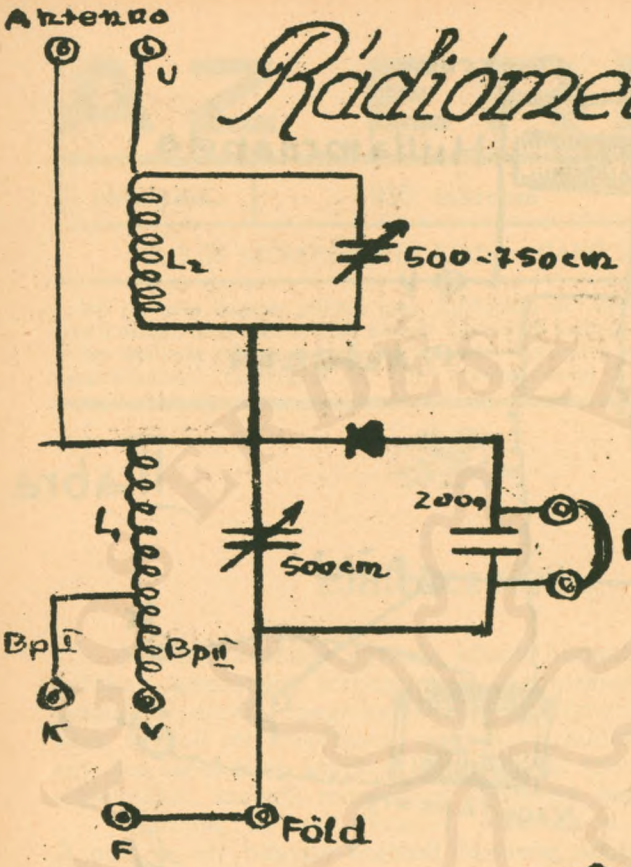
Kinevezések: A m. kir. földmivelésügyi miniszter az államerdészeti altisztek személyzeti létszámába Dukát Bertalan, vitéz Bézi Imre, vitéz Kerttői Jenő, Nagy József, Szerdahelyi István, Págyi József, Bogács János, Földesi Lajos, Légrádi Mihály, Kiss Ferenc, Gábor János, Mengyi István és Bugyi András szakvizsgázott erdőőröket ideiglenes minőségű I. osztályú altiszt — m. kir. erdőőrökké kinevezte.

Kinevezésükhöz őszinte szivből gratulálunk.

ÁLLÁST KERES 33 éves, nős, r. kath. vallású. katonaviselt, kitünően alkalmas bizonyítványú, 11 évi erdő- és vadgazdasági gyakorlattal biró erdőőr. Irodai munkát is teljes rátermettséggel és szakértelemmel végzi el. Erdő- és vadgazdaságban kiválóan alkalmas és jártas. Magyar nyelven kivül a német nyelvet is teljes perfektséggel tudja beszélni. *Pölöskey Lajos* Ófalu, u. p. Hidas (Baranya m.).

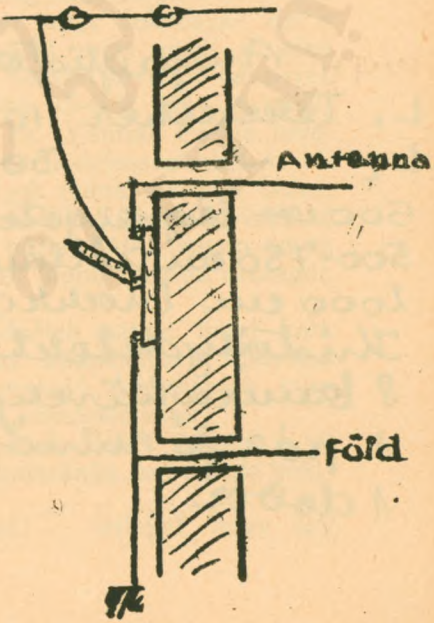
© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Rádiómelléklet

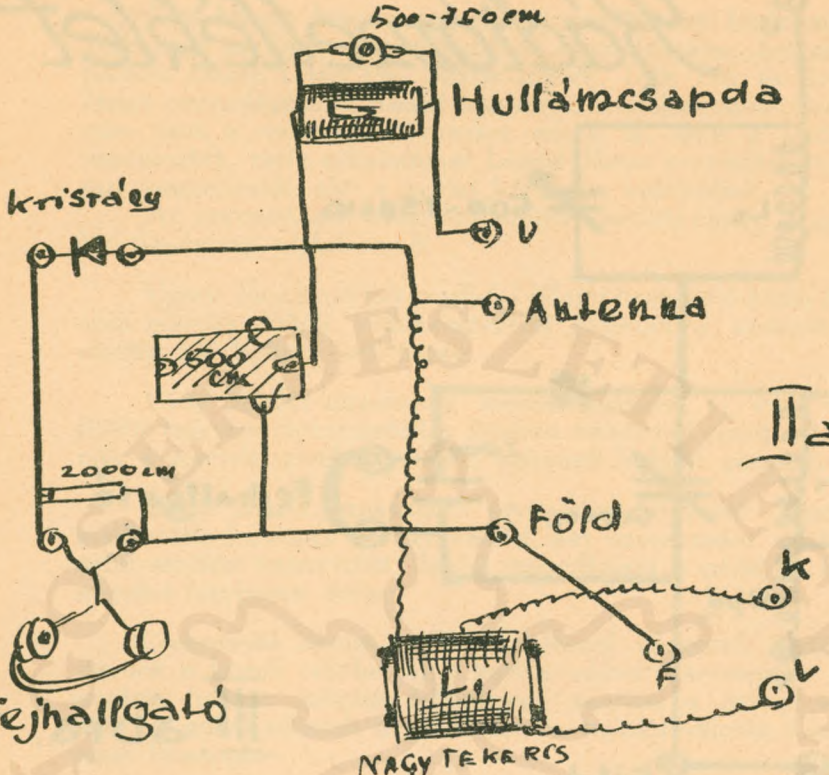


I. ábra

III. ábra.



© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.



II ábra

Anyaglista

L_1 Tekercshez 40 m/m-es henger
L_2 —"— 30 —"— —"—
500 cm légszigetelésű forgókondenzátor
500-750 cm csillámszigetelésű bloch
2000 cm blockkondenzátor
Kristálydetektor
8 banánhüvely
1 pár jó minőségű fejhallgató
1 doboz

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

AZ ERDŐ

X. évfolyam. | 1936. március | 3. szám

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: DARÓCZY MÁRTON.

A lap havonta egyszer jelenik meg. Előfizetési ár: egész évre 6 pengő, fél évre 3 pengő, negyedévre 1.50 pengő. Egyesületi tagoknak a tagdij fejében jár. A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok stb.) Az ERDŐ szerkesztőségéhez: Esztergom M. kir. Erdőgazdasági Szakiskola küldendők.

Emlékezzünk.

Mig az országok egymás között hangzatos békenyilatkozatokat, gazdasági tervezeteket, memorandumokat alkotnak maguk és népük megélhetésének és föntartásának biztositására, azalatt mi szerényen, megalázva, kifosztva, a világsarok egy kis szögletébe szoritva lélegzünk és szivünket tápláljuk az emlékekkel, melyek mindenkor elkisértek bennünket.

Március 15-ével ünnepel, emlékez a magyar nemzet! A nem is oly nagyon régmult dicsőség, nemzetemelő gloriózus fényét ismét magába szivja a magyar, hogy felerősitse azt a gyér világosságú, sárga mécses pislogást, mely most, e jelen pillanatokban világitja be a magyar nemzet Jövendő ösvényét.

Testvéreim, emlékezzünk március 15-éről, de ne politizáljunk! A mi élethivatásunk nem ez. Vannak ezekre hivatottabbak, mint mi. Mi csak teljesitsük kötelességünket és vigyázzunk azokra az értékekre, amelyek reánk vannak bizva. Ki tudja, hátha abból a kemény fenyőágból lesz a következő Márciust lelkesitő lobogórúdja?! Ki tudja, hátha éppen az az elrejtett kis ösvény az erdőn keresztül menti meg az országot, melyet Testvér csak te ismersz!?

Testvéreim, ne csüggedjetek! Edzétek azt a fiatal kart, — mely mellettetek nő fel — kemény küzdelemre! Épitsetek önmagatok hasonlatosságából félisteneket! Alkosssatok mindent dacoló márciusi ifjakat. Ez a ti kötelességetek!

A világ pedig konferenciázzon csak. Békét alkotni a viszály kevében nagyon nehéz, mert belerántja azt is, aki békiteni akar.

Mi épitsünk — nem reményeket! — tetteket, hogy egy

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

márciusban odakiálthassuk majd: Nemzetek! Parazita elnyomók, lesz még, jön még egy új március, új Feltámadás, Kikelet! Lepattan még vérünket szivó undok inda-bilincsetek! Jön még új hajnal, új márciusi Kikelet, aranyló napsugár!

Nemzetek, lesz még, van még olyan ifjúság, él még olyan magyar, aki nemcsak élni, hanem egy eszméért — ha kell — halni is tud.

Daróczy Márton.

Az erdőőrök és vadőrök jogviszonyát intézményesen szabályozni kell.

Irta: **Dr. Jármy István,** m. kir. vadászati tudósító, v. orszgy. képviselő.

Nincsen hazánkban még egy olyan állás vagy szolgálat, melynek ellátása annyi veszéllyel járna, mint a vadőri és erdőőri teendők ellátása.

A bányamunkások, gazdasági cselédek, dohánykertészek, mezőgazdasági munkások, kereskedelmi alkalmazottak, ipari tanoncok, házi cselédek, útépitő munkások, gazdatisztek és erdőtisztek jogviszonyai a munkaadóval vagy birtokossal szemben különböző idevonatkozó törvényekkel és rendeletekkel intézményesen szabályozva vannak. Azonban hol talál szabályozást az erdő- és vadőr jogviszonya a birtokossal vagy munkaadóval szemben?

A Hatásköri bíróság 1909 január 10-én hozott 71/1908. számú itélete az erdőőrt és vadőrt gazdasági cselédnek minősiti, ami azt jelenti, hogy reájuk, tehát a szerződtetésükre, felmondásukra, elbocsátásukra és a felettük gyakorolt biráskodásra nézve az 1907. évi XLV. tc. intézkedései alkalmazandók.

Nézzünk csak egy kicsit a dolgok mélyére, hogy ki is az az erdőőr és vadőr és miért kell gazdasági cseléddel egyenlő szinvonalra helyezni, ha sértett érdekéről van szó és azt megvédeni akarja.

A magyar erdészeti és vadászati műszaki segédszemélyzethez való tartozás közszolgálati és magánszolgálati alkalmazáson alapszik. Legtöbbször szoros kapcsolatban áll az erdők felügyeletével, az erdészeti és vadászati ügyek adminisztrációjával. Ez felel meg a történelmi fejlődésnek is és hazánkban a két ügykör szinte összeforrt és egyesitve van.

Az állami erdészeti alkalmazottak ugyan a közvetlen vadászati felügyelettel nem mindenütt foglalkoznak, mert hiszen legtöbb állami vadászterület bérbe van adva, de joghelyzetük, hatáskörük, különleges védelmük azonos a nem köz-,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

hanem magánalkalmazottakéval. Az erdőőri és vadőri személyzet ügyköre úgy köz-, mint magánalkalmazásban magasabb természetű és mindenesetre szakértelmet és külön képzettséget igénylő feladat. Ahol ez a magasabb képesités hiányzik, ottan vadász, vagy erdészcselédi viszony keletkezhetik ugyan, de az alkalmazottnak az erdőőri és vadőri segédszemélyzethez való tartozás jellege hiányzik.

Mig tehát gazdasági cseléd lehet bárki, minden szakképzettség nélkül is, sőt anélkül is, hogy irni, olvasni tudna, addig az erdőőrnek és vadőrnek nemcsak legalább polgáriiskolát kell végezni, hanem igenis az Erdőőri és Vadőri iskolában tovább tanul, szakiskoláját elvégzi, képesitést szerez. Vagyis tanulmányainak befejezése után nemcsak szakszerű képesitést nyer, de olyan intelligenciára tesz szert, amely őtet magasan kiemeli a gazdasági cseléd fogalma köréből.

Az erdőőr és vadőr szolgálata olyan jellegű és olyan körülmények között folyik le, hogy a napnak nem választhatja meg bizonyos óráit, mikor hivatását teljesiti, vagyis nincsenek úgynevezett hivatalos órái. Éjjel-nappal, sárban, vizben, hóban, hidegben és forró napon kint kell lennie a határban, az erdőben. Nap-nap után telik el, mig meleg ételhez jut, mig fedél alá kerül. Szolgálatában nincs vasárnap, nincs ünnep, sőt ezeken a napokon kell legéberebbül ügyelni a reábizott erdőre, a gondjaira bizott vadállományra. Ez a veszélyes szolgálat egész embereket, józan, higgadt és férfias viselkedést igényel.

Sajnos, számtalan a példa rá, hogy a lelkiismeretes erdő- és vadőr egészségével, testi épségével, sőt életével fizet rá lelkiismeretességére és hűségére. És hol van ezzel szemben biztositva testi épsége, egészsége, élete és ha ezt gazdája javainak megmentéséért, annak védelmében feáldozta, ki tartja el hátramaradott családját.

Az erdőőr és vadőr, mivel gazdasági cselédnek tekintetik a fentebb hivatkozott hatásköri birósági döntés szerint, a gazdasági cselédekhez hasonlóan, csak az Országos Gazdasági Cselédpénztárnál biztositandó. Azt pedig, sajnos, nem kell bővebben magyaráznom, hogy mennyi segélyt, vagy ellátást nyújthat ezen intézmény. Semmi esetre sem többet, mint annak a gazdasági cselédnek, aki mondhatni, minden veszély nélkül teljesiti hivatását.

A szolgálati viszony szerződésen alapul a gazda és erdőőr, vagy vadőr között, a jogviszonyt ez a szerződés szabályozza, azonban a törvényhozásnak éppen ezen jogviszony szabályozását kell rendelettel, vagy törvénnyel meghatározni.

A fegyelmi eljárást is módositani kell, mert mig az állam tulajdonát képező erdőknél alkalmazott erdőőrök fegyelmi ügyei az állami altisztek számára fennálló szabályok és szolgálati utasitások értelmében intéztetnek el, addig a más közü-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

leti erdőbirtokosok valamint magánerdőbirtokosok szolgálatában álló erdőőrök fegyelmi ügyeiben az illető erdőbirtokosok saját hatáskörükben biráskodnak.

Ilyen körülmények között tehát fegyelmi ügyekben a birtokos, illetve a munkaadó egy személyben vádló és itélőbiró is. Nem lesz érdektelen, ha idevonatkozólag idézem nevek nélkül egy alsófokú és felsőfokú közig. hatósági határozat megállapitását.

I. „A fegyelmi iratok bemutatása után megállapitottam, hogy a fegyelmi eljárást a magánerdőbirtokos által ad hoc összeállitott fegyelmi bizottság folytatta le, tehát az idézett §. alapján a munkaadó ezen felmerült fegyelmi ügyben *saját hatáskörében intézkedett, mely intézkedését hatóságom felül nem birálhatja.*" stb.

II. „Az I. fokú véghatározat elleni fellebbezésben foglaltakkal szemben ugyanis az iratokból megállapitotta, hogy az uradalom a fegyelmi eljárás tekintétében az 1895. évi 72086. számú F. M. rendelet 8. §-a értelmében szabályszerűen járt el, a fegyelmi vizsgálatot az illetékes hatóság hivatalból csak akkor rendelheti el, ha azt a tulajdonos maga elmulasztaná" stb . . . bérkövetelési igény elbirálására pedig az 1907. évi XLV. tc. 62. §-a értelmében a közigazgatási hatóság illetékes.

Mindez azt jelenti, hogy a munkaadó saját hatáskörében itélkezett, fegyelmi vétséget állapitott meg az erdőőr terhére, elbocsátotta szolgálatából és egy ilyen megállapitás után menjen szegény erdőőr vagy vadőr jogosnak vélt bérkövetelési igényét *a cselédtörvény alapján* érvényesiteni a hatóság elé.

Félre a büszkeséggel! . . .

Félre a büszkeséggel!
Miért a hitvány álszemérem?
Az út felénél mi többet léptünk,
Lépjetek hát Ti is értünk!

Mint egy közös sír e föld, — hol élsz!
Mely királyt, — koldust befogad,
S mily jó „szülő" — a föld anya,
Nem hánytorgatja azokat.

Ily' jó anya a MEVME is,
Bár nem kérkedik tettével,
Ha jössz, fia lészel Te is,
Istápol, — már van mivel!

Jőjjetek hát Ti is, — kik most
Elfeledve éltek, — s haltok,
Jelentsetek nekünk sokat,
Mutassátok meg, hogy vagytok!

A mostani vezetőség,
Kötözi a régi sebét.
Őseink „kotyvasztásainak"
Mi „isszuk" meg majd a levét?

Ez volt a mult, — jön a mai,
Ám lásd Te is, Péterfay.
Bizzál eztán Te is bennünk,
Erőseknek kell most lennünk.

Talán ránk is szebb nap virul,
Ha a Kárpátok felvidul,
Magyar erdész bolyong benne,
Mintha egy szív, — s lélek lenne.

Hívunk — gyertek! — ám, ha mertek!
Kicsik vagytok — így csak nyertek.
Látjátok, a MEVME él s nagy,
Testvér! (Te) a mi Nagy Pistánk vagy.

KISS GÉZA.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A Vezér.

Lassan, lassan lecsúszott már a Tél apó jégcsapos ujja az ereszek álom-kócos hajáról. Fagyos lehelete a meleg napsugár bizsergő langyosságába fulladt. Kicsi virágkelyhek kukkantak mindenünnen a föld szinéről felfelé, ahol a visszatérő vándorok kavarják nemsokára megpihenő szárnyaikkal a kék, a nyers földillatú, balzsamos levegőt.

Itt a Tavasz, a Kikelet!

Felettem erős V alakban egy darucsapat húz el méltóságos erőt tartó nyugodtsággal. Elnézem ezt a meg nem bolygatható rendszert, mely ezen állatok között van. Milyen kimértek, higgadtak szárnycsapásaik, milyen pontosak egymás utáni helyeik.

Minden a legnagyobb rendben és legszebb formában van meg, mert tudnak alkalmazkodni, van Vezérük, aki uralkodik felettük és akinek szót fogadnak. Mindenki ismeri Fáy Andrásnak azt a kedves meséjét, mely épp a darvakról szól. Hiszen elemista korunkban hányszor olvastatta azt velünk kedves, jó tanitóbácsink, amikor még a betüket ujjainkkal böködtük és úgy tóltuk a mese befejező pontja felé. Igen, innét él képzeletünkben a Vezért változtató darucsapat tragikus sorsa. Pedig csak mese az egész és mégis, óh hányszor elkisér életünk folyamán.

A vezérváltoztatás, a hirtelen és oktalan elhatározás torzszülötte mindenkor. Kövessük csak a mese folyamát, mert innét látjuk legjobban és legérthetőbben az egészet.

A fiatal, tapasztalatlan ifjúság hirtelen, elkapatott. Gyors vére, mely unja az idős kor nyugodt, kimért pontosságát: tradiciókat képes rombolni. De elhamarkodottságuk megboszulja magát. A gyors száguldás fulladásba viszi az egész csapatot, és akkor . . . akkor ismét előkerül a meggyalázott öreg Vezér, hogy megfontolt ésszel, nagy körültekintéssel kivezesse a majdnem vesztébe rohant csapatot a régi, a helyes útra . . .

Méltóságosan húznak el fölöttem a darvak. Szárnysuhogásuk mint lágy szellő simogatja fülemet. És a Vezér mindenre figyelve, éber szemmel vezeti a vezetése alatt álló csapatot. Figyelmét semmi sem kerüli el. És igy érkeznek meg erőt-tartva a nagy út után — pihenőhelyükre, ahol senki sem törődik a Vezérrel. Senki sem bókol előtte, nem méltányolják legerősebb munkáját és mégis, amikor ismét felszáll a csapat — a Vezér már a V legelején hasitja a levegőt és viszi csapatát, a kis családját.

Itt a Tavasz, a Kikelet!

Innét is, onnét is jönnek új darucsapatok, a régi Vezé-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

rekkel, a megfontoltakkal, a köszönetet nem várókkal, a kötelességüket hiven teljesitőkkel.

Föltünnek délről és mennek lápos vidékek felé, hogy a biztos megélhetés, a nyugodt élet felé vigyék csapatukat az öreg jó Vezetők, a tapintatos, megfontolt, legnehezebb erőt kifejtő: a mérsékelt tempót diktáló Vezérek.

ifj. Dudás István.

Jutalom.

Nincs gondolatunk, mozdulatunk vagy bármely irányban cselekedetünk, aminek közvetlen vagy közvetett eredménye ne lenne. Ha az eredmény jó, meg vagyunk elégedve, örülünk.

Ha mikroszkopikusan vizsgáljuk pl. egy ember életében az adottságokat és ezeknek kikényszeritett következményeit, látjuk, hogy az ember élete az adottságok és ezek megoldása révén az eredmények, utána a következmények láncolatából áll.

Ne gondoljuk azonban, hogy mindezek maguktól jönnek, elintéződnek és mennek a maguk útján — dehogy. Az embernek már az adottság felfedezésének első pillanatában be kell avatkozni, hogy a közelgő adottságot a körülmény és szükségnek megfelelővé formálja. Ha ezt nem cselekszi, az eredmény tökéletessége kétségessé válik. Ha azonban az ember kellő időben beavatkozott, az adottság eredményét formálta, irányitotta és helyes fejlődésében elősegitette, világos, hogy a következmény csak jó lehet. Ez nagyon röviden a szűk korlátok közé szoritott egyéni élet Achilles sarka.

A fönt érintett egyéni élet palástját átalakitás szüksége nélkül öltheti magára valamennyi — közöttük a mi egyesületünk is.

Ahogy az egyén életében kisebb-nagyobb hibák, tévedések fordulnak elő, ugyan úgy előfordulnak az egyesületek életében is zökkenők. Ha visszatekintünk egyesületünk egy évtizedes multjára, itt is meglátjuk a rezgéseket. Voltak idők, amikor a rezgések hullámokká dagadtak, s szinte megrongálással fenyegették az egyesületet. Akadtak antikrisztusok, akik minden hitvány erejükkel azon dolgoztak, hogy az egyesületet keresztrefeszitsék. Kivégezzék. Voltak árulók, akiknek az volt a gyönyörűségük, hogy az egyesületet és a bent lévő tagokat kisebbitsék. Akadtak kishitűek, akik nem hittek az egyesület életképességében, de számosan akadtak olyanok, kiknek felsőbbsége nem szivesen látta az egyesületbe való belépését.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Mindezek és a föl nem emlitett körülmények akadályozták ugyan az egyesület gyorsabb fejlődésének ütemét, megbénitani azonban nem tudták. A legnehezebb időkben is mindig akadt pár erős elhatározású, helyzetet mentő, jövőbe néző kartárs, akik lobogó hitükkel megsimogatták. megpörkölték a kétkedők ingadozó lelki világát, világosságot sugároztak, hitet csöpögtettek bele. A világosság adott sugara, a köznapiasság fölé emelkedő hit nem maradt hatástalan, a fásult lelkek újból szikrát fogtak, újból bizakodók lettek.

Hiába kutatom, nem találok elfogadható magyarázatot arra, hogy a kartársak egy részének miért oly ellenszenves az egyesület. Ugy szeretnék belátni az ilyen kartárs lelkébe s onnan kiolvasni az igy megmagyarázhatatlan okot. Jó volna tudni, hogy az ilyen kartárs minek tartja az egyesületet, mert viselkedése után megállapithatjuk, hogy elsőrendű ellenségnek tekinti, pedig hányszor van részleteiben is kiteregetve, közszemlére kitéve az egyesület értéke. Hogy lehet ezt meg nem látni és meg nem érteni.

Tetemes mértékben akadályozta az egyesület kellő fejlődését az erdőgazdasági szakiskolát végzettek távolmaradása is. Ez is, még magyarázat után is érthetetlen körülmény. A belőle származó hátrány természetesen nemcsak az egyesületben lévőket, illetve a brans többi részét érinti, hanem ugyanolyan mértékben az erdőgazdaságit végzetteket is. Az akadály, ami a kar minden rendű tagja előtt merevedik, részletekben és részleterőkkel nem hárithatő el, csak egy tételben, közös akarattal, közös erővel.

Érdeklődéssel szemléljük az erdőgazdaságiak polémiáját, amit Nagy István körlevele vezetett be, Péterfay válasza követett és ennek kommentálása.

Az ügyhöz hozzászólásom elején kijelentem, hogy az elinditott körlevélben a helyes meglátás, a helyes cselekvés tényét látom. A körlevélben lefektetett igazságokhoz kétség nem férhet. Viszont, ha a körlevélre adott választ nézzük, szintén el kell ismernünk, hogy annak egy része szinigazság. Ha aztán kizárólag az erdőgazdaságiak szemüvegén keresztül olvassuk, végig igazságot látunk. Kérdőjellé görbül azonban a százszázalékos igazság abban a pillanatban, amikor a hiúság, önzés látszata ütközik ki belőle. Mert, mikor a válasz javára irjuk, hogy a személyeskedő jelenségeket, tehát a „Kedves Öcsém, Pákozdy"-t, a „csizmadia inasokat" nem helyeseljük, habár előzményeit nem ismerjük. Nem látjuk célravezetőnek a képesitések miatti torzsalkodásokat. Aláirjuk azt az emlitett tényt, hogy a diploma-védelem súrolja a képesités, illetve érvényesülés határát. Nem kivánja senki, hogy az erdőgazdaságiak lemondjanak érdekeikről. Érték az együttmüködésre vonatkozó hajlandóság nyilvánitása, őszinteség azon megállapitás, hogy a MEVME tagjai közt is vannak kiváló emberek.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A föntiekkel szemben a válasz tehertétele, hogy egy egész más, nem szakegyesületben keresi a boldogulást. Állitja, hogy az összességért és nem egyénekért dolgozik, de ebben kételkednünk kell, mert nem az összességért, csak pár egyénért dolgozik és azon a helyen. ahová magát lekötötte, az elintézésre váró ügyek megoldást nem nyerhetnek soha. Hogy nehéz a különböző képesitések miatt az érdekeket összeegyeztetni, azt mindenki tudja, de ha a mult megnembocsátható hibái és számitásai folytán megvannak, meg kell oldani, de széttagoltsággal külön utakon ez lehetetlen. Állitja, hogy a MEVME az erdőgazdaságiak érdekeit nem tudja keresztül vinni. Itt a föltevésnek szegezzük a kérdés hegyét, hogy, ha a MEVME keretén belül nem, ugyan hol? Idegen ágazat segitségével? — Ez lehetetlen. Bizonyos, hogy abban a formában, ahogy azt az erdőgazdaságiak egy része elgondolja, valóban nehéz volna az érdeket keresztül vinni, mert az önzés túllépi a lehetőség, a gyakorlati adottság határait. Tudomásul kell venniök, hogy az elődök közül is vannak, kiknek joga elvitázhatatlan, sőt, ha tárgyilagosak akarunk lenni, a révnél ők az előbbre valók.

A történelem itélőszéke elé citálom az erdőgazdaságiakat és mindazon bransbelieket, akik az új erdőtörvény készitése és tárgyalása idején elmulasztották kötelességüket teljesiteni. Igy történhetett meg, hogy az egyéb, egyenlőre pótolhatatlan személyi hátrányok mellett a legfontosabb, a szakoktatás ügye, a diplomavédelemből folyólag a természetes és szükséges fejlődés helyett visszaesett, az 56 év előtti nivóra zuhant, a közérdek kiszámithatatlan kárára.

Semmiféle ügy nem intéződhetik el magától. Mindent annak rendje szerint intézni kell. Ezen szemszögből nézve hivjuk fel a más utakon járó erdőgazdaságiak figyelmét arra, hogy az ő ügyüket sem oldja meg a véletlen az óhajtásuk szerint. Boldogitó tudat a felvidék, a Selmec, az Erdély. a Temesvár érkezésének szemlélete, de biztos tudattal hozzátehetjük, hogy, ha a visszaérkezés velünk kapcsolatos útjait nem egyengetjük előre, valahol, valamiben lekésünk: nem fogja meghozni az általunk oly nehezen várt és kiérdemelt jobb helyzetet. Igen! Hogy az újabb csalódás elkerülhető legyen, szükséges minden szakbeli részéről a meglévő igaz zászló alá sorakozás. Az igy fölsorakozott összgárda minden rendű és rangú tagja a köz segitségével, egymás támogatásával könnyebben éri el kisebb vagy nagyobb poziciójának javulását.

A polémiához való közbeszúrt hozzászólásomat befejezve, csak azt óhajtom megjegyezni, hogy a jövő Nagy Istvánt fogja igazolni.

Valahogy akaratlanul időztem a cim tárgyán kivül, de úgy itélem meg a helyzetet, hogy ez a kis kalandozás hasznára válik a tulajdonképeni tárgynak. Hasznára válik azért,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

mert az akadályok rengetegeit tárja elénk, ami az egyesület ügyeinek vezetése elé sokszor, szinte elháríthatatlan akadályokat rak.

Képzeljük csak el, milyen nagy önmegtagadás, mekkora lelki erőre volt és van szüksége az egyesület vezetőségének, amikor a külön utakon járók, az antikrisztusok, az árulók, a kishitűek stb. hibáit, mulasztásait is mind-mind reperálni, helyreigazitani kell. Elvárják, akik az egyesületben vannak, elvárják azok is, akik még az egyesületen kivül vannak, hogy az egyesület az ügyeket intézze és jól intézze, de azt a csekély támogatást, amit külön-külön minden egyes tag nyújthatna, megvonja. Közben gáncsolások, szükségtelen támadások érik az egyesületet és a vezetőséget.

Az elmondottakból látszik, hogy az elmult időkben nem valami túlságosan kivánatos foglalkozás volt az egyesület ügyeinek intézése, A fizikai munkák mellett a gondok is elég súlyosak voltak, amit az anyagiak hiánya csak fokozott. Az ilyen, eléggé terhes légkörben dolgozott a MEVME vezetősége szinte magára hagyatva, de hittel, odaadással. Fáradhatatlan volt az akadályok elháritásában és a kar tagjainak felvilágositásában.

A minden irányú fáradozás nem maradt eredménytelen. Az egyesülettel szemben a kar tagjai legnagyobb részének visszatért a bizalma, s ezen bizalom csak erősitette, bátoritotta a vezetőséget. A vezetőség, ha ugyan még lehetett, a munkáját még fokozottabb mértékben teljesitette.

Helyreállt a biztos rend, az egyesülettel szemben visszatért a tagok részéről a bizalom. Az egyesület halad magas iveléssel céljai felé. Az emelkedő ivelést örömmel szemléli a vezetőség, amiben hosszú, kitartó munkájának eredményét látja, ez részére a mindennél értékesebb jutalom.

Szy Ferenc.

Hát ezt is lehet?

A véletlen egy olyan levelet juttatott kezembe, amit felháborodva és megbotránkozva olvastam el és önkéntelenül is felvetődött bennem a kérdés: Hát ez is lehet?

Az eset, mely ennyire meglepett, a következő volt: Egy kolléga irta és mélyen lesújtó helyzete világosan jelent meg lelki szemeim előtt. Elgondoltam, Istenem, ha te, kedves kolléga, ilyen rövid levélben, mit a fájdalom és elkeseredés diktált neked és melyben — érzem — csak tizedrészét irod le a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

kálváriádnak, mit ki kell állanod és át kell élned, mégis megértettem és kiéreztem belőle a jajt, a mély fájdalmak.

Az eset, amely történt, bár nem szószerint idézem, de körülbelül ez volt.

Öt éve szolgálok egy kisebb erdőbirtokon, ahol a mezőgazdasággal együtt, gazdatiszt kezeli az erdőt is — közvetlenül —, mert az üzemtervszerű kezelést állami erdőtiszt végzi és az ő útmutatása és ellenőrzése alatt áll. Sajnos azonban, amikor az erdőfelügyelő úr, ki ezt ellátja, erre jön mifelénk, akkor engem másfelé vezényelnek, hogy ne találkozhassak vele. Pedig sok jelenteni valóm volna részére, mert utóbbi időben a gazdatiszt teljesen mellőz engem, ki az erdőben történő munkákról sokszor nem is tudok és helyettem kocsisának adja az utasitásokat s vele hajtatja végre az erdei munkálatokat. Vele, aki annyit ért az erdőhöz, mint teszem fel, én a kocsissághoz.

Ez azonban még hagyján volna, de a kocsis benfentessége már annyira ment, hogy énreám nem lévén szükség, felmondták a szolgálatomat, anélkül, hogy erre a legcsekélyebb okot szolgáltattam volna, csupán azért, mert a gazdatiszt úr kocsisát akarja megtenni erdőőrnek, akit, úgy tudom, már fel is eskettetett vadásznak. Hogy ehhez joga van-e és hogy kezelhet-e erdőt? — nem tudom.

Most itt állok öttagú családommal, állás nélkül, szélnek eresztve a nagyvilágba. Most mit tegyek, kihez forduljak, ki hallgat meg nagy bajomban engemet?

A levél, mely a sors jóvoltából került kezembe, körülbelül ezt tartalmazta.

Hát lehet ilyesmit csinálni? Szabad ezt? Szabad ennyire uralomra felemelkedni és ennyire semmibe venni a törvényeket egy józanul gondolkodó vezető embernek, szabad a drága magyar testvérből földönfutót csinálni, csak azért, hogy egy másik embernek adja oda a kenyeret, akinek igy is van kenyere és aki nemcsak, hogy nem jogosult ezt a poziciót betölteni, de nem is tudja, képzettség hiányában azt ellátni.

Nekem végtelenül fáj és azt hiszem, mindannyiunknak, kik magyarok vagyunk, hogy itthon, hol születtünk, itthon, hol testvérek vesznek körül, itthon, hol apáink élnek, vagy porladnak, itthon, hol annyi, de annyi magyar vér folyt, itthon, hol imádkozunk a szebb magyar jövendőért, itthon történjen meg ilyesmi, itthon dobjanak ki egy szakképzett embert, aki öt évig megfelelő volt, de a hatodikban már a kocsis többet ér, itthon forduljon elő ilyesmi. Szégyenlem magamat ahelyett a gazdatiszt helyett is, aki ilyesmit meg tud tenni, mert valahogy a vád mellé, mit méltán nevezhetek annak, oda kivánkozik egy másik hang, ami védi, védi azt az embert, aki ennyire befolyásolható és azt mondja, ne bántsd, mert gyenge, nem tudott megállni, nem tudott önálló lenni, mint lenni kel-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

lett volna, most került oda, félrevezették. Az a másik, az a hibás, mert nem elég neki a becsületes kocsiskenyér, hanem a másikra, a tetszetősebb, a kényelmesebbnek látszó, veszedelmesebb, de neki imponálóbb polcra vágyik. Hogy képességei nem érnek fel addig, ez nem aggasztja; hogy kenyéradójának, aki talán nem is tud az ő aknamunkájáról, ezer- és ezer pengős károkat okozhat, ez sem aggasztja és hogy egy családot semmisit meg és tesz kenyértelenné, ez sem aggasztja, csak az ő elgondolása teljesedésbe menjen.

Megnyugtatjuk ezt a valakit, aki egy családot akar az ő aljas aknamunkájával földönfutóvá tenni, hogy ez nem sikerül neki.

Hála a jó Istennek, ha ő olyan aknamunkával akar is célt érni, nem tud és nem fog elérni semmit, mert Magyarország vezető szellemei gondoskodtak arról, hogy ilyen emberek ne kerülhessenek többé ilyen poziciókba és ne vehessék el olyan ember kenyerét, aki azért tanult, azért koplaltak szülei, hogy azt a bizonyos tandijat és ellátási dijat kiszoritsák, kisajtolják magukból, fiuk jövője érdekében. Szellemi nagyságaink ezt belátva megszüntették ezt az állapotot az új erdőtörvénnyel és képesités nélkül erdőt nem kezelhet senki más, csak szakképzett erdőőr.

Nyugodjon meg kedves Kartársam, nem lesz kocsis utódja, amig a magyar törvény védi jogainkat, mert szakképzettség nélkül más nem lehet az ember, csak erdőkerülő, aki viszont a törvény értelmében nem kezelhet erdőt. Ha mindenképpen a személy ellen történik a támadás, Önt ugyan meneszthetik, ha ehhez lelkük van, de akkor más birtokossal közösen kell tartaniuk egy alerdészt, vagy erdőőrt, aki a kezelést elvégzi.

Soraim befejezése előtt még egy fohászt küldök a Mindenhatóhoz, kérve Őt, világositsa meg minden magyar földbirtokos, minden gazda és minden vezető pozicióban lévő magyar ember elméjét, hogy ilyen sajnálatos befolyás alá ne kerüljenek és akkor hiszem, hogy ilyen eset, ilyen szégyenteljes eset nem fordulhat elő, hogy kocsissal akarnak erdőt kezeltetni.

Bükki.

Pénztári beszámoló.

Január havi befizetések folytatása; Deák Pál Pörböly 6, Laky József Erdőháza 10.00, Stefankó Rezső Decs 6, Alscher Árpád Zoltán Ecseg 5, Szaszkó István Pusztapótharaszt 6, Ujlaky Tivadar Telki 7, Hornyák István Pestszentlőrinc 4, Murányi János Gyöngyössolymos 9.50, Füzi János Boda 12, Kal-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

már Imre Szany 12, Sikray Ferenc Bpest 3, Csizmadia Vincze Iharkút 10, Mustó Ferenc Nagybátony 1.50, Smiró János Nagybátony 1.50, Perhács Péter Nagybátony 3, Dobrovics Dániel Nadap 15, Csillik Gyula Győrszentiván 6, P. Szűcs József Nagykőrös 10, Miklai János Nagykőrös 10, Tillhof József Kőszeg 2.50, Berzeviczy János Felnémet 10, Garami Árpád Jávorkút 27, Pintyili László Miskolc 5, Reitinger István Kemence 5, Deák László Debrecen 5, Józsa Kálmán Fényőfalu 8, ifj. Szabó Vendel Tagimajor 6, ifj. Zöldi Ferenc Nagykőrös 5. Összesen 1084 P 64 f.

1936. február hóban befolyt: Farkas József Hidegkút 6, Várhegyi Gyula Szécsény 4 50, Huszthy Lajos Szentes 5, Illés János Bak 12, Imre Péter Tóváros 5, Kasza József Kaposvár 2, Mészáros János Budakeszi 6, Német János Bükkösd 6, Pasztorek Sándor Mogyorósbánya 10, Scheili Lipót Ráckeve 3, Szalay Lajos Erdőháza 18, Szörényi József Kaposvár 2, Tájnel János Gödöllő 6, Tereny Pál Makkoshotyka 5, Tóth József Zánka 5, Tölgyes Lajos Pilisszentkereszt 2, Varga Pál Réde 5, Szakály József Dinnyeberki 3, özv. Bögöry Gyárfásné Adony 3, Csabalik Gyula Ujmassa 6, Deáky Dezső Kaposvár 2, Horváth István Karád 5, Mocsár Gábor Debrecen 5, Mocsári Rezső Putnok 10, Molnár Lajos Diósgyőr 5, Sebők Sándor Bpest 9, Stumpf László Pilismarót 5, Bugri József Pestszentlőrinc 10, Czepeczauer Pál Miskolc 10, Elsik Mihály Szentendre 10, Kalota Jenő Sajólád 10, Kálinger István Lendi 15, Kis Tóth Tamás Pilisszentlászló 6, Kovács János Bodony 7, Németh Géza Beregmajor 6, Pakodi Gyula Buják 12, Szentirmai Sándor Perbál 6, Tillhof József Kőszeg 6, Zsidy Lajos Hetes 5, Molnár József Szergény 3, Fekete József Harandt 5, Gabnai József Vaskút 5, Kiss Sándor Debrecen 5, Kósa József Nagykovácsi 5, Lengyel János Bodrogolaszi 3, Molnár Andor Hódmezővásárhely 5, Orosz Imre Debrecen 2, Pataky Árpád Szombathely 5, Solymosi Jakab Visegrád 5, Tihanyi István Kerepes 12, Szabó Imre Kerepes 6, Okád János Kerepes 6, Erben József 6, Farkas Ferenc Felsőszemenye 6, Szarvas Mihály Jánoshalma 10, Kiss István Nemesböd 10, Bezerédi Lajos Miskolc 10, Baigl József Tompa 12, Horány Lajos Kisszállás 12, id, Balogh József Debrecen 5, Bratu Lajos Etes 12, Farkas István Királyszállás 10, Kelemen József Varbó 6, Lehoczky Alajos Parasznya 5, Lőrincz János Kőszeg 2, Patyi János Kapuvár 20, Tóth József Gödöllő 6.20, Ujlaki Tivadar Telki 7, Papp István Budakeszi 5, Sági János Bpest 10, Szalay Péter Mekényes 4, Támton Imre Hajmáspuszta 5, Ughy József Hont 12, Barnóczky István Debrecen 12, Gaál Dániel Hollóstető 3, Hesz Ferenc Karapancsa 10, Kiss Aladár Csőszpuszta 6, Milos József Fűzfő 6, Szabó Ferenc Uzsa 5, Zsidy Lajos Hetes 3, Csizmadia Vince Iharkút 8.22, Ritz György 15, Sziklai Lajos 19.80, Jacsmarik Barna 4, Szücs László Ki-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

rályrét 3, Csóka József Bpest 2, v. Varga István Huszárokelő 6, Földes Kálmán Nádasd 5, Kovács László Kisbárapáti 6, Szalay Tivadar Nagyatád 10, özv. Zsurilla Antalné Kispest 3, Baranyi Ferenc Esztergom 8, Szakiskola ifjúsága Esztergom 6, Németh Ferenc Uzsapuszta 5, Horváth János Kecskemét 15, Malmos Mihály Óhuta 33 P.

Folytatása lapunk legközelebbi számában.

EGYESÜLETI HIREK:

Választmányi ülésünkön nyert felhatalmazás alapján egyesületünk vezetősége különböző tárgyalásokat folytatott abban az irányban, hogy a magánalkalmazásban álló erdészek részére kiöregedés vagy rokkantság esetén milyen úton volna biztositható járadék vagy nyugdij.

A számitásbajöhető eshetőségek közül egyesületünk vezetősége legcélszerűbbnek találta, ha mindezeket a célokat az OTI révén kisérli megvalósitani.

A fennálló törvények és rendelkezések alapján azonban rövid úton ez a cél nem valósitható meg. Ugyanis most készitik elő azokat a rendeleteket, amelyek révén a mezőgazdasági alkalmazottak s ezzel kapcsolatban az erdészek is biztosithatók lesznek.

Mivel az egyesület vezetősége ezen rendeletek megjelenését megelőzőleg is munkálkodni akar a tagok érdekében, beadvánnyal fordul az OTI-hoz, hogy a törvényes rendelkezések előtt is a magánalkalmazásban álló kartársaink öregségük esetére biztosithatók legyenek.

Értesitjük kartársainkat, hogy számtalan hozzánk beérkezett kérésre, pár hét mulva, Nagy István kartársunk kiadásában meg fog jelenni az „Alerdészek zsebkönyve", amely nagyon sok hasznos gyakorlati táblázaton kivül tartalmazni fogja egész terjedelmében az új erdőtörvényt s annak végrehajtási utasitását.

Nagy István kartársunk mindent elkövetett, hogy a zsebkönyv ára olyan legyen, hogy azt a legszerényebb viszonyok között lévő kartársunk is megrendelhesse. Sikerült is elérni, hogy — bár a zsebkönyv terjedelme kétszer akkora, mint a multban volt — az ára alig fog változni.

A zsebkönyvre előjegyzéseket szerkesztőségünk útján lehet eszközölni.

Állás nélküli kartársaink elhelyezése ügyében megindult országos mozgalmunkhoz szükséges, hogy ilyen értelemben

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

érdekelt kartársaink adataikat beküldenék; nevezetesen: név és lakcim, vallás, kör, családi állapot, előképzettség, gyakorlat, szakképzettség, egyéb tulajdonságok.

Ismételten kérjük kartársainkat, hogy név- és lakásváltoztatásuk esetén a név- és lakásváltoztatásnak az egyesület könyveiben való keresztülvezetése és az egyesület ügymenetének zavartalan biztositása végett is a változásokról értesitsenek.

A jövőben mindenféle irásbeli megkeresésre csak abban az esetben válaszolunk, ha az érdeklődő 20 filléres postabélyeget mellékel. Ellenkező esetben csak a szerkesztői üzenetekben adjuk meg a választ.

Az egyesülethez beküldendő pénzt legcélszerűbb az összes póstahivataloknál kapható „Bianko" csekklapon küldeni. (Ára 3 fillér.) A csekk száma 45.672. Cim röviden: M. E. V. M. E. Budapest.

Élet-bognár.

Apám bognár volt. Sokat faragott
hol kereket, hol keresztet;
hol ezt, hol azt, mikor kértek
és főkép ahogyan érte megfizettek.

Sokat segitettem én is faragni, ha kellett
formás kereket, ölelő, tártkarú keresztet . . .
Azóta a kerék már óh hányszor levetett
és büneim miatt óh hányszor feszitettem
önmagam az Élet-keresztre.

Ifj. Dudás István.

KÜLÖNFÉLÉK:

Kiss Géza érseki uradalmi pagonyerdész január hó 18-án Mánfa községben házasságot kötött.

Amikor szerencsét kivánunk a fiataloknak, nem mulaszthatjuk el az alkalmat, hogy Kiss Géza kartársunk pagonyerdésszé való kinevezéséhez is gratuláljunk.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Bene János hercegi erdőaltiszt február 2-án, gyertyaszentelő napján tartotta esküvőjét Esztergomban, ahol a násznagyi tisztet ügyv. elnökünk töltötte be. Szerkesztőségünk szivből fakadó jókivánatait küldi az ifjú párnak.

Jánszky Lajos közalapitványi erdőaltiszt február 15-én Pilismaróton kötött házasságot.

Fogadják az egyesület őszinte szerencsekivánatait. Isten áldását és sok szerencsét kivánunk a házasság révébe evezett kartársainknak.

Kinevezések Forgács Mihály érsekuradalmi kartársunkat pagonyerdésszé, Kákonyi Lajos kartársunkat uradalmi főerdőőrré f. év január hó 1-ével kinevezték. Jól megérdemelt kinevezésükhöz őszinte szívvel gratulálunk.

Őzet fogott. Id. Kiss Gábor macskási lakos a vizesfási vadászterületen meglátott egy őzet, s azt fiával és kutyájával üldözőbe vette. Hosszú ideig tartott a hajsza, mig végre az őz fáradságtól kimerülve összeesett. Ekkor egy darab fával a fejét összeverte, az erdő szélén az agyonvert őzet gallyakkal betakarta, hogy az esti órákban hazavihesse. Ezen tett sikerült is neki. A csendőrség feljelentést tett ellene.

Életével fizett a vadorzásért. A sopronmegyei Iván község határában elterülő hercegi erdőbirtokon, mely tudvalevőleg vadban bővelkedik, nagy gondot okoz az erdészeti személyzetnek a vadóvás, mert ezt az erdőrészt gyakran keresik fel a környék vadorzói.

Az elmult napok egyikén is négy csapodi vadorzó ment szerencsét próbálni. Az erdő szélére érve, egyik közülük lelőtt egy fácántyúkot, s míg a kilőtt hüvelyeket fegyveréből egy vesszővel kiveregette, három társa tovább ment. Röviddel később előrement társai Füzi Lajos hercegi erdőőrrel találkoztak, kivel valóságos tűzharcot vivtak, de rövid harc után jobbnak látták a megfutamodást és igy Füzi elől elmenekültek.

Az elmaradt vadorzó azt gondolta, hogy társainak szintén kedvezett a szerencse és a lövések irányába haladva, fütty szóval kereste társait. Füzi visszafütyült a mit sem sejtő vadorzónak, aki erre lassan közeledett Füzi felé s midőn mintegy ötven lépésre lehetett, Füzi megadásra és fegyverletételre szólitotta fel. A vadorzó azonban ahelyett, hogy a felszólitásnak eleget tett volna, fegyverét vállhoz kapva, Füzire célzott, aki látva a veszedelmet, szintén célzott és lőtt. A fegyverek eldördültek és az elvetemült vadorzó egy sűrű bokor aljáig elvánszorogva összeesett és meghalt.

A fegyverhasználat ügyében megindult a vizsgálat.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Március havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. Déli vidékeken fejejezzük be e hóban a téli favágásokat, a ritkitásokat pedig és a fakiszállitást folytassuk. A botolo és a nyeső üzemben kezelt erdőkben, berkekben a fahasználatnak most van az ideje. A favágás a magas hegységben még mindig szünetel, legfeljebb a saját épitkezéseinkhez szükséges fát termelhetjük.

Erdőmivelés. Vörösfenyő tobozokat e hónapban még gyűjthetjük, azonfelül akácmagot és az északi vidékeken kőrismagot is. Vizsgáljuk meg gyakran a teleltetés végett elhelyezett tölgymakkot, de óvjuk a melegtől, nehogy kicsirázzék. A hó vége felé a tölgymakk déli vidékeken már el is ültethető, ugyanott a csemeteültetés is megkezdhető, kivált homokos talajon; továbbá a csemete-kertek feláshatók, a vetés és a csemeték iskolázása megkezdhető. A megrendelt csemeték elszállithatók. Csemete-kertekben a hó és esőviz elvezetendő, a fagy által netalán kihúzott csemetesorok közei feltöltendők, vagy betaposandók. Fűtött és napos magpergetőkben a munkát folytassuk.

Erdővédelem. Déli vidékeken, száraz időjárás mellett a tüzekre kell felügyelni, nehogy erdőégés származzék. Erdőszéleken ügyeljünk az erdőhatárokra, nehogy szántás, réttisztitás közben, a szomszéd birtokosok az erdőbe tolakodjanak.

Mellékhaszonvételek. A mészégetés, szénégetés és szénfuvarozás, mint előbbi hónapban. A tövön eladandó tölgycserkéreg értékesitéséről gondoskodjunk. A köztes mezőgazdasági használatra szánt területeket adjuk át. A nyári legelő bérbeadásának itt az ideje.

Épitkezések. E hóban különösen az utakra kell feügyelni: a vizet az úttestről levezetni, kátyúkat, mély keréknyomot tört kövekkel kitölteni, hidakat, karfákat, vizáteresztőket jó karba helyezni. Készitsünk épitkezeseinkhez terveket, költségvetéseket.

Erdőrendezés. Mint előző hóban.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

AZ ERDŐ

X. évfolyam. | 1936. április | 4. szám

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: DARÓCZY MÁRTON.

A lap havonta egyszer jelenik meg. Előfizetési ár: egész évre 6 pengő, fél évre 3 pengő, negyedévre 1.50 pengő. Egyesületi tagoknak a tagdij fejében jár. A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok stb.) Az ERDŐ szerkesztőségéhez: Esztergom M. kir. Erdőgazdasági Szakiskola küldendők.

MEGHIVÓ.

Az egyesület igazgató választmánya folyó évi május hó 9-én délután 4 órakor Budapesten, (VIII., Rákóczi-út 63. sz., I. em. 7. ajtó) tartja választmányi ülését. Kérjük a tagok teljes számban való megjelenését.

A M. E. V. M. E. elnöksége ezúton értesiti az egyesület t. tagjait, hogy 1936. évi május hó 10-én délelőtt 10 órakor Budapesten (VIII., Rákóczi-út 63. sz., I. em. 7. ajtó) tartja

ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT.

TÁRGYSOROZAT:

1. *Elnöki megnyitó.*
2. *Jelentés az 1935. évi működésről.*
3. *Tisztújitás.*
4. *Esetleges inditványok.**

Esztergom, 1936. évi április hó 1.

Daróczy Márton s. k.
ügyvezető elnök

Brandt Vilmos s. k.
elnök.

* Alapszabályaink 16. §-a értelmében a közgyűlésen csak azt az inditványt lehet tárgyalni, amely a közgyűlés előtt 4 nappal a vezetőséghez be lett nyújtva.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Erdész-húsvét.

Kibújt már az illatos kék ibolya az enyhe tavasztól csókolt rideg föld testéből. Kihajtották cikk-cakkos levélgallérkájukat az életetakarásban meghizott rügyek. Fölébredt már a föld a sötét, zord alvás után és a jó Isten is jobban megrakta örökön világító napkályháját, úgyhogy a bekongató kedves napsugárral a mi lelkünk is új dalt zeng a tavaszról, az ébredésről, a föltámadásról.

Megérkezett a megújhodás első ideje!

De minden feltámadást, új életre való serkenést egy szomorú idő előz meg: a nagyhét. És ebből a nagyhétből a mi életünk is kivette a maga részét. A mi hangulatunkat is szomorúbbá, elgondolkodóbbá tette a föltámadást megelőző nagyheti időszak.

A nehéz küzdelmek, az egymást gyöngitő, fájó testvérharcok, az egymást lealacsonyitó keserves percek tömegei mind, mind az ébredés Húsvétjének előzményei voltak.

Testvéreim, hogy gondolunk vissza a mi kis társaságunk Nagyhetére? Hogy fogjuk mi ezt — a hála Isten elmúló nagypéntekies hangulatot — valaha is emlékezetünkbe hozni?!

Úgye fájón.

Fájni fog az emlékezés még a dicsőséges feltámadás perceiben is.

De Testvéreim, Kartársak, vajjon minket érint-e ez a fájó emlékezés? Mi tehetünk-e erről? Vajjon, mi mindig nem azért küzdöttünk-e, hogy karöltve, testvérien hozzuk közelebb egymást a dicsőséges feltámadás pillanatai felé?! Vajjon, mi nem a saját öntudatraébredésünk feltámadásán dolgoztunk az első pillanattól kezdve a legutolsó percig?! *Vajjon, mi nem azt hangoztattuk és harsogjuk mindig, hogy a magyar erdészeknek fel kell támadnia?!* De ehhez a feltámadáshoz a Ti testetekre is szükség van. A lelkünk ébredéséhez a test közbenjárása is szükséges.

Testvéreim, mit ér, ha a lélek öntudatra is ébred, de a test tétlen, akaratlan elernyedésben henyél továbbra is! *Lélek a testtel együtt egy eszméért támadjon életre!*

És mindezt az összetartás nemes kapcsolatán tudjuk csak elérni, mely a célunk. Ezek szerint tudjuk csak kivinni azt, amiért elszenvedtünk egy fájó, nagyon hosszú Nagyhetet!

A távolság nem határoz. Erős lelkek a távlatokon keresztül is szilárdan tartják egymást, úgyhogy el nem engedik kemény, összekötő dacos kezüket, mert csak igy, csak ezen — a kéz a kézben való — együttműködésben ünnepelhetjük meg dicsőséges hozsannázás közepette a nagy Természettel újraéledő Erdész-húsvétet, Erdész-feltámadást.

Daróczy Márton.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A köz érdekében.

Irta: **Daróczy Márton.**

Március hó elején több napilap megemlékezett arról a sajnálatos eseményről. amikor egy hóvirágot szedő társaság által megtámadott erdőőr fegyverét használta s egy embert lelőtt.

A hirlapok egyike-másika olyan beállitásban közli az eseményt, amely alkalmas arra, hogy a társadalomban bizonyos ellenséges hangulatot keltsen az amúgyis népszerűtlen erdész társadalommal szemben,

Megbizonyosodtunk arról, hogy ezek a hangulatkeltő cikkek igen sokszor az eseményeket — ha nem is szándékosan —, de a tények önkényes csoportositásával, vagy a tények és fennálló törvények nem ismerésével, félremagyarázásával hamis megvilágitásban tüntetik fel.

Egyesületünknek és tagjainknak érdekében helyénvalónak látjuk néhány olyan körülményre felhivni a közfigyelmet, amelyek e sajnálatos események objektiv megitéléséhez, valamint mind a nagyközönség, mind az erdőőrök magatartásának kivánatos irányba terelésével, olyan állapothoz vezetnének, amelyek a jövőben kizárják, vagy legalább is a minimumra csökkentenék a visszatetsző esetek számát.

A közönség szempontjából a legfontosabb a tilos területek kérdése. A kirándulóknak végre be kellene látniok, hogy tilos területre lépni saját érdekükben sem szabad, tilos területen igen gyakran forog az életük veszedelemben, olyan irányból is, ahonnét nem is várnák. Eltévedt, fáradt golyók éppen olyankor érhetik őket a mit sem sejtő vadász puskájából, amikor a legkevésbbé számitanak arra.

Éppen az erdőőrnek felelősségteljes kötelessége, hogy a közönséget az ilyen helyekről, saját érdekében, távoltartsa. Ez azonban szinte megoldhatatlan feladat. A tilos területet a közönség nem veszi komolyan. Különös, hogy amig a lakás, vagyontárgy, vagy mezőgazdaságilag művelt területre vonatkozóan a tulajdonjogot mindenki tiszteletben tartja, az erdőbirtokos tulajdonjogát a legtöbben semmibe sem veszik. Ha emiatt szerencsétlenség történik, az erdőőrt nemcsak az erdőbirtokos, hanem a biróságok is felelősségre vonhatják. Ezzel a felelősségrevonással legtöbbször együtt jár az, hogy az erdőőr kenyerét veszti. Senki sem csodálkozhatik tehát azon, hogy az erdőőr a fennálló rendelkezéseknek mindenkor és minden körülmények között érvényt szerez.

Arra is tekintettel kell lenni, hogy az erdőőrnek munkája közben nemcsak a kenyere és családtagjainak jóléte forog kockán, hanem igen gyakran élete is.

Száz példa volt a multban s van a jelenben is arra,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

hogy az erdőőrt kötelességének teljesitése közben lesből lelövik. Vigyáznia kell tehát nemcsak a rendelkezések betartására, hanem a saját életére is.

A méltányosság azt kivánja tehát, hogy az erdőőrnek, aki egyúttal hatósági személy is, minden rendelkezését a közönség kritika nélkül hajtsa végre. Azok az egyének, akik tettlegesen is szembeszállnak vele, nem kivánhatják, hogy az erdész veszélyes helyzetében sokat fontolgasson, mert utólag könnyű ugyan megitélni, hogy melyik az igazán veszélyes helyzet, de attól, akit gyakran minden fontolgatás nélkül, lesből is lelőnek, csak gyors és erélyes akciót várhatunk.

Az áldatlan helyzeten hathatósan segitene, ha az erdészeti kihágásokat törvényeink súlyosabban birálnák el, miáltal a közönséget ránevelnék a helyzet helyesebb megitélésére és végeredményben belátná a közönség is, hogy az erdészeti személyzetnek néha túlszigorúnak minősitett eljárása kizárólag a köz érdekében történik.

A fogolytenyésztés, vadőrtartás.

Vadászterület.

Irta: **dr. Jármy István.**

Megengedik tisztelt olvasóim, hogy ezúttal a vadászattal és vadtenyésztéssel kapcsolatban mutassak rá arra, hogy az erdő és vadőr a vadtenyésztéssel kapcsolatban is hogyan könnyithet anyagi helyzetén.

Mindenesetre fel fog tünni igen tisztelt olvasóimnak, hogy most mikor a tavasz ébred és minden vadász a titokzatos, szép vándorunkat, a szalonkát és annak érkezését lesi, várja, én mégsem ezen legnemesebb királyi vaddal, hanem a fogollyal foglalkozom. Ha a két madarat összehasonlitom, akkor a szalonkát madárarisztokratának, mig a foglyot egyszerű proletárnak kell tekintenem. Remélem, kedves madaraim nem veszik ezt lekicsinylésnek, hiszen életmódjuk, megjelenésük oly közvetlen, hogy már ez is megkülönbözteti zárkózott és rejtélyes életű madártársaitól, a szalonkáktól. De számszerűleg is nagy a különbség közöttük, mert mig adataim szerint, az elmult évben, hazánkban circa 800.000 fogoly került teritékre, addig az elejtett szalonkák száma mindössze cirka 12.000 darab.

A fogoly, melynek fajtájából hazánkban csak az ú. n. szürkefogoly honos, mindenütt előfordul, ahol mezőgazdasági jellegű kultura van. Jobban szereti ugyan az ú. n. melegebb

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

talajú, homokos vegyülékű vidékeket, de — kivéve a magasabb fekvésű vidékeket — mindenütt meghonosítható. Európában sehol sincsen annyi fogoly, mint hazánkban, de állítom, hogy tizszerese lehetne belőle kellő gondozás mellett. Nagy kivitelünk is van belőle, mind lőtt, mind élő állapotban. Miután pedig nemzetgazdasági szempontból nekünk idegen valutát jelent, kell, hogy vele behatóan foglalkozzunk.

Ha egy kis-vadas területet akar valaki bérelni, első kérdése, van-e fogoly a területen? Többnyire azt a választ kapja, már hogyne volna, annyi ottan a fogoly, hogy csak úgy nyüzsög. És a vadász kibérli a területet, első évben talán sikerül is neki aggatékra hozni harminc-negyven darabot, ami még a megelőző vadászbérlőtől maradt meg, de aztán jön a kiábrándulás. Végül is társakat vesz maga mellé, annak már ő dicséri fel a területet és ezekkel együtt pusztítja ki a még véletlenül megmaradt néhány családot, és aki utánuk jön, az napokon át talpalhat, még nyomát sem látja a fogolynak. Sajnos ez az állapot hazánk nagyrészén igy van, pedig nem kellene egyebet tenni, mint az „igazvadász" mivoltát kevesebbet emlegetni és a vad óvására némi gondot fordítani.

Igen, de ehhez vadőr, még pedig iskolát végzett, szorgalmas és lelkiismeretes ember kellene. Ehhez már a legtöbb bérlőnek nincsen szive és legfeljebb megbízza a terület őrzésével a falusi csőszt, az „öreg János bácsit", mert ez sokat jár a határba, de hogy miért jár sokat, ezt már nem kutatja, vagyis megtörvényesiti az eddigi törvénytelen hurkolót, vadpusztitót.

De lássuk most már, mit kell tennünk, hogy rendes fogolyállományunk legyen? Mindenekelőtt hadat kell üzenni a négy- és kétlábú ragadozóknak, és vadásziasság ide, vadásziasság oda: kiméletlenül ki kell pusztitani és pedig minden rendelkezésünkre álló módon és eszközzel. Ahogy nem tudnám juhállományomat elszaporitani, ha ugyanazon akolban a farkasokat is megtürném, ugyanúgy nem lesz foglyom és más kisvadam, ha területemen szarkát, szürkevarjút, macskát, kóborkutyát és egyéb ragadozókat megtűrök. A gyakorlati gyomorvizsgálatok bebizonyitották, hogy egy szarka évente átlag 25—30, egy szürkevarjú 30—40, egy macska 45—50 foglyot pusztit el. Ahol tehát a megélhetési feltételei a fogolynak megvannak, ebből könnyen megállapithatjuk, hogy mégis miért nem találunk foglyot a határban.

Saját tapasztalatomból hozok most fel egy példát, mert 1928-ban kibéreltem a területet, ahol a vadőri szakiskola hivatalos szakértői állapitották meg egy ügyből kifolyólag, hogy az egész határ vadállománya legfeljebb 20—30 fogolyra, 40—50 nyúlra tehető. Ugyanezen határban azonban már 1933. évben 1263 foglyot, 65 fácánkakast és 475 nyulat lőttünk. Sőt ma már 24 darabból álló őzállományunk is van.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Ezt az eredményt azonban csak úgy érhettem el, hogy mindenekelőtt igyekeztem a területet tervszerűen megtisztitani a kisvadakat pusztitó ragadozóktól, vagyis szakiskolát végzett vadőröket tartottam, kik utasitásaim szerint segitségemre voltak mind a vadóvásban, mind annak szaporitásában.

Ezen eljárás mellett azonban nemcsak én találtam meg számitásomat és élvezhetem nyugodtan a vadászat örömeit, de a vadőrnek is volt olyan esztendeje, amikor az 300—350 P lődijat keresett meg rendes fizetésén felül.

Elvégre legyünk már egyszer tisztában a vadászat fogalmával és igenis ne féljünk finánctól luxusadó miatt és valljuk be őszintén, hogy a vadászat az egy kedvtelés, egy sport, és mint ilyen csak annak szabad űznie, aki kedvteléséért áldozatokat is hozhat. Ha pedig nem akar érte áldozatot hozni, úgy csak a köz, az ország, illetve a nemzetgazdaság kárára gyakorolja a vadászatot. Nagyon kérem, ne méltóztassanak itten félre érteni, mert nem azt akarom ezzel mondani, hogy csak a vagyonos osztálynak szabadjon vadászni, sőt ellenkezőleg igenis azt mondom, ne azon igyekezzünk a vadászati sportot kedvelők, hogy 60—80 pengőért kibéreljenek pár ezer holdas területeket és azt parlagon hevertessék, vagy szarkák, varjak és ragadozók részére étteremnek tartsák, hanem többen alakuljanak vadásztársaságokká. Alkossák meg alapszabályaikat a Földmivelésügyi Minisztérium 74684/1935. III. 1. számú rendeletének és intézkedéseinek megfelelőleg. Akkor, hogy egy példabeszéddel éljek: a kecske is jóllakik, a káposzta is megmarad.

Leszögezett álláspontom tehát, amit ismételek, hogy a vadászat elsősorban is a sportnak egy neme. Azonban mint minden sportágban vannak amatőrök, kik azt csak kedvtelésből űzik, ugyanúgy vannak professzionisták, kiknek már nemcsak kedvtelés a sport, hanem megélhetési kérdés is, vagyis egy jövedelmi forrás. Bátran merem mondani, hogy a vadászatnál sem itélem el a professzionizmust és nem féltem annak terjedésétől az ország sportvadászainak helyzetét és jövőjét.

Ma a vadászok körében aggodalmaskodnak emiatt és félnek attól, mi lesz az ú. n. régi vadászokkal, vagy amint némelyek magukat nevezik: az „igazvadászokkal“ ? Már rájuk árverezik a területeket, nem jutnak vadászterülethez, szegre kell akasztani a puskát, ha a vadászat üzletszerűséget ölt és jövedelmező üzletágként fogják egyesek gyakorolni. Hát én ettől sem félek, nem pedig azért, mert a vadászatot jövedelmező üzemként csak nagyobb uradalmak fogják gyakorolhatni, mert ehhez összefüggő, egytagban fekvő, nagyobb terület kell és olyan mértékű vadszaporitás, óvás és gazdálkodás, amilyent községi területeken teljesen lehetetlen keresztül vinni és megvalósitani. De ennek ismét csak meglesz az előnye, mert

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ehhez nagyobb vadőri személyzet kell és több szakiskolát végzett, állásra váró vadőrt és erdőőrt tudunk elhelyezni és nekik kenyeret adni.

Ha aggodalomra van oka a régi vadásztársadalomnak, ezt egészen másban kell keresni. Nézzük csak meg, ezelőtt, nem is olyan régen, mondjuk 35—40 évvel, kik vadásztak és kik vadásznak ma? Ma már azt hiszi minden jampec, aki még egy évvel ezelőtt a pult mellett állott, vagy egy kis zugbank sötét szobájában körmölte a tőzsdei árfolyamokat, hogy ha felhúzza csattos bakkancsát, és kanáriszinű rövidnadrágját, és vesz magának egy puskát, melyet megtölteni sem tud, és bérel magának Bakonyborgözdön egy területet, hogy a társadalmi létrán egy felsőbb fokra került. Akinek pedig a sors, vagy jól sikerült sibolás már autót is adott és ezzel repülhet ki vadászkastélyába, már megszerezte a jogot ahhoz, hogy meghivott előkelő vendégeinek mondhassa: „szervusz kérlekalássan" és a vadászat révén bejusson abba a társadalomba, melynél másként zárt ajtókra találna.

Ezek ellen is azonban részben védelmet nyújt az alapszabályokkal biró vadásztársaságokba való tömörülés, de semmiesetre sem nyújt védelmet a részjegyekkel való manipulálás, amit a miniszteri intézkedés — nagyon helyesen — el is itél. A területek bérbeadásánál törvényes intézkedésekkel elsőbbséget, előjogokat kell biztositani a miniszterileg jóváhagyott alapszabályokkal biró vadásztársaságoknak.

(Folytatjuk.)

Egy szerencsétlen ember.

— Istenem, ha életet adtál az embernek, adtál volna kenyeret is, mint ahogy adsz minden másnak és gondoskodsz a lombfakadásról, az erdő vadjairól, a mező zöldüléséről, a virág illatáról és még sok másról, hogy fejlődhessen, hogy illatozzon, hogy létezzen, csak az embert hagyod ki és őt bünteted azzal, hogy véres verítékkel keresse kenyerét . . .

— Az ember keresné is, jó Atyám, de nem adsz neki tennivalót, nem adsz neki munkát, hogy veritékezzen, hogy dolgozzon és megkeresse a betevő falatját . . .

— Bocsáss meg nekem, Istenem, hiszen érzem, nem Te, nem Te vagy a hibás, hanem mi emberek . . . mi vagyunk ostobák, bennünk van a hiba, mi marjuk egymást, mi vagyunk a pénzimádók, s talán ezért fordulsz el tőlünk. Egyesek annyira viszik a pénzimádást, hogy pénzes zsákokat halmoznak rakásra, de éhező testvéreiktől, még a kenyeret is meg-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

vonnák. És munkát dehogy is adnak nekik, hiszen akkor a pénzes-zsákot ki kellene nyitni és ezt csak úgy, csak akkor nyissák ki, ha tudják, hogy egy zsákért kettőt kapnak cserébe . . .

Ilyen gondolatokkal foglalkozva nyitott be öttagú családja körébe az Apa, aki napról-napra, hétről-hétre utolsó fillérét is felélve, hiába járt állás után. Bármit vállalt volna a lakatosságtól — mi mestersége volt — a legutolsó munkáig, de nem kellett senkinek a munkás kéz, az Ő két keze, mellyel öt éhes szájnak kellett volna kenyeret keresni.

— Istenem, hát mit tegyek? — fakadt ki magából és mikor szegény, rongyos és az éhségtől összeaszott gyermekeire és feleségére nézett, ki Madonna-arcával végtelen szomorúan és lemondóan nézett reá, akkor úgy érezte, hogy valamit tennie kell, és bármily módon családján segitenie kell.

Asszonya, mikor ura megérkezett, csak reá nézett és már tudta, hogy nincs eredmény, nem lesz kenyér, nincs betevő falat és nincs mi tejet adjon az anya száraz mellét rágó kis csecsemőnek, ki alig egy hónapos és kit csak kínnak ad szegény embernek a jó Isten is.

— Mit tegyek Istenem? — ismétli e szót és hozzáteszi — lopni menjek? De azt is hová? Nekem ahhoz sem lesz szerencsém. Hopp, megvan! — kiáltja el magát. — Legkevesebb veszéllyel vadászni mehetek és az eredmény fejedelmi lehet.

Szerető asszonya intette őt, hogy ne menjen, pusztuljanak inkább éhen, de ezt ne tegye, lopni ne menjen, mert az Isten megbünteti érte, ha a földön nem is, mert itt már jobban nem verheti őket, de majd ott . . .

Mit sem törődve hitvese figyelmeztetésével, elgondolását tett követte és igy történt, hogy a valamikor régen, még a háború idején szerzett Manlichert előkereste, a régi lim-lom között töltényt is talált és igy felszerelve, életében először, éhező családja érdekében elindult, hogy az utolsóhoz, a lopáshoz folyamodjék.

Otthonától nem messze, lankás hegy tövében kezdődött a tölgyes, hol remélte, eredménnyel orozhat vadat, anélkül, hogy valaki valaha rájönne tettére. És végtére a bűn sem olyan nagy, mit elkövet, vigasztalta önmagát.

Nem volt szándéka e tettét szenvedéllyé érlelni, de a család, no és a gyomor követelte jogait és azzal vigasztalta magát, hogy egyszer jórafordul minden, csak ezt a megpróbáltatást élje túl.

Igy morfondirozva ballagott emberünk és mivel elérte az erdőt, ahol már vadra számithatott, nagy csendben, óvatosan nekivágott. Csendes léptei alatt meg-megzörrent a haraszt és egy-egy ág reccsenve tört ketté. Ilyenkor ijedten kapta fel fejét és figyelt; nem jön-e valami, vagy nem hallja-e meg valaki léptei zaját.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Egy órai óvatos cserkészés után azt vette észre, hogy az est közeledik, a bokrok itt-ott megrezzennek, csak vadat, célpontot nem látott, mire már sóvárogva vágyott.

— De ni, mi van ott?! — és egyszerre mint a villám cikkázik át agyán: — Disznó, vaddisznó. Csak bátorság — biztatja önmagát és puskáját vállhoz emelve céloz és meghúzza a ravaszt. Robbanó lövedék hatalmas dörrenése reszketteti meg a levegőt és a hegyek százszorosan viszonozzák.

A lövés nagy robajjal verte fel az erdő csendjét és mintha a bokrok is lábrakaptak volna, egyszerre megelevenedik az erdő és megriadt őzek és szarvasok ide-oda szaladva, cél és irány nélkül száguldoznak. És e hirtelen támadt zajt egy félelmetes, velőkig ható hang is tarkitotta és ez a hang egy ember halálhörgése volt. E hang annyira meglepte a szerencsétlen embert, hogy mozdulatlanul és értelmetlenül bámult a lövés irányába, ahol a vadat remélte. Álmélkodása azonban nem sokáig tartott, mert háta mögött futóléptek nesze hallatszott és máris látható lett a környék félelmetes embere, az erdész és az azt követő két csendőr.

Fegyverét hozzáérve elvették tőle és őt magát megbilincselve, a hörgő hang irányába vele együtt rohantak tovább.

Az emberi roncshoz érkezve, iszonyú kép tárult szemük elé. Egy ember a legborzalmasabb sebből vérezve vívta utolsó haláltusáját. Kérdésükre már nem felelhetett; már nem volt annyi ereje, csak vádlóan gyilkosára nézett és kiszenvedett. Puskája, ami azt bizonyitotta, hogy ő is hasonlóképpen vadorzó volt, mellette hevert, ez a bűnjel azonban őt már nem vádolta, ő már birája elé költözött. De itt volt gyilkosa.

Ki hitte volna neki, amit állitott, hogy nem embert, de vadat sejtett a sötét alakban, senki sem, mint ahogyan nem hitték később birái sem. Hiába igyekezett bizonyítani, hogy a kényszer, az éhenhalástól való félelem és családja nyomorúsága adta kezébe a fegyvert. Ki hitte ezt el neki. Egyszerűen gyilkolni akart; előre megfontoltan, vadorzás ürügyével kicsalta társát az erdőbe és ott meggyilkolta.

Abbeli védekezése pedig, hogy soha életében nem látta ezt az embert és nem volt vadat orozni, megdőlt az erdész vallomásán, aki azt vallotta, hogy éppen akkor is, mikor ez az eset történt, ő és az általa erősitésre kért két csendőr, éppen a vadorzót akarták elcsipni, mivel hol itt, hol ott hallottak fegyverropogást és utána azon a helyen, hol a lövést hallották, egy-egy őz, vagy vaddisznó zsigert találtak. Tehát védekezése itt is csődöt mondott és mint notórius vadorzóra és embergyilkosra, kimondták rá az ítéletet.

A jó Isten még jobban is tudott verni.

Bükki.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Egyesületi reformot.

Ha visszagondolunk azokra az időkre, amikor Egyesületünk megalakult, bizonyára mindnyájunk emlékezetében él még az az ovációs hangulat, amely eltöltötte a kartársakat egy-egy közgyűlés alkalmával. Azt hittük ekkor, hogy néhány éven belül valóban sikerül az összes kartársakat az egyesületbe tömöríteni: sajnos, csalódtunk. Igaz, hogy közben történtek a régi vezetőség körében is hibák, de ez még nem volt indok arra, hogy a remények lecsillapodjanak. A baj ott volt, hogy kartársaink közül sokan kiléptek és a kinn lévők is az egyesületünk ellen kezdtek izgatni, amiből aztán bekövetkezett az a szomorú eset, hogy a benn lévő kartársak is kezdték elhanyagolni tagsági kötelezettségüket: a tagdij fizetését. Igy kerültünk abba a helyzetbe, hogy egyetlen összekötő kapcsunkat, az „Erdő" cimű lapunkat csak nagy erőfeszitések árán és több hónapi szüneteltetésekkel tudta egyesületünk tagjaihoz eljuttatni.

Ezek után még akadnak, akik egyesületünket támadásban részesitik, mintha a jelenlegi vezetőség felelős volna a multért. Hogy azután a mai vezetőségünk vasmarokkal nyúlt hozzá a bajok orvoslásához és egyben a tagdijak behajtásához, igazán csak helyesléssel találkozhatik mindazoknál, akik ismerik és értékelni tudják Egyesületünk működését és tényked̄ését. Többen megharagudtak, néhányan kiléptek. Ez rendben van, az ilyenek menjenek Isten hirével, de azt el ne felejtsék, hogy az utódok az esetleges balsikerekért őket fogják okolni, mert ők talán már nem lesznek, de gyermekeik előtt örök mementóként, mintegy kérdőjel fog állni állandóan apáik nemtörődömsége és bűnei.

Köztudomású, hogy szétszórtságunk miatt, egyesületünk csak igen nehezen tud megfelelni ama tényked̄ésének, hogy elszórtan élő kartársainkat az egyesületbe tömörítse és azok között is, akik benn vannak, a bizalmat és reményt fenntartsa. Ez a kérdés vezetett arra a meggyőződésemre, hogy Egyesületünket meg kellene reformálni. Ezt pedig az alábbiakban vélem elgondolni.

Tudtommal Egyesületünknek ma körülbelül 800 tagja van, akikkel külön-külön érintkezni bizony igen körülményes. Az is bizonyos, hogy Egyesületünk nincs mindig abban a helyzetben, hogy az ország különböző részein vándorgyűléseket tartson. Az az egyetlen közgyülés, amit évenkint megtartunk, igen kevés ahhoz, hogy propagandát fejthessen ki. Ha még meg is volna a jószándék a tagokban, hogy itt megjelenjenek, sajnos, nem mindig engedi meg az anyagi helyzet. Mert ha figyelembe vesszük, hogy annak a félárú jegynek a megszerzése is mily körülményes nekünk, akik félre lakva élünk, az

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

is bizonyos, hogy még ekkor is jó csomó pénzbe kerül, különösen azoknál, akik a fővárostól 100—150 km.-re élnek. Ezt a nagy utat pedig azzal kivánnám áthidalni, hogy Egyesületünk létesitsen az ország különböző vidékein, körzeteket, vagy ha úgy tetszik, csoportokat, akiknek az volna ténykedésük, hogy a tagok között az érintkezést fenntartsák. Ezen körzeti elnökségek évenkint, mondjuk kétszer az Egyesület által az „Erdő"-ben meghirdetett napokon, az alárendelt elnökségek által megjelölt székhelyeken, vagy megjelölt községekben tartaná meg a körzeti gyűlést. Ilyen körzeteket az ország különböző vidékein vagy huszat lehetne felállitani, amelybe aztán bekapcsolódhatna a legeldugottabb helyen élő kartárs is. A körzeti elnökség a gyűlések lefolyásáról természetesen az Egyesület vezetőségét esetről-esetre értesitené, hogy az esetleges panaszokat és felmerült kérdéseket az Egyesület tudomására hozná.

Meg vagyok győződve arról, hogy az igy felállitott és alárendelt elnökségek igen szép eredményt érnének el a tagok állandó összetartásával, óhajaik meghallgatásával és ezeknek rövid úton történő elintézésével.

Kis Tóth Tamás.

* * *

Fent közreadtuk egyik Kartársunknak az egyesület életét megreformáló tervezetét. Amilyen örömmel adtunk helyet a reformtervezetnek és amilyen örvendezve vesszük tudomásul azt a tényt, hogy tagjaink között olyanok is vannak, akik szivvel-lélekket nemcsak kötelességüket teljesitik, hanem a kötelességeiken messze túlmenőleg az egyesület jövőjét és felvirágoztatását is kivánják terveikkel megvalósitani, éppen annyira fel kell hivnunk figyelmet arra a veszélyre is, amelyet egy alaposan meg nem gondolt, s következményeiben ki nem vizsgált és meg nem ért reform rejt magában.

Maga a tény, hogy Kis Tóth Tamás az egyesület jövőjéről sző terveket, jele annak, hogy egyesületünkben még vannak rejtett erők; útja tehát felfelé vezet. Az elgondolásait azonban nem tehetjük magunkévá. Az egész tervezetet egy szóval jellemezhetjük, s ez a szó: dekoncentralizáció. Azt hiszem, ennek a szónak jelentésével mindannyian tisztában vagyunk. Ezt az elgondolást már minden téren kipróbálták, kezdve az országos politikától, egészen a társadalmi egyesületek életéig. Ez az elgondolás sehol sem vált be; ahol csak kisérleteztek vele, az eredmény mindenütt az volt, hogy a kerületek lassankint egytől-egyig különváltak az anyaegyesülettől.

Rosszindulatú emberek, hamis prófétáskodása, hatalmi féltékenykedések, nagyravágyás, előbb-utóbb a körzeti csoportok szétzüllését eredményezné, aminek beláthatatlan követ-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

kezményei lennének az anyaegyesületre, igy a tagok összességére is.

A körzeti csoportok részéről nem látja az egyesület vezetősége biztositottnak a komoly munkát, már annál kevésbbé sem, mert az anyaegyesület részéről az ellenőrzés külön adminisztrációt igényelne, ami a felmerülő nagy költségek miatt nem volna lehetséges.

Most, amikor Kiss Tóth kartársam tervezetét elfogadhatónak fenti okok miatt nem találjuk, nem mulaszthatjuk el, hogy köszönetet ne mondjunk az igyekezetéért és meg vagyunk győződve arról, hogy legközelebb megvalósithatóbb tervvel keres fel bennünket.

Szerkesztő.

Tavaszi érzések — meg egy gondolat.

Illatos a levegő. Tavaszba hajlott az idő. A vastag fehér lepedő, amit úgy boritott télapó a földre, mintha örök időkre be akarta volna vele fedni — megszürkült. Odaveszett csodaszép fehérsége, gyémántos csillogása. A pajzán, mind tüzesebb napsugarak, addig melengették, addig csiklandozták, amig kifakadt a könnye. A gömbölyű kis vizcsepp egyre kövérebbre hizott, majd gurult le a domboldalon. Egész kis barázdát szántott a szürke szemfedőn. Egyik cseppet követi a másik.

Feltámadt a csendes, illatos szellő. Először a folyók jégpáncélját repesztette meg, azután belekapott ő is a nagy téli bundába. A barázdából folt lett, eleinte csak olyan, hogy egy kabáttal is be lehetett volna takarni. Mindig melegebben dudorászott a tavaszi szellő, mindig csiklandósabb lett a tavaszi napsugár, mindig nagyobb lett a folt. Előbukkant már az egész domboldalon a leszáradt avar.

Megpattant a kis patak jege s pajkos csörgedezéssel tólja le magáról a jégdarabokat.

Márcsak ott húzta meg magát a piszkos szemfedő az árok hajlásában, az árnyékos erdők alatt. Oda nem tudott beférkőzni a tavaszi szellő, nem tudta megbizsergetni ott a tüzes Titánnak, a napnak millió kis nyilvesszője.

De ott sem maradhatott sokáig. Összeesküdött ellene az ég. Apró fodros felhőcskék kóválygotak a kék ég peremén s kukucskáltak be a szakadék mélyébe. Egymásba gabalyodtak, kiforditották csipkés szegélyüket, elnyújtóztak a sűrű erdő felett s lepermetezett a csendes, langyos eső. Aztán elmosta csendben a halotti fátyolt.

A szellőcske most már szabadon csókolgatja a szürke, aszott fűszálakat s keltegeti életre, zöldülő hajtását. Ki is bújt

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

néhány piciny levélke félénken, óvatosan, gondolkozva azon, hogy bizhatik-e a szellő suttogásában a csillogó verőfényben. Nem dönti-e meg télapónak fagyos suhanása, nem hervasztja-e le a dér? De csak nőtt, nőtt, izmosodott, hizott a napsugárban.

Ezalatt pedig megjöttek a kis vándorok. A barázdabillegető megriszálta könnyed kis formás farkát, a porhanyós göröngyön. A seregély csapatostul ült meg a tisztásokon s a kis pacsirta már köszörülte piciny torkát, már próbálgatta csicsergő áriáját a ritkás őszi búzavetésen. A keskeny levél meghajtotta magát az énekes előtt, úgy köszöntötte kis troubadourját.

Hej! micsoda öröm lakik ezeknek az apró vándoroknak parányi szivében, hogy végre megjöhettek. Hogy köszöntik ők csattogó-csicsergő danájukkal az ébredező természetet? Hosszú úton — vándorúton, cipruserdők között, kéklő tenger partján, egyre csak itt járt gondolatuk, pedig volt ott eledel bőven, a nap is melegen sütött, az ég is kékebben ragyogott ott, ahonnét jöttek — mégis visszatértek. Mikor a szellő, meg a csillagok ragyogása hirül vitte nekik, hogy itt is fakad már az élet, hogy feltámadt már a szép természet, nem tudta őket visszatartani semmi, de semmi sem. Hívta őket valami — haza. Visszajöttek és éneküktől megcsendült már a mező, hangzik már az erdő. Elkapja éneküket a szellő és viszi, viszi messze tájra.

Elbújga magát a kékesszürke fehérgalléros örvősgalamb a kiszáradt faágon. Ni, hát már ez is megjött? Meg ám. Úgy búg, úgy huhog, ahogy csak a torkán kifér. Majd megcsattogtatja szárnyát és szeli hatalmas ivekben a tiszta léget. Egyet-egyet billent szárnyával s már ott is úszik a magasban.

* * *

De mire pöröl úgy, mire pattog úgy a feketerigó a bokor alján? Egy puskás alakra. Ugyan-ugyan, mit keres már ez idekinn? Még nem fakadt ki, még csak domborodóban van a tölgynek cifrázott levele, hiszen még őzbakra is tilos az idő! Vizslája lassan, óvatosan halad. Kitágult orrcimpája úgy szimatol, úgy les egy bokor felé. A vadász lekapja fegyverét s szemén valami öröm cikkázik keresztül. Biztatja vizsláját, az előugrik és felszáll imbolyogva a rozsdabarna, hosszúcsőrű madár. Egy pillanatra mutatja csak meg barnafoltos testét, de ez mégis elég volt ahoz, hogy eldördüljön a vadász kezében a fegyver. A hosszúcsőrű halálra sebezve hull a földre. A vizsla már ott van mellette, egész testében reszketve a vadászszenvedélytől, majd farkcsóválva hozza magasan tartva a becses zsákmányt. Hogy becses-e? Az öreg vadász — aki bizony már sok telet áttaposott — úgy néz rá, mintha egy darab aranyat fogna kezében. Még meg is csókolgatta. Nincs is olyan vadász, kit lázba ne hozna az a hir, hogy meg-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

jöttek a szalonkák, Még a sánta, béna is kibiceg, hogy meghallja a vadászfülnek azt a leggyönyörűségesebb nótáját, amit a langyos levegőben imbolygó snepfek hallatnak: cipp-cípp kroj-kroj, kroj-kroj.

De nemcsak az erdő népesedett be, benépesedik a nádas zizegő birodalma is. Ott sétál nagy komolyan a gólya madár, sárga, vízhatlan csizmáiban, Ott kiabál a szárcsa, ott furakodik a törpegém a zsombékos szélén. Haragos hápogásba fog a zöldfejű gácsér, amint himbálja nehézkes testét a tó vizén. Pedig itt nincs miért haragosnak lenni, itt nem pusztitják közel száz gramm seréttel töltött, mondhatnánk serét ágyúkkal. Nem gyilkolják oly nagy tömegekben, mint ott lent délen, itt nem pusztitják oly nagy tömegben dróthálókkal, tőrökkel. Ó, még hány ily szenvedésen mennek keresztül vándorlásaik alatt.

De feledve van már a vándorút keserve, éled az erdőn, mezőn és mocsáron. Megpezsdül a vér az erekben. Itt a fészekrakás, a költés ideje. Megjönnek már a pintyőkék, fűrjek. Mind hangosabban trillázik az égbeszálló pacsirta; kivirul a nagy természet és a csapogó, gügyögő madárhangot szárnyrakapva viszi, hordja magasabbra, a havas észak felé, az édes tavaszi szellő.

* * *

Mikor Mirebeau — a nagy francia — haldoklott, szobája ablakához vitette magát. Éppen tavaszra hajlott az idő. Az ablakon beáramló tavaszi levegő őt is megcsapta. Nézte — nézte a fakadó rügyeket, majd mintha ismét ezreket számláló tömeg felett szónokolna — kik felett uralkodott egészséges korában —, felkiáltott:

— És ti erre azt mondjátok, hogy nem Isten műve? !...

Zengő Mihály
alerdész szakiskolai tanuló.

Az „Erdő“ rádiója.

(Rovatvezető: **Szilágyi György.**)

A távolbalátás mai állása.

Sokak levélbeli kérésére irom ezt a közleményt, akik azzal fordultak hozzám, hogy miért hallani még mindig olyan keveset a távolbalátásról nálunk, holott külföldön — egyes források szerint — már a nagyközönségnek is hozzáférhetővé vált e korszakalkotó találmány, amely méltó testvére lesz a szórakoztató rádiónak.

Csak főbb vonásokban kivánom ismertetni azokat a ké-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

szülék-tipusokat, amelyek gyakorlatilag számitásba jöhetnek. Mint tudjuk, a továbbitandó képet apró képpontokra kell bontani, hogy azt — mint áramingadozásokat — adhassuk tovább rádión keresztül. Ezeket az áramlökéseket azután a vevőkészülék felveszi és alkalmas készülékkel képpé rakja össze.

Ha el tudjuk képzelni, hogy a szem egy másodperc alatt körülbelül huszonkét képet egybepergetve — mint pl. a mozgóképszinházak — érzékeltetnek egy képpé, szóval ennyi számú kép kell, hogy a szem ne vegye észre, hogy darabokból van a kép összerakva, továbbá a távolbalátásnál minden egyes képkockát még fel kell bontani apró sötét és világos pontokra, és egy ilyen kockát legalább 1000×1000, vagyis egy millió pontra kell bontani, hogy jól felismerhető képet kapjunk. Tehát ez még megszorozva huszonkettővel, vagyis huszonkétmillió áramingadozást kell egy másodperc alatt továbbitani. Ezt a horribilis lüktetést tehát nem olyan egyszerű útjára bocsájtani a most használatos, ú. n. közép vagy hosszú hullámon, de még a rövid hullámon sem lehet továbbitani. Ultra rövid hullámokon vehető csak a kép, mert ez pont olyan nagy rezgésszámú. (A hullámhossz ugyanis forditott arányban van a rezgésszámmal.)

A távolbalátás ezen része meg van oldva, mivel ezt az ú. n, Nipkow-tárcsa, vagyis képbontó forgókorong képes ilyen képpontokra felbontani pl. egy filmkockát. Élőképet ugyanis nem lehet még eddig olyan erősen megvilágitani, hogy a berendezés kellőleg érzékelletni tudja.

A felvevő gép szintén lehet ilyen tárcsás, azonban ennek hátránya, hogy ugyanolyan forgású sebességgel kell működnie, mint az adóállomásé. (Szinkronizálás.) Itt tehát csak az ú. n. Braun-féle katódsugaras cső jöhet számitásba, ahol az üvegcső belsejében járatja le az egész képösszerakást minden forgó mozgás nélkül és a cső egyik üvegfalába vetiti ki a kész képet. Egy ilyen cső azonban ma még 300—400 pengőbe kerül és még hozzá egy ultrarövidhullámú vevőkészülék ára, tehát még hozzáférhetetlen a nagyközönség számára.

Ezeket a nehézségeket a kontinens egyik legnagyobb rádiógyárának, a Philips gyárnak sikerült legyőznie oly módon, hogy az általa kibocsájtott távolbalátó-csövek a nagyközönség számára alig 30—40 pengőbe fognak kerülni. Ez a cső az Ikonoskop.

Türelemmel kell várni nekünk, hogy annyira kiforrjon ez a találmány, hogy bevonulhasson minden család otthonába és ismét egy fokkal kellemesebbé és elviselhetőbbé tegye a mi életünket, akik többé-kevésbbé el vagyunk szigetelve a nagyvárosoktól.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Pénztári beszámoló.

Február havi befizetések folytatása: Cservenka Ferenc és Társai Tata 48, Gera József Kisszállás 5, Kákonyi Lajos Gyöngyöspuszta 5, Rátkúti Hugó Zobókpuszta 6, Jankovics József Pörböly 6, Györky László Dunaszentbenedek 20, Rumi László Vassurány 0.40, Szoják Károly Dunaföldvár 5.50, Földmivelésügyi minisztérium Bpest 42, Tüttő János Gyoma 6, Csepi László Lébény 25.30, Németh Zsigmond Jánosháza 2, Gottwald Pál Pécsvárad 6, Honti Pál Mexikó 6, Martinek Ferenc 20.50, Sziklai Gyula Radostyán 9.14, Kleé Vendel Kőszegdoroszló 51, Városi erdőhivatal 5.94, Kovács Lajos Tornyospálca 5. Müller János Nádasladány 6, Kothay István Süttő 13, Deichsel A. Rt. Miskolc 10, Turáni István Gergelyi 12, Kemény Imre Kajdiszószentpéter 3, Zsargó Gábor Bakonyszentkirály 26, Deák László Debrecen 5 P. Összesen 1043.50 P.

1936. év március hóban befolyt: Bezeréti Lajos Miskolc 5, Horváth Elek Ugod 12, Kováts Lajos Öskü 20, Körmöczy Illés 3, Malusinszky Pál Gödöllő 3, Sóvári Béla Kisgyőr 10, Nádaskay Richárd Budapest 50, Békés Ferenc Bácsalmás 8, Imre Péter Tóváros 3, Kasza József Kaposvár 2, Komor Gábor Bodaerdő 12, R. Kovács István Karcag 6, Lőrincz János Kőszeg 2, Magyar Miklós Nyiregyháza 5, Stubnya László Pilismarót 3, Sümeghy István Felsőszeleste 10, Szemenyuk Elek Sajópüspöki 5, Szörényi József Kaposvár 2, Berzeviczy János Felnémet 5, Czakó Ferenc Villány 97.12, Miltényi János Gödöllő 3, Szentirmai Sándor Perbál 10, Tóth József Zánka 5, Hevessy József Esztergom 3, Kelemen József Varbó 5, Mészáros János Budakeszi 6, Mocsár Gábor Debrecen 5, Pasztorek Sándor Mogyorósbánya 10, Saskővári Nándor Miskolc 20, Fekete József Gödöllő 5, Kárpáti András Hajmáskér 10, Lehóczky Alajos Parasznya 5, Pataky Árpád Szombathely 5, Póczik József Iván 3, Solymosi Jakab Visegrád 5, Alscher A. Zoltán Ecseg 5, Kolb Gyula Esztergom 4.50, Daróczy Márton Esztergom 6, id. Balogh József Debrecen 6.36, Kiszel András Gyűszűfű 3, Fatalin László Seregélyháza 6, Misz Mihály Nagytálya 6, Láda András Gánt 1.50, Schwendtner Antal Nagykovácsi 10, Ujlaki Tivadar Telki 6, Gaál Dániel Hollóstető 3, Grüner Mihály Ujmassa 15, Gyuga János Bicske 6, Kovács Antal Csapod 6, Mészáros András Koronaliget 5, Müller István Csopak 16, Simon János Bajcsa 6, Diósgyőri altiszti-bál 49·29, Kerényi Ferenc Hámor 5, Pálmai József Tóváros 5, Hodai István Kisnána 10, Zsigmond Endre Parád 12, Miklay János Nagykőrös 10, Bartha Ferenc Nagykőrös 10 pengő, — Folytatása lapunk legközelebbi számában.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Április havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. Hegyes vidékeken a fakiszállitást megkezdhetjük, a meredek hegyoldalakon a szabad eregetést, közelitést és vontatást az erdőtalaj kimélése szempontjából igyekezzünk befejezni.

Sík vidékeken a fának tengelyen való kiszállítása, a botoló és nyeső üzemben kezelt erdőkben pedig a fatermelés folytatandó. Cserkéreg erdőkben a favágást kezdjük meg. Kosárfonó fűzvesszőt és a vizi épitkezéshez szükséges rőzsét most termeljük. A hasitott faárúk, úgymint: zsindely, szőlőkaró és dongakészités, valamint a tuskóirtás megkezdhető.

Erdőmüvelés. A vetésre, ültetésre, csemeték iskolázására, hiányos erdősitések pótlására, eleven sövények telepitésére, csemetekertek megmüvelése és trágyázására e hónap a legalkalmasabb, az elvetett magvak és elültetett csemeték ugyanis a tavaszi esőtől hamar csiráznak, illetőleg könnyen megeredjenek. A fenyővetéseket fedjük be, nehogy kikelő csemetéinket a madarak elpusztitsák. A vetések csakis a késői fagyoktól látogatott és magas fekvésű, zord helyeken halasztandók még el. Ebben a hónapban még be nem erdősithető zord helyekre szánt csemetéket, ha szelidebb termőhelyen vannak csemetekertjeink, szedessük ki és földeljük be árnyas helyen: ugyanazt tegyük akkor is, ha elegendő munkaerő hiányában, előreláthatólag sokáig fog tartani az erdősités, nehogy csemetéink megeredjenek.

A dugványozást fejezzük be. Napos és fütött magpergetőkben folytassuk a munkát.

Erdővédelem. E hóban főleg az erdei tüzekre kell ügyelni, azonfelül az ültetni való fiatal élőfa-tolvajokra, valamint a legeltetések meggátlására. A tilalmijelek felállitandók.

Mellékhaszonvételek Mészégetés folytatandó, a szénégetést most már mindenütt megkezdhetjük.

Épitkezések. Utak, hidak, viziépitmények kijavitása folytatandó. Uj épitések megkezdhetők. Szorgalmazzuk különösen a rőzséből készitendő gátak épitését, hogy az megeredjen.

Erdőberendezés. Kedvező időjárás mellett a felmérési és becslési s egyéb külső munkák megkezdhetők.

Április havi vadászati teendők.

Április hónap a szárnyas ragadozók érkezési ideje. Teendők: Fogadjuk a szárnyas ragadozókat az uhukunyhó előtt; pusztitsuk kiméletlenül a macskákat, kóborebeket a szarkákat, a szürkevarjakat; a nagyvadas területeket ültessük be csicsókával, vessük be herével, a kisvadas területen akadályozzuk meg a ragadozó kotlók fészekrakását, fejezzük be a cserkész-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

utak és lesek, valamint egyéb berendezési munkálatokat. Lőhető: 15-ig erdei szalonka, egyéb vizimadarak: az egész hónapban siket- és nyirfajd kakas, túzokkakas.

Vadbőrárak:

Róka prima hegyvidéki .	9.00—10.00 P,
„ „ laposvidéki .	4.00— 5.00 „
Görény nagytestű . . .	7.00— 9.00 „
„ közép	5.00— 6.00 „
Kőnyest, I-a	55.00—57.00 „
Fanyest, I-a nagy, sötét .	70.00—75.00 „
Fanyest, I-a	55.00—60.00 „
Borz, I-a	7.00— 8.00 „
Vadmacska prima . . .	2.00— 3.00 „
Vidra, nagytestű, prima .	25.00—30.00 „
„ kisebb, prima . .	10.00—12.00 „
Pézsma prima	3.02— 3.04 „
Mókus, I-a, téli	0.03— 0.04 „
Menyét, fehér	1.00— 2.00 „
Nyúlbőr, téli, I-a	1.00— 1.00 „
Házinyúl vegyes kg.-ként .	1.07— 1.07 „

EGYESÜLETI HIREK:

A miskolci erdőigazgatóság erdészeti segédszemélyzete a MEVME javára folyó évi február hó 22-én az újdiósgyőri Kereszténységi Szocialista Otthonban szépen sikerült táncmulatságot rendezett.

Az ünnepély bizonysága annak, hogy a MEVME az ő erkölcsi erejével tagjai között ébrentartja az együvétartozás gondolatát. Csakis a közösség, a testvéri együttérzés tette lehetővé, hogy olyan nagy társaság, olyan diszes vendégkoszorú gyűlhetett össze, amely önmagában is biztositéka lett nemcsak a pompás hangulatnak, hanem a kiváló erkölcsi és számottevő anyagi sikernek is.

Nem mulaszthatjuk el itt megjegyezni, hogy a rendezőbizottság a táncmulatság tiszta jövedelmét egyesületünk erősitésére és felvirágoztatására forditotta. Ezen követésre méltó, nemes gesztus kiérdemelte mindnyájunk hálaját és elismerését.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az ünnepély sikerét a megjelent előkelő tisztikar mozditotta elő.

A betegsége miatt távollévő Muttyánszky Jenő erdőigazgató úr Őméltósága Lipóczy Béla m. kir. főerdőtanácsos, h. erdőigazgató úrral képviseltette magát. Jelen voltak még: Maróthy Emil m. kir. főerdőtanácsos, Alberthy János, vitéz Simonkáy Gyula erdőtanácsosok, Urbánfy Jenő m. kir. főerdőmérnök, Török Ferenc számvevőségi főnök, Szabó Mihály, Huszár Ká-



A miskolci m. kir. erdőigazgatóság erdészeti segédszemélyzete által 1936. évi febr. hó 22-én megtartott táncmulatságán résztvett erdőtisztikar és a táncmulatság rendező-bizottsága. — Ülősor balról jobbra: Szabó Mihály m. kir. s. erdőmérnök, Urbánffy Jenő m. kir. főerdőmérnök, v. Simonkay Gyula m. kir. erdőtanácsos, Török Ferenc m. kir. erdőszámtanácsós, számv. főnök, Lipóczy Béla m. kir. főerdőtanácsos Alberti János m. kir. erdőtanácsos, Csekme László okl. erdőmérnök. — Álló sor középen balról-jobbra: Hornyánszky Antal, Havasi János, Podhorszky Béla, Pintyili László, Csizmadia Gyula, Mihalik László, Kerekes Imre, Kerényi Ferenc, Prókai Gyula, Molnár József, Páris Sándor. — Felső sor balról-jobbra: Padiszt Atilla, Béza Miklós, Borosnyai Sebestyén, Vörös Ákos, Tihanyi András.

roly, Köröskényi Béla, Csekme László, Szílas Géza m. kir. erdőmérnökök és Saád Ferenc dr. kincstári orvos urak.

A rendezőbizottság fáradhatatlanul munkálkodott az est sikerén, főrendezők Havasi János és Pintyili László voltak. A rendezőbizottság tagjai pedig: Hornyánszky Antal, Páris Sándor, Prókai Gyula, Kerényi Ferenc, Podhorszki Béla, Tihanyi András, Mihalik László, Vörös Ákos, Csizmadia Gyula, Béza Miklós Borosnyai Sebestyén, Kerekes Imre, Molnár József és Padiszt Atilla.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A MEVME javára történt felülfizetéseket a következőkben nyugtázzuk:

Erdőbirtokosok Fakereskedelmi és Faértékesitő Rt. 18, Deichel A. Rt. Miskolc 10, Muttnyánszky Jenő, Kolba Róbert 8—8, Molüsányi Gábor, Török Ferenc, vitéz Simonkay Gyula, Madarász Ernő dr. 3—3, Vető Gyula, Molnár Ferenc, Kasaniczky N., Baczur Mihály, Dely Gyula 2—2, Lipóczy Béla, Maróthy Emil, Alberti János, Urbánffy Jenő, Berényi Péter, Velics Gyula, Saád Ferenc, Gömöry Árpád, Burger Géza, Garami Árpád 1—1, Bánky Gyula erdőmérnök 2 pengő.

A táncmulatság tiszta jövedelme 61.29 P volt, melyet ezuton is köszönettel nyugtázunk. Ugyancsak itt nyugtázzuk az 1934. év szeptember havában megtartott táncmulatság jövedelmét is 81.37 pengőben. Ez a késedelmes nyugtázás az egyesület volt titkárjának hibájából állott elő.

A társaság késő hajnali órákig együttmaradt, követésre méltó példát adván arra, hogyan kell az egyesületünk érdekeit, a szórakozás és a testvéri együvétartozás ápolását együttesen szolgálni.

Utólagosan üdvözletünket küldjük mindnyájuknak!

Felkéri az elnökség az igen tisztelt tagokat, hogy a közgyűlésen — tekintettel az általános érdekű ügyekre, melyek ez alkalommal lennének megtárgyalandók — minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Felhivjuk tagjaink figyelmét az Árumintavásár alkalmából igényelhető 50 %-os kedvezményes vasúti jegyekre; választmányi tagjainkat pedig figyelmeztetjük, hogy fenti kedvezményt annál is inkább vegyék igénybe, mert csakis az 50 %-os kedvezményes jegy árát téritjük meg.

K Ü L Ö N F É L É K:

Esküvő. Schilly Blanka és Stumpf László f. hó 17-én a pilismaróti róm. kat. plébánia-templomban tartották esküvőjüket.

Kedves Stumpf Barátom! Halmozzon el az Úristen benneteket boldogsággal olyan mértékben, amilyen őszintén mi ezt kérjük Tőle.

Eljegyzés. Dávid Sándor közalapitványi erdőőr március 14-én Ócsényben tartotta eljegyzését. Amikor a fiatal párhoz

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

AZ ERDŐ

X. évfolyam. | 1936. május | 5. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: DARÓCZY MÁRTON.

A lap havonta egyszer jelenik meg. Előfizetési ár: egész évre 6 pengő, fél évre 3 pengő, negyedévre 1.50 pengő. Egyesületi tagoknak a tagdij fejében jár. A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok stb.) Az ERDŐ szerkesztőségéhez: Esztergom M. kir. Erdőgazdasági Szakiskola küldendők.

A földsugarak hatása az erdőművelésre.

Irta: báró **Lütgendorff,** gyalogsági tábornok.

Ha az erdész az erdőt járja, hogy nagyjából megitélje a faállományt és hogy tájékozódjék az egyes fák növekedéséről, akkor a látszólag teljesen egyező külső körülmények ellenére, még a legjobb helyeken is fog találni egyes fákon és facsoportokon mindenféle növekedési gátlásokat és zavarokat, valamint számos, gyakran igen veszélyes betegséget, melyek nemcsak a fa értékére vannak káros hatással, hanem egyes faegyedeket teljesen el is pusztítanak. Ilyen jelenségek: törzsdeformációk, sinylődés egészen az elcsenevészesedésig, a növekedés teljes kimaradása az elkorcsosodásig. Sőt megfigyelhető sok helyen a természetes felújulás teljes elmaradása is, jóllehet egészen megfelelő kedvező körülmények és jó magvetés sem hiányoztak.

Ezek oly jelenségek, melyeket az erdész ismételten megfigyelhetett és mindig újból észlel. Ezen rejtélyszerű jelenségek helytálló magyarázatát azonban nem tudja adni.

Az erdőmívelés ezen rejtélyeivel foglalkozik a tudomány és gyakorlat, hogy eljuthasson az erdőmívelés természetszerű követelményének ismeretéhez. Mégis ezen rejtély megoldása még mindig fennmaradt az emberi tudás számára.

Az újabbkori erdészeti termőhely- és talajkutatás részére a termőhelyi viszonyok és magszármazás mellett a növekedés csökkenésére előbb a vegyi-mennyiségi talajdiagnózis volt a mértékadó, ma ellenben ezeket a talajszerkezet fizikai zavaraival, mint a talajerőelszegényedése stb. magyarázzák.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Loy bajor erdőigazgatónak legújabb tapasztalatai az alábbi tények következtében új kilátást nyújtanak.

Hosszú, lelkiismeretes kisérletezés után Loy azt állapította meg, hogy: „A földsugarak azok a jelentékeny közvetlen tényezők, melyek a fák növekedését többé-kevésbbé gyengítik és zavarják."

Loy kisérleteinek eredményeképen, melyek báró Pohléival egyeznek, megállapítható, hogy minden hazai állományalkotó lomb és tűlevelű fa — a tölgy kivételével — sugárérzékeny és hogy ez az érzékenység a földsugarakkal szemben különböző. Juhar és vörösfenyő kevésbbé érzékeny, ellenben a bükk, hárs, szil, kőris, nyir, valamint a többi tűlevelűek igen érzékenyek.

A besugárzástól eredő károsítások növekedési gátlásokban és zavarokban jelentkeznek.

A földsugaraknak jelenléte a sugárvesszővel mutatható ki, mellyel ezen cikk írója ily irányban ismételten kisérletezett, s jelenleg is dolgozik.

A földsugárzás reakciója különös jelenségei létrejöttének fizikai alapjai még nagyon tisztázatlanok, ezeket e helyen nem tárgyaljuk. Az erdész részére elegendő, ha tudja, hogy számos csak a hatásáról ismert földalatti erőmező — nevezetesen földalatti vízfolyás — függőlegesen fölfelé egész kolosszális átütőerejű rövidhullámú sugárzással csaknem minden organizmus életére igen kártékony, ellenséges hatást gyakorol.

Ezek a földsugarak csaknem mindenütt, s igy az erdőben is fellépnek, s majd szabályos formában, majd szabálytalanul, leggyakrabban meandervonalú szalagokban, sávokban, vonalakban, gyakran síkokban vagy pontokban jelentkeznek.

Általában a földsugárzás állandó; kimaradás, áthelyeződés vagy vándorlás nagyobb időközökben itt-ott előfordul.

Az erdésznek igen fontos tudni, hogy a földsugárzás milyen hatással van az egyes fafajokra.

Ahol azok teljes sugárzásukkal fásodó növények organizmusát érik, ott elpusztító, mindig veszélyt jelentő károsító hatásúak.

A tűlevelűeket a földsugárzás minden életkorban erősen és ellenségesen befolyásolja; legerősebben az erdei fenyőt, azután a luc-, jegenye és végül vörösfenyőt.

A legtöbb törzsellenség az erdei fenyőnél, mint villásnövés, hajlottnövés, csavarnövés stb. a földsugárzás rovására írható. A rossz növési alakokat a legutóbbi időkig kizárólag faji tulajdonságnak tekintették és a mag származási helyével magyarázták. Hogy minden fafajnál vannak örökölhető törzsalakok, melyek a normálistól elütők, az kétségtelen; mégis a sugárvesszővel végzett kutatások kimutatták, hogy a legtöbb abnormitást a földsugarak idézik elő. Ezen szempont miatt a földsugárzáskutatás az erdészeti fafaj és magánszármaztatás kulcsaként nagy gyakorlati jelentőséget nyer.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Rendszeresen és lelkiismeretesen végzett kisérletek kétségtelenül bebizonyítják, hogy a gyantafolyás és avval összefüggésben az erdei fenyő rákosodása, valamint a luc- és jegenyefenyő minden rákos megbetegedése a földalatti besugárzásra vezethető vissza. A luc- és erdei fenyő sinylődése s részben a vörösfenyőcsemetéké — legyen az akár nagyobb területen, vagy csak egyes egyedeknél — bokros növés, vezérhajtás hiánya, csúcshajtás és oldalág beteges elkorcsosodása, biztos jelei a csemetekertek alásugárzottságának.

Nagy gyakorlati jelentősége van annak a ténynek, hogy a földsugarakat tehetjük felelőssé a hazai tű- és lomblevelűek természetes felújulásainak helyenkinti kimaradásáért.

Az állományalkotó lomblevelű fafajok — a tölgy kivételével mind igen érzékenyek a földsugárzással szemben. A törzsek rendellenességei között első helyen áll a villásodás. A rákosképződmények, a boszorkányseprők, valamint a törzscsomók és csomósodás részére a földsugarak adják meg az elődispozíciót. A csúcsszáradás, erős ágak, sőt egész törzsek felének elszáradása és elkorhadása, mint azt kétségtelenül megállapították a földsugarak pusztító hatásának rovására írhatók. Az elhaló ágakban a paraziták igen jó tápterületet találnak; ezért találhatók azok ott oly nagy számmal.

A lomblevelű erdő természetes felújulásának sikere főként attól függ, hogy az illető termőhely be van-e sugározva, vagy sem.

A tölgy a földsugárzáskutatás tanúsága szerint különös módon viselkedik. Neki a teljes fejlődéshez, a magas életkor eléréséhez, a legjobb haszonfa produkálásához és jó faminőséghez azokra a földsugarakra van szüksége, melyek más fákat feltétlenül elpusztítanak.

Hogy tölgy-bükk elegyes erdő létesítése, sok igyekezet ellenére is sokszor nem sikerül, a földsugarak működésének tulajdonítható. Ezen elegyedés problémáját, mely eddig megoldatlan talány volt, egészen más szemmel kell nézni a sarkkutatás fényénél; ez az erdésznek új megismerési módokat ad és evvel nem is képzelt lehetőségeket nyit meg egy természetszerinti erdőmíveléshez.

Ezen új megismerésnek gyakorlati végkövetkezményei oly sokoldalúak, hogy itten csak a legfontosabbakat említjük meg, ez pedig az, hogy minden erdősítésnél, vagy újraerdősítésnél vigyázni kell arra, hogy sugárérzékeny fafajokat ne ültessünk besugárzott helyekre, mert különben biztosra vehetjük, hogy az erre felhasznált tőke nemcsak nem hoz gyümölcsöt, hanem teljesen el is vesz.

Hacsak valamiképpen lehetséges, a felújítandó területeket tanácsos a sugárvessző segítségével az erdősítés megkezdése előtt megvizsgálni, hogy van-e ott földsugárzás.

Ugyanez áll gyümölcsösök, erdei és egyéb csemetekertek létesítésére vonatkozólag is.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A földsugárhatás új felfedezésének kihasználása lesz az erdőmívelés legközelébbi jövőjének sarkpontja.

Az erdőmívelés haszna és fejlődése érdekében a tudomány és gyakorlat emberének előítélet nélkül kell a problémához közeledni.

* * *

E sorok írója a szerző engedelmével felhasználta dr. K. M. Müller cikkét az erdőművelés új útjairól, mely a „Der deutsche Forstbeamte" 1933. december havi füzetében jelent meg.

Fogolytartás — vadőrtartás.

Iria: **Dr. Jármy István.**

II.

Visszatérve előző cikkemre, vagyis arra, hogy akik a vadászatot kedvtelésből és nem üzletszerűleg akarják űzni, azok alakítsanak alapszabállyal biró vadásztársaságot és mint ilyenek béreljenek területeket. Tartsanak szakképzett vadőrt, aki írtja a ragadozót és gondoskodik a nemes apróvad megóvásáról és szaporításáról. Kevés vadásznak adatik meg az az anyagi jólét, hogy egymaga bérelhessen és fenntarthasson megfelelő vadállománnyal, egy vadászterületet. Annál többen vannak, kik a vadászat sportjának hódolni szeretnek. Hazánkban a fogoly, a nyúl és ma már a fácán, az a három vadnem, amely vadászatának legtöbben hódolnak és ami nemzetgazdasági szempontból is a legfontosabb vadfajta.

Tegyük fel, hogy nyolc tagból álló vadásztársaság kibérel egy községi területet, melynek kiterjedése 2000 kat. hold. Hazánk legdúsabb kisvadas vármegyéjében, Mosonmegyében, egy kat. holdra esik átlagosan vadászterületi bér 35 fillér, a Duna jobbpartján átlag 13 fillér, a Duna balpartján 9 fillér. Amennyiben tehát, országos átlagban 20 fillért számítok, így a 2000 holdért területi bér évenkint kitesz 400 pengőt.

Ezt a vadászni vágyók meg is teszik, azonban itt megállnak, fizetik az évi bért, nem gondozzák a területet, a vad, amit első évben ki nem lőnek, nem szaporodhat, mert a szaporulatot a ragadozók elpusztítják, így sem a vadászterület bérlője, sem vendégei, vagy részjegyesei nem élvezik kellőleg a vadászat örömeit. Természetes tehát, hogy drága a terület, mikor azon néhány foglyon és nyúlon kívül semmit sem lőhetnek és amit lőnek is, nagy fáradsággal és költséggel hozzák teritékre.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Térjünk tehát vissza a nyolc tagú vadásztársasághoz és mondjuk meg mit kell tennie, hogy állandóan szórakozhasson mind a nyolc vadász, de rentábilis legyen a 2000 holdas kisvadas területe.

Mindenek előtt, szerződtessen lelkiismeretes, szakképzett vadőrt és ne sajnáljon ennek fizetni évi minimális 1000 P fizetést, mert számítását megtalálja. A példaként felvett 2000 hold területen, ahol a klimatikus és talajviszonyok megfelelőek, kell lenni kezdetben 200 pár 400 drb fogolynak. A fogoly évi szaporulatának a meghatározása két módszer szerint történhet, mely számtalan kisérlettel történt. Igaz ugyan, hogy ezen számítási módszerek, csak a minimumát állapítják meg az évi szaporulatnak, de hiszen ha ennél több van, az csak öröm a társaságnak és elég, ha én az évi lelövés-tervezetemben a minimumát ismerem az állományomnak.

Miután úgy hiszem, vadász barátaink nem haragszanak meg érte, tehát részletesen ismertetem ezt a fogolyállomány meghatározására szolgáló adatokat.

Az első a „Gemander" szerinti számítás, kinek kisérletei és tapasztalatai szerint, ha tavasszal párba megy 400 drb foglyom, ennek minimális évi szaporulatát úgy kapom meg, ha 400 : 6 = 66.6, ez szorozva 10-el = 666, hozzáadva a tavasszal párba ment állományt, vagyis 400 drb-ot, vagyis fogolyvadászat kezdetén van minimálisan 1066 drb foglyom.

Még egyszerűbb kiszámítási mód a báró Kern módszere, ki a párba ment állomány számát, vagyis a fentiek szerint 400 drb-ot megszoroz 2.5-el és eszerint eredménye 1000 drb-ból álló állomány a vadászidényben.

Ezen hat évi kisérletek tapasztalatai alapján felépült számítások, azonban már tekintetbe vesznek késői fagyot, vagy nyári esőket, sőt nyári jégverést is, ami ezen idő alatt előfordult. Azt sem kell azonban figyelmen kívül hagyni, hogy a kisérletek hazánk éghajlatánál zordonabb klima és talajviszonyok alatti vidéken történtek. Nem csalódok tehát, ha a mi viszonyaink mellett tavasszal párba menő 400 drb (200 család) fogoly után, vadászidény megkezdésekor minimum 1400 drb-ra becsülöm az állományt, a felvett 2000 holdas vadászterületen. Ebből az 1400 drb-ból pedig az idényben kilőhetek 1000 drb-ot.

Ugyanezen a területen, ha az normális átlagot vagyis minden öt holdra egy nyúl elejtését számítom, kell évenkint lőni 400 drb. nyulat.

Ha vadőrt tartok, kis utánjárással és gondozással, még fácánt is telepíthetek, melyből minimálisan 100 drb-ot kilőhetek évenkint.

A területen elejtett 1000 drb fogoly árát à 60 fill. számítva = 600 P, a 400 drb nyúl à 2 P = 800 P, végül a 100 drb fácán érték 150 P. Évenkint tehát vadászva 1550 P értékű

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

vadat ejthet el a társaság. Ezek szerint a területbér, mint fentebb felvettem, évi 400 P, vadőr fizetése évi 1000 P, összes kiadásom a területre 1400 P.

Ezzel nem azt akarom bizonyítani és állítani, hogy bármi jövedelmem is mutatkoznék a vadászatból, hiszen ez nem is célom, mert a vadászatról nem mint üzletről beszélek. Hanem azt állítom, hogy egy nyolctagú vadásztársaság, ha kellő gondot fordít a területre, illetve annak kezelésére és fenntartására, egész éven keresztül passziózhat, úgy, hogy az elejtett vadak értéke fedezi a területtel járó kiadásait. Igen természetes, hogy ezen kiadásokon felül még töltényt is kell venni és ha a terület távolabb van, az utazással is költségek merülnek fel. De hiszen az a vadász, ki még ennek a megtérítésére is gondol, az talán még az időmulasztását és a napidíját is felszámíthatná.

A vadászat sport, a vadászat szórakozás, már pedig a szórakozást, bármilyen legyen is az, meg kell fizetni, de szívesebben szórakozom olcsóbban és jól, mint drága pénzért rosszul, tehát szórakozásunk kárára ne spóroljunk és tartsunk területeinken szakképzett vadőröket.

Közgyűlés előtt.

Akik körülbelül egy hónappal előbb figyelemmel kísérték egy kicsit is a külpolitikai eseményeket, akkor szemükbe kellett, hogy tűnjön az az esemény, melyet a német nemzet cselekedett meg, akkor, amidőn Vezérük mögé állva 99 %-os eredménnyel biztosították helyes cselekedetüket.

Mondjuk csak meg őszintén, hogy irigyeltük is a németeket. Ekkora összetartás, ekkora egyszív-dobbanás, ekkora egyöntetű elhatározás . . . Mondjuk csak meg: irigyeltük őket, mert bizony mi, magyarok, mi ezt nem ismerjük. Mi a rendben, a cél felé törekvésben a khaoszt ismerjük csak. Sajnos!

Ez volt multban is a vétkünk, ez a jelenben is hibánk, és ez lesz — ha át nem reformálódunk — a jövő céltalan homálya is.

Nem, nem akarom felmagasztosítani nemzetem alányomásával a német népet.

Nem! Csodálom őket, de pártharcos nemzetemet még akkor is jobban szeretem, amikor engem ütnek, mert így is, ekkor is az én népem: magyarok!

Nemzetünk egyik szemszögletében meghúzódó kis család — az erdészek — e hónapban fogják bebizonyítani össze-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tartozásukat, egyöntetű akaratukat. Szavazni fognak. A tisztikart kérdőre vonják az elmult év tevékenységéről és dicsérnek és ostoroznak.

A köz dicsérete nagyobb, mint a legnagyobb úr által adományozott díszérem. A köz ostorozása jobban sajog, mint bármi más e földön,

És Ti, erdészek ezt fogjátok cselekedni! A tisztikar elétek áll, lereferál. És ti itéltek. Teljhatalmúlag . . .

Testvérek! Itéletetek nemes legyen. Ne legyen ebben nézereltérés. Akiket ti magatok elé helyeztek, azok munkálkodtak — értetek. Minden tett, mely talán benneteket néha fájdalmasan érintett is — értetek volt. Nem kéjes érzésből volt az a szigor, mely a tisztikar részéről az elmult év folyamán néha napján elhangzott.

A kötelesség, a ti bizalmatoknak belénk helyezése, annak kiérdemlése s a lelkiismeret parancsa váltotta ki belőlünk e szigorú hangot s amint láthatjátok: a legszebb eredménnyel. Amit tettünk, mindent értetek, a közért, az ország minden erdészéért tettük. Mert nekünk ez lett kötelességünkké téve. Ti hatalmaztatok fel ezzel bennünket. Mi csak helyettetek cselekedtünk. A ti szerves egységtek helyett. A test, a fej, az ész, a látó szem, a halló fül, mind — ti voltatok, mi csak a kar és a láb voltunk. Oda mentünk, oda sújtottunk, ahová ti — a hatalmas erdésztábor — parancsoltátok.

Ezek után is ez a célunk, mert *csak így lehet együttműködés, egy cél: az erdész jövő előbbrejutása, az erdészakarat megtestesitése.*

Azonban, ha ti máshogyan gondoljátok, mást akartok, cselekedjetek. Félreállunk. Valósítsa meg más, hozzon szebb, reményekkel teltebb valóságot más. Mi nem neheztelünk meg. Mert te is, én is, más is, testvér egyet akar. Nekünk mindnyájunknak egy célunk szabad, hogy legyen. Egyetlen egy: *a magyar erdészek jobb boldogulása és szebb jövője!*

Testvéreim, e hónapban itéltek. Nem félünk az itélettől: bátran állunk itélő biró-asztalotok elé, mert a köz itélete Isten itélete lesz számunkra. Mert ti az Isten közeléből jöttök össze egy terembe. Az Isten és szívetek őszinte sugallatát hozzátok magatokkal!

Testvéreim! Magyar Erdészek! Ez a szellem vezessen el benneteket közgyűlésünkre, ahol ti határoztok afelett, hogy bennünket bíztok-e meg újra az ügyek tovább vitelével, vagy pedig, ha elhatározástok más lesz, — úgy félreállunk és átadjuk helyünket azoknak, akiket majd bizalmatokkal megtiszteltek.

Daróczy Márton.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Zsiga — a cigány és a kutya.

A korán beköszöntött tél fogát összeszorítva, rekeszein süvítette ki a metsző hideget. Nagyokat fújt, akkorákat, hogy az erdő koros fái is majd halomra nem dőltek. A leveletlen koronák csupasz ágai élesen fütyültek a szélre, megborzongtak, veszekedtek, egymást akarták túlsivalkodni.

Kegyetlen, csontot átjáró hideg volt.

A falutól jó, tüdőt fullasztó futásra küzdött Zsiga cigány cövekelt sátra a szél ellen. Attól nem kellett félni, hogy elviszi, mert a szél kénye kedve szerint kacskaringózhatott benne, sőt mi több, ott is maradhatott, meg is pihenhetett. De a rongyok mégis lobogva veszekedtek a széllel.

A cigányt majd az Isten hidege verte meg, annyira fázott. Fölállt, leült, betakarózott füstös szagú rongyaival, újból felkelt, csapkodta kezeit, mindhiába. Nem lett melege. Végül is az egyik sarokból kidobálta a kupacba halmozott rongyokat és egy madzagra kötött kutyát vonszolt elő.

Ez még az őszi szerzeménye volt. Előre gondolt, jőelőre, mert cigány-érzéke hírül adta. hogy igen kemény tél lesz, tehát meg kell ragadni minden alkalmat . . . Igy ragadta el a szomszéd község jegyzőjétől ezt a hosszútestű, fiatal, csontváz vadászkutyát.

Kegyetlenül nézett ki a dög. Még jószerencse, hogy madzagra volt kötve, különben a szél már elfújta volna lábairól. Igy is a cigány tartotta vissza az elsodrástól.

Zsebredugott kézzel aprókázott kutyája mellett, míg meg nem érkezett céljához, Árnyékos Ferenc erdészhez. Szinte beugrott az ajtón, maga után vonszolva a kutyát, gyorsan kizárta a hideget, kihúzta magát — már amennyire engedte nadrágja rövid szára — s köszöntött.

Az erdész nagyot nézett a szokatlan jövevényekre. A cigány meg sem várta, hogy megkérdezzék tőle jövetele célját, beszélt. Midőn már jó ideje hápogott, kerülgette a mondanivalót, előretört.

— Szóval ajándékot hoztál nekem. De mondd, mivel szolgáltam én erre, hogy meglepj? Honnét hoztad ezt a tejfogú kutya-hasonlatot? — kerülgette Árnyékos körerdész a kutyát, meg a cigányt.

Igazat vallva, tetszett neki még így is, véznán is — kiaszottan az éhség miatt — a dög. Szemei előtt már ott állott jól tápláltan, kioktatva.

— Ajándékba hozstam, méltóságos tekintetes úr, csókolom a kezsit. Csak ajándékba. Nem kírek semmit írte, egyáltalában semmit, csak annyi rézsét, amennyit e vézna, két erétlen kar elbir — zavarta meg a körerdész gondolatait a cigány.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Nagyot kacagott az erdész, csak úgy táncolt a levegő gurgulázó hangjától. Tudta nagyon is. Jól tudta ezt. Már a belépés pillanatában tisztában volt ezzel, mert csak ki kellett néznie és egy pillantást vetni a cigányra. Kiáltó ellentét!

Kegyetlen tél, rongyos, vacogó cigány . . .

— Csak annyit, amennyit a két erőtlen karod elbir . . . Többet nem, mert akkor megtapogatlak ám azzal ni! — Mutatott a falon függő két csövű fegyver gyöngyházszemekkel kirakott ébenfa fekete agyára. — Megértetted?

— Ájjáj, hogyne, kezsét csókolom. Dehogy is visek tebbet . . . — De már ennek felét is az ajtón kívül mondta s a sivító éles szél belekapott a reszkető hangjába.

A kutya egyedül maradt. Gazda nélkül. Bambán nézett az erdészre. Szétvetett lábakkal, előrenyúló nyakkal, mintha ezt kérdezné méla szemeivel:

— Most mi lesz?

Az erdész nem válaszolt. Megfogta óvatosan vezetékét, lebontotta nyakáról és odavetett egy falat kenyeret neki az asztalról.

A kutya értelmesebben nézett rá, pislantott egyet. Az erdész megértette . . .

II.

A tavasz, mint pajzán gyerek rontott be. Rügyet, virágot, illatot, dalt, levelet és táncoló napkévéket hozott magával.

Az erdő újraszületett. Lombba borult. Zajos lett.

Árnyékos Ferenc is elhatározta, hogy körülnéz. Az első, szűz útra mentek.

A kutya, mely mintha keze és oktatása alatt újra látta volna meg a napvilágot, egészen más lett. Gömbölyű, de izmos és mozgékony. Lassújárású, de éber és körültekintő. Avartnéző, de mindent látó és szaglászó. Vadászkutya lett belőle. Izig-vérig vadászeb.

Már jó ideje, hogy eredmény nélkül csatangolták az erdőt, — ami a vadászt egy kissé idegesítette is —, amikor tőle féljobbra, a kocsiúton egy fácán csapott fel. Az állat még talán repülési egyensúlyában sem volt, amikor Árnyékos Ferenc fegyvere halált dördülve sikoltott rá.

Morajló erdő. Hangtalan esés. Mély visszhang. Tollfoszlányok és tompa, csendes esés simult az avar barna leveleire.

— Zsiga!

A kutya fülét se mozgatta.

— Zsiga! — Harsogott még egyszer Árnyékos hangja és megrökönyödve nézte a kutyát.

Mi az, hiába lett volna a hosszú és fáradságos tanítás? Lehetetlen!

— Zsiga! — Bömbölte a kutya fülébe, most már harmadszor.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— Előre léphetnél talán egyet. Na, mi lesz! Zsiga! Zsiga! Zsigaaa!

A kutya nyugtalanul topogott, és egy bokor mögül Zsiga cigány nyávogó, ijedt hangja szólalt meg:

— Tessék!?

A kutya már nem volt gazdája mellett. Alig lehetett visszaparancsolni. Majd darabokra szedte a cigányt, aki már egy alacsony fán lógott, farát a kutya fogainak mutatva. Morogva és fogvicsorgatva figyelte a cigányt még akkor is, amikor már Árnyékos a nyakörvét fogta.

— Mit csinálsz te itt?!

— Óh kezsit, kermit csókolom méltóságos, tekintetes féerdés úr, semmit. Guggolok.

— Mit csinálsz?

— Azst kezsit csókolom. Guggolok, mert meg akartam mutatni, hogy azs én kutyám tud ám harapni. Nincs néki téjfoga — mutatott a végighasított nadrágszárára és kirojtozott üllepére.

— Hát csak ezért voltál itt?

— Csak ezsért, méltó . . ,

— Ez itt mi, te cigány?! — húzta ki a bokor mögül a hurkot meg egy őzikét. — Ez nem volt a megállapodásban.

— Ezs? — nézett a dolgokra, mintha sohasem látta volna.

— Igen, ez!

— Ja, kezsit csókolom, ezs itt? — mutatott az őzikére. — Ezs . . . ezs egy elhullott vad. Itt találtam.

— És a hurok rajta?

A cigány füstös arcbőrén át is elsápadt. Megfogták.

— Meg . . . megkötöttem, hogy el ne saladjon.

— Döglött?!!

A cigány nyelt.

— Fogd a vadat!

No, de lett erre sírás, rívás.

— Méltóságos féerdész úr, ne csukasson be, mert meghalnak otthon a purdéim, meg beteg felesígem, hogy a Devla vigye el ezst a deget.

— Mi az, vannák neked gyerekeid, meg feleséged?

— Nekem nincs . . . azsazs azs assony hozta. Neki van. Hát nem halhatnak meg éhen. Azst nem tudnám nézsni.

Árnyékos Ferenc körerdész végül is már nem tudta elrejteni mosolyát a bajba jutott cigány elől.

— Idehallgass Zsiga.

A cigány alázatosan és még jobban meghajolt, mint ahogy állt.

— Ez az utolsó eset, hogy nem kisérlek a községházára. Az utolsó. Többé már nem leszek ily könyörületes, még akkor sem, ha egész karaván a te gyereked. Fuss!

A cigány félszemmel a kutyára nézett, másik szemével

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

pedig az útat szemelte ki, amerre menekülni akart és köszönő szó nélkül elfutott.

Mosolyogva nézte a cigány groteszk alakját, míg el nem mázolták szemei elől a fák hosszú szálai.

Az emberből ismét erdész lett.

A kutya ott volt mellette és hűséges tekintettel pislogott fel, pofájában tartva az elnyúlt fácánkakast.

— Jól van Zsiga — vette el tőle a zsákmányt. — A tanítás jobban fogott rajtad, mint gondoltam volna. Még előbbi gazdádat is elfogtad!

A kutya szaglászva előreszaladt, majd visszafordult és mintegy azt kérdezte szemeivel: Jól sikerült a vizsgám?

Az erdész, mintha megértette volna a kérdést, csengően felkacagott.

— Nagyszerű volt Zsiga — felelte magában. Lassan ballagott hazafelé; és előtte a fák korkülönbség nélkül bólongatták, hajtották sudár, süveges koronáikat. Üdvözölték tisztelettel.

Érezték, tudták, hogy az ő uruk, orvosuk, barátjuk halad el közöttük . . .

ifj. Dudás István

Pénztári beszámoló.

Március havi befizetések folytatása: Kovács József Kárászerdő 3, Szalay Péter Mekényes 4, Patakfalvy József Nagykanizsa 3, Németh József Háromfa 5, Teszárs Vilmos Pusztavázsony 10, Csóka József Bpest 2, Szőllősy Sándor Salgótarján 15.50, Péterváry Tivadar Esztergom 2, Póczos Boldizsár Csanád 10, Fischer József Kisszállás 10, Ambrus István Debrecen 5, Havasi János Diósgyőr 1.91, özv. Mayer Oszkárné Dömös 6, Harikoszky József Miskolc 5, Vancsura Antal Baja 6, v. Gerle Zoltán Pilisszentiván 5. Lőránt Antal Beregdarócz 4, Szemenyei József Marcali 10, Drexler Antal Piliscsaba 10, Németh Lajos Neszmély 7.50, Garay János Izsák 29. Összesen 729.68 P.

1936. április havában befolyt: Bartha Ferenc Nagykőrös 8, Varga Géza Osti 3, Enyedi Béla Debrecen 3, Fischer Géza Bpest 3, Hegyi János Veszprém 2, Holló Sándor Máriabesnyő 4.50, Juhász János Putnok 12, Kasza József Kaposvár 2, Malusinszky Pál Gödöllő 3, Pataky Árpád Szombathely 5, Szentirmai Sándor Perbál 6, Szörényi József Kaposvár 2, Nádaskay Richárd Bpest 50, Nagy Sándor Orosháza 6, Stumpf László Pilismarót 5, Tóth József Zánka 5, Bózner János Szekszárd 3, Bölcs István Gyömrő 6, Farkas József Hidegkút 5, Fekete József Gödöllő 5, Halomházi Pál Isaszeg 1.50, Kolthay Mihály Kútberek 6, Mocsár Gábor Debrecen 5, Mathes Béla Sopron 6, Novodárszky Gyula Ládierdő 20, Rejtő Róbert Miskolc 9,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

v. Répás Román Olaszfalu 15, Stumpf Antal Sokorópátka 3, Sümeghy István Felsőszeleste 11.63, Szoják Károly Dunaföldvár 5.50, Ujlaki Tivadar Telki 6, Aponyi József Galgamácsa 3, Bánfai Mihály Diósgyőr 3, Busztaner János Erdősmecske 1.50, Czumpf Imre Pilisszentlászló 3, Deáky Dezső Kaposvár 2, Farkas István Királyszállás 10, Illés István Bak 10, Kecskés László Pásztó 6, Kelemen József Varbó 5, Kiss Sándor Debrecen 5, Kottay János Zalabaksa 5, Kovács Ferenc Királyszállás 9, Magyar Jenő Sümeg 8, Máté István Buják 3, Pasztorek Antal Kútberek 3, Szakács József Esztergom 2, Szalay Gyula Vép 12, Szél János Abaliget 3, Szijártó József Nagykovácsi 6, Tarnai Gusztáv 12, Tóth István Radostyán 4, Böndör István Högyész 5, Füzi István Babot 6, Gaál Dániel Hollóstető 3, Hugli Pál Gyöngyössolymos 6, Kósa Ferenc Janosháza 2.25, Molnár Zsigmond Tompa 5, Ódor Imre Salgótarján 5, Berzeviczy János Felnémet 5, Kolos János Halászi 5, Papp István Budakeszi 5, v. Varga István Huszárokelő 6, Ambrus István Debrecen 5, Elsik Mihály Szentendre 10, Grellneth János Zalaerdőd 2, Kiss Aladár Csőszpuszta 3, Kósa József Nagykovácsi 5, Kulics Győző Téglás 24, Lehoczky Alajos Parasznya 4, Maár Károly Gyöngyössolymos 3, Pikó Zsigmond Debrecen 3, Sikray Ferenc Bpest 3, Solymosi Jakab Visegrád 5, Stubnya László Pilismarót 3, Salczer Antal Eplény 9, Tóth Lajos Köveskút 5, Auer Géza Devecser 4.50, Kovács Antal Csapod 6, Molnár István Debrecen 5, Repity József Mohács 24, Szabó Ferenc Uzsa 5, Törkenczy István Bekény 10, Bezeréti Lajos Miskolc 5, Kapui Béla Diósgyőr-Vasgyár 5, Szalay Péter Mekényes 4, Tófeji Vendel Felsősegesd 10, Biró János Gyöngyösoldal 4.50, Cservenka Ferenc és Társai Tata 54, Imberger István Mikosdpuszta 10, Jákli János Kisnána 10, Rédey Gyula Szigliget 5.50, Patakfalvi József Nagykanizsa 2 P.

Folytatása lapunk legközelebbi számában.

Erdész dal.

Víg dalban éljük életünk,
Ha zúg a kürt, szól fegyverünk.
Miénk a vad. Hiába küzd . . .
— Hajrá erdészek. Erdész üdv!

Fegyver tüze a mi szivünk.
Szívünk tüze az erdész üdv,
Jöjj hát velün és tarts velünk:
— Hajrá erdészek. Erdész üdv!

Puskánk tüzébe vad hördül.
Szív meghalásnak — szív örül.
Ne csüggedj erdész, rajta hát:
Te fegyverszóval zengsz — imát.

Hajrá erdészek föl, föl, föl,
Hív már a fenyves és a tölgy...
Hallga, hallga, az óra üt:
— Föl hát erdészek. Erdész üdv!

ifj. Dudás István.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Május havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. Hegységekben a favágást és ritkítást, valamint a közelítést és fuvarozást folytassuk. Déli vidékeken a sarj- és középerdőkben a fakiszállítás, nemkülönben a botoló- és nyeső-üzemben kezelt erdőkben a fatermelés az új sarjak kímélése szempontjából beszüntetendők, szálerdőkben azonban a fafuvarozás folytatható. Cserkéreg-erdőkben a tarolás, továbbá a kosárfonó fűzvesszővágás és rőzsetermelés folytatandó.

Hasított árúk, úgymint: zsindely, szőlőkaró és dongatermelés, továbbá tuskóírtás folytatandó.

Erdőmívelés. Erdősítési munkák, úgymint: a vetés, ültetés, iskolázás, eleven sövények telepítése, folytatandó s déli vidékeken lehetőleg befejezendő. A kikelt vetések takaróját szedjük le, tisztítsuk s egyengessük ki a csemetekertek utait és porhanyítsuk fel a régi csemeteágyakat; a gyomlálás megkezdhető; száraz időjárás mellett öntözzük és árnyékoljuk be a vetéseket. A télen gyűjtött kőris- és gyertyánmagot földeljük be; szil-vetésekhez készítsük elő a csemeteágyakat, mivel kedvező időjárás mellett a hó vége felé már szilmagot gyűjthetünk.

Erdővédelem. A legeltetésre, kéreg- és fűtolvajokra, valamint a madárfészek-rablókra ügyeljünk; legeltetésre kiadott területeken a pásztorok szemmeltartandók, nehogy tilosba menjenek, a tűzzel gondtalanul bánjanak és az élő fákban kárt okozzanak.

A cserebogarakat, különösen erdősítések és csemetekertek közelében, rázassuk le a fákról és pusztítsuk el. A mezőgazdasági köztes használatra kiadott területek művelése ellenőrizendő.

Mellékhaszonvételek. A tölgy- és luckéreghántás, hárs- és szilhánctermelést folytassuk.

Folytassuk a mész- és szénégetést, valamint a fuvarozást.

Építkezések. Száraz és vizi építkezések tervezése, lejtmérése és kitűzése megkezdhető. Utakra, hidakra, vízáteresztőkre, útárkokra, korlátokra ügyeljünk, nehogy a közlekedés ezek hiányossága miatt megakadjon.

Erdőrendezés. A külső becslési és felmérési munkáknak itt az ideje.

Május havi vadászati teendők.

Május hónapban folytassuk a macskák, a kóborebek, a ragadozók elleni védekezést. Lőjjük a rókakölyköket, utána a rókamamát is. Romboljuk le a szárnyas ragadozók fészkeit, azután lőjjük le a kotlót. A csalamádét meg a herét állandóan kutassuk vizslával; az ott fészkelő fácán- meg fogolycsibéket mentsük meg a kaszától; az esetleges fészkek környékét jelöl-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

jük meg földbe dugott karóval s a karó környékét körülbelül egy méternyi távolságban hagyjuk lábon. A nyájőrök utasítandók, hogy a törvény által előírt módon ebeik nyakára helyezzék a koloncot.

Lőhető: őzbak, siketfajd, nyirfajd és túzokkakas.

Vadbőrárak:

Róka prima hegyvidéki	8.00 – 9.00 P,
„ „ laposvidéki	4.00 – 5.00 „
Görény nagytestű	6.00 – 7.00 „
„ közép	3.50 – 4.50 „
Kőnyest, I-a	40.00 – 45.00 „
Fanyest, I-a nagy, sötét	70.00 – 75.00 „
Fanyest, I-a	55.00 – 60.00 „
Borz, I-a	7.00 – 8.00 „
Vadmacska prima	2.00 – 3.00 „
Vidra, nagytestű, prima	25.00 – 30.00 „
„ kisebb, prima	10.00 – 12.00 „
Pézsma prima	3.50 – 3.80 „
Mókus, I-a, téli	0.30 – 0.40 „
Menyét, fehér	1.00 – 1.50 „
Nyúlbőr, téli, I-a	0.80 – 0.90 „
Házinyúl vegyes kg.-ként	2.00 – 2.20 „

EGYESÜLETI HIREK:

Május 9-én d. u. 4 órakor választmányi ülést, május 10-én d. e. 10 órakor rendes évi közgyűlését tartja egyesületünk.

A választmányi ülésünkre választmányi tagjaink, közgyűlésünkre pedig minden egyes tagunk figyelmét ez alkalommal külön is felhívom.

Szeretném, ha az egyesületi életünket eddig jellemző tespedtséget már egy kis érdeklődés, egy kis élet váltaná fel. Most éljük a legnehezebb időket, amikor is a közöny végzetes hibákat hozhat maga után. Akárhogy is intézi a vezetőség az egyesület ügyeit legjobb tudása szerint, ha egyszer a tagok részéről még a kötelességszerű támogatás is hiányzik.

Most lesz a tisztújítás. Szivesen átadom a tisztségemet egy olyan kartársamnak, akinek ilyen hideg közöny mellett is, kedve van az egyesület ügyeit vezetni.

Szeretném, ha a közgyűlésen eddig még soha nem tapasztalt érdeklődést találnék s én biztosítok mindenkit, hogy ez esetben mindent megkisérlek, hogy az egyesület ügyeit — ha ugyan a tisztújító közgyűlés bizalmával újra megtisztel — sikerrel vigyem előre.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Felemelt fejjel mondhatom, hogy úgyszólván emberfeletti erővel, lelkiismeretes munkával, minden tudásommal azon voltam, hogy szétszórtságunkban istápoljam egyesületünkön keresztül az összetartó erőt, a tévelygőket a helyes útra visszavezessem s különösen kezdetben nem volt könnyű feladat, hogy az anyagi romlásból az egyesületet kivezessem.

Amint már említettem is, szivesen átadom a tisztségemmel járó terheket annak, akit erre a közgyűlés érdemesebbnek tart, de lemondással átadom akkor is, ha a közgyűlésen az eddig tapasztalt közönyt észlelem.

Felhívjuk tagjaink figyelmét az Árumintavásár alkalmával igényelhető 50 %-os kedvezményes vasúti jegyekre, választmányi tagjainkat pedig figyelmeztetjük, hogy a fenti kedvezményt annyival is inkább vegyék igénybe, mert csakis az 50 %-os kedvezményes jegy árát térítjük meg.

Nagyon sok felesleges munkát okoznak azok, akik lakásváltozás esetén nem írnak egyesületünknek.

Ismételten kérünk mindenkit, hogy lakhelyváltoztatásáról azonnal értesítsen bennünket. Igy egy csomó hiábavaló munkától mentesíti a vezetőséget s viszont saját érdeke mindenkinek, hogy lapunkat rendes időben kézhez kapja.

KÜLÖNFÉLÉK:

Eljegyzés. Vitéz Gerle Zoltán kartársunk húsvét hétfőjén tartotta esküvőjét Polczer Jozefával Esztergomban.

Kellemes kötelességünknek teszünk eleget, amikor az ifjú párt itt „Az Erdő" hasábjain üdvözöljük.

Adja a Mindenható, hogy a házaséletben találják meg mindketten azt a harmóniát, ami nélkül boldog, megelégedett házasélet el sem képzelhető.

Kedves Gerle Barátom! Vezéreljen az Úristen az életen keresztül benneteket s kölcsönös megértéssel legyetek egymás segítségére a gondok leküzdésében.

Áldjon meg benneteket az Isten.

Ezt az alkalmat használom fel arra, hogy megköszönjem azt a kedves figyelmet, hogy a húsvéti ünnepek alkalmával az egyesület vezetőségéhez több száz levélben beérkezett jó kívánatokat megköszönjem.

A jókívánat sohsem késő s én most utólag juttatom el mindazokhoz viszonzásul jókívánataimat, akik a húsvéti nyúllal szerencsét kivántak nekünk.

Timár Ferenc közalapítványi erdőaltiszt kartársunk húsvétmásnapján tartotta eljegyzését Molnár Arankával Léván.

Amikor a fiatalokhoz szerencsekivánatainkat „Az Erdő"-n keresztül eljuttatjuk, kérjük az Úristent, hogy kötendő házasságukhoz is adja teljes áldását.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A Magyar Erdészeti és Vadászati Műszaki Segédszemélyzet Orsz. Egyesületének 1935. évi zárszámadása.

Bevétel		
Tagsági díjakból — — — — — —	6053	62
Beiratási dijakból — — — — —	66	—
„Az Erdő" előfizetési dijából — —	407	94
Hirdetésekből — — — — — — —	10	80
Egyéb bevételekből — — — — —	64	91
Kölcsönök után tőke törlesztésre —	434	69
Kölcsönök után kamat cimen — —	227	37
1935. évben összesen — —	7275	33
Készpénz maradvány 1934. év végén	163	13
Egyenleg — — — — — — — —	7438	46

Kiadás		
Tisztviselők tiszteletdijaira — — —	1654	22
Szaklap előállítási költsége — — —	1011	43
Leltári tárgyak beszerzésére — —	—	—
Iroda fenntartási költségekre — —	50	20
Postaköltségekre — — — — — —	113	93
Postatakarékpénztári költségekre —	147	59
Lapelőfizetésekre és könyvekre —	24	09
Utazási költségekre — — — — —	327	56
Temetk. segélyekre és ösztöndijakra	500	—
Előre nem látható kiadásokra — —	171	90
1935 évben összesen — —	4000	92
Készpénzmaradvány 1935. év végén	3437	54
Egyenleg — — — — — —	7438	46

Esztergom, 1936. évi január hó 8-án.

Daróczy Márton s. k.
ügyvezető elnök.

Kolb Gyula s. k.
egyes. főszámvevő.

Számszerint megvizsgáltuk és rendben találtuk.
A számvizsgálóbizottság:

Gábris József s. k. **Gere Antal** s. k. **Honti Pál** s. k.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

AZ ERDŐ

X. évfolyam. | 1936. június | 6. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: DARÓCZY MÁRTON.

A lap havonta egyszer jelenik meg. Előfizetési ár: egész évre 6 pengő, fél évre 3 pengő, negyedévre 1.50 pengő. Egyesületi tagoknak a tagdij fejében jár. A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok stb.) Az ERDŐ szerkesztőségéhez: Esztergom M. kir. Erdőgazdasági Szakiskola küldendők.

Jegyzőkönyv.

Készült Budapesten (VIII. Rákóczi-út 63. I. 7. a. A Székesfővárosi Altisztek Közművelődési és Nyugdíjpótló Egyesületének helyiségében) 1936. évi május hó 9-én d. u. a M. E. V. M. E.

választmányi üléséről.

Jelen voltak: Daróczy Márton ügyvezető elnök, Kolb Gyula egyesületi főszámvevő, Stubnya Mihály pénztári ellenőr, Gere Antal, Gábris József, Honti Pál számvizsgáló bizottsági tagok, Bölcs István, Orosz Imre, Deák László, Tihanyi István, Szy Ferenc, Poprádi Kálmán, Orosz László, vitéz Nagy Lajos, Tarnai Gusztáv, vitéz Szekeres Károly, Cservenka Ferenc, Malmos Mihály, Szőllősi Sándor, Gábris István, Törkenczy István, Kovács Antal, Répásy Ferenc, Apponyi József, Strobl József, Körmendi Gyula választmányi tagok, Hornyánszky Antal, Harihovszky József, Bezeréti Lajos és Nagy István rendes tagok.

Az ügyvezető elnök az ülést megnyitja, majd örömét fejezi ki afelett, hogy a tagok szép számmal jelentek meg. Igy is van rendjén, ha sorsunk jobbrafordulását akarjuk, akkor össze kell tartanunk. Majd a megjelentek számára való tekintettel az ülést határozatképesnek nyilvánítja. A jegyzőkönyv vezetésére Nagy Istvánt, hitelesítésére pedig Cservenka Ferenc és vitéz Szekeres Károly választmányi tagokat kéri fel.

Ezekután a bekövetkező közgyűlést ünnepi közgyűlésnek nyilvánítja és bejelenti, hogy tekintve azt, miszerint a közgyűlés az egyesület életében a tizedik, némi ünnepélyesség-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

gel óhajtja azt levezetni. Azután annak méltatására tért át, hogy mit is jelent tíz esztendő manapság egy egyesület életében. Végül azt a meggyőződését fejezi ki, hogy virágzásnak indult egyesületünk jövője sokkal szebb lesz, mint a multja volt. Bejelenti a választmányi ülésen, hogy az egyesület tagjai sorába 77-en óhajtanak belépni, névszerint:

Garda László főkápt. s. erdőőr Lakierdő, Maár Károly érs. u. főerdőőr Gyöngyössólymos, Kerek István érs. u. erdőőr Gyöngyössólymos, Béres József érs. u. erdőőr Gyöngyössólymos, Nagy József érs. u. erdőőr Gyöngyössólymos, Murányi János érs. u. erdőőr Gyöngyössólymos, Gyuga János érs. u. erdőőr Gyöngyössólymos, Szűcs Lajos szakv. erdőőr Felsőbabót, Csák Gyula s. erdőőr Ravaszd, Rumi László erdőlegény Vassurány, Tóth Lajos erdőlegény Köveskút, Kozma Sándor szakv. erdőőr Lovászpatona, Deák Pál erdőaltiszt Pörböly, Erdész Lajos műszaki erdőaltiszt Bátaszék, Lankovics József cs. kerti felvigyázó Pörböly, Stefánko Rezső szakaltiszt Szomfóra, Becsei Gábor szakv. erdőőr Egerbakta, Dezső Antal szakv. erdőőr Kaposgyarmat, Fazekas Ignác szakv. erdőőr Somlóvásárhely, Füzi Lajos szakv. erdőőr Zselickislak, Halász Dezső szakv. erdőőr Potyond, Horváth István szakv. erdőőr Parád, Kovács István szakv. erdőőr Diósgyőr, Krausz Ferenc szakv. erdőőr Páty, Limberger Pál szakv. erdőőr Sopron, Mátyás János szakv. erdőőr Lepsény, Misz Mihály szakv. erdőőr Nagytálya, Németh Zsigmond szakv. erdőőr Jánosháza, Ősz István szakv. erdőőr Bakonyszentlászló, Ponyiczki Béla szakv. erdőőr Markaz, Sárkány János szakv. erdőőr Kismaros, Simon Dezső szakv. erdőőr Máriabesnyő, Simon János szakv. erdőőr Bajcsa, Süteö Ödön szakv. erdőőr Kaposvár, Stirski József szakv. erdőőr Tolna, Stubnya Viktor szakv. erdőőr Pilismarót, Szabó Béla szakv. erdőőr Püspökladány, Szakács József szakv. erdőőr Kapuvár, Szalay János szakv. erdőőr Kapuvár, Temmel Antal szakv. erdőőr Sövénykút, Tuba György szakv. erdőőr Öcsény, Kovács István napidíjas erdőőr Bátaszék, Mráz Gyula szakv. erdőőr Budapest, Kovács József erdőőr Sövénykút, Biri János közalap. szakaltiszt Gyöngyösoldal, Jáhn György közalap. szakaltiszt Kövesdierdő, Kulcsár József erdőőr Piliscsaba, Halomházi Pál, npb. erdőőr Isaszeg, v. Barcsi Ferenc apáts. erdőőr Károlypuszta, Máté Ernő id. erdőőr Pilismarót, Princess József Várkesző, Dávid Sándor közalap. erdőőr Lassi, Hevesi József m. kir. alerdész Esztergom, Nagy István m. kir. alerdész Esztergom, Baranyi János János hgi. erdőőr Pusztavacs, Erdész Ferenc szakv. erdőőr Vaskút, Hunyady József prim. körvadász Nagybörzsöny, Szalay Tivadar u. erdész Nagyatád, Patakfalvi József szakv. erdőőr Nagykanizsa, Józsa Kálmán erdőőr Tinyófalu, Drexler Antal fgh. u. főerdőőr Piliscsaba, Bene János hgi. erdőőr Bánokszentgyörgy, Pikó Zsigmond Debrecen, Rédey Gyula id. erdőőr

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Szigliget, Fehér István szakv. erdőőr Döbrököz, Petkovits Henrik hgi erdőlegény Döbrököz, Weidinger István alerdész Besnye, Malmos András alerdész Óhuta, Szilágyi István alerdész Hangospuszta, Répásy László alerdész Kaposvár, Sarudi Ferenc alerdész Abony, Zengő Mihály alerdész Nagymaros, Németh István alerdész Csepreg, Deme Gábor alerdész Bag, Havasi Péter alerdész Kárászköblény, Kamódi Tibor alerdész Hévízgyörk, Konrád Béla alerdész Szeged.

A választmány a fent felsoroltak tagságát elismeri.

Az egyesületből kilépett tagok száma 333. Az ügyvezető elnök a kilépések magas számát akként magyarázza, hogy ezek egyrésze már régebben kilépett, csak volt titkárunk azt a tagok sorából nem törölte, másrésze annyira hátralékban volt a tagdíjával, hogy azt a közgyűlés határozata értelmében peresíteni kellett. A peresítés miatt igen sokan megnehezteltek és az egyesületből kiléptek.

A következőkben az egyesület ügyviteléről terjeszt elő jelentést. Az ügyvezető elnök után Kolb Gyula egyesületi főszámvevő pénztári jelentését terjeszti a választmány elé, a következőkben:

Igen tisztelt Választmány! Egyesületünk mult 1935. évi zárszámadását nyomtatásban közli lapunk májusi számának 96. oldala, s így egyesületünk minden egyes tagjának módjában áll arról birálatot mondani.

A magam részéről a következőket bátorkodom előadni:

Bevétel rovatnál az előirányzott 11.750 pengővel szemben 7.438.46 pengő folyt be. Ha tekintetbe vesszük, hogy az elmult év második felében már ügyvédünk által felszólított több mint 500 tagunk részéről több esetben nagyobb összegek is lettek befizetve, az elért eredmény az előirányzott összegnek mintegy 55 %-át teszi ki.

Kiadási rovatnál az engedélyezett összegekkel szemben csupán a szaklap előállítási költségeinél volt túllépés (111.43 P), melyhez az engedélyt már az 1935. évi közgyűléstől előre megkaptuk. Végeredményképen 1649 pengő megtakarítást értünk el.

Az 1935. évi számadások felülvizsgálása f. évi február hó 16-án Esztergomban tartatott meg, a számvizsgáló bizottság mindhárom tagjának jelenlétében. Felkérem Gábris József kartársamat, hogy erre vonatkozó jelentését olvassa fel.

Gábris József jelentését a következőkben teszi meg:

„Tisztelt Választmány! Alapszabályaink 18. §-a alapján tisztelettel jelentjük, hogy egyesületünk 1935. évi pénznaplójának úgy bevételi, mint kiadási részét tételről-tételre átvizsgáltuk és a következőket állapítottuk meg:

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Maradvány 1935. évről	163.13 P,
1935. évben befolyt összesen	7275.33 „
Összes bevétel	7438.46 P,
1935. évben összes kiadás	4000.92 „

Maradvány 1935. év december hó végén: 3437.54 P,

mely összegből 3399.12 pengő a póstatakarékpénztárban, 38.42 pengő az egyesületi főszámvevőnél, mint ellátmány van nyilvántartva.

A bemutatott okmányok alapján a számadást teljesen rendben találtuk és a könyvek vezetésében az előírt pontosságot tapasztaltuk, miért is kérjük a t. Közgyűlést, hogy a számadásokat jóváhagyni és az 1935. évre a felmentvényt úgy a vezetőség, mint a választmány és a számvizsgáló bizottság részére megadni szíveskedjék."

A választmányi ülés a felmentvényt megadta.

Gábris J. jelentése után a főszámvevő teszi meg jelentését: „Igen tisztelt Választmány! Ezek után bátorkodom az 1936. évi előirányzatot bemutatni és pedig:

Bevételi rész:

Tagsági díjakból	7.500 „
Beiratási díjakból	100 „
Az Erdő előfizetési díjából	450 „
Hirdetésekből	50 „
Egyéb bevételekből	400 „
1936. évben várható összes bevétel . . .	8.500 P.

Mint az előadottakból látható, a bevételek előirányzott összege jóval kisebb az előző éviekkel szemben, ami abban leli magyarázatát, hogy a tagok létszáma az 1935. év végével 736-ra csökkent és ezeknek majdnem 40 %-a féltagdíjas.

Kiadási rész:

Tisztviselők tiszteletdíjaira	1980.— P
Ügyész tiszteletdíja	200.— „
Szaklap előállítási költségeire	2000.— „
Leltári tárgyak beszerzésére	50.— „
Irodafenntartási költségekre	100.— „
Póstaköltségekre	150.— „
Póstatakarékpénztári költségekre . . .	200.— „
Lapelőfizetésekre és könyvekre . . .	50.— „
Választmányi ülések utazási költségeire .	500.— „
Temetkezési segélyekre és ösztöndíjakra	1000.— „
Irói tiszteletdíjakra	300.— „
Előre nem látható kiadásokra	790.— „
Az 1936. évre előirányzott összes kiadások	7320.— P, így

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

a bevétellel szemben 1180 P megtakarítás mutatkozik. Miután a költségelőirányzat kiadási részének összeállításánál a legmesszebbmenő takarékosságot vettük figyelembe, tisztelettel kérem a t. választmányt, hogy azt teljes egészében elfogadni szíveskedjék."

Bezeréti Lajos a főszámvevő pénztári jelentésében kifogásolja azt, hogy a költségelőirányzatban túl nagy összeget állítottak be temetkezési segélyekre.

A főszámvevő magyarázza, hogy az előirányzatból természetszerűleg csak annyi kerül kifizetésre, amennyire az egyesület kötelezve lesz.

Bezeréti Lajos azután a tiszteletdíjak leszállítását, Orosz László pedig az ösztöndíjaknak törlését kérte.

A főszámvevő az ösztöndíjaknak a költségvetésben való beállítását azzal indokolja, hogy az alapszabályok írják elő. Főszámvevő ezután folytatja jelentését.

Az előirányzat kiadási részének utotsó tételénél az elmult évekhez mérten nagyobb összeget irányoztam elő, ami a következőkben leli magyarázatát.

Ez év elején Don Bosco-nyomda pert indított egyesületünk ellen, követelvén mintegy 1434 pengő tartozás kiegyenlítését. Ezügyben már két tárgyalás volt a budapesti központi járásbiróságnál. Ezen második tárgyalás után leutaztam Rákospalotára, hogy a nyomda által bemutatott számlakivonatot a mi birtokunkban lévő kifizetett számlákkal összehasonlítani lehessen. Az összehasonlításnál kitünt, hogy egyes dolgok számlázva nem lettek s így azokat ki sem fizettük, ilyenek:

Az 1934. év folyamán készült klisék ára	212.10 P,
1933. évben zászlókról készült 4000 drb. levelezőlap a klisékkel együtt . . .	170.— „
valamint még 7 apróbb tétel összértéke	54.70 „
Összesen:	436.80 P érték-

ben. Viszont az összehasonlításnál az is kitünt, hogy a nyomda olyan tételeket is kifizettetett általunk, amelyek a most bemutott számlakivonatban nem szerepelnek és ha igen, akkor is kisebb összeggel és megállapítást nyert, hogy ezen többletkifizetés értéke 75,42 P, így valódi tartozásunk a nyomdánál 361.38 P-t tesz ki. Kérem a t. Választmányi ülést, hogy ezen összeg kifizetését engedélyezni sziveskednék ezen rovat terhére.

E körül a kérdés körül élénk vita támad, mely azzal fejeződött be, hogy vitéz Szekeres Károly és Törkenczy István kartársak javaslatára a számláknak kifizetését határozta el a választmány. Ezek után a választmányi ülés a költségelőirányzatot elfogadta és a főszámvevőnek az 1935. évre a felmentvényt megadta.

A főszámvevő a további beszámolójában elmondja, hogy a tagdíjhátralékosok elleni perek közül kettőt az egyesület el-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

veszített, amely szintén az előre nem látható kiadások rovatán lenne elszámolandó.

Vitéz Szekeres Károly kéri a főszámvevőt, ismertesse ezt a két ügyet, amikor az egyesület pervesztes lett.

A főszámvevő ismertette a peres ügyeket.

Szőllősi Sándor azt indítványozza, hogy a belépési nyilatkozatokat szedjék rendbe és az esetleges hiányzókat pótolják. A választmány elfogadja ezt az indítványt.

A főszámvevő továbbiakban ismertette a tagdíjhátralékok peresítésével kapcsolatos körülményeket és kijelentette, hogy a hátralékoknak körülbelül 50 %-a behajthatatlan, akár azért, mert az illető kartárs nagyon rosszul dotált állásban van, akár, mert más okból kifolyólag fizetésképtelen, vagy rokkant.

Bezeréti kartárs azt kéri a választmánytól, hogy listát állítson fel, amelyre a megrokkant vagy tényleg fizetésképtelen tagokat jegyezzék fel.

Az ügyvezető elnök ekkor a felszólalótól megvonta a szót, azzal az indokolással, hogy nem is választmányi tag.

A szómegvonás után azonban lojálisan reflektált az indítványra, melyet aggályosnak tartott, mert joggal feltételezte, hogy igen sok tag igyekeznék rávezettetni magát erre a listára.

Honti Pál azokról a tagokról beszél, akik az egyesületből való kilépésüket csak akkor jelentették be, amikor már tagdíjuk hátraléka a 100 pengőt is meghaladta.

Ezek után az ügyvezető elnök ismertette a vezetőség munkáját abban az irányban, hogy az állásnélküli tagokat elhelyezze. Propaganda-költségekre 50 pengőt kér megszavazni, amit a választmány megad.

Honti Pál elismerését fejezi ki a vezetőségnek ezirányú munkássága felett.

Az elnök ezután rátért a magánalkalmazásban állók biztosítása tárgyában szerkesztett beadványra, melyet a választmány nagy helyesléssel hallgat végig.

Az elnök ezután felvetette a választmány előtt a kérdést: Kívánják-e, hogy az egyesület lapját ezentúl nagyobb terjedelemben jelentessék meg, vagy bármi más tekintetben van-e valami kifogásolni való.

Az egész választmány a lap eddigi szellemével és irányával megelégedett és nagy lelkesedéssel fogadja az elnöknek a jubileumi esztendővel kapcsolatban a jubileumi számról előterjesztett indítványát.

Szy Ferenc figyelmeztette a választmányt, hogy a lapnak beküldött cikkek tiszteletdíjaival nem szabad takarékoskodni, nehogy ez a lap nívójának rovására menjen.

Kovács Antal a választmány útján hívta fel a tagok figyelmét arra, hogy minél több és minél jobb szakkcikkeket küldjenek a lapnak és hogy a lap szerkesztője a szakirodalom terén és más téren se takarékoskodjék a lap terjedelmével.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Ügyvezető elnök ezután jelentette, hogy a lap szerkesztése körül a takarékosság eddig azért volt szükséges, mert az egyesület anyagi ereje azt így kívánta.

Ügyvezető elnök ezután rátért a szakoktatás kérdésére és bejelentette a választmánynak, hogy sikerült kivívni azt, hogy ezentúl a szakiskolákba elsősorban az erdész családok gyermekeit veszik fel.

Szy Ferenc bejelenti, hogy már négy évvel ezelőtt javasolta azt, hogy a szakiskolákba való felvételt négy középiskolához kössék és javasolja, hogy ebben a tárgyban új akció indíttassék.

Körmendi Gyula az alerdész szakiskolákban fizetett magas ellátási díjakat kifogásolja. Elmondja, hogy az erdészcsaládok nemsokára a legnagyobb áldozatok árán sem tudják a magas ellátási díjakat kifizetni. Az ügyvezető elnök ezután a magkereskedőkkel folytatott tárgyalásait ismerteti és bejelenti, hogy módot keres arra, miként lehetne az erdei magvakat legjobban értékesíteni.

Kovács Antal itt közbeszól és azt állítja, hogy ha ő magot gyűjtene, állásából rögtön elbocsátanák.

Cservenka Ferenc megjegyzi, hogy ebben az esetben csak azokról lehet szó, akiknek a maggyűjtést megengedik.

Ekkor feláll Strobl József és elfoglaltságaira való hivatkozással az ülésről eltávozik. Előzőleg azonban a vezetőséget bizalmáról biztosította,

Az ügyvezető elnök felkéri Nagy Istvánt, hogy a törvény végrehajtási utasításának tervezetét és az erre szerkesztett memoradumát a választmány előtt ismertesse.

Nagy István ezután felolvassa a végrehajtási utasítás sérelmes szakaszait, majd az erre szerkesztett memorandumát.

Bölcs István kéri, hogy a memorandumba vegyék be azt is, hogy a magánvizsgások is alerdészek lehessenek. Ezen indítványt azonban Bölcs István később visszavonta.

Cservenka Ferenc indítványára a választmány utasítja Nagy Istvánt, hogy a memorandumban az 578. §-ra és a szakiskolákba való felvételhez a középiskola négy osztályának kikötésére is reflektáljon.

Ezután az elnök az egyesület ügyészének tiszteletdíját kívánja megállapítani, melyet a választmány elfogad.

Utánna főszámvevő a Tömösváry—Don Bosco-ügyet ismerteti, majd Gavra, Sárkóczy, Kovanecz, Hornyánszky tagdíjhátralékainak, illetve kölcsöneinek törlés iránti kéréseit terjeszti elő.

A választmány Kovanecz kivételével a többiek kérését elutasítja.

Kovanecznek, tekintettel 10 tagú családjára, a kamatokat elengedi és a tőkére részletfizetést engedélyez azzal a kikötéssel, hogyha a havi részleteket idejében befizetni elmulasztja, akkor az egész tőke egy összegben való fizetése esedékes lesz.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Hornyánszky elismerte, hogy adósa az egyesületnek, de azt nem ismerte el, hogy 180 pengőt, mint előleget, vagy mint kölcsönt vette volna fel. Ezt Nádaskay levelével óhajtja bizonyítani.

A főszámvevő arra hivatkozik, hogy Hornyánszky által felvett kölcsönről nyugta van.

Törkenczy István a Hornyánszky-ügyről azt a következtetést vonja le, hogy az egyesület ügyeinek vezetése jó kezekben van és felhívja az elnököt, hogy a jó ügy érdekében ezután se engedjenek senkinek egy fillér adósságot sem.

Törkenczy István megállapításait vitéz Szekeres Károly is megismétli.

Ügyvezető elnök biztosítja a választmányt, hogy az egyesület érdekében ezentúl is energikusan jár el.

Ezek után a választmány egyhangúlag elfogadja Brandt Őméltósága országos elnökké való jelölését.

A választmány rátért az új tisztikar jelölésére a következőkben:

Egyesületi titkárnak jelöltetett Nagy István, egyesületi főszámvevőnek Kolb Gyula, pénztári ellenőröknek Stubnya Mihály és Szabó Márton, számvizsgálóknak Gábris József, Gere Antal és Hevesi József. Választmányi tagoknak Barnóczki István, Bezeréti Lajos, Bölcs István, Cservenka Ferenc, Endrődi Sándor, Deák László, Forgách Mihály, Gábris István, Hunyady József, Havasi János, Kiss Tóth Tamás, Körmendi Gyula, Kovács Antal csapodi, vitéz Nagy Lajos, Orosz László, Orosz Imre, Pasztorek Sándor, Poprádi Kálmán, Rausch Gyula, id. Strobl József, vitéz Szekeres Károly, Szőllősi Sándor, Szy Ferenc, Répásy Ferenc, Honti Pál, Tarnay Gusztáv, Tihanyi István, Törkenczy István; póttagoknak: Kiss Géza, Malmos Mihály és Vörös Ferenc Küldoromlás.

A kandidálás után Bölcs István helyet kért az ifjúságnak.

Követelte, hogy az idősebb emberek lépjenek vissza, mert ők nem tudják olyan agilitással az egyesület ügyeit előrevinni.

Kovács Antal teljes bizalmáról biztosította az új tisztikart és azt tanácsolja, hogy ebben a dologban ne tegyenek változást, mert ez a tisztikar már majdnem egészen rendbehozta az egyesület ügyeit.

A főszámvevő elnökké ismét Daróczy Mártont ajánlotta, mire az egész választmány, mint egy ember, nagy éljenzéssel ügyvezető elnökké ismét őt jelölte.

Daróczy Márton megköszönte a feléje sugárzó bizalmat, igéretet tett, hogy minden erejét és képességét az egyesület szolgálatába állítja, majd a választmányi ülést bezárta.

Kmft.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Vadásztörténetek

— Cserkészeten és lesen. —

Irta: **Dr. Jármy István.**

A szalonkák elmentek, az erdő, mező kizöldült, hangosan száll a kakuk és búsan búg a gerle, a fácánkakasok is beteljesítették hivatásukat, vége a dürgésnek, itt a költés ideje. Cseréljük fel a sörétes puskát a kis Mauserrel és próbáljunk szerencsét néhány jó bakkal. De amilyen könnyen kimondjuk, hogy menjünk cserkészni és sötét hajnalon elindulásakor Dianához fohászkodunk, annyira nehezen akar nekem az idén kedvezni a szerencse.

Négy, lelövésre érett bakot jelöltem ki az idei cserkészetre, de ha így megy a cserkészet, mint eddig, nehezen leszünk vele készen. Indulás, mint rendesen, hajnali két órakor. Háromnegyed háromkor már kint vagyok a kies fekvésű Dunaszigeten, hol őzeink vannak. Minden programmszerűleg történik. Azonnal indulok vadőröm kiseretében és pár lépés után derékig vizesen állapítjuk meg, hogy vissza kell térni a vadászkunyhóhoz, mert feiülről a terhes felhőkből is ömlik a zuhany, a gazdák áldásos májusi esője. Mit csináljunk? Várunk és a kunyhóba bóbiskolva nézem, — már ötödször — hogyan mossa el az eső a reménységemet.

Ilyenkor a multak emlékeit felidézve, kárpótolom magamat és visszaidézek emlékeimbe néhány, jobb szerencsével végződött cserkészetet.

1920-at írtunk . . . A szerencsétlen emlékű évek után voltunk, amikor még a népboldogító eszmék hirdetői által tönkretett vadállományunk regenerálódása majdnem reménytelen volt. A pilis-hegység tövében gazdálkodtam és volt vadászterületem, hol a jó békevilágban igen szép nagyvad-állományom volt. Régis szokásomhoz híven, valahányszor a gazdaságba szétnézni mentem, kis Mauseremet vállamra vetve, magammal vittem.

Május 29-ike volt, a nap legnyugvóban, mikor a szomszédos erdővel határos nagy lucernatáblához értem, hogy megnézzem, lehet-e már kaszálni. Az akácsor mellől kilépve, lábam majdnem gyökeret vert, mert tőlem mintegy százlépésnyire legelészni látok négy darab őzet. Máskor nem lepődtem volna

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

meg rajta, hiszen ez békeidőben mindennapos eset volt, de hogy négy őz legeljen előttem ebben a vadinséges esztendőben, szinte nem akartam hinni a szememnek. Sikerült észrevétlenül visszahúzódnom az akácfák közé és várok. De akkor lett igazán nagy a csodálkozásom, mikor a középen álló őz kiemeli a fejét a magas lucernából és abban egy olyan erős bakot ismerek fel, amilyet még hosszú vadászéletemben sem láttam, Látcső nem volt velem és 80 lépésre becsült távolságról szabad szemmel is láthattam fejét díszítő hatalmas agancsát.

Nem tagadom, három év óta nem is láttam, nemhogy lőttem volna bakot, elfogott a vadászláz, de gyorsan kellett határoznom, mert az erdő felé vonult lassan a társaság vezérének látszó öreg suta után. Dianna, Szent Hubertus segíts! utolsó fohásszal egy akácfa törzséhez támasztva fegyverem jó vállapcélzással lövök. A bak jól jelez, majd előre téve két ugrást, térdre esik. Régi szokásomhoz híven, hogy idegeimet csillapítsam és időt adjak a kimúláshoz, leteszem fegyveremet és cigarettára gyújtok. Mikor éppen a gyufát meggyújtom, a bak nagy meglepetésemre feltápászkodik és dűlöngélve a körülbelül 200 lépésnyire fekvő idegen és bekerített erdő felé tart. Hirtelen puskám után kapok, de akkorára már az erdő árnyékába kerül és a magas lucerna takarása miatt nem látom többé.

Nem is megyek utána és önvádakkal illetve magamat könnyelműségemért, elkeseredve indulok hazafelé. Mire hazaértem, teljesen besötétedett. Egész éjjel — kétségek között — be sem hunytam a szememet és már hajnali két órakor talpon voltam azon halvány reményben, hogy a drótkerítés tövében bakomat dermedten megtalálom. Magammal vittem kitünő vérebmunkát végző drótszőrű tacskómat és Cz. J. akkori vadőrömet is.

Mint ilyenkor szokás, első teendő a belövés helyének megkeresése. Rengeteg vér az összeesésnél és azt megelőzőleg az elugrásnál, tehát reményem kezdett biztosság érzetévé átváltozni. Le a pórázról a tacskót, mely azonnal felveszi a vérnyomot és a magas lucernában küzködve, apró lábaival nyilegyenesen a kerítés felé tart. Percek alatt bekövetkezett a drámai meglepetés: a tacskó a lucerna széléhez érve könnyedén, minden akadály nélkül halad tovább az erdőbe és eltünik a sűrű aljnövésbe. Elkeseredésem tetőfokra hágott, nincs meg a bak s a tacskó olyan idegen és ellenséges vadászterületen,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

melynek volt ó-hitű tulajdonosa nemcsak, hogy a vadásztrofea kiadását már egy esetben megtagadta, de még a kedvenc tacskóm élete is a legnagyobb veszélynek volt kitéve.

Lehorgasztott fejjel, elkeseredve ballagunk haza és reményem utolsó szála csak azért nem foszlott széjjel, mert derék Józsi vadőröm azzal a hazárd kijelentéssel tartotta bennem a lelket, hogy egy élete, egy halála, de az agancs meg lesz. Alig érkeztünk haza, fél órán belül a kis Tomi tacskó is odahaza volt, lábai csupa vér és feje, fülei, szája telitve vérrel. Józsi arca felvidult, de tervéből el nem árult semmit.

Másnap kora reggel, 4 órakor kopogtatás ajtómon. Mikor kérdezem, ki az? — a Józsi hangját hallom. — Nagyságos Uram! — tessék ideadni a pincekulcsot. — Azt hittem megbolondult, hogy neki reggel 4-kor a pincekulcs kell. Azután belép és egyik kezét hátratéve jelenti, hogy Vendelnek kell kiadni a legjobb rizlingből tiz litert. Széles mosolyából már kezdtem érteni a dolgot, kiugrom az ágyból és hátratett kezét megkapom. Hát, mit tesz Isten? — kezében a bakom agancsa. De nincsen öröm üröm nélkül, a pár ideálisan szép és rekord agancshoz nincsen koponya, hanem mindkettő a koponyáról le van fűrészelve, a rózsató alatt $1^1/_2$ centiméterrel.

Ha nem emlitette volna a Vendel nevét, nagy örömöm dacára is összeszidtam volna a látottak után, de így kiderült minden, Vendel volt a falu legismertebb fatolvaja és mellékfoglalkozásként a hurkolást is szorgalmasan űzte. Mint fatolvajnak a kis fűrész mindig a kabátja bélésében volt és mikor éjjel megtalálta a bakot, mivel Józsi neki azt mondta, hogy az úrnak csak az agancs kell és azért kap 10 liter rizlinget, hát csak lefűrészelte azt, a bak húsát pedig feldarabolva, javát a tarisznyájában hozta el magának.

A 82 bakom közül ma is ez a legjobb agancs, melynek magassága rózsatőtől mérve 28 cm., szemága 13 cm. és amellett ritka, szabályos, egyforma állású mindkét ága.

(Folyt. köv.)

Biztos eredménnyel hívhat dúvadat,

ha **Storcz-féle behangolt dúvad-hívót használ.**

Kapható a használati utasítással: **Storcz Mátyás** ny. m. kir. udvari vadászati tisztnél, **Gödöllőn.**

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Jegyzőkönyv.

Készült Budapesten (VIII., Rákóczi-út 63., I. em. 7. a., a Székesfővárosi Altisztek Közművelődési és Nyugdíjpótló Egyesületének helyiségében) a M. E. V. M. E. 1936. évi május hó 10-én d. e. 10 órakor tartott

rendes évi közgyűléséről.

Jelen voltak: Brandt Vilmos ny. főispán, orszgy. képv., országos elnök, dr. Jármy István volt orszgy. képv., ügyvéd, Daróczy Márton ügyv. elnök, Kolb Gyula egyesületi főszámvevő, Cservenka Ferenc titkár, Apponyi József, Bezeréti Lajos, Bölcs István, Deák László, Drexler Antal, Deme Gábor, Endrődi Sándor, Gábris István, Gábris József, Gere Antal, Harihovszky József, Honti Pál, Hornyánszky Antal, Jánosi Emil, Kostyál János, Kovács Antal, Körmendy Gyula, Kulics Győző, Malmos Ferenc, Malmos Mihály, Mráz Gyula, Nagy István, Nagy Lajos, Német József, Orosz Imre, Orosz László, Poprádi Béla, Poprádi Kálmán, Répássy Ferenc, Solymosi János, Stubnya Mihály, vitéz Szekeres Károly, Szy Ferenc, Szőllősi Sándor, Tarnai Gusztáv, Tihanyi István, Törkenczy István, Ujlaki Tivadar, Váradi Ferenc, Szakáts József, Stubnya László, Stubnya Viktor, Tuba György, Pétervári Tivadar, Nádas Károly, Király Lajos, Horváth György, Szabó Márton stb. egyesületi tagok.

A közgyűlést az országos elnök: Brandt Vilmos őméltósága nyitotta meg, aki mialatt az elnöki emelvény felé haladt, szünni nem akaró éljenzés közepette foglalta el elnöki székét.

A jegyzőkönyv vezetésére Nagy Istvánt, míg annak hitelesítésére Cservenka Ferencet és vitéz Szekeres Károlyt kérte fel, majd megnyitóul elhangzott ünnepi szavai után a következőket mondotta:

„Hálás köszönetemet fejezem ki az egybegyültek részéről az imént kifejezett bizalomért. Szívből üdvözlöm Mindnyájukat, különösen Dr. Jármy István ügyvéd urat.

Az én megbizatásom lejárt és az újabb megbizatásnak az eddiginél is nagyobb igyekezettel fogok megfelelni, mert az egyesület érdekei mindig közelebbről és közelebbről érintenek.

Az ügyvezető elnökkel — Daróczyval — még a boldog gyermekkor fűz össze, az a kor, amikor még nem is sejtettük, hogy milyen súlyos idők következnek ránk.

Azon igéretemnek, hogy az egyesület érdekeit ezentúl még inkább szívemen fogom viselni, biztosan meg tudok felelni. Meg fogok tudni felelni egyrészt azért, mert az egyesület ügyeivel kapcsolatban már többször csalódás ért és a csalódások tudvalevőleg az emberre serkentőleg hatnak. Egyik leg-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

fájdalmasabb csalódásom volt, amikor közvetlen munkatársaim között olyanokat is fedeztem fel, mint Tömösváry, akiről később mindnyájan megtudtuk, hogy nem érdemelte a bizalmunkat.

Meg tudok felelni a magamra vállalt feladatomnak azért is, mert hosszú politikai pályafutásom alatt némi reputációt szereztem magamnak, melyet teljes súlyával kész vagyok latbavetni az egyesület érdekében.

Nem is lesz nehéz dolgom. Amikor az új erdőtörvény parlamenti tárgyalása közben felszólaltam, észrevettem, hogy még az ellenzéki oldalon is gróf Esterházy Móric, báró Inkey és mások tapsoltak, amikor az erdészeti segédszemélyzet érdemeit méltattam. Tudták azt, hogy ti vagytok azok, akiket sohasem térített le útatokról a vörös eszme. Tudták azt, hogy ti vagytok azok, akik, az emberektől távol, csak ritkán juttok el a templomig, de a természet ölén, az erdőben, állandóan templomban vagytok, ahol a hajnali harangszó a feketerigó füttye.

Kész vagyok minden befolyásomat érvényesíteni abban az irányban, hogy a törvény végrehajtási utasítását módosítsák oly értelemben, hogy az a segédszemélyzet részére kedvező legyen.

Elfoglaltságom nem enged hosszabb időt egy huzamban itt eltölteni, most halaszthatatlan kötelességem szólít el innét, de minden igyekezetemmel azon leszek, hogy visszatérhessek és néhány órát a fehér asztalnál is eltöltsek Önök között.

(Szünni nem akaró éljenzés).

Ezzel átadta a szót az ügyvezető elnöknek.

Az ügyvezető elnököt is tapssal fogadták a szónoki emelvényen, aki beszédét így kezdte:

Méltóságos Elnök Úr! Mélyen tisztelt Ügyvéd Úr!
Kedves Kartársak!

Mielőtt a mára összehívott közgyűlésünket megnyitnám, olyan kötelességemet kell teljesítenem, amelynek a legőszintébben és legnagyobb örömmel teszek eleget. Üdvözölnöm kell szeretett Elnök urunkat, aki megjelenésével tanúságát adta annak, hogy érdekeinket a szivén viseli. Félretette sok gondját és törvényhozói és politikai elfoglaltságai között is időt szakított magának arra, hogy a nemzet egyetemes érdekei mellett, a mi sokkal kisebb jelentőségű ügyeinket is meghallgassa, buzdítson, bölcs tanácsával segítsen bennünket.

Képtelen vagyok arra, hogy Őméltósága iránt érzett hálánkat és szeretetünket megfelelő szavakkal kifejezésre juttassam, ehelyett felszólítalak Benneteket kedves kartársaim, hogy velem együtt mindannyian kiáltsátok: Éljen!

Az ügyvezető elnök ezen szavaira az összes jelenlevők éljeneztek.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az elnök ezután beszédét így folytatta:

A megjelentek között üdvözölnöm kell Dr. Jármy István ügyvéd urat, aki szintén komoly munkát hagyott otthon, hogy megjelenésével közgyűlésünket impozánsabbá tegye. Igen sokan még nem ismeritek egyesületünk jogi tanácsadóját és ügyészét, mert jótékony működését az egyesület javára még csak aránylag igen rövid idő óta fejti ki, de ezen rövid idő alatt is olyan hathatósan és akkora igyekezettel dolgozott érdekeinkért, hogy Dr. Jármy István ügyvéd urat egyesületünk a legteljesebb hálájáról biztosítja.

A legutóbbi közgyűlésünk határozata után az ügyvéd úrnak köszönhetjük azt, hogy egyesületünk anyagilag jelentékenyen gyarapodott, mint ahogy ez majd a pénztári jelentésből ki fog tünni. Jól tudom, hogy egyesek nem nagy lelkesedéssel gondolnak az ügyvéd úr munkásságára — azokra gondolok, akiken a hátralékos tagdíjakat, vagy annak egy részét behajtotta —, mégis a közösség szempontjából az ő működése a legjelentékenyebbnek tekinthető. Ha egyesületünket akármely oldalról is érné támadás, Ő az, aki a támadásokkal szemben áll és rólunk elhárítja azt, ha lehet.

Én a magam részéről igéretet tettem és bízom abban, hogy a közgyűlés nem fog engem dezavuálni, hogy hálánkat iránta ne csak szavakkal fejezzük ki.

Most, amikor egyesületünk tizedik, jubiláris közgyűlését megnyitom, szeretettel üdvözöllek Benneteket is kedves kartársaim. Szerencsésnek érzem magam, hogy egyesületünk az én vezetésemmel érkezett el az első jelentős állomáshoz. Azt hiszem, nem kell a mélyen tisztelt közgyűlés előtt különösképpen hangsúlyoznom, hogy ma, amikor az emberek nagyobb része csak máról-holnapra él, terveket csak egyik naptól a másikig szövünk, most, amikor minden csak átmeneti és ideiglenes, mit jelent, hogy egyesületünk tíz éves.

Egy évtizedes szakadatlan munkát, reménykedést, csalódást, csüggedést, előretörést és megtorpanást, összefogást és torzsalkodást kellene végigtekintenünk, hogy lássuk azt, hogy nekünk nemcsak jövőnk, de már multunk is van.

Én mélységesen meg vagyok győződve arról, hogy jövőnk hasonlíthatatlanul szebb lesz, mint a multunk volt. Mi, akik e nevezetes jubiláris esztendőben az egyesület élén állunk, szilárdan el vagyunk tökélve arra, hogy akárcsak a multban is, ernyedetlen munkássággal minden lehetőt elkövessünk, hogy egyesületünk erkölcsi ereje és tekintélye gyarapodjék.

Ernyedetlen munkásságról beszélek, mert nem panaszképpen ugyan, de el kell mondanom, hogy az elmult esztendőben mit dolgoztunk, mert hiszen a munkánk jelenti tulajdoképpen az elmult esztendő történetét.

A tagok száma 77-tel gyarapodott. Belépő tagjaink névsora feltalálható a választmányi ülésünk jegyzőkönyvében.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az egyesületből kilépett, illetve töröltünk 333 egyént. Ezek nagyobb része azért vált meg az egyesülettől, mert a hátralékos tagdíjuk akkora összegre rúgott, hogy ezt a közgyűlés határozata értelmében peresíteni kellett. Sokan ezért megnehezteltek. Ezeknek kilépése csak látszólagos veszteség.

Egyesületünkhöz beérkezett 541 ügydarab, az elmúlt év IV. hó 1-től XII. hó 31-ig, melynek elintézéseképpen 572 levelet indítottunk útnak. Külön talán nem kell felemlítenem, hogy az egyesület adminisztrativ ügyeit illetőleg ez a legsúlyosabb tehertétel.

Remélem, hogy nem magyarázzátok félre a szavaimat és nem kutattok bennük olyan jelentések után, aminőre én magam sem gondoltam, de bizony esténként, amikor munkánk közben gyakran együtt ért bennünket az éj, eszünkbe jut, hogy igazán jó segítség lenne egy ügyes, csinos és jól használható gépíró kisasszony, ha nem is állandó munkára, de arra az esetre' amikor a munka nagyon felgyülemlik és szükségét érezzük. Vagyoni helyzetünk azonban ilyet nem enged meg. Sokkal előbbre való tagjaink szociális helyzetének javítása. Ez pedig — örömmel jelenthetem az igen tisztelt közgyűlésnek — a legjobb úton halad a megvalósulás felé. Nem akarom túlságosan igénybe venni figyelmeteket, sem kíváncsiságtokat mérték nélkül felcsigázni, ezért felkérem Kolb Gyula egyesületi főszámvevő urat, hogy pénztári jelentését terjessze a közgyűlés elé.

(Ezután Kolb Gyula főszámvevő olvasta fel jelentését, amely a választmányi ülés jegyzőkönyvében szószerint megtalálható.)

A főszámvevő jelentéséhez több alkalommal is hozzászóltak, így a tisztviselői fizetések rendezésénél Répássy Ferenc javasolta, hogy az ügyvezető elnök tiszteletdíját emeljék fel 10 pengővel, amelyet a közgyűlés elfogadott.

Az ügyvezető elnök javasolja, hogy tekintettel arra, miszerint a főszámvevő a tagdíjhátralékosok perlése folytán az eddigieknél kétszerte inkább igénybe van véve és más okból is, munkája rendkívül felszaporodott, mult év június haváig visszamenőleg havi 10 pengő pótlékot kapjon, amit a közgyűlés meg is szavaz.

A közgyűlés azután határozatot hoz, hogy a majd megválasztandó titkár fizetése havi 50 pengő.

Hornyánszki Antal javaslatot terjeszt elő, hogy a jobb és közvetlenebb ellenőrzés céljából a kartotékokat és a pénznaplót ezentúl ne egy személy vezesse.

A közgyűlés úgy találta, hogy az ügyek irányításának egy kézben kell összefutnia, ezért a régi rendet nem óhajtotta megváltoztatni. Azt is megállapította, hogy a havonkinti ellenőrzés miatt sincs ok arra, hogy a kartotékok és a pénznapló

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

kezelését különválasszák. Itt Répássy Ferenc ismét indítvánnyal áll elő, abban az irányban, hogy a pénztári ellenőrzés ezentúl gyakrabban történjék meg. A közgyűlés Répássynak ezt az indítványát nem találta elfogadhatónak, annál is inkább, mer az eddigi havonkinti ellenőrzés elegendő, gyakoribb ellenőrzése pedig külön anyagi megterhelést jelentene az egyesület számára.

Az elnök javasolja, hogy a tisztikar hatáskörét állapítsák meg: A titkár hatásköre a levelezés, segédkezés a lap szerkesztésénél, annak expediálása és a cimszalagok elkészítése.

Az ügyvezető elnök hatásköre képviselni az egyesületet a hivatalos fórumok előtt, ő a lap felelős szerkesztője, a tisztikar munkájának irányítása s általában minden intézkedésért felelős.

A közgyűlés a hatáskörök ilymódon való szétválasztását jóváhagyja.

Az országos elnök ezután örömének adott kifejezést afelett, hogy az egyesület ügyeinek intézése Esztergomban történik, mert eddig azt tapasztalta, hogy valahányszor felkereste, mindig munkaközben találta *ott* őket.

A közbeszólások után a főszámvevő kérte, hogy jelentését a közgyülés vegye tudomásul. A közgyűlés a főszámvevő jelentését elfogadta.

Ezután az elnök beszámolóját így folytatta:

Amint kitünő főszámvevőnk tömör előadásából hallottátok, a készpénz állományunk a mult évi közgyűlés óta a mai napig, hozzávetőlegesen számítva a tizenháromszorosára emelkedett. Olyan helyzet ez, aminővel talán egyetlen beszámoló sem dicsekedhetik, Én magam sem kivánok soha jobb és örvendetesebb beszámolóval előállani. Reméljük azt, hogy ezzel egyesületünk most már oly útra jutott, amelyen nem lesz megállás. Szándékunk továbbra is kitartani azon szilárd elhatározásunk mellett, hogy mindazokat, akik az egyesületnek 50 pengőnél nagyobb összeggel tartoznak, a bíróságok útján kényszerítsük a fizetésre. Ilyen formán biztosan számíthatunk arra, hogy a legközelebbi közgyűlésünkön már olyan természetű szociális elgondolásokkal állhatunk elő, amelyek kartársaink érdekeinek hathatósabb szolgálatára lehetnek.

A szociális kérdések legfontosabbja az állásnélküli kartársaink elhelyezése. Ebben a vezetőség keze egész éven át kötve volt, mert hiszen a mult évi közgyűlés erre vonatkozólag semmiféle felhatalmazást nem adott és egyébként is akciónktól senki nagyobb eredményt egyáltalán nem várhatott, mert hiszen alaposan megszervezve még nem volt és semmiféle költség erre a célra rendelkezésre nem állott. Azok révén a napilapok révén, amelyekhez összeköttetéseink voltak, s igy ilyen értelemben az erdőbirtokosokhoz intézett felhivásunk

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ingyen elhelyezése lehetséges volt, mégis sikerült kifürkésznünk néhány üresedésben lévő állást és kenyérhez juttattunk 3 kartársunkat nyugdíjképes állásba, alkalmazásra ajánlottunk 15-öt, ezek ügyében azonban eddig döntés még nem történt, illetve ezek további sorsáról még nincs tudomásunk.

Az állástalan kartársaink elhelyezésére Brandt Őméltósága felhasználta személyes befolyását is és egy kartársunkat elhelyezett nyugdíjas állásba, míg Dr. Jármy István ügyvéd úr ugyancsak egyet.

Az a szándékunk, hogy ezt az akciót a jövőben is folytatjuk és idővel mind szélesebb alapokra fektetjük. Szükségesnek tartom azonban, hogy a jó ügyet elősegítendő némi pénzzel rendelkeznénk, Célszerűnek látszik ugyanis időközönkint a hirlapok segítségét is igénybe venni, ezek pedig nem mindnyájan és nem mindig teszik meg, hogy díjalanul lehozzanak eféle közleményeket. Erre a célra szavazzatok meg egyelőre 50 pengőt.

A közgyűlés az 50 pengőt megszavazta.

A szociális kérdések gyújtópontjában áll a magánalkalmazásban lévők biztosítása öregségükre. Ezek ugyanis köztudomás szerint nyugdíjat csak elvétve kapnak, sőt még az állásuk is egyik napról a másikra bizonytalan. Az elmult választmányi ülés bizottságot küldött ki ennek a kérdésnek tanulmányozására és a szükségesnek mutatkozó tárgyalások megejtésére. A bizottság a kérdést legcélravezetőbben az OTI-val kapcsolatban vélte megoldhatónak.

Érintkezésbe is léptünk az ez ügyben megkérdezett szaktekintélyekkel, akik azonban kijelentették, hogy egyelőre mi az OTI-nak tagjai nem lehetünk. Most készítik ugyanis elő a mezőgazdasági alkalmazottak biztosítására vonatkozó tervezetet s ennek a tervezetnek keretében leszünk felvehetők mi is az OTI-ba. A vezetőség nem nyugodott meg a kérdés ilyen elintézésében s a megkérdezett szaktekintélyek véleménye és utasításai alapján beadvánnyal fordult az autonom OTI igazgatóságához, hogy mindezek ellenére is az erdészeti segédszemélyzetet haladéktalanul sorozzák be a kényszer biztosításra kötelezettek közé. Igaz ugyan, hogy kérésünkre kedvező választ egyelőre nem remélhetünk, célunk a beadvánnyal pusztán az volt, hogy az elutasító határozat indoklásait irásban kézhez vehessük. Minden ilyenfajta indokolás támadható. Igy támadjuk meg mi is és fordulunk a Belügyminiszterhez. Ugy hiszem, hogy most már értitek tervünket. Ezen a módon azt akarjuk elérni, hogy az önkéntes tagok sorába léphessünk és arra az időre, amikorra a mezőgazdasági alkalmazásban állók biztosítását rendezik, mi már 2, esetleg 3 évi tagságot szerzünk meg.

A közgyűléstől várjuk, hogy bírálatot mondjon a lap szerkesztése felett. Nyilatkozzatok, hogy a lap szelleme, tartalma,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

a cikkek és közlemények elosztása, általában a lap külső és belső formája kielégít-e benneteket, észrevehető-e az utóbbi időkben, hogy ezt is több lelkesedéssel és nagyobb ambícióval készítjük, kívánjátok-e, hogy ezentúl terjedelmesebb legyen, vagy akár külső, akár belső formájában valami változás essék?

A közgyűfés a lap terjedelmével, formájával és nívójával meg van elégedve.

Ezzel a kéréssel kapcsolatban bejelentem, hogy az egyesületünknek 10 éves fennállása alkalmával jubileumi, ünnepi számot kívánunk megjelentetni. A jubileumi számot a karácsonyi ünnepekkel kapcsolnánk egybe, miáltal karácsonyi számunk kétszeresen is ünnepi szám lenne. Természetesen, hogy ennek megfelelően az ünnepi szám terjedelme is négyszer-ötször akkora lesz, mint egyébként. Mindent el fogunk követni, hogy lapunk ez ünnepi száma mindenkinek örömet és szórakozást nyújtson és sokáig emlékezetetekben tartsa első jubileumunkat.

Az egyesület vezetősége a szakoktatás terén is sorompóba állt. Nem akarom részletezni túlságosan a szakoktatás problémáit. Első eredményként örömmel jelentem ezt be, sikerült elérnünk, hogy a jövőben a szakiskolákba bizonyítványra és más mellékkörülményekre való tekintet nélkül legelsősorban az erdészek gyermekeit veszik fel. Azt hiszem, mindannyiatok örülni fog ennek. Ezzel elértük azt, hogy ezentúl csak azok kerülhetnek be elsősorban az erdő művelői közé, akik már beleszülettek és az anyatejjel együtt szívták magukba az erdő iránti szeretetet.

A közgyűlés örömmel veszi tudomásul, hogy a szakiskolába ezentúl elsősorban az erdészek gyermekeit veszik fel.

A megszakítás után Daróczy Márton beszámolóját így folytatta:

A kartársak szociális jólétét véltem előmozdítani akkor, amikor kieszközöltem azt, hogy kartársaim sokszor igen kevés fizetésüket némi mellékjövedelemmel egészítsék ki. Ugyanis számot tevő mellékjövedelemre tehetünk szert akkor, ha a maggyűjtés révén, miután a házi szükségletet elláttuk, a fennmaradt felesleget értékesíteni tudjuk. Ebből a célból megkeresést intéztünk a magkereskedőkhöz. A magkereskedők késznek nyilatkoztak arra, hogy az egyesület tagjaitól a magfeleslegeiket mindenkor a legmagasabb napi áron átveszik.

Felkérlek benneteket, hogy saját érdeketekben foglalkozzatok a maggyűjtéssel és annakidején akár a magkereskedőkkel közvetlenül, akár velünk lépjetek érintkezésbe, hogy ezáltal az egész akciónknak hasznát láthassátok,

Az elmult esztendőnek kétségtelenül a legfontosabb eseménye volt az új erdőtörvény megalkotása. A várva-várt törvénynek sikerült most megszereznünk a végrehajtási utasítását.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Meg kell mondanunk, hogy örvendezésre ezzel kapcsolatban sok okunk nincsen.

A végrehajtási utasítás azon szakaszaira, amelyek az erdészeti segédszemélyzet érdekeit sértik, egyesületünk újabb emlékiratban kérni fogja ezen sérelmek orvoslását. Ennek a memorandum-tervezetnek tartalmával megismertetlek benneteket. Mindenki hozzászólását kérem.

Amint majd halljátok, emlékiratunkban foglaltakat gondosan felépítettük s hiszem, hogy az meghallgatásra talál.

Ez ideig azért nem terjesztettük a felsőbb fórum elé, hogy erről a Ti véleményeteket is meghallhassuk.

Felkérem Nagy Pista barátomat, tekintettel arra, hogy a végrehajtási utasítás-tervezet áttanulmányozásával őt bíztam meg, hogy ezt a közgyűlésen ismertesse. (Végrehajtási utasítás tervezetének felolvasása.)

* * *

Amint hallottátok, sem az új törvény, sem annak végrehajtási utasítása lényeges rendelkezéseket számunkra nem tartalmaz. Az új törvény a sok hasznos és szükséges rendelkezései mellett azokban a részeiben, amely bennünket közvetlenül érint, semmi hangsúlyozhatóan lényegeset nem hoz. Alapjában a helyzetünk alig változik. Maradunk, akik eddig voltunk: az erdő szerelmesei és napszámosai. Az erdő szolgái. Tulajdonképpen mást nem is várhattunk. Közülünk azok, akik sorsuk jelentős változását áhítozzák, fontolják meg, hogy az egyének sorsa, boldogulása, csak távolról függ össze az állam törvényeivel. A sorsa mindenkinek saját kezében van és nem légbuborék az a közmondás, hogy mindenki a saját szerencséjének kovácsa. Ha ezeket fontolóra vettük, akkor kellően lehiggadt lélekkel, a bölcs derűs nyugalmával vehetjük tudomásul a törvényt. A törvényt ugyanis a nemzet egyetemessége alkotja s nekünk, mint a nemzet csekély töredékének, meg kell hajolnunk az egyetemesség akarata előtt.

Meg is hajolunk. Van azonban három olyan pont, amelyeket a kormányzat úgy megváltoztathat, hogy a változások folytán helyzetünk lényegesen feljavulhat anélkül, hogy abból bárkinek valami hátránya lehetne. Úgy gondoltam, hogy ennek a három pontnak a megváltoztatását szorgalmazom a Ti nevetekben az illetékeseknél. Ezért memorandumot szerkesztettünk, amelyet szándékunkban van a Földmivelésügyi miniszter úrnak felterjeszteni, feltéve, ha Ti ezt az akciónkat helyesnek találjátok. Nagy Pista barátom felolvassa a memorandum szövegét, hallgassátok meg őt és kérlek benneteket, hogy észrevételeiteket felolvasás után tegyétek meg.

(Nagy István a tervezett memorandum szövegét felolvasta, mely lapunk más helyén található meg.)

A memorandum felolvasása után Dr. Jármy István ügyvéd kért szót és elmondta, hogy mint volt országgyűlési kép-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

viselő, teljesen tisztában van a móddal, ahogyan egy törvény elkészül, Kívánatosnak tartja hogy a memorandum szövegébe vegyék be azt is, hogy a magánalkalmazásban álló erdészek és az erdőbirtokosok közötti jogviszony szabályoztassék. Elérkezettneklátja azt az időt, amikor az erdészeti segédszemélyzetet ki kell emelni a gazdasági cselédek sorából és hozzájuk méltóbb pozíciót biztosítani. Szükségesnek tartja továbbá, hogy az erdőbirtokos és az erdészeti segédszemélyzet között felmerült ügyekben ne az erdőbirtokos, hanem pártatlan bíróság ítélkezzék, Bejelenti, a közgyűlésnek, hogy mint az új vadásztörvény előkészítő bizottság tagja, lépéseket tett abban az irányban, hogy már a 2000 holdas vadászterület tulajdonosa vagy bérlője is szakképzett embert legyen kénytelen alkalmazni.

Dr. Jármy István bejelentését a közgyűlés örömmel vette tudomásul.

Közbeszólás után az elnök folytatja beszédét:

Beszámolóm elején célzást tettem arra, hogy az egyesületi életünk kiterjedésével már jogi tanácsadóra is szüségünk van. Bemutattam nektek Dr. Jármy István ügyvéd urat, aki az egyesület ügyésze. Mindnyájunk háláját érdemelte ki azáltal. hogy az egyesület jogi ügyeiben mindezideig és igérete szerint ezután is teljesen önzetlenül jár el. Mikor neki itt mindnyájunk háláját tolmácsolom, fel kell hívnom a figyelmeteket arra a körülményre, hogy az ügyész úr nemcsak az egyesület egyetemességének áll rendelkezésére, hanem a tagoknak egyenként is akkor, amikor jogi kérdésekben az egyesület vezetőségéhez folyamodtok. Tudhatjátok nagyon jól, hogy ilyen esetekben az egész ügyet sem én, sem a titkár, hanem az ügyész úr intézi el. Olyan munka ez, amely tulajdonképpen nem az egyesület összességét, hanem csak az egyes tagokat érinti, ami túlmegy azon az áldozatkészségen, amit az ügyész úr magára vállalt. Az igen tisztelt ügyész úrnak ezen munkásságát nem hálálhatjuk meg pusztán köszönő szóval, ezért indítványozom, hogy formaságképpen a közgyűlés évi tiszteletdíjat szavazzon meg. Jól tudom, hogy az egyesület anyagi helyzete nem engedi meg, hogy nagy összegű tiszteletdíjakat szavazzunk meg, ezért azt indítványozom, hogy a megszavazandó tiszteletdíjjal csak a hálánkat igyekezzünk kifejezni és összegét a körülményekre való tekintettel minimálisan szabjuk meg. Szavazzátok meg, mennyi legyen ez a tiszteletdíj.

A közgyűlés az egyesület ügyészének évi tiszteletdíját 200 pengőben állapítja meg, melyet negyedévi részletekben folyósít.

Dr. Jármy István megköszöni a munkásságát célzó elismerést és bár úgy találja, hogy az ő közreműködése az egye-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

sület keretében tulajdonképen közcél, s így ennek tiszteletdíj nélkül is szivesen tesz eleget, mégis készkiadásainak fedezésére a tiszteletdíjat elfogadja.

Itt az Ügyész Úr beszámolt a tagdíjhátralékok peresítésének ügyéről. Felemlítette, hogy 550 felszólító levelet küldött szét, amelyekre a hátralékosok a várakozásnak megfelelően reagáltak. Perenkívüli részletfizetésekben való megállapdást kötött 126 esetben. 25 ellen kénytelen volt jogerős birói itéletet kérni. Tartozását teljesen kifizette eddig 47 tag. Teljesen fizetésképtelen 18 tag. A többiekkel szemben az eljárás még folyamatban van. Az egyesület pervesztes lett 3 esetben, 59 tag ellen nem tud eljárni, mert a címük teljesen ismeretlen és felkéri a közgyűlést, hogy ezeknek címét neki adja meg. 17 olyan eset van a perek között, amelyekről úgy látszik, hogy az illetők bár megtehetnék, mégsem fizetnek, ezek ellen az ügyész kénytelen volt végrehajtást kérni, mivel kötelessége az, hogy az egyesület ügyeit a végletekig védelmezze.

A közgyűlés ezután utasítja az ügyészt, hogy a kintlévőségek behajtását továbbra is szorgalmazza.

A közgyűlés elfogadja az ügyésznek a magánalkalmazottak biztosítási intézetének az egyesülettel szemben támasztott 81 pengő 2 fillér követeléséről szóló jelentését is, azzal az indokolással, hogy a követelés az 1933. évből származó három alkalmazott után járó biztosítási díj, mivel az egyesületnek jogi szempontból alkalmazottja nincs, legfeljebb tiszteletbeli állásról lehet szó, miért is a követelés törlésére az ügyész tegyen lépéseket.

Az ügyvezető elnök ezután rátér az egyesület által kibocsátott kölcsönök ügyére.

Gavra Alajos, Hornyánszky Antal, Sárkóczy József és Kovanecz Ferenc levelükben azzal a kéréssel fordultak az egyesülethez, hogy tagdíjhátralékukat és kölcsönüket töröljük. Mivel nevezettek régebben az egyesület vezetőségéhez tartoztak és szerintük követeléseik is vannak az egyesülettel szemben, amely követelésekről azonban megállapítottuk, hogy nem állanak fenn, azért felkérlek benneteket, hogy kérésük sorsáról döntsetek. Abban az esetben, ha az ügyet közelebbről akarjátok megvizsgálni, úgy a főszámvevőnk részletesen beszámolhat. Megjegyzem még, hogy nevezettek Hornyánszky kivételével az egyesület tagjai sorából kiléptek.

A közgyűlés hosszabb vita, több felszólalás után úgy határozott, hogy Kovanecz Ferencnek a tartozása után járó kamatokat elengedi, mig a többieket a kölcsönvett tőke és annak kamatai megfizetésére kötelezte.

Kovanecz Ferencnek kifejezett kérelmére havi 10 pengős részletfizetést engedélyezett, amely összeg fizetésének pontos be nem tartása esetén az egész összeg egyszerre esedékessé válik.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Elnök indítványára a közgyűlés felhatalmazást ad arra, hogy az egyesület póstatakarékpénztári csekkszámlán lévő vagyonának fele póstatakarékpénztári kamatozó betétként helyeztessék el.

Az elnök ezután áttér a tisztújítás kérdésére, amelyet a következőkben vezet be:

Jelentem a közgyűlésnek, hogy országos elnökünknek, Brant Őméltóságának a magára vállalt kötelezettsége lejárt. Még a tisztújítás előtt indítványozom, hogy szeretett országos elnökünket kérjük fel, hogy tisztségét nálunk továbbra is megtartani legyen szives. A mi részünkről a legfájdalmasabb lenne, ha az ő pártfogását egyesületünknek a jövőben nélkülöznie kellene. Őméltóságának feltétlenül éreznie kell azt, hogy mennyire ragaszkodunk hozzá és tudnia kell, hogy az ő pártfogására valóban rászorulunk. Ilyen formán biztos vagyok abban, hogy ha Őméltósága tisztségét nálunk továbbra is megtartja, akkor egyesületünk vezetésében úpp úgy, mint a multban a jövőben sem lesz semmi zökkenő.

Indítványozom tehát, hogy Őméltóságát közfelkiálltással válasszuk meg ismét pártfogónknak.

(Lelkes éljenzés.)

Mélyen tisztelt Közgyűlés! Úgy érzem, hogy annak a bizalomnak, amely engem az ügyvezető elnöki teendőkkel bízott meg, megfeleltem és teendőimet becsülettel elláttam. Most, midőn az egész tisztikarral együtt helyünket átadjuk, felemelt fővel és tiszta lélekkel állíthatom, hogy a megbízásunk ideje alatt minden erőnket az egyesületnek szenteltük, nehéz munkával az örökbe vett elintézetlen ügyeket — még a legvisszataszítóbbat is — rendbehoztuk és mindenkit biztosítok afelől, hogy utánunk nemcsak fekélyes dolgok nem maradnak, hanem elintézetlen ügyek sem.

Felkérem Nagy Pista barátomat, hogy a választmányi ülés kandidálása alapján ismertesse az új tisztikart.

Nagy István az új tisztikar jelölését a következőkben mondja el:

Egyesületi titkárnak jelöltetett: Nagy István, egyesületi főszámvevőnek: Kolb Gyula, pénztári ellenőröknek: Stubnya Mihály és Szabó Márton, számvizsgálóknak: Gábris József, Gere Antal, Hevesi József, választmányi tagoknak: Barnóczki István, Bezeréti Lajos, Bölcs István, Cservenka Ferenc, Endrődi Sándor, Deák László, Forgách Mihály, Gábris István, Hunyady József, Kiss Tóth Tamás, Körmendi Gyula, Kovács Antal csapodi, vitéz Nagy Lajos, Orosz László, Orosz Imre, Pasztorek Sándor, Poprádi Kálmán, Rausch Gyula, id. Strobl József, vitéz Szekeres Károly, Szőllősi Sándor, Szy Ferenc, Répásy Ferenc, Honti Pál, Tarnai Gusztáv, Tihanyi István, Törkenczy Istpán, póttagoknak: Kiss Géza, Malmos Mihály és Vörös Ferenc Küldoromlás.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A közgyűlés a névsort változtatás nélkül elfogadta.

Nagy István ügyvezető elnöknek ismét Daróczy Mártont ajánlotta, akit a közgyűlés szünni nem akaró éljenzéssel fogadott.

Daróczy Márton ismételten ügyvezető elnökké való választása után felszólalt:

Kedves Kartársaim! Végtelenül meghat engem az a bizalom, amellyel ismét ügyvezető elnöki székbe ültettek. Elvállalom a megbízást, de csak akkor, ha az teljesen egyhangú. Ha van köztetek valaki, aki úgy érzi, hogy én méltatlan vagyok erre a tisztségre, az szóljon. Ha van valaki köztetek, aki úgy érzi, hogy ezen megbizatásnak jobban meg tudna felelni, az álljon elő, én készséggel átadom akárkinek a helyemet.

(Éljenzés, többen közbekiáltanak: itt a helyed, Te vagy a mi emberünk!)

Tehát elvállalom, a megbízást és fogadalmat teszek, az újonnan megválasztott tisztikar nevében is arra, hogy ügyeiteket épp oly igyekezettel és szeretettel fogom a jövőben is vezetni, mint ahogy tettem azt a multban is.

Miután indítvány nem tétetett, a közgyűlést bezárom! Köszönetet mondok mindnyájatoknak, akik itt megjelentetek, és meleg baráti üdvözletemet küldöm azoknak is, akik bármi oknál fogva kénytelenek voltak távolmaradni. Kérem a Mindenhatót, segítsen mindnyájunkat nehéz hivatásunk teljesítésében és adja meg, hogy a legközelebbi közgyűlésünkön már több reménnyel és nagyobb bizakodással nézhessünk a magyar ügy és az erdésztársadalom jövője elé.

Kmft,

Emlékiratunk,

melyet „Az erdőkről és természetvédelemről" szóló 1935: IV. tc. és annak végrehajtási utasítására a m. kir. Földmívelésügyi Miniszter Úrhoz benyújtottunk.

Nagyméltóságú Miniszter Úr!

Kegyelmes Urunk!

Most, amikor az 1935. évi IV. tc. végrehajtási utasításának tervezete nyilvánosságra került, kegyeskedjék nekünk megengedni, hogy reflexiónkat ezzel kapcsolatban Kegyelmes Urunk elé terjesszük. Bízunk abban, hogy Nagyméltóságod az előadottakat azzal a megértéssel és figyelemmel fogadja, mint ahogy a Magyar Erdészeti és Vadászati Műszaki Segédsze-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

mélyzet Országos Egyesületében tömörült erdészeti segédszemélyzetnek — akiket lélekben és existenciális érdekeik folytán a törvény még az erdőbirtokosoknál is közvetlenebbül érint — a Nagyméltóságod személye és munkássága iránt érzett csodálata és az erdő- és természetvédelem iránt érzett szeretete révén elvárható!

Tudjuk azt, hogy a kihirdetett törvények szentek és ezeket már sem bírálattal, sem elismeréssel nem illethetjük, mégsem haladhatunk el szó nélkül a nagy esemény mellett, amelyet a végrehajtási utasítás megjelenése jelent, s Nagyméltóságod személyéhez fordulunk, hogy valami formában kifejezhessük hálánkat Kegyelmes Urunk iránt, aki tető alá hozta ezt a törvényt, amely az erdeitől jórészt megfosztott országunk még megmaradt erdeit megvédi és magának az erdészet fejlődésének utat nyit.

Általában az új törvény mindent elkövet arra, hogy az erdő és a vele kapcsolatos kérdések a mai szomorú körülmények között is a lehetőség határain belül megoldást nyerjenek. Mindezeket a rendelkezéseket a leghálásabb szívvel és a jövőben megnyugvó lélekkel fogadjuk.

Szomorúan vagyunk kénytelenek tudomásul venni azt, hogy az új erdőtörvény és annak végrehajtási utasításának tervezete bennünket, az erdészeti segédszemélyzetet nem felejtett ugyan el, de csak annyira gondoskodott rólunk, mint a mostohákról. Általában a kötelességeinkről és a munkásságunkról a törvény számot ad, de sem anyagi jólétünket, sem jogviszonyainkat nem rendezte. Mint minden téren, úgy ezen a téren is haladást reméltünk, mert szomorú helyzetünkben a várva-várt új erdőtörvényben bizakodtunk és azt hittük, hogy minden változás csak a javunkra szóló előrehaladást hozhatja.

Kegyelmes Urunk! Régen tudjuk már, hogy minden téren és minden tekintetben érvényes a tétel, hogy ahol a fejlődés megáll, ott rögtön beáll a hanyatlás. Megdöbbenve eszméltünk arra, hogy az új erdőtörvény esetleg negyven-ötven esztendőre megszabta sorsunkat. Tudjuk jól, hogy Csonkahazánkban mindnyájunknak áldozatot kell hozni, a kormányzat és a polgároknak is legfontosabb kötelessége, hogy magunkat a jövendő eseményeire előkészítsük és megtartsuk, mégis úgy látjuk, hogy lehetséges volna a végrehajtási utasításban olyan rendelkezéseket is tenni, amely rendelkezések amellett, hogy a mi sorsunkon lényegesen javítana, senki érdekeit meg nem sértené. Hisszük azt, hogy Kegyelmes Urunk sem túlkövetelőnek, sem szerénytelennek nem fog tartani bennünket és belátja azt, hogy az olyan kérések, amelyek sem más társadalmi réteg rovására, sem az államhatalom terhére áldozatot nem jelentenek, — teljesíthetők.

A törvény 40. §. 2. pontja és a végrehajtási utasítás 99. §-a utolsó bekezdésében lefektetett rendelkezések, hogy

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ugyanis a magánerdők tulajdonosai, akiknek birtoka az 500 holdat meg nem haladja, birtokaikat maguk kezelhetik.

Kérésünk, amely ennek a határnak lejebbszállítását célozza, látszólag ellentétben áll azzal a megjegyzésünkkel, hogy a mi érdekeinket nem kívánjuk más társadalmi osztály érdekeinek rovására kiterjeszteni, ez az ellentmondás azonban csak látszólagos. Hisz tudjuk, hogy mindegyikünk — bárhová állítja is sorsa — munkájával dúsan megtéríti alkalmazójának azt, amibe az alerdész eltartása kerül. Tudjuk azt, hogy a kisebb magánerdők birtokosai sokkal kevesebb jövedelmet tudnak elérni, ha erdeiket maguk kezelik, mintha szakembert alkalmaznak és ez a különbség mindig több, mint amibe egy szakképzett ember eltartása kerül. Ilyenformán arra kell gondolnunk, hogyha a jelzett birtokhatár leszállításával, hacsak néhány tucat új munkaalkalmat szerezhetnénk, ezzel nemcsak az erdészeti karnak, hanem a közösségnek is hasznot hajtanánk.

A 107. §. rendelkezéseit ellentétesnek látjuk magának a kormányzatnak célkitűzéseivel is. Bár a rendelkezés csak egy igen kis társadalmi osztály csekély töredékére vonatkozik, a kis ügyek azonban részei a nemzet életének. A rendelkezés meggátolja, hogy a vármegye alkalmazásában állók, hasonló állásban magasabb jövedelmet érjenek el, mint az állami alkalmazottak. Sőt nemcsak ezt, hanem igen éles határvonalat húz az állami és a vármegyei, illetőleg a magánalkalmazottak között, amikor rendszeresíti azt a helyzetet, hogy a vármegyei alerdész bármily hosszú szolgálat után sem haladhatja túl az állami II. oszt. altiszt-erdőőr (hivatalszoga) fizetését, míg az állami alkalmazásba lépő, ugyanazon képesítésű alerdész az I. oszt. altiszt-erdőőri fizetéssel kezdi pályáját. A rendelkezés olyan szembetünő módon szorítja háttérbe azokat, akik az állam háztartásán kívül találják meg exisztenciájukat, hogy kötelességünknek tartjuk Excellenciád figyelmét felhívni az alább részletezett különleges szempontokra:

A rendelkezés lehetetlenné teszi a különleges képességek, az igyekezet és egyéni kiválóság jutalmazását és a tehetség szabad versenyét. Mivel ennek a körülménynek semmiféle külföldi vonatkozása nincs és semmiféle tekintetben nem befolyásolja az állam pénzügyi egyensúlyát, a rendelkezést indokolatlannak látjuk, mert hatásában előmozdítja azt az általános igyekezetet, hogy elsősorban mindenki állami alkalmazásra törekedjék. Lankadhatatlanul ostromolják a különböző hatóságokat és elérkeztünk ma már oda, hogy ez az ostrom mindenkinek terhes, és hogy az élet minden vonatkozásában felmerül a kérdés, hogy valaki állami alkalmazott-e vagy sem. Felborult az a régebbi egészséges egyensúly, hogy a feltétlenül biztos, az államtól élvezett, de kevesebb jövedelemmel áll szemben, a valamivel több, de bizonytalanabb magánalkalmazásból eredő jövedelem.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Nem a mi dolgunk elbírálni, hogy melyik eset a jobb, mégis azt hisszük, hogy az ebben mutatkozó eszmék és gongolkodásmód egyik oka az általános bizalmatlanságnak és ebből folyó gazdasági bajoknak.

Kívánatosnak tartjuk, hogy a vármegye alkalmazásában lévők fizetésének ne a legfelső, hanem a legalsó határa állapíttassék meg.

A 108. §. rendelkezése, a vármegyei közös segédszolgálati szervezet alerdészeinek a nyugdíjszabályzat életbeléptetése előtt eltöltött szolgálatából csak annyi tudható be, amennyi a legkisebb nyugdíj megállapításához szükséges. Ezt a rendelkezést sokan megdöbbenéssel hallják. Könnyen érthető ez, mert senkisem nézhet közömbösen az elé a helyzet elé, hogy hosszú szolgálata végén, esetleg szolgálati éveinek felét, vagy éppen negyedét számítják be nyugdíjába.

Tudjuk jól, hogy ez a fájdalmas rendelkezés a megfelelő pénzügyi alap hiányának tudható be. Az érdekeltek is mérlegelték ezt a szempontot és kérelmük odairányul, hogy tartsák őket vissza szolgálatukban és fizessenek ez alatt magasabb nyugdíjjárulékot mindaddig, amíg az egész szolgálati idejük beszámítható lesz.

A törvény 309. §-ában biztosított kedvezményt a végrehajtási utasítás 578. §-a megszorítja. Ugyanis a törvény által biztosított azon kedvezmény, hogy elegendő szakképzettség nélkül, erdőtiszti állást már a törvény megjelenése előtt is hosszabb idő óta betöltő erdészek állásukban visszamaradhatnak, a végrehajtási utasítás az ilyen alkalmazottakat különféle feltételekkel annyira megszorítja, hogy állásukban nem a törvény, hanem az erdőrendészeti hatóságok kényétől függenek.

Ha az erdőbirtokos valakit elegendő szakképzettség nélkül alkalmazott, ez maga is különös bizalom jele. Ha az erdész a különös bizalomnak évek során át megfelelt, a közöttük lévő kiegyensúlyozott viszonyt feleslegesnek tartjuk az erdőrendészeti hatóságok bevonásával megzavarni. A végrehajtási utasítás hagyja érvényben a törvény eredeti rendelkezéseit és azokat az erdészeket, akik hosszú évek óta a belejük helyezett bizalomnak megfeleltek, minden különösebb feltétel nélkül állásukban hagyja meg.

Ez a tiszteletteljes kérésünk nem jelenti azt, mintha kívánnánk, hogy az államhatalom az erdőbirtokos és az erdészeti segédszemélyzet közötti jogviszonytól magát távoltartsa. Ellenkezőleg. Az erdőbirtokos és az alerdész közötti jogviszony ma olyan, hogy abba az államhatalomnak feltétlenül bele kell avatkoznia. A helyzet ma az, hogy az erdész gazdasági cseléd, ugyanolyan viszonyban van a munkadójával, mint a béres, aki esetleg egy pár ökörre ügyel fel a hatalmas vagyont jelentő erdővel szemben.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A bányamunkások, gazdasági cselédek, dohánykertészek, mezőgazdasági munkások, kereskedelmi alkalmazottak, ipari tanoncok, házicselédek, építőmunkások, gazdatisztek és erdőtisztek viszonyai a munkaadóval szemben különböző, idevonatkozó törvényekkel és rendeletekkel intézményesen szabályozva vannak. Azonban hol talál szabályozást az erdő- és vadőr jogviszonya a birtokossal vagy munkaadóval szemben?

A hatásköri bíróság 1909. január 10-én hozott 71/1908. számú ítélete az erdőőrt és vadőrt gazdasági cselédnek minősíti, ami azt jelenti, hogy reájuk, tehát szerződtetésükre, felmondásukra, elbocsátásukra és a felettük gyakorolt bíráskodásra nézve az 1907. évi XLV. tc. intézkedései alkalmazandók.

A magyar erdészeti és vadászati műszaki segédszemélyzethez való tartozás közszolgálati és magánszolgálati alkalmazáson alapszik. Legtöbbször szoros kapcsolatban áll az erdők felügyeletével, az erdészeti és vadászati ügyek adminisztrációjával. Ez felel meg a történelmi fejlődésnek is és hazánkban a két ügykör szinte összeforrt és egyesítve van.

Az erdőőr és vadőr, mivel gazdasági cselédnek tekintik, a fentebb hivatkozott Hatásköri Bírósági döntés szerint a gazdasági cselédhez hasonlóan, csak az Országos Gazdasági Cselédpénztárnál biztosítandó. Azt pedig, sajnos, nem kell bővebben magyarázni, hogy mennyi segélyt vagy ellátást nyújthat ezen intézmény. Semmi esetre sem többet, mint annak a gazdasági cselédnek, aki mondhatni, minden veszely nélkül teljesíti hivatását.

A szolgálati viszony szerződésen alapul a gazda és erdőőr vagy vadőr között, a jogviszonyt ez a szerződés szabályozza, azonban a törvényhozásnak éppen ezen jogviszony szabályozását kellene rendelettel, vagy a végrehajtási utasításban meghatározni.

A végrehajtási utasítás módot találhatna arra, hogy az erdésztársadalmat a gazdasági cselédek sorából kiemelje és jogviszonyaikat intézményesen szabályozza.

Az új erdőtörvény nem vette figyelembe azt a többször hangsúlyozott kérésünket, hogy intézkedés történjék a szakoktatás terén is. Kértük, hogy a szakiskolákban ma fizetendő és túlságos terhet jelentő ellátási díj mérsékeltessék. E kérésünk mellőzésekor még csak arra sem történt rendelkezés, hogy mint minden iskolában van, nálunk is legyenek ingyenes és félingyenes helyek, amelyekre különösen érdemes erdészcsaládok fiai tarthatnának igényt.

Ugy ezt, mint a megfelelő előképzettség kikötését már csak a végrehajtási utasítás rendezheti. Nem haladhatunk el amellett a tény mellett, hogy ma már az iparostanoncoktól is mindenütt megkövetelik a négy középiskolát. Megkövetelik ezt

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

az utódállamok erdészeitől is. Önkéntelenül is kapcsolatot keres mindenki aközött, hogy míg egyrészről az erdésztől még az iparostanonctól is megkivánt négy középiskolát sem követelik meg, másrészt a gazdasági cselédek sorába kényszeritik. Ma talán a helyzet így is fenntartható, de hisszük, azt, hogy közel az idő, amikor régi erdeink újra a miénk lesznek és amikor feltétlenül képzettebb és öntudatosabb erdésztársadalomra lesz szükség.

Senki sem hiheti azt, hogyha a mai helyzet éppen hogy csak fenntartható, az erdésztársadalom képes lesz a hirtelen változások idején előálló nehezebb problémákat megoldani, azzal az előképzettséggel, amelyet a törvény ma megkövetel.

Az egyetemesség érdekeire is tekintettel kérjük Nagyméltóságodat, hogy a végrehajtási utasításban erre a fontos szempontra tekintettel legyen.

Kegyelmes Urunk! Felterjesztésünket azon biztos reményben juttatjuk Nagyméltóságod kezéhez, hogy ezeket megértő szívvel és bölcs elmével megvizsgálja és mindnyájunk megnyugvására határoz, miáltal bennünket még fokozottabb hálára kötelez, mellyel vagyunk Nagyméltósagodnak

Esztergomban, 1936. évi május havában

A Magyar Erdészeti és Vadászati Műszaki Segédszemélyzet Országos Egyesülete nevében

hódolatteljes tisztelettel:

Darócsy Márton s. k.	***Nagy István*** s. k.	***Brandt Vilmos*** s. k.
ügyvezető elnök.	titkár.	országos elnök, ny. főispán, országy. képv.

Az „Erdő“ rádiója.

(Rovatvezető: **Szilágyi György.**)

Az antennákról.

Semmi sem aktuálisabb ilyenkor tavasszal, mint az antennák körül felmerülő teendők megbeszélése. Télen részint a jó vételviszonyok, részint a hozzáférhetetlenség (hó, hideg stb.) nem sürgető körülmények, hogy utána nézzünk antennánknak. De ilyenkor, mikor a villámveszély már egymaga is indokolttá teszi munkánkat, nem mulasztom el az alkalmat rádiós olvasóimat néhány szaktanáccsal ellátni.

Vétel szempontjából a legfontosabb az antenna és levezetésének jó szigeteltsége. Nyáron különösen fontos ez, mikor

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

a vétel erőssége sokszor 60—70 %-al is le szokott csökkenni. Ilyenkor az antennáknak rossz szigeteléséből (természetesen magasfrekvenciájú szigetelésről van szó, amelyet még az antenna *közelében* lévő idegen test is leronthat) származó 20—30 %-os veszteség a vételt teljesen meg is szüntetheti.

Ügyeljünk tehát, hogy antennánk és levezetésünk közelében sem legyen esőcsatorna vagy élőfa. A földvezeték kérdése sem hagyható figyelmen kívül. Ahol vízvezeték nem áll rendelkezésre, ott a talajba leásunk a ház északi oldalán (hogy a nap ne szárítsa ki a földvezeték körül a talajt) cca háromnegyed méter leásás elegendő. A gödörbe egy cink vagy réz, tehát nem rozsdásodó fémlemezt teszünk, erre ráforrasztjuk a földvezetéket s mielőtt a földet visszahánynánk a gödörbe, pár lapát koxot vagy salakot is bele önthetünk, mely ismert nedvességtartó tulajdonságánál fogva a földlemezt állandóan jó kontaktusban tartja a környező talajjal. Innen jó vastag és lehetőleg rövid vezeték menjen a készülékbe.

Visszatérve az antennákhoz, azt villámháritóval kell ellátni, mely ugyan a ma annyira szokásos úgynevezett automatikus villámhárító is lehet, azonban vele párhuzamosan egy késes kikapcsoló is legyen felszerelve, mely nagyobb viharok esetén feltétlenül földre kikapcsolandó.

A villámhárítót és kikapcsolót sohasem szereljük a szobába, vagy az ablakdeszkára, mint az sok helyen helytelenül van, hanem csakis kívülről, ahol az antenna bejön a lakásba, de mindig a falon legyen. Villámhárítónak mindig egy külön földet csináljunk, mert úgy elkerülhetjük, hogy a villámlás esetén úgynevezett sekunder-feszültség szaladjon át vevőkészülékünkön.

Antennánk iránya legjobb, ha a venni szándékolt állomások irányában fekszik és a levezetés is azon az oldalon van.

Antenna hosszúsága detektoros készülékeknél 35—40 mtr., lámpásnál 20—25 mtr. levezetéssel együtt.

Az antenna lehetőleg magasan legyen a földtől. Ha háztetőre szereljük, úgy az attól való távolság is legalább 3—4 mtr. legyen.

A levezetésnek csatolása az antenna vízszintes részéhez nem kell, hogy forrasztva legyen, de az erős és biztos összeköttetést évenkint legalább egyszer nézzük át, mert innen ered a legtöbb légköri zavarnak vélt ropogás, Sodrott drótot ne használjunk, mert antennánk egyes szálai idővel eloxidálódnak és elszakadnak, a szél lengetésétől erős recsegést okoznak a vevőkészülékekben. Ha ablakban vagy falon jövünk be a levezetéssel, üveg csővet használjunk a fúrt lyukban.

Vizsgálja tehát mindenki át antennáját legalább évente egyszer, mert ezzel sok bosszúságnak elejét lehet venni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Pénztári beszámoló.

Április havi befizetések folytatása: Mészáros András Bag 5, Varga Ferenc Vörs 6, Cserhegyi Sándor Hildapuszta 12, Hantos Mihály Visegrád 5, Smiró János Nagybátony 1,50, Domoszlay György Bükkzsérc 6, Kapoli Pál Letenye 1·50 Prókay Gyula Ládierdő 5, Farkas József Hidegkút 5, Hessz Pál Fenyőfő 10, Mazányi Géza Szeremle 20, Türk Antal Hercegkút 10, Koltai József Bpest 6, Belányi Vilmos Dorog 1·50, Kiss István Nemesböd 10, Endrődi Sándor Budaőrs 9, Bóczér Sándor Jánoshalma 6, Csóka József Bpest 2, Dürvánger András Mágocs 3, Heltay Árpád Tardpuszta 12, Harangozó József Tardpuszta 12, Torma Lajos Tardpuszta 12, Csekey János Sopronkövesd 5 P. Összesen 809.88 P.

Május havában befolyt: Bartha Ferenc Nagykőrös 3.42, Kemény Imre Tornyópuszta 3, Kizicsi Zoltán Mikóháza 3, Dallos Géza Gödöllő 5, Kiss József Pécs 5, Matusinszky Pál Gödöllő 3, Mustó Ferenc Mátraverebély 1.50, Rajnai Ferenc Tamási 9, Sárkóczy József Szolnok 20, Szakáll József Esztergom 4, Tájnel János Gödöllő 3, Fehér István Döbrőköz 1, Fekete Boldizsár Nagybörzsöny 5, Hegyi János Veszprém 2, Kasza József Kaposvár 2, Kolozsváry István Királyhalom 3, Láda András Gánt 1.50, Mészáros János Budakeszi 6, Petkokovits Henrik Döbrőköz 1, Szabó Gyula Pécs 12, Szörényi József Kaposvár 2, Újlaky Tivadar Telki 6, Mocsár Gábor Debrecen 5, Szőllősy Sándor Salgótarján 11, Gaál Dániel Hollóstető 3, Garai Lajos Somogyszaló 1.50, Kottay János Zalabaksa 5, Németh Lajos Neszmély 5, Pataky Árpád Szombathely 5, Praveczky János Recsk 10, Prém Béla Ácsteszér 5, Princzes József Várkesző 3, Solymosi Jakab Visegrád 5, Balogh József Bakonyszentlászló 15, Bezeréti Lajos Miskolc 5, Fekete József Gödöllő 5, Lengyel László Pilisszentkereszt 6.50, v. Nagy Lajos Balatonendréd 10, Novodárszky Gyula Ládierdő 10, Támton Imre Bakonyszentkirály 10, Bene János Bánokszentgyörgy 2, Bukri József Perőcsény 25, Komor Gábor Hajdúböszörmény 7, Kovács Pál Nagyhantos 0.50, Szabó Ferenc Mezőtúr 10, Csabalik Gyula Ujmazsa 12, Szalay Péter Mekényes 4, Szentirmai Sándor Budakeszi 5, Kósa József Nagykovácsi 5, ifj. Nádas Károly Vaskút 6, Tóth Imre Németlukafa 11, Cservenka Ferenc és Társai Tata 26, Hegyi Antal Szajczierdészlak 16, Törkenczy István Békénypuszta 10, Róka József Visegrád 10, Patakfalvi József Szomód 2, Hargitai István Gödöllő 5 P.

Folytatása lapunk következő számában.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Június havi erdészeti teendők.

Erdőhasználat. Déli vidékeken fejezzük be a cserkéreg erdőkben a használatot, a ritkításokat és tuskóírtást azonban, valamint szálerdőkben a fafuvarozást, nemkülönben szőlőkaró és dongakészítést folytassuk.

Erdőművelés. Csemetekertekben a csemeteágyakat, utakat, kerítések alját a gyomoktól tartsuk folyton tisztán, ügyeljünk kivált arra, hogy a gyomok lehetőleg még virágzás, de mindenesetre magérés előtt gyökerestől kiírtassanak, használjuk fel e gyomokat korhadt föld (Compos) készítésre, porhanyítsuk a csemeteágyak talaját s védjük azokat a nap heve ellen beárnyalás által. Tartós száraz időjárás mellett az öntözést el ne mulasszuk, gyűjtsünk szilmagot és vessük el azt a már előkészített csemeteágyakba.

Erdővédelem. E hóban is főleg a legeltetésre. fűtolvajokra, tüzekre kell ügyelni. Az erdő-, tag- és osztaghatárokat járjuk be, vegyük számba a határköveket, határdombokat és egyéb határjeleket, a hiányosokat cseréljük ki újakkal.

Csemetekertekben és azok közelében a lótetű fészkek, valamint a cserebogár parodok felkeresendők s elpusztítandók. A mezőgazdasági köszteshasználatra kiadott területeken a kapálási, töltögetési munka figyelemmel kisérendő, nehogy a vetésben vagy kiültetett csemetékben vigyázatlanságból vagy hanyagságból a bérlők kárt okozzanak.

Mellékhaszonvételek Mészégetés. szénégetés és szállítás, mint az előző hónapban. A luckéreg-hántás e hóban befejezendő. Vágásokban, erdősített helyeken a fű megbízható embereknek kisarlózásra eladható, mindazonáltal e használat csak szigorú felügyelet alatt gyakorolható.

Építkezések. Utak, hidak építése, javítása, folyó- és patakszabályozások, vizi építkezések, valamint a csak később kiépítésre kerülő új építkezések tervezése, felmérése, kitűzése folytatandó,

Az utakat, hidakat, korlátokat vízáteresztőket, útárkokat tartsuk folyton jókarban, illetőleg tisztán.

Erdőrendezés. A külső becslési és felmérési munkák folytatandók.

Június havi vadászati teendők.

Június hónap a szarvastehenek borjadzási ideje. Teendők: ügyeljünk az erdő csendjére, a vizi területen, továbbá a nádasban és a sásban kaszáltassunk utakat; gyűjtsünk puha lombtakarmányt a téli etetésre, folytassuk szorgalmasan a kártékonyak irtását lőfegyverrel; vadásszuk a rókát kitartással; javításra szoruló vadászfegyvereinket küldjük a puskaműves-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

hez, hogy töle idejében, az új vadászév előtt rendbehozva visszakapjuk.

Lőhető egész hónapban: őzbak, nyári lúd, tőkéskacsa és egyéb vizimadarak. Az őzbakot lehetőleg ne cserkésszük, nehogy ezáltal megzavarjuk a szarvas-családot.

EGYESÜLETI HIREK:

Amint lapunkból látható, az új erdőtörvény végrehajtási utasításának az erdészeti segédszemélyzetre nézve sérelmes részek orvoslása ügyében emlékirattal fordultunk a földmívelésügyi minisztériumhoz.

Emlékiratunk szószerinti szövege lapunkból olvasható s eme körülményt csak annak igazolására hangsúlyozzuk, hogy az egyesület a tagok érdekeinek mindenkor önzetlen harcosa.

Felhívjuk azokat a tagjainkat, akik tagdíjhátralékának behajtásáról peres úton kellett gondoskodni, illetőleg azokat a tagjainkat, akikkel szemben a peres eljárást ideiglenesen felfüggesztettük, azért, mert perenkívüli fizetésre részletfizetési engedélyt kértek és kaptak, — hogy az általuk felajánlott részletösszegek pontos fizetését annál is inkább teljesítsék, mert ellenkező esetben a per újabbi folyamatbatételét kérjük, ami tetemes költséggel jár.

Nagyon sok felesleges munkát okoznak azok, akik lakásváltozás esetén nem írnak egyesületünknek.

Ismételten kérünk mindenkit, hogy lakhelyváltozásról azonnal értesítsen bennünket. Igy egy csomó hiabavaló munkától mentesíti a vezetőséget s viszont saját érdeke mindenkinek, hogy lapunkat rendes időben kézhez kapja.

Azonnali belépésre állást keres

34 éves, gör. kat. jól szakvizsgázott, csemetekert kezelésben jártas, nagy gyakorlattal rendelkező erdőőr.
Címe: **Lukács Illés** erdőőr, **Garadna.**

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

KÜLÖNFÉLÉK:

Zsidi Lajos kartársunk 1936. évi április havában tartotta esküvőjét Horváth Ilonkával Hetesen.

Dávid Sándor Tikos Rakhellel május havában tartotta esküvőjét Decsen.

Amikor mindkét párhoz szívből jövő jókívánatainkat eljuttatjuk, nekik tartós boldogságot, a magyar nemzetnek sok bátor katonát, igaz magyar honleányt kívánunk.

Szomorúan tudatjuk Kovács Vince kartársunk elhalálozását. Személyében az erdészeti segédszemélyzet ambíciózus, tehetséges tagját, egyesületünk agilis munkását veszítette el.

Mint a fiatal tölgyet a vihar, Kovács kartársunk pályáját is derékban törte ketté a kérlelhetetlen halál.

Adjon neki az Úristen csendes nyugodalmat, bánatos szüleinek a változhatatlanba való megnyugvást.

Áldozócsütörtökön Felsőtárkány községben Kakuk Gábor érsekuradalmi erdőőr baromfi udvarára héjja csapott, mire a kilenc gyermekes erdőőr 18 éves fia magához vette apja fegyverét, hogy lelőjje a ragadozó madarat. Az udvaron megnézte a fegyvert, melynek csöve az ott álló gyermekek felé volt fordítva. A töltött fegyver elsült és a serétek a hat éves Kakuk Aladárt és a tizenhárom éves Kakuk Gyulát fején találták. A templomból hazahívott apa a sebesült gyermekeket gépkocsin az egri irgalmasok kórházába szállitotta. Kakuk Aladár útközben meghalt, Kakuk Gyula sérüléseit a kórházban bekötözték, állapota súlyos, de nem életveszélyes. A vizsgálat megindult.

Készpénzfizetés ellenében

megvételre keresek egy jó állapotban levő, keveset használt légfegyvert.

Cím: **Weisz Gyula** szakvizsgázott erdőőr, **Nagycenk.**

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

29.185/1936. szám.
II—1.

Hirdetmény.

Az esztergomi alerdész szakiskola első évfolyamára az 1936/27. tanévben 20, — a szeged-királyhalmi m. kir. alerdész-szakiskolába pedig 12 tanuló vehető fel.

A szakiskolába való felvételi kérvényeket *1936. évi június hó 10-éig* ahhoz a szakiskolához kell benyújtani, amelyikbe a pályázó felvételét óhajtja.

A részletes pályázati feltételeket az érdeklődők 40 fillér előzetes beküldése ellenében az esztergomi vagy a szeged-királyhalmi alerdész szakiskolától szerezhetik meg.

Budapest, 1936. évi május hó 1-én.

M. kir. Földmivelésügyi Miniszter.

M. kir. Földmivelésügyi Miniszter.

30.387/1936.
II—1./szám.

Hirdetmény

(erdőőri szakvizsga tárgyában.)

Az Erdőkről és a Természetvédelemről szóló 1935 : IV. törvénycikk az erdőgazdasági segédszolgálathoz szükséges erdészeti szakképzettség megszerzésére alerdész szakiskolának elvégzését teszi kötelezővé, mindazonáltal a korábban szerzett jogokra való méltányos figyelemmel *megengedem*, hogy az idézett törvénycikk hatálybalépése előtt rendszeresített *erdőőri szakvizsgák* olyan jelentkezők részére, akik a mult évben megtartott kivételes erdőőri szakvizsgára a kötelező gyakorlati szolgálat hiánya miatt még nem jelentkezhettek és az alábbiakban közölt feltételeknek is megfelelnek, átmeneti-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

leg *kivételesen és utoljára ebben az évben is megtartassanak, még pedig 1936. évi július hó 6-án* és az arra következő napokon Gödöllőn és Miskolcon — és *1936. évi július hó 15-én* és az arra következő napokon Győrött és Kaposvárott.

Aki az erdőőri szakvizsgát letenni óhajtja, *kérvényét 1936. évi junius hó 5-ig* a lakhelyére illetékes m. kir. erdőigazgatóságnál nyújtsa be; a debreceni és a szegedi m. kir. erdőigazgatóság kerületéből jelentkezőknek pedig kérelmüket a miskolci, illetve a gödöllői m. kir. erdőigazgatóságnál kell előterjeszteniök.

A szakvizsgára csak olyan magyar állampolgár bocsátható, aki:

1. huszadik életévét betöltötte;
2. legalább az elemi népiskola negyedik osztályát sikeresen elvégezte;
3. erkölcsileg nem esik kifogás alá;
4. legalább *2 (kettő)* évig megszakítás nélkül erdészeti gyakorlati szolgálatban állott; ebből a szempontból azonban két évig tartó erdészeti gyakorlati szolgálat közben megszakítás nélkül teljesített tényleges katonai szolgálatot nem kell az erdészeti gyakorlati szolgálat megszakításának tekinteni.

Az erdészeti gyakorlati szolgálat igazolásául csak olyan bizonyítvány szolgálhat, amelyet az erdőgazdaságot irányító vagy vezető erdőmérnök állított ki, vagy amelyben a folyamodónak erdészeti gyakorlati alkalmaztatását a szolgálati helyre illetékes m. kir. erdőfelügyelőség igazolja.

Nem bocsátható szakvizsgára, aki az 1935. évben is kivételesen megtartott erdőőri szakvizsgára már jelentkezhetett volna, de *a jelentkezést elmulasztotta.*

Azok a pályázók, akik a folyó évben elsőízben bocsáttatnak erdőőri szakvizsgára, de képesítést nem nyernek, *1937-évi január hó 7-én* ugyanannál az erdőigazgatóságnál *pótvizsgát tehetnek*, amelynek engedélyezése iránt a *kérvényt* legkésőbb *1936. évi november hó 15-ig kell* az illetékes erdőigazgatósághoz *beterjeszteni.*

Az erdőőri szakvizsgára *előkészítő tanfolyamot az erdőigazgatóságok a folyó évben nem tartanak.*

Budapest, 1936. évi május hó.

M kir. Földmivelésügyi Miniszter.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK:

Sági János Budapest: Cimét helyesbítettük. Tartozása ez év végéig 12·— P, felesége után 12·— P, összesen: 24.— P.

Moóri János Pécs. Amint már korábban is irtam, mi meg vagyunk róla győződve, hogy rövidesen teljesen rehabilitálva fogsz elénk állni. Jóindulatunkra minden körülmények között számíthatsz.

Szíjártó József Nagygyanté. Cimét helyesbítettük. Örülünk, hogy új állomáshelyén jól érzi magát. Sok szerencsét!

Domoszlay György Bükkzsérc. Lapelőfizetésre 1930. évről 3.—, és 1934. évről 3.— pengővel, összesen 6.— pengővel van hátralékban.

Hesz Pál Fenyőrő, **Szentirmai Sándor** Budakeszi, **Csoka József** Budapest, **Musko Ferenc** Mátraverebély. Címüket helyesbítettük.

Praveczki János Recsk. Tartozása ez év végéig 66.— pengő és az ügyvédi költség.

Cserhegyi Sándor Hidpuszta. Névmagyarositását feljegyeztük.

Solymosi Jakabné Visegrád Csekklapon irt függönyöket sajnos nálunk nem lehet megrendelni.

Garai Lajos Somogyavaló. Kérem tudatni, hogy a beküldött 1.50 P-t mire számoljuk el.

Uj tagokul jelentkeztek: Garda László főkápt. s.-erdőőr Lakierdő, Maár Károly érs. u. főerdőőr Gyöngyössólymos, Kerek István érs. urad. erdőőr Gyöngyössólymos, Béres József érs u. erdőőr Gyöngyössólymos, Nagy József érs. u. erdőőr Gyöngyösgyössólymos, Murányi János érs. u. erdőőr Gyöngyössólymos, Gyuga János érs. u. erdőőr Gyöngyössólymos, Szűcs Lajos szakv. erdőőr Felsőbabót, Csák Gyula s. erdőőr Ravaszd, Rumi László erdőlegény Vassurány, Tóth Lajos erdőlegény Köveskút, Kozma Sándor szakv. erdőőr Lovászpatona, Deák Pál erdőaltiszt Pörböly, Erdész Lajos műszaki erdőaltiszt Bátaszék, Lankovics József cs. kerti felvigyázó Pörböly, Stefánko Rezső szakaltiszt Szomfóra, Becsei Cábor szakv. erdőőr Egerbakta, Dezső Antal szakv. erdőőr Kaposgyarmat, Fazekas Ignác szakv. erdőőr Somlóvásárhely Füzi Lajos szakv erdőőr Zselickislak, Halász Dezső szakv. erdőőr Potyond, Horváth István szakv. erdőőr Parád, Kovács István szakv. erdőőr Diósgyőr, Krausz Ferenc szakv. erdőőr Páty, Limberger Pál szakv. erdőőr Sopron, Mátyás János szakv. erdőőr Lepsény Misz Mihály szakv. erdőőr Nagytálya, Németh Zsigmond szakv. erdőőr Jánosháza, Ősz István szakv. erdőőr Bakonyszentlászló, Ponyiczki Béla szakv. erdőőr Markaz, Sárkány János szakv. erdőőr Kismaros, Simon Dezső szakv. erdőőr Máriabesnyő, Simon János szakv. erdőőr Bajcsa, Süteö Ödön szakv. erdőőr Kaposvár, Stirski József szakv. erdőőr Tolna, Stubnya Viktor szakv. erdőőr Pilismarót, Szabó Béla szakv. erdőőr Püspökladány, Szakács József szakv. erdőőr Kapuvár, Szalay János szakv. erdőőr Kapuvár, Temmel Antal szakv. erdőőr Sövénykút, Tuba György szakv. erdőőr Öceény, Kovács István napidíjas erdőőr Bátaszék, Mráz Gyula szakv. erdőőr Budapest, Kovács József erdőőr Sövénykút, Biri János közalap. szakaltiszt Gyöngyösoldal, Jáhn György közalap. szakaltiszt Kövesdierdő, Kulcsár József erdőőr Piliscsaba, Halomházi Pál npb. erdőőr Isaszeg, v. Barcsi Ferenc apáts. erdőőr Károlypuszta, Máté Ernő id. erdőőr Pilismarót, Princess József Várkesző, Dávid Sándor közalap. erdőőr Lassi, Hevesi József m. kir. alerdész Esztergom, Nagy István m. kir. alerdész Esztergom, Baranyi János hgi. erdőőr Pusztavacs, Erdész Ferenc szakv. erdőőr Vaskút, Hunyadi József prim. körvadász Nagybörzsöny, Szalay Tivadar u. erdész Nagyatád, Patakfalvi József szakv. erdőőr Nagykanizsa, Józsa Kálmán erdőőr Tinyófalu, Drexler Antal fgh. u. főerdőőr Piliscsaba, Bene János hgi. erdőőr Bánokszentgyörgy, Pikó Zsigmond Debrecen, Rédey Gyula id. erdőőr Szigliget, Fehér István szakv. erdőőr Döbrököz, Petkovits Henrik hgi. erdőlegény Döbrököz, Weidinger István alerdész Besnye, Malmos András alerdész Őhuta, Szilágyi István alerdész Hangospuszta, Répásy László alerdész Kaposvár, Sarudi Ferenc alerdész Abony, Zengő Mihály alerdész Nagymaros, Németh István alerdész Csepreg, Deme Gábor alerdész Bag, Kamódi Tibor alerdész Hévízgyörk, Konrád Béla alerdész Szeged, Havasi Péter alerdész Kárászköblény. Egyesületünkben tagként való felvételüket választmányi, illetve közgyűlésünk is megerősitette.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

AZ ERDŐ

X. ÉVFOLYAM | 1936 JÚLIUS | 7. SZÁM

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: DARÓCZY MÁRTON.

A lap havonta egyszer jelenik meg. Előfizetési ár: egész évre 6 pengő, fél évre 3 pengő, negyedévre 1.50 pengő. Egyesületi tagoknak a tagdíj fejében jár. A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok, stb.) Az ERDŐ szerkesztőségéhez: Esztergom M. kir. Erdőgazdasági Szakiskola küldendők.

MINDNYÁJAN

készülünk a nagy magyar feltámadásra, — mondotta legutóbb a kormányelnök, aki ezrek és ezrek nevében szólt. Nagyon természetes, hogy a magyar erdésztársadalom, amelyre fontos nemzeti hivatás vár, az első sorokban küzd ezért a feltámadásért.

Mi erdészek dicsekvés nélkül mondhatjuk, hogy azok közé tartozunk, akik ezt a küzdelmet komoly munkával, ernyedetlen szorgalommal és önképzéssel akarjuk megvívni. Szivünk egész melegével akarjuk, hogy ez a küzdelem minél hamarább győzelemmé válljék. Tudjuk jól, azt, hogy a magyar erdész kenyere a trianoni határokon túl szökik kalászba és ezért a kenyérért túl kell majd mennünk a határokon. Tudjuk azt is, hogy a nagy magyar győzelem után uj életfeladatok várnak az egész magyar társadalomra és igy ránk is. Ezekre a feladatokra készülnünk kell.

Mi készülünk is, de ha önmagunkba tekintünk, meg kell állapitanunk azt, hogy korán sem vagyunk ott, hogy az eljövendő Nagymagyarország fontos erdőgazdasági problémáit megoldhassuk. Ebben pedig nemcsak mi vagyunk a hibásak. Sajnos sok hiba van a magyar erdők adminisztrációja körül.

Az erdésznek elsősorban nincs megállapítva sem a társadalmi, sem a statusbeli elhelyezése. A magyar erdé-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

szek egyrésze cselédsorban sinylődik. A baj az, hogy reménynünk sincs helyzetünk javulására. Az uj alerdész szakiskola tipus csak hat elemi iskola elvégzéséhez köti növendékei felvételét. Annak ellenére, hogy az iskola kitünően képezi növendékeit, kérdezzük, vajjon milyen társadalmi kategóriába kerül egy ilyen alerdész?

A társadalmi, illetve alkalmazásbeli kérdésen kivül van még egy fontosabb kérdés, ami nemcsak az erdészek szempontjából, hanem nemzeti szempontból is nagy fontossággal bir. Ez a kérdés pedig: meg vannak-e arról győződve az uj iskola és erdőtörvényt megalkotó fórumok, hogy a hat elemit végzett növendék be tudja-e fogadni az alerdész szakiskola tananyagát? Képes lesz-e majd — később — azokat a fontos nemzetgazdasági feladatokat megoldani, amelyek az erdész kötelességei? Nem hisszük.

Szerény véleményünk erről az, hogy négy középiskolához kell kötni az alerdész szakiskolába való felvételt. Elsősorban azért, mert — amint már azt leszögeztük — képtelenség azt kivánni hat elemi előképzettséggel biró embertől, hogy el tudja végezni a munkát, amelyett az erdőtörvény az erdészre ráró.

Annyi bizonyos, hogy felelősségre és körülményességre nézve alig találunk nehezebb munkakört még a sokkal képzettebb társadalmi rétegekben sem, mint az erdészé. Ha pedig már ezt is nehezen tudja elvégezni, akkor hogyan igazodjék a felnövekvő erdésztársadalom kormányelnökünknek ahhoz a kijelentéséhez, ami szerint: készülnünk kell az uj magyar feltámadásra. Hogyan tudjon az, aki a mostani munkáját is csak fennakadással tudja mintaszerűen elvégezni — a már említett iskolaügy miatt — hogyan fogja tudni azokat a meghatványozott feladatokat megoldani, amiket az uj Nagymagyarország fog reáróni.

Ez az egyik oldal. A másik pedig az: a kormányzat jelenlegi politikája minden lépésével azt célozza, hogy az eddig cselédsorban sinylődőket lehetőleg kiemelje a cselédsorból. (Telepitési törvény stb.) Csak mi volnánk a magas kormányzat mostohái? Nem hisszük. Itt valmi tévedésnek kell lenni. Az ország vezetőinek is az a véleménye, hogy cselédekkel nem lehet az uj Nagymagyarországot megteremteni. Ez igy is van. Mi pedig hisszük, hogy a magyar erdők problémáit intelligens, dolgozó polgárok és nem cselédek fogják megoldani. Éppen ezért sürgősen orvosolni kell az előképzettséggel járó visszás helyzetet és rendezni kell az erdészek társadalmi helyzetét. (P. T.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Sugárvessző

Irta: *báró Lütgendorff Kázmér* ny. gyalogsági tábornok.

A sugárvessző egyszerű, ősrégi és elterjedt szerszám a vesszővel kutatók kezében, akik e szerszám segítségével a föld szine alatt rejlő folyóvizet, a föld méhében rejlő egyéb kincseket kutatják fel, de megállapítják vele a föld felszine alatt lévő rétegződéseket, különösen pedig a földsugárzást.

A középkorban a vesszősök tevékenységét titokzatosság övezte, amihez nagyban hozzájárultak a kutatás folyamán használt varázsigék. A vessző maga a »varázsvessző« misztikus elnevezését kapta. Mihelyt a varázsigék értéktelenségét felismerték, a vesszőbe vetett hit is elvesztette hatását. Akadt azonban egy férfiú, aki hű maradt a sugárvesszőhöz. Ez a férfi a mindent átfogó nagy szellem: Goethe volt, aki kétségtelenül nem tartozott a sarlatánok táborába. Ő a következőket mondja (hevenyészett fordításban):

»Varázsvesszők jelen vannak
Nem mutatja törzsük a kincset;
Csupán az érző kezekben
Mozdul a mágikus ág.«

A vessző kérdésével csak akkor kezdtek ujból foglalkozni, amidőn von Uslar német kerületi tanácsos 1902-ben erélyesen védelmére kelt a sugárvessző használatának. Valóságos harc támadt ebből, amelynek ma sincs még vége, noha úgylátszik, hogy a vita a sugárvessző javára fog eldőlni. Nem kis részük van ebben azoknak a sikereknek, amelyeket a világháború folyamán értek el. Igy például a vessző segítségével kutattuk fel és találtuk meg azokat az aknákat, amelyeket a szerbek a Dunába helyeztek el. Ugyancsak a háborúban sugárvessző segítségével sikerült a Karsztban forrásokat felkutatni.

A háborús eredmények és egyéb pozitiv sikerek ellenére, amelyekről később lesz szó, még ma is a babona vádjával illetik mindazokatt, akik hisznek a sugárvesszőben. Akik gyakorlatilag még nem foglalkoztak evvel a kérdéssel, kétkedéssel fogadják a varázsvesszős eredményekre vonatkozó közléseket. Akik azonban megfigyelhették a szabadban végzett kísérleteket és megvizsgálhatták azok eredményeit, csakhamar más véleményre jutottak.

A tudomány nagyrészt még mindig visszautasítóan viselkedik a vesszős kutatókkal szemben. A tudomány, mint iskolai tudomány — maradi. Gondosan őrködik, hogy nemhivatásos tudósok ne léphessenek be felszentelt csar-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

nokaiba és csak azt helyeslik, ami a régi idők óta kialakult és megszokott tudományos körbe beleillik. Mindig volt arra hajlamos, hogy minden új dologban kételkedjék.

Legyen szabad kis kirohanásunkat a tudomány ellen néhány példával igazolni:

Midőn 1836-ban Nürnberg és Fürth között vasutat akartak építeni, a bajor titkos tanácsosok ezt a tervet azzal az indokolással akadályozták meg, hogy a gyorsan vágtató kocsik okozta légnyomás a vasuttal szomszédos területen meg fogja fullasztani az összes élőlényeket. Másik eset: A hipnózist sem tudományos kutatók fedezték fel, hanem a laikus Hansen. A tudós szakértők eskü alatt csalásnak minősítették Hansen demonstrációit és elítéltették. És ez körülbelül 40 évvel ezelőtt történt. Mintegy 80 évvel ezelőtt Reichenbach báró, a zseniális kutató kifejtette, hogy az összes szerves és szervetlen anyagoknak, illetőleg élőlényeknek kisugárzásuk van. A tudósok kinevették és kigúnyolták és csak ma, amikor már mindenki ismeri a rádióaktivitást, talál elismerésre Reichenbach megállapítása.

Ez a néhány példa is megmutatja, hogy a tudomány eleinte visszautasító álláspontja nem jelenti minden esetben olyan állítás, vagy megfigyelés cáfolatát, amely alapjábanvéve tudományos területen mozog és amelynek hivatalos elismerése esetleg évekig is eltart.

Míg elismert bányászati, orvosi és fizikai munkákban és folyóiratokban már egészen józanul nyilatkoznak a sugárvesszőről, a tudomány képviselői még az utolsó évtizedben is mindenkor igen óvatosan kezelik ezt a kérdést. A vesszős kutatók legnagyobb ellenségei közé igen sok esetben a geológusok tartoznak, mert ők azt hiszik, hogy egyedül csak ők hivatottak arra, hogy a kőzetek elhelyezkedéséről véleményt mondjanak. Pedig de sokszor adtak le téves szakvéleményt geológusok! Igaz ugyan, hogy vesszővel kutatók is tévedtek már.

A sugárvessző mellé geológusok igen ritkán állottak. Viszont a jelenkor egyik legkiválóbb geológusa, a világhírű dr. Heim tanár kifejezetten ajánlja a sugárvessző felhasználását.

Errevonatkozó rendkivül érdekes fejtegetései, továbbá a következőkben leirandó eredményei, sokkal többet mondanak a vesszővel való kutatásról, mint a hosszadalmas magyarázgatások.

Dr. Heim 1903-ban így ír e kérdésről: »Z. falu vizet kutatott kiterjedt erdős-hegyes területén. A községi tanács kívánságára megtekintettem az egész területet és bejelentettem, hogy sajnos az egész terület nem alkalmas arra,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

hogy kellő mennyiségű vizet szolgáltasson, hogy megfelelő forrásokat találhassunk és így minden fúrás és ásatás hiábavaló munka volna. A falu egyik tanácsosa azonban, aki rajongó híve volt a sugárvesszőnek, több vesszős kutatót rendelt a faluba. Ezek mind egyetértően arra a véleményre jutottak kutattásaik alapján, hogy a községi erdő meghatározott helyén, négy méternyire a felszín alatt, okvetlenül bővizű forrásra lehet bukkanni. A felszínen erre semmiféle jel nem mutatott. Én a vesszősök kijelentéseit ostobaságnak tartottam. Mindazonáltal a vízkutató bizottság tanácsom ellenére ásatni kezdett a vesszősök által megjelölt helyen. Majdnem pontosan a jelzett mélységben homokkőrétegre akadtak és benne vízzel telt, széles repedésre. Innen aztán kitünő, bővizű forrás fakadt.«

A következőkben pedig essék néhány szó azokról a tapasztalatokról, amelyeket az 1924-től 1920-ig terjedő időszakban a Dunántúlon és Német-Keletafrikában szereztek.

Egy földbirtokos, akinek birtoka nem messze Héviztől, Csercsegtomaj közelében fekszik, megbizott egy geológust, vizsgálja meg birtokát abból a szempontból, hol lehetne forrásvizet fúrni. Addig a földbirtokos kénytelen volt sok kilóméter távolságból, tankkocsikban hordatni vizet gazdaságába. A geológus átkutatta a birtokot, húsz helyen végeztetett fúrást, de vizre nem talált. E negativ eredmény konstatálása után a geológus kijelentette, hogy a környék földjében egyáltalán nincsen viz. A kétségbeesett földbirtokos ezek után e sorok írójához fordult azzal a kéréssel, hogy sugárvesszővel kutasson viz után. Három vizeret sikerült konstatálni, amelyek közül a legkiadósabb alig hét méternyire volt az istállóépületektől. A sugárvessző azt mutatta, hogy a forrás körülbelül tizenegy méter mélységben van.

A fúrás alkalmával 10.5 méter mélységben bőséges vizre akadtak.

A devecseri gőzmalom el akarta egyik pusztáját adni, mert a birtok egyetlen forrása kevés vizet adott. Átkutattam sugárvesszővel a területet és két helyet találtam: az egyik helyen 12 méter mélységben volt viz, a másik helyen pedig 5 méter mélységben. Mindkét forrás bőségesen adott vizet. A birtok eladására ezután nem került sor.

Egy tapolcai földesúr két helyen forrás után ásatott birtokán. Az egyik helyen 16, a másik helyen 32 méter mélységre ásatott, de vizre nem akadt. A sugárvessző segítségével egy harmadik helyen 15.5 méter mélységben sikerült a kutatott vizet megtalálnom.

A Gellért-fürdőnél a Sziklakápolna közvetlen közelében S. geológus utasításai alapján fúrásokat végeztek.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Meleg forrásvizet kerestek. Amikor már körülbelül három méter mélységben folyt a fúrás, a Gellért-fürdő igazgatójával a fúrás helyére mentem és a sugárvessző jelzése alapján kijelentettem, hogy nem fognak vizre bukkanni, mert néhány méterrel arrább kellett volna a fúrást megkezdeni.

Mindazonáltal tovább fúrtak azon a helyen, ami sok költséggel járt, de magától értetődően semmi eredményre nem vezetett.

Az öntudattal telt birodalmi német tudósok Német-Délnyugat-Afrikában eltöltött kétév iszorgos tevékenység után kijelentették, hogy ott viz egyáltalában nincs. A német császár ezután — dacára a tudósok »szakvéleményének« — »Landrat von Uslar«-t, a vesszőkutatót küldötte oda. A kutató nyolcszáz helyet jelölt meg, ahol kutatások végezhetők. Ezek közül 217 helyen végeztek furásokat; eredmény: a megjelölt helyek 80 százalékánál találtak vizet és az esetek 90 százalékában még a mélységnek a vessző segítségével történt megállapítása is helyes volt.

Ami a bányászat kérdését illeti, nemzetgazdasági szempontból itt is igen nagy szolgálatokat tud tenni a vesszős kutatás. Egy komárommegyei nagybirtokos erdejében szénkutató fúrásokat végzett egy nagyvállalat. Egy alkalommal e sorok irója a földbirtokossal együtt a fúrások helyére ment. Átvizsgáltam a fúrások helyét és környékét és megállapítottam, hogy szén valóban van, de eredménytelenek lesznek a fúrások, mert nem jó helyen, a lelőhelytől mintegy 8 méternyire kezdtek munkába. A többszáz méter mélységű fúrás eredménytelennek bizonyult.

Még egy klasszikus példa. Német geológus és német sugárvesszős közösen kutattak át Németországban egy vidéket. A geológus kijelentette, hogy ő jól ismeri az egész környéket, négyesztendei tevékenység után és az egyik helyen határozottan állította, hogy ott kőszénnek kell lennie. A vesszős viszont azt állította, hogy ott vas van. A fúrás során markezitet, tehát kénes vasércet találtak. E példák világosan mutatják, hogy nemzetgazdasági szempontból milyen előnyökkel jár, ha birtokosok, szövetkezetek, községek szükség esetén igénybe veszik a megbízható vesszősök közreműködését.

A legújabb időben végzett alapos sugárkutattások a negativ földsugárzással is foglalkoztak, aminek nemcsak az egyes ember, hanem az állattenyésztéssel foglalkozó gazda, az erdőtulajdonos és a gyümölcstermelők szempontjából is igen nagy jelentősége van. Ugyanis — mint ez gyakran megállapítható — bizonyos földsugarak igen veszélyesek az élőlényekre, mert ezek megakasztják az életmegnyilvánulásokat. E sugarak jelenlétét a sugárvesz-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

szővel pontosan meg lehet állapítani, így tehát a vesszővel kutató gazdát, erdőtulajdonost és a gyümölcstermelőt súlyos kártól óvhatja meg. Oly herderejű tény ez, amellyel számolni kell. Még egy kérdést tesznek fel rendszerint azok, akik a sugárvesszős kutatás iránt érdeklődnek. Ez a kérdés pedig az: mi okozza a vessző kilengését.

A következőkben adandó magyarázat, jobban mondva hipotézis, amely mellé tudományos kutatásaim alapján állok, egyike azoknak az elméleteknek, amelyek a vessző kilengésére magyarázatul szolgálnak. Meglehetősen bonyolult kérdés ez.

A legújabb sugárkutatásokból tudjuk, hogy nemcsak a szervetlen anyagoknak, hanem az élő szervezeteknek is és mindenekelőtt az embernek kisugárzásai vannak, amelyeket már körülbelül 80 évvel ezelőtt Reichenbach, a nagy kutató »Od«-nak nevezett el. E kisugárzásokat fotokémiai úton be is bizonyították. Ma azt is tudják már, hogy a fémek pozitiv sugarakat, nemfémek — mindenekelőtt a viz, amelyben különféle anyagok feloldódtak — negativ sugarakat bocsátanak ki magukból. Ha tehát valóban minden anyag — mint a jelek mutatják — bomlásban van és ennek következtében láthatatlan sugarakat bocsát ki, akkor ez az anyagnak olyan távolbahatása, amelyet eddig nem ismertek.

Régebben abból a feltevésből indultak ki, hogy a vessző kilengésének az oka magában a vesszőben rejlik. Ez azonban teljesen lehetetlen, mert a vessző csak akkor mutat kilengést, ha arra alkalmas ember kezében van. Igy tehát bizonyos emberi tulajdonságnak kell átmennie a vesszőbe és a kilengést előidéznie. Ezt minden sugárvesszővel kutató egész világosan érzi, mert még jóval a valóságos kilengés előtt észreveszi, hogy valami a vesszőben — életrekel. Ez egészen sajátságos, egyéni megérzés.

Mint már említettük, tudjuk, hogy minden emberből sugarak áradnak és hogy a villamosság az emberi testben meglehetősen nagy szerepet játszik. Ugylátszik tehát, hogy az ember kisugárzása átáramlik a vesszőbe. Ezáltal a vessző pozitiv vagy negativ elektromos töltést kap, aszerint, amint a vesszőt tartó embernek pozitiv vagy negativ elektromossága van. Ha most a talaj ugyanolyan, vagy ellenkező sugarakat áraszt, a vessző vagy felfelé, vagy lefelé leng ki. Igy tehát azon feltevésnek kell bennünk megvalósulnia, hogy itt az elektromosság nagy alaptörvényének: a vonzásnak, vagy taszításnak elve érvényesül. Ezen az alapon a következő elméletet lehet felállítani: Minden emberben szunnyad a vessző felhasználására való képesség. A valódi vesszőkutatónál a képesség fokozott mértékben van meg és felszabadul az izmok megerőltetése

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

által, mert ez az elektromos, vagy az »Od«-kisugárzás fokát jelentékenyen fokozza. Ha már most az elektromosság egy fajtáját — nevezzük azt »Od«-nak — jelenlévőnek tekintjük, természetes, hogy ez a kezekben, legkivált pedig az ujjak hegyében gyülemlik össze, ahonnét azután átáramlik a vesszőbe.

Ezzel a sugárvesszőre vonatkozólag a leglényegesebb kérdéseket megmagyaráztuk. Végül legyen szabad még a következőket megemlítenünk:

Franciaországban, Hollandiában, elsősorban pedig Németországban a forrásfúrások megkezdése előtt mindig igénybeveszik a megbízható sugárvesszősök munkáját, akik a mélyfúró és forrásfeltáró vállalatokkal közösen dolgoznak. A német geológusok, akik a sugárvessző jelentőségét eddig kétségbevonták, most már szintén együtt dolgoznak a vessző kezelőivel nemcsak annak megállapítása céljából, hogy a kijelölt helyen egyáltalán van-e viz, hanem annak konstatálása végett is, hogy a kérdéses talajban milyen nyersanyagok vannak. Magyarországon sajnos, a sugárvesszős kutatókkal szemben még igen gyakran bizalmatlanok. Ez igazságtalanság. A nagy német mezőgazdasági társulat — Landwirtschaftliche Gesellschaft in Deutschland — egyhangúan a sugárvessző alkalmazása mellett döntött.

Mért ne lehetne ezt hazánkban is megtenni?

Vadásztörténetek

Cserkészeten és lesen

Irta: *dr. Jármy István.*

Előző cikkem 1920. évi kis cserkésztörténetről szólott. Azóta sok viz lefolyt a Dunán, de sajnos nálunk Esztergomban még mindig határfolyó maradt, tavaszi áradáskor haragosan hömpölygeti zavaros hullámait, mintha elégedetlenségét akarná kifejezni vele, hogy a bölcs trianoni határcsinálók nemcsak egyenlő sorsra itélték az Ipoly patakkal, de egyenlő rangot is adtak neki, mikor ez utóbbi kis határpatakra is kimondták, hogy hajózahtó folyó.

Vadászterületünkhöz két dunai sziget is tartozik, 700 holdat tesz ki a kettő, körül a viz mellett sűrű füzesekkel és bőséges szederindás aljnövényzettel borítva. Az 1928-ik esztendőben, mikor a területet átvettem, két kis őzgidát hozattam a szigetekre, egy bakot és egy sutát, telepítési célból. Azóta állományunk a gondos kezelés mellett, úgy felszaporodott, hogy a múlt évben már három bakot és 2 öreg sutát lőttünk ki. Őzeim úgy megszokták a vizet,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

hogy egyik szigetről a másikra úgy uszkálnak át, mint a vidrák, télen kitünően élnek a szederindán és a részükre gajazott nyárfa-rügyeken, fagyöngyökön. Sózóikat csontlisztel és mésszel keverem és ennek köszönhetem, hogy a múlt évben németországi sógorom egy olyan szép hatos bakot hozott terítékre, mely számtalan őztrofeái közt is a legjobbak közé számít. Ma már az őzállományom 20—23 darabból áll és, ha nagy árviz nem jön, remélem, még sok örömet fog okozni és sok szép cserkészetben lesz részem.

A múlt év május 19-én, hajnalban, szintén cserkészetre mentem fiammal együtt hajnali 2 órakor, még a városi lámpák fénye mellett indultunk a dunai séttányon ki a városból. A Korona kávéházban még javában dörömbölt a cigány és a jókedvű lumpok szállingóztak kifelé a kávéház ajtaján és nem kis bosszúságunkra »sok szerencsét« kívánsággal üdvözöltek. Kiérve a városból, a Duna partján igyekeztünk az 5 kilométernyire fekvő komp átjáróhoz, hogy onnan ladikkal a szigetre átkeljünk.

A komp-átjárónál várt vadőröm. Mielőtt azonban odaértünk volna, egy parti füzes mellett kellett elhaladnunk. Még alig derengett, mikor a füzes széléhez értünk, még a madarak sem kezdték meg ébresztő dalaikat, kissé korán jöttünk. A füzes alját elöntötte a tavaszi áradás. Hátraszólok a Mauseremet hozó fiamnak, szusszantsunk egy kicsit és megállok, hogy egy cigarettát elszívjak. Ebben a pillanatban a füzesből viztocsogás üti meg a fülemet, majd mindig erősbödő olyan zaj, mintha valami madár szárnyával csapkodná a vizet. Fiam a fülembe súgja: »Édesapám, itt egy róka garázdálkodik, biztosan vadkacsát fogott és az veri a vizet a szárnyával.«

Hirtelen átveszem a Mausert fiamtól, rajta volt a céltávcső és a lehető leghalkabban belecsúsztatok egy töltényt. Mindez azonban nem ment minden zaj nélkül és ennek dacára a tocsogás és vizcsapkodás zaja mindig jobban közeeldett és erősebben volt hallható. Közben az égbolt is derengeni kezdett, a szigetről már hallhatók voltak a fácánkakasok ébresztő kukorékolásai, megszólaltak a rigók és én ott állok a füzes szélétől 20 lépésnyire, minden fedezék nélkül, lövésre, illetve célzásra kész fegyverrel. Nem látok semmit csak a közeledő, mindinkább erősödő zajt hallom, márt azt kezdem hinni, hogy valami orvhalász fog a füzesből kibukkanni, amikor fiam halkan súgja: »ott a fűzbokor alatt mozog valami.« A hajnali homájban szememet megerőltetve nézek az adott irányba és látok egy fejalakot, amint a szájában két oldalt valami nagy szürkeség vergődik.

Teljesen megvoltam róla győződve, hogy tényleg a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

róka fogott egy tőkés kacsát és most azzal küszködik a partra, hogy megfojtsa. Pillanatnyi időm sem volt több, mint ahogy ez átvillant agyamon, hirtelen a fekete pontot behozom a céllátcsőbe és a már előre felhúzott rögtönzővel leadom a lövést. Pillanatnyi csönd és nem mozdul semmi, de nem is látok semmit, mert a fűzbokor alja, mely a vizet érte, még azt is eltakarja, amire lőttem. Fiam csizmában volt és a belövés helyén begázol a vízbe a fűzbokor közé és a meglepetés hangján kiált fel: »Édesapám tudod-e, mit lőttél?!« — és már hozza is ki a bokor alól a vizből, legnagyobb meglepetésemre a meglőtt vidrát, a szájában görcsösen tartó, gyönyörű nagy tükörponttyal együtt.

A lövésre vadőröm és a révész is megjelentek és azt hitték, hogy meglőttem azt a bakot, amelyik a szigetekről a szántóföldekre szokott kiváltani. A nagy meglepetéstől alig tudtunk szóhoz jutni. A vidra — szerencsére — a lövést tarkójára kapta és nem volt ideje zsákmányát szájából kiereszteni, horgos szemfogai még a lövés után is olyan görcsösen kapaszkodtak a tükörponty hasába, hogy azt csak nehezen tudtuk kiszabadítani.

Közben megvirradt és áteveztünk a Körtvélyes szigetre a vadászkunyhóhoz. Megkezdődött a fotografálás, a ritka zsákmány feletti gyönyörködés. A vidra az orrától a farka végéig lemérve 127 centiméter volt, szépen kifejlett öreg kani példány. A tükörponty sem volt azonban kutya, mert ott nyomban a halászok vonós mérlegén lemérve, élve 1½ kilót nyomott. Mindenesetre kár lett volna a vidrának megenni, mert estére feleségem hármunknak készített belőle kitűnő rántottpontyot.

A harmat felszikkadása után még egy órát cserkésztünk, mert tapasztalatom szerint ilyenkor ismét mozognak és szárítkoznak az őzek, de ez már nem járt olyan szerencsével, mert fiam elhibázta a neki adott bakot.

A dúvadhívó használati módja

Minden vadászterület tulajdonosa azon iparkodik, hogy hasznos vadállományát a legjobb tudása szerint szaporítsa, amit különösen az által érhet el, hogy pusztítja a kártékony ragadozókat, melyek télen-nyáron nagy kárt tesznek a dédelgetett, hasznos vadállományban.

Különösen téli időben, — amikor a duvad-gereznák már értékesek s az iparkodó vadóvó jövedelmét szaporítják, — érdemes foglalkozni a duvadhívóval.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Ha fagyos a föld vagy hó borítja a vidéket, a róka, nyest, vadmacska nehezebben tudja megszerezni mindennapi táplálékát s így a duvadhívó csalihangjára, — mely a nyúl síró hangját utánozza — feltétlenül beugrik. A pagonyjárás alkalmával mindig zsebben legyen a duvadhívó s a vadóvó úgy ejtse útját, mintha fővadra cserkészne: használja fel az olyan utakat, ahol zörgés nélkül mehet. Ha friss duvadnyomot talál, keressen jó szél irányában fa vagy bokor mellett fedezéket, álljon 2—3 percig csendesen, majd fújjon a sípba egymásbafolyó kettős, gyors lökéssel 8—10-szer, mintha azt akarnók mondani: fa-vég, fa-vég... Aki hallott már nyulat sírni, az könnyen kicsalja a megfelelő csalhangot. A fegyvert lövésre készen tartsuk. Majd 2—3 perc várakozás után újra hívjunk 6—8-szor. Ha látjuk ,hogy a duvad a hang irányában óvatosan közeledik, 1—2-szer halkabban hívjuk s engedjük elég közel jönni s akkor lőjjük agyon.

Igen szép eredményt érhetünk el a duvadhívóval a sűrű erdőkben, különösen a melegebb, déli oldalon, hol előszeretettel tanyázik a duvad és sütkérezik a kotorék előtt. A jó szélre nagyon vigyázzunk. A hívás módja, mint előbb.

(Ilyen kirándulások alkalmával egy sűrűszövésű zacskót és egy kisebb nyúzókést vittem magammal, — mert melegiben jobb a duvadnyúzás. A gereznát a zacskóba teszem és jól összekötöm.)

Holdvilágos, hóborított éjszakákon fehér köpenyben jártam a pagonyt s ahol duvadat gondoltam, jó széllel elhelyezkedtem és hívtam. Legjobb hely az erdő széle, vagy a földeken levő remiszek széle, — a róka éjszaka különös előszeretettel a kulturföldeken vadászik.

Ilyen éjjeli híváson gyakran lőttem kóbor ebet és hang nélkül vadászó farkaskutyát, mely különösen sok kárt tesz a fő- és apróvadakban.

A farkaskutyát napközben rendszerint kötve, vagy a szobában tartják s csak éjszaka engedik szabadon, hogy a házat őrizze. Éjszakára legtöbbnyire elcsavarognak s a vadászterületeket járják. A duvadhivóra jól jönnek.

Szerény véleményem szerint a farkas is reagál a duvadcsalogató nyulsírásra, különösen kemény télidőben, mikor nagyon éhes.

Nemcsak télen, de tavasztól őszig is eredményesen használható a duvadhívó. Minden vadóvó tudja, hogy a róka, vadmacska, görény, kóbor eb, kóbor macska, továbbá a héjja, szarka, varjú, stb. a legnagyobb ellensége a vadfiókáknak s a fészekben levő tojásoknak. Árokmenti bokor vagy fa is elég fedezéket nyujt, hogy sikeresen használhassuk a duvadhívót a fentebb leírt módon. A felsíró

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

duvadhívó hangjára megélénkül az erdő a szarkák és varjak károgásától s gyakran egy helyből 5—6 lövést is leadhatunk a felettünk kóválygó, vagy száraz ágra leszálló szárnyas ragadozókra.

A hivatásos vadóvó nemcsak apró vadjaink ellenségeit pusztíthatja így sikeresen, de egyben szép lődíjra is tehet szert; — a nem hivatásos vadásznak pedig kellemes szórakozást nyújt a duvadhívás új sportja.

Vadászüdvözlettel

Storczi Mátyás.
ny. m. kir. udvari vadászati tiszt.

A kert

Rovatvezető: *Fazekas Gyula* főkertész.

Az Erdő szerkesztősége a legutóbbi közgyűlés hatása alatt a lapban új rovatot nyit, amelyben nemcsak a kartársaknak, hanem a családtagjaiknak is szolgálatára akar állani. Azt akarjuk, hogy »Az Erdő« értekezését necsak a kartársak, hanem családtagjaik is örömmel várják. Tudjuk azt, hogy egy kis virágoskert, konyhakert mindenütt van.

Tudjuk azt, hogy az erdész feleségének első dolga, ha új helyen telepednek le, hogy a ház körül kis kertet csináljon. Ebben a rovatban minden olyan kérdésre, amely azt célozza, hogy a virágoskert szebb legyen, hogy a konyhakert többet teremjen, készségesen állunk rendelkezésére olvasóinknak. Minden egyes hozzánk beérkezett kérdésre válaszolunk vagy ebben a rovatban, vagy, ha felülbélyegzett válaszborítékot kapunk, levélben. Azoknak a kartársainknak, akiknek módjukban van gazdálkodni, minden olyan kérdésre, amely földdel, annak megmunkálásával, a termesztendő növényekkel, vagy ezeknek betegségeivel kapcsolatos, szintén rendelkezésére állunk.

Minden hozzánk küldendő érdeklődésnél kérjük, hogy a körülményekről a lehető legrészletesebben számoljanak be, mert rovatvezetőnknek csak így lesz módjában tájékozódni és érdemes tanáccsal szolgálni.

Azt reméljük, hogy ezzel a lépésünkkel lapunkba új színt hozunk, olvasóinknak pedig sok örömet szerzünk és komoly hasznukra lehetünk.

A RÓZSÁKRÓL. Mikor olvasóink a lapot kézhez kapják, a rózsák első virágzásának éppen vége van. Most van az az idő, amikor lelkiismeretesen és némi szakismerettel kell rózsafáinkat megvizsgálnunk, hogy a második, sőt a harmadik virágzást biztosítsuk.

Ha egy növényt olyan ápolásban akarunk részesíteni,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

amely az ő igényeinek legjobban megfelel, ahhoz tudnunk kell, hogy az illető növény honnan származik és minden igyekezetünkkel azon kell lenni, hogy megadjuk neki azokat az életfeltételeket, amelyekben az őshazájában ápolás nélkül is része van.

A rózsa Perzsiából, Indiából és Kis-Ázsiából került hozzánk. Ha megvizsgáljuk, hogy ezeken a területeken, ahol őshazája van, milyen körülmények között él, azt találjuk, hogy ezek a területek talaj szempontjából a legváltozatosabbak. Ezeken a területeken találunk homoktól a legnehezebb kötött talajig mindenütt olyan pompázó rózsákat, amilyenekről fogalmunk sem lehet. Ebből azt látjuk, hogy rózsát bármilyen talajba ültethetünk, föltéve, ha a talaj táplálékban bővelkedik.

A másik körülmény, amelyre tekintettel kell lennünk a rózsák őshazájával kapcsolatban: a hőmérséklet. Az említett területeken nyáron 40—50°-os meleg van és a hőmérséklet sohasem száll a 10 C° alá. Ebből az következik, hogy nálunk a rózsák májustól októberig virágozhatnak, mert ezek a hónapok azok, amikor a hőmérséklet nagyobbrészt 10 C° fölött van. A másik következtetés, amit a rózsa őshazájáról, hőmérsékleti viszonyaiból levonhatunk az, hogy télen a rózsa nálunk védelemre, takaróra szorul.

A legfontosabb és épen időszerű munka a fák és bokrok tisztogatása és visszametszése. A tisztogatás munkájánál tartsuk mindig szem előtt a következőket:

1. Az elhalt részeket a koronából kivágjuk.

2. Eltávolítunk tőből minden olyan hajtást, amely túlságosan vékony, életképtelen.

3. Tőben eltávolítunk minden olyan hajtást, amely a fa, vagy bokor szabályos alakját elrontja. Ilyen hajtásnak tekinthetjük azt, amely a korona szélétől a belseje felé irányul. Közel egymáshoz, párhuzamosan növő ágak közül a gyengébbet levágjuk, az elvirágzott hajtásokat pedig visszavágjuk. Ha a visszavágás körüll szabályszerűen járunk el, akkor később igen kevés párhuzamos és befelé növő águnk lesz és így nem leszünk kénytelenek a fáinkat szükségtelenül gyengíteni. Épen ezért az elvirágzott ágakat mindig a koronától kifelé álló szem fölött vágjuk vissza. Az erősebb ágakon lehetőleg úgy válasszuk ki ezt a kifelé álló szemet, hogy 4—6 szem maradjon meg. A gyengébb ágakon 2—3.

Van néhány rózsafajtánk, amelyeket úgy kell megmetszenünk, hogy az erősebb ágakat majdnem teljes egészében meg kell hagynunk, mert ezek a fajták az öreg fáról hozzák a virágot. Ilyen fajta azonban kevés van.

Azt szokták mondani, hogy a rózsa a virágok király-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

néja. Nekünk ehhez az a hozzátevésünk van, hogy alig van még virág, amelyet minden különösebb kertészeti felszerelés nélkül az erdészember házának díszítésére felhasználhat. Kívánatosnak is tartjuk azt, hogy minden erdészember a háza táját ültesse körül rózsabokrokkal. Az erdészember ugyanis minden áldozat nélkül, szinte játszva, olyan rózsatelepet létesíthet, amelyet mindenki meg fog irigyelni tőle. Az erdőn való jártában-keltében számtalanszor szinte megbotlik a vadrózsabokorban, amely kitünő alanya a nemesített rózsának, az erdész ezt fáradtság nélkül hazaviheti és háza körül elültettheti. A vadrózsa, mint gyomnövény, különben is kötelességszerűen kiirtandó és így a vadrózsák ültetésével összekötjük a kellemeset a kötelességszerűvel. Tanácsos az alanyokat mindig bokoralakban nevelni, mert a rózsának az igazi alakja a bokor. Hogy miért, erre majd más alkalommal fogunk az esetlegesen érdeklődőknek felvilágosítást nyujtani. Még csak arra ügyeljünk az ültetésnél, hogy az alanyokat ne ültessük északi falak tövébe vagy fák alá.

Ha az alanyból a megfelelő telep megvan, rovatvezetőnk módot fog találni arra, hogy a szemzések és nemesítések körül felmerülő tudnivalókat annakidején közölje és arra is fog törekedni, hogy mindazoknak, akik a nemesítéshez szükséges anyaghoz hozzájutni nem tudnak, ezekkel őket ellássa.

Pénztári beszámoló

Május havi befizetések folytatása: Bank István Mecsekalja 5, Czepeczancz Pál Miskolc 10, Galda Mihály Pilisszentkereszt 10, Nagy Vince Vajszló 3, Juhász András Hajduhadház 35.80, Juhász János Putnok 10, Kurali Gyula Kosd 18, Rónás Ferenc Somoskőujfalu 6, Farkas József Hidegkút 10.30, Kollmann Jenő Dömös 3.50, Ilanszky Ernő Királyszállás 6, Magyar József Almamellék 10, Ünnep István Huszárokelő 6, Sárkóczy József Szolnok 5 P. Összesen: 509.52 pengő.

Június havi befizetések: Csóka József Budapest 2, Erdész Ferenc Vaskut 2, Orosz László Szombathely 10, Ujlaky Tivadar Telki 5, Bugri József Pestszentlőrinc 10, Horváth József Salgótarján 10, R. Kovács István Karcag 6, Mocsári Rezső Putnok 10, Nagy Sándor Orosháza 6 Berze Lajos Gödöllő 6, Deáky Dezső Kaposvár 2, Fehér István Döbrököz 1, Kasza József Kaposvár 2, Müller István Csopak 10, Némethi Lajos Tarpa 5, Novodárszky Gyula Ládierdő 12, Petkovits Henrik Döbrököz 1, Soós Károly Miskolc 3, Szentirmai Sándor Budakeszi 5, Szörényi József Kaposvár 2, Támton Imre Hajmáspuszta 5,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Tölgyes Lajos Pilisszentkereszt 5, Bezeréti Lajos Miskolc 5, Gaál Dániel Hollós 3, Hegyi János Veszprém 2, Horváth József Kapuvár 5, Keresztes Ferenc Bakonycsernye 9, Kerényi Ferenc Hámor 3, Magyar Miklós Nyiregyháza 5, Milténvi János Gödöllő 3, Nagy Vincze Vajsztó 3, Stumpf Antal Sokorópátka 3, Tóth István Rábatótfalu 5, Zolnai Imre Hajdúböszörmény 5, Grellneth János Zalaendrőd 1.50, Hargitai István Gödöllő 5, Koltay János Zalabaksa 5, Kovács Lajos Tornyospálcza 5, Németi Ferenc Uzsapuszta 5, Pataky Árpád Szombathely 5, Ughy József Hont 4, Varga Lajos Rédics 5, Fekete József Gödöllő 5, Hornyánszky Antal Miskolc 10, Kapoli Pál Letenye 1.50, Péterváry Tivadar Esztergom 12, Schilling György Dunabogdány 5, Solymosi Jakab Visegrád 5, Solymosy János Budapest 3, ifj. Zöldi Ferenc Nagykőrös 5, Weidinger István Berenye 2, Eötvös Béla Nagybátony 1.40, Harihovszky József Miskolc 5, Kalota Jenő Sajólád 5, Mocsár Gábor Debrecen 5, Kósa József Nagykovácsi 5, Kozma Sándor Dunaszeg 1.50, Sárvári János Drégelypalánk 3, Szilágyi István Tengelicz 5, Varga János Nádasd 10, Berzeviczi János Falnémet 10, Kelemen József Varbó 5, Kovács József Eplény 6, Simonyi Antal Nőtincs 25, Szalay Péter Mekényes 4 pengő. — Folytatása lapunk következő számában.

JULIUS HAVI ERDÉSZETI TEENDŐK.

Erdőhasználat. A ritkításokat, fafuvarozást, tuskó-irtást folytathatjuk.

Fokozatos felújítás alatt álló vágásokban a tarolás alá kerülő fák kiválasztása és megjelölése megkezdhető. Dolgoztassuk fel a tövön száradt fákat.

Kosárfonó füzvessző a hó vége felé, a második nedvkeringés beálltával ismét nyeshető.

Erdőművelés. A csemete-kertek a gyomoktól tisztántartandók, száraz időjárás mellett, különösen a vetések öntözendők és beárnyalandók; lazítsuk fel a csemeteágyak talaját. Készítsünk komposzt, gyephamut csemetekertjeink közelében.

Beerdősített területeken védjük a csemetéket a gyomok, lágy fanemek elnyomása ellen ,sarlózás, illetőleg a lágy fák és cserjék kiszedése által. Az ősszel beerdősítendő területeken, különösen nagyon kötött talajon az ültetőhelyek előre elkészítendők.

Erdővédelem. Őrködjünk a legeltetési tilalmak megtartása felett, legyen gondunk a tűzbiztonságra. A határok bejárandók, esetleg kijavítandók és a hiányos határjelek esetleg újakkal pótlandók.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Pusztítsuk csemete-kertjeinkben a lótetűt és a cserebogárpajorokat. A szuk által ellepett fogófákat hámoztassuk le és égessük el a kérget, a szükséges új fogófákat döntessünk.

Mellékhaszonvételek. Szénégetés, mészégetés és fuvarozás folytatandó. Nagy városok közelében értékesítsük az erdei gyümölcsöket.

Építkezések. Az építkezési munkák, valamint a tervezések és felmérések folytatandók.

Erdőrendezés. A becslési, felmérési és egyéb külső munkákat folytassuk.

JULIUS HAVI VADÁSZATI TEENDŐK.

Július hónap a zabérés ideje. Ilyenkor a vaddisznók tömegesen jelentkeznek. Az őzbak e hónap 20.-a körül üzni kezdi a sutát. Teendők: a ragadozókat, szarkákat, tarka varjakat pusztítsuk szorgalmasan; gyűjtsük tovább a puha lombtakarmányt; újítsuk fel a sózókat. Lőhető egész hónapban az őzbak, nyári lúd és tőkés kacsa, egyéb vizi madarak. Az őzbak könnyen ugraszthatő, ezért az igaz vadász csak erős bakra emel fegyvert. Vaddisznóvadászatnál a malacos kocát kímélni kell; igaz vadász nem lövi.

EGYESÜLETI HIREK

Több kartársunk felszólítására mindenkit értesítünk arról, hogy illetékes helyre felterjesztett memorandumunkra mindezideig választ nem kaptunk. Mi magunk még nem is várjuk a választ, mert hisz nagyon jól tudjuk, hogy az ilyen felterjesztések útja igen hosszadalmas. Amint valami hírt kapunk, lapunkban egész terjedelmében leközöljük.

Örömmel értesítjük a kartársainkat, hogy azok közül, akik a közgyűlésünkön is ismertetett okokból az egyesületből kiléptek, igen sokan ismét kérik ujbóli felvételüket. Bízunk abban, hogy ezeknek a megtért bárányoknak a gondolkodásmódjuk is meg fog változni és egyesületünknek derék tagjai lesznek. Hisszük azt, hogy kartársaink is helyeslik azt a magatartásunkat, hogy ezeket a »visszatérő bűnösöket« szívesen és szemrehányás nélkül fogadjuk.

Felszólítjuk mindazokat az állásnélküli kartársainkat, akik nálunk még nincsenek nyilvántartva, hogy címüket bőséges adatokkal ellátva hozzánk küldjék be, mert a közgyűlés felhatalmazására állásnélküli kartársaink ügyében új akciót kezdeményezünk.

Lapunk júniusi számában sajnálatos félreértés folytán a június havi vadászati teendők rovatában a lőhető vadak között olyan vadak is szerepelnek, amelyek nem lőhetők. Félreértések elkerülése végett közöljük, hogy nyári lúd, tőkés kacsa és egyéb vizimadár nem lőhető júniusban.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

AZ ERDŐ

X. ÉVFOLYAM | 1936 AUGUSZTUS | 8. SZÁM

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: DARÓCZY MÁRTON.

A lap havonta egyszer jelenik meg. Előfizetési ár: egész évre 6 pengő, fél évre 3 pengő, negyedévre 1.50 pengő. Egyesületi tagoknak a tagdíj fejében jár. A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok, stb.) Az ERDŐ szerkesztőségéhez: Esztergom M. kir. Erdőgazdasági Szakiskola küldendők.

Toborzó.

Friss lendületre, uj munkálkodásra van szüksége egyesületünknek. Az ujabb megmozdulás olyan természetű, hogy abból ki kell venni a részét a tagoknak is.

Ezzel az alkalommal megnyugtathatom a kartársakat, hogy semmi ujabb anyagi megterhelésre, az általános szegénység közepette az erdésztársadalom semmi ujabb anyagi áldozatkészségére nem gondolunk és nem is gondolhatunk. Arról van szó csupán, hogy azokat a tekintélyes erőket, amelyeket országszerte az egyelőre szervezetlen erdészek jelentenek, táborunkba hivjuk és ezáltal önmagunkat erősítsük.

Tagadhatatlan ugyan, hogy egyesületünk az utóbbi időben hatalmas lendülettel előretört, ez azonban nem jelenti azt, hogy most már elmerengve és boldogan szemlélődhetünk, mert ez az előretörés még nem olyan foku, hogy most már erőnk tudatában bizakodva kezdhetnénk nagy terveink megvalósításához.

Az egyesületi új nyugdíjpénztárra, az erdész árvaházra, az erdészotthonra gondolok, amely intézmények megvalósításához még mindig hozzá sem kezdhetünk. Olyan ember, akiben él a vágy az alkotásra, akiben a közösség szeretete és boldogulása iránt leküzdhetetlen ösz-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tön dolgozik, soha le nem mondhat arról, hogy ne csak a szebb jövőben való bizakodással, reménykedve és tétlenül várja az idők jobbrafordulását, hanem friss tempóval, önmaga szabja meg a fejlődés iramát és az eljövendő idők méhében szunnyadozó célokat minél előbb, minél hamarabb hozza napvilágra.

Azon legyünk tehát minden igyekezetünkkel, hogy egyesületünk fejlődésének, naggyá és erőssé tételének göröngyös és vesződséges útját megrövidítsük. Ezt a célunkat úgy érhetjük el legrövidebb úton, ha minden egyesületi tag igyekezik megnyerni terveinkhez a környezetében élő kartársakat, mindazokat, akik egyesületünknek még nem tagjai. Minden kartárs, ha sokat nem is, de legalább egyetlen társát, akivel gyakrabban érintkezik, felvilágosíthatja szép és nagy terveinkről, megnyerheti eszméinknek és ezáltal nemcsak az egyesületet, hanem önmagát is megerősíti.

Kétségtelen, hogy ezt fáradozás nélkül könnyen megteheti és az is kétségtelen, hogy ezzel a lelkes munkájával olyan hatalmas lökést ad a jó ügynek, amely évek fáradtságos munkájától és hosszú, meddő várakozástól ment meg mindnyájunkat.

Bontsunk zászlót tehát és toborozzunk új tagokat!

Én megmutattam az utat, megadtam az eszmét és ezzel a Ti kezetekbe osztom szét a munkát, amely oly könnyű és eredményeiben annyira fontos.

Éppen ezért kérlek mindnyájatokat, gondolkozzatok a dolgon, de ne sokat, ne hosszú ideig, hanem hamarosan határozzátok el magatokat és csináljatok a dologból lelkiismereti kérdést.

Felmerült a gondolat, hogy azoknak, akik a toborzásban a legtöbb lelkesedéssel és valóban eredménnyel működnek közre, az egyesület valamiféle jutalmat, ellenszolgáltatást ad. Ezt a gondolatot azonban elvetettük.

Elvetettük pedig azért, mert a köz szeretete és a köz javára való munkálkodás szent ügy és a magyar erdész már sokszor megmutatta, hogy a közösségnek hűséges és lelkes harcosa, jutalmakkal pedig esetleg csak kedvét szegnénk, a toborzásnak pedig ezáltal üzleties színezetet adnánk.

Elhatároztuk, hogy ehelyett az eredményesen toborzó kartársaknak a közgyűlés előtt mondunk köszönetet, lelkes és önzetlen munkálkodásukért pedig az egyesület hivatalos lapjában, azonfelül külön levélben fejezzük ki hálánkat és elismerésünket.

Daróczy Márton.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A földsugarak.

Jelentőségük az egyes emberre, állattenyésztőkre és gazdákra nézve.

Irta: *báró Lütgendorff Kázmér* gyal. tábornok.

A földsugárkutatás a tudománynak egy egész fiatal hajtása, mert még kb. 80 évvel ezelőtt báró Reichenbachot, a zseniális kutatót, midőn azon tételét hangoztatta, hogy »az összes szervetlen és szerves anyagok, valamint az összes élőlények aetherfinomságú sugarakat lövelnek ki«, a tudósok gúny- és nevetség tárgyává tették. Még csak most nyert állítása elismerést, amikor a rádióaktivitás ismerete köztudatba ment át.

A legutolsó időkben foglalkozik behatóan a tudomány a kozmikus sugarak hatásával (Piccard stratosférarepülő, Cosyns, stb.) míg a negativ földsugarakra, melyek emberekre, állatokra és növényekre hatalmas befolyással vannak, a természettudósok és orvosok kevesebb figyelmet fordítanak.

A földsugarak ugyanis a tudomány számára még teljesen új terrénumot képeznek.

Egyelőre csak annyit tudunk, hogy a föld belseje nagyon hasadt és repedezett, hogy a földalatti kőzettömegek hasadtak és sokszorosan repedezettek, hogy ezen hasadékok legnagyobb része megtelik vízzel, hogy ezen hasadékokban és ráncokban sugarak — az úgynevezett *földsugarak* — gyűlnek össze, melyek szabad utat nyernek a föld felületére és azon túl a légkörbe. Valószínű, hogy a folytonos atomváltozás következtében a föld alatt keletkeznek. Sem keletkezésük, sem pedig a földsugarak sajátszerű tüneményének természettani alapja egyelőre nincs tisztázva.

Hogy a földsugarak hatását emberekre, állatokra, növényekre lehetőleg megértessem, szükségesnek látszik egy kis elméleti magyarázatot adni.

Az uránfém rádioaktiv sugarai tudvalevőleg alfa, betta gamma és delta sugarakra bomlanak. Mindezen sugarak a gamma-sugarak kivételével könnyen absorbeálódnak és nagyon csekély átütőképességgel birnak. Lényegesen elütnek ezektől a gamma-sugarak. Ezeknek éppen úgy, mint

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

a kemény röntgensugaraknak, hatalmas átütőképességük van és nem téríthetők el.[1]

A földsugarak nagyon hasonlítanak a gamma- és röntgensugarakhoz, ezektől azonban lényegesen abban különböznek, hogy eltéríthetők.

Elégséges tudni, hogy számos, csakis hatása által ismert földalatti erőmező — különösen földalatti vizerek — merőlegesen fölfelé irányuló, rövidhullámú, hatalmas átütőerejű sugarakat lövel ki, melyek majdnem valamennyi szerves lényre nagyon ártalmas, úgyszólván életellenes hatást fejtenek ki. A földsugarak átütőképessége oly hatalmas, hogy pinceboltozatokon, betonrétegeken, valamint a fölöttünk épült lakóházak emeletein a legnagyobb könnyűséggel hatolnak át.

A földsugarak csaknem mindenütt, hol szabályos, hol szabálytalan, többnyire meanderszerű szalagok, sávok és vonalak formájában, nem ritkán mint pontok és síkok lépnek fel, általánosságban állandóak. Szünetelés, áthelyezkedés, vándorlás jelei hosszabb időközökben hébe-hóba észlelhetők, főleg földrengéses területen.

A földsugarak hatása az emberre.

A rákos megbetegedések kétségtelenül az emberiség egyik legnagyobb csapásának tekinthetők. Hogy ezen csapás ellen sikerrel védekezhessünk, ismerni kell ennek a kórokozóját. Az orvosi tudománynak azonban ezt ezideig kikutatni nem sikerült. A német forráskutatók és rákkutatók: dr. Machts és dr. Rambeau, valamint Pohl báró[2] azzal akarnak a rákos megbetegedések kórokozójára világosságot deríteni, hogy ezt a földsugarakban keresik. Eziránti kutatásaikat ezideig ugyan nem ismerték el kifogástalanoknak, mindennek daczára Németországban a rákkutató tudományos társulatok, u. m. a Reichsausschuss für Krebsforschung és a Zentralkomitée zur Erforschung und Bekämpfung der Krebskrankheit ezen irányt tudományos kutatás tárgyává tenni.

---

[1] Az alfa-sugarak héliummagvak, amelyek egészen rendkivüli gyorsasággal mozognak és rádioaktiv átalakulásoknál mindenkor héliumgázokat fejlesztenek. Ezek a magvak pozitiv töltésüek. A béta sugarak nagy sebességgel mozgó, negativ töltésű elektronokból állanak.

A gamma sugarak nem tartalmaznak töltést és ennek folytán magnetikus és elektromos erőkkel nem téríthetők el. Ezek a fényhez, valamint a Röntgen-sugarakhoz hasonló, csekély hullámhosszu elektromagnetikus rezgések.

A delta sugarak mindenkor az alfa sugarakkal együtt lépnek fel és tulajdonképen igen csekély mozgóképességű béta sugarak.

[2] Erdstrahlen als Krankheitserreger, Forschung auf Neuland, Von Gustav Freiherrn von Pohl. Egy könyvtárban sem volna szabad hiányoznia, orvosoknak és fizikusoknak kellene tanulmányoznia!

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Különösen Pohl megállapításai — lásd ennek nagyon érdekes munkáját »Die Erdstrahlen als Krankheitserreger« — mint évtizedekig tartó tudományos kutatások és gyakorlati tapasztalatok eredménye, valóban bámulatosak. A legszigorúbb ellenőrzés mellett, egy előtte ismeretlen városkában kifogástalanul meg tudta állapítani, nem csak azt, hogy mely házakban laktak rákbetegségben elhalt emberek, hanem még azt is, hogy mely szobákban és milyen helyen állottak az ágyaik. Mindez a varázsvesszőnek a földsugarak-okozta kilengéseinek megfigyelése által volt lehetséges.

Minden gondolkodó ember előtt, főképpen az orvosok előtt az a fontos kérdés merül fel, hogy nem a földsugarak behatása következtében lépnek-e fel a rákos megbetegedések? További kutatás ezen a téren világosságot derít ezen végtelen fontosságú kérdésre.

Azon körülményből, hogy mindazok a házak, amelyekben korai betegség okozta halálesetek és idült törődöttségek (rák, elnyomorodások, elmetegségek, stb.) fordultak elő, majdnem kivétel nélkül ezen titokzatos földsugarak behatásának vannak kitéve, azon következtetés vonható le: »Ne aludjál földalatti vizerek felett!«

Ezen sorok írója többizben jelölt meg a varázsvesszővel segítségével eféle kisugárzásnak kitett házakat. Azáltal, hogy a lakók hálóhelyeiket be nem sugárzott szobákba, vagy legalább a szobának be nem sugárzott részére helyezték át, a betegség tünetei megszüntek. A gyakori álmatlanságot egészséges, erősítő alvás váltotta fel.

Mióta az emberiség kulturája az embert az ősembertől mindinkább eltávolította, az ösztönszerűség mindjobban gyengült és ezen körülmény az oka annak, hogy a ma embere a földsugárzást alig vagy egyáltalában nem érzékeli. A vademberek a földsugarakat nagyon is megérzik és sátraikat ,melyeket földsugaras területre építettek, csakhamar lebontják.

Annak megállapítása végett, hogy egy bizonyos területet, egy házat, vagy annak egy részét földsugárzás éri-e vagy nem, egy megbizható forráskutató (Rutenganger) véleménye kérendő ki.

Ajánlatos kórházakat, klinikákat, szanatóriumokat, tüdőgyógyintézeteket, tan- és nevelőintézeteket, internátusokat földsugárzásra vonatkozólag megvizsgálni és legalább a hálótermeket oly épületrészekben elhelyezni, amelyek ezen káros sugarak hatásának nincsenek kitéve.

A földsugarak hatása az állatokra.

Minden állattenyésztőre és gazdára legnagyobb fontossággal bir állatállományának egészséges fejlődése, gya-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

rapodása. Földalatti vizerek azáltal, hogy a szöveteket megtámadják és lassankint tönkreteszik, az állatállományban a legnagyobb gondosság és a legjobb ápolás dacára nagyon gyakran érzékeny károkat okoznak. Milyen sokszor áll a gazda rejtély előtt, amelynek nyitját semmiképpen sem birja megtalálni. Miért fekszenek a nyájak a legelőn nagyon gyakran elválasztott csoportokban, úgy, hogy a csoportok között valóságos utca keletkezik? Az állatokat ösztönük készteti arra, hogy csak olyan helyre telepedjenek, amely földsugárzástól mentes. Egészen bizonyos, hogy az egyes csoportok között képződött utcák alatt földalatti vizerek folynak. Igy magyarázható meg az, hogy az egyik istállóban a jószág nagyon jól fejlődik, a másikban pedig nem; mindennek pedig az az oka, hogy az egyik istálló sugármentes, a másik pedig be van sugározva.

Általában megállapítható, hogy erősebb földsugárzás felett elhelyezett szarvasmarha szőrzete durva, fénytelen, az állatok nagyon gyakrán meddők, tehenek csak nehezen termékenyíthetők meg és nagyon gyakran elvetélnek.

Igy elhelyezett lovak szőrzete fénytelen, a lovak étvágya rossz, nagyon hajlamosak rheumára, a kancák nagyon nehezen termékenyíthetők meg, vagy egyáltalában meddők. Beteg lovat sohasem szabad besugárzott istállóban elhelyezni.

Disznók a földsugárzás iránt szintén nagyon érzékenyek. Malacok ilyen sugaraknak kitéve feltünően roszszul fejlődnek és éppen nem ritkaság, hogy a malacok még szopós korukban elpusztulnak.

Érdekes megállapítás, hogy a macskák legszívesebben oda fekszenek, ahol földsugarak érik őket. Talán ezzel hozható összefüggésbe, hogy a rheumás betegek macskaprém borítással igyekeznek fájdalmukat enyhíteni.

Méhek szeretik a besugárzott helyeket. Minél erősebb a besugárzás, annál jobb a méztermés. A méhrajok szívesen nyugosznak a besugárzott területek felett. Mindenütt, ahol a királyné a rajjal megtelepszik, erős földsugárzás észlelhető.

A hangyák is keresik a besugárzott területeket. Vándorlásuk mindig a legerősebb földsugárzás irányában történik.

Hangyasav és méhszúrás rheuma ellen hathatós gyógyszereknek bizonyultak.

Madarak a földsugárzás iránt sokkal érzékenyebbek, mint az emberek és más állatok. Fészket földsugarak fölé sohasem raknak. Földsugárzásnak kitett tyúkok rossz tojók. Ha a költést egynéhány nap után abbahagyják és

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

fészküket otthagyják, ez arra mutat, hogy a terület be van sugározva.

Nagyon ajánlatos lenne, ha a gazdatisztek és maguk a gazdák, valamint az állatorvosok ezekre a jelenségekre különös figyelmet fordítanának és ha maguk a varázsvesszőhöz nem is értenek, egy megbizható forráskutató eziránti tanácsát kikérnék. Ezen kiadások összehasonlítva azon károkkal, melyeket a földsugárzás az állatállományban okozhat, elenyészően csekélyek.

A földsugárzás hatása a növényekre.

Azon ismeret, hogy a földsugarak minden élő szervezetre gátló és romboló hatással vannak, magában foglalja, hogy ezen kártékony hatásukat a növényi szervezetre is kiterjesztik. Az őserdőben, ahol a legrégebbi időben egy földalatti vizér folyt, ezek szerint sem fa, sem bokor, sem bozót nem birt fejlődni. Ezen a legkényelmesebb közlekedést nyujtó, növényzettel be nem nőtt területen vette az ember, állat útját, ha az erdőn át kellett hatolnia. Ezek a szokásszerűen közlekedés céljára igénybevett területekből fejlődtek idővel vadváltóhelyekké, ösvényekké, utakká, melyek fennmaradtak még akkor is, amikor az erdők a település következtében már rég kipusztultak és a mai napig közlekedési vonalak maradtak. Innen magyarázható, hogy a falusi utak, melyek falvakat, majorokat, tanyákat itt összekötnek, nem egyenes vonalban haladnak, hanem a legkülönösebb módon, hurkokat, kanyarulatokat képezve.

Igy lettek a földsugarak úttervezőkké.

Ha az erdész szívéhez nőtt erdejét átkutatja, hogy az erdőállományról nagyjában tudomást szerezzen, a fák fejlődéséről és növéséről tájékozódjék, gyakran fogja tapasztalni, hogy a legkiválóbb talajon, dacára a szemlátomást egészen ugyanazon fejlődési viszonyoknak, nagyon gyakran különböző fejlődési rendellenességek, növekedési zavarok, gyakran veszedelmes betegségek észlelhetők egyes fákon és facsoportokon, melyek nemcsak a fának, mint anyagnak minőségét befolyásolják károsan, hanem gyakran egyes fák és facsoportok halálát is okozzák. Sőt nem ritkán tapasztalni fogja, hogy egyes, látszólag ugyanazon kedvező fejlődési körülmények között élő növények nem birnak gyarapodni, ágaik elszáradnak, a magból kikelt és jól fejlődő palánták elhalnak.

A legbehatóbb és leglelkiismeretesebb kutatások azon ismeretet eredményezték, hogy a földsugarakat kell az erdei fák elcsenevészesedésének, betegségeinek és gyakran elszáradásának okozóiul tekinteni.

Az erdésznek nagyon fontos tudni, hogy milyen ha-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tással vannak a földsugarak az egyes fafajtákra. Erre vonatkozólag utalok az *Erdészeti Lapok*-ban 1934. júniusában megjelent cikkemre.

Itt csak meg akarom említeni, hogy az összes tűlevelű fák és lombos fák a földsugarak hatását nagyon megsinylik, kivéve a tölgyet, amely a földsugárzás szempontjából nézve különc, amennyiben erőteljes fejlődéséhez azon földsugarakra, amelyek más fákat elpusztítanak, feltétlenül szüksége van.

Gyümölcsfák a földsugarak iránt sokkal érzékenyebbek, mint az erdei fák. A földsugárzás okozta megbetegedés az ágak elhalásában a kéreg és a fa rákszerű daganatainak fellépésében nyilvánul meg.

Tanácsos tehát a gyümölcsfák és bokrok elültetése, különösen azonban ültetvények létesítése előtt a terepet előzőleg varázsvesszővel megvizsgáltatni, nehogy a fák földsugaras területre kerüljenek.

Míg a földsugarak a legtöbb növényre ártalmas befolyással vannak, úgylátszik a gyógynövényeknek erőteljes gyógyhatás kifejtéséhez ezekre feltétlenül szükségük van. Különböző hagyományok és a néphit erre enged következtetni.

Orvosok és gyógynövénytermelők együttműködése lenne szükséges, hogy a besugárzott és be nem sugárzott gyógynövények gyógyhatásáról végleges ítéletet mondhassunk.

Végül még egy szót a *villámcsapásról*.

A villám nem csap be mindenhová, szabály és választás nélkül, hanem mint ismeretes, a pozitiv felhővillamosság ott sül ki, ahonnét az erős negativ elektronáramlás a földről a felhőkhöz vette útját, azaz ott, ahol a legerősebb földsugarak szállnak felfelé.

A legerősebb földsugarak ott löveltetnek ki, ahol a föld alatt hatalmas vizfolyások kereszteződnek. Ha az ember olyan fákra bukkan, amelybe a villám többször belecsapott, akkor kétségtelen, hogy ezek ilyen terület fölött állanak. Ebből következik, hogy aki házat, pajtát, istállót akar építeni, egy megbizható forráskutató által állapíttassa meg, hogy a választott hely nem fekszik-e földalatti vizerek kisugárzása felett. Ezen irányban e sorok írója sokizben szolgált szakszerű tanáccsal.

Ebből a rövid fejtegetésből kivehető, hogy milyen nagy fontosságot és jelentőséget kell a földsugaraknak tulajdonítani.

Ezen új problémával a tudomány és a gyakorlat embereinek még behatóan kell foglalkoznia az emberiség, az állattenyésztés, az erdő és a kertgazdaság javára.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A takarmányozás befolyása az agancs fejlődésére.

Irta: *dr. Jármy István.*

Azok közé az emberek, mondjuk szűkebben meghatározva, vadászok közé tartozom, akik mindig meghallgatják mások véleményét (sőt vadászélményeit is), azonban amit a vadászat és vadtenyésztés szempontjából meggyőződéssel helyesnek találok, azt nem lekicsinyelni, hanem a köz érdekében továbbadni igyekszem.

Egy könyv tiszteletpéldánya fekszik előttem gyönyörű illusztrációkkal, de egyúttal tudományos és gyakorlati alapon bebizonyított adatokkal alátámasztott hiteles kísérleti eredményekkel. Ha egy kísérletet csinál egy tudós professzor, mondjuk kolera- vagy rák-bacillusokkal, vagy ha egy állatfaj vérkeveredés útján való fejlesztését tűzi ki céljául a gazda, akkor azt zárt helyen; vagy elkülönítve eszközli, hogy az eredményt megállapíthassa. Egyáltalán nem lep meg tehát, ha a könyvtudós és gyakorlati vadász irója kísérleteit egy bekerített, körülbelül 300 holdas vadászkertben eszközölte először, majd annak gyakorlati hasznát a nyilt területen is kipróbálta.

Arról van ugyanis szó, hogy egy németországi Porosz-Sziléziából származó passzionátus úr, ki ezelőtt egy chemiai gyár igazgatója volt, nyugdíjba menvén, céljául tűzte ki, hogy agancssúly és ágak számát illetőleg regenerálja a mindinkább degenerálódó szarvasállományt. Kísérlete főleg odairányult, hogy a gyenge és takarmányszegény erdőségekben és nagyvadas területeken is lehet erős és súlyos agancsú szarvasbikákat tenyészteni.

Ezen célkitűzés érdekében mindenekelőtt gyakorlati úton megállapította, hogy lehetséges mindazon táplálékot és sókat, melyekből a Kárpátok még meglevő néhány őserdejében kapitális agancsok fejlődnek és amit ezen »őserdőkben« a szarvas még megtalál, műtakarmány alakjában a szarvas által felvétetni.

A kísérlet, mint a könyv mondja, cca. 300 holdas bekerített és takarmányban szegény, de havas és zord időjárással biró területen, illetve vadaskertben történt és 4—5 éven keresztül tartott. Igen természetes, nem csak nagy költségen felépített berendezést, de nagy szorgalmat és fáradságos munkát is igényelt. A terület Porosz-Szilézia határán, a mai cseh megszállás alatt lévő részen fekszik.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az 1928. és 29. években a területre hoztak 8 szileziai szarvasbikát, 12 tehenet, továbbá Gr. Draschkevichtól, a sellyei uradalomból 5 bikát és 10 vemhes tehenet. Ezeken kivül a területen is volt néhány azon vidéki szarvasbika és tehén.

A kísérletek előtt meg lett állapítva mindazon takarmány-neműeknek, a bükkfalevéltől kezdve a kókuszdiópogácsáig, a sav, keményítő és fehérjetartalma, melyekkel a szarvas táplálkozik, illetve amelyeket megeszik. Ezt megelőzőleg vegyelemezve lett és meg lett állapítva, hogy a szarvas agancsában milyen anyagok találhatók és mi szükséges ahhoz, hogy az agancs fejlődjék.

Tudvalevő dolog minden vadász előtt, hogy az agancs fejlődésének ideje február—junius hónapok közé esik, tehát olyan évszakra és időpontra, amikor bizony a takarmányban nem igen válogathat, a zöld legelőt kivéve, mert úgy a szántóföldeken, mint az erdőkben szemestakarmányt nem talál.

Eltekintve az év más szakaiban is szokásos etetéstől, ezen február—juniusi időszakban naponként és fejenként 2 kg. sesam-mag pogácsát, ezenkívül május végéig 1 kg. burgonyát vagy csicsókát és rétiszénát rakott ki az etetőbe, de a szénát és a burgonyát, a zöld takarmányt a legelők fejlődésével a szarvasok nem igen vették be, sőt érintetlenül hagyták, azonban a sesampogácsa minden nap elfogyott.

A kísérletek meglepő eredményeket mutattak évről-évre, mert nemcsak erősödött az agancs és testsúlyban gyarapodott a bika, hanem az agancsok ágainak a száma is évenként meglepő szaporodást mutatott. Igen terjedelmes volna ehelyütt leírni a német alapossággal folytatott kísérleteket, melyeket ezen köny 155 oldalon érdekfeszítően elém tár, tehát csak röviden, a hiteles adatokkal bizonyított legszebb eredményt adom:

1928-ban 3 éves szarvasbikának, mely Porosz-Szilézából származott, a hullajtott pár agancsa 12-es ágakkal nyomott 1.62 kg-ot.

1931-ben ugyanazon bika hullajtott agancsa már 8.70 kg. volt. Ez a bika 1935. évben mint 20-as vetette az agancsát, amely pár vetett agancs 14 kg-ot nyomott.

Ugyanez a bika 1935. augusztus 21-én bőgésen elejtetett a passzionátus kísérletező által, mint 22-es agancsú és a közjegyzőileg hitelesített okirat tanusága szerint az agancs 14 kilót nyomott. Jelenleg a területen van 2 drb. 26-os, 2 drb. 24-es, 4 drb. 22-es és 4 drb. 20-as, 1 drb. 18-as, 2 drb. 16-os, 11 drb. 14-es és 14 drb. 12-es agancsú bika és 13 drb. ennél gyengébb. Miként előbb már emlí-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tettem, 1928. évben a területen a legerősebb 12-es bika volt, 1.62 kg. hullatott agancs-súllyal.

A tudományos alapon kísérletező vadászúr azután az etetési alapon való kísérletezését átvitte a szabad területre és ott is igen jól felvették a szarvasok a sesam-mag abrakot és kitünő eredményeket ért el vele, úgy az agancsszám, mint a súly tekintetében. Minden esetre végtelen érdekes és minden elismerést és dícséretet megérdemlő kísérlet ez, nemcsak vadtenyésztési, de vadászati szempontból is, melyet nem abból a szemszögből kell nézni, hogy kielégíti-e vadász-szenvedélyemet az, ha 300 holdas vadaskertben egy 14 kiló súlyú, 24 Nadler-ponttal biró szarvasbikát ejtek el, hanem a kísérleteket gyakorlatban, nyilt területeken hasznosítani kell, amúgy is degenerálódó szarvas-állományunk megjavítására. Ugyanezen kísérletek őzbakokkal is folytatva lettek,még pedig hasonló kiváló eredménnyel, erről azonban majd máskor írok, ha érdekli az i. t. olvasóimat.

EMLÉKEZÉS.

Kiss Géza verse.

Oh te csodás, szeszéllyel telt
Magyar tenger!
Mit szerethet ugy terajtad
Minden ember?
Te nyelted el azt a szép nagy
Kecskenyájat,
Te kelted az emberekben
Mind a vágyat.

Én is most már messze tőled
Álmodozva,
Nincsen egyéb, mi szememre
Álmot hozna:
Eszembe jut lágy haboddal
A környéked,
Nem felejthet soha el, ki
Látott téged.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Farkasüvöltés.

Irta: *Szigeti Zoltán.*

— Ma sem jött haza! — tört elő János kebléből a szó.

Pedig már több mint egy hete, hogy elment az asszony. Azóta minden nap azt mondja: holnap. Hej! — ha nem folyna ereiben büszke Pálffy vér s nem tartaná itt az erdő, a kötelesség, — rég utána ment volna. De igy! Keserűen legyintett kezével.

Éjfél már régen elmult és János a fiatal erdőmester még mindig ott görnyed a kandalló előtt. Belebámul a tűzbe, nézi a lángoló fahasábokat. Arcának egy-egy rángása, szemének furcsa csillogása elárulja, hogy most is az asszonyra gondol. Szeme egészen elkáprázik. Nem érez, nem lát magakörül semmit csak Őt... a gyönyörű aranyszőke haját, nevető égszinkék szemét, édes csókraváró ajkát, hallja gyöngyöző ezüstös kacagását... Egy éve sincs egészen, hogy elhozta Máriát, Marikát Pestről... és most váratlanul, szónélkül elment.

— Elment.

A dédesi romok felől kemény hideg szél fuj. Néhanéha kegyetlenül megrázza a kis vadászlak ablakát, besüvölt az ajtón keresztül, a kéményen át s belesugja, belecsapja János agyába a rideg szót: Elment. Az ezüstös hópihék a szélben kerge táncot járnak, oda-oda koccannak az ablakhoz, mintha azok is mondanák, gúnyolnák Jánost: ha... ha... ha... mi is tudjuk — elment,

János keze ökölbe szorul, hatalmas domboru mellében vad viharok dulnak, tehetetlenül vergődik a kinzó vágy alatt, szive a torkában dobog s ajkán egy hangtalan sikoly tör elő...

...és valahol messze a szilvási bérceken túl megszólal az erdő. Himfarkas keresi párját. Hangja belesir a hideg, havas téli éjszakába. Megreszketnek a fák, a bércek, amint ujra és ujra felhangzik a vágyakozástól telitett hivó, fájdalmas *farkasüvöltés*...

*

Gedőváry Iván a dúsgazdag fiatal gyáros, a kitünő autóversenyző, a pesti nők bálványa, biztos mozdulattal megigazítja a vázában lévő égő-vörös rózsacsokrot, felpattintja arany cigarettatárcáját s rágyujt egy cigarettakülönlegességre. Tekintete végigsiklik a fényárban uszó termen, alig veszi észre a jazz érzelgős lágy muzsikáját.

— Milyen furcsa, hogy Mária éppen itt adott randevut a Brisztolban, ahol három évvel ezelőtt megismertem — gondolta magában. Ajkán most is ott vibrál jellegzetes,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

hódító mosolya, kifogástalan frakk simul testéhez, mint akkor este, amikor meghódította és ma mégis... életében talán először nem volt biztos a győzelmében... Izgalom, furcsa idegesség remegtette meg, amikor meglátta Máriát sötét estélyi ruhájában, aranyszőkén, ajkán üde tiszta mosollyal. Gyönyörűbb, szebb, mint valaha — gondolta és eléje sietett.

— Csakhogy végre eljött Marika!

— Eljöttem Iván, mert Maga akarta.

— Haragszik, amiért elhivtam?

— Még kérdezi? — s Mária hangjában valami lágy, utánozhatatlan szemrehányás rezgett.

— Bocsásson meg, de nem tehettem mást. Amióta Pálffy János felesége lett, nem volt egy nyugodt éjszakám. Ujra fellángolt bennem a régi szerelem s azóta mindig csak magára gondoltam, csak magát vártam. Marika! nem akarok maga nélkül élni... Ezért irtam...

— A történtek után nem lett volna szabad még csak gondolni sem rám. Ahelyett, hogy békén hagyott volna, valósággal üldözött leveleivel.

— Azt hittem, hogy örömet szerzek velük. Arra gondoltam, hogy maga is egyedül érzi magát, mint én... és hogy megbánta hirtelen elhatározását.

— Eleinte talán igy volt. Azért fogadtam el sorait. De később határozottan éreztem ,hogy rosszul cselekedtem. Üzenetei mind gyakrabban kerestek fel, mind jobban megbontották köztem és János között a békét. Egy-egy vallomásokkal teli levelének olvasása után nem mertem János tiszta szemébe nézni. Ugy éreztem, mintha megcsaltam volna.

— De édes Marika, hogy gondolhatott arra.

— Igen, igy volt. Olykor rettenetesen szenvedtem az önvád miatt. Hetekig tépelődtem azon, hogy mit csináljak. Utolsó levele után nem birtam tovább és feljöttem Pestre.

— Régen vártam erre. Tudtam, éreztem, hogy egyszer el fog jönni és akkor itt marad nálam örökre.

— Nem Iván, nem ezért jöttem.

— Nézze Marika, ne kinozzuk egymást. Tudom, hogy szeret engem, legalább is azt mondta, hogy szeret és azt igérte, hogy enyém lesz... feleségül jön hozzám... Emlékszik?

— Emlékszem. És hogy mennyire szerettem, azt maga tudja a legjobban. Hittem magában, mint egy félistenben... elhittem magának, hogy szeret, feleségül vesz... a magáé lettem... És azután felém sem jött többé. Jobb erről nem beszélni!... Hónapok multával megismertem Jánost, aki megkért, — akinek mindent elmondottam — és aki mégis feleségül vett.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— Marika! Bocsásson meg. Őrült voltam akkor, magam sem tudtam, hogy ennyire szeretem. Most jóváteszek mindent.

— Már késő Iván!

— Miért? Csak nem akar visszamenni az erdőbe... Jánoshoz? Itt akarja hagyni az öreg Gellért hegyet, a régi Halászbástyát, a tündéri Margitszigetet. Nem eartja itt a tánc, a szinház, a fény, pompa és minden-minden, amit csak Pest nyujthat egy olyan ragyogó szép fiatal asszonynak mint maga, kedves Marika... És végül nem hivja vissza a régi szerelem?

Máriát, mint akkor egyszer — amikor először Iváné lett — most is furcsa szédülés fogja el. Megrohanják a régi emlékek. Elmerengve néz el a kacagó ,forgó táncosok felett. — Itt maradjak. Ujra az övé legyek? — suttogja hangtalanul maga elé... és ekkor a buja lágy zenéből váratlanul felsikolt a szaxafon siró hangja, ugy hasit bele Mária fülébe, mint egy távoli fájdalmas *farkasüvöltés*. Az éles süvöltő hang széttépi, megsemmisiti az asszonyban a varázslatot... az emlékezést. Mária arcát piros vérhullámok öntik el, gyönyörű égszinkék szemében uj lángok gyulladnak s furcsa idegenkacagással a hangjában dobja Iván felé:

— Nem! Kedves Iván, nem maradok itt. Soha többé nem leszek a magáé! De különben sem értenénk meg többé egymást — mondotta s hangja ismét szeliden csengett. — Amióta elmentem egy teljesen uj világba kerültem. Egy egészen más életet kezdtem. Maga Pestről beszél. A Halászbástyáról, a jó öreg Gellért hegyről, Pest ezerszinű ragyogásáról... Higyje el, hogy ezeknél sokkal csodálatosabb az erdő... minden muzsikánál szebb a kristálytiszta hegyipatakok sejtelmes csobogása, az éneklő pacsirta csengő hangja, a szellők susogása és a régi, elfakult, elfelejtett szerelemnél sokkal tisztább, gyönyörübb érzés fűz Jánoshoz, akit napról-napra jobban és jobban szeretek.

— Marika!

— Tudom, fáj magának, Iván. Hiuságát bántja a csalódás. De elhiheti, hogy nekem sokkal jobban fájt akkor a maga viselkedése, árulása.

— De Marika! Mi történt magával! Az előbb még egészen más hangon beszélt.

— Igaza van. Egy pillanatra elszéditett a zene, az emlékezés. Ennek vége. És most végre megmondhatom, hogy tulajdonképen miért jöttem Budapestre. Nagyon kérem, hagyjon nekem békét, ne irjon soha, ne gondoljon rám, felejtsen el, mintahogy én is elfelejtem magát, kedves Iván!... Engem visszahív, visszavár egy uj boldog élet

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

János mellett, visszavonz az erdő, a bérc, a rét. Holnap reggel visszautazom Jánoshoz, a Bélkő aljába és nem látjuk egymást soha többé... Isten vele Iván...

✶

Egy csillagfényes téli este a kis felvidéki állomás felől könnyű szán siklik a szüzi fehér havon az erdő felé. A csengetyük vig szava tele kiabálja az erdőt, a bércet, bele csilingeli a felséges csöndbe az örömhirt: visszajött... megjött...

Az utkereszteződésnél, a százéves fenyő alatt megtorpannak a lovak. Hatalmas himfarkas áll a szánnal szemközt s égő vörös szemét a sötétségen keresztül belefurja az asszonyéba. János fegyvere után nyul, de utközben megállítja egy meleg asszonykéz.

— Ne bántsa János.

János ránéz Máriára, az asszony gyönyörű aranyszőke hajára, belenéz könnytől csillogó tengerkék szemébe és szép férfias arcán kisimulnak a gondterhes ráncok, nagy dióbarna szeméből megértés, szeretet sugárzik.

Mária szerelmesen hozzásimul, puhán, asszonyosan átöleli s beleduruzsolja, ugy mint eddig még soha, János fülébe:

— Szeretlek János. Megbocsátol?

Pálffy János a fiatal erdőmester, az erdő fia, szónélkül, mint a pelyhet kapja ölébe az asszonyt, erős férfias karjával magához szorítja és Mária ajkába belecsókolja a feleletet...

...és a hatalmas himfarkas azóta örökre eltünt a szilvási erdőkből. Soha többé nem hallották arrafelé a vágyakozástól telített hivó hangját, a fájdalmas *farkasüvöltést*...

Pályázati hirdetés.

Az Esztergom-Szentgyörgymezői Volt Urbéri Közbirtokosság pályázatot hirdet egy erdőőri állásra.

Pályázhatnak mindazok, akik képesitésüket szakiskolában szerezték.

Az állás folyó évi október hó 15-én elfoglalható.

A megválasztott erdőőrt egy évi próbaidő után véglegesittetik.

Javadalmazása:

Havi hatvan pengő készpénzfizetés.

Két khold föld.

Nyolc ürméter fa.

Nyolc öl rőzse. Fizetés javitás később lehetséges.

A kellőképen felszerelt kérvények folyó évi szeptember hó 15-ig az Esztergom-Szentgyörgymezői Volt Urbéri Közbirtokosság Elnökségéhez küldendők Esztergomba.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Érdekességek és hasznos tudnivalók az erdészet köréből.

1. Kitermelt műfák (szálfák) egészségi állapotának, illetve műszaki használhatóságának megállapítása.

Vannak nemcsak a magas-, de főleg a hidépítészetnél olyan különleges műfák, amelyeknél nem közömbös az, hogy azok egészségi állapota kifogástalan-e vagy sem.

Minthogy az ilyen speciális műfák hossztengelyének akár vizszintes, akár függőleges irányban való elhelyezése alkalmával bizonyos fokú teherbírást kell elviselniök; nem szabad tehát a műfában kivülről nem látható belső bajoknak (nagyobb méretű benőtt ág-görcs, az ágkorhadásból származó és benőtt bélkorhadás, teljesen benőtt fagylécek és esetleg ebből származó és benőtt betegségek vagy rendellenességek, stb.) lenniök, mert a hibás szálfák törési foka jóval alul marad az egészséges szálfákénál.

Ha tehát a műfán kivülről látható betegség vagy rendellenesség nincsen, úgy annak belsejét vizsgáljuk meg, ami olyképen történik, hogy elhelyezkedünk a szálfa alsó és felső bütüje (vágáslap) előtt; a vastag bütü mellett levő egyén egy szöggel vagy árral a központon, vagyis a bélen kezdve körülviszi, illetve karcolja az évgyűrűket, miközben a szálfa másik végén lévő egyén fülét a bütühöz (felső vágáslap) téve, szépen kiveszi a sajátos hangot, amit a karcolás okoz. Ha a hang adásában változás (tompább) áll elő, vagy kisebb szünet, jele annak, hogy a műfa belsejében hiba van s az speciális célokra alkalmatlan.

Kisebb hangváltozásokat okoznak a benőtt ág-görcsök, rendszeres (egy ponton) kisebb hangváltozást a benőtt fagylécek. A fában levő esetleges korhadt részek, ha azok nagyobbak, hangtöredékeket (szünetet) idéznek elő.

Megjegyzendő, hogy ezen megállapítás oly szálfákra vonatkozik, amelyeknek alsó vágáslapja a felső vágáslapnál legfeljebb csak 15—20%-kal vastagabb.

2. Fagyos csemeték megállapítása.

Megtörténik, hogy akár vasuton, akár tengelyen oly időben szállítanak részünkre csemetét, amikor a csemeték ki vannak téve a megfagyásnak. De lehet olyan eset is, amikor a szállító cég korán kiemelve a csemetét és felületesen elvermelve, az ott megfagy és megfagyva szállítja azokat.

Igen fontos tehát, amikor idegenből és bizonytalan helyről hideg időben kapjuk a csemetét és főleg, ha nagyobb mennyiségről van szó, megvizsgáljuk azokat, mert

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

könnyen megtörténhetik, hogy hiába volt minden fáradtságunk és költségünk.

A megvizsgálás igen egyszerű. A csemetékből (kötegből) többet, jó meleg helyiségbe viszünk és ha a csemeték ott átmelegedtek, úgy balkezünkkel megfogjuk a csemetét, jobbkezünk két ujjával pedig a gyökfőcske alatt megfogjuk a gyökeret és azt lehúzzuk; ha a gyökér kérge a húzás alkalmával leválik (darabokban) úgy kár minden fillért a csemeték elültetésére szánni.

A frissen fagyott csemetét tökéletesen nem is lehet másképp megismerni.

Én egy alkalommal megfagyott erdei-fenyő csemeteket kaptam (útközben fagyott meg) és egy kevés részüket, amelyek a köteg közepében voltak, el is ültettem, de bizony azokból is csak itt-ott maradt meg egy-egy szál.

3. Félig elszáradt csemeték egészségi állapotának helyrehozása.

Olykor oly fonnyadt, félig száraz gyökerű csemetéket kapunk valamely rossz kezelés folytán, amelyeket nem látunk célszerűnek elültetni, mert kevés a remény a megfogamzásukhoz és ha el is ültetjük — különösen száraz talajba, — igen kevés lesz az eredmény.

Ilyenkor megvizsgáljuk a csemeték törzsét, vajjon mutatkozik-e rajtuk aszási folyamat, ha ezt nem lehet felfedezni és a frissen letört rügyek helye zöld, úgy tegyük a csemeteket 6—8 napra vízbe úgy, hogy gyökerük s részben törzsük is vizben legyen és így a csemeték teljesen felüdülnek, amikor is ezután elültethetők.

Hasonlóan járunk el a dugványokkal is, ha azok régen vágattak, vagy kissé szikkadtaknak látszanak.

4. Az erdő rendkívüli lombosodása és növekvése.

Ha jól emlékszem vissza, 1922-ben volt Dunántúlon az a bő tavaszi- és nyáriesős időszak, ami az erdőre nézve igen kedvező hatással volt. Sajnos, a csapadék pontos mennyiségére nem emlékszem már, azonban a szóbanlevő év csapadékmennyisége más évek átlagainál jóval magasabb volt. A tél is bőcsapadékú volt. Hogy mennyire sok csapadék esett, kitünik abból is, hogy míg más években róka- és borz-fiókák ásatásakor (május hó) a föld (lösz) alig volt megázva 40—60 cm-re, addig a jelzett évben 1—1.30 m-re is megázott. Különös jelenség volt az, hogy a 25—30 éves ritka akácállományokban előző években és a kivételes év után hasig érő fű volt (főképen vadzab) a kivételes esős évben annyira belombosodott az állomány, hogy kaszálható fű egyáltalán nem volt alatta, s csak néhány olyan fű-féle, amely az árnyékot tűri.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az évi fanövekvés (hajtás) is csaknem kétszerese volt a rendes évieknek.

Ebben az évben a fiatal akácosok, cseresek is annyira fejlődtek, hogy pl. az 1.5 öl széles nyiladékot jobbról-balról határoló fiatalost többször kellett megnyesetni, hogy a nyiladékot oldalhajtásaikkal be ne borítsák.

5. Akác szőlőkaró-rönkök hasításánál követendő eljárás.

A frissen termelt akác szőlőkaró-rönköket ne hasogassuk fel azonnal, hanem vastagabb végű vágáslapjukkal fordítsuk őket a nap felé, pár napi napsütés után a vágáslap számos sugár-repedést fog mutatni és ezen sugár-repedések leghosszabbja és legszélesebbje fogja megadni a megfelelő hasítási irányt.

Szöllőkarótermelésre csak olyan vastag rönkök használhatók ki gazdaságosan, amelyek körcikkekre hasítva, cikkenként egy-egy, vagy pedig vastagabb rönknél a körcikk megfelezve (oldalhasítás) kettő-kettő darab, általunk kívánt méretű szöllőkarót ad ki.

Orosz Imre.

ERDŐHIMNUSZ.

Nagyokat kurjant a szivem,
nagyokat csókol a szám,
nagyokat ölel a lelkem:
szabad vagyok most igazán.

Erdőm, te gyönyörű otthon,
madár, te igaz barát,
szarvas ,te karcsú királynő,
együtt: ti boldog család.

Család, hol testvér a bálynak,
otthon, ahol a barát,
kastély, melyben a királynő
kincset oly bőkezűn ád.

Igaz, hogy kurjant a szivem,
csókot dob feléd a szám,
lelkem, hogy forrón öleljen
vágyik az erdő után.

Drávay János.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Vadászkaland.

Kovács úr, régebben a póstánál leépített, később a vármegyéhez került mint tisztviselő. Egész életében távol állott attól, ami a vadászattal és a puskával bármilyen kapcsolatban lehet. Apja, aki végigharcolta az egész világháborút, soha egy puskát el nem sütött. Tűzér volt.

Izig-vérig városi emberek voltak mindannyian, csak a városkörnyéki erdőket látták, egyszer történt meg mindössze, hogy az egész család a természet ölére került, — egy rokonuk meghívta őket szüretre, de ott is mindössze egy vad esett el, illetve egy szelíd birka, amelyből a pompás szüreti gulyásleves készült tarhonyával.

Ekkor sem nyílt alkalma Kovács úrnak közelebbről megismerkednie a puskával.

Egyetlen emléke, amelyre Kovács úr a vadászattal kapcsolatban visszaemlékezett, egy öreg vadász, akit ismert látásból gyerekkorában. Ott járt el a házuk előtt. Ősz ember, bőrkabátban, vállán puskával, előtte vígan szagláló kutyával. Reggel ment, este jött, de akkor már két-három nyúl lógott az oldalán.

Kovács úr nem is rokonszenvezett olyan emberekkel, akik a nyulat, őzet lelövik.

Mikor a vármegyéhez került, egyszerre igen díszes vadásztársaság közepén találta magát. Sok történetet, adomát, elmondani való esetet hallott, de ilyenkor ő természetesen a száját sem nyitotta ki. Komolyan nézett az elbeszélőre és hallgatott. Ez a nagy hallgatás lassanként feltűnt a többieknek, gondolták magukban: ennek lehetnek csak igazi esetei, elmondani érdemes históriái, ha a mi csodálatos kalandjainkra még csak a szemét sem húzza össze.

Így esett meg, hogy Kovács úrnak veszett híre kerekedett. Lassan, szinte magától értetődően terjedt róla a hír, hogy puskája soha célt nem téveszt, hogy egy pillantással megítéli, hogy kell a terepen felállani, merre vegyék az irányt, a legkisebb zörejről megmondja, milyen vad okozta, hogy a puska dörrenéséről egy mérföldről megmondja, milyen gyártmányú és mekkora kaliberű és ki tudja még miféle hírek jártak róla.

Kovács úr hallott ugyan a mende-mondákról, mégis megdöbbent, amikor beütött a baj. A társaság egyik tagjának, akinek vagy 3.000 katasztrálishold erdő volt a kezén, nagyon magasrangú külföldi vendége érkezett.

Elhatározták, hogy disznóra mennek, nem is visznek magukkal mást, csak golyós puskát.

A házigazda meg akarta mutatni az előkelő külföldi úrnak, hogy van itt nálunk vad bőven, mi magyarok pe-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

dig rokonságban vagyunk NIMRÓD-dal. Hogy a vadászat mentől szebb eredménnyel járjon, hosszú tanácskozás után elhatározták, hogy Kovács urat kérik fel a vadászat rendezőjének.

Kovács úr gyenge jellem volt. Szégyenlette bevallani, hogy a róla elterjedt hizelgő hírek valótlanok, elfogadta a megtisztelést és kerülő úton, messze földről kölcsön puskát szerzett magának.

Kovács úr feladata ebben állott: ő mondja meg, hogy mikor induljanak, merre menjenek, mit csináljanak és amit csinálnak, hogyan tegyék? Amint a nagy nap közeledett, Kovács úr úgy érezte, hogy legjobb lenne megszökni, de a nagy napon kora hajnalban mégis felült a szekérre.

Az urak mohón és hirtelen felhajtották a lotyogó pálinkás butykosokat. Mohón és sietve, mert mint később kiderült, útközben nem lehetett volna inni. A két egymásmögött elvonuló hegyláncon keresztülvezető kátyús szekérúton okvetlenül a nyakukba csurgott volna a barackpálinka.

Mikor a tulajdonképeni vadászterülethez értek, a harmadik hegylánc lábához, csak a lovak voltak jobban összetörve, mint az emberek.

Tulajdondépen most kezdődött Kovács úr hivatala. Az urak körülvették és mindenki várakozóan nézett rá. Nem tehetett mást, kiosztotta a helyeket. Az előkelő külföldi úrral szemben annyiban volt előzékeny, hogy az ő helyét ott jelölte ki, ahol tárgyaltak. Legalább nem kellett neki messzire mennie. Ez igen okos gondolat volt tőle, úgy érezte. Efeletti örömében önérzetesen nézett szét a társaságon, de utána nagyon összehúzta magát, amikor a házigazda odafordult a külföldi úrhoz és magyarázva mondta:

— Látod, kegyelmes uram, igazam volt. Eredeti ember! Hallottál már ilyent, hogy a hegy lábától induljunk fel a gerincre? Merné ezt valaki utánacsinálni?

Kovács úr most értette meg, hogy a hajtók vezére miért nézett reá az előző este olyan csodálkozva, amikor az utasításait kiadta. Őket ugyanis a hegy ellenkező lábánál állította fel.

Kovács úr érezte, itt az ideje annak, hogy a reputációját kissé mentegesse. Valahogyan csípősen, fölényesen és rejtélyesen kellene valamit mondania. De mit?

— Tudod, Pista — mondta mosolyogva és gúnyosan — legalább nem fogjátok a hajtókat lepufogttatni. Egy egész hegy van közöttetek.

Megadta a jelt, a kürt hosszan, mélyen szólt és Ko-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

vács úr a helyére ment, a legszélére, ott is jó távolra, ahol senki még csak nem is láthatta.

Ettől a perctől kezdve bizonytalanság lebegett az egész társaság felett. Többé sem nem látott, sem nem hallott senki semmit.

Egymástól távol, az erdő csendjében lassan mentek előre, kerülgették a fákat és a bokrokat és nagy várakozással tekintettek valami bizonytalan felé.

A negyedórák azonban múltak egymásután, a vadászok nemcsak a vadat, de még egymást sem láthatták.

Már majdnem egészen felértek a gerincre, amikor épen a külföldi előtt húzott keresztül egy egész konda. A külföldi, aki tapasztalt vadász lehetett, várt a lövéssel, mert tudta, hogy rendszerint a konda végén vannak a legszebb példányok, az öreg kanok. Ahogy fegyverét a vállához emelte, a vadak megriadtak. Lőtt, de későn. A szomszédei is lőttek, bizonytalan pufogtatás verte fel az erdőt, mire az egész konda arrafelé vette az irányt, amerre Kovács úr állása volt.

Kovács úr már messziről meghallotta a vad csörtetést, pillanatok alatt egy mohos cser vállaira kapaszkodott, kölcsönvett ismétlőfegyverét remegve szorongatta és mohón tanulmányozta, hogy merre is van rajta az elől. A konda éppen ott csörtetett a fa alatt. Rémületében háromszor is közéjük tüzelt ijedten és bizonytalanul. Azután megint csönd lett. A fáról csak akkor jött le, amikor a kutyák már feltűntek és mögöttük, jó távol a vadászok is.

A vérnyomokon elindulva mintegy 300 lépésnyire két disznót is találtak. A házigazda kissé visszamaradva elkeseredve mondta a szomszédjának:

— Mindig utáltam az önző embereket. Ez a Kovács is tekintettel lehetett volna legalább a kegyelmes úrra. Legalább őt állíthatta volna olyan helyre, hogy lőhessen valamit. De mindent magának akar!

— Tudod mit? — mondta a szomszédja. — Ezt a tapintatlan és önző embert ne hívd meg többé.

Fazekas Gyula.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Hogyan öntözzünk?

Országszerte szokás, hogy a virágos és házikerteket reggel-este megöntözik. Láttam helyeket, ahol 100, sőt 150 kanna vizet szétlocsoltak. A háziak, az egész család apraja-nagyja hordták a vizet egész nyáron, végül halálosan megunták az egészet. Az öntözés, amely az elején még öröm volt, lassan-lassan elviselhetetlen teherré vált, a legbosszantóbb pedig az volt, hogy jó talajon, gondos munkával és jófajta növények a szorgos öntözés ellenére sem mentek semmire, sinylődtek.

Többször megkérdeztek, tanácsomat kérték, mi lehet az oka annak, hogy minden fáradozásuk ellenére sincs sok örömük, hasznuk a kertből, a növények hitványak maradnak. A kutatások eredményét mindig kétkedve fogadták. A baj okát majdnem minden esetben ott találtam, hogy a növények »szomjaztak«, a sok ezer kiöntözött kanna víz ellenére is majdnem kiszáradtak.

Hogyan lehetséges ez? A magyarázat nagyon egyszerű és érthető. Majdnem mindenütt arra törekednek, hogy mindennap reggel, este az egész kertet megöntözzék, ami előbb-utóbb kimeríti őket, megunják a rengeteg munkát és sok helyen abba is hagyják.

Ha öntözés után ilyen helyen kissé föllazítjuk a talajt, azt látjuk, hogy a sok széthordott víz ellenére a talaj alig egy miliméterre ázott át, a víz közelébe sem került a gyökereknek és a sok ezer kanna vízből egész nyáron át a gyökerek soha egy cseppet sem kapnak. A növények szenvednek, sok helyen el is pusztulnak. Az öntözéstől csak a lombozat frissült fel néhány negyedórára.

Aki ezt belátja, arra a megállapításra jut, hogy annyi vizet, amennyi a gyökerekig lehatol, nem lehet a kertekben szétlocsolni. Annyi víz a kutakban sincs és annyi erő sem áll rendelkezésre még a legnépesebb családokban sem. Így is van.

A bajon azonban nagyon könnyű segíteni. Osszuk be a kertünket annak nagyságához képest 5—10 részre. Minden alkalommal csak egy részt locsoljunk meg, mindig másikat. Ilyenkor azonban hordjunk reá annyi vizet, hogy a gyökerekig lehatoljon. Hacsak egy alkalommal tesszük ezt, akkor is többet tettünk a növénynek, mintha egész nyáron permetezgetünk.

Az ilyen módon megöntözött sáros területet másnap, amikor szikkadni kezd a talaj, kapával porhanyítsuk fel,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

akkor a legnagyobb szárazságban és forróságban akár 10 napig is megélnek a növények. Szebbek lesznek, mintha mindennap kevés vizet, tehát semmit sem adunk nekik.

Van néhány általánosan ismert és használt virágunk, amelyeket nem is szabad másképpen ápolnunk. A különféle violákat és petuniákat csak akkor szabad megöntözni, ha már nagyon megszáradt a talaj. Akkor azonban alaposan. Ezek a növények, ha folytonosan nedvesen és párásan tartjuk, különösen fiatalabb korukban, semmire sem mennek.

* * *

A chrysantémumok minden fajtája juliusban már erős oldalhajtásokat hoz. Ha szép, nagy virágokat akarunk, ezeket az oldalhajtásokat minél előbb vágjuk le lehetőleg késsel és akként, hogy a főhajtást ne sértsük meg, inkább a mellékhajtásból egy rövid darabka, természetesen csak akkora, amelyen szem nincs, maradjon a törzsön rajta. Ha azt látnánk, hogy az alsó levelek leszáradnak, bordói lével permetezzük meg. Legjobb ezt olyankor végezni, mikor másutt úgyis permetezünk. Ilyenkor mellékesen, fáradtság nélkül, egy pilalnat alatt a chrysantémumokat is elintézhetjük.

Legjobb ezt megtenni már akkor, amikor még száradást nem észlelünk rajtuk, így elejét vesszük a bajnak.

* * *

Mindenféle elnyílott és elhervadt virágot vágjunk le a növényekről és csak azokat hagyjuk meg, amelyekről a szaporítás céljaira magot akarunk fogni. A hervadt virág a tövön sokkal több energiát használ el, mint egy növény többi része együttvéve.

PÉNZTÁRI BESZÁMOLÓ

Junius havi befizetések folytatása: Patakfalvi József Nagykanizsa 2, Bank István Mecsekalja 5, Bozsoki József Balatonendréd 10, Prókay Gyula Miskolc 5, Németh Lajos Neszmély 7, Boda József Tengőd 6.22, Orosz Imre Debrecen 3, Nagy István Esztergom 2, Simon Dezső Esztergom 2, Malmos András Esztergom 5, Donázy Ferenc Kisszépalma 5, Ambrus István Debrecen 5, Reitinger Ferenc Vámosmikola 12, Sárkóczy József Szolnok 5, Hajakács Károly Esztergom 20.90, Tóth József Kóspallag 10, Cservenka Ferenc és Tázai Tata 24, Buszlaucz János Erdősmecske 1.50, Deme Gábor Bag 3, Keszthelyi Gábor Simontornya 8 P. Összesen: 487 P 52 fillér.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Julius hónapban befizettek: Lengyel Lajos Bodrogolaszi 3, Somos Gyula Miskolc 30, Hegyi János Veszprém 2, Kasza József Kaposvár 2, Konrád Béla ifj. Királyhalom 3, Szélesi József Somogysárd 1.50, Szörényi József Kaposvár 2, Tóth Imre Dusnok 3, Bózner János Szekszárd 3, Mocsár Gábor Debrecen 4.72, Molnár Zsigmond Hajdúböszörmény 5, Németh István Csepreg 2, Németh József Körmend 10, Pasztorek Sándor Mogyorósbánya 10, Ősz István Bakonyszentlászló 6, Tóth József Zánka 5, Bácsi János Kismaros 8, Dávid Sándor Lassi 3, Deák Pál Pörböly 6, Fischer Géza Alcsut 3, Grüner Mihály Ujmassa 12, Holló Sándor Máriabesnyő 3, Kósa Ferenc Jánosháza 2.25, Novodárszky Gyula Ládierdő 12, Reidinger István Kemence 5, ifj. Schumek György Kelebia 18, Támdon Imre Hajmáspuszta 5, Barnóczky István Debrecen 10, Bölcs István Gyömrő 6, Fehér István Döbrőköz 1, Gaál Dániel Hollóstető 3, Havasi János Diósgyőr 20, Havasi Péter Kárász 3, Hevessy József Esztergom 3, Kothay Mihály Kútberek 3, Kothay János Zalabaksa 5, Kováts Károly Sátorrét 10, Murányi János Gyöngyössolymos 6, Mészáros János Budakeszi 6, Németh Géza Himod 6, Pasztorek Antal Kútberek 3, Petkovits Henrik Döbrőköz 1, Szalay Sándor Egervár 5, Szentirmai Sándor Budakeszi 26.60, Vasvári Vilmos Pilisszentlászló 12, Cservenka Ferenc és Társai Tata 27, Csizmadia Gyula Diósgyőr 7, Molnár Bálint Pilismarót 5, Szij Ferenc Püspökladány 6, Daróczy Márton Esztergom 6, Nagy István Esztergom 3, Dallos Géza Gödöllő 3.50, Farkas Sándor Katymár 1.50, Hargitai István Gödöllő 5, Kis Tóth Tamás Pilisszentlászló 5, Mengyi István Parád 17, Solymosi Jakab Visegrád 5, v. Szuhay Miklós Kisvárda 5, Vörös Ferenc Küldorombás 20, Farkas József Hidegkút 10, Juhász János Putnok 8, Kiss Sándor Debrecen 5, Kósa József Nagykovácsi 5, Szabó János Csolnok 10, Ujlaky Tivadar Telki 6, Csillik Gyula Győrszentiván 6, Szalay Péter Mekényes 4, Szemes Mihály Tapolca 6, Bank István Mecsekalja 5, Bezerédi Lajos Miskolc 5, Forgács Mihály Fedémes 6, Kolozsváry István Királyhalom 3, Fekete József Gödöllő 5, Miklay János Nagykőrös 5, Fekete Boldizsár nagybörzsöny 10, Lehoczky Alajos Parasznya 5, özv. v. Bézi Imréné Debrecen 5, Kaderják Ferenc Sarud 26.24 Kiss György Földeák 11.50 P. — Folytatása lapunk legközelebbi számában.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

AUGUSZTUS HAVI ERDÉSZETI TEENDŐK.

Erdőhasználat. A fa-fuvarozást, általában a közelítést folytassuk. A téli favágások kijelölését, valamint a fokozatos felújítás alatt levő vágásokban a tarolás alá kerülő fák kiválasztását és megjelölését, úgyszintén a szél által kidöntött és tövön elszáradt fák feldolgozását, kiszállítását szorgalmazzuk.

Kosárfonó fűzvesszőt e hónapban is nyeshetünk.

Hasított faárúk készítését folytassuk.

Erdőművelés. Csemetekertekben ugyanazok a teendők, mint az előző hónapban: gyomlálás, öntözés, beárnyalás, talajfelporhanyítás. A beerdősített területeken a csemeték, a gyomok, cserjék és lágyfák elnyomása ellen védendők. Készítsük elő a legközelebbi erdősítésekhez az ültetőhelyeket, kivált kötött talajon.

Erdővédelem. Legeltetésre, tüzekre, fűtolvajokra, stb. ügyeljünk. A határokat járjuk be s pótoljuk ki a hiányos határjeleket. A mezőgazdasági közteshasználatra kiadott vágásterületek bérlőit — különösen az aratásnál — tartsuk szemmel.

A szu-fogófák gyakran megvizsgálandók, valamint a beteges kinézésű állófák is s ha szúk által vannak ellepve, döntessük és hántassuk le azokat is; szükség esetén döntessünk új fogófákat. Pusztítsuk csemetekertjeinkben a lótetűt és cserebogárpajorokat.

Mellékhasználat. Folytassuk a szénégetést, mészégetést. A makk- és gubacstermés felbecsülendő. A makkoltatás és téli legelők bérbeadásáról gondoskodjunk.

Építkezések. Az építkezések folytatandók. Az utakat, hidakat, korlátokat, vizáteresztőket, utárkokat tartsuk rendben.

Erdőrendezés. Külső munkák még mindig folyamatban vannak.

AUGUSZTUS HAVI VADÁSZATI TEENDŐK.

Vessük be az erdei szántókat, töltsük ujra a sózókat, tisztogassuk ki a forrásokat, pusztítsuk a szárnyas ragadozókat.

Lőhető az egész hónapban: őzbak, zerge, fogoly, fürj és haris, nyári lud és tőkés kacsa, halastavaknál egyéb vizimadár, augusztus hó 16-tól dámbika, császármadár, és az erdei szalonka.

Kíméljük a gyenge, fiatal őzbakot. A malacos kocát igaz vadász nem lövi.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

EGYESÜLETI HIREK

Közgyűlésünk szigorú utasítása alapján a hónap elején nyomtatott felszólításokat küldött szét számvevőségünk mindazoknak, akik egy évinél nagyobb tagdíj-hátralékban vannak. Szükségesnek tarjuk, hogy felhívjuk a kartársak figyelmét arra, hogy ez a felszólítás egyesületünk egyetemességének parancsára történt. Az ilyen felszólítás nemcsak nálunk, hanem minden egyesületnél szokásban van, ami nem azt jelenti, hogy az illető tag ezzel pellengérre van állítva, csupán azt célozza, hogy a hátralékosokat időnként emlékeztessük a kötelességükre. Nem szándékozunk a birósághoz futni, mégis mindenkinek komolyan kell venni a felszólítást.

E hó elején indítjuk meg új akciónkat az állásnélküli kartársak elhelyezése ügyében, amelynél szükségünk van a kartársak adataira. Éppen ezért felszólítjuk az illetőket, hogy adataikat az egyesülethez sürgősen küldjék be, mert csak így lesz módunkban elhelyezni őket. Egyben felszólítjuk mindazon kartársainkat, akiket valamely állásra ajánlunk vagy ajánlottunk, hogy az alkalmazást adóhoz pályázatukat a pályázati felhivás kézhezvétele után haladéktalanul nyujtsák be, mert ellenkező esetben, mint ez a multban többször előfordult, az egyesületet igen kényelmetlen helyzetbe hozzák. Az ilyeneket nyilvántartásunkból törölni fogjuk.

Decemberben megjelenő jubiláris számunkat olyan gonddal kívánjuk összeállítani, hogy annak munkálatait máris megkezdtük.

Felkérjük kartársainkat, hogy akinek ideszánt, használható, komoly munkája, tanácsa vagy kívánsága volna, juttassa azt el hozzánk.

KÜLÖNFÉLÉK

Timár Ferenc folyó évi julius hó 5-én Léván tartotta esküvőjét Molnár Arankával.

Az uj párhoz ezuton juttatjuk el őszinte szerencsekivánatainkat.

Szomoruan tudatjuk, hogy Lencz Ferenc kartársunk Szajkon hosszas betegség után elhunyt.

Érdemes tagját veszitette el benne az egyesületünk, akinek emlékét mindig kegyelettel őrizzük.

A Magyar Vadászok Országos Szövetsége a vadvédelem terén bátorságukkal, hűségükkel és lelkiismeretességükkel különösebb érdemeket szerzett vadőrök, illetőleg vadőri szolgálatot is teljesitő erdőőröknek pénz-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

segéllyel, éremmel, oklevéllel történő jutalmazására pályázatot irt ki. A pályázat a szolgálatadó utján terjesztendő a Szövetség elé (Budapest, Szapáry-utca 9). A pályázatban fel kell sorolni azokat az eseteket és indokokat, amelyek az illető pályázót jutalmazásra alkalmassá teszik s ezt az illetékes főszolgabiróval is láttamoztatni kell.

A m .kir. földmivelésügyi miniszter 71.600/1936. I/B. 2. számu rendelete a szarvas vadászati tilalmi idejének módositása tárgyában. A 81.462/1935. F. M. számu rendelet 2-ik bekezdésében a »Tekintet nélkül az általános vadászati tilalom idejére tilos vadászni« szöveget követő a) pont hatályát veszti és helyébe ugyanilyen jelzéssel az alábbi a) pont lép:

Tekintet nélkül az általános vadászati tilalom idejére tilos vadászni:

a) szarvasbikára október hó 16. napjától augusztus hó 31. napjáig, szarvastehénre és szarvasborjura február hó 16. napjától, augusztus hó 31. napjáig bezárólag. Ez a rendelet 1936. VIII. hó 1-én lép életbe.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Kis Tóth Tamás, Pilisszentlászló. Cikke tartalmasnak igérkezik, későbbi időre eltettük.

Havasi Péter, Kárász. Üdvözletét köszönöm, sok szerencsét és azt kivánom, hogy az életben minél előbb boldoguljon. Meg vagyunk arról győződve, hogy az iskolára, mint mindenki, Ön is szeretettel fog mindig visszagondolni.

Német Vilmos, Körmend. Üdvözlő sorait köszönöm. Örülök, hogy állásban tudhatom, a környezet, ahol lakik, festői, sokan megirigyelnék magától, remélem, hogy jól is érzi ott magát.

Szélesi József, Somogysárd. Előfizetőink között örömmel üdvözöljük, lapunkat cimére feladtuk, reméljük, hogy lapunk olvasása mindenkor örömet fog szerezni.

Kalota Jenő, Alsózsóka. A tagsági igazolvány kiadásához a következő adatokra van szükségünk: állás, lakcim, születési hely és év, családi állapot, feleségének leánykori neve, születési helye és éve, gyermekeinek neve és születési éve. Ezen adatoknak és 6×9 cm-es fényképnek beküldése esetén tagsági igazolványát dijtalanul megküldjük.

Lőrincz János, Kőszeg. Katonai szolgálati idejére a lap küldését beszüntetjük. Tagdij hátraléka: 1 2 P 50 fill.

Poprádi Kálmán, Szentendre. Édesapád cimét légy szives közölni, mert a lap régi ciméről ismeretlen jelzéssel visszajött.

Szemes Mihály, Görömbölytapolca. Névmagyarositását tudomásul vettük.

Pálmai József, Tóváros. Részletfizetési igéretét tudomásul vettük, felajánlott évi részletösszeget engedélyezzük.

Németh Lajos, Köveskut. Tóth Laojs kilépésével kapcsolatos bejelentését nagyon köszönjük. Az Ön tagdijhátralékára vonatkozólag tett fizetési igéretét nyilvántartjuk. Üdvözöljük.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Halász Dezső, Fertőrákos. Állásba helyezésénél szivesen voltunk a segitségére és örülünk, hogy körülményeivel, környezetével, javadalmazásával és feletteseivel meg van elégedve. Lakhelyében beállott változást tudomásul vettük.

Piroska István, Vép. Lapján kért részletfizetést szivesen engedélyezzük. A nyomtatott lappal kapcsolatban egyesületi hireink között általánosságban is választ talál.

Szabó Jenő, Telki. Cimváltozását feljegyeztük.

Ősz István ,Bakonyszentlászló. Tagsági dija junius végéig rendezve van.

Ifj. Schmuck György, Kelebia. 1935. évi tagsági dijra még hat pengő fizetendő, egyebekben a halasztást készséggel megadjuk.

Szabó János, Cholnok. Tagsági dija ez év végéig rendezve van.

Orosz Imre Debrecen. Cikked után járó tiszteletdijat kivánságod szerint a tagdijadba számoltuk el, azt összegszerüleg csak lapunk megjelenése után tudjuk kimutatni.

Scheily Lipót, Ráckeve. Kartotékja az alábbiakat mutatja: belépett 1933. VI. hó 1-én, beiratási dij 2 P, tagdij 1935. év végéig à 6 P: 15 P 50 fillér, az 1936. évre tagdij 12 P. Összesen: 29 P 50 fillér. Fizetett 9 P-t, maradt hátralék 20 P 50 fillér.

Gyűszű József, Székesefehérvár. Előjegyeztük az állást keresők nyilvántartásába, cimváltozását is tudomásul vesszük, a mostani lapunkban hirdetett állást különösen a figyelmébe ajánljuk.

Frantz Lajos, Pálffy-sziget. A kért részletfizetés kedvezményt készséggel megadjuk.

Garai Lajos, Somogyaszaló. A máj. 6-án beküldött pénz felől semmiképen sem rendelkezett, ennek tulajdonithatja a lap elmaradását. Ezzel lapunk küldését megkezdettük.

Deme Gábor, Bag. Lapján kifejtett aggályait mi is osztjuk, most már csak abban bizunk, hogy mégis csak bekerül az államhoz.

Mazányi Imre, Drégelypalánk. 1934. évi jan. 1-től a nyugdijasok évi tagdija kilenc pengő. Tartozása jelenleg 18 P 50 fillért tesz ki, a különbözet rossz összeadásból ered.

Malmos András, Óhuta. Örülök, hogy minden tekintetben jól tudhatom, sokat emlegetjük, szivélyesen üdvözöljük.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

AZ ERDŐ

X. ÉVFOLYAM | 1936 SZEPTEMBER | 9. SZÁM

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: DARÓCZY MÁRTON.

A lap havonta egyszer jelenik meg. Előfizetési ár: egész évre 6 pengő, fél évre 3 pengő, negyedévre 1.50 pengő. Egyesületi tagoknak a tagdíj fejében jár. A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok, stb.) Az ERDŐ szerkesztőségéhez: Esztergom M. kir. Erdőgazdasági Szakiskola küldendők.

MEGHIVÓ

a Magyar Erdészeti és Vadászati Műszaki Segédszemélyzet Országos Egyesületének 1936. évi szeptember hó 6-án Debrecenben tartandó

VÁNDORGYŰLÉSÉRE

TÁRGYSOROZAT:

1. *Elnöki megnyitó.*
2. *Ügyvezető elnöki beszámoló.*
3. *Titkári jelentés.*
4. *Esetleges indítványok.*

Érkezés Debrecenbe szombaton este, illetve vasárnap délelőtt az Iparvásár alkalmával igénybevehető filléres vonatokkal. A filléres vonatokon kívül a Máv. 50%-os vasuti kedvezményt ad.

Találkozás vasárnap délelőtt a nagyerdei polgári lövöldében, ahol a vándorgyűlést is tartjuk.

Ismerkedés után kb. 14 órakor társasebéd.

A vándorgyűléssel kapcsolatos minden felvilágosítást Orosz Imre kartársunk ad, címe: Debrecen, Széchenyi utca 39.

A vándorgyűlésen résztvenni szándékozók részvételüket lehetőleg 2—3 nappal előbb Orosz Imre kartársunknak jelentsék be, azért, hogy ő az egyesület elnökségétől nyert felhatalmazás alapján a fogadáshoz szükséges előkészületeit megtehesse.

Kérjük a tagokat, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg egyrészt a vándorgyűlésünkön letárgyalandó nagyon fontos ügyekre tekintettel, másrészt, hogy ezzel is dokumentáljuk az egyesületünkben feltétlenül uralkodó összetartást.

A vezetőség.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

az egész világnak, hogy a fajtánk mindenütt és minden körülmények között megállja a helyét.

Szokásunk, hogy könnyedén odamondjuk, »az egész világ előtt«, jóllehet legtöbb esetben a világnak csak egy részére, vagy éppen nagyon kis részére vonatkozhatik az, amit mondunk. Ebben az esetben azonban szószerint kell értenünk, mert a magyar válogatott versenyzők az egész világ előtt, az olimpiai versenyeken mérték össze erejüket, képességüket és tudásukat az öt világrészből összesereglett legkiválóbbakkal.

Régebben ezek a sport terén szerzett győzelmek nem keltettek nagy feltűnést. A bajnokokat csak a sportbarátok ünnepelték. Természetesen mindezt nem az ókori játékokra vonatkoztatjuk, mert a görög tornajátékokban a győztesként kikerülőket olyan megbecsülésben részesítették, amelyhez a mi bajnokaink kitüntetése nem hasonlítható.

Öreg nénik, bácsik bizonyára ma is elintézik az egész ügyet egy kézlegyintéssel. Pedig a berlini versenyek és az ott szerzett diadalok, az egész nemzet ügye.

Gondoljuk csak meg, hogy nem régen azt sem tudták rólunk, hogy a világon vagyunk. A közeli szomszédaink is csak az osztrák monarchiát ismerték. Ez a körülmény is hozzájárult ahhoz, hogy olyan mélyen és kegyetlenül belevágtak országunk testébe, mert akik ebben döntöttek, csak annyira törődtek a mi érdekeinkkel, mint a mi kedves olvasóink is bizonyára megdöbbenés és fajdalom nélkül hallanák, hogy néhány délamerikai állam egy köztük fekvőnek területét felosztotta egymás között.

Most egyszerre a nemzetek versenyén a nagy és legnagyobb népeket is legyőzik és maguk mögött hagyják az ismeretlen, a kicsiny, a leigázott nép gyermekei. Tudjuk jól, hogy fiaink győzelmeit a harag, a megcsonkításunkért való elkeseredés, a dac és a büszkeség vívták ki. Azt senki sem hiheti, hogy nekünk több pénzünk volt arra, hogy versenyzőinket kineveljük, hogy talán különb felszerelés, jobb életmód, vagy hosszabb idő állott rendelkezésünkre. Éppen az anyagiak miatt meglehetősen szűkre kellett korlátozni a versenyzők számát is. Nyilvánvaló, hogy fiainknak — és pardon, dicsőség a leányainknak is — a küzdelmeikben semmi más nem állott rendelkezésükre a saját felkészültségükön kívül, mint a lelkierő, amelyet a nemzet erejéből merítettek.

A statisztikai adatok szerint a nemzetek sorában a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

harmadik helyet foglaljuk el, megelőzvén Angliát, Franciaországot, Itáliát, Japánt, a kis antanté államokat, stb. A harmadik hely azonban csak a hideg számítás szerint illet bennünket, mert ha arra is gondolunk, hogy a tabellán bennünket megelőző két nemzet tizszer akkora emberanyagból választhatta ki a maga versenyzőit és olyan sportágakban is szerepelhettek, amelyekben mi nem is indulhattunk, világos, hogy tizszeres eséllyel is vehettek részt a versenyekben. Mondhatjuk tiszta lelkiismerettel, hogy nem harmadik, hanem első lett Magyarország a világ népei között és hinnünk és biznunk kell abban, hogy akármikor és akárkivel kell összemérni az erőinket, mindig elsők leszünk.

Tiz magyar bajnok tiz tölgyfacsemetét hozott haza Berlinből. Adja a Mindenható, hogy ezek a csemeték, hatalmas fává nőve évszázadokon keresztül hirdessék a magyar dicsőséget.

A varázsvessző néhány érdekes ujabb eredménye.

Irta: *báró Lütgendorff Kázmér* gyal. tábornok.

»Az Erdő«-ben ezév május, julius és augusztus havában, a Tolnai Világlapjá-ban pedig a múlt évben megjelent három cikkem, amelyek egyike reá mutatott, hogy a földsugárzásnak milyen fontos szerepe van az erdőgazdálkodásban, a második a »Sugár- (varázs)-vessző« kérdését taglalta, földalatti vizerek, földsugarak, szénrétegződések, stb. kipuhatolása szemopntjából, a harmadik a »Földsugarak« problémáját boncolgatta.

Hogy ezek az értekezések a közönség legszélesebb köreiben milyen hallatlan nagyfokú érdeklődést váltattak ki, a legékesebben a Tolnai Világlapja szerkesztőségéhez befutott érdeklődések rendkivül nagy tömegei, de a hozzám bel- és külföldről befutott levelek sokszázai is bizonyítják. Ezekben a levelekben az érdeklődők a sugárvesszővel való kutatás közelebbi részleteivel kapcsolatban kértek felvilágositást, másrészt uradalmakban és helységekben viz- és szénforrások hollétének lehetőségei iránt érdeklődtek. Az érdeklődések ilyen nagy számából azonban — sajnos — csak egy töredékének birtam eleget tenni.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A legutóbbi vizszegény nyár alatt igen sok forrás, kút kiapadt s ezért a vadállomány is gyakran idegen területre vándorolt, ahol vizet talált — számos erdőtulajdonos és vadász bánatára.

Éppen ezért bizonyára általános érdeklődést fog kelteni, nemkevésbbé pedig a vesszővel való kutatás értékét egész jelentőségében megvilágítani, ha eredményes veszszőkutatásaim néhány esetét ismertetem.

A pilisi hegyek tudvalevően, igen vizszegények. Ebben a hegyláncban terül el Ő kir. Fensége József Főherceg Tábornagy Ur erdősége a vadállománnyal. Minthogy így vaditatókkal nem rendelkeztek, Ő kir. Fensége hozzám fordult azzal a kéréssel, hogy erdőállományának Piliscsabától úgy délre mint északra eső területein vadállománya részére viz után kutassak.

Ezt a két egymástól elválasztott erdőterületet több mint 8 napon keresztül kutattam át a vesszővel, hogy vizre akadjak. Ennek a munkámnak az eredménye a lehető legjobb, ami az alább leidézett levélből is kitünik.

»Kegyelmes Uram!

Nagyméltóságod szives volt 1935. év tavaszán elvállalni, hogy a piliscsabai főhercegi uradalom vizszegény területein varázsvessző segítségével vizet fog keresni és már előzetesen kijelentette, hogy talál is vizet.

Nagyméltóságoddal tudatva lett, hogy melyik pagonyban óhajtaná Ő kir. Fensége a kutat felállíttatni.

Nagyméltóságod bejárta az uradalom egész területét és egy heti keresés után az óhajtott pagonyokban megjelölni méltóztatott azon pontokat, ahol a fúrás, illetve a kútépítés eszközlendő: sőt kijelenteni méltóztatott, hogy milyen mélységben találjuk a vizet.

A kijelölt pontokból háromat választottunk ki különböző pagonyokban és megkezdtük a kútépítést.

A József ligetben az altalaj kedvezőbb, mint a postaréti sziklás altalaj, ez utóbbi helyen robbantással is kellett dolgozni. Mindkét helyen Nagyméltóságod által jelzett mélységben, talán egy- egy és fél méter különbséggel bőséges forrásra bukkantunk. Felszerelvén mindkét helyen a kútszerelvényt, a kút az 1935. évi nagy aszály ellenére kitünően működik.

A harmadik helyen Nagyméltóságod egy forrás létezését jelezte, amelyet azonban nem kút formájában kell kitárni, hanem egy lejtőről oldalt kell hozzáférni. Ezt a forrást is megtaláltuk és bár gyengén, de mégis működik.

A fentiek alapján ezennel hivatalosan kijelentem,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

hogy Nagyméltóságod teljes eredménnyel oldotta meg Ő kir. Fensége óhaját.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem nyilvánítását

Budapest, 1935. nov. 23.

Schramm Antal s. k.
m. kir. kormányfőtanácsos.

Ennek a levélnek kiegészítéseképen rámutatok arra, hogy az erdőterületen kijelölt hat hely közül három fúrásához nyomban nekifogtak s így lehetővé vált a pompás, gazdagvizű vaditatók felállítása. Mindez módfelett száraz időben történt, amikor a piliscsabai kutak legnagyobb része ki is száradt.

Egy alkalommal egy nagy uradalomban szintén földalatti viz után kutattam és véletlenül egy hatalmas szénrétegre bukkantam, mely az egész uradalmon végighúzódik, amikoris nem csupán az elterjedési irányát és szélességét, hanem megközelítőleg a mélységét is megállapítottam, míg egy másik részen csupán egész kevés szénréteg vonult végig. Amint utólag értesültem, a geológusok csupán ezt az utóbbi szénréteget találták meg.

Csillaghegy felett elterülő Árpádliget vizszegény területén hosszú, fárasztó kutatás után egy kétségtelenül erőteljes vizforrásra akadtam, aminek következtében a birtokparcellák értéke módfelett emelkedni fog.

Hasonlóképen felbecsülhetetlen értéket jelenthet az ideges, állandóan betegeskedő, álmatlanságban szenvedő emberek számára, ha sugárvesszős tevékenységem most következő eredményeit elmondom.

Mint ahogy már megemlítettem, tavaly a Tolnai Világlapjában már megírtam, hogy a földsugarak káros, sőt életveszélyes befolyást gyakorolnak a szervezetre az esetben, ha érzékeny emberről van szó.

Dunántúli vizkutatásaim alkalmával egy földbirtokos keresett fel, aki a földsugarakról írott cikkemet a Tolnai Világlapjában olvasta. Felkért arra, hogy vizsgáljam meg birtokán azt, hogy lakóháza alatt nem vonulnak-e el földsugarak, mert felesége nagyon ideges és állandóan betegeskedik, amióta csak ott lakik, sőt álmatalnságban is szenved.

Sugárvesszővel átkutattam a kertet és valóban fel is fedeztem ott a földsugarat. A lakásig, majd a hálószobáig követtem menetüket és megállapítottam, hogy az ágynak éppen azon a részén hatolnak keresztül, ahol a földbirtokos feleségének a feje nyugodott alvás közben.

Nyomban felszólítottam a hölgyet, hogy fekvőhelyét lakásának egy földsugármentes helyére tegye át. Hozzá-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

fűztem ehhez, hogy ezentúl bizonyára nyugodtan fog aludni és nemsokára teljesen felgyógyul.

Hogy a sugárvesszővel történt kutatás alapján elhangzott tanácsaimnak mekkora sikerük volt, az illető uriasszonynak alanti soraiból tünik ki, amelyeket a történtek után 2 hónappal kaptam meg. Sem gyógyszerek, sem pedig egy hosszú időn keresztül Budapesten lefolyt, naponta megismétlődött gyógykezelés sem segítettek baján. De teljes gyógyulást eredményezett azon egyszerű módja a segítségnek, hogy megszabadult a földsugarak káros hatásától. Ez az urhölgy 1935. november 9-én P.-ról a következőket írta:

Kegyelmes Uram!

Hálásan számolok be egészségi állapotomról, a varázsvessző-diagnózis óta javul az idegállapotom s cloitisom két hét óta rohamosan tűnik el. Bár azt jelezhetném, hogy teljesen rendben! Az Ég segítségével hiszem, hogy ezt is közölhetem nemsokára.

Hálás szives köszöntéssel.

P. M.

Ezeknek az oly veszedelmes földsugaraknak a rákszerű bántalmak elleni hatására vonatkozó kutatásaim még nem fejeződtek be. De egy későbbi időpontban, az emberiség javára, feltétlenül közre fogom adni őket.

Erdei kihágások megakadályozása és a kihágási feljelentések szövegezése.

A fában elég szegény csonka hazánkban a nép szaporodásával főleg városok és nagyobb falvak közelében levő erdők az erdei kihágóktól igen látogatottak s az okozott erdei károsítások (falopás, legeltetés, stb., stb.) sok helyen oly nagy mérvűek, hogy azok megakadályozásának módjaival közérdekből is érdemes foglalkozni.

Eme témához azért voltam bátor fogni, miszerint nem túlzok, ha azt állítom, hogy Nagymagyarországnak olyan helyén voltam védkerületi szolgálatban — igaz, hogy csak cca. egy évig a legrosszabb időben, de az is elég volt... — amely talán páratlanul áll az országban az erdei kihágási eseteket illetően.

Fogalomképpen szolgáljon egy kis adat az olvasó számára: a világháború négy éve alatt mintegy 200—250 kat. hold területről lopták el teljesen a fát, a suháng nagyságtól a vágásra érett 80 éves tölgy és bükk szálfákig.

A lopást, ami nemcsak a fára, de az erdőben található

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

minden anyagra is kiterjedt, tetőzte a kecskékkel való legeltetés is.

A lopásokat 1—20-as csoportokban a nap és éjnek különböző szakaiban követték el hol gyalog, hol szekerekkel.

A birtokos részéről a kellő védelmi intézkedések megtörténtek, — sajnos a nagymérvű falopásokat az akkori kivételes háborús állapotok nem tudták még csak részben sem megakadályozni.

Ezen rövid előismertetésem után rátérek a tulajdonképeni tárgyamra.

Amint tudjuk, az erdei kihágásokat leginkább a szegény néposztály követi el, bár akadnak bőven olyanok is, akik erre nincsenek rászorulva, mégis követnek el erdei kihágást.

Hangsúlyozva megjegyzem, hogy a legtöbb erdei kihágás ott szokott előfordulni és elhatalmasodni, ahol az erdei kihágó nem látja kielégítőnek az erdővédelmet, vagyis mikor a birtokos részéről nem történnek meg idejekorán és kellő módon a védelmi intézkedések.

Van eset, amikor a védelmezés igen nehéz, így pl. az erdős pusztákon, a tanyás birtokok között elterülő kisebb-nagyobb erdőfoltok, továbbá hosszant elnyúló és a község közelében levő erdőterületek, amelyek ugyancsak nem védhetők meg teljesen az erdei kihágásoktól (falopás, legeltetés, stb.) mert az teljes lehetetlenség. Ezen veszélyes területek milye módon való — legalább is részben — megvédelmezéséről alább lesz szó.

Az erdei kihágó kétféle, van olyan aki kényszerből lop, mert nincsen miből vennie fát és csak saját szükségletére használja fel és van olyan, aki a lopott fával vagy egyéb anyaggal üzérkedik s ez utóbbi a veszedelmes erdei kihágó, mert az ilyen rendesen értékesebb fát és nagyobb mennyiségben lop.

Az erdővédelmezőnek mindenek előtt meg kell állaállapítania, hogy kerületében főképpen milyenféle erdei kihágások szoktak előfordulni s a kellő intézkedéseket az irányban megtenni.

Az erdei kihágások minősége vidékenként változó és a helyi viszonyokhoz alkalmazkodik.

Igy pl. városok mellett levő erdők igen ki vannak téve mindenféle fajta lopásnak; ilyen helyen lopnak fát, cserjét, erdei gyümölcsöt, gombát, földet, stb., stb. ezenkívül legeltetnek is az erdő legnagyobb kártevőivel, a kecskékkel. Viszont vannak helyek ahol fában bővelkednek, de rétben szűkölködnek, az ilyen helyen roppant nagy a fűlopás. Ilyen helyeken igen résen kell lenni, mert a fűlopás kiterjed nemcsak az útszéli, de a fiatal

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ültetések között levő fűnek ellopására is, mely alkalommal lesarlózza magát az elültetett csemetét is a fűtolvaj.

Nagyobb kiterjedésű s főleg vegyes állományú erdőségek, amelyek nem esnek igen távol nagyobb városokhoz, igen gyakori a kőris keréktalp és küllő, jávorjárom, szilkerékagy, tölgydonga fának a lopása, amelyet durván faragva otthon elkészít a tolvaj és a városi iparosoknak ad el.

Amint látjuk, az erdei kihágások igen sokfélék és azok megakadályozására különböző módszereket alkalmazunk.

Az erdészeti kihágások megakadályozása történhetik:

1. Kellőszámú erdészeti védszemélyzettel;
2. Kivételes esetekben csendőrjárőrök pótlásával;
3. Kivételes intézkedések megtételével;
4. Szegénysorsú lakosságnak ingyenes vagy kedvezményes rőzse adományozásával;
5. A tetten ért erdei kihágóknak minden erdei munkából és kedvezményből való kizárásával;
6. Körzeti kémek segítségével és végül
7. Betanított kutyák segítségével.

ad. 1. Nem tudom eléggé hangsúlyozni, hogy oly helyeken, ahol az erdei kihágások nagymérvűek, ott feltétlenül megbizható, erélyes, bátor és minden fatolvaji fifikával tisztában levő ember szükséges. De az is igen fontos, hogy az ilyen veszélyeztetett helyeken megfelelő számú — s ha kell éjjel is — és csakis kizárólag védelmi szolgálatot teljesítő egyén legyen és akinek ne legyen más munkája, mert egyébként nem tud felelni munkájáért. Igen gyakori az az eset, hogy míg a védőkerületet kezelő egyén adja ki a fát valamely erdőrészletből (faeladási nap, faszállítás) addig az erdei kihágó az erdő másik részén kényelmesen viszi az ellopott fát. Az ilyen veszélyes helyeken, ha másképpen nem, de legalább a lekötött napokra fogadjunk fel megbizható őrt.

Az erdei kihágóktól igen látogatott helyen be kell vezetni az éjjeli szolgálatot is (pl. télen), természetesen aki éjjeli szolgálatot teljesít, azt az egyént a nappi szolgálattól fel kell menteni, mert egy rókáról két bőrt nem lehet lehúzni.

Kellő védelem mellett a fatolvaj hamar észreveszi, hogy nem sikerül egy alkalomkor sem megmenekülnie a tettenéréstől s így magához fog térni és nagyobb része abba fogja hagyni az erdei kihágások elkövetését.

ad. 2. Vannak vidékek, ahol a lakósság igen vad természetű, erőszakos, vakmerő, ellenszegülő. Az ilyen helyen a védszemélyzetnek igen kényes a helyzete, mert ha tökéletesen el akarná látni felelősségteljes munkáját,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

úgy igen gyakran fegyverhasználatot kellene alkalmaznia, amit azonban nem tanácsos tenni, mert sajnos, szolgálati és fegyverhasználati szabályaink nem azonosak a csendőrségivel. Éppen ez oknál fogva a veszélyesebb téli időszakra a belügyminiszter úrtól a birtokos a közérdekre való tekintettel csendőr őrjáratot kérhet segítség-képpen, ami azután a lakósságot komolyabb meggondolásra készteti és így jóval csökkenthetjük a falopásokat.

ad. 3. Ahol a fával való piaci vagy házalási űzérkedés gyakori, ott az erdőtörvény értelmében a fát eladó személy (tulajdonos, fuvaros) igazolvánnyal látandó el, hogy ő a fát jogosan szerezte, illetve az a birtokáról való és jogos tulajdona.

Ez esetben történhetnek visszaélések, mert a koma a sógort, a sógor meg a komát segíti bizalmas kérésében, miért is ilyen helyeken jut kellő szerep a körzeti kémeknek arra vonatkozóan, vajjon nincsen e hiba a kréta körül? Mert megtörténhetik az, hogy egy közbirtokossági vagy egyéb farészes egyik komájának, kinek nincsen fája, elad mondjuk egy szekér fát, de csak papiron, a koma pedig elhozza azt az erdőből ingyen a máséból és viszi a piacra, persze mint jogos szerzeményt igazolvánnyal ellátva. Egy másik eset: Egy favágó, aki részibe termeli a fát, mint jogos szerzeményét szintén eladhatja igazolvánnyal. Azonban ezen ürügy alatt szintén követhet el a fent említett módon visszaélést, mert közben jogtalanul szerezhet az erdőből fát.

Ezeknek ellenőrzésére és megakadályozására csak egy mód kínálkozik és pedig az, hogy az olyan veszélyes helyeken, ahol igen űzérkednek a lopott fával, a faszerzést igazoló »Igazolvány«-t kiállító hivatalnak megküldendők volnának a magán erdőbirtokosok, valamint a köz- és egyéb birtokosságok, stb. eladásra szánt tüzi- és egyéb fakészlete névszerint kitüntetve és így az igazolványt kiállító hivatalnak módjában lenne kellő ellenőrzést gyakorolni, hogy ki mennyi fát ad el. Igy pl. az a farészes favágó, kinek mondjuk 10 ürm^3 fakészlete van, nem kérhetne esetről-esetre (apródonkint) teszem fel 16 ürm^3 tüzifára igazolványt.

ad. 4. Ott, ahol az erdei kihágások csupán csak arra terjednek ki, hogy az erdei kihágók olykor-olykor egy-egy háti teher fát lopnak el saját felhasználásra, tehát nem űzérkedésre, az olyan helyeken igen üdvös rőzsefát termeltetni s részükre méltányos áron eladni, az igen rászorultaknak pedig esetleg ingyen adni.

Sok önérzetes magyar paraszt az ingyen kapott rőzsét olyan nagyra becsülné, hogy végleg lemondana a falopásról.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

E helyen kell megemlítenem azt is, hogy a legeltetési kihágásokat kellőképpen úgy tudjuk leszorítani egyes helyeken, ha módunkban van a legeltetők egy részének némi erdei kaszálót nyujtani, esetleg valami más kedvezményt adni. Igen fontos az is, hogy az őrizetlen jószágok behajtassanak, mert a hajtó díj azonnali kifizetése igen fájó sebet vág a kihágón és máskor jobban vigyáz jószágaira. Olyan helyeken pedig, ahol erdőn esetleg tehéncsordát legeltetnek, ha csak lehet, a pásztorral a község, vagy az érdekelt tulajdonosok oly »Egyezség«-et kössenek, hogy ha tilosban fogják meg az őrizetére bizott jószágokat, úgy az illető jószággazda a kár, stb. költségeit a béréből fogja levonni.

ad. 5. A többször tettenért erdei kihágókat ne alkalmazzunk soha erdei munkáknál és vonjunk meg tőlük minden olyan kedvezményt, ami akár galyszedés-, fűkaszálás-, földbérletből, avagy egyéb kedvezményből állhat.

Az oly helyeken, ahol az erdőbirtokon beékelő számos tanyabirtok van és gyakoriak a falopások és a tettenérés roppant nehéz a számos tanyák miatt, ott a nyomot követve, a hatóságtól kért és csendőrökkel karöltve, házkutatást tartunk, az ilyen eredményes kutatások teljes eredménnyel járhatnak a további erdei kihágások ellen.

Az ilyen tanyás birtokokon a legeltetés ellen is lehet néha napján trükkökkel eredményt elérni. Teszem fel, hogy ügyesen azt hirdetem, hogy a fiatalos mérges porral lett beporozva a rovarkárok ellen, amely por az állatokra életveszéllyel jár, fogadom, hogy nem lesz bátorsága a tanyásnak féltett jószágát oda terelni.

ad. 6. A körzeti kémek. Minden védőkerületet ellátó egyénnek szüksége van védőterületének nagyságához mérten körzeti kémekre (besúgók). Ezek a kémek eredményes fáradozásaikért előnyben részesülnek erdei munkákban, stb. Munkájuk abból áll, hogy a notórius fatolvajok- és orvvadászokról pontos hiradást adjanak, hogy azok hamarosan elcsiphetők legyenek. Ezeknek a kémeknek olykor igen sok hasznukat lehet venni, azonban óvatosan kezeljük őket és hollétünkről sohasem adjunk pontos adatot. A körzeti kémekre, ahol sok a nagyobb falopás, igen nagy szükség van, mert néha hónapokig kell lesni, míg egy notórius fatolvajt vagy orvvadászt el lehet fogni, mivel különböző időkben jelennek meg, míg ha van egy besúgó, úgy hamarosan hurokra kerülnek.

ad. 7. Igen kitünő szolgálatot teljesít erdei szolgálatban — főleg éjjel — egy betanított komondor vagy farkaskutya, amely gazdájának megvédése mellett az elfutni akaró kihágót, esetleg orvvadászt is elcsípi. Ott, ahol az

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

erdei kihágások nagy mérvűek, érdemes e módszert alkalmazni.

Az itt felsorolt módszerek közül azokat választhatjuk, melyek a helyi körülményeknek legjobban megfelelnek s ha az egyik nem sikerül, sikerülni fog a másik és az erdei kihágásokat ha nem is teljesen, de nagy mértékben mégis lecsökkenthetjük.

Erdei kihágások, kártételek, stb. feljelentésének szövegezése.

Legtöbb esetben a hiányos szövegezésű feljelentés okozza azt, hogy a fatolvaj, stb. igen csekély büntetéssel ússza meg bűnösségét, holott sokszor 2—4-szer akkora büntetéssel lehetne sujtani, ha a feljelentés szakszerűen meg volna szövegezve. Természetesen azután, a kirótt csekély büntetés bátorítja fel az erdei kihágót a további fatolvajlásra. Ezt elkerülve készítsük el feljelentéseinket szakszerűen és kellő részletességgel.

Lássunk egy pár példát:

Hiányos szövegezésű a következő feljeelntés: »N. N. . . . . i lakos az A. gazd. oszt. 8 tag b erdőrészletéből egy darab élő tölgyfát levágott és ellopott. Méretek: 8 m. h, 30 cm. vastag, 0.56 m.^{3}«

Teljes szövegezésű pl.: »N. N. . . . . lakos az A. gazd. oszt. 8 tag b erdőrészletéből egy drb élő kocsányos tölgyfát levágott és ellopott. (Most irjuk a fontos tényezőket és pedig): A tölgyfa mérete 8 m. h., 30 cm. vastag (középátmérő), 0.56 m.^{3}; visszahagyott része mintegy 0.2 ürm. hasáb, 0.3 ürm. vegyes (vékony és vastag) dorong és 0.1 ürm. galyfát tesz ki.« »A tölgyfa tagjelző fa volt,« vagy »A tölgyfa ritkás helyről vágatott ki és magfának lett meghagyva«, vagy »A tölgyfa határmenti fasort képezett«, stb., stb.

Ha pedig homokos területről van szó, a következő megjegyzések irhatók: »Az akác törzs szélfogó fasorból, vagy pásztából vágatott ki«, stb.

Tuskólopásnál szintén fontos megjegyezni, hogy az futóhomokos területről szedetett-e ki és hogy az sarjadzás végett hagyatott-e meg. Tuskólopásnál feljegyzendő az is, hogy a kiásásnál származott gödör behányásához és elegyengetéséhez hány férfi napszám szükséges.

Erdei lopás esetén, ha valaki szekérrel jön az erdőbe, annak a megállapítása is fontos, hogy a tolvaj nem-e járt tiltott utakon, (legtöbbször pedig azon jár), ültetéseken keresztül vagy réten, s éjjel volt-e, és legeltetett-e egyuttal vagy sem? Vagy pedig személyazonosságának megállapításánál, esetleg a fatolvaj megzálogolása alkalmával nem-e ellenszegült, mert utóbbi esetekben sulyosabban lesz a fatolvaj büntetve.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Erdei kártételeknél.

Hiányos szövegezés pl.: »N. N. . . . . i lakos a B. gazd. osztály 16 tag d erdőrészletben egy drb tölgyfának a kérgét lehántotta.«

Teljes szövegezés pl.: »N. N. . . . . i lakos a B. g. v. d. erdőrészletben egy darab kocsányos tölgyfának a kérgét mellmagasságban a törzs körül 40 cm. szélességben és 80 cm. hosszúságban lehántotta. A tölgyfa mérete 10 m. h. 80 cm. középátm. vastag — 5.03 $m.^3$ az ágak és galyak mintegy 0.6 ürm. hasáb- és 0.9 ürm. vegyes dorong és 0.4 ürm. galyfát tesznek ki. A tölgyfa jövőre elszárad. — A tölgy emlékfának volt meghagyva,« stb.

Legeltetésnél szintén igen fontos részletesen és körülményesen leirni az esetet. Nevezetesen: hogy véderdőben, vagy közérdekből telepített erdőben-e és hogy 20 vagy 6 éven aluli mesterséges erdősitésben vagy természetes uton felujult erdőben történt-e a legeltetés és milyen fanemű állományban. Felemlitendő az is, hogy a legeltetés mikor nappal vagy éjjel történt-e, s hogy az állatok őrzött vagy őrizetlenül voltak és hogy be lettek-e hajtva.

Itt szükségesnek tartom megemliteni, hogy csak olyan házi szárnyas állatok lőhetők meg oly területeken (erdei vetésekben a köztes használatu földeken, ahol buza, rozs, árpa, stb. van elvetve) amelyekben azok kárt tehetnek. — amelyek be nem hajthatók. Igy pl. a tyukok lőhetők, azonban liba, kacsa, pulyka már nem lőhető. (Birói döntés szerint.)

Ha pedig olyan erdei kártételek fordulnak elő. amelyeknél a tárgy értéke, vagy valaminek az elkészítéséhez bizonyos mennyiségű napszám szükséges, ezeket ugyancsak részletesen irjuk le. Igy pl. ha valaki egy nagyobb figyelmeztető táblát megrongál annyira, hogy azt már kijavítani nem lehet, ugy nemcsak a tábla teljes értékét, hanem az oda való szállításának és felszerelésének költségét is fel kell számítani.

Famagvak lopásánál megnevezendő az, hogy a terület nem-e áll természetes felujitás alatt, s ha azok le lettek verve, esetleg galyastól levágva, mily mértékben történt az.

Általában ugy szövegezzük meg — de az igazságnak megfelelően — erdei kihágási jelentéseinket, hogy abból tisztán megállapitható legyen a kár vagy a kártétel összege, mert ha az jó, úgy az itélő birónak is könnyebb lesz itélkeznie és az erdei kihágó is elnyeri méltó büntetését, s ha ez a büntetés sulyos, reményleni lehet, hogy jövőben jobban fog a kihágó óvakodni erdei kihágás elkövetésétől.

Végül fontosnak tartom azt is megemliteni, hogy az

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Alföldfásítás körébe tartozó erdőtelepítésekben, nevezetesen: a különböző alföldi erdőtelepítések fapászták, fafoltok és fasorokban elkövetett kihágásokat az 1894. XII. t. c. (A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló) 93. §-a alapján is lehet bejelenteni.

Debrecen, 1936. évi julius hó. *Orosz Imre.*

PÉNZTÁRI BESZÁMOLÓ

Julius havi befizetések folytatása: Drexler János Gödreszentmárton 3, Füzi Lajos Zselickislak 6, Horváth János Vitnyéd 10, Molnár András Hódmezővásárhely 5, Szabó Gyula Pécs 12, Rédey Gyula Szigliget 3, Sziklay Gyula Radostyán 12, Gunszt Ferenc Sárpentele 6, Horváth József Salgótarján 10, Elsik Mihály Szentendre 5.32, Farkas József Hidegkut 10, Hugli Pál Gyöngyössolymos 10, Pataky Árpád Szombathely 5, ifj. Szarka András Valkó 2, Bodor József Almamellék 12, Sárváry János Drégelypalánk 2, Schilling György Dunabogdány 5, Hencsei József Ujhuta 10, Kelemen József Vazbó 5, Bagi József Kelebia 12, Frantz Lajos Püski 5, Tóth Gyula Héreg 3. Összesen 715.13 Pengő.

Augusztus hóban befizettek: Mátrahegyi János Fiskálishuta 1.50, Perhács Péter Nagybátony 9, Varga Pál Réde 5, Ambrus István Debrecen 5, Bárány Sándor Kisujszállás 3, Berze János Gödöllő 6, Deák István Olaszka 8, Fehér István Döbrököz 4, Hargitai István Gödöllő 5, Kiss József Pécs 5, Kósa János Bucsuta 25, Pasztorek Sándor Mogyorósbánya 10, Pataky Árpád Szombathely 5, Tájnel János Gödöllő 3, Bács János Kismaros 8, özv. Bögözy Gyárfásné Adony 3, Kasza József Kaposvár 2, Patakfalvi József Nagykanizsa 2, Semenyuk Elek Sajópüspöki 5, Székács Endre Mezőhegyes 5, Szörényi József Kaposvár 2, Andó Imre 5, Csekey János Sopronkövesd 3, Göndöcs Imre Bogyoszló 20, Kottay János Zalabaksa 5, Lengyel József Isaszeg 3, Németh Zsigmond Jánosáhza 2, Némethi Lajos Tarpa 5, Schmidt József Pilismarót 5, Tóth Mihály Kemej 18, Weisz Gyula Nagyecnk 2, Cséri Pál Padrag 6, Fekete József Gödöllő 5, Gaál Dániel Hollóstető 3, Kothay István Süttő 12, Mészáros József Csesznek 10, Papp József Balatonendréd 6, Piroska István Vép 5, Rába János Tarany 50 f., Szabados Dezső Budapest 3, Támton Imre hajmáspuszta 5, Bezeréti Lajos Miskolc 5, Kalota Jenő Sajólád 10, Lehoczky Alajos Parasznya 3, Póczik József Iván 3, Kizicsi Zoltán Mikóháza 3, Fodor István Parasznya 10, Józsa Kálmán Tényőfalu 3, Kerényi Ferenc Hámor 5, özv. Zsurilla Antalné Hámor 3, Petkovits Henrik Döbrököz 1, Szentirmai Sándor Budakeszi 5, Mráz Gyula Budapest 10, Nyemecz József Alsókéked 5, Jáhn György Bátaszék 6, Schmidhoffer József Gerencsérpuszta 8, Steiner József Zircz 18.72, Szalay Péter Mekényes 4, Sóki György Földeák 4, Horváth János Kecskemét 10, Németh Ferenc Uzsa 5, Bartha Ferenc Nagykörös 10, Kalcsó József Erdőkürt 20, Kesztehlyi Gábor Simontornya 5, Németh Károly Vát 30, Pikó Zsigmond Debrecen 2, Solymosi Jakab Visegrád 5, Nezdey György Véménd 36, — Folytatása lapunk legközelebbi számában.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

TÖRVÉNY.

Kiss Géza verse.

Nem öltem meg senkit,
Nem is loptam soha,
Mégis a sors hozzám, —
Kegyetlen, — mostoha.

Idéző levelet kaptam
A napokban,
Amint hirek után
Néztem a lapokban.

»Egy napi elzárás«,
Olvasom ijedten,
Idéző levelet
Kezemből kiejtem.

Merthogy Felnémetről
Mostan ide jöttem,
Elfelejtettem, hogy
Magam kijelentsem.

Nagyon megörültem
Az átkos irásnak,
Az asszony hozzá fog
Mindjárt a sirásnak.

Elvisznek férjecském,
Mi lesz velem itthon?
Szomorúan néz rám
S talán örül titkon.

Eljött az a nap is,
Mikor menni kellett,
Elhaladok búsan
Bemenjek-e, vagy ne?

A nagy fegyház mellett.
Kérdezem magamtól?
Mikor egy bősz hajdu
Kilépett az ajtón.

Mit tátod a szádat?
Bitang naplopója.
Ripakodott rám és
Mutat az ajtóra.

Besompolyogtam és
Leültem egy padra,
Igy voltam bezárva
Semmiért egy napra.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Erdészeti kiállítás Miskolcon.

A miskolci hét alkalmával az erdészet is kedves meglepetéssel szolgált a kiállításra érkező vendégeknek, amennyiben jó ízléssel összeállított erdészeti és vadászati kiállítást rendezett. Nem tudom kinek volt, kinek nem volt alkalma és lehetősége a szaktársak közül megnézni ezt a minket, erdészembereket nagyon is érdeklő kiállítást, amit alább megkísérelek ismertetni.

Maga a Miskolci Hét augusztus 2—9-ig tartott. Sajnos a sors úgy hozta, hogy szerény személyem csak 9-én élvezhette ennek megkapó szépségeit, vagyis akkor, amikor a leglátogatottabb volt. De térjünk a tárgyra.

A filléres gyorssal Miskolcra megérkezve, gyönyörű napsugaras idő és hatalmas tömeg fogadott bennünket úgy, hogy elég munkát adott, míg az ember áttornászta magát a tömegen.

A kiállításra megérkezve azt tapasztaltam, hogy az egyes kiállítási csoportok között a légvédelmi pavillont propagálták leginkább. Engem, bár nem érdekelt más, mint az erdészet, de gondoltam, tudja az ég, mikor láthatok újra ilyen dolgokat, vagy mikor veszem hasznát az itt látottaknak, ha itt vagyok, azt is megnézem — és nem bántam meg, mert sok szép és érdekes dolgot láttam ott is.

A légvédelmi kiállítás megtekintése után épen utána akartam nézni az erdészeti résznek, amikor kellemes fenyőillat csapta meg az orromat és az erdőre emlékeztető ózondús levegőtől felüdülve, rögtön megéreztem, hogy itt az erdő egy darabja van, itt az én világom, itt az erdészeti kiállítás. Nem tévedtem!

Most, mivel már helyben vagyunk, lássuk a kiállítást:

Fenyőgalyakkal szépen díszített lépcsősoron a folyosóra jutottam, hol a falon különféle erdőalakokkal igyekezett a rajzoló illusztrálni a természetbe történő emberi beavatkozás fontosságát. Az egyik hatalmas képsorozaton t. i. olyan különféle korú állomány volt bemutatva, hol erdészeti beavatkozás nélkül fejlődik és küzködik az állomány. A mellette levő hasonló korú állományt illusztráló képsorozaton viszont erdészeti beavatkozás mellett fejlődő állományt mutat be. Ezen képekből a laikus is meggyőződhet az erdészet szükségességéről és fontosságáról.

A folyosó végén egy csemetekerti modell köti le az ember figyelmét, hol szépen, gondosan, arányos kisebbítéssel még a fenyőcskék is benne vannak a gondozott kis ágyacskákban, és az ember ezt nézve azt gondolja,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

hogy egy, a törpék mesebeli birodalmából idepottyant csemetekert előtt áll.

Nagyon kedves, tanulságos és megkapó részlete volt a kiállításnak ez a miniatür kert.

A folyosón igen szép agancsokat láthattunk, amelyekkel egyenként nem foglalkozhatom, mert hiszen, ha ezt tenném, csak ezek leírásával egy könyvet tölthetnék meg.

A »Bükk és Mátravidéki« erdőgazdaság termeiben első modell a miskolci m. kir. erdőigazgatóság erdőterületének domborművű térképe, természetesen a domborulatok legkisebbjének is arányos kiépítésével. Utána az egri érsekség hasonlóan készített térképe. Ez után az igen tanulságos modell következik, ezzel a címmel: Fanemek megválasztása fafaj, kitettség és tengerszintfeletti magasság szerint. Ezzel a modellel annak készítője azt akarja nagyon jól sikerülten bemutatni, rétegvonalasan emelkedő hegyoldalon, hogy az egyes fanemek hol tenyésznek a legjobban, milyen kitettséget és tengerszintfeletti magasságot kívánnak. Nagyon ügyes munka. Ezt elhagyva legeltetett és nem legeltetett erdő modellje következik, bemutatja a legeltetés károsságát az erdőre. Ezek után a mellékhasználati termékek, ásványi anyagok bemutatása következik ,majd egy újabb szép, igen ügyes kidolgozású modell, égő mészkemence és egy épülő mészkemence következik. Ezek után még egy pár modell, a szénégetés és a cserkéreg-termelés bemutatása látható.

A falon látjuk a m. kir. erdőkincstár szarvas, őzagancs, vadkanagancs és muffloncsiga gyűjteményét, az egri r. kath. érsekség szarvasagancs, őzagancs gyűjteményes kiállítását, a szatmári róm kath. püspökség vadásztrófea-kollekcióját.

A második terem »Alföld és Kopárfásítás« felírással épp oly megkapó és tanulságos modellekkel illusztrálja az erdészet fontosságát és igen sikerülten mutatja be »Alföldi tanya télen«, »a gondos és gondatlan gazda tanyája«, amiből a szemlélő nyomban láthatja, hogy mekkora értékkülönbséget jelent egy gondozott és egy elhanyagolt birtok. Utána ismét egy igen szép modell előtt állunk: »a siroki kopárok fásítás előtt és fásítás után«, majd »Orgovány község határa fásítás előtt és fásítás után.«

Ennél világosabban és szebben nem lehet bemutatni, hogy mit tud produkálni az ember. A falakon szebbnélszebb vadásztrofeákat láttam.

A kiállítást a földmívelésügyi Miniszter Urnak, illetve Molcsány Gábor Őméltóságának, a sikerült rendezést pedig a miskolci erdőigazgatóság tisztikarának köszönhetjük.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Szomorúan tapasztaltam, hogy a kiállítási termek között nem található fel: »Felvidéki Erdőgazdaságunk« c. terem. Ebben a nem létező teremben sok szép és tanulságos modellt lehetett volna elhelyezni és pedig gát, gereb, különféle csusztatók, tutajok, stb. Talán nem messze az idő, amikor az erdészeti kiállítások ilyen szempontból is teljesek lesznek.

Bükki.

A KERT

Maggyűjtés. Legtöbb nyári növénynek szeptember elejére beérik a magja. Jól figyeljük meg azt, hogy a beérés teljes-e? A nem tökéletesen beérett mag sok baj okozója lesz. Jövőre kikel ugyan, bár ne kelne ki, így legalább rögtön más, tökéletes magról kellene gondoskodnunk, az éretlen mag ellenben egész évben kísérletezik az idegeinkkel. Rendkivül lassan kezd növekedni a belőle fejlődő palánta. Időnként teljesen megáll a leggondosabb ápolás ellenére is. A kitünő talajban is épen olyan vérszegény lesz a növény, mint a soványban. Legtöbbször sohasem jövünk arra a gondolatra, hogy a baj eredete az éretlen vetőmagban keresendő. Ezért jól figyeljük meg, hogy a gyüjtés előtt a magtokok, illetve a termőrész teljesen beérett-e?

A beérés idején inkább gyakran nézzük meg, szinte óránként és csak akkor szedjük le, ha tovább már nem várahtunk annak a veszélye nélkül, hogy a beérett mag kárba vesszen.

A leszedett termőrészeket sohase csépeljük ki a gyüjtés után. Azonmód tegyük el száraz helyre, ahol egerek nem férhetnek hozzá és csak tavasszal, közvetlenül a vetés előtt tisztogassuk meg, mert a magvak a tokjaikban a szedés után érnek meg igazán. A husos, bogyós termésről a nedves részeket azonban a szedés után el kell távolítani, ha penészedéstől tarthatunk.

* * *

Cserepes virágainkat nyáron rendszerint cserepestől a szabadba tesszük, félárnyékos helyre. Erre a legtöbb cserepes vagy csebres növénynek szüksége van. Gyakran előfordul, hogy a nagy forróságban és szárazságban akármennyit öntözzük is cserepeinket, azok szenvednek, a cserepek földhöz közel levő hajszálgyökerei elszáradnak, a növény a pusztulás útján van. Ilyenkor a növényt cserepestől együtt sűlyesszük a földbe és ne csak a cserepet, hanem körülötte a talajt is öntözzük meg. Legtanácsosabb az összes cserepes növényeinket egy csooprtba rakni, azo-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

kat kannával néha megpermetezni úgy, hogy a cserepek között a föld is nedves legyen. Olyan növényeknél, amelyeket értékes faköblökben tartunk, a korhadás veszélye nélkül a földbe nem sülyeszthetünk. Ezeket fessük fehérre, úgy a napsugarakat jobban visszaverik. Tanácsos a köblöket a növény töve körül lefutó növényekkel beültetni, amelyek nemcsak beárnyékolják az edényt, hanem díszítik is.

* * *

Börzsönyiné. Igy messziről a bajt nem lehet megállapítani. Irja meg a tüneteket részletesen, akkor tudunk tanácsot adni.

Leveléhez válaszbélyeget is mellékeljen.

SZEPTEMBER HAVI ERDÉSZETI TEENDŐK.

Erdőhasználat. A téli vágásterületek kijelölése a fokozatos elujitó vágásokban a kihasználás alá kerülő fák kiválasztása és megjelölése, valamint a tövön száradt és széldöntött fák feldolgozása, kiszállítása még mindig eszközölhető. Hasított faárúk, u. m. zsindely, donga, szőlőkaró készítését folytassuk. Gondoskodjunk téli favágásainkhoz favágókról.

Erdőművelés. Csemetekertekben a gyomlálás és talajlazítás megszüntetendő, nehogy a fagy a csemetéket kihúzza, mindazonáltal a gyomot le kell vágni, hogy magot ne teremjen. A tavaszi és őszi vetésekhez a csemeteágyak talaja előkészítendő, a természetes felujitás alatt álló vágásokban, a természetes bevetés előmozdítása céljából a talaj felporhanyítható. Nyir és korai juhar mag gyüjthető, sőt szelidebb éghajlat alatt a jegenye- és sima fenyő tobozok gyüjtését is megkezdhetjük, mindazonáltal csak, ha azok érettségéről meggyőződtünk.

Erdővédelem. Legeltetésre, fű-, makktolvajlásra, valamint a tüzekre ügyeljünk; a határok kiigazitását, valamint a határjelek kijavitását, megujitását fejezzük be, azonban őrködjünk őszi szántásoknál a birtokhatárokra. Tűzzük ki a makkoltatásra és téli legeltetésre kiadott területek határait s lássuk el azokat tilalmi jelekkel.

A gyapjas pille petéket gyüjtsük és pusztitsuk el. A szu irtását is folytassuk.

Mellékhaszonvételek. Mészégetés, szénégetés, még mindig folytatható. Ha a gubacsszedést házilag eszközöljük, folytassuk és fejezzük be e munkát s gondoskodjunk a száraz, szellős helyen való raktározásról, vagy értékesitsük készletünket. A makkoltatás és téli legeltetés rendesen e hónapban veszi kezdetét.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Építkezések. Az építkezési munkák befejezését siettessük, még mielőtt az őszi esőzések beállnának. Utak, hidak, utárkok, vizáteresztőkre ügyeljünk.

A jövő évi építkezésekhez szükséges felmérések, adatgyüjtések folytatandók.

Erdőrendezés. Külső munkák e hónapban még folytathatók.

SZEPTEMBER HAVI VADÁSZATI TEENDŐK.

Szeptember hónap a szarvasbőgés kezdetének ideje. Az erdei szalonka huzni kezd, a császármadár megszólal. Vadászgassunk szorgalmasan a ragadozókra, a kártékonyakra használjuk sürün az uhut. Lőhető az egész hónapban: a szarvasbika, dámbika, őzbak, nyul, fogoly, fürj, haris, császármadár, erdei szalonka, továbbá a nyári lúd, tőkéskacsa és a nem tiltott vizimadarak, szarvastehén és a borju. E hónap elején kezdődik a szarvasbőgés. A vadállomány érdekében lőjjünk a hónap második felében, amikorra kötelességüknek eleget tettek.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

72.117—1936. szám. I/B. 2.

HIRDETMÉNY.

Jelentkezés a vadőri szakvizsgákra.

A vadőri szakvizsga, kellő számú jelentkező esetén, a folyó évben október hó 15—17-ike között Gödöllőn, a M. Kir. Vadászati Hivatalnál fog megtartatni.

A vadőri szakvizsga letételének megkönnyitése céljából a gödöllői m. kir. vadászati hivatalnál folyó évi október hó 1-én kezdődőleg két hetes előkészitő tanfolyam nyilik meg, melynek végeztével a hallgatók szakvizsgára bocsáttatnak. A tanfolyamon való részvétel kötelező.

Azok, akik a vadőri szakvizsgát letenni óhajtják, bélyegköteles kérvényüket 1936. évi szeptember hó 15-ig a m. kir. földmivelésügyi miniszterium vadászati osztályához nyujtsák be.

A szakvizsgákra, illetve az előkészitő tanfolyamra csak oly magyar állampolgárok jelentkezhetnek, akik:

1. huszadik életévüket betöltötték,
2. legalább az elemi népiskola négy osztályát sikeresen elvégezték,
3. erkölcsileg nem esnek kifogás alá,
4. legalább három évig megszakitás nélkül vadászatilag megfelelően gondozott vadászterületen vadászati gyakorlati szolgálatban állottak.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A tényleges katonai szolgálat, a vadászati gyakorlati idő megszakításának nem tekintehtő.

Az 1—4. pont alattiak igazolására a kérvényhez eredetiben, vagy hitelesített másolatban a következő okmányokat kell csatolni:

ad. 1. születési anyakönyvi kivonatot,

ad. 2. az iskolai képzettséget igazoló bizonyítványt,

ad. 3. hatósági erkölcsi bizonyítványt,

ad. 4. a három éves vadászati gyakorlati szolgálatról szóló bizonyítványt.

A folyamodóknak, a legalább három évi megszakítás nélküli vadászati gyakorlati alkalmaztatásáról szóló bizonyítványt az a vadászterület tulajdonosa (megbizottja), illetve bérlője állítja ki, akinél alkalmazásban állanak vagy állottak. A bizonyítványban foglaltakat az illetékes járási vadászati tudósítóval vagy szükség esetén a községi elöljárósággal igazoltatni kell.

A folyamodók a felvételről még szeptember hó folyamán megfelelő értesítést nyernek.

A tanfolyam ingyenes, a vizsga díja 30 (Harminc) pengő, amely a vizsga napján a vizsgabizottság elnökének kezéhez lefizetendő.

Lakásról és élelmezésről úgy a tanfolyam, mint a szakvizsga tartama alatt a hallgatók maguk tartoznak gondoskodni.

A szakvizsgára, illetve a tanfolyamra vonatkozólag bővebb felvilágosításokat a m. kir. földmívelésügyi minisztérium vadászati osztálya nyujt.

Budapest, 1936. évi augusztus hó 18-án.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter.

KÜLÖNFÉLÉK

Fájdalommal jelentjük, hogy Stumpf Antal kir. közalapítványi kartársunk julius hó 20-án 57 éves korában, Sokorópátkán, rövid szenvedés után elhunyt.

Egyesületünk mély megilletődéssel emlékszik meg az elhalt kartársról, akinek lelkes szakszeretet, meleg kollégiális érzés, odaadó szorgalom és buzgóság voltak főbb jellemvonásai. Béke hamvaira!

Vass Béla intéző vadászatról tért haza, amikor az egyik majornál rendelkezéseket kiadni megállt s töltött fegyverét a kocsihoz támasztotta, amely eldőlt és elsült. A sörét a közelben játszadozó Kovács Lajos 5 éves kisfiút sziven találta, aki holtan esett össze.

A gróf Erdődy-féle uradalom füzfői erdejében orvvadászaton ért Ács Miklós erdőőr egy 15 éves suhancot, akit üldözőbevett, amikor is Ács fegyvere véletlenül elsült és a menekülő gyermeket oly szerencsétlenül találta, hogy kórházba kellett szállítani. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

AZ ERDŐ

X. ÉVFOLYAM | 1936 OKTÓBER | 10. SZÁM

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: DARÓCZY MÁRTON.

A lap havonta egyszer jelenik meg. Előfizetési ár: egész évre 6 pengő, fél évre 3 pengő, negyedévre 1.50 pengő. Egyesületi tagoknak a tagdíj fejében jár. A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok, stb.) Az ERDŐ szerkesztőségéhez: Esztergom M. kir. Erdőgazdasági Szakiskola küldendők.

Vándorgyűlésünk!

A tiszántuli ipari kiállítás és vásár tarka hirdetései, plakátjai és reklámjai között örömmel láttuk az itt-ott meghúzódó értesítéseket, amelyen a M. E. V. M. E. hivja tagjait Debrecenbe, hogy ott ez évi vándorgyülését megtartsa.

Meglepett nagyon, amikor egyszer csak a rádió is bemondja és bejelentette a vándorgyülést és jól ismert hangján invitált mindnyájunkat a debreceni Nagyerdőbe.

Végül »Az Erdő« első lapján meredt elénk a meghivó. Ennyi invitálásra meg kell mozdulni, a megmozdulás annál könnyebb, mert a gyülés helyének szerencsés megválasztásával és az időpont kitüzésével gyorsvonatokon is fillérekért utazhattunk. Ugyanekkor látogatói lehettünk egy olyan kiállitásnak, amelynek megtekintésére tizezrek sereglettek Debrecenbe.

Előrelátható volt, hogy az erdészek számottevő része ad találkozót egymásnak. Ez szemmel látható volt már Budapesten a debreceni gyors indulásakor. Itt is, ott is feltünt egy-egy derüs egészséges arc, néhol kisebb csoportokban is, akikről messziről látható, hogy a természet gyermekei: erdészek. Az egyik csoport közepén ott láttuk Marci bátyánkat és mögötte az elmaradhatatlan árnyékot, a főszámvevőt. Valami zavar lehetett, idegesség, mert az árnyék nem működött pontosan. Volt eset, amikor Marci

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

bátyánk a jobbkarját emelte fel, az árnyék pedig a balt. A zavar oka, mint később kiderült az volt, hogy a titkár eltünt. A vonat már mozgott és Nagy Pistának nyoma sem volt sehol. Az aggodalmak csak Kőbányán oszlottak el, ahol az elveszett titkár ur minden sietség nélkül a vonatra szállt.

A vándorgyülés debreceni rendezőbizottsága nem tudta, hogy melyik vonattal érkeznek a kartársak s igy senki sem fogadta a távolról összeverődőket.

Délfelé összejött a társaság. A gyülésen képviseltette magát a debreceni erdőigazgatóság is négy tisztviselője utján. A gyönyörü környezetben felállt Marci bátyánk, akin az egész éjjel tartó utazás alighogy meglátszott. Megnyitotta a gyülést és tőle megszokott biztonsággal és szónoki készséggel a következőket mondotta:

Mélyen tisztelt Vándorgyülés, Kedves Kartársaim!

Végtelenül boldog vagyok, hogy ebben a nagymultu magyar városban nekem jutott az a kitüntető szerencse, hogy Titeket, kedves barátaim, itt üdvözölhetlek.

Kötelességem bejelenteni, hogy szeretett országos elnökünk, Brandt Vilmos őméltósága, mint a törvényhozó testület tagja, e pillanatban is országos ügyekkel lévén elfoglalva, közöttünk meg nem jelenhetett, de szeretetteljes üdvözletét küldi általam mindnyájatoknak és azt a kivánságát is tolmácsolom, hogy mi itt ma mindnyájan eredményes munkát végezzünk és a minket vendégül látó városban minél jobban érezzük magunkat.

Tisztelettel üdvözlöm a debreceni erdőigazgatóság képviseletében itt megjelent Radó Gábor erdőtanácsos, Botos Géza erdőtanácsos, Rőczey Géza és vitéz Sóváry Géza erdőmérnök urakat, legyenek meggyőződve arról, hogy mi mindannyian az ő vezérletük mellett mindenkor készen állunk arra, hogy kötelességeinket minden erőnkkel elvégezzük. Nem mulasztom el megjegyezni, hogy a nobilis gesztus, amellyel az erdőigazgatóság magát közöttünk képviseli, mindnyájunk háláját felébresztette és ezért az erdőigazgatóságnak köszönetemet tolmácsolom.

Köszönetet mondok az én kedves barátaimnak, Orosz Imre, Barnóczky István és Deák László kartársainknak és velük együtt mindazoknak, akik közreműködésükkel lehetővé tették, hogy itt ma összegyüljünk és ez évi vándorgyülésünket itt, a régtől fogva nagyon hires debreceni nagy erdőben megtarthatjuk.

Látom, hogy e szóra »erdő« mindnyájan felkapjátok a fejeteket, mint a jó katona, ha trombitaszót hall.

Engedjétek meg nekem, hogy bevezetőül néhány szó-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

val itt időzzek, a gondolataimmal visszaszálljak a multba és kegyeletes hálámat lerójam azokkal szemben, akik ezt az erdőt ültették. Diákok voltak ők, akik bár parancsszóra ligetet varázsoltak a sikságra, az Alföldre, ahonnan előttük évszázadokkal mások talán kiirtották. Diákok voltak, akiket mi mindnyájan jól ismerünk, látjuk őket élénken professzoraikkal együtt egész életük, szorgalmuk, munkájuk, mulatságaik és huncutságaik olyan elevenen élnek bennünk, mintha magunk is részt vettünk volna azokban. Megörökitette őket életük minden mozzanatában a nagy magyar mesemondó: Jókai Mór.

Én az ő munkájukat, ennek az erdőnek a telepitését óriási szimbolumnak látom, amely végét jelentette a századokon keresztül tartó rombolásnak, pusztitásnak és kezdetét, ragyogó hajnalát a megujhódásnak az épitő, a teremtő munkának, amely dicsőségben és gazdagságban folytatódott hosszu ideig egészen a nagy világégésig.

Látjátok itt is, ebben a pillanatban is, mint mindenkor a magyar földön kirobban a mi végzetes szerencsétlenségünk. Lassan hasonlatosak leszünk ahhoz a gügyögő gyermekhez, aki mást nem tud még mondani, mint »mama«!

Nem tudom észrevettétek-e, hogy a mai magyar ember minden mozdulásakor, minden szavával, akarva-akaratlanul, szándékosan vagy véletlenül mindig csak egy gondolathoz tér vissza, oda, amely most uralja egész életünket, a világháboruhoz, országunk szétdarabolásához.

Csupa panasz, siránkozás mindenki. Oh, ha egyszer ez a sok szenvedés, nyomor és fájdalom megtalálja a maga természetes levezető utját, ha minden bajunk és keservünket összegyüjthetjük ökleinkbe! Micsoda nagyszerü, micsoda fenséges csapás lesz az!

Én meg fogom érni, meg akarom érni azt a napot, amikor a leláncolt, a félelmetes magyar ököl lesujt. Legédesebb álmaimban hallom a kisérteties recsegést, amely a sulyos csapás után szétreccsenti a korhadt börtön penészes falait, amely közé az egészséges magyar népet akarták örökre bebörtönözni. És látom az elrémült arcokat, a vészes lármát, a gyáva futást! Nem bánom, ha mindez holnap lesz, ha még ma lesz és azt sem bánom, ha a végső, a nagy, a győzelmes tülekedésben engem is eltipornak.

Az a kivánságom, hogy a vezetésem alatt álló egyesületben olyan szellem uralkodjék, amely nem enged meg semmi megalkuvást, hogy kartársaimban törhetetlenül és elolthatatlanul lobogjon a hazafias érzés. Szeretném nagyon, hogy a nagy, ujjáépitett országunkban mindenki tudja azt, hogy mi, erdészek a feltámadást előkészitő munkából számunkhoz mérten nemcsak kivettük a részünket,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

hanem mindenütt előljártunk és a kötelesség teljesítésében mindenkit messze megelőztünk.

Szeretném, ha büszke lehetnék rátok!

Marci bátyánk megnyitója mindenkire látható mély behatást tett. Azon helyeken, ahol a hazafiság és a törhetetlen magyar magatartásra buzdította az egybegyülteket, ellenállhatatlan volt.

Általános figyelem közepette emelkedett szólásra az egyszer már elveszett, de szerencsésen megkerült titkár Nagy Pista. Beszéde annál inkább is feltünést keltett, mert ő csak a legutolsó közgyülésen nyyerte meg hivatását és igy tulajdonképen körünkben az első szereplése volt.

Mondhatjuk, hogy ez az első szereplése jól sikerült, nagy elismerésben volt része. Mi is készségesen nyugtázzuk sikerét, azzal a kivánsággal, hogy bárha minden szavában az igazság lakoznék és mindaz, amit elmondott, minden megegyeznék a valósággal. Különben körülbelül ezeket mondta:

Mélyen tisztelt Vándorgyülés!

Engedjék meg nekem, hogy beszámolóm előtt, amelyet az egyesületünknél viselt tisztségem óta első alkalommal van szerencsém előterjeszteni, némi kitéréssel hangot adjak annak a nagyszerű elragadtatásnak, amely engem, dunántuli embert, aki egész életemet Pannoniában töltöttem, elfogott, amikor a régi, a legmagyarabb város vendége lehetek. Szándékom volt, hogy a hires debreceni Nagyerdőt is beleszövöm beszédembe, azonban kitünő elnökünk, az én szeretett Marci Bátyám, már mindent elbeszélt előlem. Igy tehát rátérek a prózai dolgokra, amelyek azonban annyira fontosak előttünk.

Büszkén állithatom, hogy tisztségemet akkor vettem át, amikor az egyesület életét kritikus idők tették mozgalmassá. Erre az időre esik az erdőtörvény kihirdetése. Nekem jutott az a kétes szerencse, hogy a törvényt áttanulmányozzam s annak tartalmát az elnökséggel, rajta keresztül pedig a tagokkal megismertessem. Emlékezetes Önök előtt, hogy a vezetőség jónak látta a törvényt memorandummal kisérni, hogy legalább a végrehajtási utasitás utján vivjon ki számunkra előnyöket. Tudomásunk van arról, hogy ezen memorandumunkat illetékes helyen komoly megfontolás tárgyává tették s az abban foglalt kérelmeink teljesitését megigérték.

Célkitüzéseink gyujtópontjába ezidőszerint állásnélküli kartársaink elhelyezése áll. Ez nemcsak az egyesüle-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tűnk érdeke, hanem érdeke az egész magyar társadalomnak is, éppen ezért számítunk arra, hogy munkánkban közérdekből azok a tagjaink is segitségünkre lehetnek, akik a biztos és esetleg kényelmes állásukból eddig közömbösen nézték erőfeszitéseinket. Arról van szó, hogy mindenki, akinek a szolgálati helye környékén tudomására jut valamely üresedésben levő állás, arról bennünket azonnal értesitsen. Ha ebben mindenki lelkiismeretesen teljesiti a kötelességét, számithatunk arra, hogy a munkánk az eddiginél valamivel eredményesebb lehet.

A tárgyilagos és elfogulatlan ember kétségtelenül beismeri, hogy az egyesület kebelén belül igen szorgalmas épitő munka folyik. Ennek ellenére a vezetőség azt vette észre, hogy az utóbbi időben az ellenzéki mogalom megerősödött. Távol áll tőlünk, hogy azt kivánjuk, hogy működésünk közben semmi kritikával ne találkozzunk. Ismerjük az ellenzéki kritika épitő és serkentő erejét, ezt a magunk részére mindig ki is fogjuk használni, de fájdalommal tapasztaljuk azt, hogy egyesületünkben az ellenzék túllépi az épitő munka határát annyira, hogy most már nem épit, hanem rombol. Ennek a romboló ellenzéki szellemnek a főfészke mindig Debrecen volt. Hogy vándorgyülésünket idehivtuk egybe, annak oka e nagyhirü város ünnepségein felül az, hogy személyesen, a közvetlen érintkezés módján tudakoljuk meg Önöktől azt, hogy mi a kivánságuk? Mik azok a célok, amelyek elérését Önök óhajtják és mi az, amit az egyesület működésében kifogásolnak? Mi az oka annak, hogy Debrecen városában, ahol pedig az erdészek igen nagy számban élnek, nagyrészük kivonja magát az egyesületi életből és inkább lemond arról a sok erkölcsi és anyagi előnyről, amely a tagsággal járna.

Eddigi puhatolódzásunk azzal az eredménnyel járt, hogy félig-meddig beláttam az erdészember lelkébe. A nagyobb részük igy gondolkozik: Miért legyek én tagja az egyesületnek? Miért fizessek nekik és fizetésemért mit kapok tőlük? Ha jól meggondolom: semmit.

El kell ismernem, hogy a felületes ember előtt ezek olyan érvek, amelyek a külön utakon járóknak adnak igazat. De csakis a felületesen gondolkodók előtt. Ezek az emberek elfelejtik azt, hogy közület és minden egyesület tulajdonképen csak akkor kezdheti meg igazán és eredményesen működését, amikor a tagok már erőssé és gazdaggá tették. A mi egyesületünk még szegény. Sajnos. Akik azt állitják, hogy már gazdagabb is lehetne és hogy a könnyelműség és talán lelkiismeretlenség tette azt, hogy

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

még mindég nyomorgunk, azoknak is igazuk van. Tény az, hogy a multnak sok bűne és hibája volt.

A főszámvevőnk jelentéséből azonban látni fogják Önök, sőt, aki akarta, észrevehette már a közgyülésen is, hogy a munka most már rendben folyik, olyan emberek kezében van már a sorsunk, akik az egyesület javát a maguk javának messze elébe helyezik. Pénzpocsékolásról most már szó sem lehet. Egy esztendő alatt kb. 5000.— pengővel szaporodott az egyesület vagyona. Ez a körülmény nem csupán annak köszönhető, hogy kiméletlenül behajtunk minden kintlevőséget, hanem annak is, hogy a befolyt pénzekre ráülünk. Főszámvevőnk hasonlatos már ahhoz az uzsoráshoz, aki csak aranyainak simogatásában találja örömét.

Elismerjük, hogy a kapzsiság visszatetsző tulajdonság, nem uri tempó, de be kell látniok mindannyijuknak, hogy végre is a vezetőségnek legsürgősebb és legfontosabb feladata az, hogy az egyesületet anyagilag felvirágoztassák. Pénz nélkül semmihez sem kezdhetünk. Azt kell szemelőtt tartanunk, hogy az egyesületnek minél előbb számottevő vagyona legyen. Elvárom, hogy Önök mindnyájan helyeslik azt az elgondolást és belátják, hogy mi nem magunknak gyüjtünk, hanem mindnyájunk részére kuporgatjuk össze azt a pénzt, ami alapját képezi majd annak az erőnek, amely mindnyájunk boldogulását lesz hivatva elősegiteni. Szegezzük le: ugy a tagoknak, mint a vezetőségnek legfőbb kötelessége minden erejükkel azon lenni, hogy az egyesület erős legyen. Emelt fővel állithatjuk, hogy a vezetőség hivatása tudatában kötelességét a legnagyobb lelkiismeretességgel végzi és hisszük azt, hogy a példán felbuzdulva a tagok is kivétel nélkül minden erejükkel a közjóért fognak munkálkodni.

Szeretném most röviden vázolni azt a programmot, amelyet keresztül vihetünk akkor, ha az egyesület ügyei, értem alatta különösképen az anyagi fellendülést, tovább is igy folynak, mint a legutóbbi időkben. Mielőtt azonban ezt tenném, felkérem Önöket, nyilatkozzanak, kinek van kifogása az egyesületnek már sokszor ismertetett programmja ellen. Mi most kitárjuk lelkünket a megtermékenyitő eszmék előtt és meghallgatunk minden egészséges és életrevaló inditványt. Nemcsak meghallgatjuk, hanem meg is valósitjuk. Ennek ellenében joggal elvárhatjuk, hogy mindazok, akiknek javáért és boldogulásáért küzdünk álljanak mögénk ,támogassanak bennünket azáltal, hogy a tagok kötelességeiket teljesitsék, akik pedig nem tagok sietve lépjenek soraink közé.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Magam részéről bevallhatom, hogy a legkellemesebb gondolataim azok, amelyekkel szeretett egyesületünk jövőjét szinezgetem. Látom a palotákat, amelyek még fel sincsenek épitve, de amelyek azt hiszem fel fognak épülni és mind az erdészek céljait fogják szolgálni.

Egyikben a gyermekeinket tanitják, másikban a betegeket gyógyitják, az aggokat ápolják. Egyikre pedig hatalmas betükkel lesz kiirva: a M. E. V. M. E. nyugdijpénztára. Ez lesz a leghatalmasabb és a legvirágzóbb; innét fogják fizetni azoknak a kartársainknak a nyugdiját, akik magánalkalmazásban vannak és akik enélkül a nyugdijintézet nélkül a legsanyarubb öregségnek, a nyomornak néznének elébe. Ismét hangsulyozom: legyenek bizalommal irántunk és segitsenek bennünket abban, hogy a megkezdett munkánkat valóra váltsuk.

Ugy legyen.

*

Nagy Pistát beszámolója után lelkesen megéljenezték. Utána többen felszólaltak, de kölönleges inditvány olyan, amely az egyesület életét vagy működésének irányát befolyásolta volna, nem hanzott el.

Ezzel a gyülést be is rekeszlették, azután csoportokat képezve szétoszlottak a városban. Majd minden csoport elkerült a kiállitás területére, ahol nemzetünknek kétségtelenül legaktuálisabb problémája a repülőgépek támadása elleni védekezés kiállitási anyaga volt az, amely mindenkire a legnagyobb hatással volt.

Az elutazók a Gambrinusz-vendéglőben találkoztak, innét indultak az állomásra és a következő éjszaka már a második volt, amelyet hiveink a vonaton töltöttek. Isten azért mindannyiunkat hazasegitett. A vándorgyülés legkézzelfoghatóbb eredménye az, hogy igen szép számmal léptek be uj tagok az egyesületbe.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Izgalmas vadkan vadászat kutyával.

A háboru alatt a Felvidéknek ama részére sodort a véletlen, ahol a feketékből bőven volt a fenyővel kevert bükkös állományokban.

Három hónapot kitevő elfoglaltságom alatt felhasználtam az időt arra is, hogy a sörtések között pihent mauseremmel olykor-olykor széjjel nézzek egy kicsit.

Beosztásom olyan volt, hogy ugy hajnalban, mint alkonyatkor kimehettem és élvezhettem a Mindenhatónak jó kedvében teremtett és minden természeti szépségekkel megáldott gyönyörű vidékét.

Rövid idővel a megérkezésem után a véletlen egy régi jó cimborámmal hozott össze, aki a szomszéd faluban lakott és aki izig-vérig vadász volt.

Cimborám, találkozásunk alkalmával, sok és érdekes vadászélményeinek elbeszélése mellett nem feledkezett meg arról sem, hogy engem a legközelebbi alkalomra meghivjon vaddisznó lesre. Én a meghivást természetesen a legnagyobb örömmel fogadtam és örültem, mert az elmondottak szerint nagy reményeket fűztem a vaddisznóles sikeréhez. Megállapodtunk tehát mindjárt az időben is, hogy hol és mikor fogunk találkozni.

Találkozásunk időpontját a legközelebbi vasárnap hajnalára terveztük és csak abban az esetben lett volna tárgytalan megállapodásunk, ha a szeptember közepi őszi nap nagy esőt vagy kedvezőtlen szeles időt hozott volna magával.

Felhuzott vekkerem riadószerűen cseng, fél három óra! Magamra kapom gallérom és kinézek, milyen az idő? Gyönyörű hajnal, szélcsend! A hold még magasan ragyog a sok milliónyi csillaggal. Az óriási hegyekkel övezett mély völgyben levő kis falucska lakói még mély álomban vannak, végtelen csend honol az egész tájon.

Szóval remek idő és kitünően alkalmas a lesre. Összeszedem magam és utnak indulok és iparkodom, hogy a kitüzött időre pontosan a találkozás szinhelyén legyek.

Utam meredeken visz bár, mégis oly könnyünek érzem, mintha vinnének, mert agyamban állandóan olyan előérzetet érzek, hogy ma valami különös vadászkalandban lesz részem.

Végre megérkezem s cimborám ezzel fogad: »Ki korán kel, aranyat lel...« Reméljük a legjobbakat! Válaszolom.

Közben azt mondja a Cimborám, hogy egy kis baj

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

van. Kérdem igen kiváncsian, vajjon mi? Nem hagytam meg otthon, hogy a kutyát ne eresszék ki, mert a leshez nincs szükségünk kutyára és eltalál utánunk jönni. Egyébként a Cézár, amely tacskó keverék volt, kitűnően értette a vaddisznó megállitását.

Most e meredek hegyi uton tovább haladva néma csendben, szótlanul ballagtunk célunk felé, a leshelyhez. Már egy jó órahosszat gyalogolunk, amikor cimborám egy az előttünk levő szálas bükkös szélén megáll — amelynek előterében egy kis csermely csörgedez, s amelyet jobbról-balról pár méternyi szélességben füves rész borit, s amelyen gyéren nyirfák díszlenek — és helyemet kijelölve megadja röviden a helyi viszonyokhoz szükséges tudnivalókat és a jövőre nézve is megállapodunk a továbbiakat illetően s ezzel el is váltunk.

Leshelyem elfoglalása után mély csendben ülve, tűnődöm a multakon s tervezgetek a jövőre! A hold fénye egészen jól átszürődik a ritka lombu nyirkoronákon és próbálgatom a célzást, kitünő!...

Egy távolabbi zörejt hallok a bükkösben, azonban sajnos jóval alattam távolodik el, ugy hogy meg sem tudom állapitani, miféle vad lehetett.

Nem unatkozom egy cseppet sem, hiszen minden kis zörej, egy-egy élvezet. A kis csermely csobogása oly kedvesen beleillik az erdő mély csendjébe, hogy a természetet kedvelő élvezettel hallgatja azt félnapokon át is.

A mély csöndet olykor-olykor megtöri a bükkfáról lehulló férges makk, mintha az időt számlálná: kop!... kop!... s valóban telik az idő, kezd lassan virradni, a hold is eltűnik a hármas határ csucsa mögött (Szepes, Gömör, Abauj) s az erdő ébred.

Igen! Ébred az erdő! A teljes kivirradás előtt figyeljük csak meg jól a levelek halk susogását, mozog minden falevél, pedig szél sincsen, ez az erdő néma ébredése.

De ébred az erdővel az állatvilág is... Tőlem jó távol, a szemben levő hegyoldalban a szarvasbika mély nászorgonája, a közelben pedig a császármadár kakas szerelmi éneke hallatszik, amely szaggatottanan ugyan, de kitartóan szól: pipipi — pipipi!..

E két kedves melódia valahogyan egészen leköti figyelmemet, ha közben ismét egy ágroppanás nem tesz figyelmessé. Figyelem erősen a terepet, de nem látok semmit, a bükkös alja még igen szürke, szinte sötét. Még egyszer kiveszem a távolodó halk zaj irányát, ami végleg elcsendesül...

Jobbra tőlem nem messze őzbak riaszt, ugy látszik

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

valami gyanus neszt vagy szimatot vett fel, s nincsen tisztában valamivel, de egy rövid idő mulva elhallgat ő is.

Javában virrad! Egyszer csak durr! Eldördül cimborám puskája s a hatalmas hegyek csak ugy adják vissza egymásnak a hangot, jelezve, hogy itt történt valami.

Én most már türelmetlenül ülök leshelyemen, de kitartok, hátha jön még valami, hiszen a megzavart, vagy egy elkésett disznó esetleg én felém is jöhet. Várok, de semmi!

Éppen azon tünődöm, vajjon mi történhetett a szomszédban, amikor cimborám kipirult arccal megérkezik és meséli, hogy egy nagy vaddisznóra lőtt, megsebezte, de a vérzés roppant gyenge. Rövid tanácskozás után megállapodtunk abban, hogy egy kis pihenés után követni fogjuk a disznót a vér nyomon.

Mikor megérkeztünk a vérnyomhoz, első dolgunk volt megállapitan a vad sebzés helyét, vajjon érdemes-e követni? Amint vizsgálgatjuk a terepet, végtelen nagy örömünkre, mintha csak a földből bujt volna elő, lábunk alatt termett a Cézár.

Most már könnyebb volt a helyzetünk s nagy problemánk megoldódott egyszerre. Vérnyomra vezettük a Cézárt s az fel is vette azonnal a csapát és gyönyörű munkáján el is indult.

Mig mi keressük a sebzésből származó szőrt, esetleg csontot, hogy biztosra vegyük a sebesülés helyét, — mert t. i. a vér igen gyéren és kis mennyiségben csöpögött s az is arra engedett következtetni, hogy csak erősebb horzsolás lehetett — addig Cézár cca egy km. távolságból a meredek hegyoldalban jelzi: au!... au!... mély hangjával, hogy szembe nézett azzal, amit mi keresünk.

Az au!... au!... hallatára összenézünk! Cimborám mosolyog és megjegyzi: Megjárjuk hallod, ha ezt az irtózatos utat megtesszük s a Cézár egy sündisznót állit, mert már ahhoz is volt szerencsém. Cimborámnak ez a kijelentése azonban nem szegte kedvemet, mert biztam a véres csapában, hogy csak disznót állhat a kutya.

No, nosza neki a hatalmas hegyoldalnak! A nehéz uton haladunk árkon-bokron, széldöntéseken keresztül, kefesűrű fiataloson át a zene irányába; ki vagyunk pirulva, csak ugy csurog az izzadtság homlokunkról, de mi azért kitartóan megyünk.

Kezd már a távolság rövidülni s mi is óvatosan közeledünk a harc szinhelyéhez. Amint figyeljük a terepet, a fiatal bükkösben egy lucfenyő csoportban megpillantjuk a kutyát, amint be-be ugrik és vissza. A disznó a vacok-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ban (kitúrt teknő forma mélyedés) volt, s hol kiugrott a kutyára, hol vissza feküdt.

Igen óvatosan ugy közelitettük meg a lucsoportot, hogy a disznót jól látni és lőni lehessen rá anélkül, hogy a kutyában kárt okoznánk.

Sikerült is tervünk és most már jól láttuk és élveztük kb. 50 lépésről a harcot .

A döntő harc igazán csak akkor kezdődött, amikor a Cézár észrevett bennünket. Ekkor oly tüzesen támadott, hogy remek volt nézni milyen ügyesen ugrik vissza a vadkan ijesztő és félelmetes agyarától.

Kitünő élvezetet nyujtott az, amikor a kutya párszor: au!... au!... ugatással beugrott a vadkanhoz, mire a vadkan fekvő helyzetében a farkát csavargatva és felállitva felugrott és habos szájjal agyarát csattogtatva neki rontott a kutyának és egy-két sikertelen ugrás után ismét visszafeküdt.

Ezt a gyönyörű játékot kb. 3—4 percig élveztük, amikor cimborám megadva nekem az elsőbbséget a lövésre és én elsütöttem mauserem. A vadkanra csupán csak egy hely kinálkozott célpontul, és pedig a fej, de erre is igen kényes volt a lövés, mert a kutya mindig előtte volt s mi a meredek lejtőn alatta voltunk, ami igen megnehezitette kilövéseinket.

Mikor lövésem eldördül, a vadkan kipattan vackából és a hegyoldalon iromodik elfelé. Hogy kapott-e sebet, egyelőre nem tudtuk konstatálni, bár később megállapitottuk, hogy a golyó a felső bal álkapcsát és az orrcsont kis részét roncsolta szét.

A vadkan menekült, azaz csak szeretett volna menekülni, de Cézár gondoskodott arról, hogy ezt meghiusitsa. Mert Cézár egyebet sem tett, mint mikor a vadkan futott, annak hol egyik, hol másik hátsó lábát kapta el és harapta meg, mire természetesen a vadkan mindig visszafordult és zavarta 2—3 lépésre hátra a kutyát.

Amikor ezek az élvezetes, mulatságos, izgalmas, de egyszersmind veszélyes játékok folytak, mi a kedvező pillanatot kihasználva rá-rá lőttünk a már teljesen felbőszült vadkanra, de sajnos a mindinkább sűrűbb és kilátástalan bükkös, itt-ott lucfenyővel kevert, fiatalosban oly nehéz volt a kilövés, hogy legtöbbször nem lehetett éppen a kutya megkimélése miatt lőni.

Igy ez az izgalmas és veszedelmes játék kb. háromszáz méter hosszú vonalon történt. Ezen a hosszú vonalon mindössze kilenc lövést adtunk le a vadkanra és csak 4 volt a találat.

Végre is az utolsó lövés, amely tüdőn stb. találta a vadkant, terítette le.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A lövésekből részemről két találat, cimborám részéről ugyancsak két találat volt. Az utolsó lövéshez cimborám jutott.

Az izgalmas nagy hajsza után végre meg volt a nagy öröm. A Cézár is ugy kifáradt, hogy a kimúlt vadkant nem volt kedve sokáig tépázni.

Utunk innen egy kisebb tisztás felé vezetett, amely mellett az erdei oldalút haladt. A rétet még mindig a dús szürke selymes harmat lepi el; ahová a nap odasüt, minden cseppje mint gyémánt csillog a nap tükrében. A rét egyik sarkában megtörve a harmat takaró, zöld sáv fut végig, nézzük, s megállapitjuk, hogy egy őzike nyoma vezet át rajta.

Fejünk fölött szédületes magasságban a madarak királya a kőszáli sas kering, terepszemlét tart-e, vagy már a kizsigerelt bendőre vágyik-e, avagy velünk együtt gyönyörködik a lombsátor pompás számtalan szinárnyalatában ott fönn a magasban, ki tudná megmondani?

A gyönyörű őszi nap verőfényében kifáradva bár, de jókedvűen tartunk hazafelé s jóleső érzéssel meséljük egymás között az izgalmas, de szép és élvezetes jeleneteket, amelyek életünk végéig fognak kisérni.

Cimborámnak igaza volt: »Ki korán kel, aranyat lel!«

Debrecen, 1936. augusztus hóban.

Orosz Imre.

Beszámoló a vérebvezetői tanfolyamról:

A Magyar Véreb Egylet f. évi julius hó 19—29-ig méltóságos Eszterházy Tamás gróf nagylelkűsége folytán vérerbvezetői tanfolyamot tartott a Devecserhez tartozó sárosfői pagonyban, melyen 23 hivatásos vadász vett részt.

A tanfolyamot nagyságos Thurn-Rumbach István dr. ur, egyetemi m. tanár vezette, fáradhatatlan és nagy felkészültséggel, naponta tartott szép előadásokkal. Méltóságos Prónay Gábor báró ur az agancs fejlesztésére vonatkozó németországi legujabb kisérletekről tartott előadást, mig méltóságos Eszterházy László gróf ur a vadászias ság és igazvadászról tartott szép, lélekemelő előadást.

A lőtt vad kezelése és kapcsolatos eljárásokról, valamint a vadászati berendezésekről Fuchs Antal urad. fővadász ur tartott érdemes előadást, ugyszintén »Didó« nevü vérebével a naponta sebzett vadak utánkeresésével váltotta ki a hallgatók bámulatát.

A tanfolyam végeztével a hallgatók valamennyien levizsgáztak.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A vizsga után Fortenbacher Nándor pagonyerdész, tanfolyam hallgató, pár keresetlen szóval az összes hallgatók nevében köszönte meg a Gróf Ur Őméltóságának szives támogatását, s különösen azon nagylelkűségét, melylyel megengedte, hogy a tanfolyam birtokán megtartható volt, ezután a tanfolyam önzetlen vezetőjének, Thurn-Rumbach tanár urnak köszönte meg, hogy oly nagy felkészültséggel és hosszu időn keresztül nemcsak, hogy életre hivta csonka hazánkban a véreb tenyésztését, hanem immár második tanfolyamát vezette le nagy sikerrel.

További működéséhez is a Mindenható bőséges áldását kérte s miután a tanár ur válaszolt és bucsut vett nagylelkü házigazdánktól, oszlott meg a lelkileg oly szépen egybeforrt társaság a szélrózsa minden irányába.

A magam részéről csak ajánlhatom, hogy a jövő tanfolyamon kartársaim közül minél többen vegyenek részt, hogy ezzel is gyarapodjék csonka hazánk szép és nemes nagyvadállományához szükséges jó vérebvezetők tábora.

A tanfolyamon résztvettek és levizsgáztak:

Tanka Pál főerdész, Mór; Fortenbacher Nándor p. erdész, Kabhegy; Rédl Ede alerdész; Fuchs Ferenc; Hess Pál; Domászi Ferenc; Németh Gergely; Fábián Sándor; Sztárcsevity János; Kósa Ernő; Maár Dénes; Szilágyi József; Pauza Péter; Bajnok Imre; Pintér János erdőőrök; Cserer József p. erdész; Turai Mihály vadőr; v. Nagy Lajos körerdész; Tyápai Jenő p. erdész; Saller Lajos vadász; Schéffer József fővadász; Németh Károly vadász és Magyar Jenő alerdész.

Gróf Eszterházy László Őméltósága a tanfolyam hallgatóihoz a következő magasszárnyalásu beszédet intézte:

Kedves hallgatóim!

Örömmel vállaltam a megbizatást, hogy itt képet fessek a vadásziasságról és igazvadászról, bár ez nem lesz könnyü dolog. Sok ezren vagyunk vadászok ebben a kis országban, de sajnos kevés köztünk az »igazvadász« más szóval a vadászias férfi, pedig de nagy szüksége lenne ennek az áldott Magyarországnak igen sok igazvadászra. Ezt a célt akarjuk itt szolgálni ezekkel az előadásokkal, oktatásokkal, hogy mindazok, kiknek a jó Isten veleszületett jótulajdonságaikat megadta, itt még tovább képeztessenek és igazvadászokká legyenek.

Vadásznak nevezzük azt az egyént, aki a törvény megengedett módja szerint üzi ezt az ősi, nemes sportot és azt testet-lelket nemesitő foglalkozásnak tekinti, nem ugy, mint a puskás, akit csak a vad irtásának ösztöne, vagy

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

valami haszon utáni vágy hajt. Óriási a különbség a vadász és a puskás között, mert míg a vadászt a nemes szenvedély vezérli, a puskást a kapzsiság, haszonlesés. Mindkettőjük felett áll még a harmadik személy, az igazvadász, a vadásziasan gondolkodó, viselkedő férfi.

A németek ezt a legfelső fokon álló egyént »weidgerecht« jelzővel illetik, én bár nem találom teljesen megfelelő szónak, más hiján »vadásziasnak« fogom mondani, vagy igazvadásznak nevezni. A legtöbb vadászattal foglalkozó egyén vágya, hogy őt vadásziasnak tekintsék társai, mert érzi, hogy ez nemes foglalkozásának legmagasabb fóruma, amit minden vadász ambicionál, de elérni igen kevesen tudnak. Nem sikerül igen soknak azért, mert erre elsősorban születni kell. Ha pedig megvannak a veleszületett jó tulajdonságok, akkor még sok mindent meg kell tanulni. Viszont ha a veleszületett értékek nincsenek meg, ugy a vadásziasságot megtanulni nem lehet, mert egyik a másiknak nélkülözhetetlen kiegészítője. Ősfoglalkozása volt elődeinknek a vadászat, igy többé-kevésbbé mindnyájunkban benne van a szenvedély, de ez nem elégséges, ehhez még más sok férfias jó tulajdonság csirájának kell lenni az emberben ,hogy vadásziasnak ismerjék el, vagyis igazvadásznak mondják.

Talán tévesnek vélik, ha a külsőségeken kezdem, de sajnos, ez már ugy van, hogy az első impresszió, amit egy vadász külseje kelt bennünk, mindvégig kisérni fog, mig belső értékei latolgatásával foglalkozunk. Egy férfi, lelkivilága visszatükröződik külsején, fellépésén. Egy higgadt, komoly ember, a veleszületett szerénységét már ruházkodásával, magatartásával is elárulja. Veleszületett tulajdonság ez, kedves hallgatóim, mert a ruházkodás egyszerüsége a feltünni nem vágyást jelenti.

Elsősorban ezekről a veleszületett tulajdonságokról akarok beszélni, melyek alapvető kellékei annak a férfinak, akit igazvadásznak mondhatunk.

Milyen fontos egy vadásznál, hogy előrelátó, leleményes és fegyelmezett legyen. Talán sehol sincsen olyan szükség ezekre a férfiui erényekre, mint a vadászat mesterségének üzésénél. Igy van ez a vad nevelésénél, táplálásánál, óvásánál és vadászatnál. Volt szerencsém már több ilyen igazvadásszal beszélgetni, sőt puskával a vállon járni erdőt-mezőt. Illusztrálás kedvéért elmondok néhány élvezetes cserkészetet és esetet, amelyen nem annyira magát a vadászatot akarom kiemelni, de kisérőm vadászias-ságát, előrelátását, önfegyelmezettségét. Ezt az igazvadász férfit fogom mintaképen kedves hallgatóim elé állitani, mert bár régen volt, ilyen vágásu vadászias egyéniséggel nem sokkal találkoztam.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Egy juliusi hajnalon indultunk cserkészni, hogy egy ismert, rendellenes bikát, melynek járása tudva volt, puskavégre kapjak. Okvetlen le kellett még bőgés előtt lőni, mert hibás agancsképződése volt (balról 8-as, jobbról egy nyárssal, no meg sánta is volt) és a mult évben is igen megzavarta gyilkos fegyverével konkurrenseit a »sánta ördög«, mert igy neveztük el.

Alig értünk ki egy vágás szélére, előttünk legelészik egy tehén gyönyörü, fejlett bikaborjával. Élvezettel szemléljük a békésen vonuló vadat és mikor már eltávolodnak, csodálkozva kérdem, hogy lehet az, hogy az idén ilyen embertelen tél után ennyire erősen fejlett a növendék, amikor más területen a vemhes tehenek érdemes borjat nem is vetettek. Kisérőm megelégedetten mosolyog és mutatja a vágás szélén a nagy garmadákban, már a jövő télre elkészitett lombtakarmányt, ugyancsak a friss szénával töltött etetőpajtákat. Az elmult télen is igy volt, mondja, de a zord idő nem tudott áldozatot szedni, mert gondoskodtunk róla előre. A nagy vágás tulsó végén, a szálasba érve egy vörös foltot látok meg. Távcsövem segitségével megismerem, hogy ez az erős bak, melyet tavasszal többször láttam ,de lövésre nem sikerült kapnom. Már emelem a fegyvert, amikor vállamat érinti kisérőm és inti, hogy ne lőjjek. Mikor a bak már jó távolra elvonult, kérdezem tőle, miért intette le lövésemet? Két oka van annak, ez a legformásabb és legerősebb bakunk, hadd fedezzen még néhány sutát, majd megkapjuk a jövő hónapban is, ma még itt kell lennie a közelben keresett bikánknak, mely ha a lövést meghallja, egyhamar nem beszélünk vele.

Igaza is volt, mert alig megyünk néhány száz lépést, meglátok egy tisztáson egy csapat szarvast, néhány tehenet borjuval, kitünő szőrben vannak, egy jó bikát és mögöttük a »sánta ördögöt«. Lehuzódom egy fa tövéhez, hogy fegyveremet lövésre készitsem, de kisérőm ismét megérinti vállamat és nemet int, kérdezem miért— ez annak a csapatnak legbiztosabb és megszokott bőgőhelye, majd tovább vonulnak, ott már nem zavarjuk meg nyugalmukat. Őszintén szólva nem nagyon örültem ennek a második leintésnek, de hallgattam. Gondoltam, hogy az öreg biztosan jobban tudja. Vártunk, mig a csapat elvonult, majd egy nagy kerülővel a határszél felől akartunk jó széllel a csapat elé kerülni. Amint a határmenti kocsiuton iparkodtunk előre, megtorpanok, mert egy vad alakját pillantom meg a fiatalok között. Jobban szemügyre véve, megismerem a sánta ördögöt. Már kezemben a puska, ujjam a ravaszon, érzem ám hátamon az ismert érintést. Visszanézek és látom kisérőm szemhunyoritásából, hogy ne lőj-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

jek. Megadtam magam, de a kíváncsiság igen piszkálta bensőmet. Miért nem enged az öreg lőni?

Közel áll a határhoz — sugja — és ha tüzben nem marad, mehetünk a szomszédhoz engedélyt kérni utánkeresésére, ami mindig kényes dolog. Majd megkapjuk őt estig cserkészeten, hiszen jól ismerem váltóját. Úgy is történt, mert napnyugtára már terítéken feküdt a selejt bika. Ha még ma is visszagondolok, bámulom annak az öreg igaz vadásznak higgadtságát, előrelátó óvatosságát és megfontoltságát.

De nemcsak ezek voltak veleszületett kiváló tulajdonságai, hanem a bátorság, józanság az erdő és természet imádása, jólelkűség ember és állat iránt, de az erdő és vad ellenségeinek kimondhatatlan gyülölete.

Az egész környéken hire volt bátorságának, pedig sohasem kérkedett vele, sőt láthatóan nem szeretett eseteiről beszélni, amikor több orvvadász kalandjáról kérdezgettem, pedig ott sokszor röpködtek az ólombogarak.

Bátor férfi volt, de megfontolt, ezért sikerült is neki kordában tartani erdejének és vadjainak kétlábu ellenségeit, bár azok sokszor összeesküdtek ellene. Hivatásának megfelelően, józan, egészséges életet élt, rajongója az erdőnek és természetnek. Sohasem felejtem el, mikor egyszer egy öreg tölgyfa alatt lesben ültünk, előttünk kis rét, a tulsó oldalon egy kefesűrű fiatal tölgyes, melyből a kiválló disznókat várluk. Még korán volt, igy beszélgethettünk. Elmondotta hány éve, milyen fáradsággal telepitette be, majd palántázta azt az egész tulsó oldalt és ime, itt van most ez a remek tölgykultura, melyben egy ölnyi hiány nincsen, pedig a disznó is megfekszik benne. Egy megelégedett örömsugár futott végig arcán, mikor szemeit alkotásán legeltette. Egy év mulva ismét arra jártam. A fiatalos sokat fejlődött, talán a szarvas is megállhatott benne, de a mi öreg tölgyünk a földön feküdt. Egy nyári orkán törte meg büszke derekát. Kérdeztem, hogyan történt ez? Nem felelt, csak kezével legyintette és ha jól láttam, könnyes lett a szeme, mintha szivéből tépték volna ki azt az évszázados törzset. Szerette vadját a szó legtökéletesebb értelmében. Óvta, féltette őket. Boldog volt, ha a lőtt vad tüzben esett, vagy dermedten feküdt mire odaérkeztünk, de ha szenvedni látta a sebágyban vergődőt, elhalványodott az arca és sietett, hogy mielőbb megváltsa kinjaitól. Előfordult, hogy sebzés történt. Nem volt akkor nyugta az igazvadász férfinak, mozgósitva lett az egész személyzet és »Hischmann«, de a vadnak meg kellett lennie, mégpedig mielőbb, hogy ne szenvedjen. Jószivü, jólelkületü ember volt szerették is kartársai ugy, mint alárendeltjei, kiknek becsületéért a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tűzbe ment volna. Ha azonban valaki erdejében, vadjában kárt okozott, annak csak a jó Isten lehetett irgalmas. Megtörtént, hogy egy vadőr egy téli napon az erdőszélen egy elesett szarvastehenet talált, mely mellett dideregve görnyedt elárvult borja. A nyomokból meg lehetett állapitani, hogy a szomszédos községi mezőkön lett meglőve, hol a vadászat egy társaságé volt. Megindult a nyomozás és amint később félfüllel hallottam, meg is tudták a csendőrök, ki volt a tettes, de mivel nem tilalmi időben történt, nem árulták el az öreg igazvadásznak. Jól is tették, mert meggyőződésem, hogy még igen nagy baj lett volna belőle. Azt hiszem, nem lőtt volna többé az életében borjas tehénre. Szótlan, komoly ember volt, nem szeretett beszélni. Sokszor órák hosszáig üldögéltünk, hajnalokon, estéken át, csak eleven szemei járták a környéket, csak ezek beszéltek. Megvetette, lenézte azokat, akik sokat beszéltek vagy dicsekedtek. Ha egyszer rámondta egy bikára vagy őzbakra, hogy erős, vagy megállapitotta a váltóját, szentirás volt az, nem tévedett soha. Hiába mesélte neki bárki, hogy itt vagy amott tartózkodik a vad, mig meg nem győződött róla személyesen, nem szólt róla senkinek. A kötelességtudás mintaképe volt egész életén át. Reábizott erdejét, vadját apai gondossággal dédelgette. Beteg lett volna, ha nem személyesen nézhetett volna utána a legkisebb erdei munkának, vagy a legtávolabb eső vadvezetőnek, pedig bátran rábizhatta volna alárendeltjeire, kik mind derék emberek voltak, az ő tanitványai, mert keze alatt megbizhatatlan egyén egy napig sem maradhatott meg. Az erdő szülötte volt és annak is élt utolsó napjáig, mert erre született, ez volt szü.etett hivatása.

Erdőszülöttének neveztem az imént ezt a vadászias férfit, de ne gondoljuk ezáltal, hogy egy vad ember volt, ki ezen istenadta kincsen kivül ne tanult volna, ne művelte volna magát a vadászat tudományának minden ágában. Nemcsak a fővadat ismerte a legapróbb porcikájáig, hanem mindennemü erdőn-mezőn élő állatot és növényt, lett légyen az szőrmés, vagy szárnyas, hasznos vagy kártékony. Komolyan tanulmányozta ezek életét, táplálkozását, szokását és vándorlását. Még nagynevü természettudósokkal is vitába szállt, ha tapasztalatai mást mutattak, mint amit a szakkönyvek hirdettek. A vándormadarak tavaszi érkezését éjjeleken át figyelte, tanulmányozta, értékes megállapitásait a szaktudósokkal közölte. A vad bonctanával, főleg szarvas, őz és disznóéval annyira tisztában volt, hogy egy lőjelzésből, vagy vércseppből holtbiztonsággal megmondta, hol érte a vadat a lövés, milyen belső részt sebesitett meg, mennyire fog feküdni, dermedten vagy élve, a rálövés helyétől. Sajnos azt is megmondta

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

előre, hogy a vadat csak nagy munka árán tudjuk-e megkapni, vagy egyáltalán nem. Nagy gondot fordított a vad csapájának felismerésére is. Megtörtént egy bőgési idényben, mikor egy héten át jártunk egy erős, 14-es bika után, mely teheneivel és mellékbikáival minden éjjel kijárt a gazdasági földekre, világosodás előtt azonban már bent volt az áthatolhatatlan sürüségben. A hosszan tartó szárazság után egy kis éjjeli eső esett, mely amugy is meg szokta örvendeztetni a szarvas vadászt. Jó csapázásunk lesz ma, mondotta és megelégedetten dörzsölgette kezeit. Világosodáskor már az erdő szélén voltunk, de siri csend uralkodott az egész tájon. Rengeteg csapás szelte át összevissza az erdőszéli utat. Volt ott bikáké, teheneké, borjaké keverve, még egy konda disznó is megzavarta az előttünk fekvő homoktérképet. Egyszerre csak leszegezi az öreg igazvadász tekintetét és mutatja, hogy itt váltott át a 14-es. Nem szóltam semmit, de magamban azt hittem, lehetett ez más bika is. Cserkészet után nagy kerülővel ballagtunk hazafelé az erdő egy másik vágásszéli utján át, amikor kisérőm megáll és földre mutat, egy bikanyomra. Itt járt a 14-es, estére ide kell jönnünk. Nem mertem vitatkozni, de magamban nem igen hittem el. Pedig gyakorlott szeme nem tévedett, mert este meg is jött ugyanazon a helyen a 14-es. Most csak az tett kiváncsivá, miért jött ide régi helyéről ez a bika. Annak is rájöttem a magyarázatára. A kukoricaföldre járó szarvasokat egy éjjeli pásztor szokta riasztani. Ez a jó ember, hogy jobban megőrrizze a gondjára bizott tengeri táblát, egy jó fogós kuvaszt szerzett előttevaló napon, mert az ő kis kutyája már nem imponált a vadnak. Ez a bestia nemcsak az erdő széléig kergette a szarvasokat, mint elődje, de utánuk ment és a sürüt is áthajtotta. Igy került a 14-es messze a szokott helyétől.

Nagy gondot fordított ez a kiváló ember vadja egészségére. A tél előtt már megállapitotta, melyek lesznek a selejtezendő darabok. Örült, ha egy ilyen silány vad esett, de ma sem felejtem el tekintetét, amikor egy télen fiatalos hévvel egy kiszemelt tehén helyett, egy egészséges borjut lőttem. Nem szólt ugyan semmit, de arcvonásai éppen eleget mondtak. Nem szerette, ha vadja sok volt, ő nem a számra, de a kvalitásra dolgozott. Sokszor mondogatta: inkább lőjjünk két bikát egy bőgési idény alatt, mint tiz szemetet. Láthatóan bántotta, ha a bőgő bika mellett 5—6 tehénnél több volt, de akkor is elvárta, hogy 2—3 mellékbika kellemetlenkedjék a cserkészőnek. Mindig mondogatta, hogy jobb kevesebb vadat erősen etetni, ugyhogy a borjaknak is jusson bőven, mint sokat koplaltatni, amikor az idősebb egyedek oda se eresztik a fia-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

talokat a táplálékhoz. Sózóit állandóan töltve tartotta és mindig oda helyezte, ahol a vad szivesen felvette. Igaza volt ebben is, mert sokszor előfordult, hogy az ember legmegfelelőbb helyet keresi ki és arra a vad rá sem néz. Ilyenkor nem engedte, hogy a sózó ott maradjon, abban reménykedve, hogy majd csak egyszer rákapnak, de vitte a vad járása után, mig jó helyre nem került.

Tapintatosan, leleményesen oldotta meg a vadkár kérdéseket is. Egy kis galyfa juttatással, erdei munkával, részes kaszálóval, néha egy szarvastehén husának kiosztásával, na meg jó szóval, elejét vette az ellenségeskedésnek. Igaz ,hogy itt is az állomány mennyiségének korlátok közt tartása megkönnyitette a helyzetet. Volt azonban olyan eset is, amikor leleményességgel kellett a vadkárt megelőzni, elháritani. Megmutatta nekem is, amint nevezte, a »láthatatlan keritést«.

Kb. háromszáz lépés hosszban terült el az erdő szélén egy kukorica és burgonyaföld. Már junius végén kacsintgattak a szarvasok errefelé, amit az is elárult, hogy itt-ott egy-egy bokor burgonya meg volt kaparva, mint amikor a gazda már türelmetlenül várja és vizsgálgatja, van-e uj krumpli. Hozatott 20 darab üres sörösüveget és a mészárszékből vért. Az üvegeket félig megtöltötte vérrel és minden tizenöt lépésnyire leásatott egy dugaszolatlan flaskót az erdő és mező szélén, ugyhogy annak csak éppen a felső nyilása ért ki a föld szinén, de az elsimitott talaj és fű nem látszott. Az üvegekben romlásnak induló vér szagától a vad sohasem lépte át ezt a vonalat. Egy -ilyen töltés 6—8 hétig biztos védelmet nyujtott a vadkár ellen. Ezen idő eltelte után esetleg egy kis tölcsér segitségével utántöltötte az üvegeket friss vérrel, igy a tengeritörésig, burgonyaszedésig a vadkár gondját elvetette.

Ennek az igazvadásznak két jó barátja volt: fegyverei és kutyái. Nem ugy tekintette és kezelte fegyverét, mint hivatásához tartozó eszközt, de mint kedves társát, melyben bizott, hogy őt cserben sohasem hagyja. Bánni tudott vele nagyon, lövése mindig biztos volt. Igaz, hogy nagy távolságra sohasem lőtt és mindig vigyázott, hogy jó lövést kapjon a vad. Hányszor figyelmeztetett, mikor mint fiatal vadász, elhamarkodott lövést adhattam volna le: — »Messze van, vagy rosszul áll«. Nagy gyakorlata volt, de amellett a fegyverek, töltények és lövedékek terén szakember. A balisztikával, ujitásokkal mindenkor tisztában volt és lépést tartott. Ha egy golyósfegyver kipróbálásáról, belövéséről volt szó, minden ismerős hozzáfordult. Nem jó szemmel nézte a fegyver-távcsöveket, mert szerinte ez a vad esélyeit csökkenti, viszont a vadásznak megkönnyiti szerepét, mikor többszáz méterről biztos halált

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tud osztogatni, vagy a sötétedés határát, hacsak egy negyed órával is, ki tudja tolni. Vadásziasabb egy nehéz cserkészettel, hol az ember minden tudását kénytelen elővenni, belopni a figyelmes vadat, mint 300 méterről jól feltámasztott, távcsöves fegyverrel leteriteni. Szerencse, hogy már nem érte meg a modern fényszórók kitalálását, mert igazvadász lelkülete megundorodott volna a vadásziasság ily mérvü pofoncsapása miatt.

Állandó kisérői a kutyák voltak. Ezeket barátainak tekintette, nem parancsolgatott nekik, de beszélgetett velük és amint láttam, meg is értették. Ha cserkészetre mentünk, jött »Hirschmann«, ha augusztus végével a foglyokat kerestük a régi földeken, a német vizsla teljesitett szolgálatot. Érdekes volt nézni és látni, hogy mennyire tudott a kutyái nyelvén beszélni. Hangos parancsszavakat vagy füttyöt sohasem hallottam tőle, ő csak kezével vagy fejével intett. Vérebei mind hannoveriek voltak és csodálatosképen mindnek »Hirschmann« lett a neve. Cserkészeten, lesen mindig szabadon kisérték, csak ha a munka kezdődött, vette vezetékre őket.

Bárhol egy intésre lefeküdtek és sokszor órákig nyugodtan maradtak, ha a vad rájuk is lépett volna, nem mozdultak. A leghatározottabban vallotta, hogy egy nagy vadas terület tulajdonosa vagy vezetője nem is lehet igazvadász, ha nem tart egy megbizható vérebet, mert hiába a kifogás vagy téves magyarázás, hogy mai modern fegyverekkel és lövedékekkel nem igen fordul elő sebzés. Belátom, hogy talán ritkábban fordul elő, lehet, hogy a vérebnek évente csak egyszer lesz komoly munkája, de mégis megtörténhetik az igazvadászra nézve leglesujtóbb eset, hogy egy sebesült szarvas vagy disznó elveszik. Láttam én már olyan vadászokat, kik könnyelmüen kijelentették, hogy a vérebre nincsen manapság szükség, de mikor a sebesült bikájuk nem kerül meg, vagy a harmadik szomszéd területén romlottan találtak rá és az agancs is odamaradt, sopánkodtak, panaszkodtak, mert sok éjszakai álmuk odaveszett.

Igyekeztem kedves hallgatóim, képet festeni egy igazvadászról ,egy vadászias, talpig férfiról. Kevés van ilyen a sok magyar vadász között, pedig de soknak kellene lenni, hogy meghálálhassuk a Mindenhatónak azt a nagy ajándékot, mellyel talán csak mi magyarok dicsekedhetünk és az a messze földön páratlanul álló vadállományunk, illetve vadászatunk.

Remélem és hiszem, hogy ebből a kis előadásomból

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

megismerték, ki az igazvadász és milyennek kell lenni a vadászias férfinak.

Kivánom, hogy Önök is olyan szeretettel, rajongással töltsék be hivatásukat, mint ez a kiváló férfi, akit mint eszményképet állitottam eléjük.

Erdőkerülő.

Kaptuk az alábbi levelet:

»Mélyen tisztelt Főszerkesztő Ur!

Egyik napilapunk szeptember 16-iki számában »Orvvadász fegyveres merénylete az erdőkerülő ellen« cim alatt egy Bezenye község határában lejátszódott tragédiáról számol be, amikor is egyik fiatal kartárs orvvadásszal akadt össze, aki arcul ütötte.

Ezzel az ujsághirrel kapcsolatban sok minden eszembe jutott. Nem uj dolgok; már »Az Erdő« hasábjain is számtalanszor napvilágot látott panaszok.

Napról-napra veszélyben az életünk. Az erdész eskü alatt végzi szakértelemmel fáraszló munkáját. Akárhogy is körültekintünk, a társadalomban sehol sem találunk szakembereket, akik oly csekély javadalmazásért felelősség mellett teljesitik szolgálatukat. Összehasonlitás után azt találjuk, hogy a fővárosi utcaseprőnek, aki semmiképen sem nevezhető szakembernek, felelősséggel sem jár a munkája, a jövedelme kb. kétszerakkora, mint a miénk. Akármilyen hihetetlen, de igy van. Azt sem hallotta még senki, hogy az utcaseprőt tiszteletreméltó munkája közben lelőjék. Ezzel szemben tegyen próbát akárki, nem vehetünk napilapot a kezünkbe, amelyben ne olvasnánk azt, hogy egy erdőőr ismét hivatása áldozata lett. Lelőtték, meghalt, vagy a halállal vivódik. Családja, ha az illető tag volt, kap a MEVME-től temetkezési segélyt és ezzel kész. A család belesülyed a feneketlen nyomorba. Nem célunk és máskor is mindig elkerültük azokat, akik, ha esetleg jogos is, igényeikkel a társadalom békéjét akarják felforgatni. Eszünkben sincs. Tudunk még ma is ak-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

kora áldozatot hozni a közösségért, hogy hallgatunk és megvárjuk azt, amig munkánkat elismeréssel támogatják.

Mégis kell, hogy felzúduljunk egy ilyen hiradásra, hogy egy orvvadász, egy valójában tolvaj, egy erdőkerülőt lelőtt. Hallottunk már munkakerülőről, aki elkerüli a munkát. Hallottunk iskolakerülőről, aki csak az iskola mellé jár. Az az erdész, erdőőr, vadőr, akit az orvvadász golyója leterit, nem erdőkerülő, mert nem kerüli el az erdőt, sőt inkább benne él, önmagát érte feláldozza és semmiképen sem erdőkerülő.

A magyar hirlapirók, akik minden igazságos ügyért harcba szállanak, tekintettel lehetnének ezekre a szempontokra és kár nekik kigúnyolniok egy olyan társadalmi osztályt, amely naponként a békében is vérét áldozza. Nem a nyelvujitók szőrszálhasogatására gondolunk most, de a rossz és félreértésekre jogosan alkalmat adó szavakat a napilapokban is kerülni kellene.

Fogadja szerkesztő ur őszinte köszönetem nyilvánitását, vagyok tisztelettel

Drélypalánk, 1936. évi szeptember hó 16-án.

Mazányi Imre
prim. urad. ny. körvadász

VÉGSŐT KONDUL...
Kiss Géza verse.

Végsőt kondul nekem a nagy toronyóra, —
Csak egy rózsaszálat tégy a sirhalmomra.
Csak egy rózsaszálat és ha az elhervad,
Akkor nefelejtsből tegyél egy-két szálat.

Ha mégis eljönnél zokogva és sírva,
Meghallgatlak ott is, odalent a sirba.
Sird el bánatod, sird el mi a vétked,
Halkan megbocsátva imádkozok érted.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Erdősítés.

Bizonyára sokan mosolyodnak el kartársaim közül, ha e cimet olvassák és mosolygásuk közepette egy kérdést adnak fel önmaguknak. Mit képzel ez? Mit nem tételez fel rólunk? Azt gondolja, hogy mi nem tudjuk, mi az erdősités és oktatni akar bennünket? Bennünket, akik ezer és ezer darab csemetét ültettünk már el és kevés kivétellel mind megmaradtak?

Nem kedves Kartársam! Nem az a célom e cikkemmel, hogy Téged, aki tudod az erdősités sikerének nagy jelentőségét, a tökéletes, a figyelmes ültetés fontosságát, oktassalak, hanem az, hogy egy saját magammal megtörtént példával rámutassak arra, hogy az embernek milyen körültekintőnek, milyen figyelmesnek és mindenre ügyelőnek kell lennie, ha azt akarja, hogy a drága pénzen végrehajtott erdősités eredményes legyen.

Szolgálatom alatt változatos beosztásom folytán sok olyan helyen fordultam már meg ahol sokat tanulhattam és sok gyakorlati dolgot figyelhettem meg. Természetesen több oldalu beosztásom alkalmat adott arra is, hogy az erdősitést — amit sok ember a legegyszerübb munkálatnak tart, holott a legfontosabb és leglelkiismeretesebb munkát igénylő erdészeti tevékenységek egyike — alkalmam volt ugy a munkás ültetési készségét, mint a személyzet, illetve saját hibámat megfigyelni.

Tudvalevő, hogy minden erdész embernek, amikor munkásait az erdősitendő helyre beállitja, kötelessége a munkásokat a munka megkezdése előtt az ültetés miként-jére beoktatni olyanformán, hogy az összes munkásokat egybegyüjtve sajátkezüleg ültet el előttük több csemetét, közben megmagyarázva a legfontosabb mozzanatokat: a gyökér tökéletes elhelyezését, az ültetendő csemete mélységét és igy tovább. Igy tettem én is. Az igy bemutatott csemeteültetést most már a munkásokkal csináltattam meg; természetesen egyenként, hogy lássam, melyik hogyan ültet, mert gyakran előfordul, hogy a munkások közül egyesek, bárhogy akarnak is, nem képesek jól ültetni. Ezek az ugynevezett kétbalkezesek, akiket, ha akadt a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

csapatban, azonnal hazaküldtem. Az igy beoktatott munkásokat azután beosztottam a megfelelő sortávolságra és megkezdtük az ültetést.

Mint nagyon sok helyütt, ugy nálunk is szokás volt, a csemeték szilárd, tökéletes ültetését ugy megvizsgálni, hogy az ültető munkások után néha-néha megkisérli az ember az elültetett csemete kihuzását. Mivel főnököm erre nagy sulyt helyezett, természetesen én is azon voltam, hogy ezt a fontos ültetési próbát gyakran végezzem. Sokszor megtörtént, hogy a legjobban és leglelkiismeretesebben ültetett csemeték is kihúzhatók voltak. Ilyenkor az ültető munkást természetesen megdorgáltam és ujra kellett ültetnie a kihuzott csemetét. Sőt, bérlevonással is megefnyegettem.

Nos, kedves Kartársaim, erre a kihuzásra vonatkozólag akarok egyet és mást megjegyezni, amit ezzel kapcsolatosan tapasztaltam és e tapasztalatból kifolyólag elitélem a tüzzel-vassal arra irányuló ültetést, hogy erre a ki nem húzhatóságra feketesse az ember a fősulyt, mert mint később tapasztaltam, nagyon káros következményei lehetnek, mint ahogyan rájöttem, hogy voltak is.

Történt ugyanis egy alkalommal, hogy az egyik munkásomat gyakran kellett visszaszólitanom a kihuzott csemeték ujbóli elültetése végett. Sajnos, akkor rögtön nem figyeltem meg, hogy az ő sora nagyon laza, gyökeres talaju helyen fut. Rövid idő mulva azonban tapasztaltam, hogy ültetése annyira szilárd lett, hogy kisérletképen egyet erőszakkal kihúzni akarván, ahelyett, hogy a gyökér engedett volna, a törzs szakadt ketté. Ez megint nem tetszett nekem, mert az ilyen tul szilárd ültetés is tudvalevőleg szintén káros. Igy azután erősebben figyelni kezdtem munkáját, de észrevette ezt és most már ő is résen volt.

Később azonban a következőkre jöttem rá: ha felette voltam és igy ültetett a csemete (igaz, egy kicsit már tul erősen megdöngölve, ami nem megengedett), tökéletesen állt, szóval erőszakosan kihúzható volt, nem szakadt el a törzs, de mihelyt nem figyeltem rá és utólag néztem meg csemetéjét, már egy sem volt erőszakosan sem kihúzható, mivel a törzse elszakadt. Ezt tapasztalva, több

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

olyan csemetét kapartam ki, amelyiknek gyökere az erőszakos húzástól beszakadt. Kikaparáskor azt tapasztaltam — amire gondolni sem mertem —, hogy az én munkásom jókora kődarabokkal ékelte meg a csemetét, ugyannyira, hogy a gyökfőt és gyökereket teljesen összenyomorította. Így oldotta meg a laza talajon a tökéletes szilárdságot.

Erre az esetre és ebből sok más esetre, nem sikerült vagy nem sikerült sorokra (természetesen még sok más ültetési hiba foroghat fenn!) akartam rámutatni és azt a tanulságot szűrni le, hogy sokszor nem szabad túlszigoruaknak lennünk ennél a fontos munkálatnál és mielőtt megdorgálnánk az ültető munkást hanyagságáért, győződjünk meg a talaj kötöttségéről, illetve lazaságáról és aszerint ítéljük meg az ültetés helyességét. És ami a legfontosabb, állandóan ügyeljünk fel a munkásokra, vigyázzunk munkájukra és egyenként vizsgáljuk meg csemetéiket, mert mint az előadottakból látható, könnyen ráfizethetünk és száz és száz csemeténk szárad el és nem tudjuk miért.

Bükki

OKTÓBER HAVI ERDÉSZETI TEENDŐK:

Erdőhasználat. Déli vidékeken, lombhullás után, a tüzifatermelés rendszeresen már e hóban megkezdhető. A ritkitások, faluvarozás és közelítés folytatható, a tuskóirtás, valamint a széldöntött és szárazfa feldolgozása pedig befejezendő.

Fejezzük be e hóban a téli vágások kitűzését is, valamint a fokozatos felujitással kezelt erdőkben a kihasználandó fák kijelölését.

Hasitott faáruk készitése e hóban lehetőleg befejezendő.

Erdőművelés. Tölgy és bükk makkot, vetésre szánt szelidgesztenyét, gyertyán, hárs és fürtös juhar magot gyüjtsünk és azok télire való elhelyezéséről és megelőzőleg kellő megszáritásáról gondoskodjunk.

Jegenye, havasi és simafenyő tobozokat szedessünk. A tölgy és bükk makk, valamint a jegenye és juhar mag e hóban el is vethető, kivált ha télen át az egerek által való kárositástól nem kell tartanunk.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Fenyőféléknél az őszierdősitések folytatandók, lombhullás után pedig lomblevelü csemetéket is ültethetünk, különösen most kell az oly területeket égerrel beerdősiteni, melyek tavasszal áradások miatt nem erdősithetők.

Tavaszi vetéshez csemeteágyak talaja felásandó, korhadt földdel, gyephamuval, trágyával megjavitandó; az uj csemetekerteknek szánt helyek, kivált nagyon kötött talajon, felszántandók vagy felásandók, hogy a téli fagy a földet felporhanyitsa. Természetes felujitás alatt álló erdőkben a talaj szükség szerint meglazitandó.

Erdővédelem. E hóban a fű már rendesen elszárad, kevésbbé kell tehát a legeltetési tilalom áthágóitól, mint inkább erdei tüzektől tartani. A gubacs és makk tolvajlásra ügyeljünk. Az erdőbe vonuló egerek, sertések áthajtása által pusztithatók, ugyanez alkalommal sertések igen sok káros rovart pusztitanak el turásaik közben. Csemetekertekben szintén az egerek és kártékony rovarok, rovarálcák pusztitására fektetendő a fősuly.

Mellékhaszonvételek. Nyitott kemencékben a mészégetés e hóban befejezendő, valamint a csak nyáron át üzött szénégetés is. A téli legelő és makkoltatás folyamatban van.

Épitkezések. Az épitkezések, rendes körülmények között e hóban befejezendők. Az utak kavicsolása, utsáncok kitisztitása, hidak, vizáteresztők megvizsgálása, s ha szükséges, kijavitása, e hóban eszközlendők.

Vizsgáljuk meg valamennyi épületeinket, s gyüjtsük össze az azokon szükséges javitásokra vonatkozó adatokat.

Erdőrendezés. A külső munkák e hóban befejezendők.

OKTÓBER HAVI VADÁSZATI TEENDŐK:

Október első felében a szarvasbőgés rendes körülmények között megszünik. A nyul igazi vadászata ebben a hónapban kezdődik. Az erdei szalonka tömegesen jeelntkezik. A fácán a csenderesekbe vonul.

Teendők: kérjük ki a mérgezési engedélyt; tegyük rendbe az etetőket, gyüjtsünk a téli etetésre makkot, gesztenyét; szerezzünk be rostaaljat.

Lőhetők: 15-ig szarvasbika, az egész hónapban dámbika, szarvastehén és borju, nyul, fácánkakas, 15-től fácántyuk, fogoly, fürj és haris, császármadár, erdei szalonka, nyári lud, tőkés kacsa. Egyéb vizimadár, 16-tól dámtehén és őzsuta.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

EGYESÜLETI HIREK

Hibaigazitás: Mult havi lapunknak »Erdészeti kiállitás Miskolcon« cimü közleményében sajnálatos hiba csuszott be. A kiállitott vadásztrófeákkal kapcsolatban az áll ugyanis ujságunkban, hogy »A falon látjuk a magyar királyi erdőkincstár szarvas, őzagancs, vadkanagancs és muflonesiga gyüjteményét«. Természetesen a vadkanagyar helyetti vadkanagancs nyomdaszedési hiba.

Az elmult hónap folyamán tartották meg Budapesten az erdészkongresszust. Erre az alkalomra a világ minden tájáról többszáz kiküldött gyült össze és hosszabb ideig tartó üléseken több érdekes határozatot hoztak. Egyike a legfontosabbaknak ezek közül az, hogy a jövőbeni kongresszusok megszervezésére, valamint a határozatok végrehajtására egy állandó nemzetközi szervet létesitenek a Római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet keretében, amely szerv hivatalos jellegü lesz.

Több kartársunktól kaptunk panaszos levelet, hogy a debreceni vándorgyülés hirdetése későn lett nyilvánosságra hozva s egyik-másik tagunkat ez akadályozta meg abban, hogy a vándorgyülésen résztvegyen.

Vándorgyülésünket a debreceni ünnepi héttel igyekeztünk összhangba hozni, ennek részletes programmja pedig csak augusztus 27-én jutott el hozzánk s igy bennünket mulasztás nem terhel.

Már most felhivjuk választmányi tagjaink szives figyelmét arra, hogy legközelebbi választmányi ülésünket november hó 8-án tartjuk Budapesten.

KÜLÖNFÉLÉK

Lapunk mult havi számában hirt adtunk róla, hogy Strumpf Antal kartársunk Sokorópátkán elhunyt. Hátramaradottak részére 150 pengő temetkezési segélyt utaltunk ki.

Halászi község határában sulyos vadászszerencsétlenség érte Kőrös István magyaróvári alezredest. Foglyászás közben vadásztársa véletlenségből megsörétezte. Jobb szemén és az arcán szenvedett sulyos sérülések miatt Budapestre kellett szállitani.

Bécsbudafa község határában hatalmas vértócsában fekve élettelenül találták Marton Imre ismert orvvadászt. Megállapitották, hogy balcombján, közel a lágyékhoz, golyóseb van. A golyó elszakitotta a főütőeret és Marton elvérzett. A csendőrségnek az a feltevése, hogy Martont egyik orvvadásztársa lőtte le.

Kosek József nagykanizsai lakos a szőlőhegyre ment kocsin. Egy agynélküli töltött fegyver volt a kocsin pokrócba csomagolva, melyet

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Kosek használni akart s azt a csőtorkolatnál fogva iparkodott kirángatni a takaróból, miközben a fegyver elsült s Kosek holtan maradt a helyszinen.

Weidinger István képesitett alerdész kartársunkat, aki Frigyes főherceg bezenyei erdejében volt alkalmazásban, orvvadász támadás érte. Ellenőrző körutja alkalmával lövésre lett figyelmes. A hang irányában haladva, orvvadászra bukkant, akit üldözőbe vett. Üldözés közben az orvvadász fegyverét használta s rálőtt Weidingerre, akit a sörétek a fején és nyakán értek, ugyhogy az üldözést tovább folytatni nem birta. A csendőrök gyors nyomozása eredményre vezetett, sikerült az erdőn bujkáló orvvadászt Laczkó István napszámos személyében elfogni.

Itt cáfoljuk meg egyes napilapoknak az eseményekkel kapcsolatos olyan beszámolóját, mintha az orvvadász fegyverét a nádasba rejtette volna s Weidinger őt elfogva, a fegyver előhozatalára szólitotta fel. A napilapok állitása szerint az orvvadász fegyverét a nádasból ki is hozta, azt azonban Weidinger ellen használta. Ezen állitás tarthatatlanságára csak annyit emlitünk meg, hogy aki fegyveres vadorzóval szembeni magatartásra vonatkozólag annyira tájékozatlan, hogy az eldobott töltött fegyvert, vadorzóval hozatja elő, az az alerdész szakiskolában képesitést nem szerezhet.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter az államerdészeti altisztek személyzeti létszámában Déri Ferenc, Danás Ferenc és Merényi József szakaltiszt m. kir. főerdőőröket müszaki altiszt m. kir. főerdőőrökké, továbbá Róka József, Mocsári Rezső, Gavra Alajos és Harihovszky József I. osztályu altiszt m. kir. erdőőröket szakaltiszt m. kir. főerdőőrökké kinevezte.

Amikor az itt felsorolt kinevezéseket közreadjuk, egyuttal őszintén gratulálunk és sok szerencsét kivánunk az előléptetett kartársaknak.

Lőtt vadárak.

Nyul 3 kg-nál nehezebb darabonként 2.70 P, nyul 3 kg-nál könnyebb 1.35 P, fácánkakas 2.— P, fogoly fiatal 1.10 P, fogoly öreg —.60 P, vadkacsa —.60 P, bukókacsa —.30 P, őz kg-ként —.90 P, szarvastehén —.50, szarvasbika —.50, vadsertés 40 kg-ig —.60, vadsertés ezen felül —.50 Pengő.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Mesterséges földekről.

A zöldség és virágtermesztéshez különleges földeket nem igen használnak. Mégis, a nyers vagy tul sovány, vagy nehéz munkálatu talaj nem fog szépen teremni komposztföld hozzáadása nélkül. Ilyen helyeken az üde, szép kertipázsit komposzt hozzáadása nélkül sohasem fog sikerülni.

A melegágyakban és cserepekben diszlő növények kulturája mesterséges föld nélkül elképzelhetetlen. Éppen ezért a kertészetekben mindenütt föltalálható a földraktár, amelyben sorrendben, minőség szerint vannak fölhalmozva a különböző szükséglethez képest a földnemek.

A leggyakrabban használhatjuk a komposztföldet. Ezt ugy készithetjük, hogy a szerves hulladékokat, amit csak a ház körül találunk, halomba hányjuk. Igy a gazt a kertből, a hulladékokat a konyháról, a hamut, a kormot és más egyebet. A halmot évenként háromszor-négyszer megforgatjuk akként, hogy ami eddig alul volt, felül kerüljön. Száraz időben meglocsoljuk, ráöntheljük a vizeletet, levágott baromfiak vérét, mosogatóvizet, stb. Az igy kezelt halom két év mulva használható. Óvakodjunk attól, hogy a komposzthalomra felmagzott gazt is dobáljunk, mert ezzel kertünkben a gazt terjesztenénk.

Állitjuk, hogy minden erdész kevés fáradsággal minden évben akkora ilyen halmot csinálhat, amelynek értéke fölér az erdész egyhavi jövedelmével. A komposztföld értékét nehéz munkálatu talajon rendkivül följavithatjuk, ha hozzáadunk bőségesen a fenyves, vagy lomblevelü fák ugynevezett lombföldjéből.

Az igy nyert földet akár mint fészek trágyát (paradicsom, paprika, káposzta, karfiol), akár mint általános trágyát a földjeinken nagy sikerrel felhasználhatjuk.

Kb. egy negyedrész kvarchomok (finom sóder) hozzáadásával ebbe a földbe ültethetjük a legtöbb cserepes növényünket is, kivévén a finom és különleges növényeket. Szép lesz ebben a muskátli, a kenderpahóca, a fuchsiák minden fajtája, a különféle begóniák, stb.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A legjobb levélföldet a puhafáju és puhalombozatu fákról kapjuk. A tölgyfa levele ilyen célra nem igen alkalmas.

A vizlevezető árkok és tavak iszaprétege nemcsak kitünő alkotórésze a komposztföldnek, hanem önállóan is használható. Ahol violát vagy szekfüt akarunk termelni, azt a területet trágyázzuk iszappal és csodálatos eredményt fogunk elérni.

A hangás és tűlevelü erdők közelében gyüjthetjük a hangaföldet. Ennek a földnek a műkedvelő nem sok hasznát veszi, mert legtöbbször csak a finomabb növényekhez használhatjuk, amelyekkel az erdész nem foglalkozhatik. Ilyen természetü a moórföld is, melyet szintén csak hivatásos kertészek használhatnak sikerrel.

A cserepes virágok földjébe keverjünk legalább egynegyedrész homokot, mert enélkül a cserepekben a növény meg nem élhet.

A fagyok beálltával a dáhliagumók felszedésével ne siessünk, mert megbánjuk. Várjuk meg türelemmel, mig a dér és a gyenge fagy a felső érzékeny virágokat egészen elpusztitja. A mélyebben, a földben levő gumóknak ilyenkor a fagy még nem árthat, mert 1 cm-nyi mély fagyás a gumókig még nem ér le. Amikor a szár és a felső rétegek elpusztulnak, a bennük lévő értékes anyagok a gumókba visszahuzódnak.

Olyanféle tünet ez, mint a fák lombhullatása. A felsőrészek elpusztulása után kezdenek igazán nevelkedni a gumók és jutnak olyan állapotba, hogy a következő évben igazán szép virágokat hozzanak.

PÉNZTÁRI BESZÁMOLÓ

Augusztus havi befizetések folytatása: Gyuga János Bicske 6.00, Szabó Jenő Sajólád 5.00, Kósa József Nagykovácsi 5.00, Mikolics István Szilvágy 10.00, Szabó Ferenc Uzsa 5.00, Belányi Vilmos Dorog 1.50, Bujtás József Gödöllő 12.00, Aponyi József Galgamácsa 3.00, Dürwanger András Mágocs 3.00, Kapni Béla Diósgyőr-vasgyár 5.00, Bak Géza Iván

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

3.00, Szklenár Mihály Borsosberény 38.00, Bánfai Mihály Diósgyőr 3.00, Szinger Vilmos Erdőmajor 8.00, Csóka József Bpest 2.50, Kósa Sándor Haraszti 5.00, ifj. Konrád Béla Királyhalom 2.00, Torma Lajos Tardpuszta 9.00, Harangozó József Tardpuszta 6.00, Komáromy László Alsómonostor 12.00, Milos József Füzfő-gyártelep 6.00, Eördögh Gyula Buják 7.00, Kütsán Sándor Terézhalom 5.50, Janszki Lajos Mexikó 2.00, Összesen 639.22 pengő.

Szeptember hóban befizettek: Bank István Mecsekalja 5.00, Berze János Gödöllő 6.52, Deák István Felsőoszkó 8.00, Fekete Imre Bakonyszentlászló 12.00, Horváth Géza Ródics 10.00, Kasza József Kaposvár 2.00, Molnár Bálint Pilismarót 3.00, Rába János Tárkány 3.00, Stubnya Mihály Pilismarót 6.00, Szörényi József Kaposvár 2.00, Sziklai Béla Kaposvár 2.00, Bácsa János Kismaros 8.00, Erdősi József Arló 5.00, Hegyi János Veszprém 3.00, Kiss István Markaz 10.00, Kolb Gyula Esztergom 4.50, Kovács József Sükösd 3.00, Orosz László Szombathely 4.00, Pataky Árpád Szombathely 5.00, Répássy Ferenc Kaposvár 6.00, Sztárcsevits János Izabellaföld 10.00, Ujlaky Tivadar Telki 4.00, Ambrus István Debrecen 5.00, Szücs László Királyrét 3.00, Fatalin László Kőszeg 3.00, Kottay János Zalabaksa 5.00, Mitténvi János Gödöllő 3.00, Molnár József Szomfora 5.00, Prácser Lajos Nemesceső 2.00, Gaál Dániel Hollóstető 3.00, Hargitai István Gödöllő 5.00, Kiss Aladár Csőszpuszta 3.00, Magyar Miklós Nyiregyháza 5.00, Szalay Péter Mekényes 4.00, Szentirmai Sándor Budakeszi 5.00, Támton Imre Hajmáspuszta 5.00, Csicsor István Ottáre 30.00, Donázy Ferenc Kisszépszalma 10.00, Kalmár Imre Szany 15.00, Kósa József Nagykovácsi 5.00, Lőrincz János Kőszeg 2.00, Teszázs Vilmos Vázsony 10.00, Magyar József Akbi 5.00, ifj. Magyar József Akbi 5.00, Petkovits Henrik Döbrököz 1.00, Schmidt József Pilismarót 5.00, Schwendtner Antal Nagykovácsi 10.00, Kiricsi Zoltán Mikóháza 2.00, v. Varga István Huszárokelő 6.00, Stumpf László Pilismarót 20.00, Szabó Jenő Sajólád 5.00, Deli Antal Kán 18.00, Kovács Lajos Tornyospálca 5.00, Barta Ferenc Nagykőrös 10.00, Berzeviczy János Felnémet 5.00, Fekete József Gödöllő 5.00 Rothweil Miklós Somhegy 6.00, ifj. Szarka András Királyhalom 10.00, Horváth József Középrigóc 10.00, Stanszky Ernő Királyszállás 6.00, Cservenka Ferenc és Társai Tata 24.00 Pengő.

(Folytatása lapunk legközelebbi számában.)

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Szinger Vilmos, Királyhalom: Én is őszintén sajnálom, hogy nem tölthetjük együtt ezt az évet. Jómagaviseletü fiunak ismertem Magát, s tudom, hogy erre a megállapitásunkra nem fog rácáfolni. Sok szerencsét, türelmet s a tanulásban nem lankadó, de növekvő szorgalmat kivánok.

Bihary Dezső, Ambrus István, Somosi József Debrecen; Breczkó Dezső Hajduhadház; Jánszky Lajos Pilisszentlélek: Örömmel üdvözöljük tagjaink sorában a mai nehéz időben, amikor pártok és szervezetek alakulnak minden téren, nekünk is meg kell mutatnunk, hogy tartozunk valahova, hogy tagjai, harcosai vagyunk egy olyan eszmének, mely kell, hogy követőkre találjon és meghozza a maga gyümölcsét.

Most, amikor Önöket mint uj tagokat üdvözlöm, egyuttal arra kérem, hogy a cél érdekében minden erejüket megfeszitve, karöltve dolgozzanak velünk, szem előtt tartva azt, hogy tettekben nyilvánul meg az eszme.

iVtéz Gerle Zoltán, Borsosberény: Hirdetését, amint olvashatja is, leközöltük. Hirdetési dijat nem számitunk. Válaszbélyeget más alkalommal adandó válasznál használjuk fel. Üdvözöljük!

Deák István, Istvánmajor: Kilépését tudomásul vettük.

Répássy Ferenc, Kaposvár: Tartozásod ez év végéig 12.86 P. A kinevezésekről hivatalos tudomásunk nincs, ami eljutott hozzánk, az megbizhatatlan. Kérjük nacionálédat és szolgálati adataidat fényképpel, hogy lapunkban érdemeidet kellőképpen méltathassuk. Szeretettel üdvözlünk!

Kasza József, Kaposvár: Bianco-csekk minden postahivatalnál kapható.

Rothweil Miklós, Somhegypuszta: Tartozása ez év végéig 6.50 P.

Scheili Lipót, Ráckeve: Az első és második tétel volt titkárunk hibájából nem volt javára könyvelve, most a hibát korrigáltuk. Tartozása ez év végéig 9.50 P.

Behangolt duvad hivó,

amelyet többen eredményesen használnak és amely a várakozásnak a legteljesebb mértékben megfelel, használati utasitással eggyütt tagjainknak és Az Erdő előfizetőinek 2 pengős kedvezményes áron árusitja

STORCZ MÁTYÁS ny. m kir. udvari vadászati tiszt, Gödöllőn.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

AZ ERDŐ

X. ÉVFOLYAM | 1936 NOVEMBER | 11. SZÁM

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: DARÓCZY MÁRTON.

A lap havonta egyszer jelenik meg. Előfizetési ár: egész évre 6 pengő, fél évre 3 pengő, negyedévre 1.50 pengő. Egyesületi tagoknak a tagdíj fejében jár. A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok, stb.) Az ERDŐ szerkesztőségéhez: Esztergom M. kir. Erdőgazdasági Szakiskola küldendők.

GÖMBÖS GYULA

1886-1936

Gömbös Gyula halálával először történt meg az, hogy aktiv magyar miniszterelnököt hatalmának teljességében ért a halál. Magyarország először temetett hatalmon lévő miniszterelnököt.

Az illetékes személyiségek beszédeikben, a napilapok cikkeikben elmondták mindazt, amit róla tudnunk kell, megvitatták minden oldaláról az országot ért veszteséget, »Az Erdő« sem mehet el szó nélkül a nagy gyász mellett.

Tudjuk róla, hogy vadászember volt. Emlékezünk, hogy vagy két évvel ezelőtt németországi vadászatokon vett részt, amelyet a tiszteletére rendeztek és amelyen olyan bikát ejtett el, amelynek agancsával bámulatot keltett és a kiállításokon első díjat nyert. Mint vadászember, lélekben bizonyára nagyon közel állt az erdőhöz és így hozzánk is és halálával mi nemcsak az államférfiút gyászoljuk, hanem gyászoljuk a magyar erdő fiát is.

Még halálában is szolgálatot tett nemzetének. Alkalmat adott barátainknak arra, hogy részvétüket olyan impozánsan fejezzék ki nemcsak személye, hanem a magyar nemzet iránt is, amely bizonyára gondot okozott ellenségeinknek.

Amikor a nagy államférfiu lábaihoz utolsó üdvözletként letesszük a magyar erdők koszorúját, az a rajongó hazaszeretet fűt át mindnyájunkat, amely életében Őt annyira jellemezte.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

MEGHIVÓ

a Magyar Erdészeti és Vadászati Műszaki Segédszemélyzet Országos Egyesületének 1936. évi november hó 8-án vasárnap d. e. 10 órakor Budapesten (VIII., Rákóczi-út 63. I. 7.) tartandó

választmányi ülésére.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Titkári beszámoló.
3. Pénztári jelentés.
4. Esetleges indítványok.

Felkérjük a választmányi tagokat, hogy az ülésen teljes számban jelenjenek meg, mivel egyesületünknek nagyon fontos érdeke, hogy az itt hirdetett választmányi ülésünk határozatképes legyen.*)

*) Alapszabályaink 17. §-a értelmében a választmányi tagok a választmányi üléseken kötelesek résztvenni.

Pályázati hirdetmény.

Azonnali belépésre keresünk egy hosszabb uraladalmi gyakorlattal rendelkező erdészeti szakiskolát végzett és egy szakvizsgás erdőaltisztet. Csak németül jól beszélő, egészséges, erélyes, feltétlen megbizható egyének bizonyitványmásolatokkal felszerelt kérvényei lesznek figyelembe véve. Cim: **Óbányai uradalom, Zirc, Veszprém megye.**

Vadárjegyzék.

Frissen lőtt vadért Sági Soma pápai vadkereskedő az alábbi árakat fizeti:

fiatal fogoly darabonként	1.30 P
öreg fogoly darabonként	0.65 P
fácánkakas	2.00 P
fácántyúk	1.60 P
nyúl (3.5 kg-on felül)	2.90 P
szarvas kg-ja	0.65 P
őz kg-ja	0.90 P

Küldemények vasúton, teherárúként adandók fel s az árak ab feladó állomás értendők.

Megvételre keresek 1 drb. 2 éves, erős testalkatu, jól bevadászott ir setter szuka vizslát (mahagóni vörös szinben). Pockosat is elfogadok. Ajánlat: Horváth erdőőr, Ujkér, Sopron megye cimre küldendő.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

25 év.

A legújabb időkben a társadalom lassan visszatér arra az alapra, amely a tekintélyek tiszteletén épült fel. Közöttünk, akik csaknem katonai fegyelem alatt élünk, a tekintélyek tisztelete a nagy felfordulás idején egy pillanatig sem forgott veszélyben, a legnehezebb és legvadabb időkből sem tárhat elénk senki példát arra, hogy valaki közülünk vétett volna ezek ellen.

Végtelenül megnyugtató tudat az, hogy van az országban egy kisebb társadalmi réteg, amely minden körülmények között megbizható. A tekintéllyel, az érdemekkel



Daróczy Márton

szemben mindig elismeréssel adóztunk, tesszük ezt most is, amikor olyan ember érdemei ötlenek elénk, aki a mi körünkben, a mi vérünkből és a mi bajaink között növekedett fölénk.

Daróczy Márton 25 évvel ezelőtt indult neki annak a rögös útnak, amelyben most is erejének teljességében, fiatalos ambiciókkal, telve munkakedvvel, ruganyos léptekkel halad előre. Közismert szerénységével kitért minden gratuláció elől, még a legszűkebb baráti körökben sem

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

engedte meg, hogy csak rövid ideig is ünnepeljék az ő első jubileumát. Azt mondta a környezetének:

»Olyan időket élünk, amikor minden erőnkkel dolgozni kell és nem szabad egy percnyi időt sem elfecsérelnünk azzal, hogy egymást ünnepeljük. Akkor tesztek igazán kedvemre, ha az én példám és tanitásom szerint az én ünneplésemre szánt idő alatt is buzgón és pontosan teljesititek a kötelességteket.«

Komoly és tartalmas szavak ezek, kiérzik belőle annak a férfinak az egész gondolatvilága, aki életét annak szentelte, hogy a közösség szekerét tolja. Kedvére akarunk tenni mindenben, igy hát csendben hagyjuk elmulni a napot, amelyik olyan éles határt jelöl az ő életében.

Mi, közelebbi barátai és munkatársai, mégis kerestünk módot, hogy Marci bátyánk kivánsága ellenére is elmondhassuk kartársainknak »Az Erdő« hasábjain keresztül, hogy egy erős akaratú, tisztafejű, áldozatra kész férfiú 25 éve dolgozik csendben, de annál nagyobb kitartással és igyekezettel.

Bízunk benne, hogy ez a jubileum csak egyik állomása életének. Éppen ezért nem is csinálhatunk mérleget, a működését sem méltatjuk, ez a munka nem lehetne teljes, még megközelitő sem, mert hisz itt van ő közöttünk vas egészségben, erősen és ruganyosan, csak egy pillantás reá és máris megállapithatjuk: igazi sikerei, komoly alkotások, nagy eredmények s talán nagy küzdelmek is vannak még előtte. Még sokat várhatunk tőle és várunk is, hiszünk is benne és egyet máris megállapithatunk, egy kétségtelen eredményét munkásságának már most is felismerhetjük:

Marci bátyánk a MEVME ügyvezető elnöke, az első jubileumával elérte azt, amit egész életük munkássága eredményeként is csak igen kevesen érnek el: kiérdemelte kartársainak megbecsülését, háláját és bizalmát. Kiérdemelte azt, ami még ezeknél is többet jelent: mindnyájunk szeretetét.

Nagy István

Behangolt duvad hivó,

amelyet többen eredményesen használnak és amely a várakozásnak a legteljesebb mértékben megfelel, használati utasitással együtt tagjainknak és Az Erdő előfizetőinek 2 pengős kedvezményes áron árusitja

STORCZ MÁTYÁS ny. m. kir. udvari vadászati tiszt, Gödöllőn.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Magyar erdők.

A magyar erdőknek a faanyaga meglehetősen változatos volt. Tudjuk jól, hogy a magyar erdőknek legnagyobb része a határokon túlra esik s ezáltal szétrombolták azt a természet által nagyszerüen elrendezett viszonyt, amely az erdős hegyvidékeket az alföldekhez hozzákapcsolja.

Az emberi élet a kultúra révén már odáig fejlődött, hogy sem tisztán erdős talajon, sem erdő nélküli alföldön meg nem élhetünk, hacsak az életet valami különleges körülmény lehetővé nem teszi. A magyar nép régtől fogva úgy gazdálkodott, hogy birtokán okosan megosztotta az erdőt és a szántóföldet, mert tudta jól, hogy az a talaj, mely a hegységekben felneveli az erdőt, szolgálja a szántó-vető embert is, éppen úgy, mint a búzatermő talaj táplálja az erdők munkásait is.

Országunknak a háború előtt 9,000.000 hektárnyi erdeje volt, ebből tölgyes több mint 2,000.000, egyéb lomberdő több mint 4,000.000 és közel 3,000.000 hektár fenyves volt, amely erdőkben rendszeres erdőgazdálkodás folyt, nem úgy, mint a balkáni vad népeknél, akik oktalanul majdnem teljesen elpusztitották erdeiket. A mi erdeink eloszlását igy érthetjük meg: az ország belsejéből minél inkább távolodtunk a határ felé, annal több volt az erdő. Erdeinkből nemcsak a saját szükségleteinket tudtuk ellátni, hanem igen tekintélyes mennyiséget exportáltunk a külföldre is. A háború előtti időkben évenként a külföldre szállitott magyar fa értéke megközelitette a 100 millió koronát. Ebből a fából tekintélyes részt szállitottunk olyan országokba is, amelyeknek bőven volt erdejük, igy Ausztriába és Németországba. Legnagyobb részét azonban az exportunknak a fában szegény Olaszország felé bonyolitottuk le. Ha a mai állapotokat ezzel összehasonlitjuk, azt látjuk, hogy ma sokkal nagyobb az országunkba behozott fa értéke, mint amennyit a háború előtt külföldre szállitottunk. Hinnünk és bíznunk kell abban, hogy ez nem marad örökre igy.

Ebből kitünik, hogy amikor a békeszerződések értelmében országunkat szétdarabolták, a sok súlyos veszteség között talán a legsúlyosabb az, hogy elvették tőlünk erdeinket. Az elszakitott erdők összes erdőségeinknek 90 %-át teszik ki, miáltal elérték azt, hogy a megmaradt országunk a világ összes népei között fában a legszegényebb lett. A birtokunkban maradt erdőségek most országunk területének alig 9%-át teszik ki. Hogy országunkban az elvesztett erdők miatt milyen súlyos zavarok álltak be, mu-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tatja az a körülmény is, hogy az alföldi tanyásgazda, ki a súlyos viszonyok miatt fához alig juthat, kemencéjében eltüzeli előbb a trágyát, azután a szalmát is. A szalma és trágya eltüzelésével súlyos kár éri alföldünket. Nincs amivel pótolják a földből elhasznált termőerőt és igy az alföldi szántók évről-évre rosszabb termést adnak. Ebből a példából nagyon jól megállapithatjuk, hogy a gazdasági természetű dolgok milyen komplikált természeti összefüggésben állanak egymással. Ki gondolta volna a háború előtt, hogy a nem túlságosan dédelgetett erdeink elvesztése maga után fogja vonni azt, hogy a szántóföldjeink leromlanak.

Még szerencse, hogy valamennyi erdőnk mégis maradt. A megmaradt erdeink közelében levő szántóföldek hozama nem romlik le évről-évre úgy, mint az alföldieké. A Dunántúlon, ahol ma is fával tüzelhet még a nép, jobb a búzatermés, mert nem a földből elvont termőerővel tüzelnek.

Ezeket a szomorú állapotokat megértették a kormányzat emberei is, azért hallunk évek óta olyan sokat az Alföld fásitásáról. Fontos probléma ez, amely ha sikerül, talán meg tudja akadályozni a magyar föld termőerejének további csökkenését.

Az alföldi szikesek és egyéb termelésre kevésbbé alkalmas területek befásitásával elérhetnénk, hogy csonka országunkban az életnivó megközelithetné azt, hogy mindannyian többé kevésbbé emberi módon élhetnénk.

Reméljük, hogy az Alföld fásitásának megkezdett probélmáját rövid idő alatt végrehajtják, mert mindannyiunknak élénken emlékezetében él még az a nagy szegénység, amelyet a háború után a tüzelőanyag hiánya miatt elszenvedtünk. Abban az időben kivágták azt a kevés akácost is, ami az Alföldön megvolt. Learatták az ártereületeken burjánzó cserjéket és eltüzelték. Azóta is meggondolás nélkül tüzeli a magyar gazda a trágyát, szalmát és fagyoskodik, a felvidéki tót és rutén pedig a sok fája mellett éhezik.

Ezt csinálta velünk a bölcs Trianon!

Fenyvessy Sándor

Állást keres

róm. kath. vallásu, családos, hosszú gyakorlattal és elsőrendü referenciával rendelkező erdőőr, aki az erdőőri szakiskolát jó sikerrel végezte. Perfekt német. Cim a kiadóban.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Aknamunka.

Tudjuk, hogy valamely egyesület vezetőségének a tagokkal szemben olyan viszonyban kell lenni, hogy mindnyájuknak még a legtitkosabb vágyait is tudomásul vegye. Mi kétszeresen azon vagyunk, hogy minden gondolatát, minden kívánságát a kartársaknak magunkévá tegyük és tudjuk jól, hogy ezt észrevette mindenki, akinek a gondolkozásmódja egyenes, őszinte és igaz.

Kézenfekvő tehát, hogy ha valaki olyan mozgalmat indit, amelyet az elnökség tudomására nem hoz, amellyel ilyenformán bizonyára valami rejtett céljai vannak, az ilyesmi is tudomásunkra jut sokkal előbb, mint ahogy az eredményt érne el.

Azt is tudja mindenki, hogy az egyesület életét érintő minden megmozdulás, minden akció csakis a vezetőség útján érheti el az eredményeit, mert az alapszabályok értelmében az egyesületi élet legfőbb irányitója a közgyűlés és az ügyvezető elnök, az, aki a közgyűlés határozatait végrehajtja.

Bátran kimondhatjuk tehát, hogy az a kartársunk, aki olyan akciót indit, amelyről az ügyvezető elnököt nem értesiti, az rejtett utakon jár, homályos tervei vannak, amely tervek csakis az egyesület ellen, vagy jobb esetben az egyesület vezetősége ellen irányulnak.

Nem véletlen, hogy ezt a cikket irjuk. Valóban az a helyzet, hogy olyasforma akciót kezdeményeztek, amelyről minket elfelejtettek értesiteni, ilyenformán tehát nyilvánvaló, hogy az ellenünk irányul.

Egyesületünk, illetve »Az Erdő« megélt tiz évet, ezidén ünnepeljük az első jubileumot, de ilyesmire még nem volt példa.

Nem akarunk mi ezzel a pár sorral panaszkodni, sem ijesztgetni, a támadással kapcsolatban nem ilyen úton kivánjuk a közömbösek részvétét a magunk számára biztositani. Célunk egyelőre a figyelmeztetés. Értesiteni akarjuk támadóinkat, hogy elvbarátaink útján már tudomásunk van arról, hogy milyen aknamunka folyik a sötétben, hogy mi készül.

Sajnálkozva látjuk egy kis csoport erőlködését, amely fejjel megy neki a falnak. Elsőbb is támadását olyan motivumokra épiti, olyan szavakat ir zászlajára, amely ellenkezésbe jut a fennálló törvényekkel. Tudjuk, hogy az új erdőtörvényt a nemzet egyetemességének akaratával hozták létre és ha vannak is olyan részletek, melyek nekünk nem kedveznek, ezt sem mi, sem a zúgolódó csoport meg nem változtathatja. Mi nem tartjuk célszerűnek olyan vár ostromlását, amely bevehetetlen. Ahelyett,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

hogy erőinket olyasmire pazarolnánk, ahol az csak kárbavész, ahelyett az okosság és a célszerűség parancsára hallgatunk és ott dolgozunk, ahol reményünk lehet arra, hogy erőlködésünk nem lesz falrahányt borsó.

Tudja ezt minden kartársunk. Senki sem ül fel annak a jelszónak, hogy státusrendezés. Mindenki tudja, hogy az új törvényt semmiféle erővel nem lehet már a megjelenés évében kikezdeni. A jelszó mögött tehát titkos, rejtett célok húzódnak meg.

Mi egyelőre nem akarjuk a leplet erről a magát elrejteni igyekvő titkos megmozdulásról lerántani. Elég szomorú, hogy lapunkban ilyesmiről kell megemlékeznünk akkor, amikor pedig lapunk szelleme a megértés és összetartás eszméit van hivatva szorosabbra vonni. Mindnyájan siratjuk azt az időt, mikor egy »régi« vezetőség vitte az egyesület ügyeit. Ezt az időt nem kívánjuk vissza s hisszük, hogy azt senkinek sem fog sikerülni visszaállítani. Kartársaink nem fogják engedni mégegyszer kifosztani magukat, mert ha ezt valaki megkisérelné, mindnyájan a helyükön lesznek.

A vezetőség addig is élni fog mindazzal a joggal és erővel, amely a hatalmon levők rendelkezésére áll arra, hogy egy alattomos szándékú minoritás kusza terveit keresztülhúzza.

A helyünkön leszünk és őrködünk mindnyájan!

Daróczy Márton

ŐSZI ÁLOM!

Kiss Géza verse.

A sárguló liget hulló falevelét
Elsodorja az őszi szél s messze száll.
Valahol egy szőke kislány,
Babájától könnyes szemmel üzenetet vár.
Ráírtam egy falevélre,
S rábíztam az őszi szélre; —
Kopogjon az ablakán,
Hogy ne sírjon az a kisleány.
Szeretem, —
Feleségül elveszem,
Más sohasem kell nekem, szivem.
Csalogány,
Szeret-e még az a lány,
Hűtlen, csalfa valahány, — kérem.
Hogyha eljön a kapuba várom,
S ölelő két karomba zárom.
Falevél,
Nagyon sok szépet beszél,
Szellő szárnyán útrakél, — a levél.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az Országos Vizsla Club vizslaversenye Esztergomban.

A vadászévad kezdetén minden vadász izgatottan várja a foglyászat kezdetét. Az idén, sajnos, nem csak izgalommal, hanem aggodalommal is néztünk az évad elé, mert foglyaink annyi viszontagságnak voltak kitéve a jégesők, a felhőszakadások és tartós esőzések miatt, hogy az ország legtöbb területén a fogolyállomány nem érte el azt a várakozást, amellyel iránta viseltettünk. Tapasztalataim és az általam beszerzett jelentések szerint, vannak területek, hol a betelelt állomány nemhogy szaporulatot mutatna, de még azt a számot sem éri el, amennyi be volt telelve. Öröm volna a vad fenntartása szempontjából, ha a vadászközönség az ilyen területeken meg tudná állani, hogy az idén a foglyokat a legnagyobb kíméletben részesitse, mert hosszú éveken keresztül ki lesz annak téve, hogy kedvenc vadász passziójának, a foglyászatnak nem hódolhat. Meg is vagyok arról győződve, hogy a vad iránt szeretettel viseltető vadászok megtartják ezen regulát és kíméletben részesitik állományukat. Esztergomi területünkön, a fogolyállományt illetőleg, sajnos szintén igen sajnálatos tapasztalatokat szereztem, mert habár tavaly novemberben állományunk cca 2000 darabra volt becsülhető, amely a tél folyamán az enyhe időjárás következtében szépen áttelelt, sőt állandóan etetve lett, mondhatni semmi szaporulatot nem mutatott.

A tavasz elején a foglyok, tapasztalatom szerint, igen korán párba mentek, úgyhogy május végén már néhány kikelt igen szép csapatot láttam sipogva anyjuk után szaladgálni, azonban ekkor jött az első katasztrófa, amely részben a már kikelt kis foglyokat a hűvös időjárás és a nagy esőzések miatt érte. Ugyanis az apróságok különböző betegségekben 80—90%-ban elpusztultak.

Amely kotló pedig még tojáson ült, annak tojásai a felázás és hideg esők következtében mentek tönkre.

Számtalan kotlót találtunk szintén elpusztulva, mert a költés által megritkult pehelytollakat az összeragadt sár és agyag a testhez hozzátapasztotta és ettől felsebesedett testük, vagy a zuhogó viz mosta el őket fészkükkel együtt szabadabb helyre, hol a jégverés áldozatai lettek. Ezután jött még 2—3 felhőszakadás, szintén jéggel, mely az első katasztrófa menekültjeiben szintén nagy kárt okozott. Érdekes azonban azon megfigyelésem, hogy sajnos, a tyúkokban tett nagyobb kárt az időjárás, mig aránylag több kakas maradt életben.

Az időjárás javulásával szorgalmasan újra párzani

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

majd kotlani kezdtek, azonban megállapitásom szerint, az ilyen sarju fészkekben igen sok tojás maradt kiköltetlenül és egy-egy kikelt fészek nem eredményezett többet, mint maximum 6 csirkét, melyek igen természetesen későn fejlődtek, úgyhogy még szeptember közepén is igen sok volt a fürj-nagyságú fogolycsibe.

Az Országos Vizsla Club már évek óta meghivásom folytán, vizslaversenyeit a Nyáras és Körtvélyes szigeteken rendezi. Az idén nagy aggodalommal néztem a verseny eredménye elé, mert igen szép számmal voltak vizslák bevezetve és féltem, hogy elegendő foglyot nem tudok elibök találni. A verseny napja szeptember 6-ára volt kitűzve. Gyönyörű időben, szeptember 5-én a területnek a szántóföldek felé eső részén egy kis hajtást csináltattam és ezáltal az egyik 600 holdas szigetre sikerült néhány csapat foglyot beszoritanom.

Szeptember 5-én délután, a város közelében levő Primás-szigeten tartottuk meg a vizslabemutatót, kizárólag olyan magyar vizslák részére, melyek ezideig még nem lettek törzskönyvezve. Az Országos Vizsla Club ugyanis elhatározta, hogy úgy az esztergomi, mint a debreceni vizslaversenyén mégegyszer és utoljára alkalmat ad arra, hogy az egyes vizslások kezeiben lévő és a fajtajellegnek mindenben megfelelő magyar vizslákat tulajdonosaik törzskönyvbe leendő beiktatás végett bemutathassák. A bemutatón igen szép számú magyar vizslát vezettek fel és kár lett volna a tenyészet érdekében mellőzni ezek törzskönyvezését. Legtöbbjük törzskönyvezés végett fel is vétetett és igy ezzel meg lett adva a módja, hogy a kiváló küllemű vizslák a tenyészanyag szaporitására szolgáljanak.

A bemutató után a küllemileg mégfelelőnek minősitett vizslának még részt kellett venni a terepversenyen is, hogy tehetségét és vadászatra való rátermettségét bebizonyitsa. Hogy ez a bemutatott anyag, amely még nem volt törzskönyvezve, milyen kitünő volt, legfényesebb bizonyitéka az, hogy a magyar vizsla kategóriában a már régebben törzskönyvezett és több generáción át kitenyésztett vizslákkal szemben az I. a) dijat és a Fónagy vándordijat az OVC tiszteletdijával együtt, éppen egy olyan vizsla nyerte, még pedig Fekete László úr »Fickó«-ja, amelyik törzskönyvezés végett csak előző napon lett bemutatva.

Maga a verseny 6-án reggel kezdődött. Megkésve tudtunk csak a terpre kimenni, mert az előző napi szép időjárást zuhogó eső váltotta fel, amely mondhatni kisebb-nagyobb megszakitásokkal egész napon tartott. A passionátus vizslatulajdonosokat és a lelkiismeretes bírói kart nem riasztotta vissza az időjárás, mert hiszen már az első félórában mindenki annyira átázott, hogy egyenlő volt

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

a verseny folytatása azzal, mintha a Duna vizében sétáltunk volna és mégis az egész versenyt, úgy a magyar, mint német és angol származásúakra vonatkozólag lefolytattuk.

Nemcsak a birák és vizslások, hanem maguk a vizslák is emberfelettit produkáltak. A vizsláknak állandóan teljesen vizes réten és fűben kellett dolgozniok és mégis dacára, hogy a szélcsend is akadálya volt a szimat terjedésének, olyan szépet produkáltak, hogy évek hosszú sora óta kevés vizslaversenyen láttam hasonlóképpen dolgozni vizslákat. Ezt annak a javára irom, hogy a vizslák, amelyeket az idén versenybe hoztak, igen jók voltak. Majdnem minden vizsla kitünően, nyujtott térnyerő vágtában, kitartóan és tervszerüen keresett. A fogoly csapatot általában elég messziről és nyugodtan állották, azokra már messziről húztak. Vadkelésre és lövésre nyugodtan viselkedtek. A lőtt vadat biztosan találva, gyorsan apportirozták. A vizből való apportirozás munkája némelyiknél bizonytalan volt, ezt azonban a rövidszőrű magyaroknál annak tulajdonitottam, hogy az egész napi esőtől teljesen át voltak fázva. A hosszúszőrű setterek és durvább németszőrűek azonban a vizből még a messzefekvő kacsát is gyönyörűen hozták.

A versenyek végeredménye, illetőleg a Gróf Esterházy László elnöklete alatt összeült birói karok határozata szerinti itélet, a következő volt:

Magyar vizsláknál:

A) Használati vizslák csoportjában:
I. a) Fekete László őrnagy »Fickó«-ja.
I. b) Csűrös Gyula »Kiskovácsi-Dandi«-ja.
II. a) Dús Jenő »Kati« nevű szukája.
II. b) Vértesy István »Matyi« nevű kanja.
III. a) Lassányi József »Böngér« nevű szukája.
III. b) Brutsy Jenőné »Szilaj« nevű kanja.

B) Kölyök vizslák csoportjában:
I. Gemperle Vilmos »Hetyke« nevű kanja.
II. Kölcsei-Kende Mihály »Zsóka« nevű szukája.
III. Kammer György »Csitt« nevű kanja.

Német vizsláknál:

I. Roth Kálmán »Ripp«-je.
II. Balogh Jenő »Léda II.«-je.
III. Csűrös Gyula »Léda I.«-je.

Az angol vizslák csoportjában:

I. Dr. Maár Gyula »Csákvári-Bátor« nevű angol setterje.
I. a) Dr. Jármy István »Hasse Menter Heide« nevű ír setter kanja.
II. Dr. Kövess Emil »Milton III.«-ja.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A bizottság a vezetőket, illetve a hivatásos idomitókat is díjazta és okleveleket osztott ki, mint idomitó és vezetői okleveleket. Ilyeneket kaptak: Balogh Jenő, Csizmadia Gyula, Gunszt Ferenc és Katona Sándor hivatásos vadőrök.

Ehelyütt meg kell még emlékeznem a magyar vizsla küllemi és képességi fejlődéséről, mely ha ilyen arányban halad, az okszerű tenyésztés folytán, úgy rövidesen képességeinél fogva, ezen kitünő és izig-vérig magyar fajvizsla egyike lesz a világ legjobb vizslafajtáinak.

A versenyen igen nagy érdeklődés volt vizslák vásárlása iránt és több vadőr, aki vadőri kötelességének teljesitése mellett a vizsla bevezetéssel és tanitással lelkiismeretesen foglalkozott, igen szép árakon adta el fáradságos munkával betanitott és bevadászott vizsláját.

Dr. Jármy István

Feren' bá!

Negyven évi szolgálat után most vonult nyugalomba Répássy Ferenc kartársunk, a mi Feren' bánk. Igen mozgalams élete volt. Szolgálatot tett az országnak majdnem minden részében, ismerik és szeretik mindenfelé és meg vagyunk győződve arról, hogy igen sokan szivesen olvassák a róla irt tudósitásunkat.

Hosszú szolgálatának ideje alatt az erdészeti szaknak minden ágában munkálkodott s ezzel elérte azt, hogy képzettsége a legváltozatosabb és tudása annyira sokoldalú lett, hogy mindenki a legmegbizhatóbb szakemberek egyikének tartja.

Az ország szétdarabolása idején Erdélyben érte őt az oláh megszállás, itt a követelt hűségeskütt megtagadta és mint meg nem alkuvó gerinces magyar ember, a Csonka hazába költözött. Közben szolgálatot teljesitett Szombathelyen, Szobon, Diósgyőrben, Királyhalmán a szakiskolában, a bajai erdőfelügyelőségnél és legvégül Toponáron az állami csemetekertben.

Annak, hogy aránylag sok helyen tett szolgálatot s emiatt egy-egy szolgálati helyen csak kevés időt tölthetett, annak oka az volt, hogy a benne lakozó tudásvágy nem engedte sokáig nyugodni ott, ahol az ügyvitelt és a munka-

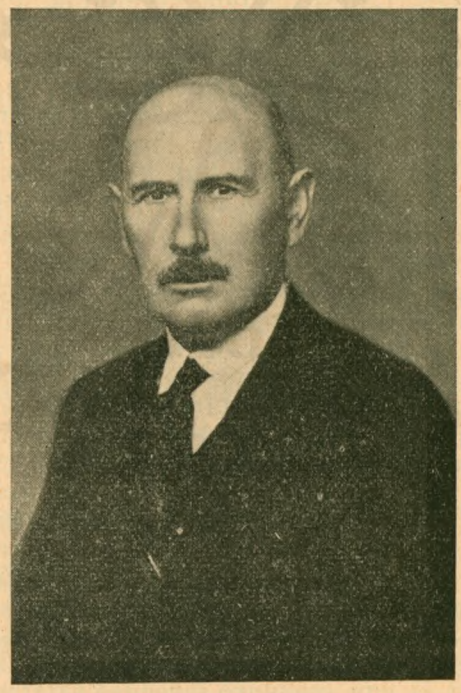
© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

kört teljesen kiismerte. Ha ez megtörtént, nem nyugodott addig, amig át nem helyeztette magát és uj körülmények között, új beosztásban, új ismereteket nem szerzett magának.

Ha valaki a nyugtalansága miatt kérdést intézett hozzá, mosolyogva ezt szokta mondani: »itt elszöktem, ott elcsaptak«. Pedig mindenki tudja róla, hogy főnökei mindenütt nemcsak meg voltak vele elégedve, hanem szerették is és mindenkor csak nehéz szivvel bocsátották tovább vándorútjára. Vándorlásai közben sohasem feledkezett meg egyesületünkről, amelynek mindig legmegbizhatóbb oszlopa, sőt alapitó tagja volt.

Most azután befellegzett a vándorlásainak. Ezt úgy látszik, ő maga is kénytelen belátni, mert most rakja fészkét Kaposváron, ami a legbiztosabb jele annak, hogy ott most már végképen le akar telepedni.

Kivánjuk Feren' bának, hogy családi házában sokáig és boldogan élvezze jól megérdemelt nyugdiját.



Répássy Ferenc

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

OKTÓBER.

Szürke az ég. Nyomasztóan nehezedik ez a hideg, nyúlós szürkeség mindenre. Az erdő fáinak még túlnyomóan zöld levelei közé itt-ott már beleütött ecsetjével a nagy piktor, az Ősz. Még vázlatos a munkája, de rohamosan alakul a nagy mű a tökéletesség felé. Kérlelhetetlen pontossággal festi a szineket a Természet hatalmas vásznára, percről-percre újabb szinfoltokat produkálva.

Gyönyörű ez a látvány!

A sötétzöldből a bágyadtan sárgásba, az okker valamennyi árnyalatából a cinóberek, a kárminok harsogásába, az elhaló barna szinek halk tónusai az ordító rőt és arany szinskáláival kombinálva az elmúlásnak szinekben kifejezett legtökéletesebb szimfóniáját tárja elém. Megkapó látvány az ősznek ez a szinorgiákban való tobzódása, hogy utána az üres, szintelen, hideg halál, a tél — az elmúlás örök szimbóluma — egyre fokozódó átmenettel vegye hatalmába a haldokló Természetet.

Szinte ordit a csend! Puskám mellettem hever a magaslesen, nem nyúlok hozzá. Egy tisztás szélén ülök négy méter magasan. Látcsövemmel nézelődök. Pár lépésnyire leshelyem előtt vöröshangyák csapata halad végnélküli sorban. Honnan? Hová? Nem tudom. Egy gondokba merült nyúl bóbiskol ülve a tisztáson, nagynéha felneszelve, de úgylátszik nincs veszély, mert tovább gunnyaszt. Amott egy feketerigó keresgél a fagyalbokrokon táplálék után, majd tovaröppen, hátha a másik bokron jobb a csemege.

Az erdő hangulata úrrá lesz rajtam s képzeletem csapongva száll vissza a multba. Kaleidoszkópszerűen vonul el lelki szemeim előtt az elrabolt erdők, vadregényes hegyvidékeink, gyönyörű szinmagyar városaink felejthetetlen látványa. Képzeletemben a párholdas remiz kárpáti vadonná válik, égbenyúló ősfenyvessé, a hitvány feketefenyők, a szegényes nyuszi arányai meghatványozódnak s őkelme a rengetegek királyi vadját, a büszke gímbikát kreálja fantáziámban. Két óriásfenyő közül égbemeredően bontakozik ki egy hóborította csúcs s előtte az ürben egy sas kering fenséges szárnyalással. Majd változik a kép, máris az erdélyi Mezőségen vagyok, egy vadászó társaság központjában. Éppen a kürtjelzés hangzik, hogy a kopók el vannak eresztve. Aztán előtünnek a Retyezát kietlen sziklaormai, a Páreng hegység, melyekről Weldin János felejthetetlen medvehistóriái és zergekalandjai jutnak eszembe, oly élénk benyomást keltően, hogy szinte hallom is egy megugró zergének sajátos füttyét. Görgetegek dörgése, amelyet százszorosára fokoz a visszhang,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

zergefütty, kopócsaholás, havasok, őserdők zűre kábulatba ejt teljesen. Megszünnek a távolságok, az idő elveszti jelentőségét és fantáziám szárnyain repülők mély szakadékokon át, hegygerinceken keresztül, Erdély bércei felett.

Alattam kanyarognak az Olt, a Szamos, a Maros, a Körösök és a vad hegyi patakok ezüstös csillogású vizei. Amott a Hargita sötétlő fenyvesei, a gyönyörű Tusnád, emitt a görgényi hegyvidék vadregényes alakulatai. Látom Kolozsvárt, Nagyenyedet, Brassót és a kedves székely falvakat. A másik oldalon Temesvár, Arad, nemzetünk gyászos októbereinek egyik fájó emléke, majd Nagyvárad, az Érmellékkel és a kedves Biharország. Ismét keletre tekintve a fellegekbe törő máramarosi havasokat pillantom meg, majd a Tiszát, mindnyájunk szőke Tiszáját, amint kanyarogva rohan a magyar rónaság felé, ahonnan szomorúan integetnek felém Munkács, Ungvár tornyai. Gyors ütemben Kassa felett szállok már és Rákóczi, Thököly szellemei, majd a Magas Tátra marasztalnak hivogatón.

De nem nyughatom, ezer és ezer sajgó seb fájdalma űz, hajt, kergel, kényszerít tovább, tovább Pozsony felé, a Mátyus földén keresztül. Alattam a rohanó Vág fut tajtékot verve a Duna felé. Majd egy hirtelen fordulattal Budapest felett termek s a hulló falevelek zizegése itt a pianóból a fortisszimóba csap át és vizióim időgépe egy gyászos őszt tár elém, amelyen a csőcselék zsivajgása, az árulók becstelensége a legszomorúbb októbert idézik fel lelkemben.

Nosztalgikus révületemből varjúkárogás zökkent vissza a valóságba, az ősrengeteg ismét az én kis pagonyommá válik, a havasok csúcsa a közeli rádióállomás antennatartó oszlopává, a királyi sasból egy keringő sportrepülőgép alakja bontakozik elő, amelynek berregésére az ugrifüles is sietve ledobta magáról a gímszarvasi allüröket és rémülten elfutott.

Elgondolkozva ballagtam hazafelé az alkonyatban, közben valahol egy mátyás kiabált és az eső szemetelni kezdett.

Sárpentele, 1936. október hó.

Gunszt Ferenc

Az alerdészi

szakiskolába való felvételhez szükséges gyakorlati idő megszerzése céljából 8 középiskolát végzett fiamat okleveles erdőmérnök vezetése alatt álló erdőgazdaságba adnám a gyakorlati szolgálatra, ahol a szükséges előismereteket megszerezhetné. A fiú tartásáért fizetek havi 25—30 pengőt. Cim a kiadóban.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

NOVEMBER HAVI ERDÉSZETI TEENDŐK:

Erdőhasználat. Délibb vidékeken a tüzifatermelés, sőt a hónap vége felé az épület- és műfa vágás is megkezdhető, mégpedig úgy a tarvágásokban, mint nemkülönben a fokozatos felújítás alatt állókban, ez utóbbiakban azonban ha már csemetékkel vannak benőve, csak elegendő magas hó mellett.

A ritkításokat folytassuk. Igyekezzünk a nyáron át széldöntött és száraz fából készitett és az erdőben elszórva lévő fát, addig mig a havazások miatt lehetséges, legalább az utak mellé kiszállitani.

A téli fafuvarozás megkezdhető, megelőzőleg azonban a beerdősitett helyeken, vágásokon keresztül vezető és fakiszállitásra szolgáló utakat jelöljük ki, még mielőtt hó esett.

Erdőművelés. Szedessünk jegenyefenyő tobozokat, s ha még lehet tölgy makkot, továbbá égert, gyertyán és kőris magot; a hó vége felé néha lúc-, erdei- és feketefenyő tobozok is gyüjthetők, mindazonáltal, csak ha eléggé érettek. A telelésre szánt tölgy makk kellően megszáritandó, a makk teleltetőkben elhelyezendő és gondosan kezelendő, nehogy megfülledjen. A vetéseket és az ültetéseket, ha az időjárás megengedi, még folytathatjuk, különösen déli vidékeken. Csemetekertjeinkben a talaj megművelést, trágyázást is folytathatjuk. Hozzuk rendbe a csemetekertek keritéseit, hogy télen át a nyulak és egyéb vad azokba ne hatolhasson be.

Csemetekertek talajának megjavitására, a kunyhókban telelő favágók és szénégetők által gyüjtessünk télen át hamut.

Erdővédelem. A makkoltatásra és téli legelő gyanánt kiadott területek határaira különösen ügyelni kell. A fatolvajlások is gyakoribbakká lesznek.

A favágók és fuvarosok szemmeltartandók.

Pusztitsuk a gyapjaspille petéket.

Mellékhaszonvételek. A szénégetés a hónaptól kezdve télen át csakis az oly helyeken üzendő, ahol a készlet mindenkor és azonnal értékesithető. A mészégetés csak állandó, zárt kemencékben folytatható.

A makkoltatás, téli legeltetés folyamatban van.

Épitkezések. Utak kavicsolásának főleg most van az ideje; útárkokat, vizátereszeket tisztittassuk ki, ha eddig meg nem tettük, nehogy a hóviz az úttestet elöntvén, az út télen át sikamlós legyen. Uj épitkezésekhez, javitásokhoz gyüjtsük össze a szükséges adatokat.

Erdőrendezés. A felmérési és becslési adatok feldolgozása most veszi kezdetét.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

November havában okvetlen rendeljük meg a szaporitás és vérfelfrissitéshez szükséges élő vadat: fácánt, foglyot, nyulat. Telepitès vagy vérfelfrissitès esetén tartsuk a fácánt a volierben. A fácán és fogoly etetését e hónap közepe táján kezdjük meg. Létesitsünk csendereseket, tartsuk távol a varjakat. Lőhető az egész hónapban: szarvastehén és borjú, dámbika, dámtehén, őzsuta, nyúl, fácánkakas és tyúk, fogoly, fürj, haris, erdei szalonka, nyári lúd, tőkéskacsa és egyéb nem-tiltott vizimadár.

A szálalás.

Szálalásnál az erdő egész területén évről-évre egyenként vagy csoportokban vágunk ki fákat. A vágások alkalmával kiszedünk fákat a legidősebbek közül, ami a főhasználatnak felel meg, de kiszedünk a középkoruakból és a fiatalokból is előhasználatképen. A kivágott hézagok helyén a szomszédos fákról lehullott magvakból fiatalos települ meg és igy az erdő felújulása biztositva van. A fák döntésénél nagyon óvatosnak kell lenni, hogy a döntött törzsek sem az álló fákban, sem a fiatalosban nagyobb kárt ne tegyenek. Ennek a gazdálkodási módnak a következménye az lesz, hogy a különböző korú fák az erdő egész területén elegyesen lesznek találhatók. A szálalva való felújitás legtermészetesebb és a fák jó fejlődését leginkább elősegitő felújitási módnak egyike, amely a talaj termőerejének a fenntartására is igen jótékony befolyással van. Az egész erdő területén folyó használat miatt sűrű és jó úthálózatot kiván. A szálaló vágással kezelt erdőknél az uralkodó fafajnak árnyattűrőnek kell lenni. Legjobban megfelel erre a célra a jegenyefenyő, a bükk és elegyes erdőkben a lúcfenyő is. Hazánkban ezidőszerint csakis a véderdőket kezelik szálalva, minthogy ezekre az erdőtörvény a szálalva kezelést a védelem szempontjából kötelezővé teszi.

A természetes felújitás ismertetett módjainak az alkalmazása teljes sikert csak abban az esetben biztositha, ha a felújitandó terület alakulataihoz, a termőhelyi viszonyokhoz és az állomány fáinak természetéhez képest állapitjuk meg a felujitás módjait és a vágásokat is a legnagyobb körültekintéssel vezetjük.

A szálerdő természetes felújitásával kapcsolatos többi vágásmódokat lapunk 1935. évi március-áprilisi összevont számában tárgyaltuk.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A m kir. földmivelésügyi miniszter 72.200/1936. I. B.—2. sz. rendelete a vérfelfrissités céljaira szánt kedvezményes árú élővad juttatása tárgyában.

Valamennyi Vadászati Tudósitónak!

Az élő és lőtt vad iránti élénk külföldi kereslet fokozottabb mértékben követeli meg hazánk vadállományának további és rendszeres minőségi feljavitását. Ezért az elmult évhez hasonlóan vérfelfrissités céljából kedvezményes árú tenyésztörzseknek a tavalyinál is lehetőleg szélesebb körben való kiosztását határoztam el, az azt igénylő vadászterület tulajdonosok (bérlők) részére.

A közvetlen hozzám, lehetőleg mielőbb, de legkésőbb 1937. évi január hó 1-ig felterjesztendő bélyegmentes igénylésnek (illetve a járásonként összegyüjtött és az illetékes vadászati tudósító által összeállitott élővad igénylő kimutatásnak) az alábbi adatokat kell tartalmaznia:

1. Az igénylő nevét, foglalkozását, lakhelyét (megye, város, község, utca, házszám).
2. A vadászterület helyét (megye) és annak nagyságát.
3. Az igényelt élővad fajtáját, ivararányát, mennyiségét.

Az igényelhető élővad fajtáját, ivararányát, valamint árát az alábbiakban állapitom meg:

1.	Kan nyúl, darabonkint	3.— P
2.	Nyúl (1—1 ivararányban), páronként	10.— P
3.	Fácánkakas, darabonkint	3.50 P
4.	Fácán törzs (1—3 ivararányban), darabonként	3.— P
5.	Fogoly, páronként	3.— P

Nyúl, fácán, fogoly a fentieknél kedvezőbb ivararányban nem igényelhető.

Előreláthatólag csekély számú kan nyúl az 1—1 való ivararányon felül is kiosztásra fog kerülni.

Utólagos reklamációk megelőzése céljából az igénylők kérvényeikben a vérfrissitő élővadak nemét saját érdekükben mindenkor tüntessék fel.

A kedvezményes árú tenyésztörzsek kiosztása során előnyben fognak részesülni azon vadászterületek tulajdonosai és községi területek bérlői, akik a folyó évben jégkárt szenvedtek, amennyiben igénylésükben ezt a körülményt a járási vadászati tudósító, illetőleg a községi előljáróság útján igazolják.

Azok a vadászterület tulajdonosok, akik élővadat befognak és ilyet külföldre való szállitás céljából a Mavad-nak átadnak, kedvezményes árú tenyészvad juttatásában csak abban az esetben részesülhetnek, ha az igényelt élővad mennyiségén felül fölös számú vad áll az akció rendelkezésére.

Előbbiek, a vérfelfrissitésről a 76.313/1935. számu rendeletem értelmében tartoznak gondoskodni, megjegyezvén, hogy a kötelező 5%-os vérfelfrissités kedvezőbb ivarban is történhet.

Miután a vérfelfrissitő akció célja, hogy lehetőleg minél több igénylő jusson kedvezményes áru élővadhoz, az 1—1 igénylőnek juttatható legnagyobb vadmennyiséget az igénylések mérvéhez képest előreláthatólag csak a folyó év végén lesz módomban megállapitani.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A kedvezményes árú tenyésztörzsek kiosztását a Mavad eszközli, amely az általam hozzá megküldött kimutatásban szereplő igénylők részére az abban feltüntetett mennyiségű, fajtájú és ivararánynyú tenyészvadat a befogás helyéről azonos mennyiségben és nemben közvetlenül az igénylőnek megküldi.

A Mavad a tenyészvad igénylőket az általam juttatott vadfajtának mennyiségéről, ivararánynyáról, áráról, végül az árnak mikénti befizetéséről értesiti és a szállitást a befizetési sorrend alapján bonyolitja le, az igénylők által közvetlenül neki megadandó cimre (vasutállomás).

A juttatott élővad mennyisége és nemében való utólagos megváltoztatás iránti kérelem benyujtása mellőzendő.

A tenyésznyúl kiosztás 1937. évi február hó 1. és 25-e közötti, a fácán és fogoly 1937. évi február hó 1. és március 10-e közötti időben kerül lebonyolitásra. A fenti időkön túl való szállitásra irányuló kérelmek mellőzendők, mert nem teljesithetők. Az 1937. évi január hó folyamán való szállitásnak azonban nincsen akadálya.

A szállitási költség (vasút és tengely), a vad-szállitó láda (kosár) és a csomagolás önköltségi ára az igénylőt terheli. A tenyészvad, rendkivüli érzékenységére való tekintettel, csupán a Mavad által önköltségi árban szolgáltatott ládában (kosárban) szállitható.

A tenyészvad kifogástalan voltáért, csomagolásáért és élve érkezéséért a Mavad szavatol, amely az elhullott vadat dijmentesen, újabb élővaddal pótolni tartozik. Az elhullás tényét és mértékét az érkezési vasuti állomáson az átvételkor felveendő hivatalos jegyzőkönyvben kell megállapitani.

Ezen kedvezményes akció keretében juttatott élővadat másra, mint tenyésztési célokra felhasználni és arra a kibocsájtás helyén a következő tél elejéig vadászni nem szabad

Felkérem Vadászati Tudósitó Urat, hogy a hazai vadállomány feljavitását célzó ezen fontos akciómat az érdekelt vadászterület birtokosai és bérlői között minél szélesebb körben tegye ismertté. E célból jelen rendeletemből egyidejüleg további 20 drb. külön lenyomatot bocsátok rendelkezésére.

Felkérem továbbá a Vadászati Tudósitó Urat, tájékoztassa a vadászterületek birtokosait, különösen pedig a községi területek bérlőit, hogy amennyiben fenti akcióm keretében vérfelfrissités céljára részükre élő tenyészvadat juttatni módomban nem állana, gondoskodom arról, hogy szükségletüket a Mavad útján rendes forgalmi ár mellett beszerezhessék. Hivja fel tehát a községi előljáróság figyelmét a fenti körülményre azzal, hogy a vadászbérleti szerződéseknek a vérfelfrissitésre vonatkozó kikötéseit szigorúan ellenőrizzék és oly irányú bejelentést, miszerint a bérlőnek élővadat beszerezni módjában nem állott, figyelembe ne vegyék.

Felkérem végül Vadászati Tudósitó Urat, hogy a kezéhez érkezett igényléseket összegyüjtve, kimutatásba foglalva és záradékkal ellátva, — az előrelátható nagyobbszámú igénylésekre való tekintettel — mielőbb, de legkésőbb 1937. évi január hó 1-ig hozzám juttatni sziveskedjék.

Budapest, 1936. évi augusztus hó 7-én. A miniszter rendeletéből:

Péchy s. k.
miniszteri osztályfőnök.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter 72.100/1936. I. B.—2. sz. rendelete a vadőri szakvizsgáról.

A m. kir. belügyminiszter úrral egyetértőleg a következőket rendelem:

1. §.

A vadőri szolgálathoz szükséges szakképzettség megállapitása és igazolása céljából a m. kir. földmivelésügyi miniszter által évenként vadőri szakvizsgák tartatnak.

2. §.

A vadőri szakvizsga helyét és idejét, valamint a szakvizsgára való engedély iránti kérvények benyujtásának feltételeit és határidejét a földmivelésügyi miniszter évenként hirdetményben hozza köztudomásra.

3. §.

Vadőri szakvizsgára csak az bocsátható, aki hitelesen igazolja, hogy

1. magyar állampolgár,

2. legalább az elemi népiskola négy osztályát sikerrel elvégezte,

3. legalább három éven át megszakitás nélkül vadászati gyakorlati szolgálatban állott,

4. huszadik életévét betöltötte,

5. a jelen utasitás 4. §-ában foglalt rendelkezés értelmében nincs a vadőri szakvizsgára való bocsátás alól kizárva,

6. a szakvizsgát megelőző tanfolyamon résztvett.

A szakvizsgára való engedélyt az évi hirdetményben kitűzött határideig benyujtott kérvény alapján a m. kir. földmivelésügyi miniszter adja meg.

4. §.

Vadőri szakvizsgára egyáltalán nem bocsátható az:

a) aki büntett, vagy nyereségvágyból elkövetett vétség miatt jogerősen kiszabott szabadságvesztés büntetésre itéltetett, addig, amig büntetésének kiállása után, ha pedig a büntetés végrehajtása felfüggesztetett, az itélet jogerőre emelkedésének napja után, ha kegyelmet kapott, az erre vonatkozó elhatározás keltének napja után, végül, ha a büntetés végrehajtása elévült, az elévülés időpontjának beállta után büntett miatt elitélés esetében öt év, vétség miatt elitélés esetében három év el nem telt;

b) akit jogerős büntetőbirósági itélettel hivatalvesztésre itéltek, a hivatalvesztés tartama alatt;

c) aki erkölcsi tekintetben alapos kifogás alá esik.

5. §.

A szakvizsgabizottság elnökből, két rendes tagból és egy póttagból áll. A rendes tagok egyike okleveles erdőmérnök. A bizottságot a földmivelésügyi miniszter alakitja meg.

A póttag csak valamelyik rendes tag akadályoztatása esetében működik közre.

6. §.

A szakvizsga anyaga mindaz a szakismeret, amelyre a vadőri szolgálat eredményes ellátásánál szükség van.

A szakvizsga irásbeli és szóbeli.

Az irásbeli vizsgán, amely a szóbeli vizsgát megelőzi, az összes je-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

lentkezők a vizsgálóbizottság által kijelölt három kérdést dolgozzák ki. A három kérdést közvetlenül az irásbeli vizsga megkezdése előtt a vizsgabizottság állapitja meg.

7. §.

A szakvizsgabizottság a szakvizsgát kiállottnak a bizottság elnöke és tagjai által aláirt és pecsétjével ellátott »bizonyitványt« szolgáltat ki, amelyen a vizsgázónak a szakvizsgán adott feleletei alapján megállapitott képességi fokozatot is feltünteti.

A képességi fokozatok a következők: »kitünően képesitett«, »jól képesitett«, vagy »képesitett«.

A képesitési osztályzatot a bizottság szavazása dönti el.

8. §.

A »bizonyitvány« az alábbi minta szerint állitandó ki:

— — törzskönyvi szám.

BIZONYITVÁNY.

Bélyeg.

Mi alulirottak, mint a m. kir. földmivelésügyi miniszter ur — — sz. rendeletével alakitott vadőri szakvizsgabizottság tagjai, ezennel tanusitjuk, hogy az — — évi — — — hó — napján — — — városában megtartott vadőri szakvizsgán — — (N. N.-t) — —, aki — — — községben, — — — vármegyében — — — országban — — évi — — — hó — napján született, a vadőri szolgálathoz szükséges szakismeretekből megvizsgálván, vadőri szolgálatra — — — — képesitettnek találtuk, minek igazolásául neki ezt a bizonyitványt kiadtuk.

Kelt — — — 19 — évi — — — hó — -n.

a szakvizsgabizottság elnöke.

a szakvizsgabizottság tagja. a szakvizsgabizottság tagja.

(P. H.)

(Az ország cimere, amelyet
»A Vadőri Szakbizottság« cim övez.)

A bizonyitványt csak a földmivelésügyi miniszter által rendelkezésre bocsátott ürlapon szabad kiállitani.

9. §.

A vadőri szakvizsga lefolyásáról jegyzőkönyvet kell vezetni, amelynek tartalmaznia kell a szakvizsga megtartásáról és a vizsgabizottság megalakitásáról rendelkező miniszteri rendeletet, a szakvizsgára engedélyt kérőknek, a szakvizsgára bocsátottaknak és a vizsgázóknak felsorolását, lakáscimüket és mindazoknak a személyi adatainak feltüntetésével, amelyeket a bizonyitvány is tartalmaz; az irásbeli vizsgán feladott kérdéseket, végül minden egyes vizsgázóra nézve a vizsga eredményét és azt, hogy vadőri bizonyitványt kapott-e.

A vizsgabizottság a szakvizsga lefolyásáról a földmivelésügyi miniszternek jelentésben számol be, egyben a bizottság tagjaival aláirott jegyzőkönyvet az összes iratokkal együtt felterjeszti.

10. §.

Aki a vadőri szakvizsgát nem állotta ki, a vizsgát legfeljebb kétszer megismételheti, de ha a harmadik vizsgát sem állja ki, szakvizsgára többé nem bocsátható.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

11. §.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter a vadőri szakvizsgákon vadőri bizonyitványt nyert vadőrökről állandó törzskönyvet vezet. A törzskönyvnek tartalmaznia kell a képesitést nyert vadőr nevét és a bizonyitvány részére szükséges személyi adatokat, a vadőri szakvizsga helyét és idejét, a vizsgabizottság megalakitásáról rendelkező miniszteri rendelet számát, a szakvizsgabizottság tagjainak nevét és a képességi osztályzatot.

12. §.

A vadőri szakvizsgára bocsátottak a szakvizsga megkezdése előtt harminc pengő vizsgadijat kötelesek a vizsgabizottság elnökének a kezéhez lefizetni, továbbá a képesités elnyerése esetében a bizonyitványra szükséges bélyegeket beszolgáltatni.

13. §.

A szakvizsgabizottság tagjai a szakvizsga napjaira napidijat kapnak, melynek összegét a földmivelésügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértve állapitja meg háromévenként.

14. §.

Az eredeti vadőri bizonyitvány elvesztése esetében — szabályszerü érvénytelenitő eljárás lefolyása után és a mindenkori bélyegilletéken felül 10 (tiz) pengő dij lefizetése ellenében — a m. kir. földmivelésügyi miniszter a törzskönyvi adatok alapján a bizonyitványról másodlatot szolgáltat ki.

15. §.

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép életbe.

Budapest, 1936. évi augusztus hó 10-én.

Péchy s. k.
miniszteri osztályfőnök.

A KERT

Teleltetés.

Teleltetni a növényeket, a hótól, fagytól megóvni, kétféle célból szoktuk.

Az egyik, a ritkábbik eset az, amikor az olyan kétnyári vagy évelő növényeket akarjuk megóvni, amelyekből a következő évben új növényt vagy magot akarunk termelni. Ilyen eset az, amikor a kiválasztott kelkáposzta fejeket vagy petrezselmet gyökerestől tesszük el, úgy hogy a jövő tavasszal újból kiültetve magot teremjenek.

A második eset az, amikor a fogyasztásra alkalmas terményt teleltetjük, hogy ne csak a betakaritáskor, hanem egész télen, sőt tavasszal is bármikor elővehessük őket. Ilyen pl. a kelkáposzta fejek télen való eltartása vagy a cékla vermelése. Ezt igen kevesen tudják nálunk, ezért történhetett meg az, hogy ősszel a káposztafejek szüreté-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

lésekor a fogyasztásra nem kerülő mennyiséget külföldre, pl. Ausztriába szállitottuk métermázsánként 3—5 pengős árban. Mikor azután a káposzta a tél folyamán elfogyott és elfogyott az a kevés mennyiség is, amit nálunk vermelni tudtak, kora tavasszal visszavásároltuk métemázsánként 30—35 pengőért azt a káposztát, amit tőlünk vettek őszszel 3—5 pengőért. A magyar ember mindig jó fejőstehene volt a szomszédainak. Szerencsére a viszonyok ezen a téren is javulnak és mindig többen akadnak olyanok, akik ősszel a feleslegeiket nem dobálják el potom pénzért, hanem kiteleltetik és tavasszal tizszeres áron értékesitik.

A teleltetés legfontosabb szabálya az, hogy csak kifogástalan, egészséges növényt vermeljünk el. A hibás nem áll el, elrothad és megrontja a vele elvermelt egészséges példányokat is.

Hogy hogyan teleltessünk, hogyan óvjunk meg valamit, arra mindenkinek a körülményei és a helyzete szabja meg az eljárás módját. Pl. felhozzuk azt, hogy tapasztaltuk egy fajta kelkáposztán, hogy zsákba gyömöszölve, bekötve és a fáskamrába zsákostól behajítva, márciusban kifogástalan állapotban volt. Persze ez nem jelenti azt, hogy teleltetni igy kell.

Most még csak arra szeretnénk felhivni az erdész kartársak figyelmét, hogy a keresztesviráguak a hűvös, harmatos fennsíkokon teremnek a legdúsabban, ilyen helyek pedig csakis erdészeknek állanak rendelkezésre. Egy hold erdőirtás jól megtrágyázva, keveset öntözve kétszáz métermázsa káposzta termést is adhat, amelynek legalább a fele kifogástalanul egészséges és elvermelhető. Teleltetés után ennek az értéke még ma is kitesz 3000 pengőt.

*

T. Tibornénak, Szombathely: Az előcsiráztatás az a művelet, amikor valamely magféleséget tányérban vagy nedves rongyban melegen csiráztatunk azért, hogy a mag és a kelés arányából kiszámitjuk, hogy valamely területre mennyi vetőmagot rendeljünk.

PÉNZTÁRI BESZÁMOLÓ

Szeptember havi befizetések folytatása: Fehér István Tar 1.00, Országh Lajos Tengőd 5.00, Bárány Sándor Kisújszállás 3.00, Székács Endre Mezőhegyes, 10.00, Tóth József Drégelypalánk 10.00, Horváth Károly Balatonendréd 10.00, Kósa Sándor Borsfa 5.00, Deák László Debrecen, 6.50, Földes Kálmán Nádasd 10.00, Solymosi Jakab Visegrád 5.00, Ponyiczki Béla Markaz 6.00 P. — Szeptember hóban befolyt összesen 479.52 P.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Október hóban befizettek: Barnóczky István Debrecen 10.00, Galda Mihály Pilisszentkereszt 5.00, Olejnyik János Hámor 10.00, Prém Béla Ácsteszér 5.00, Berze János Gödöllő 6.00, Kasza József Kaposvár 2.00, Rárói Sándor Zebegény 5.00, Stubnya Mihály Pilismarót 6.00, Szörényi József Kaposvár 2.00, Bácsa János Kismaros 8.00, Bödöcs Antal Rajka 4.30, Csóka József Bpest 3.00, Deák István Olaszka 8.00, Lőrincz János Kőszeg 2.00, Muskó Ferenc Nagybátony 3.00, Szentirmai Sándor Budakeszi 5.00, Fischer Géza Alcsut 3.00, Füzi János Boda 12.00, Hegyi János Veszprém 2.00, Kiss Sándor Debrecen 5.00, Kottay János Zalabaksa 5.00, Kovács Antal Csapod 16.00, Pataky Árpád Szombathely 5.00, Garai Lajos Somogyaszaló 6.00, Holló Sándor Máriabesnyő 3.00, Kósa Ferenc Jánosháza 2.25, Körmöczy Illés Békéscsaba 3.00, Major István Torvaj 15.00, Patakfalvi József Nagykanizsa 2.00, Szabó Márton Esztergom 4.50, Deáky Dezső Kaposvár 3.00, Fehér István Tar 2.00, Illés István Bak 10.00, Juhász János Putnok 12.00, Kokály Ferenc Szabadbattyán 1.50, Kovács Ferenc Királyszállás 9.00, Marton Ferenc Árpádhalom 10.00, Schmidt József Pilismarót 5.00, Szegedi Mihály Budapest 8.00, Lengyel László Pilisszentkereszt 3.00, Naszlady Sándor Kaposvár 9.00, Bezerédi Lajos Miskolc 5.00, Fekete József Gödöllő 5.00, Gazdag János Lábatlan 10.00, Kalcsó József Erdőkürt 10.00, Horváth Géza Rédics 10.00, Janszki Lajos Pilismarót 2.00, Molnár József Szomfora 5.00, Szemenyei József Fácános 10.00, Bánfai Mihály Diósgyőr 3.00, Rommer József Szentgotthárd 3.00, Béres József Gyöngyössolymos 5.00, Hevesi József Esztergom 7.00, Hunyadi József Börzsönyirtás 15.00, Károly György Tósokberénd 6.00, Kincses György Kelebia 6.00, Esztergomi alerdész szakiskola ifjusága 6.00, Bózner János Szekszárd 3.00, Bekes Dezső Bpest 4.50, Cservenák Márton Nagylóc 24.50, Mazányi Imre Drégelypalánk 9.00, Strobl József Kapuvár 12.00, Keszthelyi Gábor Simontornya 5.00, Bartha Ferenc Nagykőrös 10.00, Miklai János Nagykőrös 10.00, Garza Alajos Szekszárd 5.00, Bank István Mecsekalja 5.00, Bagi József Tompa 12.00, Singer Vilmos Királyhalom 2.00, Havasi János Diósgyőr 60.00, Mikler János Gálosfa 5.00, Óbányapusztai uradalom 2.50 P. (Folytatása lapunk legközelebbi számában).

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Horváth Károly Balatonendréd: tartozása még ez év végéig 10 P és 2 P ügyvédi felszólitásért.

Hegyi János Veszprém: cimét helyesbitettük.

Fehér István Tar: mi a lapot rendesen ezen cimre küldjük, a postán lehet a hiba, ott érdeklődjék.

Juhász János, Putnok: Ferenc Bá hanyagsága, kivánsága a mostani lapban teljesült.

Kovács Ferenc, Királyszállás: ez év végéig minden rendezve van.

Károly György, Tásokberénd: hátráléka ez év végéig 6.00 P, tagdijra.

Mazányi Imre, Drégelypalánk: a nyugdijasok évi tagdija 9.00 P, igy ez év végéig tagdijhátraléka még 9.50 P.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

AZ ERDŐ

X. ÉVFOLYAM | 1936 DECEMBER | 12. SZÁM

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: DARÓCZY MÁRTON.

A lap havonta egyszer jelenik meg. Előfizetési ár: egész évre 6 pengő, fél évre 3 pengő, negyedévre 1.50 pengő. Egyesületi tagoknak a tagdíj fejében jár. A lap szellemi részére vonatkozó levelezés (kéziratok, stb.) Az ERDŐ szerkesztőségéhez: Esztergom M. kir. Erdőgazdasági Szakiskola küldendők.

Tíz esztendő

Irta: BRANDT VILMOS
ny. főispán, országgyülési képviselő.

Örömmel teszek eleget a MEVME hivatalos sajtóorgánuma, »Az Erdő« szerkesztősége abbeli megkeresésének, hogy a jubileumi számához bevezető sorokat írjak.

Tíz esztendő egy egyesület életében és éppen az első évtized, a megpróbáltatások, — a tűzpróba, a tűzkeresztség — ideje, amely hivatva van eldönteni, hogy van-e létjogosultsága az egyesület élniakarásának, életre való, életképes-e és fennmaradhat-e?

Az elnökségem alatt álló MEVME életrevalóságát és jogosultságát jobban semmi sem bizonyíthatja, mint az a tény, hogy jubilál.

Ha valaki végiglapozza tíz esztendőre visszamenőleg a jegyzőkönyveinket és »Az Erdő« régebbi számait, meg fog győződhetni arról, hogy nálunk sem múlt el egy évtized nyomtalanul és bizony sokszor sötét felhők tornyosultak a MEVME felett is. Azonban az egyesület tagjai tekintélyesebb részének tiszta és becsületes szándéka és józan gondolkodása mindig győzelemmel és hófehéren mentette ki az egyesület féltve őrzött zászlaját az ádáz belső harcokból.

Ilyen közkatonákkal boldogság a békés együttműködés, de öröm a harc is! Erős a hitem és meggyőződésem, hogy ilyen tagokkal a fedélzeten nyugodtan engedhetjük a MEVME vitorlását egy újabb tíz esztendő hol csendes, hol viharzó tengerére.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Istenért, Hazáért, Egymásért!

Tíz évvel ezelőtt bontott zászlót a Magyar Erdészeti és Vadászati Műszaki Segédszemélyzet Országos Egyesülete.

Zászlaján ez volt a jelige: Istenért, Hazáért, Egymásért!

Istenért, akinek legszebb templomából: az erdők világából óhajtotta az Egyesület egységes tömbbe kovácsolni az erdészeti és vadászati műszaki segédszemélyzet minden egyes tagját.

Hazáért, mely szörnyű csonkaságában minden fiától felfokozott munkát kíván, hogy a csonka törzs erőre kapjon és életereje visszaszerezze a leszaggatott gyökért, visszaszerezze a letört sudárt és visszaszerezze a két részre tépett koronát.

Egymásért!... E szóban benne van a szeretet, benne van a támogatás, benne van a közös érdekek védelme. És akik az Isten nevében, a Haza szolgálatában vállalják a társaik érdekeinek nemes védelmét, — magasztos célt tűztek maguk elé.

A zászlóbontás óta tíz év pergett le. Tíz nehéz esztendő a magyar nemzet, tíz nehéz esztendő a magyar erdészet történetében.

Az Egyesület ebben a nehéz időszakban nem egyszer feltornyosodott akadályok között szívósan és egyre értékesebb eredmények elérésével küzdött kitűzött céljai megvalósításáért.

Ma tíz esztendő jól végzett munkája után ünnepel az Egyesület és joggal ünnepel!...

Ünnepén én azzal a kívánsággal köszöntöm az Egyesületet, hogy az eredményes multon még eredményesebb jövő épüljön fel.

Isten áldását kérem az Egyesület további munkásságára.

Molcsány Gábor
miniszteri tanácsos,
az erdészeti főosztály főnöke.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Erdőgazdasági viszonyaink alakulása az alerdész szemszögéből.

Irta:
FODOR GYULA
m. kir. főerdőmérnök.

Az élet forgatagában az erdőgazdaság is a fejlődés örök törvényének van alárendelve.

Ha a Föld kerekségének bármely részét vesszük szemügyre, mindegyre azt látjuk, hogy a kultúra fejlődésével az őstenyészeti viszonyok szerint erdővel borított területek nagysága mindinkább fogy. Az emberi kapzsiság az Őstermészet legszebb alkotását halomra dönti, hogy önző céljai szerint a földből nagyobb, vagy gyorsabb hasznot húzzon. Az erdő misztikus csendjét dübörgő vonatok, száguldó autók bontják meg, a Természet fenséges remekét kapzsi emberkéz a maga céljai szerint formázza.

Nagy átlagban tehát minél műveltebb, minél lakottabb valamely nemzet, annál kevesebb az egy-egy lélekre eső erdőterület. Pedig itt nagyobb szükség van az erdő termékeire, a kultúrember építkezései, tüzelőanyag-szükséglete lényegesen nagyobb a félvad emberénél.

A faanyagnak messze földről való transzportálása tekintetében a kereskedelmi konjunktúra annak nagy dimenziójánál fogva mindig csak bizonyos korlátolt távolságig találja meg a reális számítás feltételeit. A szállítás díjtételei eme határon túl felülhaladják azt a költséget, melyet a fa minimális árához hozzá kell adnunk, hogy azt még kellőleg értékesíthessük. Csak egész különleges, exotikus faanyag bírja el egy kontinens határait is meghaladó szállítás költségeit.

Itt tehát nagy dilemmával állunk szemben: a fa ott kell jobban, ahol kultúra van, s ott van inkább, ahol kultúra nincs. A nagy távolságra való szállítás nem kifizető.

Míg tehát a kultúra fejlődése egyrészt az erdőségek rohamos apadását vonja maga után, másrészt annak fejlődésével az erdőgazdálkodásnak is fokozottan kell fejlődnie abban a tekintetben, hogy kevesebb területen bár, de mégis elő kell állítania az egyes nemzetek lélekszámának gyarapodása és a nép kultúrigényeinek emelkedéséhez mért nagyobb faanyag-szükségletet. Nagyobbarányú importot csak különleges helyzetben élő államok engedhetnek meg maguknak.

Ime, itt van elrejtve az erdészeti szakképesítés egyik célja. Minél kisebb területen, minél nagyobb hozamot biztosítani. Ebben a banális kifejezésben — ha ezt ko-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

molyan meg akarjuk valósítani — bizony összefut az erdészeti tudományok minden ága.

Az erdőtelepítéseket és állományápolást oly körültekintéssel intézni, az erdőhasználatokat akként szabályozni, a faanyag feldolgozását úgy irányítani, a szállítási berendezéseket oly módon létesíteni, hogy a maximális produkció, de emellett a talaj jókarbantartásának elve minden irányban kielégítést nyerjen, csak olyan szakember képes, aki a modern élet követelményeinek minden tekintetben megfelelő, sokoldalú szakképesítésben részesült. De a magasabb képzettségre, a legalaposabb megfontolásra és széleskörű látóképességre alapított cselekvés csak akkor érvényesül igazán, ha az okszerű vezetés és szakszerű irányítás mellett olyan műszaki segédszemélyzet áll az erdőgazdaságok szolgálatában, amely az erdőgazdálkodás minden ágában az elemekkel legalább is tisztában van; tehát oly képesítéssel bír, amely őt az erdőgazdasági segédszolgálat ellátására zökkenők nélkül képesíti. Rátermett, képzett alerdészekre van szükség, akik nyitott szemmel járnak a kerületükben.

Az új törvény a 3000 kh.-nál kisebb és 500 kh.-nál nagyobb birtokost csupán arra kényszeríti, hogy erdőgazdaságának irányítására és vezetésére erdőmérnök állandó szaktanácsait vegye igénybe. Ezeknek a gazdaságoknak a sorsa, — ahol tehát az állandó vezetés és helyi irányítás nincs meg, illetve sokszor hiányzik — többé-kevésbbé az alerdész kezébe van letéve.

De a felsőbb képesítéshez kötött állandó vezetés mellett is csak a megfelelően képzett műszaki segédszemélyzettel lehet ama sokoldalú feladatnak megfelelni, amely egy-egy erdőgazdaságban lépten-nyomon előáll. A mai idők minden vonalon alaposabb kiképzést, nagyobb elmélyedést, szívós akaratot, komoly munkát követelnek.

Ekként a szélesebb látkörű alerdész-kiképzés fontos közérdekű feladat, amiről az új törvényen alapuló kormányintézkedések a szakiskolák átszervezésével megfelelően gondoskodtak is.

Hazánk mai megcsonkított helyzetében reánk fokozottan nehéz és felelősségteljes feladat nehezedik! Latba kell vetnünk minden képességünket, főleg abban a tekintetben, hogy az erdővel borított területek legnagyobb produkcióját, tartós és állandó hozamát biztosítsuk, a beerdősítendő területek telepítését pedig ugyancsak a legnagyobb szakszerűség elvei szerint végezzük.

Nagyarányú újabb erdőtelepítések és az alföldi erdősítési program megvalósítása nélkül nem vagyunk képesek mérhetetlen nagy fa importunkat megszüntetni, míg ha a faanyagbehozatalt minimumra redukáljuk, államház-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tartásunk mérlegét már ezzel szinte stabillá tettük. Ennek a fontos nemzeti célnak kell áthatnia erdőtisztet, alerdészt egyaránt.

Az erdőkről és a természetvédelemről szóló új törvény ama paragrafusai, amelyek úgy a felsőképesítésű, mint a műszaki segédszolgálatra képesített szakemberek alkalmazását épp a magyar erdőgazdaság fejlesztése érdekében bizonyos birtokkategóriák, illetve azok nagysága szerint az erdőbirtokosokra nézve kötelezővé teszik, másrészről ama nagy nemzeti célkitűzés is, amely az alföldi erdőtelepítések közgazdasági szempontból oly fontos problémáinak megvalósítását célozza, az alerdész szemszögéből nézve bizakodásra, jobb reményekre jogosítanak.

Teljesedjék mielőbb minden erdésznek ama óhaja, hogy ennek a szép hivatásnak a szolgálatában, a magyar erdőgazdaság fejlesztése terén — ki-ki a maga helyén — eredménnyel közreműködhessék, addig is, amíg hazánk nemrég még virágzó erdőgazdaságára is, reméljük újra jobb idők virradnak!

Béke veletek!

Karácsony a gyermek Jézussal, a váratlan és mégis várva-várt ajándékokkal: a legszelídebb és legszebb ünnep, amelyet csak adhatott magának az emberiség. Nemcsak mondjuk, hanem érezzük is mindnyájan, hogy a karácsony a béke és a szeretet ünnepe.

Karácsonykor elhallgatnak a bujtogatók, megegyeznek a viszálykodók, elnémulnak az acsarkodók, megnyílnak és egymásra találnak a szívek! Még sohasem hallottam, hogy karácsonykor rablók vagy gyilkosok törtek volna valakire, arra sem emlékszem, mintha hallottam volna valaha, hogy karácsonykor megloptak vagy kizsebeltek valakit.

A leggonoszabb és legelvetemültebb ember lelkében is megszólal Krisztus ünnepén valami égi hang, csengőn, mégis bársonyos lágyan és meggyőzően. Ennek a hangnak a nyomán úgy elmúlik minden rosszindulat az ember lelkéből, mint ahogy elolvad a hó az első meleg napsugár hatására.

Az a vágyam, hogy a béke szent ünnepén közöttünk is elsimuljanak az ellentétek. Tudom jól, hogy ez szinte teljesülhetetlen kívánság. Engem nem elégít ki az a béke, amely három napig, a szent ünnepek alatt tart, azután semmivé lesz. Olyan béke, olyan harmónikus összefogás

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tudna lelkesíteni, amely a szent ünnepek közeledtével, Krisztussal együtt születne meg és tartana közöttünk azután is, egészen addig, ameddig az Ő országa tart: örökkön, örökké!

Milyen szép volna ez, mennyire boldogító és milyen — elérhetetlen.

A mi fajtánk minden tagja átok jelében születik. Volt idő, amikor népünk erősebb volt és számosabb is, mint az angol nemzet. Minő beláthatatlan távolság van most közöttünk. Ez a távolság nemcsak a sors csapásai nyomán keletkezett, hanem a mi bűnünk következtében is, amely bűnünk hozta fejünkre mindig a nyomorító csapásokat.

Ez a torzsalkodás szelleme, amely a vérünkben van, amely velünk születik és úgy hozzánk tartozik, mint a testhez az árnyék, mint, ahogy eső nyomán mindig ott lesz a sár. Ha nemzetünkben meg lenne az összetartóerő, szédületes elgondolni, hogy hol tartanánk ma. És ha e gyönyörű kép helyett a siralmas valóság tárul elénk, meg kell döbbennie, magába kell szállnia a magyar embernek.

Rá kellene végre eszmélnünk, hogy mit teszünk, menynyi bűnt követünk el önmagunk ellen és ki kellene dobni lelkünkből a salakot, amely nem engedi, hogy testvére legyen a magyar a magyarnak.

Hátha csoda történne?! Hiszen Krisztus annyi csodát tett életében, halálában és holta után is. Hátha mégegyszer könyörület támadna a szívében és kegyelmét reánk hintené, mint áldott harmatot!

Hátha mi, erdészek adnánk a jó példát az egész nemzetünknek és baráti jobbot nyujtanánk egymásnak a szent ünnepen?

Én megpróbálom és bátortalanul, tapogatózva kinyujtom a kezem.

Már elfelejtettem, nem is emlékszem rá, hogy el akartak tiporni. Nem örülök és nem tudom, hogy valaki megszégyenült, mert ez nem sikerült neki.

Már a szagát sem érzem a csóvának, amit közénk hajítottak.

Már a tartalmát is elfelejtettem egy bizonyos körlevélnek.

Jőjjenek hozzánk mindnyájan, azok is, akik eddig idegenek voltak velünk szemben.

Karácsony szent ünnepén azokat is visszahívom közénk, akik sértett hiúság ,gőg vagy képzelt sérelmek miatt hagyták el a táborunkat. Ezeknek a kartársainknak a figyelmébe ajánlom azt, hogy most már eldöntöttnek látszik, hogy egyesületünk és tagjaink hamarosan boldogulnak. Mint egy család, fogunk örvendezni, amikor a társtalan kívülállók megdöbbenve eszmélnek rá, hogy a hiúságuk

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

és rövidlátásuk miatt kimaradnak az ünnepről és minden bajukban magukra, a saját erejükre és a saját eszükre vannak utalva.

Mondhatná valaki azt, hogy az az igazi férfi, aki saját erejére, a maga eszére támaszkodik. Látszólag szép is ez az elv, de gondoljuk meg, hogy mindnyájan, akarva-akaratlanul mégis csak tagjai vagyunk egy-egy szervezetnek. Legelsősorban az állam és a vallás szervezeteinek, azután lefelé, mindig kisebb szervezeteknek egészen a családi és baráti kapcsolatokig. Ezek nélkül ma már megélni nem tudnánk. Minél inkább és minél többszörösen van keresztül-kasul hálózva egy társadalom különböző célú és irányú szervezetekkel, a társadalom annál kultúráltabb és annál gazdagabb.

Ha valaki épen a foglalkozása és az anyagi jólétéért küzdő csoporttól tartja távol magát, az ugyan távolmaradásával árt és gyengíti a többieket, de a legnagyobb kárt önmagának okozza.

Végül azokhoz szólok, akik az alkotmányos fegyvereket, az alapszabályainkban lefektetett eljárásokat megvetve, kerülő úton és burkolt célokkal akarják titkos szándékaikat megvalósítani.

Lássák be, hogy csak egyetlen mód adódik a kérdések megoldására és pedig a többség akarata. Ellenkezne az észszerűséggel és a joggal, hogy néhányan előálljanak és végrehajtsanak valamit, amit a többi nem akar. Ha azután a többség akaratába ütközve saját céljaikat el nem érik, félreállnak. Ez a széthúzásnak, a káros és bomlasztó vetélkedésnek tipikus példája. Ez minden bajunk okozója.

Most már megtörtént. Ne mondjuk, hogy segíteni nem lehet rajta. Álljon mindenki a helyére és igyekezzünk.

Karácsony ünnepekre én kinyujtom a kezem és bízom benne, hogy akiknek nyujtom, el is fogadják.

Daróczy Márton.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

És a Lord nem jött vissza.

Irta: HÁRS LÁSZLÓ

A háttérben katonavonatok zörögtek. Házunk előtt vonuló századok vigasztalóan dalolták: »...ne sírj édes Mariskám...« és mi nyaraltunk — gyerekek, 1915. nyarán.

Csak aznap délután indultunk hazulról, a homályos bérház második emeletéről. A nyári holmikat: bútorokat, edényeket és ágyneműeket már kora reggel elvitte egy magasra tornyozott teherkocsi, amely azért indult oly jókor, hogy a délutáni vonattal együtt érkezzék Gödöllőre, szép gyermeknyaraim színhelyére. A stráfkocsit Christián hajtotta, kékszemű, mélabús orosz hadifogoly, nem is hajtotta, csak beleegyezett abba, hogy a lovacskák menjenek és vidáman integetett a sínek melletti országútról, mikor megpillantotta kipirult arcunkat a robogó vonat ablakában.

Ő kora reggel indult, mi délután, mégis mi érkeztünk először s erre bátyám is én is oly büszkék voltunk, mintha együtt találtuk volna fel a gőzgépet, a mozdonyt, meg a vasútat.

Azután hurcolkodtunk. A súlyosléptű férfilábak között botladoztunk s roppantul élveztünk mindent. A hatalmas, függő petróleumlámpát, a lakatlan tiszta-szoba enyhe dohszagát s hogy a mennyezetet szinte elértük egy székre állva. Jobbra mellettünk stílusos dekorációul rommá lőtt erődként meredtek ég felé egy leégett ház falai s az udvaron már épültek is a homokvárak, tele hős papirkatonákkal.

Este, amikor kiültünk vacsorázni a verandára, az égett ház gerendái között sötét árnyak mozdultak s a szélfújta gyertyavilág táncoló alakokat vetett a kormos falra. Felgyúlt gyermekszemünk előtt óriássá magasodott lény mozdult a sötétből. Malomkerék szemei tűzben égtek s bizonyosan arannyal teli hordót őrzött... de az első riasztó mozdulatra eltűnt, beolvadt a háttér mély feketéjébe s a lángot libbentő szél hangrongyot sodort a fülünkbe: »...ne sírj édes Mariskám, visszajövök háború után«.

Másnap reggel felfedező útra indultunk a leégett házba ,de rossz fazekaknál, horpadt, csupalyuk vödröknél és bogáncsnál egyebet nem leltünk. Az udvart felverte a gaz s mi a magánosan álldogáló eperfa gyümölcsétől maszatos szájjal és tenyerekkel már a lakatlan birodalom urainak éreztük magunkat — amikor megjelent az első élőlény.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Fellépése nem túlságosan előkelő, ám annál határozottabb volt. A rozoga kerítés ajtaját, amely vadonatúj birodalmunkat a szomszéd háztól elválasztotta, egyetlen gyengéd ütéssel bedöntötte s a nyíláson besétált egy hatalmas barnafehér, lomposfarkú, barnaszemű, szelídnézésű bernáthegyi kutya — a tegnapesti rém.

Boldogan körülvinnyogott, körültáncolt bennünket s mi ketten — bátyám és én — nem sokat teketóriázva, őt is birtokbavettük.

— Kutya, kutyu, kutyuska — súgtuk fülébe és megcibáltuk lompos bundáját: ezzel magunkénak tekintve őt. Megvizsgáltuk hófehér fogait és megállapítottuk, hogy bizonyosan reggelenként szorgalmasan keféli őket, megnéztük a belülről szép, rózsaszínű füleit, a vékonyka piros erekkel, megtapogattuk kócos, puha bundáját s ő állt ott szépen, nyugodtan, nedves orrát tenyerünkbe fúrta, a világ folyásával roppant elégedetten.

Percek alatt a világ legbizalmasabb, legőszintébb barátságát kötöttük meg e szelíd, barnaszemű jószággal s mintegy barátságunk és összetartozásunk megpecsételéséül — miként középkori lovag hű paripájára — felkapaszkodtam, feltornásztam magam széles hátára. Ő hagyta. Szépen, nyugodtan állt egyhelyben, míg kényelmesen elhelyezkedtem rajta, azután sunyi tekintettel visszanézett rám és egyetlen mozdulattal lerázott.

Megsértődtem, de azután újból próbálkoztam, másodszor, harmadszor...

Tőlem kedvet kapott a bátyám is a lovagláshoz és most már ketten másztuk meg domborodó hátát s egyesült erővel, kézzel-lábbal dolgoztunk, hogy szelid és furcsa lovunkat elindítsuk.

Igy talált ránk anya, ki keresésünkre indult a romok között, amint ültünk a kutyán ,kézzel-lábbal harangozva bordáin.

Szegény majd elájult, látva ezt a szőrös szörnyeteget. Összecsapta a kezeit és sopánkodott:

— Szent Isten! Mit csináltok! Jaj Istenem, nem jöttök rögtön ide?! Mars innen! (ez a kutyának szólt).

Ő méltóságteljesen lerázott minket magáról, odaballagott anyához és rózsaszin nyelvével — mely olyan volt, mint holmi finom ráspoly — megnyalta két kezét s felnézett rá, mint aki azt mondja:

— Na, rendben vagyunk?

Elly, a nővérünk, ábrándosan mosolyogva nézett felénk a kertből. Nyugágyban feküdt és szép fehér kezei ernyedten csüggtek kétoldalt. Mellette, mint nagy szögletes pipacs, virított a fűben egy könyv piros táblája, mert Elly már nagylány volt, tizenhétesztendős, hosszú

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

szoknyát hordott és piroskötésű könyveket olvasott, amikben szerelem volt. Ezt onnan tudom, hogy néha elloptuk a bátyámmal a könyvet és elbújva olvastunk belőle.

Igy maradt ez a szép, nyugalmas kép egy pár percig, hogy mi álltunk boldog szemekkel, hogy a kutya nyalogatta anya kezét, aki a másik kezével már csendesen simogatta a puhaszőrű fejét s hogy Elly nővérünk ábrándosan mosolygott, nem lehet tudni: rajtunk, vagy a könyvben olvasott szerelmeken.

De csak pár percig tartott ez a szép, meleg, nyári nyugalom. Akkor fütty hasította át a levegőt, majd kiáltás:

— Lord! Lord! Ide hozzám!

Lord (most megtudtuk, hogy ő az) megfordult és uccu, rohant haza, keresztülugorva kaput, kerítést, miközben mégegyszer barátságosan visszapislantott ránk.

Kerítést ugrani akkor láttam méltóságteljes barátunkat először és utoljára. Máskor, ha únta magát nálunk vagy odahaza: szépen kinyitotta az ajtót és elsétált. Nem szerették, ha szomszédol és ezért az előbb említett rozoga ajtó elé az erdőőrök komplikált barrikádokat építettek darab lécekből, kimustrált kondérokból és mindenféle ócska lomból, de Lord — ha társaságra vágyott — angol nyugalommal szétverte az erődítményeket és átsétált hozzánk.

Mert természetesen eljött másnap is. Elly ismét ott ült a nyugszékben és ismét egy piroskötésű könyv fölött ábrándozott bele a fehérfelhős csudakék nyári égboltba.

Mi a várépítés rejtelmeibe avattuk be Lordot. Szakszerűen magyaráztuk neki az építőanyagok közötti különbséget. Én, a bátyámmal szemben, aki a fekete földből készült sarat szerette jobban, az aranysárga homokot részesítettem előnyben s a kanyargó útvesztők híve voltam, amelyekben az ellenséges papirkatonák eltévesztik az utat s egyenest a papirellenség karjai közé rohannak.

— Látod Lord, — mondtam és átkaroltam a nyakát — ezek a katonák nem haragusznak egymásra, nincs semmi bajuk egymással, jóban vannak, hiszen ugyanabból a papirból csinálták és ugyanabban a boltban adták el őket. Nem haragusznak egymásra, de mégis megölik papirból készült ellenségeiket, mert én meg az Imre úgy akarjuk. Hja, ez a háború! Különben, Lord, ha nem tudnád, ő az Imre, a bátyám és én vagyok a Laci, tudod.

Lord hunyorgatott, hogy tudja és egyetlen szusszantással elfújta mindkét papirtábort.

— Lord! Lord! Hol van az a csirkefogó! — hallottuk a tegnapi hangot a szomszédból. Azután kivágódott a rozoga ajtó, egy csukaszürke alak villant elő és rárivallt Lordra, hogy csak úgy harsogott.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Szép, magas, aranyszakállú ember volt, karcsú és vállas, puskával a vállán. Az orra alatt hetyke bajusz kunkorodott, s felsőajka kissé előreállt, ami még így, neki pirult haragjában is valami tréfálkozó kifejezést adott az arcának. Nem is vettük komolyan, sem Imre bátyám, sem én, nyugodtan építkeztünk tovább anya védelme alatt, aki távol volt ugyan, de minden pillanatban megjelenhetett, ha szükségünk lett volna rá.

Pedig a haragos ember éppen felénk fordult és mondani akart valamit. De a szeme fönnakadt valahol a levegőben és a szája tátva maradt. Az arca meg a haragos pirosból kezdett olyan sötétvöröshe feketülni, hogy már egyenesen ijesztő volt. Gyorsan megfordultunk, hogy mitől ijedt meg, hát látjuk, hogy Elly t nézi, aki nagylány, már tizenhét esztendős és piroskötésű könyvet olvas a szerelemről s aki ábrándos szemeivel jelenleg az égbolt helyett a szakállas ember arcát nézte és szintén kezdett pirosodni.

Végre az megemberelte magát és becsukta a száját, de csak azért, hogy ismét kinyissa.

— Bo... csánat... — mondta akadozva és megmarkolva Lord nyakörvét, elvonult a lécajtón keresztül.

Elly meg gyorsan felemelte ismét a piroskötésű könyvet, de láttam, hogy szemei a mélykék nyári égbolton merengtek.

Lord eleinte csak délelőtt jött. Később ottmarasztottuk ebédre is, bár igen türelmetlen vendég volt. A hatalmas termetű cselédleányt majd ledöntötte a lábáról, amikor az az ebéd maradványait eltakarította. Ez ugyanis Lordnak járt és ő hatalmas termetének megfelelő étvággyal rendelkezett. Éhes volt: két lábra állt hát és mellső lábaival Anna cselédünk vállára támaszkodva, szép szelíden kiette a kezében tartott edényekből az ebédjét, amelynek elköltése után pacsira járult családunk tagjaihoz, súlyos mancsait szép gyöngéden a kezünkbe téve. Azután elvágtatott.

Lord így lassanként mindennapos lett nálunk. Ha nagyon meleg volt, segített elfeküdni a napon, a jó forró homokban s lógatta a nyelvét helyettünk is, ha pedig kedvet kaptunk a várépítésre, parancsunkra halomra gyilkolta katonáinkat, akik közül sokat csak a legsúlyosabb műtétek árán lehetett megmenteni, némelyiknek még a fejét is le kellett vágni.

A hosszú bácsi is eljött azontúl néha. Mindig elpirult, mindig azt mondta: bocsánat és mindig elcipelte Lordot, de úgy, mintha legszivesebben önmagával együtt nálunk hagyta volna. Elly, nagylány nővérünk, ilyenkor végig-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

simította ábrándos kezével Lord fejét és úgy engedte útjára.

Egy délelőtt azután valóban nem ment mindjárt haza a lécajtón át, hanem ottmaradt, puskáját a fára akasztva.

— No gyerekek, — mondta — nézzétek meg, mit tud a Lord.

Hát sokmindent tudott. Megkergette a saját farkát, keresztülugrott az elébe tartott boton, megkereste a fán a macskát, a bokrok között a követ, amely egy lelőtt szalonkát helyettesített s még azt is tudta, hogyan kell a vadorzót a nadrágjánál fogva elcsípni, — mert a szakállas bácsi, Lord gazdája, napközben az erdőt járta, a katonavonatok sínein túl.

Amikor Lord mindezt bemutatta, Elly elmosolyodott.

— Nagyon szép — mondta az ő ábrándos hangján és mosolygott.

Mire a hosszú katona megintcsak elpirult és azt mondta:

— Kisztihand — és mintha megijedt volna tulajdon merészségétől, zavartan hozzátette:

— Bo... csánat...

És elment, de úgy, mintha hátulról valami nagy mágnes húzná visszafelé.

Lomposszőrű barátunk később már reggelenként is megjelent. Kinyitotta az ajtót, besétált, feltámaszkodott az ágyra, barna szemeivel szép jóreggelt kívánt, boldogan elvakkantotta magát és besározta a fehér lepedőt. Ezért minden reggel kijárt Lordnak egy kocka-cukor. Ha nap sütött, ha eső esett, ha elzárták: ő csak megjelent minden reggel. Hazulról napokra eltünt, világjáró angol lord vére elhajtotta, azt se tudták, merre kódorog, míg egyszer megúnta a csavargást és hazament, de hozzánk minden reggel eljött a cukorért és a »jó reggelt«-ért.

A katonavonatok, mint hosszú, fekete hernyók, kanyarogtak a völgyben. Lengett a zászló, szállt a dal: »...ne sírj édes Mariskám...«, de ő csak eljött a maga cukráért.

Lord volt az egyetlen nyugodt, biztos pont ebben a kavargásban. Ő volt az egyetlen, akire számítani lehetett. És mi számítottunk is. Minden reggel egy kocka-cukor erejéig. És benne sohasem csalódtunk. Igazi lord volt ő, akinek nyugalma láttán el kellett hinni, hogy egyszer mégiscsak vége lesz ennek a titkosrendű fejetlenségnek. Igazi lord volt ő, aki biztató barátságossággal szemlélte épülő homokvárainkat és helyeslőleg vakkantgatott, amikor bevezettük a hadihajózás titkaiba.

Ócska lécekből, darab vászonból pompás csatahajót eszkábáltunk, megraktuk vakmerő papirkatonákkal, büsz-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

kén lengett rajta a zászló és úszott, úszott a pocsolyán, míg fel nem borult. Katonáinkat megsirattuk, azután újakat vettünk (akár a nagyok) és Lord ezalatt nyugodtan állt a pocsolya szélén, hol minket nézve, hol a hajót.

Csak akkor veszitette el fölényes nyugalmát, ha cifra zászlók vonultak az utcán, mögöttük rezesbandával és felvirágozott katonákkal s a zászló húzta, húzta maga után a végtelen sorokat, mint gombolyagról lefejtődő csuka-szürke pamutszálat.

Ilyenkor kiszaladtunk rombirodalmunkból az utcára, Lord a nyomunkban, együtt masiroztunk a katonákkal s énekeltük torkunkszakadtából, vidám-gondtalanul: »Kikiséri a vasútra, ráborul a szeretője vállára, ne sírj édes Mariskám...«.

Az utca végén mi visszafordultunk és a katonák masíroztak tovább, messzire, nagyon messzire, talán a végtelenbe...

Egy csillagos, illatos nyári este ismét künn ültünk a verandán, szemben az égett ház üszkös falaival. Vacsorázni akartunk, de nem lehetett. Elly nem volt még oda-haza. Könyvtárba ment, hogy kicserélje piroskötésű szerelmes könyvét egy ugyancsak piroskötésű szerelmes könyvre, de még nem jött haza. Lord mellettem ült. Buksi feje éppen az asztal fölé ért, ott forgatta jobbra-balra a terítő fölött. Nyugtalan volt és ideges. Bele-bele kaffantott a levegőbe, megrázkódott és a füleit hegyezte. Az égett ház gerendái között sötét árnyak mozdultak és a szélfújta gyertyavilág táncoló alakokat vetett a falra. De most nem féltünk, mert velünk volt a legszelídebb, leghűségesebb esti rém. A lángot libbentő szél hangrongyokat sodort a fülünkbe: »...ne sírj édes Mariskám...«.

Lord egyszercsak fölkapta a fejét. Hosszan, nyujtottan vonított a narancssárga holdra, amelyből, mint ízes narancslé, csordult a holdsugár. Majd felugrott és nadrágszáramnál fogva húzni kezdett a romok felé.

Nem tudtam mit akar, hát csak mentem vele.

A leégett kerítésnél visszafordult, mintha intett volna: csak csendesen, óvatosan.

Lábujjhegyen lépkedtem tovább. A szivem a torkomban dobogott. Nem mintha féltem volna, hiszen Lorddal elmentem volna akkor a legvadabb afrikai dzsungelbe is, de mégis...

A romok között susogás sziszegett. Görcsösen megszorítottam Lord nyakát és előkémleltem egy fal mögül, hátha meglátom Ali babát a negyven rablóval. De negyven helyett csak kettőt pillantottam meg: először egy magasabbat, azután egy alacsonyabb karcsút. Nézem, nézem őket, a szemem már majd kiugrik a nagy nézésben,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

hát látom, hogy a hosszú vadász bácsi az, a pirulós (de most szürke katonaruhába volt öltözve) és előtte ábrándos nővérem, Elly.

— Pista, vigyázzon magára és az Isten áldja meg — suttogta Elly s a szemében megcsillant valami a hold fényében. Azután a gomblyukába tűzött valamit. Később láttam, hogy nemzetiszinü kokárda volt.

— Vigyázni fogok, Ellyke és visszajövök magához — mondta remegő hangon a szelid, szakállas Pista és kezetcsókolt ábrándos nővéremnek.

Lehet, hogy másutt is megcsókolta, nem csak a kezén. Istenem, nyár volt, csillagos ég és holdsugár, fiatalok voltak, háború volt és búcsúztak egymástól, hát lehet, hogy másutt is megcsókolta szegény ábrándos nővéremet, Ellyt, én nem tudom, mert az ellenkező Lordot óvatosan visszahúztam az asztalhoz és vártuk tovább aranybarna nővéremet, aki akkor már nagylány volt, tizenhét esztendős és aki nemsokára meg is érkezett egy újabb szerelmes, piroskötésü könyvvel, de a könyv borítékjának pirosából valahogy felcsúszott egy kevés a szemeire is.

Másnap reggel hiába vártuk Lordot. Feküdtünk az ágyban féltízig, tízig — nem jött.

Felöltöztünk.

Az utcán trombita harsogott, dob pergett, lengett a zászló, szállt a dal. Izgett-mozgott a falu, mint megzavart hangyaboly. S a cifra zászló vitte, vonszolta maga után ismét a katonákat. S a csapat mellett, hosszú, aranycsillagos Pista katona mellett nyugodtan, méltóságteljesen lépkedett Lord.

Rákiáltottunk:

— Lord! Idegyere! Lord!

És Lord nem jött. Vakkantott egyet-kettőt és masirozott tovább.

Lord ment a háborúba.

Mi meg szaladtunk a sereg mellett és könnyes szemmel énekeltük velük:

— »... Kikiséri a vasútra...« Istenem, a Lord »... Ráborul a szeretője vállára...« talán nem is jön többé vissza »... Ne sírj édes Mariskám, visszajövök háború után«.

A sarkon megálltunk és néztünk a katonák után, — Lord után. Ő meg visszanézett ránk szép barna szemével, nyugodtan, szelíden és biztatón: Ne féljetek gyerekek, csak éppen ide megyek a szomszédba, elintézem ezt a kis háborút és jövök haza.

»... Ne sírj édes Mariskám, visszajövök háború után«.

Az utcasarkon megálltunk. A sereg és Lord mentek, mi meg zokogva indultunk haza.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

— Anyu, — sírtuk keservesen — anyu, a Lord elment a háborúba. Miért ment a háborúba? Mi köze a szelíd, barnaszemű Lordnak a bombákhoz, a puskákhoz, meg az ágyúkhoz? Mi köze a szelíd, komoly Lordnak a háborúhoz?

És anya állt előttünk és nem tudott felelni. Mit is felelhetett volna? Honnan tudhatta volna: mi köze Lordnak, meg a többi szelíd, komoly barnaszeműeknek a háborúhoz, — a világháborúhoz?! Nem tudott mit felelni, hát csak megsímogatta a fejünket, meg ábrándos nővérünk, Elly fejét és csak azt susogta, amit akkor annyi anyu susogott a Duna mentén, a Szajna mentén, a Rajna mentén, a Tisza mentén és a Temze mentén, remegő ajakkal, fohászkodón és csodában bízva:

— Ne sírjatok gyerekek, visszajön, bizonyosan visszajön, meglátjátok.

Könnyes szemmel, szédülve hallgattuk reszketeg szavait s ebben a szédületben jöttek-mentek, zakatoltak óriási katonavonatok, mint mérgesnedvű fekete kígyók, zengett a dal: »...Ne sírj édes Mariskám...«. Néha még jöttek tábori levelezőlapok, oly rózsaszinűek, mint a szerelem és azokon az állt, hogy nemsokára hazajön Lord.

Azután mindritkábbak lettek a lapok és mindritkábban állt rajtuk, hogy Lord nemsokára hazajön. A vonatok mind búsabban csikorogtak, egyre kevésbbé hetyke lett a dal, egyre tépettebbek a zászlók, feketébbek az ezred-fonalak, egyre gyászosabb az ütem és nem szálltak többé a rózsaszinü tábori lapok. És egyszercsak csikorogtak élesen a fékek és megállt az egész!

Azóta már más járja a gödöllői erdőket, más Lord és más Elly is, talán már én is más vagyok.

Mert Lord soha többé nem jött vissza.

Künnmaradt a pirulós, aranycsillagos, szakállas bácsi mellett, a többi szelíd, jóságos, engedelmes német, francia meg magyar barnaszemű között, a legangolabb nyugalomnál is örökösebb nyugalomban.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Haladunk!

Irta: Dr. JÁRMY ISTVÁN.

A m. kir. Földmívelésügyi Minisztérium 71.684/1935. számú rendeletével szabályozta a vadászterület bérlőknek vadőrtartási kötelezettségét. Kimondja ezen rendelet, hogy 2000 kat. holdas és ezen felüli vadászterület bérlője miként tartozik a terület őrzéséről gondoskodni. Több hasznos és a vad védelmét és okszerű szaporítását célzó rendeletben intézkedett ezen kivül a Földmívelésügyi Minisztérium a vadászterületek mikénti kezeléséről és a vadászat szakszerű gyakorlásáról is. Ezen rendeletek folytán, ha azok végrehajtását a hatóságok elősegítik, meg kell szünni, különösen a világháború utáni zavaros időkben lábrakapott, azon tarthatatlan helyzetnek, hogy a községek vadászterületeit Csáki-szalmájának tekintsék, melyből mindenki annyit hordhat el, amennyihez kedve telik.

Már többször irtam ezen lap hasábjain arról, hogy milyen fontos állami és nemzetgazdasági üzemág Magyarországon a vadászat, mert nemcsak idegen, nemes valutát hoz hazánkba, hanem alkalmat ad, nagyszámú erdészeti iskolát és vadőri tanfolyamot végzett intelligens ember elhelyezésére is.

Lapunkban, ezekkel a kérdésekkel, többször foglalkoztam és nagy örömmel fogadhatjuk mindnyájan, kik az erdészet és vadászat terén érdekelve vagyunk, hogy a Minisztérium jóindulatúlag pártfogásába vette törekvésünket, mert ezévben már megszervezte az első vadőri tanfolyamot, sőt október hó első felében meg is tartotta a gödöllői vadászati hivatalnál. Ennek az első tanfolyamnak, mely évenkint ismétlődni fog, október 15—17. közötti időben volt a záró vizsgája, igen jó eredménnyel. Ez volt az úgynevezett vadőrré képesítő szakvizsga, melynek sikeres letevője képesítési oklevelet nyert.

A fent hivatkozott miniszteri rendelet tehát módot nyujt ahhoz, hogy azon vadászterület bérlő, aki okszerűen kivánja gyakorolni a vadászatot, szakképzett vadőrhöz jusson, vagy ha már van vadőre, azzal a tanfolyamot elvégeztesse és a vizsgát letétesse. Rá kell azonban ehelyütt mutatnom arra, hogy mindezt fokozott és alapos meggondolással és szolid munkával érdekeink védelmében értük el. Elérünk még többet is, minden jogos kivánságunk teljesítését, ha magyar erdészekhez és vadőrökhöz méltó meggondolással és higgadt, józan ésszel dolgozunk, mert a Földmívelésügyi Minisztériumban, a vadászat ügyét megértő szakemberek vezetik, alapos megfontolással és céltudatossággal.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A magyar vadászat terén még igen sok tennivaló vár reánk, de hiszen ez nem is csoda, mert maga a magyar vadászat gyakorlása legutóbb még 1883-ban a XX. t.-c. által lett törvényileg szabályozva. Ezen hosszú idő óta mindössze egyes miniszteri rendeletek igyekeztek toldozni, foltozni a korszerű haladás folytán megkivánt hiányokat, vagy aktuális vitás kérdésekben felsőbb bírósági elvi határozatok nyujtottak bizonyos tájékozódást, azonban nagyon is hiányát érezzük egy modern irányú, tételes új vadásztörvénynek. Ez az új vadásztörvényt pedig minél előbb meg kell alkotni, mert hovatovább a vadászat ügye a »népboldogítók« kezében az izgatás fegyverévé válik, akik igyekeznek éket verni a gazda és a vadász közötti jó harmóniába. Azt sem hallgathatom el azonban, hogy bizony sajnos ebben nagy része van sok, magát vadásznak tartó puskás egyénnek is, kik űzik ugyan a vadölést, de nem nemes sportból és nem vadásziasan, hanem vagy divatból, vagy hússzerzés céljából. Ugyanezért sürgetjük ehelyütt a vadászbérlők és vadászatot gyakorlók részére is a kötelező vadászvizsgát.

Elvégre a vadászat igenis veszélyes üzem a hozzá nem értők kezében, mert fegyvereikkel nemcsak mások életét veszélyeztetik, de a vadászat rendszertelen és szakszerűtlen űzése által az ország nemzeti kincsét képező vadállományát is veszélyeztetik. És mikor fentebb, éppen a vadőri szakvizsgáról beszélünk, nem is tudom elképzelni azt a kontraversiát, hogy a vadőrnek, tehát a vadász alkalmazottjának kell képesítésének lenni és a munkaadó mesternek ugyanakkor elegendő az üzem vezetéséhez, ha vált egy vadászjegyet, vesz egy fegyvert és ezzel mesterré van képesítve.

A magyar vadászat és a vadászati jog a honfoglalástól kezdődőleg napjainkig igen speciális fejlődést mutat. A vadászat eredetileg ősfoglalkozás volt, azonban már akkor is területi korlátozásoknak volt kitéve, mert az egyes nomád törzsek szigorúan vigyáztak reá, hogy az általuk birtokolt határokon belül, csak az illető törzsbeliek gyakorolhatták. Első tételes intézkedéseket a vadászati jog gyakorlására 1255-ben találjuk meg, mikoris IV. Béla király Besztercebánya város részére ad ki egy szabadalom levelet, melyben az adományozott területen való vadászati és halászati jogot kifejezetten magának tartja fenn. Későbbi századok folyamán is a vadászat királyi jogosítvány, vagy általa a nemesek részére adományozott jog volt. De nem kivánok napjainkig vadászati történelmi fejtegetésekbe bocsátkozni és helyszűke miatt ezúttal arra alkalmam sincsen, de azt megállapíthatom, hogy az elmúlt századokban, sőt évtizedekben is a vadászatot, ha már nem is mint

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

privilégiumot, kizárólag nemesek, — de mindenesetre nemesebben űzték.

És most visszatérek ismét a vadászat üzemének fenntartásához nélkülözhetetlen vadőr kérdéshez, illetve a vadőri tanfolyam képesitő szakvizsga ügyéhez.

A gödöllői szakvizsgát kéthetes tanfolyam előzte meg, melynek igen alaposan összeállitott tananyaga részint elméletileg, de főleg gyakorlatilag lett előadva, kitűnő szakemberek által.

A tananyag a következő volt:

1. Hazánkban előforduló fontosabb vadfajok ismertetése és vadászata. Vadászati módok.
2. Vadtenyésztés, vadóvás, vadgondozás, élővadfogás.
3. Fegyver- és lőszertan.
4. Vadászebek idomítása.
5. Vadászati törvények, szabályrendeletek.
6. Első segélynyujtás.

A tanfolyam előadói voltak: nemeskéri Kiss Géza fővadászmester, Félix Endre, Tóth Gyula udvari vadász, Bodó Emil, Glózer Dezső m. kir. főerdőmérnök, a földmív. minisztérium vadászati ügyosztályának. előadója. Mindnyájan vérbeli vadászok és kiváló szakemberek, nem is csodálom tehát, ha a tanfolyamot végzett 36 hallgató közül csak 3 nem felelt meg, mert akik már ezen szakelőadóktól sem tanulják meg, hogy milyennek kell lenni egy igazi vadőrnek, azok csak magukban kereshetik annak az okát.

Meg kell még olvasóinknak emliteni, hogy a tanfolyam vezérfonalát a Földmívelésügyi Minisztérium a »Vadőr« című könyv kiadványa képezte, ezúttal is figyelmébe ajánlom minden vadőrnek, hogy ezen tanulságos és érdekes szakmunkát szerezze be téli olvasmányul, akár szerkesztőségünk útján, vagy közvetlenül a Földmívelésügyi Minisztérium házikönyvtárában, mert most 12 P 50 f helyett 1 P és a portóköltség utalványon leendő beküldése mellett megveheti.

Az élvezetes olvasmány mellett pedig gondoljon egy elkövetkező jobb, szebb, boldogabb magyar újévre, melyet minden olvasómnak ezúttal is vadász szívvel és barátsággal kivánok.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

1926–1936.

Most, amikor egyesületünk 10 éves történetét összefoglalom, nem volna teljes az ismertetés, ha meg nem emlékeznék azokról az első kisérletekről, amelyekről még a háború előtti években egyesületbe akart tömörülni a magyar erdészeti segédszemélyzet.

A legkomolyabb kisérlet 1911-ben történt, amikor megalakult a MEASz, amely 3 évi küzködés után az 1914. évben kitört világháború következtében kénytelen volt működését megszüntetni. A világháború utáni zavaros idők, az azt követő kommün és az egész Európán át végigvonuló gazdasági összeomlás nem volt kedvező talaj, hogy azon a MEASz működésének újabb felvételét lehetővé tette volna.

Nagyon régi vágya teljesedett az erdészeti segédszemélyzetnek 1926-ban, amikor megtehették az első lépést arrafelé, hogy végre megalakítsák az állandó jellegűnek igérkező országos szövetséget. Miskolcon 1926. október 10-én megalakult a Magyar Erdészeti és Vadászati Segédtisztek és Altisztek Országos Szövetsége, a MEASz.

A megalakulás idején a lelkesedés imponáló volt, végre ráeszmélt az erdészeti segédszemélyzet, hogy az összetartásban van az erő, amellyel számolni kell, hogy megszerezzük annyi várakozás után mindazokat az életfeltételeket, amellyel a jövő boldogulásunkat biztosíthatjuk.

Az alakuló közgyűlést Miskolcra hívta össze Lehóczky János földmívelésügyi miniszteri irodafőtiszt, aki az alakuló közgyűlésen ismertette a megalakítás érdekében eddig tett munkálkodását, majd megválasztották az első tisztikart. Egyesületünk első elnöke Dr. Juhász József nemzetgyűlési titkár, gazdasági tanácsos lett, akit és vele együtt a vezetőség többi tagjait is az alakuló közgyűlés 3 évre egyhangúlag választott meg. Ügyvezető elnök lett Nádaskay Richárd m. kir. főerdőszámtanácsos, jegyző Hornyánszky Antal, pénztáros Sárkóczy József m. kir. főerdőőr.

A választmányi tagok között látjuk a következő neveket: Till Gusztáv, Tihanyi István, Cservenka Ferenc, Bölcs István, Deák László, Barnóczky István, Stubenvall Rezsőt és másokat. A póttagok között látjuk Törkenczy István nevét és Harihovszky Józsefét.

A tisztikar megválasztása után az elnök a szövetséget megalakultnak jelentette ki. Nem sokkal később megindult szaklapunk »Az Erdő« is, amelynek mutatványszámában több lelkesedéstől duzzadó cikket találunk, amelyek arra vallanak, hogy az új egyesület megalakulása az egész erdész társadalomban osztatlan örömet keltett. Az egész

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

lapból kimagaslik Szy Ferenc »Alleluja« című cikke, amelyben meghatóan festi le örömét az egyesület megalakulása felett. Cikkét így fejezi be:

»Feltámadtunk! Szövetségünk megvan, a lapunk megszületett és a mienknek mondhatjuk, ezért betűkkel le nem írható, határtalan örömem kifejezéseként került soraim élére az öröm kifejezését magábasűrítő szó: Alleluja.«

Az általános lelkesedés mértékéül szolgálhatnak azok a levelek is, amelyekkel abban az időben elárasztották a szerkesztőséget. Legmeghatóbb levelek egyike Mazányi Gyula levele, amelyből szószerint vesszük a következő sokatmondó szavakat:

»...ne legyen közöttünk egy sem, aki akár szegénysége, vagy bármi más kifogással a szövetség tagja ne legyen.«

Az új egyesület első és legfontosabb teendője tagok toborzása volt, kitetszik ez Lehóczky János »Felhívás« ából is, amelyben egyúttal lefektette az első vezetőségnek a munkaprogrammját. A kitűzött célok ezek voltak:

1. megalakítani a MEASz-t,
2. megindítani »Az Erdő«-t, mint hivatalos lapot,
3. az egyesületbe tömöríteni az összes magán- és állami szolgálatban álló erdészeti segédszemélyzetet,
4. a lap által fenntartani a kartársak között a kapcsolatot és ezáltal biztosítani a szükséges együttműködést, megteremteni az önművelődést,
5. gondoskodni az özvegyekről és az árvákról,
6. szociális természetű bajok orvoslása,
7. az elöregedett kartársak segélyezése.

A megalakulást követő időkben az egyesület tagjainak létszáma körülbelül 300 volt és körülbelül kétszázan fizettek elő »Az Erdő«-re. A szépen indult munkát a vezetőség azzal iparkodott nekilendíteni, hogy a lapnak majdnem minden oldalán elhelyezett apró felhívásokat, amelyekkel azt vélték elérni, hogy az általános lelkesedés egy pillanatig se lohadjon le. Ilyen pl. a következő is:

»Egy az összességért, az összesség az egyért, ez az út az, mely célra vezet, mert egységben az erő!«

Egy másik:

»Anyagi helyzetünk javulása ,bajaink orvoslása, családjaink boldogulása, csak egységes, kitartó munkálkodásunknak lehet eredménye!«

A kitartó és nehéz munkának meg is lett az eredménye. A tagok száma rohamosan növekedett és »Az Erdő« számai esetről-esetre telve vannak jól megírt szakcikkekkel.

1927. áprilisában jelentkezik az első erdőgazdasági szakiskolát végzett tag. Eddig az időpontig az erdőgazda-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ságit végzett kartársak távoltartották magukat az egyesülettől, tartózkodásukat legelőször Stróbentz Géza törte meg, aki igen szép levélben üdvözölte az egyesületet és kérte a tagok sorába való felvételét.

1927. évi május hó 22-én a tagok létszáma 446-ra emelkedett s az egyesület vagyona 2799 pengő 63 fillér volt. Ugyanezen hóban megtartott választmányi ülésen a tagdijakat az eddigi 12+6 pengő helyett összesen 14 pengőben állapítják meg s ugyanezen a választmányi ülésen határozák el azt, hogy a szegényebb, kisfizetésű, vagy még nem rendszeresített állásban levők csak féltagdijat fizetnek. Ezzel az akcióval azt a célt óhajtottuk szolgálni, hogy a tagok számát rohamosan növeljék. Eddig az időpontig számithatjuk egyesületünknek az ú. n. hőskorát, amikor is a lelkesedés és a testvéri együttérzés voltak az uralkodó érzelmek. Ezen a választmányi ülésen határozták el, hogy a magánalkalmazásban álló kartársak helyzetére vonatkozó adatokat összegyűjtsék és az adatokat megbeszéljék, hogy vándorgyűléseket tartanak. A választmány a felhatalmazást és a költségek kiutalását erre a célra jóváhagyta.

A szépen induló szervezkedés és egyesületi életben ezen a választmányi ülésen jelentkezik az első javaslat, amely önmagában üdvös lehetett volna, ha mindig az eredeti elgondoláshoz ragaszkodtak volna. Ugyanis Nádaskay elnök javaslatot tett a szegényebb és rossz anyagi helyzetben levők, valamint az előforduló rendkivüli körülmények folytán erre rászoruló és érdemes kartársak részére egy ú. n. gyorssegély-kölcsön alap létesítésére. A választmány hozzájárult ahhoz, hogy az egyesület pénztárából erre a célra 1000 pengő kölcsönt vesznek és ebből az összegből az érdemes kartársaknak kisebb kölcsönt nyujtanak évi 12% kamat mellett, mely kamatból 8% az egyesület pénztára, 4% pedig a kölcsönalap javára lesz elszámolandó. A kölcsönalap kamatjövedelméből azután idővel visszafizetik az egyesület pénztárába a kölcsönvett ezer pengőt. A gyorssegély kölcsönalap javára Barnóczky kartárs bejelentésére táncmulatságot rendeznek és a táncmulatság jövedelme címén befolyt összeget a gyorssegély kölcsönalap javára fordítják.

Ezen a választmányi ülésen került szóba legelőször, hogy az egyesület vezetői részére tiszteletdíj állapittassék meg. Danázs F. kartárs azonban bejelentette, hogy az inditvány felett csak a közgyülés határozhat. Az ügyvezető elnök a saját felelősségére és az alapszabályokban biztositott jogánál fogva a jegyző tiszteletdíját havi 60 pengőben kiutalja. A választmányi tagok döntésüket ebben az ügyben a közgyülésig elhalasztották.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Ugyanennek a választmányi ülésnek a felhatalmazása alapján 1927. év augusztus hó 20-án, István király napján, Pápán, a városháza tanácstermében tartotta meg egyesületünk első vándorgyűlését. A vándorgyűlésen az ügyvezető elnök ismertette a magánuradalmak egyes vezetőinek a szövetséggel szemben tanusított idegenkedő viselkedését és azt, hogy az alkalmazottaiknak a szövetségbe való belépése elé akadályokat gördítenek. Az ügyvezető elnök azt is bejelentette ,hogy a tagok részére haláleset, betegség, baleset, stb. esetére való segélyezhetése céljából segélyalapot létesít és felhívja a tagokat, hogy a segélyalap javára 1—1 pengőt fizessenek be. Az egybegyűltek a bejelentést örömmel vették tudomásul.

A pápai vándorgyűlés sikerén felbuzdulva a vezetőség hamarosan újabb vándorgyűlést hívott össze Veszprémben, amelyet a vármegyeház tanácstermében október hó 30-án meg is tartottak. A vándorgyűlés legfontosabb tárgya a magán uradalmi altisztek helyzetének javítása volt. Határozatot hoztak, hogy a vezetőség útján sürgősen odahatnak, hogy a magánuradalmi altisztek létminimumát az államiakkal egyenlő módon biztosítsák, hogy a nyugdijalapot megteremtsék és a magánalkalmazottak életnívóját sürgősen a birtokos teherbirásával arányos módon feljavítsák.

Ezen a vándorgyűlésen az ügyvezető elnök olyan bejelentést tett, amely a hozzáértő előtt már akkor előrevetette árnyékát a később bekövetkezett bajoknak, amelyek az egyesületet annakidején veszélyes helyzetbe hozták. Ugyanis az ügyvezető elnök bejelentette, hogy a kölcsönsegélyalapból eddig, vagyis 1927. október 30-áig 1600 pengő gyorssegély kölcsönt adott a tagoknak. Mivel a jegyzőkönyvekből az derül ki, hogy a gyorssegély-kölcsönalap a felhatalmazások alapján eddig legfeljebb 1000 pengő lehetett és igy az elnök szabályos ügykezelés mellett legfeljebb csak 1000 pengőt kölcsönözhetett volna. Ezt az első esetet, amint látni fogjuk, követték a többiek és így elkerülhetetlen lett, hogy az egyesület hamarosan súlyos belső válságokon essék keresztül.

A veszprémi vándorgyűlés másik igen fontos eseménye az volt, hogy tisztázták a magánalkalmazásban állóknak azt az állitólagos sérelmét, hogy az egyesület csak az állami alkalmazásban állók érdekeit képviseli, éppen ezért a magánalkalmazásban állók be sem akarnak lépni az egyesületbe. Ez a vándorgyűlés kimondotta, hogy az egyesület tagjai között nem tesz különbséget és a magánalkalmazásban állók érdekeit éppen annyira a szivén viseli, mint az államiakét.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A következő időkben az egyesület vezetőségét leginkább az alapszabályok foglalkoztatják. Az 1927. évi december hó 4-én megtartott választmányi ülésen az ügyvezető elnök bejelentette, hogy a m. kir. belügyminisztériumba felterjesztett alapszabályokat felterjesztett alakjukban nem hagyták jóvá s ennek következtében azokat újból át kellett dolgozni. Bejelentette továbbá, hogy a m. kir. földmívelésügyi minisztérium az alapszabályokból az egyesület címében szereplő »segédtisztek« szót törölni kívánja. A választmányi ülés utasította az ügyvezető elnököt, hogy kövessen el mindent, hogy a »segédtisztek« szó az egyesület címében bennmaradhasson. Cservenka kartárs ekkor azt javasolta, hogy ha az eddigi cím meg nem maradhat, legyen az egyesület címe: »A Magyar Erdészeti és Vadászati Műszaki Segédszemélyzet Országos Egyesülete«, ez a cím akkor szerepel először és megállapíthatjuk, hogy egyesületünk címe Cservenka kartársunktól származik s hogy egyesületünknek ő a keresztapja.

Ebben az időben a másik legfontosabb kérdés, ami kartársainkat foglalkoztatta, az államerdészeti altisztek újabb besorozásának tervezete. Kérvényben hívták fel a földmívelésügyi miniszter úr figyelmét arra, hogy az államnál mindenütt a szolga elnevezés eltörlésével az altiszt elnevezés lépett életbe. Ilyenformán szakképzett altisztek a szolgákkal egyforma lajstromozásba kerültek. Más szakon az eddigi szakaltisztek a segédtiszti címet kapták meg, az erdészet az egyedüli, ahol a szolgáknak altisztekké való elnevezése után a régi szakaltisztek is csak altisztek maradtak. Kérték a tarthatatlan helyzet orvoslását. Ez azonban a mai napig is csak részben történt meg.

A december 4-i választmányi ülés határozta el, hogy az egyesület részére a postatakarékpénztárnál csekkszámlát nyit és végül elhatározta egy, a Rothermere lordhoz intézendő hálairat elküldését. Választmányi ülés a legközelebbi közgyűlés időpontját 1928. év február 19-ére tűzi ki.

Ennek a közgyűlésnek az idején az egyesület vagyoni helyzete a következő volt: Készpénzkészlet 3820 pengő 39 fillér. Az egyesület mérlege 9051.13 pengőről szól. Tagdíjakból ebben az évben 7770 pengő folyt be. Az egyesületi élet jellemzésére a kiadás rovatból felsorolok itt még néhány tételt: Szaklap előállítási költsége 2609 pengő 89 fillér, választmányi és vándorgyűlések költsége 660 pengő, a tisztikar illetménye ebben az évben 780 pengő volt, segély alapnak kölcsönadva 500 pengő. A temetkezési segélyalap anyagi helyzete kevésbbé biztató. Az összes bevételek 318 pengőre rúgtak. Ebből kifizettek

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Haisler Károly özvegyének 200 pengőt. A készpénzkészlet 117 pengő volt.

A kölcsönsegély alap zárszámadása: készpénzkészlet 0 pengő 0 fillér. Ez azt jelenti, hogy az erdészeknek már akkor sem volt elegendő pénzük, a kölcsönkasszát kongani hagyták az ürességtől.

A következő év költségvetésének tervezetében az előreláthatható kiadások a normális tételekhez hasonlóan szerepelnek. A kiadások rovatban csak egy feltűnő tétel szerepel és pedig a tisztikar és szakcikkek íróinak tiszteletdíjaira 3000 pengő. Az 1928. évi eredményszámlán a kiadások rovatában a tisztikar illetménye valóban 2880 pengő az előző évi 780 pengőhöz képest. A közgyűlés s a két választmányi ülés jegyzőkönyvében azonban hiába keressük a határzoatot, amely megengedte volna, hogy ezt a tételt hirtelen a négyszeresére emeljék.

Az 1928. februárban tartott közgyűlésen sikerült az egyesület fővédnökének megnyerni Pfeiffer Gyula miniszteri tanácsos urat, a földmívelésügyi minisztérium erdészeti osztályának főnökét. »Az Erdő« legközelebbi számának vezércikkében üdvözölte Őméltóságát, felsorolta kiváló érdemeit és a magas védnökség reményében bizakodással néztek a jövő elé. A megválasztásról szóló jegyzőkönyvet küldöttség juttatta el a Lillafüreden tartózkodó fővédnökhöz, melynek tagjai: Sárkóczy József, Répássy Ferenc és Klucs Ferenc kartársaink.

Az eddigi szövetségi elnök, Dr. Juhász József nagy elfoglaltságára való tekintettel mondott le.

Ebben az időben indul meg az egyesület és az erdőgazdaságiak egyik csoportja között egy lassanként szenvedélyessé váló vita, amely végül is teljes szakítással végződik. A legújabb időkben tettek csak lépéseket arra, hogy a két egymásra utalt tábort összehozzák, de csak mérsékelt sikert értek el. Annak az előrebocsátásával, hogy keresni akarnók az okokat, amely a két tábort elválasztja, meg kell állapítanunk, hogy a magyar nép ősi hibája a nemzet egyes rétegeiben is külön él és elválasztja egymástól azokat, akik együvé tartoznak.

Ebben az évben (1928.) indították meg azt az akciót, amely később az erdészek egyenruha viselésének rendezéséhez vezetett. Az egyesület kívánsága az volt, hogy olyan ruházatot viseljenek, amely nehéz szolgálatukban praktikus, kényelmes és alkalmas legyen arra is, hogy a legnehezebb terepen, akár a bokrok között se akadályozza szolgálatában az erdészt. Az eddigi egyenruhának különösen az elől-hátul való zsinóros voltát kifogásolják, amely bőséges alkalmat ad arra, hogy az ágak, tövisek első nap össze és letépjék a ruházatról.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Ebben az időben szüntették meg azt a különös állapotot, hogy az egyesületnek a saját pénztárán kívül még három különböző segély- és kölcsönpénztára legyen. A vezetőség ugyanis másfél év alatt azt tapasztalta, hogy a kölcsönök folyósítása nem célszerű. Nem célszerű azért, mert a súlyos gazdasági helyzetben a kölcsönt vevő tagok csak igen lassan tudnak a fizetési kötelezettségüknek eleget tenni és ezáltal lehetetlenné válik az újabb kölcsönt keresők kielégítése. A kihelyezett összegek igen lassan folynak vissza, a fizetésre állandóan újabb haladékokat kell adni, emiatt a kamatjövedelem sem számottevő és ezért lehetetlenné vált az, hogy a valóban rászorulók, akiket valami súlyos csapás, baleset vagy más baj ért, a kellő időben a szükséges kölcsönnel segélyeztessenek. Ezekre való tekintettel a vezetőség úgy határozott, hogy a kölcsönök folyósítását végképen beszünteti, a kihelyezett pénzeket fokozatosan bevonja és a három különböző pénztár egyesítésével megteremti alapját a MEASz temetkezési segélypénztárának.

Az volt a terv, hogy ennek a segélypénztárnak segítségét csak azok igényelhetik, akik tagul külön belépnek és befizetéseikkel gyarapítják. Később ez a pénztár lett volna alapja a MEASz nyugdij és temetkezési alapjának. Ez a szép elgondolás még a napjainkban is megvalósításra vár.

»Az Erdő« hasábjain az egyesületi élet megnyilvánulásait jelentő beszámoló cikkek és a szakoktatás terjesztését célzó szakírások között ebben az időben nagy feltűnést keltettek Feren bá hangulatos versikéi. »Válasz Salamon tornyának«, »Mondok«, stb. versek igen élénkké teszik a lapot.

Gavra Alajos igen egészséges ötlettel óhajtotta összekapcsolni az erdészeti segédszemélyzet nyugellátását az erdővédelemmel. Indítványozta, hogy az erdei kihágáson tettenért egyént a szokásos büntetésen kívül arra is kényszerítsék, hogy a segédszemélyzet nyugdijpénztára javára is fizessen be bizonyos összeget. Ez annál is inkább egészséges gondolat, mert az erdei kihágások száma olyan nagy, hogy az ezekből eredő bevétel, még abban az esetben is, ha a befizetendő összeg csekély, tekintélyes összegre rúghat. Ezekből a befizetésekből eredő jövedelmek ellen pedig senkinek sem lehetne kifogása.

Mivel a nyugdijpénztár ügye még mind a mai napig sincs megoldva, Gavra inditványát sem lehetett megvalósítani, a gondolat azonban életrevaló és mi nyilvántartjuk és használ vesszük, mihelyt a körülmények megengedik.

A hivatalos hatóságok fokozottabb jóindulatát és támogatását azáltal igyekeztek elérni, hogy »Az Erdő« első

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

évfolyamát diszesen bekötve, memorandum kiséretében felküldötték a m. kir. földmívelésügyi miniszter úrnak, hogy ő látva egyesületünk keretében tömörült tagok nagy intelligenciáját, lelkesedését, legfőképen pedig nyomorát, a jobb sorsra érdemes erdészeti segédszemélyzet ügyét felkarolja.

A következő 1929. esztendő a lassú, fokozatos fejlődés jegyében folyt le. Az egész esztendőben a tagok legnagyobb részét ismét a magánalkalmazásban állók nyugdíjintézetének megalapítása foglalkoztatja, a legszebb és legéletrevalóbb tervek látnak időről-időre napvilágot és érthetetlen okokból soha egy lépéssel sem tudnak előbbre menni a megvalósítás felé.

A vezetőség november hó 24-re Miskolcra, a Kultúrház nagytermébe rendkivüli közgyűlést hívott össze, melynek egyetlen tárgya az újonnan egyhangúlag megválasztott elnöknek, ifj. dr. Majláth József gróf Őméltóságának a tisztségébe való ünnepélyes beiktatása. A vezetőség a közgyűlés megbízásának megfelelően hosszas tárgyalásokat folytatott és körültekintő előkészítés után Waldbott Frigyes báró úr közbenjárása folytán sikerült megnyernie Majláth József gróf úr őméltóságát, aki készséggel és örömmel vállalta az elnöki tisztséget.

Az Egyesület ebben az időben kezdi meg küzdelmeit abban az irányban, hogy az újonnan alkotandó új erdőtörvényben az erdészeti segédszemélyzet érdekeit minden tekintetben biztosítsa. Kiderült, hogy a már elkészitett törvényjavaslat a segédszemélyzet eddig megszerzett jogainak biztosításáról kellőképen nem gondoskodik. Az egyesület közbelépésére az illetékes erdészeti osztálynál határozott igéretet kaptak arra nézve, hogy a törvényjavaslatot még átdolgozzák és a hiányok pótlásáról gondoskodás történik.

A törvényjavaslattal foglalkozó választmányi ülésen Sárkóczy választmányi tag azt javasolja, hogy az érdekek megvédésére memorandummal forduljanak az illetékesekhez és a törvényjavaslat tárgyalásáig memorandumukat annyiszor nyujtsák be, hogy ügyük a felsőbbség előtt soha feledésbe ne mehessen.

Az egyesület leggyakrabban szereplő tagjai közösen egy alapszabályt módosító kérelmet terjesztettek az 1930-iki közgyűlés elé, amelyben annak az aggodalmuknak adnak kifejezést, hogy az évenként újonnan választott tisztikar esetleges változásával az egyesület ügyeinek vezetése is gyakran változást szenvedhet. Ez semmiesetre sem előnyös, ha az egyesületnek azokat a célkitűzéseit tekintjük, amelyek esetleg több évi előkészületet és munkát kivánnak, ezért indítványozzák, hogy eddigi ügyvezetői elnöki tisztséget szüntessék meg és helyébe élethosszig válassza-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

nak ügyvezető igazgatót, miáltal biztosítható volna az egyesület ügyeinek egyenletes, céltudatos, egy kéz által irányíttot vezetése.

Nádaskay Richárd ügyvezető elnököt a földmívelésügyi miniszter úr eddigi állomáshelyéről a földmívelésügyi minisztériumba rendelte be szolgálattételre. Az ő áthelyezésével együtt az egyesület székhelyét is áthelyezték és 1930. évi október hó 1-től az egyesület székhelye Budapest, illetőleg Ujpest, Damjanich-utca 5. szám.

1931. október 31-én rendkivüli választmányi közgyűlést hívtak össze. A gyűlésen Lehóczky János választmányi tag elnökölt, aki felolvasta Nádaskay Richárd ügyvezető igazgató lemondó levelét. Nádaskay Richárd az ügyek ideiglenes vezetésével Lehóczky János választmányi tagot bízta meg.

Lehóczky a rendkivüli választmányi ülésen új tisztikar választását javasolja. Közfelkiáltással titkárnak Tömösváry Miklóst választják meg. A tisztikar változásának oka az, hogy az 1930-ik évi zárszámadás hibás. Éppen ezért a zárszámadás felülvizsgálására 3 tagú bizottságot választanak és pedig a bizottság elnökének Kolb Gyulát, tagokul pedig Daróczy Mártont és Hain Edét. Elhatározták azt is, hogy a Nádaskay lemondásával megüresedett ügyvezetői állást nem töltik be, mert hiszen a választmányi ülésnek erre nincs is joga, az általa megválasztott tisztikar is a közgyűlésig láthatja el a tisztségét. Az ügyvezető igazgatói tisztség helyett egy 5 tagú igazgatói tanácsot választanak, melynek elnöke Lehóczky János, tagjai Daróczy Márton, Tihanyi István, Till Gusztáv és Tánczos Károly. Ezután elhatározzák, hogy az 1930-ik év mérlegét az 1932-ik évi közgyűlés elé fogják terjeszteni, azelőző tisztikarnak a felmentvényt addig nem adják meg, hanem tisztségüktől felfüggesztik őket.

Ebben az időben élte egyesületünk a legnehezebb időszakát, éppen ezért így utólag nagyon bajos erről a kritikus időről tiszta képet adni olvasóinknak, mert a zavaros viszonyok miatt az adatok is csak korlátolt számban állanak rendelkezésemre. Igaz, hogy ez az idő nem távoli tőlünk, mindannyian élénken emlékezhetünk rá, éppen ezért beszámolómban csak a legfontosabb momentumokra térek ki.

1931. évi november hó 8-án a budai kath. kör. disztermében rendes közgyűlést hívtak össze, amelynek jegyzőkönyveiből már tisztább képet kapunk s amely közgyűlés határozott és gyors intézkedéseivel az ügyeket visszazökentette a régebbi mederbe. Ezen a közgyűlésen került sor az egész előző tisztikar alkotmányos lemondására. A közgyűlés azonban csak ifj. dr. Majláth József grófle-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

mondását vette sajnálkozva tudomásul. A tisztikar összes többi tagjait tisztségében felfüggeszti. A közgyűlésen még Nádaskay elnököl, csak a felfüggesztés megtörténte után, Cservenka Ferenc választmányi tag felszólítására hagyja el az elnöki széket. A közgyűlésen felolvassák az előző rendkivüli választmányi ülés határozatait, amelyet a közgyűlés jóváhagy. Ekkor állapitották meg az igazgatói tanács hatáskörét. Ezen a közgyűlésen határozzák el, hogy a tagdíjakat 14 pengőről 12 epngőre, illetőleg féltagdíjasoknál 6 pengőre szállitják le s ugyanekkor határozzák el azt, hogy az igazgatói tanács vizsgálja felül az 1930-ik évi zárszámadást. Az igazgatói tanács 1932. évi január hó 9-én készül el ezzel a munkájával, amelyről jegyzőkönyvet is vesznek fel. Erre vonatkozó jelentését február hó 27-én terjeszti a választmány elé és a 28-án megtartott közgyűlés végképen tisztázza a dolgokat. Megállapítják Nádaskay Richárd anyagi felelősségét és összeállitják azokat a tételeket, amelyeket Nádaskay Richárdnak ki kell fizetnie. A megegyezésről irásbeli megállapodást is kötöttek, amelylyel végképen rendezték az egyesület ügyeit. A közgyűlés megállapitja Nádaskaynak az egyesület szervezésében és felvirágoztatásában szerzett érdemeit, de sajnálkozását fejezte ki afelett, hogy sokszor a közgyűlés felhatalmazása nélkül cselekedett. A számvizsgáló bizottság és az ötös igazgatói tanács ezzel feladatát elvégezte, megbizatását a közgyűlésnek visszaadta. Az igazgatói tanács helyébe két ügyvezető elnököt és pedig Lehóczky Jánost és Daróczy Mártont választották meg. Pénztáros lett Kolb Gyula, titkár Tömösváry Miklós.

Az anyagi gondokkal küzdő egyesületre tekintettel, Daróczy Márton az ügyvezető elnöki tiszteletdíjról lemond. A jó példán felbuzdulva Lehóczky János is lemond később azonban bejelenti, hogy mégis igényt tart a tiszteletdíjra.

Tömösváry Miklós inditványára elhatározzák, hogy a szakoktatás megreformálása és a címkérdés tisztázása ügyében memorandummal fordulnak a földmívelésügyi miniszter úrhoz.

Ugyanezen évben egyesületünk belépett a Társadalmi Egyesületek Szövetségébe és csatlakozott a Reviziós Ligához.

Még ugyanezen évben ismét változás áll be egyesületi életünk vezetésében. Lehóczky János ügyvezetői tisztségéről lemondott. A lemondását a közgyűlés tudomásul vette és egyben a tagok sorából is kizárta. Helyét nem töltötték be és ezen idő óta Daróczy Márton egyedül és közmegelégedésre intézi az ügyeket.

A következő év legfontosabb eseménye Brandt Vil-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

mos Őméltósága ny. főispán, országgyűlési képviselő elnökké választása. Őméltósága azóta is egyesületünk élén áll és többször bebizonyította, hogy elnöki tisztét nem csupán dísznek tekinti, hanem alkalomnak arra, hogy mindig latba vesse minden befolyását érdekeink előmozdítására. Az ő közbenjárása eredményének kell tekintenünk, hogy úgy a földmívelésügyi miniszter, mint a kultuszminiszter úr Őméltóságaik egy-egy beadványunkra rövidesen érdemlegesen válaszoltak.

A MEVME közgyűlése örökös tiszteletbeli elnökévé választotta Földváry Miksa miniszteri tanácsos, m. kir. erdőigazgató Őméltóságát.

A Hubertus Országos Magyar Vadászati Védegylet Daróczy Mártont, a MEVME ügyvezető elnökét nagy ezüst éremmel tüntette ki. A kitüntetés ünnepség keretében történt, amelyet az esztergomi erdőgazdasági szakiskola rendezett meg.

Az ezutáni idők a csendes munka jegyében folynak le. Fontosabb esemény nem jelentkezett egészen novemberig, amikor az egyesület vezetősége elkésziti a földmivelésügyi minisztérium által megküldött új erdőtörvény tervezetre az általa kért módosításokat. A módositott tervezetet memorandum kiséretében terjesztették fel.

Az 1934. évben megtartott közgyűlésen a tagdij hátralékok miatt az egyesület készpénz vagyona 189 pengőre apad.

Elérkeztünk egyesületünk történetében majdnem napjainkig. Az utóbbi időben az egyesület titkári állásánál kétszer is változás történt. Számottevő esemény ezalatt az új erdőtörvény végrehajtási utasítás tervezetének megjelenése és az arra felterjesztett nagysikerű memorandumunk, amelynek eredményeképen néhány kivánságunkat honorálták.

A beszámolóra szánt hely nem engedi, hogy nagyobb részletességgel merüljünk el egyesületünk multjába. A jövőbe is csak egy reménykedő röpke pillantást vethetünk. Tudjuk, hogy az idők változása ismét csak újabb megoldásra váró problémákat vethet elénk, amelyekkel megbírkózni csak nehéz harcok árán tudunk. Mi vállaljuk a harcot, mert élni akarunk és az élet ma nem más, mint szakadatlan küzdelmek láncolata.

Ha a harcot vállaljuk, élni fogunk!

Nagy István

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Karácsony.

A család igaz és bensőséges ünnepe. A karácsony szent ünnepére a család távol élő tagjai is mind megtérnek, hazajönnek, sokszor messze távolból is, hogy e napot együtt töltsék szeretteikkel, hogy együtt lehessenek szüleikkel és otthonukban megpihenjenek, honnét életgyökerük kiindult.

Karácsony a szeretet ünnepe. Ezen ünnep alkalmával egy magasztos érzés szállja meg az emberek lelkét és minden erőnkkel és tehetségünkkel azon vagyunk, hogy örömet szerezzünk valamivel embertársainknak és azoknak, akiket szeretünk. Ilyenkor gyakran történik meg az a nem várt eset is, hogy keményszívű, lelketlen, zsugori emberekbe is behúzódik a szeretet melege és a bekopogtató koldust, nem úgy mint máskor, szidással küldik útjára, hanem ki-ki tehetségéhez mérten alamizsnát ad neki. És miközben ezt teszi, egy megnyugtató, meleg érzés járja át lelkét és örül, hogy adhatott, örül, hogy örömet szerezhetett embertársának. S mindezt a karácsony varázsa teszi, a Mindenható mindent átsugárzó szeretete, amely különösen ilyenkor hatol be az emberek lelkébe, hogy ott is szeretetet ébresszen.

Most, hogy karácsony ünnepének küszöbén állunk, úgy érzem, mi is egy család, egy nagy család vagyunk, amely családban sokan, sokféle gondolkozású és természetű ember tartozik, de akiknek sorsuk mégis egy. Akik Isten szent templomának, az erdőnek vagyunk fiai, nevelői, papjai. Mi, a MEVME is egy nagy család vagyunk, akik a Mindenható jóvoltából, már túljutottunk az első évtizeden, — az első tíz esztendőn. Ez a tíz év nem volt könnyű. Nagy, igen nehéz megpróbáltatásokon esett át egyesületünk, nagy viharokat állt ki sziklaszilárdan, erős élniakarással és ez az erő, az élniakarás, az összetartás ereje eredményezte azt, hogy megérte első jubileumát.

Mi is ünnepeljünk. Üljünk kettős ünnepet. Ünnepeljük meg ezt a szent napot, alakulásunk tizedik karácsonyát és lélekben térjünk mi is otthonukba, térjünk mi is az egyesületünkhöz. Szeressük egyesületnüket, hiszen kívüle úgysincs más, ami összetartana bennünket, szétszórt erdész-embereket. Hiszen az egyesület és annak vezetősége az, aki istápol, szeret, segít bennünket, törődik velünk, mint jó szülő a gyermekével és erejéhez mérten megtesz mindent, — minden tehetőt.

Most, hogy a tizedik karácsony suhan el egyesületünk felett, adjunk hálát a Jóistennek, hogy ezt megérni en-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

gedte és arra kérjük a Teremtőt, engedje meg, hogy még sok évtizedet élhessen meg egyesületünk, hogy a közös erőben rejlő hatalomnál fogva, ügyeinket minél eredményesebben intézhesse és tartsa fenn az összetartozás, a szeretet érzését közöttünk. Ez azonban csak akkor fog megtörténni, ha minden egyes kartárs, szívvel-lélekkel vallja magát az egyesület egy pillérének és éppen olyan szeretettel gondol az egyesületre, mint amilyen szeretettel intézi az egyesület vezetősége minden egyes kartársnak és az összességnek az ügyét, mert csak közös erővel, erős összetartással lehet eredményesen dolgozni.

A szent karácsony ünnepén, a szeretet, a család ünnepén arra kérek mindenkit, hogy olyan szeretettel, olyan igazszívűséggel vegye kezébe a jubileumi számot, mint amilyen szeretettel azt megírták és összeállitották és akkor reméljük, meglesz a vezetőség öröme is, mert örömet szerezhettek nagy családunk minden egyes tagjának.

Engedje az Isten, hogy e karácsonyi ünnep a tíz éves jubileumi ünneppel kapcsolatosan emlékezetes maradjon életünkben és csak egy újabb, boldogabb jubileumi karácsony homályosíthatja el lelkünkben ennek a napnak emlékét, amikor már nem e csonka haza erdésztársadalma jön össze otthonunkban, a MEVME jövendő székházában, — valahol fent a Kárpátokban, — hanem Nagymagyarország összes erdészei, akik boldogan énekelik el az örökszép dallamot: Mennyből az angyal...

Bükki

A M. E. V. M. E. tagjainak és az „Az Erdő" olvasóinak kellemes ünnepeket és boldog magyar Uj évet kiván:

a Turul Sajtóvállalat.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

TIZ ÉV.

Kiss Géza verse.

Tíz keserves, hosszú esztendő,
Mely lepergett mögöttünk;
Hányt-vetettségünkben a guillotine
Sokszor lebegett felettünk.
Néha megnőtt, aztán fogyott
A mi harcos táborunk, —
Volt idő, mikor bőszen dúlt
E keresztes háborúnk...
Volt, ki nem hitt, lázadozott:
Ugy-e, milyen szép mese?
De ez nem baj, mondottuk mi:
Hadd hulljon a férgese.
Volt, ki csaknem elszakítá
A vékony kis szálakat, —
Volt olyan is, aki mondta:
Össze most a vállakat!
Epedve várjuk mindnyájan
A szent karácsony érkeztét,
Hogy majd szűk, családi-körben
Eltöltsük a szép estét.
Örüljünk, hisz szép karácsonyt
Hozott a tíz esztendő,
Lehet, hogy még szebbet is hoz
Az a majd eljövendő.
Tagjaink letargiája
A szent ügyünk ámorán
Hadd törpüljön, — imádkozzunk
Harcos kedvünk zsámolyán.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Jegyzőkönyv.

Készült Budapesten (VIII., Rákóczi-út 63. I. 7. A Székesfővárosi Altisztek Közművelődési és Nyugdijpótló Egyesületének helyiségében) a MEVME 1936. évi november hó 8-án d. e. 10 órakor tartott

VÁLASZTMÁNYI ÜLÉSÉRŐL.

Jelen voltak: Brandt Vilmos országos elnök, ny. főispán, országgyülési képviselő, dr. Jármy István ügyvéd, az egyesület ügyésze, Daróczy Márton ügyvezető elnök, Nagy István titkár, Kolb Gyula egyesületi főszámvevő, Stubnya Mihály és Szabó Márton egyesületi pénztári ellenőrök, Gábris József, Gere Antal és Hevesi József számvizsgálók, Barnóczki István, Bezeréti Lajos, Endrődi Sándor, Deák László, Gábris István, Havasi János, Honti Pál, Hunyady József, Kis Tóth Tamás, Kovács Antal csapodi, vitéz Nagy Lajos, Orosz László, Orosz Imre, Paszterek Sándor, Poprádi Kálmán, Rausch Gyula, vitéz Szekeres Károly, Szöllőssy Sándor, Répássy Ferenc, Tarnai Gusztáv, Tihanyi István, Törkenczy István választmányi tagok, Malmos Mihály és Vörös Ferenc póttagok, Deme Gábor, Horváth József, Pétervári Tivadar és Poprádi Béla rendes tagok.

A választmányi ülést az országos elnök: Brandt Vilmos őméltósága nyitotta meg, aki, mialatt az elnöki emelvény felé haladt, szünni nem akaró éljenzés közepette foglalta el az elnöki széket.

Megnyitóul elhangzott szavai után a következőket mondotta:

»Hálás köszönetemet fejezem ki az egybegyültek részéről az imént kifejezett bizalomért. Örömmel üdvözlöm mindnyájukat.«

»Megdöbbenve értesültem róla, hogy az egyesületben újra felütötte fejét az egyenetlenkedés, akkor, amikor pedig hosszú időn keresztül örömmel tapasztaltam, hogy az egyesület hivatásának magaslatán olyan régen fejlesztette az összetartást. Amikor az önök bizalma arra a tisztségre emelt, amelyet már harmadik éve töltök be, biztositottak róla, hogy az egyesület nem tagadja meg nevét s annak működése mindenkor kifogástalan, tiszta, egységes lesz. Abban a helyzetben vagyok, hogy most többet tudnék foglalkozni az egyesület ügyeivel, mint a multban, amikor is roppant súlyos elfoglaltságom már arra késztetett, hogy megköszönve a bizalmat, tisztségemről lemondjak s egy olyan ember kezébe adjam azt, aki több időt tud szentelni annak az egyesületnek, amelynek tagjai között én

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

mindig otthon éreztem magamat. Nem szeretném, ha most azért kellene tisztségemről lemondani, mert az látom, hogy az egyetértés hiánya a kárhozatba dönti az egyesületet.

A multban olyan dolgok történtek, ami sok esetben a volt vezetőség jellemgyengeségére vezethető vissza. Tisztségemet azért tudtam nyugodt lelkiismerettel vállalni, mert az egyesület mostani vezetőségének működését majdnem hetenként módomban van ellenőrizni.

Szomorúan vettem tudomásul, hogy az egyesület békéjét megbontani igyekeznek. Az egyesület székhelyét át akarják helyezni s azt a tisztikart, amely pedig az egyesület tízéves működése óta a legtöbbet produkálta, a csődön keresztülmentette, lemondásra akarják kényszeriteni. Ez a vezetőség minden idejét munkában tölti s ha majd eljön annak az ideje, akkor a közgyülés határozzon afelett, hogy ez a tisztikar maradjon-e meg, vagy egy olyan másikat válasszunk, aki ide mer jönni s a szemünkbe meri mondani: nem jól működött a vezetőség, adjátok át nekünk, mi jobban csináljuk!

Mégegyszer kérem Önöket, legyenek bizalommal a tisztikarral szemben, ne hallgassanak a tévelygőkre.

Az elnök szavait a választmány olyan lelkesedéssel fogadta, hogy abból a legteljesebb bizalom volt kiérezhető.

Ezután Brandt őméltósága kimenti magát, hogy az ülésen fontos másirányu elfoglaltságára való tekintettel legfeljebb félóráig maradhat, majd felkéri Daróczy Márton ügyvezető elnököt, hogy beszámolóját adja elő, amit ő a következőkben tesz meg:

Méltóságos Elnök Ur! Mélyen tisztelt Ügyész Ur! Mélyen tisztelt választmány!

Szeretettel üdvözlöm a választmányi tagokat, akik az egész egyesület nevében megjelentek, különös tisztelettel üdvözlöm Brandt Vilmos őméltóságát, aki nagy elfoglaltsága közepette is módot talált arra, hogy közöttünk megjelenjék, amiből mindannyian láthatjuk, hogy őméltósága velünk együtt érez és mindenkor szeretetteljes érdeklődéssel viseltetik ügyeink iránt. Én egy alkalommal sem tudok könnyedén átsiklani afölött, amikor azt látom, hogy őméltósága a legfontosabb államügyek, országos problémák gondjai között is közénk jön, s az országos problémákhoz arányítva a mi kicsinyes gondjainkat megosztja velünk. Azt hiszem, hogy őméltóságának irántunk kimutatott érdeklődését szeretettel viszonozzuk és az iránta való ragaszkodásunknak adjuk jelét azáltal, hogy kiáltsátok velem: Éljen! (Lelkes éljenzés)

Tisztelettel üdvözlöm körünkben ügyészünket, dr. Járny István urat, aki az itteni megjelenésével bizonyité-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

kát adja annak, hogy egyesületünk iránt a legőszintébb érdeklődéssel viseltetik.

Mielőtt beszámolómban tovább mennék, el nem mulaszthatom azt, hogy az elmult hónap 6-án nemzetünket vitéz jákfai Gömbös Gyula halálával ért nagy csapásról és súlyos veszteségről meg ne emlékezzek.

Ami Gömbös Gyulából mulandó, az már az édes magyar anyaföldé, de emléke itt él közöttünk és élni fog, amig csak magyar ember él a földön, ő nálánál soha senki se szerette jobban faját, nemzetségét és hazáját, életében mindig csak a nemzet egyetemességének érdeke fűtötte a nemes magyar ember szivét, lelkét, sőt betegségében is a nemzet jobb jövőjéért küzdött és dolgozott, a kérlelhetetlen végzet azonban nem engedte megérnie azt a napot, amely az ős magyarságnak talán ezeréves fennállása óta a legnagyobb ünnepe lesz, a boldog Nagymagyarország feltámadását.

A nagy magyar miniszterelnök már halott, a budapesti Kerepesi-temetőben alussza örök álmát, de emléke él és élni fog az ő páratlan hazafiasságából kell, hogy erőt és bizakodást meritsünk mi is a jövőre, úgy kell élnünk, mint ő élt, s úgy kell cselekednünk, mint ő cselekedett, mert akkor az utódok mirólunk is úgy fognak megemlékezni, mint ahogy mi most őróla megemlékezünk. Áldott legyen emléke és pihenése csendes abban az édes magyar anyaföldben, amelyet ő életében annyira szeretett. Tisztelettel kérem a megjelent m. t. választmányt, hogy elhunyt kormányelnökünk emlékét jegyzőkönyvünkben örökitsük meg.

Amikor a választmányi ülést megnyitom, felhivom figyelmeteket »Az Erdő« legutóbbi számában megjelent »Aknamunka« cimü cikkemre. Nem dicsekvésből mondom, de tény az, hogy a cikk megjelenése óta eltelt igen rövid idő alatt is számtalan jel mutatja azt, hogy a szavak s a gondolatok, amelyek cikkemben olvashatók, mindnyájatok szivében utat találtak.

Ez természetes is, hiszen én, mint ügyvezető, engedjétek meg, hogy egy különös hasonlatot használjak most. Ügyvezetői minőségemben figyelő ujjamat állandóan az egyesület pulzusán tartom.

Meggyőződtem arról, hogy cikkem minden szavát kartársaink magukévá tették, azaz, hogy talán mégsem mindannyian, mert azok, akikhez szóltam benne, bizonyára nem nagyon lelkesedtek.

Jelentem a választmánynak, hogy egyesületünk egyik csoportja, ugyanaz, amelyik egyszer anyagilag már teljesen a tönk szélére juttatott bennünket, íveket köröztetett az ellenzékieskedés felé hajló kartársak között, hogy en-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

gem különleges problémák felvetésével rendkivüli közgyülés összehivására birjon, ahol az ellenzéki csoport a mai vezetőséget megbuktatván, ügyeink intézését újból a kezeibe ragadja. A legbizalmasabb értesüléseim szerint a rendkivüli közgyülés célja az lett volna, hogy kibuktatva a vezetőséget, újra egy olyan vezetőséget ültessen az egyesület nyakára, amely kölcsönzéseivel és handabandázásával újra a tönk szélére juttatná egyesületünket. Én már kétszer mentettem meg az egyesületet, először a Nádaskay idejében, másodszor pedig akkor, amikor Tömösvárynak a körmére koppintottam. Én nem törődöm, hogy jóbarát-e, vagy nem az illető, de ha azt veszem észre, hogy az egyesületünk ellen vét, annak előttem pardon nincs. A mi erkölcsi és anyagi tőkénk közcélokat kell, hogy szolgáljanak, nem pedig egyéni érdekeket.

Én most is résen vagyok és remélem, hogy nem elhamarkodott kijelentés volt részemről az, hogy nemcsak én, hanem mindannyian résen vagyunk.

Felszólitom a választmányi tagokat, akik alapszabályaink értelmében legfőbb őrei az egyesület anyagi ügyeinek, hogy velem együtt legyen hivatása magaslatán és kövessen el mindent, hogy annak idején, amikor a komoly támadás valóban megindul, mindnyájan a helyünkön legyünk. A magam részéről készen állok a legkeményebb küzdelmekre is, hogy egyesületünk érdekeit mindenkivel, még az ellenzékieskedő kartársakkal szemben is megvédjem. Ha valaki azzal vádolna, hogy egyesületünkkel szemben viseltetett túlságos szeretetemnél fogva rémlátó vagyok úgy, hogy a legkisebb megmozdulás esetén is pesszimista gyakankvások szállnának meg, úgy azt is mondhatnák, hogy a tisztségemet féltem, annak azt mondom, hogy téved. Biztosan merem állitani, hogyha a mozgolódóknak olyan céljaik volnának, amelyek mindnyájunkra nézve hasznosak, első dolguk lett volna, hogy engem értesitsenek. Itt állok és kijelentem, hogy minden olyan eszmét magamévá teszek, bárhonnét származik is az, ami érdekeinket előre viszi. Ezt tudjátok rólam, tehát biztosak lehettek afelől, hogy ha valaki nélkülem, a tudtom nélkül, a hátam mögött kezd valami ilyen akciót, annak a szándékai ferdék, homályosak és gyanúsak.

Mégegyszer kérem a választmányi tagokat és a választmányi tagokon keresztül az egész egyesületet, hogy legyen készen és minden olyan támadást és akciót, amelyet a közöttünk most uralkodó megértés, a béke, a rend ellen kezdeményeznek, már csirájában fojtson el.

Bevallom őszintén, hogy a kivülről jövő támadásnak örülök. Örülök pedig azért, mert alkalmat ad arra, hogy

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

kartársainknak az összetartás és az összefogás szükségességét bebizonyithassam.

A bizonyitás olyan egyszerü, magától értetődő, gyermekes, hogy helyemben egy iskolás gyermek is könnyüszerrel meggyőzhetne benneteket. Mindenki tudja, hogy az egymásrautalt emberek áldozatkészsége nemcsak a közösséget virágoztatja fel, hanem a közösség révén az egyént, azt, aki az áldozatot hozza, őt is erősiti. Ez már régi tapasztalat. Ez a tapasztalat tette lehetővé, hogy csonka hazánkban is az egymásrautalt embercsoportok, egyesületek száma sok ezerre rúg. Ez a felismerés hozta létre az egyesületeket egymás után és higyjétek el, hogy ha az egyesületi élet révén nem jutnának különben elérhetetlen előnyökhöz, nem volna sok ezer egyesület és nem volna azoknak sok-sok tagja.

Azt hiszem, mindnyájan ismeritek a klasszikus példázatot, amelyben a haldokló atya egy csomó vesszőt hozat fiaival maga elé. A vesszőket egyenként könnyüszerrel eltöri, de a vesszőnyalábot a legerősebb, a leghatalmasabb ember sem tudja eltörni.

Ez a megismerés ad nekem erőt arra, hogy az életekre állva küzdjek és mindnyájatokat biztassalak. Biztatlak és kérlek benneteket, hogy vegyetek példát rólam, meritsetek erőt énbelőlem és legyetek buzgó és ernyedetlen tagjai szeretett egyesületünknek!

Ugy legyen!

Az ügyvezető elnök beszámolóját a legnagyobb figyelemmel hallgatta végig a választmány. Gyakran megszakitották és többen nem birták eléggé elitélni a miskolciak ellenzékieskedő mozgalmát, amelynek rejtett céljai csak látszólag rejtettek.

Endrődi Sándor: Amikor a vezetőség rendes kerékvágásba hozta az egyesület szekerét, lelkiismeretlenség még tárgyalni is arról, hogy más vezetőség vigye előre azt, mert hiszen kézenfekvő, hogy csak az első zökkenőig tudná azt kormányozni.

Ezután Bezeréti emelkedett szólásra. Beszéde elején azzal kezdte, hogy nagyon háládatlan szerepre vállalkozott, amikor a miskolciak képviseletében elfogadta a megbizatását, hogy a választmányi ülésen beadványt terjesszen elő.

Külön is kiemeli, hogy a szóbelileg előterjesztendő inditványban foglaltak nem személyi támadások, hanem azok az erdészeti segédszemélyzet évtizedeken keresztül bajlódó ügyeinek orvoslását vannak hivatva keresztülvinni.

Ezután Bezeréti Lajos az ügyvezető elnöknek »Az Erdő« novemberi számában megjelent »Aknamunka« cimü cikkére tér át s felemliti, hogy a miskolci segédsze-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

mélyzet megdöbbenéssel olvasta azt, mert hiszen semmi törvényellenes mozgalom nem indult és senkit személyesen támadni nem akartak.

Előadja, hogy a miskolci környékbeli erdészeti segédszemélyzet október folyamán Diósgyőrben összegyülekezett és ezen gyülés folyományaként elhatározták, hogy körlevelet bocsátanak szét, amelyben kérik, hogy rendkivüli közgyülés legyen összehíva.

Bezeréti Lajost felszólalásában itt többen megszakitják, szemére vetve a miskolciaknak azt, hogy ezt a körlevelet az ország egész területén élő kartársak megkapták, egyedül a vezetőség volt az, akit nem tartottak érdemesnek arra, hogy hozzá is eljuttassák. Felemliti, hogy a korrekt eljárás az lett volna, ha a miskolciak minden előzetes körlevelezés nélkül kivánságaikat a választmányi ülés elé hozzák.

Bezeréti azzal menti magát, hogy erre nem volt idejük, mert ők egyáltalán nem is tudták, hogy novemberben választmányi ülés lesz.

Többen közbeszólnak és megjegyzik, hogy mindenkinek tudomása volt arról, mert attól eltekintve, hogy a választmányi ülés mindig novemberben szokott lenni, »Az Erdő« októberi száma erről előzetes jelentést adott. De egyébként is a körlevél már szeptemberben napvilágot látott, igy az az állitás, hogy a körlevélnek a vezetőséggel való közlése az idő rövidsége miatt nem volt lehetséges, nem fedi a valóságot.

Bezeréti felemliti, hogy a lap szerkesztése körül is kifogásai vannak, amennyiben úgy találják, hogy »Az Erdő« az egyesület tulajdonképeni életéből vajmi keveset hoz.

Többen felszólalnak és arról biztositják a vezetőséget, hogy a lap szellemi részével különösképen meg vannak elégedve.

Répássy Ferenc megjegyzi, hogy olvasta a miskolciak körlevelét és alá is irta azt. Ő a miskolciak megmozdulását és a mai vezetőség munkáját úgy próbálja magyarázni, hogy összehasonlitást tesz Kossuth és Széchenyi politikája között. Mindkettőt rajongó hazaszeretet jellemzi. Az egyik máról-holnapra akart hatalmas reformokat keresztül vinni, a másik lépésről-lépésre valósitotta meg terveit.

Bezeréti elmondja, hogy a miskolciak megmozdulását tulajdonképen az váltotta ki, hogy úgy gondolják, az egyesület vezetősége erélytelenül kéri a segédszemélyzet ügyesbajos dolgainak orvoslását.

Az ügyvezető elnök biztositja Bezerétit s rajta keresztül a miskolciakat, hogy a mai vezetőség a felsőbbséggel való tárgyalások során mindi gazt a hangot ütötte meg, amely szükséges volt ahhoz, hogy már a kérelmünk elő-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

terjesztésénél is jó benyomást hagyjunk magunk után. Arra még nem volt példa, hogy valaki művelt emberhez nem illő hangon beszélt volna akkor, amikor kéréssel állt elő.

Havasi János összehasonlítást tesz az erdészeti segédszemélyzet és a LÁEV személyzetnél a motorvezetők között. Elmondja, hogy könnyen megérthető a segédszemélyzet elkeseredése, amikor eszükbe jut, hogy sehol akkora mellőzés nem észlelhető, mint épen az erdészetnél. Összehasoniltásul felhozza a mozdonyvezetőket, akiknek szakképzettsége jóval alatta marad az erdészeti segédszemélyzeténél. Kéri a vezetőséget, vizsgálja ki, hogy 10 év óta vajúdó ügyeink hol akadnak meg. A biztatásból már eleget kaptunk, szeretnénk valami eredményt is látni végre.

Bezeréti ezután a miskolci erdészeti segédszemélyzet kívánságát adja elő, és pedig:

1. Az egyesület székhelye Esztergomból Miskolcra helyeztessék át. Azzal indokolja ezt, hogy az egyesület Miskolcon látott napvilágot, ahol az erdészeti segédszemélyzet olyan számmal van képviselve, ahogy sehol máshol az országban.

Ezt az indítványt többen aggodalommal fogadják.

2. A diósgyőri értekezlet azt kívánja, hogy az ügyvezető elnök személye egy független emberrel töltessék be. Miskolciak közül két ilyen ember is akad.

Többen helytelenitik Bezerétinek ilyen irányu előterjesztését. Nem elégséges ugyanis ahhoz, hogy egy egyesületet helyesen kormányozzon valaki, az, hogy a vezér független, legfontosabb tulajdonságának annak kell lenni, hogy a különböző helyzetekben magát mindig feltalálja, legfőképen pedig, hogy a szándékai tiszták és egyenesek legyenek. Legfontosabb kérdés ebben a bizalom kérdése. Az egész választmány, mint egy ember, kiáltja: megbízunk a mostani vezetőségben, a miskolciakról szomorú tapasztalataink vannak!

Ezután folytatta Bezeréti előterjesztését és fölemlitette, hogy a diósgyőri értekezleten kandidált tisztikarnak első lépése lenne az alerdész szakiskolába való felvételhez előképzettségként négy középiskola kikötésének szorgalmazása.

Ügyvezető elnök itt megjegyzi, hogy ez a májusban beadott memorandumunkban már megtörtént és arra a választ már meg is kaptuk, amit a titkári jelentés ismertet.

Végül Bezeréti helyteleniti az ügyvezető elnöknek a debreceni vándorgyülésen elhangzott azt a kijelentését, hogy az egyesületben akár radikális módon is fellép a renitenskedőkkel szemben.

Ügyvezető elnök kijelenti, hogy beszédének valamelyik

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

részét félreérthették, mert az idézett kijelentést ő nem tette meg.

Ezek után Jármy István dr., az egyesület ügyésze emelkedett szólásra. »Engedjék meg nekem — mondotta — hogy a miskolciak különös fellépéséhez én is hozzászóljak. 18 évig voltam országgyülési képviselő s Darányi földmívelésügyi miniszter úr idejében iparkodtam Önöknek olyan sorsot kivívni, mint amilyet megérdemelnek. Ez az elkeseredés, amit a miskolci erdészek képviseletében itt megjelent Bezeréti úr szavaiból kiérezehtő, inkább az áldatlan gazdasági helyzetből ered, mely a társadalom minden rétegében érezteti hatását. Bár az is igaz, hogy elkeseredésre is könnyen találhatunk okot akkor, amikor Önöket a gazdasági cselédek közé sorolják. Magam többször közbenjártam, hogy ezek az áldatlan állapotok megszünjenek, de a helyzet az, hogy ezen csak az új törvénynyel lehet segiteni. Épen ez okból sem helyeselhetem a miskolciak heveskedését, mert a bezárt ajtókat nem szabad baltákkal döngetni, kilincselni kell.

Számszerint a helyzet ez: a ma ivezetőség talált az egyesület pénztárában 163 pengőt, most 6000 pengőnk van.

Ezt az eredményt akként érték el, hogy az egyesület most nem ad ki semmiféle kölcsönt, ellentétben a régi vezetőséggel, akik a saját ügyüket elébe helyezték a köz érdekének és kölcsönöztek önmaguknak és kizárólag a miskolciaknak olyan kölcsönöket, amelyeket még most sem lehetett behajtani.

Én egy percig sem képviselném az egyesület ügyeit, ha nem látnám, hogy a dolgok a helyes medrükben folynak.

Ha a miskolciaknak az lenne e céljuk, hogy az egyesület vezetését magukhoz ragadván a tartozásokat a közgyüléssel töröltessék, ugy ez a legnagyobb méltánytalanság lenne mindazokkal szemben, akik kölcsönt nem vettek fel.

Havasi János itt közbeszólt, hogy a vezetőség miért engedte felszaporodni a tartozásokat és miért nem lépett fel annak idején erélyesebben Tömösváry.

Az ügyész úgy reflektált, hogy Tömösváry hasonló ügyei miatt is a klikkhez tartozott és valószinüleg örült, hogy a saját ügyeiben sem vonták felelősségre.

Ügyvezető elnök ezután feltette a kérdést, akar-e még valaki a tárgyhoz hozzászólni, mire Honti Pál választmányi tag megkérdezte, hogy a miskolciak miért nem jöttek ide a választmányi ülés elé a panaszukkal, miért kellett nekik bizalmas körleveleket közrebocsátani.

Bezerétinek az ülés folyamán a legsúlyosabb vádja a vezetőség ellen az, hogy az egyesület fennállása óta nem-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

csak a mostani, hanem egyik vezetőség sem dolgozott a tagok érdekében. Legutóbb is beadták a sokat emlegetett memorandumot, de senki sem járt utána, hogy ennek eredménye legyen.

Ügyvezető elnök állott fel most és igy szólt: »Annyiban igazat adok a miskolciaknak, hogy a régebbi vezetőségek nem sokat törődtek az ügyekkel, én azonban az egyesüelt gondos és lelkiismeretes adminisztrálása mellett aránytalanul rövid idő alatt kivívtam többek között a következőket: Az én közbenjárásomra rendezték az állami alkalmazásban állók egyenruhájának kérdését. Ezt annakidején mindannyian örömmel fogadtátok.

Emlékezzetek vissza a cim használatáért folyó harcunkra, amelynek eredményeképen a régi kétéves erdőőri és vadőri iskolát végzettek is megkapták az alerdészi címet és az egyéves erdőőri iskolásoknak is mód adódott, hogy alerdészek lehessenek. Mi vivtuk ki azt is, hogy a szakiskolákba elsősorban a szakmabeliek gyermekeit vegyék fel. Nem akarok most mindent részletesen felsorolni, utalok a titkár beszámolójára, amelyből mindenki látni fogja, hogy a memorandum ügyét sem hagytuk feledésbe merülni.«

Az ügyvezető elnök Bezeréti azon felszólitására, hogy vonja vissza az »Aknamunka« cimü cikkében foglaltakat, némi tünődés után meg is tette abban a reményben, hogy ezzel a megértő gesztussal a szenvedélyeket lecsillapithatja.

Vitéz Szekeres Károly sajnálkozni látszott a cikkben foglaltak visszavonása miatt és szenvedélyes hangon bizonyitgatta, hogy valóban aknamunka folyik és hogy az egyesület csendesen, de békésen uszkáló hajóját meg akarják fúrni. Ő maga is olvasta a körlevelet Tatán, amelyen legfelül »Bizalmas!« jelzés volt feltünően pirossal aláhúzva. A szövegben a körlevél szerkesztői bizalmasan felszólitják a cimzetteket a diszkrécióra, nehogy a közgyülésre a magánalkalmazásban állók akkora tömegben vonuljanak fel, hogy a körlevél szerkesztőit és bizalmas hiveit leszavazzák. Ismeri azokat is, akik az elnöki tisztségekre aspirálnak.

Itt egyik kartársunk közbekiáltott, hogy hozzák nyilvánosságra a körlevelet az egyesület hivatalos lapjában, »Az Erdő«-ben.

Vitéz Szekeres Károly: Nem ajánlom, mert a magánalkalmazásban állók, ha a körlevél tartalmát megismerik, fegyverrel jelennek meg a közgyűlésen.

A továbbiakban vitéz Szekeres Károly a körlevélnek azon kitételével száll szembe, amelyben szerkesztői bizalmasan azt állitják magukról, hogy ők tartják fenn az

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

egyesületet. Vitéz Szekeres Károly kijelenti, hogy épen ők azok, akik az egyesület vagyonát elsinkófálták s a magánalkalmazásban állók azok, akik nagyobbrészt áldozatkészségükkel az anyagi ügyeket rendbehozták. Erkölcsi kötelességének érezte azonban annak a kiemelését, hogy a miskolciak között többen vannak olyanok, akik részünkről minden tiszteletet megérdemelnek és akik távoltartják magukat a körlevél szerkesztőitől.

Végezetül azt üzeni az ellenzékieskedőknek, hogy a hangoztatott befolyásukat és összeköttetéseiket hozzák ide és juttassák érvényre, az egyesület javára, mert ezáltal mindnyájunk elismerését kivívhatják. Akármelyik kartársunknak módjában van a választmányi- vagy közgyűlésen az egyesület érdekeiért síkra szállni, a befolyását latba vetni és kihasználni, ez erkölcsi kötelessége is, meg is teheti, nem kell azért az elnöki székre pályázni.

Vitéz Szekeres felszólalását szokatlan ünneplés követte. Beszédét annyira megtapsolták, hogy ekkora tapsra a választmányi ülések során nem tudunk visszaemlékezni.

Ezután többek felszólalása következett, és pedig: Kovács Antal, Honti Pál, Répássy Ferenc, akik ragaszkodnak ahhoz is, hogy az egyesület továbbra is Esztergomban maradjon, amit a választmány egyhangulag magáévá tett.

Következett a titkár beszámolója, amely a legkézzelfoghatóbb cáfolata volt annak a kifogásnak, hogy a vezetőség nem munkálkodik eléggé a közügyekért. A titkár mindvégig a legfeszültebb érdeklődés közepette terjesztette elő mondanivalóit:

Mélyen tisztelt Választmány! Beszámolóm előtt tisztelettel bejelentem, hogy a választmányi ülésről távolmaradásukat Szy Ferenc, Bölcs István, Kiss Géza, Strobl József, Forgách Mihály választmányi tagok mentették ki. A jegyzőkönyv hitelesítésére vitéz Szekeres Károly és Rausch Gyula kartársakat kérjük fel azért, mert ők laknak az egyesület székhelyéehz legközelebb és a hitelesítés leggyorsabban igy lehetséges.

Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy néhány igen örvendetes eseményről számolhatok be. Be kell legelsősorban jelentenem azt, hogy az egyesület élete szinesebb, eseményekben gazdagabb, mint a multban volt és minden jel arra mutat, hogy egyesületünk nemsokára eléri, hogy a többi virágzó egyesületek példájára élénk és eredményekben gazdagabb működést fejthet ki. Ezt az élénkséget mutatja, hogy legutóbbi közgyülésünk óta 771 ügydarabot intéztünk el. Az ügydarabok mellett 1122 levelet küldtünk szét. Ezek a tekintélyes számok, mint a hőmérő, mutatják, hogy lassanként az ügyek egészségesebb mederbe terelődnek.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Jeelntem a t. Választmánynak, hogy hivatalos lapunkat, »Az Erdő«-t az alább előterjesztett szempontok miatt kénytelenek voltunk a budapesti nyomdában előállittatni. Ezt azért találtuk célszerünek ,mert a fővárosi nyomda technikailag fejlettebb, munkája nívósabb, a lap előállitási ára pedig a legutóbbi időkig is 20 pengővel kevesebb volt. A fontos anyagi körülmények és előnyökön kivül még az is számot tett előttünk, hogy a fővárosi nyomda a kéziratok leadása után 3—4 nappal szállitja a lapot, míg az esztergomi nyomda az utolsó kézirat leadásától számitott legalább fél hónap mulva. A vidéki nyomda lassú munkája lehetetlenné tette azt, hogy a lapban a legutolsó fél hónap eseményeiről számot adjunk. Nézetem szerint a XX. században a rádió korában, nem szabad megtörténnie annak, hogy valamely lap már a megjelenése pillanatában félhónapos legyen.

Azt reméljük, hogy a választmány ezeket a szempontokat mérlegelve, eljárásunkat jóváhagyja.

(Jóváhagyta a választmány.)

Sajnálattal vagyok kénytelen bejelenteni azt, hogy a fővárosi nyomdával való megállapodásunkat revizió alá kell venni. Ugyanis a lap nívójának emelése érdekében újabban képeket is megjelentettünk a lapban, ami a vidéki nyomdának a költségvetés szerinti összegnek cca 25%-ába kerül. A komplikált viszony, ami egy lap szerkesztősége között fennáll, lehetetlenné teszi azt, hogy pontosan részletezzem, miért van igaza a nyomdának abból a szempontból, hogy a számlájukat 15 pengővel felemelték. Utalok arra, hogy a klisékkel, illetőleg képekkel is diszitett ujság előállitási ára a vidéki nyomdában 15 pengő helyett 50 pengős áremelkedést jelentene számonként. Ezért tisztelettel kérem a választmányt, hogy a nyomdának 15 pengős számonkénti áremelését vegye tudomásul, mert ezzel az összeggel is végeredményben sokkal olcsóbb a lap, mint a régi nyomdánál, ugyanakkor a nyomda az expediálás körül felmerülő munkák tekintélyes részét is magára vállalja.

(A választmány tudomásul veszi az áremelést és a lapnak a fővárosi nyomdánál való nyomását engedélyezi.)

Tisztelettel jelentem a választmánynak, hogy az alapszabályaink 17. §. e) pontja értelmében a választmányi gyülés kötelessége az, hogy gondoskodjék az egyesület hivatalos helyiségeiről. Valószinüleg tudják Önök, hogy az egyesület hivatalos helyiségei már attól az időtől fogva az én magánlakásomban vannak, amikor még az egyesület tisztikarának nem is voltam tagja. Sohasem merült fel a probléma, hogy ezért nekem az egyesület lakbért fizessen. Én a jövőben is szivesen bocsátom dijtalanul ren-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

delkezésre a lakásomat az egyesület hivatalos helyiségei céljára, annál is inkább, mert a körülményeimnél fogva ez semmi különleges megerőltetésembe nem kerül, mégis kénytelen vagyok jelenteni azt, hogy a téli hónapokban, jelesül október hó 1-től május hó 1-ig az egyesület részére díjtalanul átengedett helyiségeket — mivel nemcsak világítanom, hanem fűtenem is kell olyan időkben is, amikor egyébként talán otthon sem tartózkodnék — méltányosnak találom, hogy a választmány, amely az egyesületünk anyagi életének legfőbb irányítója, október hó 1-től május hó 1-ig tartó időre fűtés és világítási átalány címén havonként 10 pengőt szavazzon meg. Ezt az összeget nem kérném akkor, ha ezen összeg részemre valóságos és külön kiadást nem jelentene.

(Megszavazza a választmány.)

Bizonyára nem ismeretlen a t. Választmány előtt, hogy ezidén ünnepeljük egyesületi életünk tizedik évfordulóját. Szándékunk, hogy hivatalos lapunk decemberi, illetőleg karácsonyi száma egyúttal ünnepi szám is legyen és ez ünnepi alkalomra való tekintettel ünnepi köntösben is óhajtjuk azt megjelentetni. Erre vonatkozólag a legutóbbi közgyűlés részünkre már szabad kezet is engedélyezett. Forma szerint kötelességemnek tartom, hogy erre a választmány jóváhagyását is kikérjem.

(Jóváhagyja a választmány.)

Áttérek azoknak az ügyeknek az ismertetésére, amelyeket kartársaink anyagi helyzetének fellenditésére kezdeményeztünk. Örömmel jelentem, hogy a magánalkalmazásban álló kartársaink helyzete a következő igen rövid időalatt rendeződni fog. Olyan forrásból, amelyet a diszkréció miatt egyelőre nincs jogunkban megnevezni, biztos tudomásunk van arról, hogy a magánalkalmazásban állók anyagi helyzetét az államhatalom rövid időn belül rendezni fogja. Erről egyelőre csak annyit mondhatunk, hogy a legilletékesebb személy úgy nyilatkozott, hogy »hamarosan vége lesz annak az időnek, amikor kocsisbérért voltak kénytelenek az erdőbirtokost szolgálni«. Ez olyan nagy horderejű kijelentés, amely mindnyájunkat a legszebb reményekre jogosit.

(Lelkes éljenzéssel fogadják a titkár ezen beszámolóját.)

A t. Választmánynak bizonyára tudomása van arról is, hogy a legutóbbi közgyülés az állásnélküli kartársaink elhelyezése érdekében megindított propaganda céljaira 50 pengőt szavazott meg. Kérem a t. Választmányt, hogy az ügyvezető elnök utalványozási jogát erre az 50 pengőre erősitse meg, mert éppen most van folyamatban az az akció, ahol esetleg erre az 50 pengőre szükség lesz.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

(Utalványozásra felhatalmazza a választmány az ügyvezető elnököt.)

Kartársaim bizonyára olvasták a lapokban az erre vonatkozó cikkeimet. Egyelőre 15 fővárosi lap ismerte el az érdekeinket és nemcsak a közölt felhivást hozták le a lapokban, hanem több helyütt igéretet kaptunk arra, hogy a segédszemélyzet érdekeit érintő ügyekben a jövőben az eddiginél fokozottabb mértékben fognak mellénk állni. Valószinüleg mindnyájan tisztában vannak Önök azzal, hogy mennyire fontos eredmény ez, kevés egyesület vagy közület dicsekedhetik azzal, hogy a fővárosi magyar sajtó rokonszenvét osztatlanul birja. Azt is reméljük, hogy nemsokára ugyanezeket elmondhatjuk a rádióról is. Ezzel kapcsolatban emlitem meg, hogy a közgyűlés óta sikerült elhelyezni 7 kartársunkat.

(A választmány örömmel veszi tudomásul s kéri a vezetőséget, hogy ilyen propaganda céljára ne takarékoskodjon a zsugoriskodásig.)

Közlöm a t. Választmánnyal, hogy a mai napig 23 aláirt belépési nyilatkozat érkezett be hozzánk. Uj tagoknak jelentkeztek névszerint a következők: Ugrai László Pusztataksony, Kollman Jenő Dömös, Sárvári János Drégelypalánk, Banitz Gyula Keszthely, Gyenis János Hetvehely, ifj. Hernesz Sándor Somogyvár, Molnár Sándor Böhönye, Rába János Tarany, Schidhofefr József Gerencsérpuszta, Eördög Gyula Buják, Prácser Lajos Nemescső, Jánszki Lajos Pilisszentlélek, Garai Lajos Somogyaszaló, Breczkó Dezső Hajdúhadház, Kütsán Sándor Terézhalom, Ambrus István Debrecen, Bihary Dezső Debrecen, Somogyi József Debrecen, Szegedi Mihály Budapest, Gavra Alajos Szekszárd, Bekes Dezső Budapest, Borosnyai Sebestyén Felsőhámor, Kiss Bertalan Lengyend-puszta.

Kérem a választmányt, hogy a felsorolt kartársaknak az egyesület tagjai sorába való felvételét jóváhagyólag vegye tudomásul.

(Megtörtént.)

Most olyasmiről szeretnék a t. Választmánynak beszélni, amelyről már sokat gondolkoztam és amelyről szó még közöttünk tudtommal nem volt. Tudják mindnyájan, hogy az egyesület vagyona pusztán a befizetett tagdijakból áll. Ha módunkban volna megvizsgálni más egyesületek belső ügyeit, bizonyára azt látnánk, hogy vagyonuk tekintélyes része szintén a befizetett tagdijakból képződik, de igen számottevő összegeket szereznek más úton is. Példának felhozom a legutóbbi esztergomi ünnepi héttel kapcsolatban rendezett mezőgazdasági kiállitást, amely állitólag 15.000 pengőt jövedelmezett. Vannak egyesületek, akik bálokat, majálisokat rendeznek és ezek jövedelme is gya-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

rapitja a vagoynukat. Nem mondom azt, hogy ezeket utánozzuk le, de ha keresnénk, bizonyára találnánk módokat és eszközöket, amelyekkel a jövedelmünket szaporithatnánk. Nem kételkedem abban, hogy az évenként esetleg megrendezendő erdészbál országszerte feltünő esemény lenne és bizonyára jövedelmezne is valamit. Hiszem azt, hogy valamely ünnepélyes eseménnyel kapcsolatban eredményes kiállitást is rendezhetnénk. A felsorolt példák talán nem túlságosan jók, de ha ilyesmiről vitatkozunk, esetleg kisülhetnénk valami okosat, mert merem állitani, hogy Magyarország néhány ezer egyesülete közül mi vagyunk az egyedüliek, akik pusztán a befizetett tagdijakra támaszkodunk.

Javasolom, hogy a választmány rendezzen vitákat abból a célból, hogy valami módot találjunk arra, hogy a szolgálatuk közben balesetnek, vagy bűnténynek áldozatul esett kartársaink családtagjait biztositsuk. Mindnyájan tudjuk, hogy ezek a szerencsétlen családok alig részesülnek valami tmágoatásban, sorsuk a legteljesebb bizonytalanság. Ha arra gondolok, hogy manapság az ujság olvasóközönségét is biztositja baleset ellen, egy nagyobb lap, mennyivel méltányosabb és szebb lenne, hogy mi, akik végül is sokkal közelebb állunk kartársainkhoz, mint egy lap szerkesztősége az olvasóközönségéhez, még célszerűbben gondoskodnánk tagjainkról. Naponként életveszélynek kitett kartársunk mennyivel könnyebb szivvel indulna szolgálatráa, ha biztos lenne afelől, ha merényletnek esik áldozatul, családjáról gondoskodás történik. Tudom azt, hogy sem a kartársak, sem az egyesület nem bir el semmi ujabb megterhelést egyelőre, de hiszem, hogy ha valamely nagyobb biztositó társulathoz fordulnánk, az ilyen társaságokban rendkivül kifejlett üzleti szellem képes lenne olyan formát találni, hogy minden különösebb anyagi megterhelés nélkül mindannyian köthetnénk biztositást. Ugyanis a tömegbiztositások terén ma már lehetséges hihetetlen és hozzá nem értő embereknek érthetetlenül kedvező feltételeket szabni. Szeretném, ha Önök ezt a problémát itt megvitatnák és ha úgy találják, adjanak valakinek felhatalmazást, hogy valamely biztositó társaságot ebben az ügyben megkérdezzen.

(Utasitja a választmány a titkárt, hogy ez ügyben lépjen érintkezésbe az illetékes körökkel s részletes jelentését terjessze a közgyülés elé.)

Egy ilyen természetü biztositás nagyon jó kiegészitő része lenne az egyesület temetkezési alapjának, amellyel tulajdonképen kartársaink még a mai napig sincsenek tisztában. Nem tudják azt, hogy a temetkezési alap tulajdonképen nem is külön alap, mert hiszen ezzel kapcsolat-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ban külön anyagi megterhelésük nincs a tagoknak. Pusztán a ténnyel, hogy valaki tag, részese a temetkezési segélyalapnak is, minden külön fizetési kötelezettség nélkül és halálesetek idején a segélyeket az egyesület vagyonából, nem pedig valami külön alapból fizetjük ki. A biztosítási ügy rendezését azért is tanácsosnak tartom, mert ezáltal a tagok látnák azt, hogy a vezetőik napról-napra újabb kedvezményeket és előnyöket harcolnak ki a részükre.

A magam részéről nem fogok nyugodni addig, amig a kedvezményeknek olyan sokaságát nem nyujthatjuk, hogy egyesületünk tagjai sorába való tartozás nem lesz többé kötelesség a kartársak részéről, hanem anyagi érdek. A helyzet tulajdonképen az, hogy most is anyagi érdek, de ezt kartársaink igen nagy része nem tudja még belátni.

Az egyesület postájában majdnem minden nap találok érdeklődő leveleket, de személyes érintkezés közben kartársaink élőszóval is számtalanszor érdeklődtek, hogy az új erdőtörvény és annak végrehajtási utasitására a magyar királyi földmivelésügyi miniszter úrhoz benyujtott memorandumunk sorsa mi lett. A sok türelmetlen érdeklődésre bejelenthetem, hogy memorandumunkra többszöri sürgető személyes közbenjárásunkra az elintézést elnyertük. Hogy az elintézés módja milyen, arról a következőkben lesz szerencsém beszámolni. Legelőször arról kell beszélnem, hogy memorandumunkat a legkomolyabb tanulmány tárgyává tették illetékes helyen. Minden paragrafust, minden törvénycikket és pontot előkerestek, minden érvünket mérlegelték úgy, hogy legelső kötelességemnek tartom azt, hogy a választmány előtt a lelkiismeretes elintézésért hálás köszönetemet fejezzem ki. Meggyőződésem, az is, hogy ilyen alapos elintézési mód nem is lett volna lehetséges rövidebb idő alatt, mint ahogy kérésünket elintézték, igy hát a türelmetlenkedés teljesen indokolatlan volt. Az elintézés módja arra is reményt nyujt nekünk, hogy ügyeinket nemcsak most, hanem a jövőben is sok jóakarattal fogják kezelni, mert hiszen a multban beadványainkra választ csak nagyon ritkán, legtöbbször egyáltalán nem kaptunk.

Nem mondhatom azt, hogy minden kérésünket teljesiteték, de az elintézés módjában, amint azt mindjárt látni fogják, a legnagyobb jóakaratot és megértést olvashatjuk ki, mert csak azokat a kéréseinket utasitották vissza, amelyeket csakis új törvény megalkotásával elégithetnének ki. Ez az eset áll fenn a legelső kérésünkre is. T. i. kértük, azt, hogy az 500 holdnál kisebb erdőbirtokosokat is kötelezze a törvény, hogy birtokaikat ne maguk kezelhessék, hanem szakképzett erdészt legyenek kénytelenek alkalmazni. Ennek a kérésünknek nem tehetnek eleget, azért,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

mert a már kihirdetett törvényben számszerüleg megállapitott birtokhatárt csakis új törvény megalkotásával lehetne megváltoztatni.

Sérelmesnek találtuk a végrehajtási utasitás 107. §-át, amely meggátolná azt, hogy a vármegye alkalmazásában állók hasonló állásban magasabb jövedelmet érjenek el, mint az állami alkalmazottak. Alapos megfontolás után illetékes helyen ezt a kérelmünket méltányosnak találták, annyira, hogy kérésünkre az eredeti szöveget módositották s az új szöveg szerint a rendelkezés pusztán csak a kezdő fizetésre fog érvényben maradni.

A 108. §., amely a vármegyei közös segédszolgálati szervezet alerdészeinek nyugdijszabályzatát rendezi, az egész erdőtörvény legfontosabb pontja. Illetékes helyen azt a kijelentést tették, hogy az új erdőtörvényt csakis azzal a feltétellel alkothatták meg, hogy az új törvény az államháztartásra semmiféle újabb megterhelést nem fog róni. A törvényalkotók kezei kötve voltak. Az újonnan rendezett nyugdijalapokra szükséges összegeket más módon, mint ahogy a rendelkezés intézkedik, meg nem szervezhették és ez majdnem kerékkötője lett az új erdőtörvénynek. Épen ezért az illetékesek a végrehajtási utasitás tervezetében lefektetett ezt a megoldást nagyon szerencsésnek tartják, mert ha ezt a megoldást meg nem találják, ez az egy probléma oka lehetett volna annak, hogy a már idejét mult régi erdőtörvény szabályozza ügyeinket esetleg még néhány évtizedig, amely törvény a járási segédszemélyzet nyugdijjogosultságát el sem ismerte. Ezt az érvet el kell fogadnunk és be kell látnunk, hogy az új törvény által biztositott kevés nyugdij is több, mint a régi semmi.

Kértük, hogy a T. 309. §-ában biztositott kedvezményt, hogy t. i. az elegendő szakképzettség nélkül erdőtiszti állást már a T. megjelenése előtt is hosszabb idő óta betöltő erdészek állásukban minden feltétel nélkül visszamaradhassanak. T. i. a végrehajtási utasitás 578. §-a szerintünk ezt a kedvezményt megszoritja. Illetékesek véleménye szerint ez a megszoritás pusztán a segédszemélyzet érdekének védelmében történik és csakis az ellen irányul, akiket a birtokosok más téren szerzett érdemeik jutalmazásául közvetlenül a törvény kihirdetése előtt tettek képzettségüknek és tudásuknak nem megfelelő erdőtiszti állásba. Azok az erdőtisztek, akik a törvény megjelenése előtt hosszabb ideig állásukban voltak és erdőrendészeti hatóságokkal érintkeztek, aggodalom nélkül nézhetnek a megszoritásokra, mert a minisztériumban mindig ébren őrködnek afelett, hogy ezeknek az erdőtiszteknek szerzett jogait senki meg ne csorbithassa. El kell fogad-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

nunk az illetékeseknek azt az értelmezését, hogy az 578. §-t a mi érdekünkben hozták, mert közülünk senki sem nézheti jó szemmel azt, ha az erdőbirtokos a legjobb esetben is a kiöregedett kulcsárját erdőtisztnek tegye meg és minden szakértelem nélkül irányithasson valóban szakképzett embereket és kénye-kedve szerint leckéztesse akár rosszkaaratból is, vagy pláne irigységből olyanokat, akiknek a tudásával nem rendelkezik. Be kell látnunk, hogy ebből annyi surlódás és kellemetlenség támadhatna, az ilyen eset annyi elkeseredésnek lehetne okozója, hogy változatlanul el kell fogadnunk a saját érdekünkben a rendelkezések eredeti szövegét, mert a minisztériumban a leghatározottabban biztositottak bennünket arról, hogy a megszoritás miatt a régi használható embereket semmiféle sérelem nem fogja érni.

Kértük azt is, hogy a végrehajtási utasitásban szabályozzák az erdőbirtokos és az erdészeti segédszemélyzet közötti jogviszonyt. Erre a kérésünkre a válasz az, hogy a munkaadó és munkavállaló közötti jogviszonyt a hatásköri birósági elvi határozatban szabályozta és ebbe a jogviszonyba sem a régi, sem az új erdőtörvény nem avatkozott és nem is avatkozhatott be, mert ez nem az erdőtörvény feladata. Mivel az igen fontos kérdésben a minisztérium nem dönthet és csakis új törvény, hangsúlyozom, nem erdőtörvény, hanem egy új törvény szabályozhatja, pusztán iránt unk viseltetett rendkivüli jóakarat folytán tanácsolták azt, hogy ezt a részünkre hátrányos jogviszonyt úgy próbáljuk szabályoztatni, hogy a törvényhozó személyeket keressük fel és hathatós érvekkel győzzük meg őket arról, hogy az erdőbirtokosok és a segédszemélyzet közötti jogviszonyt szabályozzák. Ennek a kérdésnek az eldöntése csakis a képviselőházban, nem pedig a minisztériumban történhetik meg. Az egész eljárást nekünk megmagyarázták és megmondották azt, hogy egy ilyen természetű törvény létrehozása a mi kezdeményezésünkből nem is lehetetlen dolog, mert hiszen nemrégiben történt meg az, hogy a gazdatisztek és a birtokosok között a jogviszonyt ugyanilyen módon szabályozták. Abban az esetben, ha a képviselőházban a mi jogviszonyunk szabályozásáról szóló törvényjavaslat kerülne tárgyalásra és a képviselőház a minisztérium javaslatát kikérné, a leghatározottabb igéretet kaptuk arra nézve, hogy a megkeresésre a minisztérium a részünkre legkedvezőbb választ adja.

Legutoljára hagytam azt a részt, amelyben a legtöbbünket érdeklő tárgyról van szó. Ez a szakoktatásnak előképzettséghez való kötése. Majdnem minden tagtársunk kivánsága az, hogy az alerdész-szakiskolába való felvételt

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

négy középiskola elvégzéséhez kössék és hogy a szakiskolákban az ellátási dijat a nehéz viszonyokra való tekintettel szállitsák le, illetve ingyenes és félingyenes helyeket is alapitsanak. Ha a törvényt átolvassuk, láthatjuk, hogy ebben a két dologban a törvény egyáltalában nem is rendelkezett, mert ez nem is a törvény hatáskörébe tartozó ügy, az ebben való döntés a miniszter úrnak diszkrécionális joga. Épen ezért memorandumunkkal kapcsolatban efelől kedvezőn nem is intézkedhetnek. Kérésünk azonban mégsem reménytelen, mert ha a miniszter úrhoz fordulunk ebben az ügyben, ő a rendeleti jogánál fogva ezekben az ügyekben kedvezően is rendelkezhetik. Választ azonban mégis kaptunk. Azt mondották, hogy a felsőbbség felfogása az, hogy ha a szakiskolába való felvételt négy középiskolához kötik, megtörténhetik az, hogy négy középiskolát végzett idegenek kerülnek be az erdésztársadalomba és az erdész gyermekek, akiknek középiskolába való járatása legtöbb esetben szolgálati helyüknek az iskolától való távolsága miatt alig lehetséges, tehát az erdész gyermekek előtt lassan teljesen lehetetlenné lenne téve, hogy atyjuk foglalkozása mellett megmaradjanak. Épen ezért azt tanácsolták, hogy mielőtt kérésünket a nagym. miniszter úr elé juttatnánk, alaposan fontoljuk meg, mert könnyen lehetséges, hogy kérésünket elintézve kedvünkre, de mégis ellenünkre határoznák. Megadják amit kérünk és aztán fogjuk látni, hogy rosszat kértünk. Annyi bizonyos, hogy ha kérésünket beadjuk, nemcsak az erdőtisztek, hanem maga a főosztály is támogatni fog bennünket, mert a főosztályon is az a vélemény alakult ki, hogy az új alerdész-szakisokla tipus anyagához nem elegendő a hat elemi előképzettség, mégis óva intettek bennünket, hogy ebben a kérdésben elhamarkodva határozzunk és kérésünket csak akkor juttassuk el a Földmívelésügyi Miniszter úr elé, ha a közgyülésen a segédszemélyzetnek legalább 80%-a a négy középiskola mellett döntött.

(Száz százaléka fogja azt kérni. Utasitja a választmány a titkárt, hogy erre vonatkozólag a beadványt szerkessze meg.)

Javaslom, hogy a választmány memorandumunk lelkiismeretes és gondos elintézéséért juttassa el őszinte köszönetét Nagyszalánczy őméltóságához, aki az irántunk való jóindulatát a legnagyobb mértékben kifejezte.

(Megbizza a választmány a titkárt.)

A beszámolóm végén az a meggyőződésem, hogy az egyesületünk vezetősége sok és eredményes munkát végzett. Ezt nemcsak a választmányi ülésnek, hanem az összes kartársaknak is el kell ismerni.

Végezetül még egy inditványt teszek. Mindnyájunk-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

nak tudomása van arról, hogy folyó hó 1-én Milánóban az olasz nemzet vezére olyan kijelentéseket tett, amely az egész világon mélységes hatást keltett. Csonkaországunkban pedig kivétel nélkül minden embert fellelkesitett. Látjuk azt, hogy az egész nemzet megmozdult; hogy őt hálájáról és ragaszkodásáról biztositsa és hogy az országos megmozdulás Mussolini előtt minél imponálóbb legyen, és ezáltal őt esetleg méginkább barátunkká tegyük, küldjük el üdvözletünket mi is, mi a tulajdonképeni erdő nélküli nemzet erdészei, akik az ő szavaiból reményt meríthetünk arra, hogy valóban visszakaphatjuk erdeinket. Javaslom tehát, hogy országos elnökünk, Brandt Vilmos őméltósága útján a következő szövegű táviratot küldjük el:

»Benito Mussolini őméltóságának, Róma. A magyar nemzet erdeinek nagyobb részétől megfosztott műszaki segédszemélyzete a legnagyobb hálával és szeretettel gondol Excellenciádra a Milánóban elhangzott szavaiért.«

(Helyesnek találja a választmány és a kivitellel a titkárt bízza meg.)

A titkár beszámolója után Kis Tóth Tamás emelkedik szólásra és három inditványt tesz.

Kéri, hogy a választmány az olasz-abesszin háborúval kapcsolatban keressen utat ahhoz, hogy az olasz követség útján juttassa el elismerését az olasz erdészekhez, akik az abesszin háborúban félelmet nem ismerő magatartással harcoltak.

(Elfogadja a választmány ezen inditványt is és ezzel a titkárt bízza meg.)

Kéri Kis Tóth Tamás, hogy az egyesület megalapitóinak fényképét hozza a jubileumi szám.

Ezen inditványt nem találja teljesithetőnek a választmány, mert az egyesület megalapitóin kivül számosan voltak olyanok, akik hasonló elismerésre tarthatnának számot, annak ellenére, hogy a szigorúan vett alapitók között nem voltak ott.

Végül Kis Tóth Tamás kéri, hogy a kormányzóné Ő Főméltósága nyomorenyhitő akciójához tagonként 10 fillérrel járuljon hozzá az egyesület, amit a választmány helyesnek talál.

Ezután felhivja az ügyvezető elnök a főszámvevőt, hogy jelentését adja elő, amit az a következőkben tesz meg:

Igen tisztelt Választmány! Beszámolóm elején rögtön rátérek az egyesületünk anyagi helyzetének ismertetésére.

Ez évi várható bevételként 8500 pengő lett előirányozva. Az elmult 10 hónap alatt 7.239.38 pengő folyt be s igy előreláthatólag az előirányzott bevétel az év végéig be is fog folyni. Ez a tényállás azonban nem mondható valami rózsásnak, miután a várható bevételként ki-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

mutatott összeg tisztán az egy évi tagdijakra és a várható beiratási dijakra volt alapitva, igy az elmult 10 hónap alatt a peresitett tagdijként befolyt mintegy 2.600 pengő levonása után, az ez évre előirányzott összegből, csupán 4.640 pengő folyt be eddig, ami 55%-nak felel meg. Itt említem meg, hogy a nyár folyamán mintegy 280—300 tagtársunkat, akik több mint két évi tagdijjal vannak hátralékban, levelezőlapon szólitottam fel tagdijhátralékuknak ez év végéig leendő kifizetésére, de igen kevés eredménnyel.

A kiadások rovaton az elmult tiz hónapban 5.085.88 pengőt fizettünk ki, ami az engedélyezett hitelnek mintegy 70%-át teszi ki.

A kiadások »Postaköltségek« alrovaton — tekintettel a túlsok levelezésre, — az előirányzott 150 pengő kevésnek bizonyult, itt mintegy 35—40 pengő túlkiadásunk lesz, míg a lap előállitási és postaszállitási költségek az előirányzott összeget mintegy 300—400 pengővel fogják túlhaladni. Ezért tisztelettel kérem a t. Választmányt, hogy miután ezen többlet kiadások az összhitel keretén belül úgy is fedezetet találnak, ezt jóváhagyólag tudomásul venni sziveskedjék.

(Tudomásul veszi a választmány.)

A lap előállitási költségeinél mutatkozó nagyobb kiadás indokolására legyen szabad előadnom, hogy ez évben lapunk már eddig is az előző éveikét terjedelemben száz százalékkal felülmulta és ezután következik a 12-ik szám, mely egyúttal tizéves jubileumunkat fogja hirdetni bő terjedelemmel.

Ezek előadása után pénzkészletünk a következő:

1935. évről maradvány	3437.54 P
1936. év október végéig befolyt	7239.38 P
Összesen	10676.92 P
Kiadás 1936. október végéig	5085.88 P
Maradvány 1936. október 31-én	5591.04 P

Ezen kimutatott készpénz elhelyezve van:

A postatakarékpénzt-ban folyószámlán	2590.64 P
Postatakarék könyvecskén elhelyezve	3000.00 P
Főszámvevőnél mint ellátmány maradv.	00.40 P
Összesen	5591.04 P

Ezek után kérem az igen tisztelt Választmányt, hogy az előadottakat tudomásul venni sziveskedjék.

A pénztári jelentést tudomásul vette a vilasztmány és annak megtörténte után az ügyvezető elnök felkérte az egyesület ügyészét, hogy az egyesület jogügyi dolgait ismertesse, aminek ő a következőkben felel meg:

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Tisztelt Választmány! Engedtessék meg nekem, hogy jogászilag is megvilágitsam azt a tárgyat, amelyről ezen választmányi ülésen ilyen hévvel és mondhatni túlfűtött indulatokkal tárgyaltunk.

Mindenek előtt rá kell mutatnom arra, hogy az előttem elhangzott felszólalásokból azt a következtetést vonom le, miszerint különbség a cél elérése érdekében Önök között nincs és ma, amikor cca egy éve már annak, hogy az egyesület jogi vonatkozásu ügyeit megbizásuk folytán vezetni szerencsém van, megállapithatom, hogy nemcsak hogy haladunk a cél felé, hanem a közös cél, vagyis az egyesület alapszabályszerü fennállásának biztositását el is értük. Nem akarok hosszas lenni, tehát röviden visszatérek arra, hogy mikor a jelenlegi vezetőség az ügyek vitelével megbizott, megállapitottam, hogy az 1935. évi zárszámadásból kitetszőleg a pénztárnak készpénzmaradványa 163 pengő 13 fillér volt. Ezzel összehasonlitva az 1935. év végi készpénzmaradványt, 3437 pengő 54 fillért tüntet fel. Ma pedig, 1936. év végén a pénzügyi helyzetünk, hogy az egyesületnek ezen készpénzmaradványt sokszorosaan túlhaladó készpénz vagyona van, amely vagyon biztositja az egyesület fennállását, mert hiszen az alapszabályok 28. §-a határozottan kimondja, hogy az egyesület működését a belügyminiszter felfüggesztheti, ha a tagok vagyoni érdekeit veszélyeztetve látja.

A tagok vagyoni érdekének és igy az egyesület fennállásának a veszélyeztetése eminens volt, mikor hozzám fordult a jelenlegi vezetőség, mert hiszen az egyesületnek tagdijakban, kölcsönökben és lapelőfizetésekben olyan horribilis kintlévősége volt, amely, ha csak részben is befolyik, az egyesület további fennállása biztositható és ezáltal a szanálás sikerülhet.

Nagy munkára vállalkoztam, mert hiszen voltaképen a nehéz feladat az volt, hogy a tagokat, akik idáig talán önhibájukon kivül arra voltak szoktatva, hogy kötelezettségeiknek eleget tenni nem sürgős és nem fontos, rá kellett venni, hogy az egyesület, tehát az összesség érdekében teljesitsék azt.

Mindenek előtt a hátrálékosokat, több mint 600 felszólitólevéllel békésen és szépszerével igyekeztem kötelességük teljesitésére rábirni és ezt, mielőtt a peres és költséges eljárásokhoz folyamodtam volna, többizben megismételtem. Jól tudtam azt, hogy felgyülemlett hátrálékokat igen nehéz egyszerre kifizetni, ugyanezért, ahol a fizetési készséget láttam, ott a legmesszebbmenő részletfizetési kedvezményeket nyujtottam.

Ezen részletfizetési kedvezmény alapján egyezségileg

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

fizetést eszközöl és részben még ma is teljesit 110 tag, tartozásukat teljesen kifizették és a peres eljárást nevezettekkel szemben megszüntettem, vagy aki azonnal fizetett, azok ellen folyamatba se tettem, 76 taggal szemben.

Az egyesület a legnagyobb méltányosságot gyakorolta, javaslatom folytán 21 olyan taggal szemben, akiknek anyagi helyzete, vagy állásvesztésük, vagy teljes anyagi leromlásuk miatt olyanná vált, hogy tőlük semmire sem számithattunk, igy ezeknek az egyesület tagdijhátrálékát törölni rendelte. Ilyen tag 22 volt.

Sajnos, 75 olyan tagja is volt az egyesületnek, akik ellen utasitásomhoz képest a pert és a behajtást végre kellett már hajtanom, részben pedig ma is folyamatban van. Ezek a perek azonban miután az egyesületnek, az alapszabályok értelmében, követelése jogos volt, az egyesület javára eltek birói itélettel eldöntve és ma behajtás alatt állanak. Meg kell még ehelyütt jegyeznem, hogy igen nagy a száma azon adósoknak, akik a kimutatás szerint az egyesülettel szemben tartozásban vannak, azonban lakhelyük ismeretlen.

A tagdijhátralékokon kivül, még a régi vezetőség idejéből visszamaradt egy per, amelyet a Don Bosco-nyomda tett folyamatba. Ebben a perben a Szalézi-rend kérte a biróságot, hogy kötelezze az egyesületet, hogy »Az Erdő« cimü lap nyomási költségei fejében 1434 pengő 03 fillért fizessünk meg. A perben kimutattam, hogy tartozásunk ezen horribilis követeléssel szemben mindössze 361 pengő 38 fillér és ezt pereskedő nyomda a biróság előtt a tárgyalások folyamán el kellett, hogy ismerje, úgy hogy ezen összegre nézve, melyet kifizettünk s miután felperes belátta, hogy az ezt meghaladó követelése jogi alappal nem bir, keresetétől elállt és perköltségeket sem kellett az ellenfélnek fizetni.

Végül meg kell emlékeznem a régi vezetőségnek egy szomorú hagyatékáról is, amelynek rendezését szintén havi 50 pengős részletfizetéssel biztositottam és úgy hiszem, ha hosszabb idő is fog eltelni, mig ez a vállalt kötelezettség végleges teljesitést nyer, de az egyesület pénztárába mégis csak be fog folyni ez a jelentékeny nagyobb összeg is.

Az egyesületre a lapok után külön forgalmi adót vetett ki a Budapest vidéki m. kir. pénzügyigazgatóság, ez ellen fellebbezéssel éltünk a m. kir. pénzügyminiszterhez, mert egy altruista egyesület tagjai közötti lapnak a terjesztéséről van szó.

Igen természetes, hogy mikor több mint 300 adósnak a hátralékát kell behajtani, költségeket és kiadásokat is igényel, mert hiszen alig van az országnak egy olyan járás-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

birósága, ahol ne kellett volna behajtási pert folyamatba tenni és az ottani tárgyalások ellátásáról gondoskodni, a perekben bélyegeket és illetéket, végrehajtói dijakat előlegezni, valamint a helyettesitési költségeket fizetni. Ezt azonban mind aképen hajtottam végre, hogy az egyesülettől erre és ezen készkiadásokra, valamint munkadijakra előlegül egy fillért sem vettem igénybe, hanem az első kiadásokat előlegeztem és a később befolyó összegek egy részét használtam fel ezen célra. Az összes ügyeknek befejezése még ma nem következett be, azonban az egyesület mai vagyoni helyzete ad tükörképet az eredményes munkámról.

Végül nem mulaszthatom el, hogy az egyesület jelenlegi vezetőségnek, különösen pedig a jubileumát ünneplő elnök úrnak, Daróczy Mártonnak, valamint munkálataim közben hathatósan közreműködő Kolb Gyula főszámvevő úr és Nagy István titkár úrnak nagy köszönetet ne mondjak segédkezésükért, melyet különösen abban találok megbecsülhetetlennek, hogy minden egyes ügyben a legfontosabb adatokat és információkat, minden késedelem nélkül, a legpontosabban bocsátották rendelkezésemre és ezáltal az egyesületnek felbecsülhetetlen szolgálatot tettek.

A választmányi ülés őszinte köszönetet mond Dr. Jármy István ügyvéd úrnak értékes munkájáért.

Daróczy Márton ügyvezető elnök javaslatára a választmány utasitja a vezetőséget, hogy a jövőben levélbeli választ csak azok a megkeresések nyerjenek, amelyekhez a beadó válaszbélyeget mellékel.

Hunyady József választmányi tag emelkedik ezután szólásra és javasolja, hogy a peresités folyamán ismeretlen helyen tartózkodó kartársak nevei a lapban köröztessék azért, hogy azoknak jelenlegi tartózkodási helye ilymódon kinyomozható legyen. A főszámvevő erre előadja, hogy ez megtörtént, de igen kevés eredménye volt.

Az ügyvezető elnök ezután Sárkóczy József levelét olvassa fel, amelyben azt kéri, hogy az egyesületnél a multban végzett irói tiszteletdijként 200 pengőt utaljon ki számára az egyesület. Ezen kérelmet a választmány nem találja teljesithetőnek.

Ugyancsak felolvassa az ügyvezető elnök Próókai József, Horváth József, Borteleki László és Kosztoláczi Pál egyesületi tagok leveleit, akik tagdijhátrálékuknak mérséklését kérik.

A választmányi ülés nem ad helyt a kérelmeknek, mert aggályosnak tartja a kérelem teljesitését azért, hogy ez precedens lenne a jövőre nézve. Megengedi azonban, hogy elől megnevezettek tagdijhátrálékukat havi részletekben fizethessék.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Orosz Imre kéri, hogy a törvény végrehajtási utasításának tervezetében felemlitett szolgálati és fegyelmi szabályzatot betekintésre annakidején kérje ki az egyesület.

Pasztorek Sándor emelkedik ezután szólásra és az ügyvezető elnöknek 25 éves jubileuma alkalmával jókivánatait fejezi ki, akit a választmány meleg ünneplésben részesit.

Daróczy Márton keresetlen szavakkal köszöni meg az ünneplést, s a gyülést bezárja.

Kmft.

Nagy István sk.
jegyzőkönyvvezető.

Daróczy Márton s. k.
ügyvezető elnök.

vitéz Szekeres Károly s. k.

Rausch Gyula s. k.
jegyzőkönyvhitelesitők.

Nagykovácsy Milenkó

az ország legnagyobb

ruházati áruháza

Budapest IV., Petőfi Sándor-u. 3.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az őz vadászatáról és tenyésztéséről.

Irta t BOROVICZÉNY ALADÁR

Hazánk őzállományà az agancs minősége tekintetében az utóbbi években, sajnos, határozottan hanyatlott. Mindig van máskor is egy-két év, amikor a bakok silányabb agancsot növesztenek anélkül, hogy az átlagos minőség tartósan hanyatlana. De ne áltassuk magunkat, most nem rossz évekről, hanem — be kell ismernünk — olyan elsatnyulási jelenségről van szó, amelyet idejekorán észre kell vennünk és tennünk kell valamit, hogy őzállományunk ne süllyedjen le a nyugati államok átlagminőségére.

Őzállományunk satnyulásának természetesen több oka van, ezek együttvéve eredményezik a feltűnő általános hanyatlást. Ezek között az okok között talán első helyen a fejlettebb mező- és erdőgazdaságot emlegetik, amellyel a vadat természetes életfeltételeitől és főképen nyugalmától megfosztjuk és ezáltal gyengül.

Emlegetik továbbá egyes vidékeken a vadállomány túlszaporodását, amely szintén satnyulást okoz.

Nem emlegetik azonban az alapvetően hibás lelövést, pedig véleményünk szerint ez a satnyulás legközvetlenebb okozója!

Anélkül, hogy még az esetleges helyi okokat felsorolnánk, vizsgáljuk meg a satnyulásnak ezt az általános három okát és gondoljuk meg, milyen módon lehetne ezeket kiküszöbölni és őzállományunkat a régi magas színvonalra visszaállítani.

A kérdéssel érdemes foglalkozni, mert minden vadász szivesebben zsákmányol erős, egészséges, szép trofeát, mint satnyát, de érdemes foglalkozni ezzel a kérdéssel gazdasági szempontból is, mert a vadászat révén a földnek évről-évre nagyobb a hozadéka és az őz a legértékesebb vadfajok egyike.

A vadtenyésztőnek mindenekelőtt egy természeti törvényt kell szem előtt tartania, ez pedig az, hogy a sok ellensége a kiválónak!

Vizsgáljuk most meg az említett három okot, amelynek eredménye az őzállomány satnyulása.

Vajjon a korszerűbb földmívelés és erdőgazdaság miatt az őzállomány szükségképen elsatnyul? Véleményünk szerint nem okvetlenül. Vagyis a legkorszerűbb mező- és erdőgazdaság ellenére is nevelhető igen erős és egészséges őzállomány. De nem szabad felednünk, hogy ott, ahol az ember művelő kezével a természet önmagát

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

egyensúlyozó rendjébe belenyúlt, az egyensúlyt megzavarja és azontúl állandóan és rendszeresen arra kell törekednie, hogy a mesterségesen megzavart egyensúlyt beavatkozásával ismét helyreállitsa.

A korszerű földmívelés a megművelt területekről kiszorítja a nagyobb ragadozó állatokat, mert a ragadozó vad sokkal kényesebb a nyugalmára és biztos búvóhelyére a »hasznos« vadnál. Ehhez járul még, hogy az ember a ragadozó vadat, különösen az elmult évtizedekben, szinte oktalan kegyetlenséggel a legtöbb vidéken kipusztitotta. Hogy a ragadozóknak a természet háztartásában igen fontos a szerepük. Ezt ma már, hála Istennek, egyre többen felismerik, azért elég, ha arra utalunk, hogy a ragadozók kipusztulása egyik főoka őzállományunk minőségbeli hanyatlásának. Ha tehát az ember a ragadozók kipusztulásával a természet egyensúlyát megzavarta, arra kell törekednie, hogy ezt a megzavart egyensúlyt mesterséges rendszabályokkal helyreállitsa. Erre még visszatérünk a lelövések megbeszélésénél.

A fejletlebb mezőgazdasággal az ember a föld termőképességét növeli, vagyis ugyanakkor a területen több tápnövényt termel, mint azelőtt. A fejlettebb mezőgazdasággal tehát, végeredményben a vad, nevezetesen az őz létfeltételeit javitjuk. Vajjon mi ennek az észszerű következménye? Az, hogy a több táplálék és a ragadozók pusztitása folytán túlszaporulat következik be, az egyéni minőség leromlásával egybekötve!

A korszerűbb erdőgazdaságban a dolog nem ilyen egyszerű. A korszerű erdőgazdaságon az erdészek évtizedeken végig az alnövényzet kiirtását értették, s csak az utóbbi években hagytak fel azzal az oktalan erdőgazdálkodási módszerrel, amikor a szálerdő alatt meztelen, szinte felgereblyézett föld volt. Ez a tudományosan ma oktalannak és hibásnak ismert módszer sokáig megfosztotta az egyes vidékeken az erdők őzeit táplálékuk legjavától és kedvelt búvóhelyüktől. Ott, ahol a vágásokban a szedret és a bogyót termő többi bokrot irtják, a vadat nemcsak megfosztják táplálékától, de valósággal rákényszerítik a fiatal hajtások rendszeres lerágására s a többi, annyira hangoztatott erdei kár okozására. A mai erdőgazdaság, az úgynevezett »etage«-gazdaság mellett az őznek van ugyan búvóhelye, de a bogyósnövények adta táplálékot nagyrészt nélkülözi, ezért, ha a vadat ápolni akarjuk, meg kell neki adnunk a mai erdőgazdaságban is természetes és elegendő táplálékát. Akkor az őz nem csenevészedik el és érezhető erdei kárt nem okoz.

Mindezt igen egyszerű módon el lehet érni és meg lehet oldani, de ezeknek a módszereknek ismertetése nem

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tartozik rövid vizsgálódásunk keretébe, ezért utalnunk kell a német szakfolyóiratokban erről a tárgyról állandóan közölt kimerítő és igen tanulságos cikkekre, amelyeket a magyar vadászati szaksajtó, sajnos, nem ismertet a németül nem tudó vadászokkal! De a mondottakból meg kell állapítanunk azt az igen észszerű következményt, hogy az erdőben az erdőgazdaság következtében az őzállomány létfeltételeit megnehezítem, s amellett őzállományomat még elszaporodni is engedem, téli etetéssel még a természetes kiválogatódásnak is gátat vetek, nem szabad csodálkoznom, ha őzeim minősége leromlik.

Ezzel el is érkeztünk a túlszaporodás kényes kérdéséhez. Számtalan esetben halljuk a terület tulajdonosoknak azt a megállapítását, hogy túlsok a vad, különösen akkor, amikor a vadkár megtérítéséről esik szó. Ennek a megállapításnak következménye rendesen az, hogy kétszer-háromszor annyi bakot lőnek, mint azelőtt s mint amennyit a terület állománya elbír. A sutákból ellenben vagy csak keveset lőnek, vagy pedig válogatás nélkül lövik őket, tekintet nélkül arra, hogy gidákat vezetnek-e; az elárvult gidákat aztán sorsukra hagyják és a legtöbb esetben egy kis szénával gondoskodnak a legszükségesebb téli etetésükről. De, hogy ezzel milyen végzetes hibát követnek el, azt még kevesen tudják. Hogy az anyátlanná vált gida, ha ugyan átéli a telet, satnya, fajrontó egyénné fejlődik, az olyan igazság, hogy azt igazán nem kell bővebben fejtegetni. Aki ezt nem tudja, azzal kár vitatkozni, s annak kezén egészséges őzállomány sohasem fog fejlődni. Nálunk a törvény a suta lövését október, november és december hónapokban engedi meg. A legnagyobb elővigyázatosság mellett is megesik, hogy gidát vezető sutát is lőnek, ha a területen több suta lelövése válik szükségessé. Ilyenkor az anyát vesztett gidát is feltétlenül le kell lőni, még pedig a gida érdekében, hogy a tél borzalmaitól megmentsük, mert az anyátlan gida télen úgy is elpusztul. De le kell lőni a terület érdekében is, mert ha az anyátlan gida a telet mégis átéli, ami enyhe tél esetén gyakran megesik, az ilyen gyenge és satnya egyén csak csenevész utódokat fog nemzeni. Azt, amit az őz gida-korában az anyja vezetése alatt nem kapott meg, később már nem tudja pótolni. A legyengült őzállomány pedig nemsokára az élősködők martalékává lesz, míg csak a természet valamely ragályos vész által a beteg állományt teljesen el nem pusztítja.

Egy éve annak, hogy a gida lövését kormányrendelet betiltotta. Ennek a rendeletnek visszavonását, őzállományunk érdekében, sürgősen követelnünk kell, a vadászati

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

szaksajtónak pedig a helyes lelövési elveket kell hirdetnie és tanitania.

Ezzel elérkeztünk a »helyes lelövések« kérdéséhez, amely véleményünk szerint igen fontos. A vadász a vad életének és halálának ura. Ne éljen vissza senki könnyelműen és önzően ezzel a helyzettel, hanem legyen tudatában annak, hogy mit és miért cselekszik, amikor Isten teremtményére kimondja a halálos ítéletet. Mondja ki ítéletét úgy, hogy annak indokolása erkölcsileg is megállja a helyét.

Az ember a »közművelődés« nevében belenyúlt a természet rendjébe. Amikor bizonyos földterületeket művelés alá fogott, nemcsak a növények, hanem az állatok életébe is beavatkozott. Ennek az okszerű következménye, hogy a termőföld növényeivel együtt az ugyanazon a földön élő állatokkal is rendelkezzék. Amiként erkölcsi szempontból helyénvaló a gyomlálás a növények között, helyes az állatok között is. És amiként erkölcsileg helyes növényi táplálékaink betakarítása, helyes az állati táplálék betakarítása is. A vadászatnak tehát megvan az erkölcsi jogosultsága, ha az erkölcsi szempontok szerint folyik. Amikor a vadász a fejlődése delén levő, erős őzbakot szabályos lövéssel leteríti, az erkölcsileg nem kifogásolható, mert az elejtett vad természetes feladatának már megfelelt, azonkívül a jól irányitott golyó a természetben feleslegessé vált állatot fájdalommentesen öli meg, ellenben maga a természet igen sokszor bizony nem kíméli meg a halálraitélt egyént a fájdalomtól, szenvedéstől. Az érett vad elejtése helyes tehát még akkor is, ha a vadász nem élelemszerzés, hanem a trófea miatt ejtette el. Ám erkölcsi szempontból helytelen, ha valaki szép agancsáért nem teljesen fejlett, egészséges fiatal példányt ejt el, mert annak az állatnak halála előtt még a fajfenntartásról kellett volna gondoskodnia. Az éretlen agancs nem trófea, hanem az elkövetett hiba bizonyítéka! Helyes továbbá az elöregedett akrá hím, akár nőstényállat elejtése, és — miként az előbb emlitettük, — igen emberséges is, ha a puska mögött olyanvalaki áll, aki, mielőtt élő állatra lő, megtanul fegyverével lelkiismeretesen bánni.

Hogy a lelövések minden szempontból helyesek legyenek, mindenekelőtt ismernünk kell vadállományunkat. Pontosan és számszerűen tudnunk kell, hány őz van területünkön és ebből hány a bak, hány a suta, azonkivül tudnunk kell hozzávetőlegesen azt is, hogy a bakok körülbelül milyen idősek.

A lelövési terv megállapításakor kell határoznunk, 1. hogy állományunkat a meglevő létszámban akarjuk-e fenntartani, vagy pedig szaporitani, esetleg csökkenteni ki-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ványuk-e, 2. hogy az ivararány helyes-e vagy ki kell-e egyenlítenünk.

Ha ezekkel a kérdésekkel rendben vagyunk, akkor a helyes lelövésnek a következő szempontok szerint kell történnie:

Csak annyi és olyan korú bakot szabad lőni, hogy az ivarozás idejére annyi erős, ivarérett bakunk maradjon, ahány ivarérett sutánk van, de legalább is félannyi bak, mint suta. Erős, ivarérett bakon a 3—6 éves bakot értjük. Sutát legfeljebb kétszerannyit szabad meghagynunk, mint ahány ilyen bakunk van, a többlet lelövendő.

Nem szabad azonban abból kiindulnunk, hogy hány erős hatos bak van a területen, tehát hány lőhető, hanem elsősorban arra kell gondolnunk, hány erős bakra van a tenyészetnek szüksége és csak a felesleget szabad lelőni! A bakok lelövésekor az első szempont az legyen, hogy a gyenge, satnya, az ivarozásra nem kívánatos példányokat lőjük le; és csak ha még ezen felül is marad felesleges bakunk, szabad az erős, kiváló bakokhoz nyúlnunk. De ezt, az annyira sóvárogva várt felesleget, még az aránylag lermolott területen hazánk legtöbb vidékén még ma is el lehet érnünk három-négy év alatt, ha ellenben az állományt tovább hagyjuk romlani, bizony sok év eltelik, mire jó lelkiismerettel megint kiváló bakokat lőhetünk.

A suták lövésének kérdését már érintettük. A helyes ivararány 1:1, vagyis minden sutára essék egy bak, de tűrhető az arány akkor is, ha egy bak esik két sutára. Ezt az arányt a természet maga állapítja meg azzal, hogy a gidák ivararánya is egyenlő 1:1. Amikor azonban a szomszédos területeken az ivararány igen rossz, sok helyen bizony egy bakra tiz suta esik — akkor indokolt, ha saját, komolyan ápolt területünkön egyelőre 1:2 az ivararány, hogy a bakok az üzekedési időben ne vándoroljanak el sutákkal túltengő területekre, és minden igyekezettel azon kell lennünk, hogy szomszédainkat meggyőzzük a helyes ivararány szükségességéről, mert különben erős, egészséges állományt csak igen nagy kiterjedésű saját területen tudunk nevelni. A helyes ivararány az erős agancsképződésnek legfőbb feltétele. Ez alapelve, ma már nem vitás!

A suták lövésének kérdésében még csak egy körülményre kell igen pontosan ügyelnünk: törvényünk szerint a sutákat ősszel, az üzekedés után szabad lőni, a bakot ellenben május elsejétől. Ha tehát állományomat ivararány tekintetében szabályozni akarom, a jövő évben feleslegessé váló sutákat ezidén kell lelőnöm! Vagy pedig a bakokat nem szabad már májusban meglőnöm, hanem csak az üzekedés végével, vagyis augusztusban, hívással.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az őzek lelövésének leghelyesebb módszere feltétlenül az, hogy a következő idényre várt suta-felesleget egy igen kis biztonsági többlet meghagyásával, ezidén ősszel lőjük ki. A májusi cserkészetek alkalmával csak selejtezzük bakjainkat, vagyis csak azokat a bakokat lőjük, amelyeket silány agancsképződésük miatt nem akarunk ivarozásra engedni. Augusztus 8—10-e után pedig hívással annyi erős bakot lőhetünk, ahányat lelkiismeretesen kiszámított lelövési tervünkben meghatároztunk. Ilyen módon teszünk legkevesebb kárt és szerezhetünk magunknak legtöbb élvezetet, erős bakok elejtésével.

Igen sokszor halljuk, hogy a bakok nem hederítenek a sípszóra, hogy a hívás nem eredményes. Erre csak az a válaszunk, hogy a bakok megfelelő időben mindenütt igenis megjönnek a sípszóra. Hívni azonban nem az üzekedés főidejében kell, miként azt sokan tévesen hiszik, hanem közvetlenül az üzekedési idő után, amikor még van egy-két termékenyítésre váró suta a területen, de a legtöbb már megtermékenyült. Nálunk ez az idő rendesen augusztus 8-ika és 15-ike között szokott lenni, és nem, miként azt általában hiszik, julius végén!

Az őzhívóval természetesen bánni kell tudnunk és a hívás módját is értenünk kell. Ezekkel a kérdésekkel azonban most nem foglalkozhatunk.

De vissza kell térnünk a suták lelövésének fontos kérdésére. A sutákat nem szabad válogatás nélkül lőnünk. Elsősorban a gyenge vagy beteges sutákat kell kiselejteznünk, azután, — ha akadnak, — a meddő sutákat. Ezekkel a lelövésekkel azonban a felesleges sutáknak általában csak mintegy a felétől szabadulunk meg. A felesleget tehát az egészséges és gidákat vezető sutákból kellene kilőni — a törvény teljesen érthetetlen rendelkezései szerint, — a gidák kímélésével. Ha azonban a gidák mellől a sutákat ellőjük, egész munkánk hiábavaló és többet ártunk, mint amennyit gondos lelövési tervünkkel használhatnánk. Ez az állapot tehát tarthatatlan! Amig azt a miniszteri rendeletet, amely a gidák lövését minden időben tiltja, vissza nem vonják és a gidák vadászati idejét a sutákéval egyidőben nem állapítják meg, addig területünket tervszerű lelövésekkel lehetőleg rövid időn belül rendbehozni nem lehet.

Ha majd a gidák lövését megengedik, csak meddő és gyenge sutáinkat lőjük le, s az állomány létszámát és ivararányát a gidák számának apasztásával szabályozzuk. A gidák közül, tekintet nélkül nemükre, kilövünk minden gyenge egyént, a két gidát vezető sutának pedig gyengébbik gidáját s ezt mindaddig folytatjuk, amig a megállapított számú nőstény egyéneket, — tehát sutákat és suta-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

gidákat — mind el nem ejtettük. Minthogy azonban a gidákat mindaddig, amig a suták állományát tervünk szerint nem apasztottuk, nemükre való tekintet nélkül lőjük, természetes, hogy bizonyos számú bak-gidát is elejtünk, s ezeket az ezidén ősszel a sutákkal egyidőben elejtett gidabakokat a jövő évi baklövések alkalmával természetesen figyelembe kell vennünk! De ne ijedjen meg ettől senki! Ha az ezzel az elgondolással kidolgozott lövési tervnek pontosan utána számitunk, látni fogjuk, hogy amikor a helyes ivararánytelérjük, ezzel a módszerrel 3—5 év után évente több erős bakot lőhetünk, mint a suták és gidák teljes kímélésével, anélkül, hogy állományunknak ártanánk.

Azt a munkát, amelyet a vadonban a ragadozkó ösztönszerűen végeznek el helyesen, az ember csak igen alaposan átgondolt terv szerint tudja hozzávetőleges helyességgel elvégezni.

Talán felesleges mondanunk, hogy az állomány létszáma természetesen nem csupán a terület nagyságától függ, hanem annak termékenységétől, felületétől és megmüvelésétől. Ezt a kérdést most helyszüke miatt most nem részletezhetjük, célunk csak az volt, hogy a szaksajtót felhivjuk az érintett kérdések részletes kifejtésére, taglalására, s a helyes lövési rendszer tanítására, vadászörömeink és vadállományunk javára.

Az iskola.

Emlékezzünk vissza. Ötéves korunkban, amikor a testi fejlődésünkkel látókörünk is arányosan fejlődött, amikor az igazi, határt nem ismerő gyermek játék mellett a komolyabb dolgok felé is el-elcsúszott gondolatunk, milyen fájó vágyódással néztünk az iskolára.

Irigyeltük a korban hozzánk közel lévő első elemistákat, hogy ők már iskolába mehetnek. Ott szemlélhetik, láthatják az általunk még ismeretlen, gyermek fantáziánkban gyönyörűnek látott világot. A második osztályosok, már mint rendkivüli lények szerepeltek előttünk, hisz ők már irni, olvasni, számolni is tudnak. Megcsodáltuk, megbámultuk őket és boldogok voltunk, ha megszólításukkal, pláne pajtáskodásukkal kitüntettek minket.

Különös. Ha ránézünk arra a gyermeki epekedésre, ha most, későbbi korunkban kapcsolatot tudunk találni az ötéves gyermeklélekkel, meg kell látnunk azt, hogy a

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

gyermeklélek vágyódása az ismeretlen után nem puszta kíváncsiság, hanem természetadta ösztön, a szükség megérzése. Nagynak, szépnek, be nem látható értéknek tekintettük az iskola falain belül történőket.

A gyermeklélek korai megérzése, később, amikor kikerültünk az életbe, nyitott könyvként állt előttünk. Akkor már nemcsak megéreztük, hanem láttuk is az iskola értékét, elvitathatatlan hatalmát. Az egyén képessége, az egyes foglalkozási ágazatok teendőjének végzése, vagy akár egy egész nemzet kedvezőbb vagy mostohább léte is az iskolájától függ. Ha jó iskolája van, könnyebben hárítja el léte útjából a nehézségeket.

Az erdészeti segédszemélyzet az iskola szempontjából nagy nehézségekkel küzd. A hiányos képzettséggel képtelen megfelelni azoknak a követelményeknek, amiket a naponta fejlődő erdőgazdaság tőle kíván. Élénken bizonyítják ezt a mindgyakrabban hallható azon panaszok, hogy az erdőőr nem ér semmit, az erdőőrnek egyik vagy másik gyakorlati dolog keresztülviteléről, vezetéséről fogalma sincs. Többet érek egy ügyesebb munkással, mint az erdőőrrel, hallani a fölebbvalóktól, hol itt, hol ott. Ez a mindgyakoribb hallomás, a segédszemélyzet egyes tagjai ellen emelt, biztosan nem alaptalan kifogás, a kar szempontjából habár egy csöppet sem örvendetes, de teljes mértékben igazolja azok törekvésének helyességét, akik évek óta az erdészeti segédszemélyzet szakoktatásának fejlesztését szükségesnek látták és szüntelenül hirdették. Pedig ez még csak jóformán a kezdet, még lesz kedvezőtlenebb is a helyzet ezen a téren.

Évekkel ezelőtt látható volt, a kellő kiképzés nyomán biztosan bekövetkező, részben már be is következett körülmény. Évekkel előbb hívták fel az illetékesek figyelmét a fogyatékosságra, kérték annak kiküszöbölését, az elintézés nem sikerült a szükséges mértékben. Tehát a MEVME vezetőségének, mint a hiányosság legalaposabb ismerőjének, a feladata, hogy a félúton megtorpant szakoktatásügy továbbfejlesztését illetékes helyen szüntelenül kérje, szorgalmazza.

Általános tehetségtelenségről természetesen nem lehet szó. Nagyon sokan vannak a segédszemélyzet gárdájában olyanok, akik mindenkor és mindenhol megelégedésre végzik a rájuk bízottakat. Ha aztán ezek mellett mégis számottevő a meg nem felelők száma, erről a kar nem tehet, nincs módjában, azért, igazságtalan volna, az összes fölött ítéletet mondani. Sőt, a meg nem felelő egyének is elnézést, kíméletet érdemelnek. El kell nézni hibáik fölött és arra törekedni, hogy a föltétlen szükségese-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ket elsajátítsák. Ha nem voltak kellően tanítva, nem tudhatnak.

Kellemetlen, jobbanmondva a közérdekre nézve káros ez az állapot. A fokozott szakértelmet igénylő teendőket a hiányosan képzett erdőőr nem tudja elvégezni, az ügyes munkás pedig valószínű, még úgy sem. Ki tudná azt csak megközelítőleg is megállapítani, hogy a tudatlanság következtében az erdőbirtokok milyen összegeket fizetnek.

Nem látjuk a szakoktatás terén egyetlen ágazatnál sem azt a kínos egyhelybentopogást, mint az erdészeti segédszemélyzetnél. Az 1879. évben hozott erdőtörvény születése idején, sőt utána pár évtizedig is, megfelelő volt a hat elemi előképzettséggel és a kétéves erdőőri szakiskolával. Közben az erdészet erőteljes fejlődésnek indult. A segédszemélyzet szakoktatása is a fejlődéshez simulva, a harmadéves továbbképzővel egy lépéssel előbbre jutott. Erre a lépésre föltétlen szükség volt. Akkor már nem csupán csak a védelmi teendők ellátása várt a segédszemélyzetre, hanem a komolyabb, műszaki munkákba is be kellett dolgoznia magát. Később a harmadéves továbbképző elhagyásával a négy középiskolai előképzettség volt szükséges a kétéves erdőgazdasági iskola elvégezhetéséhez. Ez szintén előhaladás volt, hisz az előképzettség fejlesztése is nagyon kívánatos volt. A követelmények teljes kielégítése azonban azt kívánta volna, hogy a hároméves szakiskola megmaradása mellett jött volna a négy középiskolai előképzettség követelménye.

Azután megszűnt a kétéves erdőgazdasági iskola és maradt utána az egyéves erdő és vadőri iskola, hogy rövid néhány éves élete után helyet adjon a ma is működő hat elemi vagy két középiskolai osztály előképzettséget kívánó, kétéves alerdész iskolának.

Az 1879. évben lefektetett erdőtörvény hat elemi előképzettséget kívánt a kétéves erdőőri szakiskola elvégzéséhez. Az új erdőtörvény ugyanennyit ír elő az alerdész iskola elvégezhetéséhez. Első pillanatra látható tehát, hogy a jelenlegi iskola egyenlő értékű az 1879. évi szakiskolával, eszerint 57 év óta a segédszemélyzet szakoktatása nem fejlődött. A fokozatos fejlődés pedig, a rohanó korhoz itt is ugyanúgy szükséges, mint bármely más ágazatnál. A négy középiskolai előképzettség minden szempontból előnyös és szükséges volna. Szükséges volna egyrészt azért, mert az alerdész iskola tananyagát a hat elemit végzett, a kiváló tehetségeket kivéve, nagyon nehezen, vagy egyáltalán nem tudja megemészteni. Itt még némi elnézés mellett valahogy vegetál. Másrészt, ha az életbe kikerül, ott nincs elnézés, ott a tennivalók nem kérdik a gyengétől, hogy meg tudtad-e érteni az elméleti oktatáson a hallottakat.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

El kell intézni, sőt serényen kell elintézni a dolgokat, mert már a másik egy-két teendő is elintézésre vár. Ha késve, vagy hozzánemértéssel lesznek a dolgok elintézve, akkor állanak be azok a hibák, amelyek abban a pillanatban ugyan nem láthatók, de megvannak és a haladó évekkel folyton nagyobbodnak.

A kellő kiképzésnek, a tökéletesen végzett munkák nyomán mutatkozó jövedelemtöbblet mellett az az erkölcsi értéke is megvan, hogy a kellően képzett egyén a sokszor tömegesen jövő teendők között is könnyedén mozog, szinte élvezettel, gyönyörrel tesz pontot az elvégzett munkák után. A hiányosan képzett, mérhetetlen fizikai és lelki szenvedések között végzi a dolgait. Fél, irtózik az eljövendő holnapi naptól. Gyűlöli, kényszerből csinálja teendőit, mert nem ért hozzá. Egész életét gyötrődésben tölti. Ez az életre szóló gyötrődés, a közérdek fokozott védelme, ha már a tévedés az új erdőtörvénybe becsúszott, rendeleti úton, egy tollvonással elintézhető az erdészeti segédszemélyzet szakoktatásának arra a fokra helyezésével, amelyet a ma erdészete elengedhetetlenül megkíván.

Megemlítendő az iskolával kapcsolatban az a körülmény is, hogy a tanulók ellátásának kissé magas díja miatt éppen az erdészeti segédszemélyzet nagyrésze nem tudja gyermekeit az iskolába küldeni. Nincs meg hozzá a javadalma, hogy gyermekéért az iskolában havi 50 pengőt fizesse, némi zsebpénzt és ruhát adjon neki, ezenkívül magát családjával együtt odahaza fenntartsa. Megnyugtató lenne a havidíj leszállítása. Ha azonban ez általánosságban nem volna lehetséges, legalább a segédszemélyzet gyermekeinek adassék mód a kedvezményes díjfizetés elnyerésére. Fontossága, bizonyos értéke van, hogy a segédszemélyzet gyermekei minél nagyobb számban juthassanak az iskolába. Ezekkel a gyermekekkel veleszületik az erdők, a fák szeretete, ezek, az édesapjuktól látottak, kicsi kortól fogva eltanultak birtokában, már bizonyos fokú erdész intelligenciával bírnak, amikor az iskolába jutnak. Kár volna ezt a bizonyos fölkészültséget a nekik magas díj miatt veszendőbe hagyni menni.

Elhaladt az első évtized az egyesület újbóli működése óta. Az első évtized nehézkes, göröngyös volt. Nem lennénk azonban igazságosak, ha azt mondanánk, hogy eredménytelen. Értékes az első évtized tanulsága ,sokat jelent a lerakott alap, amelyre támaszkodva, bizakodással indulhat a kar a jövő évtized, most még ismeretlen útján. Ezen az úton, a különös fontosságát tekintve, első stáció kell, hogy legyen a szakoktatás ügy megoldása, nyomában a a magánalkalmazott erdészek nyugdij ügyének elintézése és sorjában az elintézésre váró egyéb ügyek.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Sok tennivaló van a kar és egyesület ügyei körül. De ha erős elhatározásával, vasszorgalommal és kitartással dolgozunk az egyesület, illetve karunk érdekében, az eredmény egész biztosan nem marad el.

Szy Ferenc

Az erdő közgazdasági jelentősége.

Irta: Dr. KEMÉNY ZOLTÁN.

Az erdő közgazdasági jelentőségének méltatásánál, leghelyesebb kiindulási pont a multban vallott felfogás, mely röviden a következő mondatban fejezhető ki: »*Az erdő megelőzi, a sivatag követi az embert*«. Ez nem jelent egyebet, mint azt, hogy az emberiség, vagy egy nemzet élete, kultúrája, pusztítást eredményez a természet kincseiben, nem gondolva a jövőre, hanem a jelen lehetőségeinek abszolut kihasználásával, egyéni jólétét a gazdagság hatalmával akarja biztosítani. Az egyéni érdekek felett álló közösségi érdekek gondolata csak akkor vetődik felszínre, amikor az erdők nagyrésze kipusztult. A multban az erdő közgazdasági jelentőségét máskép értékelték, nem tekintették másnak, mint egy *bányának, melyből a kitermelés korlátlan mértékben folyhatik*. Tulajdonképen erdőgazdálkodás nincs, hanem csak kitermelés, ennek szolgálatába volt állítva a munka és a tőke. Természetes nemcsak a nyereségvágy volt az oka az erdőpusztításnak, hanem az emberi tudatlanság is, amely nem tudott számolni, hite pedig az volt, hogy az erdőségek oly óriási terjedelműek, hogy kipusztításuk szinte lehetetlen. Míg ennek ellenkezőjéről az emberiség meg nem győződött, míg keserves tapasztalatok árán az igazságra rá nem döbbent, nem kívánta oly intézkedések életbe léptetését, melyek ezt a romboló munkát megakadályozták volna, sőt a mult hibáit jóvátenni lettek volna hivatva. A másik körülmény, mely az erdő közgazdasági jelentőségének más, mai helyzetünkben pedig azt mondhatjuk, helytelen megítélése, azon okokra vezethető vissza, mely *nem ismerte az erdő közvetett közgazdasági jelentőségét*, hanem csak a közvetlen hatások ismeretével rendelkezett.

Hazánk is súlyosan szenved ezen fel nem ismerés következtében és pedig nemcsak közvetlenül, hanem, amint azt a továbbiakban látni fogjuk, éppen a közvetett hatások azok, melyek erősen rányomják bélyegüket Csonka-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Magyarország legnagyobb területrészére, a nagy magyar Alföldre. Nem vitatható az a tény, hogy az erdő hiánya közvetlenül is súlyos helyzetet jelent az Alföldre, azonban az erdőségek közvetett hatásának a hiánya, már sokkal súlyosabb következmények okozója. A nagy szárazság, a talajvíz szintjének folytonos süllyedése, a majdnem egymillió katasztrális holdat kitevő szikes terület, a futóhomok által teremtett kedvezőtlen mezőgazdasági viszonyok és így tovább, majd mindezen kedvezőtlen hatásokkal járó rossz egészségügyi viszonyok, melyek a tragikus és rettentő pusztítást véghezvivő magyar betegségnek, a tuberkulózisnak a melegágyát teremtették meg azokon a helyeken, ahol megfogyatkozott népünk tömegei és legeredetibb értékei élnek.

Az erdő közgazdasági kérdésének tárgyalásánál, a kérdést felosztjuk arra a két nagy csoportra, melyet már fentebb is megemlítettem, tudniillik az erdő közvetett és közvetlen hatásainak vizsgálatát vesszük boncolás alá, az áttekinthetőség és egyszerűség által nyujtott könnyebb megérthetőség kedvéért.

Közvetlenül az erdő közgazdasági jelentősége, annak fa-állományától és minőségétől függ. Ez elsősorban a tulajdonos birtokos szempontjából játszik szerepet. Bár az egyén anyagi helyzete a nemzet anyagi helyzetével bizonyos összefüggésben van, mégis itt a kérdést nem az egyén szempontjából kívánjuk vizsgálat tárgyává tenni, hanem azon hatásokat kutatjuk, melyet az erdő, annak főterméke a fa, az állam közgazdasági életében jelent. Ha megmaradunk az egyénnél, akkor ezen hatások csak nagyon szűk területen mozognak, ha azonban a nemzet gazdasági életével hozzuk összefüggésbe, akkor a hatások egész sorozata jelentkezik.

Az erdő terméke a fa, egy szükségleti cikk. Ha tehát egy állam keretén belül ez nem fedezhető, akkor arra van kényszerítve, hogy behozatal útján biztosítsa azt a mennyiséget, melyet polgárai igényelnek. Ez a szomorú helyzet áll fenn ma Magyarországon. Míg a Trianon előtti ország bőségben volt és külkereskedelmi mérlegének export oldalán jelentékeny szerepet játszott a fa és annak feldolgozott anyaga, addig napjainkban a kép pont az ellenkezőjét mutatja. A mult esztendőben, 1935-ben a fa importunk 36 millió pengő volt, az összes behozatalnak körülbelül a 9%-a. Ez a szám bár nagy, egymagában mégsem tűnik annyira ki jelentősége és így talán nem lesz egészen szükségtelen, ha kereskedelmi mérlegünknek másik oldalán szereplő, bennünket legjobban érdeklő tétellel bizonyos összehasonlítást végzünk. Magyarország fő terménye a búza és ha megnézzük, mennyi ezen legfőbb

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

termelvényünk értéke, akkor külkereskedelmi mérlegünkben azt látjuk, hogy a búza és a búzaliszt exportértéke 63 millió pengő. Ezt a két számot egymás mellé helyezve, a kép amit kapunk, rögtön sokkal lehangolóbb, vigasztalanabb lesz. Minden különös magyarázat és kommentár nélkül világosan és megdöbbentően aposztrofálja ez helyzetünket, de egyben intő példa is, hogy a mult hibáinak kijavítására, ha szükséges, akkor nagy áldozatok árán is, minden eszközt igénybe kell venni. A nagy magyar Alfölddel elkövetett szörnyű bűn, tragikus büntetése Trianon. Bár hibáiért népünknek erősen meg kell szenvednie, mégis egy vigasza lehet nagy elesettségében, akkor, amikor arra gondolunk, vajjon mi lett volna Alföldünkből, történeti idők megállapítása igazolást nyert volna itt is, sivataggá változott volna Nagy-Magyarország éléskamrája? Ezt nem tudjuk, választ adni erre nem lehet, hisz nincs látnoki erőnk, de tény, hogy a jelek nem sok jóval kecsegtettek.

A föld termékei nyersanyagok, fogyasztásra tehát csak feldolgozás után válnak alkalmassá. Ez a helyzet az erdő főtermékénél, a fánál is. Az erdő közvetlen közgazdasági jelentőségének a tárgyalásánál természetesen az erdő azon termékét vesszük taglalás alá, melynek a jelentősége nagyobb. A kitermelt fa ugyanis kétféle lehet, és pedig haszonfa, mely ipari feldolgozás céljait szolgálja, továbbá a tüzifa, mely ugyan szintén kiván feldolgozást, különösen a városi népesség részére, mégis mivel jelentősége sokkal kisebb, csak másodsorban tárgyalható.

A haszonfa feldolgozása ipari úton történik, gyárakban, nagyüzemekben, melyek a különböző szakképzettséggel rendelkező emberek egész tömegének alkalmazását teszi szükségessé. A tőke tehát vállalkozás útján egy iparágat létesít és így bekapcsolódik az ország közgazdasági életébe.

Első helyen áll a bútoripar. Nagy-Magyarországnak egy hatalmas és igen jelentős iparága. Jelentősége a trianoni békekötés után természetszerűleg, a nyersanyag-területek elvesztésével, erősen visszaesett. Most ismét felfelé ívelő tendenciát mutat, ami nemcsak a munkáskérdés, szempontjából örvendetes jelenség, hanem azért is, mert a bútoripar ki tudja elégíteni belföldi szükségletünket, így nem kerülünk abba a helyzetbe, hogy készgyártmányt vásároljunk külföldön magas áron, hisz ekkor az illető állam bútoripari munkásait is nekünk kell kifizetni. Legujabban, ha szerény keretek közt is, de megindult a bútor export is, így legalább némileg le tudjuk faragni a magas fabehozatali tételünket.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A tudomány és technika fejlődésével napjainkban is állandóan tért hódítanak újabb és újabb iparágak, melyek a kémia segítségével ma a fa minden részét, sőt a hulladékot is feldolgozza és értékesíti.

Az emberek nagy része előtt ismeretlen annak a pohárnak az anyaga, melyet fogmosásra használ. Nem jelentős tétel az, de érdekesség szempontjából feltétlenül alkalmas és helyénvaló ennek leközlése. Ezek a fogmosás céljaira használt poharak futuritból készülnek, melynek egyik fő alapanyaga a fűrészpor, tehát egy olyan hulladéka a fának, melynek semmiféle jelentőséget a széles néprétegek nem tulajdonítanak. Ennek felemlítésével azonban inkább csak azt kívántam aposztrofálni, hogy a tudomány és technika fejlődése szinte korlátlan és a futurit nem egyéb, mint talán egész fantasztikus és előttünk elképzelhetetlen anyagoknak silány előfutárja.

Érdekesebb kémiai termékei a fának, melyek nagy általánosságban ismertek a celluloze, melyből további eljárás utján készül cukor, keményitő, stb.

A száraz destillatio termékei a methyl-alkohol, faecet, aceton, fakátrány, benzin, terpentin, stb. régen és általánosan ismert termékek.

Célom nem lévén az, hogy a fa feldolgozásának lehetőségeiről irjak és ha a fentemlítetteket mégis szükségesnek tartottam felsorolni, ugy annak célja nem volt más, mint az erdő főtermékének a fának közgazdasági jelentőségét kiemelni. Mindezen anyagok előállitása ugyanis csak üzemi uton történhetik, munkaerőt használ fel, tehát a szociális bajokat enyhíti, továbbá azt is jelenti, hogy ha a fa ujabb és ujabb tőkét von be a közgazdasági életbe, úgy annak fluktuációjára kedvező hatást gyakorol.

Igen fontos, népi szociális okokból, az a lehetőség, melyet a fa feldolgozása a kéziiparnak nyujt. Ács, asztalos, bognár stb. mesterségek ezer és ezer embernek adnak megélhetést, kereseti lehetőséget.

Igen nagy jelentősége van a fának a háziiparban is. Foglalkozást nyujt a téli munkaszünet napjaiban, kereseti lehetőséget jelent. A mhezőgazdaságban vagy másutt használatos és szükséges eszközök nagy része készül el sok helyen a háziipar keretében, ami olcsóbbá teszi a termelést, mert a gazda kiadásait csökkenti.

Gazdasági jelentősége nem túl nagy, de néhány embernek megélhetést szintén jelent és a szépérzék fejlesztésével jár a háziiparnak azon ága, mely faragással különböző tárgyakat készit igen sokszor nagyon érdekes és művészi formában.

Az eddig felsorolt feldolgozási módokon kivül, van egyszerűbb, de feltétlenül szükséges és munkát jelentő

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

fafeldolgozó ipar is, mint pl. a fűrésztelepek. A fának ugyanis, ha akár a fenntebb felsorolt iparágakban való felhasználását, akár más téren való alkalmazását és célszerű használatát akarják biztosítani, különböző gépek ütő, vágó, gyaluló, stb. szerkezetén kell keresztül futnia, ami természetesen mindig tőkét, adminisztrációt, munkát stb. kiván.

Eddig a fa feldolgozásával járó közgazdasági jellegű kérdésekkel foglalkoztam, de át kell térni a fának mint anyagnak a szerepére, hisz a gazdasági életben csak oly anyag képvisel értéket, melynek szükségessége fontos, azaz amely iránt a gazdasági életben kereslet mutatkozik. Minél állandóbb és nagyobb az a mennyiség, mely után ily szükségesség nyilvánul, annál nagyobb és fontosabb azon anyag szerepe a gazdasági életben. Mielőtt azon iparágak stb. ismertetésére rátérnék, melynek munkájában a fa fontos szerepet visz, ki kell ragadni egy tételt a statisztikából, mely a számok megdönthetetlen erejével bizonyit. Eszerint a világ összes faszükségletének deficitje 2,520.000 tonna. Ez a szám magáért beszél és a fa felhasználásához fűződő közgazdasági érdekeket pregnánsan fejezi ki.

Az őstermelés egyik ágának, a bányászatnak, fontos kelléke a fa, mely itt a segédanyag szerepét tölti be. Itt is természetesen szükséges annak megmunkálása, tehát anyag szerepe mellett, ipari tevékenység kifejtését is megkivánja.

A papir készitésénél hasonlóan előkelő szerepet játszik, ami elég jelentős tétel, ha figyelembe vesszük, hogy évi fapapir szükségletünk 900.000 métermázsa körül jár.

Fontos szerepet tölt be az épitőiparban is. A technika fejlődése az utolsó esztendőkben kezdi ugyan jelentőségét háttérbe szorítani és helyét a vas foglalja el, mely bár drágább, de meggyorsítja az épitkezést, továbbá nagy anyag- és térmeglakarítással jár. Drágasága miatt azonban csak a nagy városok bérházépitkezésénél tudja a fát kiszorítani, a kisebb értéket képviselő épületeknél, a falun, ahol a térmeglakarítás sem játszik olyan nagy szerepet, továbbá a kisebb tőkeerő miatt a fa és vas versenyéből az előbbi kerül ki győztesen.

Mint bortermelő államnak meg kell emlékeznünk a kádármesterek szerepéről is. Az itt feldolgozás alá kerülő fának kitünő minőségűnek kell lennie. Ez a mesterség sok hozzáértést és ügyességet igényel, minek következtében a jó kádár munkáját jól is fizetik.

Nagy mennyiségben nyer felhasználást a fa a vasutnál, ahol a pályák épitőanyagának igen fontos része. Hasonlóképpen szerepel a telefonvezetékek megépitésénél, valamint falun és a kisebb városokban a villanyvezeték osz-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

lopainak anyaga a fa. Mindezen esetekben a felhasználásra kerülő fa már előzetesen feldolgozást nyer különféle üzemekben, különböző gépek és szakképzettséggel rendelkező emberek utján. A fa riválisai, beton, üveg, stb. minduntalan mint a technika ujabb és ujabb vivmányai felbukkannak, azonban drágaságuk tőkeszegény országban alkalmazásukat a gyakorlatban csak nehezen teszi keresztülvihetővé. A rádió hirszolgálati használhatósága erős konkurrenciát jelent, azonban csak részben tudja a fát kiszorítani. Ha megnézzük Magyaróvár, Miskolc, Pécs, Nyiregyháza adóállomásait, hatalmas antennatornyaikat, akkor a fa fontos szerepét itt is megtaláljuk, mert ezek a tornyok fából készültek. Nem csekély magasságuk megkivánja a kitünő minőséget és természetesen mennyiségileg is hatalmas tételt jelent az igénybe vett fa. Amit a kultura és technika fejlődése az egyik oldalon kiszorít, azt más formák közt ismét igényli.

Az eddig felsoroltakban mindig fáról volt szó, mely a legkülönbözőbb helyeken jelent meg, hogy ott bizonyos formában további feldolgozás és felhasználás tárgya lehessen. A fa azonban az erdőben terem, ahonnan ki kell termelni és el kell szállítani, hogy további felhasználás anyagául szolgálhasson. Ez is munkát, így értéket jelent. Hasonlóan tőkebefektetést igényel maga az okszerű erdőgazdálkodás is, hisz ma törvény védi az emberi kapzsiságtól és nyereségvágytól, mely talán sok esetben ma is sivataggá változtatna viruló vidékeket. Vissza kell azonban térnünk az erdő kitermeléséhez és a fa szállításához, mert ezen munkák és a közlekedési viszonyok közti összefüggés alakulása sajnálatos módon alakul hazánkban az első néprétegek szempontjából.

Az okszerű erdőgazdálkodás keretén belül igen fontos szerepet tölt be a jókarban levő ut, amelyen a fa szállitása történik. Nehéz sulyánál fogva ugyanis nem birja el a fuvarozási költséget rossz utakon, tehát ha a közlekedési vonalak, amint az nálunk sajnos a helyzet, rosszak, az erdőkitermelőnek arra kell törekednie, hogy a szállitásra kedvezőbb időszakot használja ki, mert ekkor még a rossz állapotban levő utakon is könnyebb a fuvarozás. A rövid idő alatt való elszállitás szükségessége maga után vonja az erdő kitermelésének gyorsított ütemű végrehajtását, ez a tarvágás. Magyarországon a tarvágás sajnos nagyon dívó erdőkitermelési mód, éppen ezen ok következtében. Kihatása több irányú. Először is hátrányosan befolyásolja az okszerű erdőgazdálkodás lehetőségét, tehát idővel a faállomány csökkenését vonja maga után. A második hátránya pedig a lakósságot érinti. Természetes, hogy ahol sok az erdő, ott kevés a szántóföld, igy azon vidék lakós-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

sága arra van utalva, hogy megélhetését az erdei munkák és a fa elszállítása után biztosítsa. Ahol a jó utak következtében a kitermelés és szállítás menete lassú, ott a lakóssag majdnem egész esztendőn keresztül munkaalkalmat talál, igy megélhetése biztosítva van. Ha azonban gyors eljárás szükséges, a már fennt emlitett okonál fogva, akkor a munkaalkalmak ideje megrövidül, mert a távolabbi vidékek lakósai segitségével, akik talán nincsenek az erdei munkára szorulva, ugy a kitermelés,, mint az elszállitás gyorsan lebonyolítható.

Az erdő közvetlen közgazdasági jelentőségének utolsó csoportját a mellékhaszonvételek tárgyai adják.

Ezek a legeltetés, különösen a juhászat nagy fontosságú közgazdasági érdek, amit havasi legelőink hiánya, mert ezek bizonyos összefüggésben vannak az erdőséggel, bizonyít. Mint a textilipar nyersanyagát adó gyapjú súlyosan érinti Csonka-Magyarországot a juhászat elégtelensége, aminek aposztrofálására szükséges az erre vonatkozó adatok feltüntetése. Gyapju behozatalunk 20 millió pengő körül jár, mert termelésünk a 16 millió kg. szükségletnek csak 5.5 millió kg.-ját fedezi, tehát 10.5 millió kg. importálásra vagyunk utalva. A legeltetésnél kisebb jelentőségű a szénatermelés, de szintén fontos az állattenyésztés gazdaságos vitele szempontjából.

Igen nagy a szociális jelentősége a gombák és különféle gyümölcsök alakjában jelentkező mellékhaszonvételnek. A földmives család munkaerejének tökéletes és mégis emberi kihasználását biztosítják ezek a termények. A gyermekek és a munkára már nem alkalmas öregek, könnyű kereseti lehetősége ez, ami a család keresetének alakulásánál jelentős tételként szerepelhet. Érdekes talán megemliteni a makkgyüjtésnél elérhető keresetet, ha az ponyvával történik, mert ennek összege 15—20 P-ig terjedhet és két gyerek által könnyüszerrel végrehajtható. Sajnálatos körülmény azonban az, hogy népünk sokszor ily munkától idegenkedik.

Ezen mellékjövedelmek nagyságát igazolják Lehr számításai. Szerinte 1870—79-ig Németország erdeinek bevétele 125 millió márka volt, melyből a főhaszonvételre, a fára 115 millió márka, a mellékhaszonvételekre pedig 10 millió márka esett.

Ezzel az erdő közvetlen közgazdasági jelentőségének méltatását befejeztem és áttérek a közvetett hatások ismertetésére.

Itt kikivánkozik annak szükségessége, hogy az Alföld erdőproblémájából induljunk ki. A szakemberek követelései és a törvény rendelkezései értelmében az Alföldön az erdősités és fásitás szükségessége és végrehajtása azon

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

okok következménye, melyek az erdő közvetett közgazdasági jelentőségének felismerésében rejlenek. Az ugyanis világos, hogy a cél nem lehet Magyarország teljes faszükségletének biztosítása az Alföld erdősítése utján, mert helyzetünk nem enged meg olyan luxust. Az erdő jövedelme, habár állandóbb és kisebb, mint a szántóföldé, így csak azon területek telepíthetők erdőséggel, melyeknek talaja egyébként nem használható ki gazdaságosan. Ha tehát nem közvetlen, hanem közvetett határai az erdőnek azok, melyek az Alföld erdősítését sürgetik, akkor ezeket első pillanatra már magunk elé képzelhetjük, a száraz, poros, forró, rideg, stb. speciális alföldi tulajdonságok ismeretében.

Az erdő közvetett hatása hőmérséklet szabályozó jellegében jut kifejezésre, melyet ha hasonlatot akarunk állítani, ugy a tenger hőmérséklet szabályozó hatásához hasonlíthatjuk. Természetesen a hőmérséklet szabályozó hatása nem olyan nagy, hiszen csupán 1° C-nyi eltérést jelent a teljesen fátlan és az erdőségekkel szegélyezett területek közt. Okai, hogy az erdő nehezebben veszi magába a hőt és lassabban bocsátja ki, vagyis nappal lassabban melegszik fel, mert az éjszakai hideget lassan ereszti ki, mig éjjel a lehülés menete lassubb, a nappal tartalékolt hő fokozatos kibocsátása következtében.

Ennél azonban még nagyobb az erdőnek nedvesség szabályozó hatása. Az erre vonatkozó mérések serint a levegő nedvességének különbsége nyáron 6—10%, télen 5—6% körül mozog. Ez maga után vonja a harmatképződés nagyobb fokát, ami nagy szárazság esetén nagyon hatásos a növényzetre. Vannak tudományos feltevések, melyek szerint a csapadékviszonyokat is befolyásolja, ez azonban bizonyítást még nem nyert és igy nem teljes értékű megállapítás. Tény ellenben az, hogy a csapadék elosztását kedvezően befolyásolja. A falomb ugyanis az eső ¼ részét visszatartja, igy a beszivárgást előmozdítja és hátráltatja a lefolyást. Ezzel magyarázható az erdő forrásképző hatása, ami Magyarországon igen fontos, hisz községeink nagyrésze nem rendelkezik megfelelő ivóvizzel. Bár ezek fontossága ugy mezőgazdasági, mint közgazdasági szempontból igen nagy, mégis hatásuk közvetlenül nem annyira szembetünő, hogy az erdők szükségességét kétségtelenné tenné.

Vannak azonban összegekben kifejezhető hatásai is. Ilyen az erdőnek árvizmegakadályozó szerepe, melyet az alábbi eset ismertetésével lehet kitünően megvilágítani.

Nagy-Magyarország területén Krassó-Szörény vármegyében 1910-ben nagy pusztításokat végzett az árviz. A kár értéke 16 millió korona volt. Megállapitást nyert, hogy

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

azon területeken, amelyeken az erdőségek az összterület 60%-át borították, a kár értéke katasztrális holdanként 30 koronától 1120 koronáig terjedt, míg azon területeken, ahol az erdő csak 30%-ban volt képviselve, a kár nagysága 419 koronától 6891 koronáig terjedt.

Érdeklődésre tarthatnak számot Csérer Gyula számításai, melyek szerint a községekben ültetett fasor az esetek 50%-ban akadályozza meg a tűznek egyik oldalról a másikra való terjedését.

Számításokkal rendelkezünk az erdő, illetve fasor szélvédő hatásáról is, melyek azt mutatják, hogy egy 15—18 méter magas fasor 300—350 méteres távolságon belül felfogja a szelet. Eszerint kilométerenkint 3 fasor volna szükséges a szél pusztításainak megakadályozására.

Az erdőnek futóhomok-kötő tulajdonsága annyira ismert és annyiszor hangoztatott dolog, hogy erre kitérni ehelyütt talán felesleges.

Még egy fontos szerepe van az erdőnek, ez a folyamszabályozó és folyammeder biztositó képessége, mely hasonló fontosságú, mint az árvizmegakadályozó képessége az erdőnek.

Az erdő fontossága hadászati szempontból.

Az erdő közvetett közgazdasági jelentősége, hadászati szempontból is említést érdemel. Nemcsak a műszaki csapatok faszükségletének fontossága miatt, hanem más okokból is. A tökéletes elégetés, a faszénnel való tüzelésnek háboruban igen fontos szerepe lehet, mert a füstképződés nélküli égés az ellenségnek nem szolgáltat támpontot. — Direkt hadászati szempontból a rejtőzés stb. könnyebbítése által lehet fontos az erdő. Mindezen kérdéseknek azonban csak közvetett jelentőségük van a közgazdaságra, azért tovább a kérdésnél nem időzünk.

Cikkem kezdetén említettem az erdőnek az egészségügyre gyakorolt hatását, igy talán nincs egészen érdek nélkül, ha ennél a kérdésnél kissé megállunk. Mert az egészség erős kihatással van a nemzet közgazdasági életére, a munkateljesítmény nagyobb értéke által. Az erdőnek az egészségre gyakorolt kedvező hatását ma a széles néprétegek, különösen a nagy városok tömegei is felismerték és a vikend valóságos életszükségletté vált. Megállapitást nyert azonban, hogy az erdőnek az egészségre gyakorolt jó hatása nem csupán az oxigén és ózon tartalmának a következménye, hanem ezeknél is sokkal fontosabb levegőjének tisztasága által gyakorolt hatás. Párisban méréseket eszközöltek, melyek a következő adatokat szolgáltatták. A városban 1 m^3 levegőben a baktériumok száma 6000, ugyanakkor a város egyik parkjában 455 baktériumot találtak 1 m^3 levegőben. Hasonlóan érde-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

kesek azok a számitások, melyek a talaj bacillustartalmát vizsgálják. Ezek szerint a beerdősitetlen homoktalaj gramjában 380.000, míg a beerdősitett talaj ugyanily mennyiségében 170.000—190.000 bacillus található.

Az erdő egészségügyi jelentőségéhez kapcsolódik idegenforgalmi jelentősége. A mai kötött devizagazdálkodás korszakában igen fontos közgazdasági szempontból az idegenforgalom, melynek bővebb fejtegetése nem tartozik a tárgyhoz. Tény azonban, hogy az idegenforgalom és az erdő között összefüggés van, különösen a hosszabb ideig tartó és tömeges forgalomnál, mert itt nem csupán uj országok megismerése az utazás inditóoka, hanem nyaralás, pihenés is, ami pedig viz és erdő nélkül a mai ember szemében el sem képzelhető. Ezen a téren tennivalóinknak főleg arra kell irányulniok, hogy a meglevő erdők okszerű gazdálkodás utján fenntartassanak és igy azokat a vidékeket, melyek idegenforgalom szempontjából számitásba jöhetnek, *a sivataggá válástól megmentessenek.*

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A tervszerü erdőgazdálkodás.

Irta: Dr. LAMOTH MIHÁLY

Az erdősités a trianoni megszállás óta a csonka ország legégetőbb problémái közé tartozik. A belföldi fatermelés sem a tüzelőfa, sem a butorfa, fürészfa szükségletet megközelitőleg sem képes kielégiteni. Szinte átment a köztudatba, hogy a fabehozatal évenkint passziv irányban nagymértékben befolyásolja fizetési mérlegünket. Természetes, hogy az ország minden törekvése különösen ezen elsőrendű életszükségleti cikket illetőleg az autarchia felé halad. Az egész országot elfogta a fásitási láz. A képviselőházban is igen sok szó esett az ország, de különösen az Alföld befásitásáról. A sok szó beszédnek, ha nem is teljes mértékben, gyakorlati téren némileg mégis csak lett valami eredménye, mert ma már több százezer holdon szép fejlődésnek indult az ujonnan meghonositott szálerdő.

Nem szabad megfeledkeznünk arról, hogy egy anyagilag teljesen tönkrement, 1000 éves területének kétharmabától megfosztott, tőkeszegény országban az erdőgazdálkodás alapjainak a lefektetése igen nagy nehézségekbe ütközik. Ismeretes dolog, hogy az erdőgazdálkodásnál a a befektetett tőke teljes megforgatása egy emberöltőnél hosszabb időt vesz igénybe. Amig az ipar 3—6 hónap, a mezőgazdaság pedig már egy év mulva képes a befektetett tőke kamatát megtériteni, addig az erdőgazdálkodás csak több évtizedes, kitartó munka mellett, türelmes várakozás után adja meg a maga eredményét. Mindezeket különösen a tölgy, fenyő, bükk stb. faneműeknél tapasztaljuk, vagyis szükségleteink szempontjából a legfontosabb, anyagi szempontból a legértékesebb anyagokra vonatkozik. Az ugyan igaz, hogy az erdőgazdálkodásnál a ritkitás a vadállomány esetleg a galyszedés engedélyezése évenként némi bevételt eredményeznek. Azonban ezek a bevételek a legtöbb esetben még a folyó kiadások fedezésére sem elégségesek. A földjáradék a tőkekamat csak hosszú idő mulva, a kitermeléskor térül meg. A fatermelés ezen különleges tulajdonságánál fogva szinte megköveteli azt, hogy a termelés ideje alatt egy finanszirozó bank legyen mögötte. Ez a körülmény természetesen a hozadék megosztását is maga után vonja. Az egészséges és helyes erdőgazdálkodás az emlitett különleges tulajdonságok figyelembevételével csak akkor gazdaságos, ha a gazdálkodás nagy területen történik. Az ültetés és kitermelés olyan tervszerüséggel menjen végbe, hogy az igénybevett terület egy bizonyos hányadrészén a lehető legrövidebb időszakaszonként ültetünk, de

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ugyanakkor egy bizonyos hányadrészén folyamatban van a kitermelés. Ezen tervszerü beosztással minden évben erdősitünk, ritkitunk és kitermelünk, ami által a földjáradék, a tőkekamat egyenletesebben oszlák meg.

A csonka országban történt erdősitéssel kapcsolatban az elültetett fa minemüsége igen sok vitára adott alkalmat. Sokan az akácfa mellett törtek lándzsát. Azonban az illetékesek legnagyobb részben végül mégis csak a tölgyfa mellett döntöttek. Kétségtelen az, hogy az akác már 20—30 év mulva használható, azonban természetes, hogy értéke sem hasonlitható össze a tölgyével. A tölgyfa a maga terjedelmes mivoltánál fogva szinte predesztinálva van arra, hogy vele erdősitsünk. Hosszú élettartamánál fogva csak hosszabb időszakaszonként, mondhatnánk, az utókornak, unokáinknak adja meg a maga biztos hozadékát.

Ha az erdőgazdálkodás fenti különleges voltát figyelemmel kisértük, meg kell állapitanunk, hogy a csonka országban eszközölt erdősités helyes volt, mert ha a nemzet a különböző nemzetközi kölcsönök felvételével egy tetemes terhet rótt az utókorra, akkor helyénvaló volt az utókor részére némi tartalékról is gondoskodni. Az Alföldön eszközölt erdősitésnél azonban végeredményben nem tapasztaljku a kellő tervszerüséget, mert az erdősités nem folytatólagos. Ugyanis ha a további munkálatok abbamaradnak, akkor az első kitermelés után ott vagyunk, ahol voltunk. A csonka ország erdősitését legalább hatvan éven keresztül, tizéves időszakaszonkénti beosztással, tovább kellene folytatni.

Ha már most, mint elsőrendü haszonfáknál a tölgy, fenyő, bükk, stb. emlitettük meg, nem szabad megfeledkeznünk a ma már országszerte elterjedt akácfáról sem. Az akác mint szerszámfa, bognárfa, keritésdúcok, stb. célokra igen alkalmasnak bizonyult, éppen ezért nem volna helyes, ha e fontos célokra alkalmas faanyag termelését elhanyagolnánk. Az akácfa a kisebb területek erdősitésére, de különösen az utak mentén, a szántóföldek határjelzésére igen alkalmas, mert a gazdaságban a házkörüli szükségleteket önköltségben kielégiti. Azonban a legnagyobb sajnálatunkra azt kell tapasztalnunk, hogy a vasút, az utak, utcák, stb. mentén ma is mérhetetlen hosszuságban nem találjuk meg az odakivánkozó fasorokat.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Egészségügyi tanácsadó

Az egészség legnagyobb kincsünk. Ezt védelmeznünk kell, mert állandóan, hivatásunk teljesitése közben is ki vagyunk téve olyan behatásoknak, amelyek egészségünket támadják. Ezer és ezer látható és láthatatlan ellenségünk a füst, a lárma, a nedvesség, a szárazság, a bacillusok tömege, a különféle sérülések, mind egészségünket kezdik ki.

Addig, amig azt mondhatjuk magunkról: »nem érzek semmit, jól érzem magam«, egészségesek vagyunk s ilyenkor minden szervünk teljes összhangban végzi a maga életműködését. Ha ezt az összhangot valami megzavarja s mi azt vesszük észre, hogy fáj valami, »érzem, hogy van valamilyen szervem«, úgy a betegség állapota kezdődik. Ez az állapot figyelmeztet bennünket arra, hogy a támadás egészségünk ellenfelei részéről megtörtént. Résen kell legyünk s ha rövid idő alatt nem tudja szervezetünk leküzdeni a rossz érzést, sőt a kellemetlen érzés még fokozódna, úgy a legajánlatosabb orvoshoz fordulni. Ez vonatkozik mindazon esetekre, amikor az orvoshoz tényleg hozzá is juthatunk.

Az erdészeti pályán sokan vannak, akiket a hivatásuk falutól, várostól messzebb eső helyen kényszerit lakni, nagyon sokszor rajtuk kivül álló okok is gátolhatják, hogy az orvoshoz fordulhassanak.

Ilyen esetekre gondolva irom e rövidke kis közleményemet s vélek jó szolgálatot tenni az általam igen nagyra becsült erdészeti és vadászati műszaki segédszemélyzeti karnak, s kimondhatatlanul jóleső érzéssel töltene el, ha soraimmal ezt a célt el is tudnám érni.

Bármi is történjék, hirtelen rosszullét, sérülés vagy baleset esetén ne veszitsük el fejünket, maradjunk nyugodtak. Elég, ha a beteg ijed meg, a környezete őrizze meg higgadtságát s igyekezzünk komolyan átgondolni a bajt és aszerint cselekedni. A kapkodással legtöbbször a kelleténél jobban megijesszük a beteget, sőt sokszor ártalmára is vagyunk.

A legtöbbször, ha nem érezzük jól magunkat, csak vissza kell gondolnunk nem vétettünk-e a megszokott életrendünk ellen, talán többet ettünk-ittunk a rendesnél s ez okozza azt a rossz közérzést, amely fáradttá, bágyadttá tesz bennünket. Ilyenkor érezzük, hogy mennyire befolyásolja munkánkat, hangulatunkat, másokkal való érinkezésünket az a rossz érzés. Igyekezzünk a rendes életmódunkhoz visszatérni és legtöbbször már segitettünk is magun-

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

kon. Ha túlságosan kifáradtunk, aludjunk egy nagyot s kipihenve fáradtságunkat, ismét jókedvvel fogunk munkánkhoz.

A bágyadtság érzése azonban sok betegségnek is az előjele, azért nem szabad lekicsinyelni, semmibe venni. Ha egy nap alatt a régi közérzetünk nem tér vissza, úgy jelentsük máris az orvosnak.

Nem tudhatjuk, hogy az egyforma tüneteket mutató betegségek közül melyik is támad meg bennünket. Ügyeljünk a tünetekre. A beteg érzékenységét ismerve, a helyes ítélőképességünk mindig meg fogja mutatni nekünk, mit és hogyan cselekedjünk, hogy a beteg látva a mi nyugodtságunkat, ne türelmetlenkedjen az orvos megérkeztéig.

A tünetek biztosan jelzik a betegséget. A láz figyelmeztet bennünket arra, hogy valahol baj van. Ilyenkor az első dolgunk legyen, feküdjünk le s lázmérővel mérjük meg hőmérsékletünket. A lázról tudnunk kell, hogy a szervezet a lázzal védekezik a betegséget előidéző baktériumok ellen, mert a legtöbb baktérium már 38—40° C-nál elpusztul. Ha nincs kéznél hőmérőnk, a pulzus, érverés számából is következtethetünk a láz magasságára. Egészséges ember érverése 80—85 percenként, a lázas betegé 140—150-re is felmehet. A lázas beteg lélegzése is szaporább, mint az egészségesé, a lázas beteg szomjazik, gyakran kér inni, ügyeljünk, hogy a viz, limonádé, tej, kávé, málnaszörp ne legyen jeges, hideg, hanem állott, kissé langyos.

Az orvos tanácsát kérjük ki, mitevők legyünk, s addig is, míg megérkezik, adhatunk házipatikánkból lázcsillapitónak kinint, kalmopyrint, Pyramidont, antipyrint, Phenacetint.

A gyulladás is a lázohz hasonlóan, figyelmeztető előjele valamely, rendesen fertőzéses betegségnek és egyúttal a szervezet védekezése is a támadás ellen. A gyulladás majdnem mindig fájdalmas. Ha kezünket megsértjük s fertőződik, gyulladásba jön, a seb elgennyesedik, már most, amig a genny, amely fertőző baktériumok tömege, el nem tud távozni, bizony sokat kell szenvedni s ha az orvos megnyitja a kelést, egyszerre megkönnyebbül a beteg.

A fájdalom érzése is jelzi, hogy valahol baj van a szervezetben. Az orvost is nagyon sokszor, vizsgálat közben a fájdalom jelentkezett érzése vezeti a pontos diagnózis megállapitásában. Az orvostól kérjünk tanácsot, ha fájdalomcsillapitót akarunk bevenni, melyikből, milyen adagot vegyünk be.

A fertőző betegségek közül a gyermekek között leggyakrabban a kanyaró, bárányhimlő, vörheny, orbánc, difteritisz, a fültőmirigylob szokott fellépni. Minden esetben ágyba fektetjük a beteget, amint a láza jelentkezik

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

és orvost hívunk. Ha a gyermeknek szorulása volna, egy kis ricinust adjunk be. Általában elmondhatjuk, ha a gyermekek lázasak, úgy a ricinus mindig csak használ. Ez vonatkozik különben a felnőttekre is.

Hacsak legkisebb gyanúnk is van valamely fertőző betegségre, igyekezzünk minél előbb orvost hivni, mert idejében alkalmazott rendszabályokkal nagyban elősegitjük a gyógyulást és meg tudjuk akadályozni, hogy komplikációk lépjenek fel, amelyek sokszor súlyosabbak, mint az alapbaj.

Az orrvérzés sokszor ijeszt meg bennünket. Ha megered az orrunk vére, igyekezzünk mielőbb lepihenni és tegyünk hidegvizes borogatást az orrunkra. Minél kevesebbet beszéljünk, ne fújjuk az orrunkat s ha rövidesen nem állna el a vérzés, úgy orvoshoz forduljunk, aki edző folyadékkal tamponálja. Az orrvérzést finom erecskék megrepedése okozza. Az influenzás betegek közül is soknak ered meg az orravére, amint kissé erőlteti az orrfúvást.

Torokgyulladásnál kaparó, kellemetlen érzést és nyelésnél nehézségeket érzünk. Amig az orvoshoz mehetünk, ajánlatos kamillateával és Hyperollal gargarizálni.

A fogfájást valószinüleg mindannyian ismerjük. Az odvas fog üregе nagyobbodik, leér az idegig, ez okozza azt a kegyetlen fájdalmas érzést. Rendesen ételmaradékok és a szájba jutó savak rongálják meg a fogzománcot, s megtámadják a fog anyagát. Fogporral, fogkrémekkel való rendszeres szájápolással védekezhetünk a támadás ellen. A rossz fogak igen gyakran előidézői gyomorfájdalmaknak (rossz megrágása az ételnek), ízületi fájdalmaknak, rheumás és más lázzal járó tüneteknek is. Gondozzuk fogainkat, s ha már oly rosszak, hogy fogorvos nem tudja tömni, illetve javítani, húzassuk ki, ne féljünk a húzástól. Fogcseppek, fájdalomcsillapitó tabletták, kombinált porok ideig-óráig csillapitják csak a fájdalmakat.

A *fülfájdalmak* közül a középfülgyulladás az, amely gyakrabban fordul elő s nagyon fájdalmas. Amig az orvos megérkezik, meleg borogatással enyhitsük kissé a fájdalmakat. Aspirin, Pyramidon, kombinált porok, Kalmopyrin szintén enyhítik a fájdalmakat, de nem gyógyitják a bajt, feltétlen orvos kell, hogy előirja a kezelést, sőt gyakran a dobhártya átszúrásával lehet csak a gyógyulási folyamatot siettetni.

A *fejfájás, migrén*, sokszor más betegség tüneteként lép fel. Ha gyomorrontásra gyanakszunk, úgy egy adag hashajtó jó hatással lesz. Szeidlitz-por, Karlsbadi-só megbizhatóan jó szerek. A féloldali fejfájásnál pihenés, csend,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

állottvizes borogatás a homlokra s gyógyszerként Pyramidon, kombinált por, Migraenin alkalmazása jól bevált.

Az álmatlanság előidézői legtöbbször a bánat, gond, idegkimerültség, az alkohol, erős feketekávé élvezete. Igyekezzünk a bajon segiteni, mert az álmatlanság teljesen kimerítheti a szervezetet. Kérjük ki az orvos tanácsát s csak azt vegyük be, amit az orvos rendel.

A szédülés igen gyakran gyomor-, bélbajokra enged következtetni, mindig az alapbajt kell megállapitani s azt gyógyitani. Egy adag hashajtót bevehetünk addig is, míg az orvos megérkezik.

A meghülés ritkán múlik el nyom nélkül, rendesen csak bevezetője nagyobb bajoknak. Hörghurut, influenza, kanyaró, tüdő-, mellhártyagyulladás mind hüléssel kezdődnek, ezért sem szabad lekicsinyelni a mutatkozó bajt.

A hörghurut rendesen hüléssel, köhögéssel kezdődik. Pihenjünk le, ha láz is jelentkezne, kérdezzük meg az orvost, mitevők legyünk. Valószinüleg köptetőt, lázcsillapitót és Priessnitz-borogatást fog rendelni. Amig határozott javulást nem észlelünk, nem tanácsos a szobát elhagyni, a visszaesés rendesen idültté teszi a bajt s ez esetben el lehetünk rá készülve, hogy hetekig, sőt néha hónapokig kell szedni a köhögéssi inger csillapitót s a köptetőket.

A tüdőgyulladás kezdete is a meghülésre vezethető vissza. Rázóhideg, forróság váltogatják egymást, bágyadt, rosszkedvű a beteg, szaporán lélegzik és oldalában szúrásokat érez. Orvos nélkül ne próbálkozzunk a betegen, valószinüleg csak rontanánk az állapotán. Az orvos lázcsillapitót, nyálkaoldót fog rendelni s ha a kritikus napokban (5—7—9 nap) a szív működése gyenge, zavartalan fenntartása a főgond.

A tüdővész, tüdőtuberkulózis, tüdőgümőkór az emberiség legnagyobb ellensége. Fertőzés útján kaphatjuk meg, akár beteg embertársunktól, akár pl. a tuberkulotikus tehén teje útján.

Meghüléskor csökkent szervezetünk ellenállóképessége s ilyenkor a kórokozó baktériumok bejutva a szervezetbe, a legkedvezőbb feltételeket találják meg a szaporodásukhoz. Kezdetben étvágytalanság, kisebb hőemelkedések, köhögés, éjjeli izzadások, halvány arcszin, bágyadtság, fáradtság figyelhetők meg. Ha ezen tüneteket észleljük, ne késlekedjünk az orvosi vizsgálattal. Idejekorán alkalmazzuk amegfelelő kezelést s a megbetegedettek nagy része meggyógyul. Az emberek tüdejét röntgensugárral átvilágitva azt tapasztalták, hogy alig van ember, akinek a tüdejét ne kezdte volna megtámadni a tüdővész bacillusa.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A betegség azonban mégsem dönt le mindenkit a lábáról, mert a legtöbb ember szervezete megbírkózik a kórokozókkal s a betegség nem tud fellépni. A tüdővész bacillusa nemcsak a tüdőt, hanem az egész szervezetet megtámadhatja, figyeljük magunkat állandóan. Sajnos, olyan gyógyszer felett ma még nem rendelkezik az orvosi tudomány, amely biztosan hatna. A maga idejében helyesen alkalmazott és szigorúan betartott gyógymód igen sokszor ér el teljes eredményt. Nagyon fontos szerep jut ennél a betegségnél a táplálkozásnak. Táplálkozzék a beteg változatosan, sok tejet, tejterméket, húst fogyasszon. Ha étvágytalan, étvágyjavitókat szedhet, étkezés előtt kb. félórával, a rendszeres, nem túlzásba vitt séta jót tesz. A beteg kerülje a poros utcákat, helyiségeket, mert tiszta, por- és szélmentes, napfényes levegőre van szüksége. A nyári nagy meleg bágyaszt, ilyenkor a félárnyékba kell húzódni. A fekvőkúra, liegezés szintén azt célozza, hogy a beteg naphosszat lehessen a szabadban. Gyógyszerként guajacoloskreosotos szirupok hatnak jól, köptetnek és csillapitják a köhögési ingert. Az orvos utasitásait pontosan kövessük, tartsuk be, a helyzetnek megfelelőleg mindig elő fogja irni, mit tegyünk.

A mellhártyagyulladás lassan fejlődik, leginkább oldalszúrásra és száraz, apró köhögési ingerre panaszkodik a beteg, amelyhez a szaporább lélegzetvétel csatlakozik; csakis orvosi tanács után cselekedjünk, nehogy rontsunk a betegen.

A vérszegénység nem a vér mennyiségére vonatkozik, hanem a vér összetételének a megváltozását jelzi. A gyenge, rossz táplálkozás, az iskola padjaiban töltött túlsok idő, a városi, szűk udvaru, kevés napfényhez jutó lakásokban lakás s még sok mások előidézői a vérszegénységnek. Az orvos megállapitva a baj keletkezésének az inditóokát, azt fogja gyógyitani s úgy irja elő a tennivalókat.

A malária lázzal járó fertőző betegség. Ma már ritkábban fordul elő, mert amióta a mocsarakat lecsapolták, elvesztették létfeltételeiket a szúnyogok azon fajtái, amelyek szúrásukkal ojtották be a betegséget az emberekbe. A betegség lázrohamokban jelentkezik. A fertőzés minemüsége szerint van másod-, harmad- és negyednapos malária. Mindig hidegrázással kezdődik a roham s aztán jön a forróság. Egy-egy ilyen roham 3—5 óra hosszat is eltart. Igen makacs betegség, amelyből sokszor csak évekig tartó rendszeres kezeléssel lehet meggyógyulni, legjobb gyógyszere a kinin.

Étkezésünkre vigyázzunk. Legyünk mértékletesek, mert gyomrunk előbb-utóbb felmondja a szolgálatot. A

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

gyomorégés, rossz szájíz, felböfögés, hányás, gyomorhurutra enged következtetni. A nyelv fehéren bevont, az ember levert, rosszkedvü. Ilyenkor hashajtó, koplalás és orosztea ivás az első segitségünk. Az orvos a további utasitást meg fogja adni. Ha jobban érezzük is magunkat, csak könnyü ételeket kezdjünk enni.

A bélhurutot majdnem mindig megelőzi a gyomorhurut. Egyik fontos tünete a bélhurutnak a hasmenés, de nem feltétlen szükséges a hasmenés jelenléte. A bélhurutos hasmenésnek sok oka, előidézője lehet, a hurut is lehet a vékonybél, a vastagbél és a végbél hurutja. A széklet külseje, állapota minden bajnál más és más és a bajra feltétlenül jellemző. Az orvos érkezéséig nem árt, ha gyenge hashajtót veszünk be, karlsbadi só, ricinus jó szolgálatot tesz, mert kitisztitja a beleket. Meleg teát igyék a beteg, hogy a hasmenéssel járó vizveszteséget pótolja. Az orvos fogja előirni a beteg étrendjét, ezt szigorúan tartsuk be, mert nagyban elő fogja mozditani a mielőbbi teljes gyógyulást.

A vakbélgyulladás gyakran rohamszerüen, minden előbbi tünet nélkül jelentkezik, rosszullét, hányás, erős görcs, a has jobboldalában érzékenység figyelmeztetnek bennünket a veszélyre s siettetnek az orvoshoz. Ha a vakbél betegségére gyanakszunk, nem szabad késlekednünk, minden perc késés esetleg végzetes lehet.

A bélférgek alakjukra nézve különbözők, de életmódjukban megegyeznek s a beteget nagyon meg tudják viselni. Figyeljük meg a féreg alakját s az orvos a bemondás után biztosan ható gyógyszert fog adni, amellyel elűzhetjük a szervezetből őket. A giliszta csokoládék és cukrok arra jók ,hogy megállapitsuk a férgek jelenlétét, de radikális kúrát az orvos fog előirni.

A máj és epe betegségei érzékenységükkel adnak jelt magukról. Minden esetben orvos tanácsát kell kikérnünk, s az utasitást pontosan tartsuk be. Meleget termofor vagy borogatások alakjában alkalmazzunk. Ha görcsös fájdalmak jelentkeznek, fájdalomcsillapitókat fog rendelni az orvos injekciók vagy végbélkúpok alakjában.

Az izületi gyulladásokat a legfájdalmasabb betegségekhez soroljuk. Erős duzzadás és magas láz a kisérő tünetek. Aspirin, Acitophosan, natrium salicylicum bedörzsölők az orvos utasitása szerint alkalmazandók.

A csont megbetegedéseivel ritkábban találkozunk. A csonttuberkulózis hosszadalmas gyulladással, gennyesedéssel járó megbetegedés, kezelésével, mivel további fertőzésre is kell gondolni, csakis az orvos utasitása szerint járjunk el.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Ugyancsak az orvos segithet csakis a csonthártya és csontvelő gyulladás eseteiben.

A csonttörés esés, ütés vagy más erőszakos behatás révén következik be. A csontokat némely betegség a törésre hajlamossá teszi, pl. az angolkór. Leggyakoribb törések az alkar és láb, ujjperec, kulcscsonttörés. Természetes, hogy minden törésnél azonnal orvoshoz kell fordulni. Addig is, amig az orvos megérkezik, a beteget helyezzük nyugalomba, csak az orvos tudja a törött csontvégeket helyesen összeilleszteni és helyes kötést alkalmazni. A törések különbözők lehetnek, de a legsúlyosabb esetek a nyilt törések, mert a lágy részekben tépett sérüléseket okoz és könnyen fertőződhetik.

A ficamokat megismerhetjük arról, hogy az ízület, amelyben a ficam történt, megduzzad és a beteg a tagját nem bírja mozgatni. Erős, fájdalmas érzést vált ki a legkisebb megmozdulás. Amig az orvos megérkezik, tegyünk hidegvizes borogatást, majd az orvos helyreállitja a ficamot. Gyakori a vállízületi ficam s gyakran egy kiadósabb ásításra az állkapocs is kifizamodik.

Az ízületi rándulás megdagad és a mozgatás igen éles fájdalommal jár. Eleinte a hideg borogatás, később a meleg tesz jót. Gyakori, hibás lépésnél a láb-boka rándulás. Ugy a ficamnál, mint a rándításnál jó fájdalomcsillapitók a kalmopyrin, kombinált porok.

Házi patikát jó otthon tartani, nem tudhatjuk, mikor lesz rá szükségünk. Lehetőség szerint tartsuk elzárva, hogy avatatlanok ne juthassanak hozzá. Irányelvünk legyen, hogy komolyabb esetekben az orvos által rendelt gyógyszert adjuk a betegnek. Mindig jó, ha a magunk részére kis vignettát ragaszlunk az üvegre, dobozra s feljegyezzük, mire is kellett a gyógyszer. Figyeljük meg jól a gyógyszert amikor kapjuk és ha úgy látjuk, hogy nem változott meg, bevehetjük később is, de ha összeállt, színében megváltozott, megsavanyodott, inkább semmisitsük meg. Legyen a patikánkban: pontos lázmérő, keserűviz, karlsbadi só, darmol, purgő, artin hashajtók (persze rengeteg más hashajtó is van ezeken kivül). Hasmenés ellen: bizmutos porokat. Tannalbin-t tarthatunk. Étvágy cseppeket minden patikában kaphatunk, étkezés előtt vesszük be. Lázcsillapitók: kinin, Pyramidon, Kalmopyrin, stb. Borogató: Burory oldat, ólomecet; ezeket még megfelelő arányban vizzel kell higitani. Torokgyulladásnál: Hyperol, Hypermangan, stb. Fogcseppek: a patikából. Gyomorrontásnál: Seidlitz-por, szódabikarbóna, szén-tabletták, stb. Vérszegénységnél: vaspilulák, vaslikőr (atheustaedt tinktura). Vágott, zúzott sebekhez: jódtinktúra, Vetol, Neomagnol

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

tabletták, fertőtlenitő oldat készitéséhez, stb. Sebmosásra: alkohol, seb-benzin, éter, Lysoform, stb. Vérzéscsillapitó: vaskloridos gyapot, Stryphuon-vatta, gaze, stb. Sebkötözéshez: steril vatta, steril gaze, mull-pólya több méretben, Billroth vászon, úgynevezett dunszt kötéshez. Ragasztótapasz: Leukoplast, Hausaplast, Eggoplast. Kelésre: furunkulus-tapasz, Farty-féle sebtapasz, diachylon tapasz. Egy darab érlekötő pólya, egy néhány darab fa-sín töréshez.

Ezekkel a szerekkel felszerelt kis házipatikából az első segélynyujtáshoz már hozzáfoghatunk, a többi úgyis az orvos dolga, aki, ha helyesen cselekedtünk, helybenhagyja intézkedésünket s megadja a további utasitásokat.

Pályázati hirdetés.

Keresünk erdősitésben jártas erdőőrt 1937. évi január 1-i belépéssel. Évi fizetés 450.— P. Lehet nyugdijas is az illető.

Ajánlatokat működési bizonyitvány másolattal együtt irásban kérjük Apostag község elöljáróságához beküldeni.

Házasság

Szalay Sándor Dabronyban november hó 28-án tartotta esküvőjét Sipos Ilonkával. — Kivánjuk, hogy a fiataloknak részük legyen mindazon boldogságban, amit csak a házasság nyujthat.

Halálozás.

Két szomorú hirről kell beszámolnunk: Kósa Ferenc nyug. közalapitványi erdész Jánosházán és Mustó Ferenc uradalmi erdőőr Mátraverebélyen 1936. nov. 27-én elhunytak. A sors különös játékát látjuk benne, hogy mind a két kartársunk ugyanazon a napon halt meg.

Nagy veszteség ért bennünket, mert mindkét kartárs egyesületünknek oszlopos tagja volt. Kósa Ferenc hátramaradottai részére 150 pengő, özv. Mustó Ferencnének pedig 100 pengő temetkezési segélyt utaltunk ki.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár, 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ERDÉSZ MIKULÁS

Irta: SZIJÁRTÓ JÓZSEF

1935. december 5-ét írtunk.

Na, az öreg Mikulás jól kitett magáért, úgylátszik ő sem szeret sáros lábbal kóborolni országszerte, hogy minden házikót meglátogasson, ahol ezer és ezer boldog kisgyermek már hónapok óta számolja a napokat érkezéseig — leesett az első hó.

Megelevenedett az utca, a falusi parasztgyerekek előszedték tavaly óta már berozsdásodott talpú szánkóikat. A nagyobbak felváltva húzták egymást rajta, az apraja, akiket az ilyen játékban nem lehetett felhasználni, a szánkók után szaladtak, furcsa, bicegő szaladással, amellyel szerintük a csikókat utánozzák. Amikor egyik-másik nem győz a nagyokkal lépést tartani, megáll, elsírja magát. A nagyobbakban kevés a részvét iránt uk, rohannak és örülnek az első hónak. Megjelenik az első lovasszánkó, csilingel végig Nagykovácsi főutcáján, hirdeti a tél beköszöntését, a Mikulás érkezését.

A nap arany korongja kinéz a nyugaton felszakadt ólomszürke felhő alatt, mintha jogot formálna ahhoz, hogy az egész napi borulás után ő is gyönyörködhessen a szép hólepellel letakart faluban, mielőtt nyugovóra tér.

Esteledik. A gyermekeket hazavezényelik, az utca csöndes lesz. Bent a házakban apró kezecskék szorgalmasan fényesitik kicsi cipőiket, nehogy abban a jó Mikulás bácsi bajt találjon, meg ne tagadja régen várt kedves ajándékait.

Itt az én időm is. Megkérem menyasszonyom, hogy készitsen nekem teát. Meg ne fagyjak kinn az erdőben, mert bizony én oda készülök, nekem is ünnepem van ma. Már egy hónapja kitettem a csalétket a rókáknak egy mély, vizmosásos árok partjára. Itt az első hó, most megnézem őket.

Háromnegyedhat, mire elindulok. A faluban csend van. Apró ablakokon kiszivárog itt-ott egy kis lámpavilág, és hosszú csíkokban megvilágitja az utat. De nincs most szükségem rájuk. Látok, a hó világit. Csendesen bandukolok végig a főutcán. Merengésemből egy-egy ház előtt rideg, udvariatlan kutyaugatás riaszt fel, ezek ellenségeim. Hej, csak az erdőben kint találkozhatnék velük. Egyébként minden csendes, csak a távoli kocsmákból hallatszik a sváb legények éneklése, kurjongatása. Mikulás előestéjét ünneplik. Milyen furcsák az emberek! Hogy ronthatják el ezt a szép ünnepet a kocsma füstös levegőjével.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Az én ünnepem az, ha az erdőben vagyok, ott tudjaa lelkem legjobban dicsérni a Mindenhatót.

Elhagytam a falut, innen az erdőig még teljesen érintetlen a hó. Mintha 15 évet fiatalodtam volna, gyerekes kedvem telik bokáig gázolni a frissen esett hóban. Föl sem tűnik a máskor oly hosszú út, amig a faluból az erdőbe érek. Itt már ismerek minden fát, ez az én otthonom, Odaérek leshelyemhez és leülök a már régen előkészitett páholyomba, ahonnan jól lehet látni az előttem lévő vizmosásos szakadékot és tetején azt a helyet, ahol a csalétket elástam. Megnézem az órát: félhét. Na, még van idő. Előveszem jó meleg teám, jólesik a meleg, hálás szivvel gondolok menyasszonyomra. Egyedül vagyok teljesen. Mintha körülöttem minden kihalt volna, sehol egy élőlény. És mégis nagyon jól esik nekem ez az egyedüllét, boldog vagyok. A hold is kikandikál a felhők közül, de ismét visszabujik. Mintha érdekelné, hogy mit csinálok, de mikor észreveszi, hogy a leskelődésen rajtakaptam, elszégyeli magát és visszahúzódik a sötétségbe.

De mintha nem is lennék oly egyedül, mintha valamit hallottam volna. Tényleg az, amire gondoltam. A medvebarlang felől ugatnak a rókák. Azonban nem sokáig élvezhetem hangversenyüket, mert amint végigjártatom szemem a sötétség miatt megszűkült látóhatáromon, egyszerre hóropogást hallok, utána mély, örökkévalóságra emlékeztető csendet, majd ismét mozgást. A zaj felé nézek és megpillantok egy idegen foltot, a többi jólismert folt között. Ez nem lehet bokor, vagy fatuskó, mert akkor előbb is láttam volna. Figyelem. Megmozdul. Hosszú farka már kivehető, amikor meghúzom a ravaszt. A róka felordit, s beesik a szakadékba. Nagyot lélekzem. Az izgalom után nyugalom önt el s nagyon jólesik rágyujtanom. Most egy ideig úgy sem jön semmi, s nyugodtan elgondolkozom...

Ugy látszik, nagyon messze elkalandoztam, mert egy közeli zaj térit magamhoz. De már alig van időm, ugyanis egy róka kapaszkodott fel a szakadék partján abból az irányból, ahová az előbbi a lövés után lezuhant. Kinos bizonytalanság fog el. Lehetséges lenne-e, hogy az előbbi feléledt? Mert nem tartom valószinünek, hogy oly rövid idő után ugyanazon a helyen egy másik jöjjön. De ha a régi, az sem nagy baj, mert puskám durranására ismét visszaesett az előbbi helyére.

Most már nyugodt vagyok, megiszom teámat és gondolkozom rajta, itt maradjak-e még vagy induljak haza, hiszen messze a falu és körülményes a hazajutás. Már régen kint ülök és a hideg minden tagomat átjárta. El is határozom magamban, hogy hazamegyek. De nem. A régi

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

babona eszembe jut. Már egyszer megjártam a korai hazamenéssel, most azért is maradok még legalább 5 percig. Nehezen múlik az idő, nagyon fúrja az oldalamat az előbbi két lövésem. Vajjon egy- vagy két rókát lőttem? Hogy is történt a dolog? Az első jött ott a kökény- és sombokor között. Éppen ott, ahol... De mi az? Káprázik a szemem? Az első róka nyomán ismét mozog valami. Nem káprázat ez! Az első róka csapáján egy másik közeledik a csalétek felé. Óvatosan célozok és mielőtt eltünne a róka a bokor mögött, eldurran a puskám. A róka megfordul és igyekszik visszafelé, de puskám bal csövének parancsszavára ő is követi elődje sorsát, a szakadékba zuhan.

Mégis jó volt várni. De tovább nem maradok, félkilenc van. Két puskalövés egymásután nem sok, de elég arra, hogy a rókák hollétemmel teljesen tisztában legyenek és jóideig ne látogassanak arra. Nagy izgalommal megyek le a szakadék aljára és legnagyobb csudálkozásomra, ott fekszik egymás mellett az én három rókám. Boldog vagyok, a belső megelégedettség jó érzésével indulok hazafelé. Amint a faluba érkezem, az egyik ház ablakában megpillantok egy pár kitett cipőcskét, virgáccsal és cukorkával megrakottan. Akkor jut eszembe, hogy ma Mikulás napja van és a jó Öreg annyi év után most engem is megajándékozott.

Bőr árak:

Róka	7·00 — 8·00 P.		Borz	7·00 — 8·00 P.	
Görény	7·00 — 9·00 P.		Vidra	25·00 — 30·00 P.	
Kőnyest	40·00 — 45·00 P.		Pézsma	4·00 — 4·50 P.	
Fanyest	65·00 — 70.00 P.		Téli nyulbőr	0·90 — 1·00 P.	
			Őszi nyulbőr	0·50 P.	

Boldog és szerencsés
karácsonyi és ujévi
ünnepeket kiván minden
kartársnak

„Az Erdő"
szerkesztősége.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

December 6-án tartotta egyesületünk vezetősége rendes havi összejövetelét Esztergomban, az ügyvezető elnök lakásán. A megbeszélés keretében a pénztári ellenőrök felülvizsgálták az utolsó hónap kiadási utalványait. Az értekezleten szóbakerült a kartársaink részéről mindsűrűbben és nagyobb tömegben érkező panaszkodó levelek ügye. A panaszos levelek legnagyobb része arról szól, hogy a kisebb javadalmazással biró kartársak helyzete napról-napra rosszabbodik. Annak ellenére, hogy állásban vannak, mégis nyomorognak. Legtöbb panasz oka az, hogy az erdőbirtokosok a kor uralkodó szellemével ellentétben, nem törődnek azzal, hogy alkalmazottaik emberi életmódot folytathassanak.

Lapunk a természeténél fogva nem olyan, hogy az ilyen panaszokra a nyilvánosság révén orvoslást kereshetne, ezért az értekezlet úgy határozott, hogy a nagy publicitású fővárosi lapoknak újabban rendelkezésünkre bocsátott előzékenységét felhasználva, az általános és súlyos panaszokra ezeknek a révén keresünk orvoslást.

* * *

A vezetőség a legutóbbi választmányi ülés utasítására a kartársak biztositásának ügyében több előkelő biztositó társasággal előkészitő tárgyalásokba bocsátkozott és keresi a módot, hogy a biztositás kérdése milyen úton volna legcélszerűbben megoldható. A megbeszélések különösen abban az irányban folynak, hogy a jövőben a szolgálatuk közben megrokkant vagy elhalt kartársak családtagjai ne legyenek kitéve a rájuk váró teljes bizonytalanságnak. A kérdés legnehezebbnek látszó pontja az, miként lehetne a biztositás kérdését úgy megoldani, hogy ezzel a kartársakra a lehető legkevesebb újabb megterhelést rójjuk.

A megbeszélések jelenlegi állásából arra lehet következtetni, hogy a biztositás kérdését talán sikerül közmegelégedésre megoldanunk.

* * *

Lapunk más helyén közölt, egyesületünk tízéves multjával foglalkozó cikkel kapcsolatban kitünik, hogy az egyesületnek megalakulása első napjaitól kezdve a legsúlyosabb és legtöbbet vitatott problémája a magánalkalmazásban állók nyugdij-kérdésének rendezése volt. A vezetőség elhatározta, hogy ezt az ügyet végre meg fogja oldani. A legkülönbözőbb utakat és módokat keresi, de a kérdés

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

végleges megoldásához még a közgyűlés előtt szüksége volna néhány adatra. Fontos volna tudni, hogy a nyugdijas állami állásban levők között van-e olyan, aki hajlandó volna a magánalkalmazásban állók nyugdijpénztárába belépni és ezáltal magának kétfelől is nyugdijat biztositani. Ez azért volna kivánatos, mert az újonnan felállitandó pénztár nagyobb létszám mellett hamarább és jobban tudna működni.

A magánalkalmazásban állók részéről szükséges volna tudnunk, hogy hányan vannak, akik a kérdés elintézését sürgősen megvalósitandónak tartják. Azt is szeretnénk tudni, hogy kinek mi a helyzete, illetőleg mekkora hozzájárulást tudna egyszer s mindenkorra és mekkorát tud később havonként a pénztár részére eljuttatni. Ha ezt tudjuk és egybevetjük azzal az összeggel, amit más helyekről kilátásba helyeztek a nyugdijpénztár részére, úgy számitani is tudnánk és megállapithatnánk azokat a kereteket, amelyek között az új nyugdijpénztár a működését megkezdhetné.

Hogy a levelezés költséget ne jelentsen, szivesen fogadnánk, ha azok a kartársaink, akik egymással állandóan érintkezésben vannak, többen összeállva, egy levélben irnák meg véleményüket. Tiz vagy husz személy részére egy levél költsége igazán nem képezhet akadályt. A karácsonyi ünnepek a legjobb alkalmat adják arra, hogy többen összetalálkozva, a dolgot egymás között megbeszélve, az adatokat minél előbb hozzánk juttassák.

* * *

A november hó 8-án tartott választmányi ülés tisztelgő táviratára őexcellenciája Mussolini a következő táviratot intézte országos elnökünk révén az egyesületünkhöz:

»Nagyságos Képviselő Ur! Van szerencsém tudatni Önnel, őexcellenciája az olasz kormány feje megbizott, hogy juttassam el Önnek hálás köszönetét emelkedett érzülete kifejezéséért, amit a Magyar Erdészeti és Műszaki Segédszemélyzet Országos Egyesülete nevében hozzáintézett és amit nagyon szivesen fogadott.

Fogadja Nagyságod őszinte nagyrabecsülésem kifejezését.

Colonna

olasz nagykövet.«

* * *

A magyar-olasz gazdasági és kultur kapcsolatok fokozott elmélyülésének jele, hogy a római Comitato Nazionale Della Stampa Agricola Italiana levélben felkereste egyesületünket, hogy hivatalos lapunkat, »Az Erdőt« állandóan cseréljük ki az ő fontos gazdaságtechnikai hireket tartalmazó értesitőjükkel, hogy a magyar agrárpolitika iránt érdeklődő olasz mezőgazdákat állandóan értesithessék a magyar erdőgazdaságban beálló

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

fontosabb mozzanatokról. Ilyenformán lapunk publicitása hatalmasan megnövekedik, mert lapunk fontosabb cikkeit az olasz gazdaságpolitikai lapok állandóan figyelemmel fogják kísérni.

* * *

Jubileumát ünneplő egyesületünkhöz **Földváry Miksa** őméltósága, a kaposvári erdőigazgató a következő levelet intézte:

... a segédszemélyzet iránt mindig a legmesszebbmenő megértéssel és jóakarattal viseltettem és igyekeztem minden egyes arra érdemes tagjának erkölcsi és anyagi jólétét tőlem telhetőleg támogatni és előmozditani, ... amennyire arra módom volt.

Egyesületükre továbbra is Isten áldását kívánva melegen üdvözli:

* * *

A jubileumunkra hozzánk küldött levelek közül kiemeljük még a következőket:

»... őszinte örömmel csatlakozom azokhoz, akik üdvözlő soraikkal az első jubileumot elért lapjukat felkeresik s meg vagyok győződve arról, hogy az a hazafias szellem és komoly megfontoltság, amellyel a mai vezetőség az egyesületet irányitja, hasznos és gyümölcsöző alapját rakja le és joggal fogja elismerésre késztetni azokat, akik az elődök uttörő munkájára majdan visszapillantanak.

Vagyok kész hive:

Dr. Ajtai Sándor s. k.
m. kir. erdőtanácsos.

* * *

A Magyar Erdészeti és Műszaki Segédszemélyzet Országos Egyesületének csendes ünnepén meleg együttérzéssel veszek részt megalakulásának tizedik évfordulója alkalmából. E bensőséges ünnep csendje méltóan illik ahhoz a szerénységhez, mellyel az Egyesület tagjai kötelességüket mindenkor ellátják. Nemcsak a mindennapi munkájára gondolok most: emlékezetem visszaszáll a háború éveire és az összeomlás követő zür-zavaros korszakra, amikor e komoly és csendes férfiak ország-világ előtt bizonyitották meg, hogy zöldhajtókás kabátjuk alatt nemes magyar szív dobog és bátorságuk és hűségük éppen olyan makulátlanul tündöklő, mint a tölgyfalevél aranya a gallérjukon. Megbizhatóság a köteelsségteljesités terén, kitartás a fáradalmakban, bátorság a veszedelmek közepette, éles szem, kemény kar, jóságos szív, istenfélő keresztény lélek és rendithetetlen hazaszeretet: ezek azok a tulajdonságok, melyeknek ünneplése az erdészeti és vadászati személyzet jubileumával szükségszerüen egybeesik.

Jómagam, aki áhitatosan járom erdők-mezők magányát és a természet templomában az egyesület tagjaival közös alázatban dicsérem a teremtő Uristent, teljes lélekkel veszek részt az egyesület ünnepében. Örülök, hogy az Egyesület működésének tizéves fordulója alkalmat szolgáltatott a tagjai iránt érzett nagyrabecsülésem és szeretetem kifejezésére.

Őszinte tisztelettel

Dr. Zsindely Ferenc országy. képviselő.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

»... a legjobb kívánságokkal köszöntöm Önöket az Egyesület fennállásának tizedik évében.«

Nadler Herbert s. k.
a Budapest Székesfővárosi Állat- és Növénykert igazgatója.

* * *

Az Egyesületet tizéves fennállása alkalmából ugy a magy. kir. erdőfelügyelőség, mint a saját és erdőmérnök kartársaim itteni együttese nevében is igaz nagyrabecsüléssel köszöntjük, munkásságára Isten áldását és további jó előrehaladást szivből kivánjuk, igaz tisztelettel:

Veszprém, 1936. december 3.

Ebergényi Samu s. k.
m. kir. erdőtanácsos, erdőfelügyelő.

* * *

A jubileumi szám terjedelme és a vele járó hatalmasan felgyülemlett szerkesztőségi munka miatt lapunk, bármennyire szeretnénk is, alig egy hét mulva ,január hó 1-én nem jelenhetik meg. Ilyenformán legközelebbi számunk februárban összevont szám lesz.

Leveles ládánkból.

Alább néhány olyan esetet adunk közre, melynek oka nem az általános nyomorúság, hanem egyes emberek meg nem értése, sőt sokszor rosszindulata. Az ilyen panaszok a legszomorúbbak, mert ezeken a közállapotok javulása sem segithet, mert ezek javulásával a rosszindulatú emberek azért megmaradnak és az emberek sohasem fognak megszünni egymásnak bajt és szomorúságot okozni.

Hogy a panaszoknak itt helyt adunk, azzal kétszeres célunk is van. Először azt akarjuk elérni, hogy azok a kartársaink, akik tűrhető és elviselhető helyzetben vannak, lássák azt, hogy hány szerencsétlen kartársunk sinylődik. Az ilyesminek mindig jó hatása van, mert más ember szenvedése sokkal elviselhetőbbé teszi a saját helyzetünket.

Másodszor azoknak, akik hasonló, vagy talán még rosszabb helyzetben élnek, példát szolgáltatunk arra, hogy nem egyedül ők szenvednek, vannak társaik, akiknek helyzete talán még tarthatatlanabb.

Szeretnénk, ha azokat, akiket a cikkünk érint, meggyőzhetnénk arról, hogy mi velük érzünk, ügyüket magunkévá tesszük s mindent meg fogunk kisérelni sorsuk feljavitására.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Egyik kartársunk elmondja levelében, hogy hosszú ideig állás nélkül volt. Nagyon boldognak érezte magát, amikor végre sikerült elhelyezkednie, mert most joggal remélhette, hogy édesanyját, aki nagy nélkülözések közepette nevelte fel és tanittatta, el fogja tudni tartani. Édesanyján kivül kis húga is rászorult arra, hogy magához vegye és az ő segitségével felnevelhessék.

Békés, nyugalmas jövőjét szinezgetve, boldogan vonult be állomáshelyére, hogy szeretteinek fészkét berendezze. Nagy volt a meglepetése, mikor a számára kijelölt lakáshoz ért. Egy düledező viskót talált ott, aminek falait már elboritotta a zöld penész és vakolat helyett penészfoltokkal tarkázott fal meredt rá, melynek folytonosságát csak egy nyilás szakitotta meg, amelyről a leleményes ember első pillanatban kitalálhatta, hogy ablak helyett csinálták oda.

Emberünk nem esett kétségbe, papirral ragasztotta be az üvegezetlen ablakot, mégis némi aggodalommal hajtotta álomra fejét. Félálomban tünődött, hogyan lehetne itt úgy berendezkedni, hogy édesanyját és húgát idehozza. Elaludt.

Tévedett azonban, amikor azt hitte, hogy az ablak beragasztásával a természet erőit sikerült neki kis odúján kívülrekeszteni. Míg egyfelől a szél hiába ostromolta a papirlapokat, másfelől azonban az éjszakai zápor akadály nélkül hullott a nyakába, majd innét fekhelyén át az agyaggal tapasztott földre.

Panaszt tett. Azt mondták: jó lakás, az, megfelel egy kerülőnek.

Kartársunk most is ott van. Még mindig keresi a megoldást, hogyan vihetné oda édesanyját és hugocskáját, de hiába. Segiteni sem tudja őket, mert a fizetése havonként 40 pengő, de ha a búza ára véletlenül lejebb szállna, akkor még annyi sem lesz.

Nehéz szolgálata után viskójába térve, könnyes szemmel elmélkedik az élet nagy igazságán és azon, hogy vajjon mivel bírja tovább: egészséggel-e, vagy lelkierővel.

* * *

Egy másik kartársunk panaszolja, hogy egy igen előkelő erdőbirtokon szolgál és védkerületi beosztása mellett

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

főnöke az irodába is berendeli. Kora reggeltől 8 óráig az irodában dolgozik, azután ellátja a kerületi munkákat és utána este későig megint az irodába rendelik be. Ennek ellenére semmi fizetési pótlékot nem kap. Kis fizetése mellett az történt vele, hogy anyagi gondok kezdték szorongatni. Ekkor érte az a szerencse, hogy a falubeli gazdák mellékfoglalkozáshoz juttatták, amit éjjel végezhetett el és amiért havi 25 pengőt kapott.

Mikor főnöke tudomást szerzett mellékjövedelméről, hatalmi szóval eltiltotta a mellékfoglalkozástól, jóllehet ez egyáltalán nem gátolta meg abban, hogy szolgálatát rendesen ellássa és nem került összeütközésbe az erdőőrök szolgálati és fegyelmi szabályzat lefektetett azon megszoritással sem, hogy erdőőr hivatásával ellenkező mellékfoglalkozást nem űzhet.

Kartársunk, bár vétett az ilyen esetekben kialakult szokások ellen akkor, amidőn előzetesen nem jelentette be új érdekeltségét, de meg vagyunk arról győződve, hogy az országban tiz ember sem akadna, aki kisjövedelmű embertársát kényszerítő ok nélkül mellékkeresetétől elüsse.

Ugyanennél az erdőgazdaságnál van szokásban az, amikor az erdőőr eléri azt a szolgálati időt, hogy előlépjen és magasabb fizetést kapjon és ezáltal a régi szabályok szerint nyugdijjogosultságot is szerezzen, addig nem léphet elő, mig irásban nyugdij-, sőt kegydij igényéről is le nem mond. Ennek az igen előkelő erdőgazdaságnak az alkalmazottai állnak az előtt a helyzet előtt, hogy 40 évi szolgálat után koldulni mehetnek.

Nem hisszük azt, hogy ez igen előkelő erdőgazdaság vezetői ne lennének azzal tisztában, hogy az alkalmazottaikkal való bánásmódjuk előbb-utóbb a nyilvánosság elé jut. Ők valószinüleg nem törődnek azzal, hogy az emberek milyen véleményt alkotnak felőlük. Azt hiszik magukról, hogy nem csak az alkalmazottaknak, hanem a nyilvánosságnak is magasan felette állanak. Mi azonban bízunk abban, hogy az újonnan megalkotandó törvények és kiadandó rendelkezések, melyeknek érdekében már sok eredménnyel igérkező lépéseinket megtettük, véget vetnek ezeknek a különös állapotoknak.

* * *

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

A legmegdöbbentőbb az az eset, amelyet egy másik kartársunk közöl velünk: Nagy családú ember, sok szájról, sok cipőről kell gondoskodnia, mégis az történt vele, hogy egy teljes esztendeig egy fillér fizetést sem kapott. A legnagyobb nélkülözések közepette látta el szolgálatát, reménykedve hónapról-hónapra, hogy majd csak megkapja járandóságát.

Egy esztendő mulva a birtokos eladta gazdaságát. Az új birtokos azután kartársunkat felmondás nélkül elbocsátotta. Az elmaradt fizetését most perelheti, csak győzze kivárni, amig megkapja. Az eset igy is eléggé egyedülálló, de a csúnyábbik része a dolognak most következik. A gazdaság egy cseh birtokosnak a kezére került, aki cseh alkalmazottakat szándékozik hozni a magyar földre. Történik ez pedig ugyanakkor, amikor a csehek meghozták azt az európaszerte megdöbbenést keltett törvényüket, amelylyel még az angol lapok is elitélőleg foglalkoztak és amely törvény lehetetlenné teszi azt, hogy az uralmuk alá került magyar földön magyar ember földet vásárolhasson. A cseh törvény még azt is lehetetlenné teszi, hogy az általuk biztonsági zónának nevezett területen régi magyar birtokos a birtokában maradhasson.

Az egyesület különösen magáévá teszi ezt az ügyet és fel fogja hivni az illetékesek figyelmét arra, hogy ugyanakkor, amidőn ellenségeink a külföldet teleszórják rágalmakkal arról, hogy a magyar állam hogyan bánt a nemzetiségekkel, ők tovább folytatják a részükről jól bevált beszivárgó politikájukat és megkezdték a maradék magyar földre a bevándorlásukat.

Nem akarjuk tovább folytatni a szomorú litániát, mutatóul ennyi is elég a hozzánk beérkező panaszkodó levelekből. Azt látjuk, hogy az új erdőtörvény az erdészeti segédszemélyzet legsúlyosabb problémáit csak részben oldotta meg. Legutóbbi választmányi ülésünk utasitotta is a vezetőséget, járjon közbe, hogy a kormányzat új rendeletek kibocsátásával gyökeresen orvosolja függőben maradt ügyeinket. Ezekre vonatkozólag már igéretet is kaptunk és azt reméljük, hogy az új rendeletek megjelenése után az erdészeti segédszemélyzetre jobb idők következnek.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Október havi befizetések folytatása: Horváth János Vitnyéd 5.00, Kelemen József Varbó 5.00, Tölgyes Lajos Pilisszentkereszt 6.00, Illés János Bak 10.00, Barsi János Erdősmecske 1.50, ifj. Oszvald János Nagybörzsöny 25.00, Bakos Károly Pápa 12.00, Fekete Boldizsár Nagybörzsöny 5.00, v. Nagy Lajos Balatonendréd 15.00, Miklós István Sirok 50.00, Tüske István Páli 10.00, Nahóczki Antal Szarvaskő 14.00, Német János Bakóca 1.50, ifj. Zöldi Ferenc Nagykörös 5.00, Markó János Agyagosszergény 12.00, Kollmann Jenő Dömös 1.50, Bozsoki József Balatonendréd 5.22, Weidinger István Berenye 3.00, Pasztorek Antal Hont 3.00, Sárosdi János Balatonendréd 10.00, Doktor Antal Marcali 8.00, Rátkuti Hugó Hosszúhetény 9.00, Barta Ferenc Nagykörös 1.00, Solymosi Jakab Visegrád 5.00, — Október hóban befolyt összesen 740.77 P.

November hóban befizettek: Borosnyai Sebestyén Felsőhámor 8.00, Körmöczy Illés Békéscsaba 3.00, Mesterházy Géza Balatonszárszó 3.00, Pasztorek Sándor Mogyorósbánya 6.00, Pataky Árpád Szombathely 5.00, Lőrincz János Kőszeg 2.00, Nagy János Hercegkút 5.00, Aponyi József Galgamácsa 3.00, Berze János Gödöllő 6.00, Kárpáti András Hajmáskér 10.00, Kerényi Ferenc Hámor 3.00, Kósa József Nagykovácsi 5.00, Malusinszky Pál Gödöllő 3.00, Berze Lajos Gödöllő 6.00, Bezeréti Lajos Miskolc 5.00, Deák István Olaszka 8.00, Kiss Bertalan Nagybátony 5.00, Hargitai István Gödöllő 5.00, Kemény Imre Várgesztes 6.00, Mészáros János Budakeszi 6.00, Molnár István Debrecen 5.00, Surin István Gödöllő 32.06, Szörényi József Kaposvár 2.00, Bácsa János Kismaros 8.00, Grellneth János Zalaerdőd 2.00, Kalota Jenő Tiszalúcz 10.00, Kis Tóth Tamás Pilisszentlászló 7.00, Mattes Béla Sopron 10.00, Szabó Jenő Sajólád 5.00, Farkas Jenő Réde 6.00, Böndör István Hőgyész 5.00, Csóka József Budapest 2.00, Hesz Pál Fenyőfő 10.00, Köveskuti Imre Tés 6.00, Lengyel László Pilisszentkereszt 3.00, Poprádi Kálmán Szigetmonostor 9.00, Cservenka Ferenc és társai Tata 47.00, Bank István Hetvehely 5.00, Födelmesi István Sümeg 3.50, Füri Lajos Zelickislak 6.00, Harihovszky József Miskolc 5.00, Molnár József Szomfova 5.00, Lehóczky Alajos Parasznya 5.00, Prókai József Eger 10.00, Rárói Sándor Visegrád 5.00, Sági János Budapest 24.00, Szentirmai Sándor Budakeszi 5.00, Banitz Gyula Keszthely 2.00, Gaál Dániel Hollós 3.00, Németh József Körmend 20.00, Szekeres Károly Baj 10.00, Törkenczy István Bekénypuszta 10.00, Horváth József Szob 2.00, Ködmön Ignác Baranyajenő 12.00, Rónás Ferenc Somoskőújfalu 12.00, P. Hartl István Pásztó 12.00, Mátrahegyi János Fiskalitáshuta 1.50, Mészáros József Csesznek 12.50,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

Szalay János Kapuvár 3.00, Támton Imre Hajmáspuszta 5.00, Horány Lajos Kisszállás 10.00, Kottay János Zalabaksa 5.00, Tüttő János Bucsatelep 3.00, Weisz Gyula Nagycenk 2.00, Niszler József Alcsut 9.00, Czibulya Pál Lengyendpuszta 3.50, Györki László Dunaszentbenedek 14.00, Halvax Andor Vörösi 10.00, Józsa Kálmán Tényőfalu 2.00, R. Kovács István Karcag 6.00, Papp József Balatonendréd 6.00, Princzes József Várkesző 2.00, Kiricsi Zoltán Mikóháza 2.00, Kalász István Balassagyarmat 10.00, Pálmai József Tóváros 5.00, Donázy Ferenc Kisszépalma 5.00, Farkas József Kecskemét 6.00, Kalcsó József Erdőkürt 10.00, Némethi Lajos Tarpa 5.00, Rába János Tarany 1.00, Cs. Tóth Ferenc Berente 2.00, Farkas Sándor Katymár 1.50, Németh Lajos Neszmély 5.00, Varsányi József Lovasberény 10.00, Huszár János Szántód 12.00, Kothay István Alsóvadócs 10.00, Németh Zsigmond Jánosháza 2.00, Piroska István Vép 10.00, Ábel Ferenc Esztergomitábor 6.00, Varga Géza Osli 3.00, Belányi Vilmos Dorog 1.50, id. Magyar József Akli 5.00, ifj. Magyar József Akli 5.00, Németh Károly Vát 27.22, ifj. Fekete József Szin 8.00, Miklay János Nagykőrös 7.00, Gavra Alajos Szekszárd 3.00, Fodor István Parasznya 20.00, Lajgut József Nagybátony 3.50, Mézner András Pálháza 5.00, Pilipár Zsigmond Törökkoppány 20.00, Összesen 776.28 P.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Vörös Péter Eszteregnye: A kért részletfizetést megadjuk. Egyesületünkbe való beiratkozás a laphoz mellékelt nyilatkozat kitöltése után lehetséges. Féltagdijasnak jegyeztük elő.

Cserhegyi Sándor Hajós: Alerdész zsebkönyv a lanyha érdeklődés miatt nem jelent meg.

Zoli, Mikóháza: 1930. évi első félévi tagdijadat töröltük. Tartozásod ez év végéig 9.50 P.

Ilés János Bak: 1936. januárjától féltagdijasnak tartjuk nyilván, tartozása ez év végéig 12.30 P.

Kalász István: Lapunk februári számának 43-ik oldalán a 20-ik sorban találja meg nevét. A beküldött 10 pengő betudásával tartozása ez év végéig 5.50 P.

Farkas József: Komáromy László Kecskemét, Kalota Jenő Tiszalúc, Komáromy László Alsószentkirály: cimüket helyesbitettük.

Szabó Jenő Sajólád, Lengyel László Pilisszentkreszt, Molnár József fova, Sági János Budapest: tartozásaik ez év végéig rendezve vannak.

Németh János Bakócza: Kinevezéséhez gratulálunk, jókivánságait viszonozzuk. Cimét helyesbitettük. Elismeréssel adózunk azért az úri

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

gesztusért, hogy az egész tagdij fizetését maga ajánlotta fel. Sokan vehetnének Öntől példát; szivből üdvözöljük.

Berze János Gödöllő: temetkezési járulékot külön fizetni nem kell.

Kemény Imre Várgesztes: Cimét helyesbitettük, tartozása ez év végéig 3 pengő.

Hessz Pál Fenyőfő: Tartozása ez év végéig 44 pengő 50 fillér és az ügyvédi költség.

Mészáros József Csesznek: tagdijhátraléka 1 pengő, ez év végéig.

Niszler József Alcsut: hátraléka ez év véégéig 7 pengő.

Halvax Andor Vörösipuszta: Hátraléka ez év végéig 3 pengő.

Kóthay István Alsóvadócs: Nyugdijazását tudomásul vettük.

Abel Ferenc Esztergom-Tábor: hátraléka ez év végéig 5 pengő.

Horváth Lajos Cserhátszentiván: Cimváltozását feljegyeztük.

Kérelem a T. Olvasóinkhoz.

Egyesületünk több rendes tagja, valamint egyes lapelőfizetőnk jelenlegi cime előttünk ismeretlen, miért is a cimükre küldött lapunkat a posta visszaküldi azzal, hogy »elköltözött«, vagy »ismeretlen«, stb. Igen kérjük lapunk t. Olvasóit, hogy amennyiben az alább felsoroltak valamelyikének jelenlegi tartózkodási helyét ismeri, azt az Egyesület vezetőségével közölni sziveskedjék. Tisztelettel megemlitjük, hogy a név után az általunk nyilvántartott utolsó lakóhelye van kitüntetve.

Lapelőfizetők:

Biró János Peczót,
Kalmár István Etyek,
Kele István Zalaszentjakab,
Kovács Jenő Kistápé
Matkovics Antal Ipolytölgyes,
Nagy Lajos Gosztota,
Rujsz Kálmán Hátpuszta,
ifj. Öhm Gyula, Fáspuszta,
Papp Mihály Eszteregnye,
Teleki József Szulimán.
Nagy Imre Makó,

Rendes tagok:

Almersdorfer László Nyirjes
Bajnok Imre Révleányvár,
Balázs József Budakeszi,
Bali János Bátkapuszta,
Balog József Bagomér,
Bangó István Ádánd,
Becsei Ferenc Egerbakta,
Bódis Ferenc Felsősegesd,
Bodor György Mórichida,
Dózsa Pál Jánoshalma,
Farkas Mihály Budapest,
Fehér Lajos Jánoshalma,
Garda László Lakierdő,
Gáspár Ferenc Domoszló,
Gergely József Lillafüred,
Gregán János Ujpuszta,
Györki József Dusnok,
Habina Pál Szigetujfalu,

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ifj. Borbás István Galgagyörk,
v. Csepeli György Középrigócz,
Cserődi István Árnyékvölgy,
ifj. Hesz József Gerenczepuszta,
Hidvéghy Ernő Tápiószele,
Horváth István Kisujszállás,
Illés Ambrus Világospuszta,
Junk Kálmán Budapest,
Kálmánchelyi László Berettyóújfalu,
Kaposzta Mihály Szomód,
Kertész László Rudnyapuszta,
Kirchner Ferenc Tiszafüred,
Kiss István Győr,
Kiss Mihály Pilisszentkereszt,
Komócsi István Sáskalapos,
Kovács Mihály Pálháza,
Kovács Pál Pettendpuszta,
László János Szendehely,
Makk Gyula Nagycsere,
Mészáros Gyula Budakeszi,
Mikus Gyula Irtás,
Mocsári Antal Ácsteszér,
Mórocz István Zagyvaróna
Muckentáler Jenő Kaposvár,
Nagy Vincze Buják,
Neudl József Tápiószecső,
Ölvedi Sándor Hajduhadház,
Padlovics István Császár,
Papp István Bélapátfalva,
Petrovszky Miklós Szendrő,
Petrucha György Pesterzsébet,
Pintér József Kelenvölgy,
Pirkhoffer Ferenc Izabellaföld,
Salamon Ferenc Csesznepuszta,
Sándor Imre Debrecen,
Sipos Kálmán Nemesszalók,
Svát István Pestszentlőrinc,
Tóth János Dusnok,
Tóth Márton Veszprém,
Varga Lajos, Enying,
Vilberger János Bakonybél.

Az »Az Erdő« budapesti szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, IV., Molnár-utca 19. II. 18. Telefon: 18-51-48. Szerkesztő: PÉTER TIVADAR.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
1866/1981

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
1851
1866

© OEE Wagner Károly Erdészeti Digitális Szakkönyvtár 2020. Támogató: Agrárminisztérium szerz.sz.: EGF/68-1/2020.

